REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

MINISTERUL DE INTERNE

ARHIVA

FOND PENAL

Dosar Nr. 40001 Vol. Nr. 25

Privind CUPRINZÎND DIVERSE MATERIALE ÎN LEGATURA CU COMPLOTUL ORGANIZAT DE IULIU MANIU ŞI ION MIHALACHE (FUGA DE LA TAMADAU)

Data 13 XII 1979

C 57-C9 / 3798

P 213/25

ROMÂNIA

Dosarul Nr.______ Vol. Nr.______ 25

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DIRECȚIA GENERALĂ A POLIȚIEI

ANUL 194__

DOSARUL

relativ la Copii după documente privitoare la complotul organizat de Iuliu Maniu, Ion Mihalache și alții cu fuga dela Tămădău

Observațiuni:

Nr. volumului următor:______

M. O., Imprimeria Națională

[redacted]

DOCUMENTE ALE COMPLOTISTILOR P.N.T.,Maniu.-

Copie, vezi vol. 7, f. 8-15.

1603

Traducere legalizată din limba engleză

REZUMAT

MINUTA INTALNIRII DIN 18 SEPTEMBRIE 1946

N. Motivul pentru care vecinii ocupaţi de Ruşi ai României, ca de exemplu Polonia şi Jugoslavia, sunt inaintea ei in organizarea şi eficienţa mişcărilor lor subterane, este că amândouă aceste ultime ţări le-au inceput cu mult timp inainte : Polonia având a se supune dela izbucnirea celui de-al doilea război mondial ambelor ocupaţii, germană şi rusă, in timp ce Jugoslavii au avut să se lupte intâi cu Germanii şi apoi cu Tito - ceeace in realitate insemna să se lupte cu Rusia, adtfel că există o continuitate in mişcarea subterană din aceste două ţări. Pe de altă parte, lovitura de Stat din România a fost făcută cu intregul şi intactul său aparat de Stat din care cauză a şi reuşit atât de bine. Până acum, aproape nimic nu s'a desăvârşit pe liniile unei organizări serioase a mişcării noastre de rezistenţă, deoarece am aşteptat indeplinirea inţelegerilor dela Yalta şi Moscova, prin care România şi-ar fi câştigat libertatea şi prin aceasta posibilitatea de a organiza liber o puternică armată naţională, instrumentul cel mai bun cu putinţă pentru o viitoare rezistenţă. Considerând totuşi că aceste inţelegeri nu au fost respectate, este evident că noi nu putem creia nici o mişcare paramilitară efectivă, in circumstanţele actuale, indreptată impotriva Rusiei Sovietice. Noi trebue de aceea să ne străduim să alcătuim mai intâi un plan in acord cu circumstanţele actuale şi să clădim pe el o asemenea mişcare de rezistenţă. Mai târziu, această mişcare poate adopta o politică anti-rusă; dar la inceput nu putem face din această politică scopul nostru oficial. Pe aceste linii, ar fi inţelept să se formeze un tip special de organizaţii paramilitare defensive, pe intreg teritoriul, cu scopul de a rezista agresiunii comuniste. Alegerile viitoare ne vor furniza un motiv de rezistenţă, justificând prin aceasta existenţa unor asemenea organizaţii defensive. Vor trebui folosiţi oamenii cei mai de incredere.

In ce priveşte organizaţia centrală, membrii ai grupului nostru vor furniza partidelor din opoziţie mijloacele, fără a le aduce totuşi la cunoştinţă sursa, sau menţionând eventual că vin dela particulari bogaţi, devotaţi partidelor de opoziţie, astfel ca toate riscurile de indiscreţie să fie evitate. Furnizându-le

fonduri, vom fi indreptăţiţi să le controlăm. Vom desemna pentru aceasta un comitet cu ramificaţii in toate localităţile, luând ordine dela ele. Inalta tensiune politică ce se va intări in timpul alegerilor şi işi va atinge culmea, ne va furniza cel mai bun temeiu pentru mişcarea noastră de rezistenţă.

In momentul in care aceste organizaţii vor trebui să devie subterane, va fi foarte uşot să dirijăm activitatea şi politica lor către ultimul scop. Această tactică, pe care o propunem, are toate avantajele practice posibile. Putem lucra paralel cu partidele politice, fără să le lăsăm să cunoască scopul nostru final, Ele vor fi astfel folosite ca instrument, Vom putea deasemenea să constituim un comitet oficial special , care să aibă intreaga incredere a şefilor lor, dar care va păstra secret chiar faţă de ei adevărul intreg, de teama indiscreţiilor şi primejduirii securităţii.

Noi socotim că orice altă examinare a acestei probleme ar fi extrem de primejdioasă şi condamnată la eşec, aşa cum alte organizaţii au terminat lamentabil (ca spre pildă aceea a Generalului Aldea, care a căzut in capcană). Metoda propusă de noi prezintă deasemenea avantajul de a cere mai puţine cheltueli şi a servi ca o preţioasă experienţă pentru operaţiuni ulterioare pe o scară mai largă.

In consecinţă, trebue să incercăm mai intâi să câştigăm alegerile, pentrucă dacă reuşim şi venim la putere, vom putea repeta 23 August 1944, iar dacă pierdem, vom putea obţine cert cel puţin o importantă participare la Guvern, asigurând astfel desvoltarea şi munca organizaţiilor noastre subterane, până ce se va descoperi şi deci vor trebui să devină subterane.

A creia un maquis şi a-l ţine in aşteptare este o imposibilitate din toate punctele de vedere, politic şi militar şi actele de terorism n'ar fi de niciun folos acum pe câtă vreme , chiar dacă o parte din organizaţia propusă ar fi descoperită, scopul ei adevărat nu ar putea fi găsit, de vreme ce componenţii ei inşişi nu ar şti ce sunt in realitate.

Acesta este planul pe care vi-l supunem. Totuşi, noi suntem pregătiţi să examinăm cu Dvs. orice contrasugestie doriţi să ne daţi şi eventual să introducem unele modificări in planul nostru. Voi menţiona, totuşi, că dacă altcineva va veni la Dvs. cu propunerea de a creia chiar dintru inceput un adevărat maquis, o asemenea propunere n'ar fi decât o aventură, astfel cum a fost aventura generalului Aldea, şi sortită să fie descoperită ca şi restul intenţiunilor, lucru ce vă va implica şi pe Dvs.

R. Imi pare că ar fi trei faze intr'o asemenea organizare: 1) muncă pe o bază politică, 2) organizarea reţelei, 3) acţiunea de masse.

N. Aceasta ar fi cursul natural al evenimentelor şi se va desvolta dela sine.

R. Ce justifică actuala situaţie politică din România ?

N. Ea justifică planul nostru, a cărui amploare depinde numai şi in intregime de mijloacele furnizate. Dacă am dispune de mijloace mai mari, mişcarea noastră va fi comparativ mai bine organizată, cu mijloace mai mici, chiar dacă ar fi numai ale noastre, noi incă vom intreprinde lupta, pentrucă circumstanţele actuale cer acţiune imediată, dar, desigur, că fără mijloace suficiente mişcarea noastră nu poate fi bine coordonată şi acţiona ca un tot.

Cât despre activitatea legală, ea a fost dusă cu succes dealungul celor 2 ani trecuţi.

R. Nu credeţi că infiinţarea unor asemenea organizaţiuni de protecţie impotriva teroarei comuniste va indispune pe Ruşi, determinându-i să menţină o importantă forţă armată in România, sau eventual s'o mărească ?

N. Cred că Ruşii vor menţine in orice caz o importantă forţă de ocupaţie in România şi chiar o vor intări, dacă situaţia internaţională devine mai incordată, independent de faptul dacă noi vom organiza sau nu asemenea mişcări. Eu cred, cu toate acestea. că potrivit cu tratatele de pace, Rusia va fi obligată să-şi retragă trupele din România, cu excepţia unor anumite unităţi menţinute in scopul de a-şi asigura comunicaţiile cu Austria. U.S.A. şi Marea Britanie vor avea de aceea dreptul să protesteze impotriva menţinerii unui număr nelimitat de trupe in ţara noastră şi impotriva măririi numărului lor.

R. Oare dacă C.A.C. pleacă, cum vom fi in măsură să protestăm impotriva menţinerii acestor trupe ?

N. C.A.C. va fi desigur inlocuită de comisiuni ale căror atribuţiuni vor fi să observa stricta aplicare a tratatului nostru şi cele trei Legaţii aliate din Bucureşti, vor avea mai mult sau mai puţin aceleaşi drepturi.

R. Presupunând că pierdeţi alegerile, cum va fi in stare sistemul Dvs, să-şi continue munca ?

N. Vom bate guvernul, cel puţin in Transilvania, cu atât mai mult dacă vom reuşi să ne asigurăm majoritatea voturilor maghiare. Cu mai mult sau mai puţin ajutor efectiv, vom reuşi să ne asigurăm in toată ţara o foarte puternică minoritate in Parlament (aproximativ 40%). Această puternică minoritate va intreţine

o stare de permenantă ridicare impotriva guvernului, prin criticile sale. Din cauza acestei politici, agresiunile comuniste vor continua in intreaga ţară, creind prin aceasta un teren favorabil pentru continuarea activităţii organizaţiilor noastre.

Cu privire la organizaţia plănuită de noi, vor trebui să fie două trei comitete distincte (1) un comitet politic format din membri din grupul nostru, in contact permanent cu guvernul Dvs., (2) un alt comitet politic, compus din reprezentanţii tuturor celor trei partide de opoziţie şi cel puţin un membru al primului comitet, in contact permanent cu organizaţiile judeţene. (Acest al doilea comitet nu trebue, cu toate acestea, să ştie nimic despre scopurile noastre finale, natural exceptând pe membrii ce aparţin ambelor comitete politice).

Această colaborare politică suprapusă, ne va pune in situaţia de a obţine acceptarea unei singure liste in alegeri, pentru ambele partide principale din opoziţie, ca şi o inţelegere intre toate aceste trei partide de opoziţie, in ceeace priveşte organizaţiile lor comune de apărare pe timpul alegerilor.

R. Odată tratatul de pace semnat, legaţiile noastre vor avea nevoe de informaţii pozitive asupra poziţiei trupelor ruseşti din România.

N. Am putea avea un mic comitet militar, compus numai din cel mai bun tip de oameni, care ar putea să vă dea toate infor,aţiile cerute. Ar fi inţelept ca acest comitet să fie in contact cu comitetul secret, fără să cunoască totuşi scopul ultim. Ar trebui să ştie numai că are de procurat informaţii militare pentru aliaţi.

R. Noi inţelegem perfect că n'ar fi cuminte să se infiinţeze organizaţii Aldea sau Olţeanu, insă România cu toate acestea trebue să aibă o intinsă reţea subterană.

N. Noi putem construi o organizaţie tehnică, cu un scop politic ce ar putea fi mărturisit (şi care poate fi transformată intr'o organizaţie militară subterană) pentru culegerea informaţiilor. Ar trebui pentru aceasta să avem trei comitete : a) un comitet secret, b) un comitet public şi c) un comitet militar legat de primul.

Acest plan pe care vi-l supunem are marele avantaj de a fi foarte suplu şi adaptabil oricăror imprejurări, in funcţiune de desvoltarea situaţiei internaţionale. Pentru prezent, organizaţia pe care o creiem in vechile sectoare, va avea drept singur scop cunoscut membrilor săi, protecţia impotriva terorii comuniste.

./.

Prin cursul evenimentelor, această organizaţie va deveni tot mai puternică şi va atinge o tot mai inaltă desvoltare, astfel că la data finală să poată fi transformată intr'o mişcare subterană. Insă aceasta trebue să se intâmple numai in momentul final, de comun acord şi ţinând seama de circumstanţe. Un alt avantaj al acestui plan este că, dacă printr'o intâmplare unul din sectoarele organizaţiei este descoperit, nicio cercetare nu va ajunge la vreo concluzie care ar conduce_o să descopere scopul final al organizaţiei, lucru care ar putea să vă implice şi pe Dvs. in cel mai inalt grad. Singurul risc existent in planul nostru ar fi pentru o parte din oamenii noştri să fie prinşi. Ac asta nu'ar avea prea mare importanţă. Alţii le vor lua locul. şi vor lupta chiar mai cu furie impotriva guvernului, ca răzbunare. Reacţiunile guvernului vor inverşuna lumea şi mai mult, aceasta incurajând cât mai multă lume să se ataşeze mişcării.

x

N. România nu are nimic comun cu Rusia. Infiltraţia rusească este numai foarte superficială. Se poate aştepta ca chiar unităţile Tudor Vladimirescu să revie la vechea credinţă. Toată lumea aşteaptă dela noi un al doilea 23 August. Starea de spirit peste tot este de a răsturna regimul actual şi pentrucă Dvs. vă oferiţi să ne ajutaţi in munca noastră, noi salutăm sprijinul Dvs. Odată mai mult, dacă noi câştigăm alegerile, vom avea o şansă minunată de a repeta pe 23 August, cu intregul nostru aparat de stat şi chiar dacă obţinem numai puţine locuri in guvern, incă vom fi in stare să-l răsturnăm oricând. Guvernul nu contează să câştige alegerile prin forţă, cât dpreşte să o facă prin inşelăciune. Ei nu pot dispune decât de 3-4000 luptători şi dacă alegerile se vor efectua in opt mii de puncte diferite in aceeaş zi, aceşti luptători se vor dovedi a fi cu totul insuficienţi. Este insă in cel mai inalt grad important, ca alegerile să fie amânate cu două luni, cel puţin până la 1 Decembrie. Este de aceea vital ca M.S. să amâne semnarea decretului ce convoacă corpul electoral. Cu atât mai mult, cu cât ştim că Groza nu este sigur de rezultate, considerând că Maniu are o bună şansă de a le câştiga. El a declarat chiar că compunerea viitorului guvern depinde in intregime de rezultatul conferinţei dela Paris.

In concluzie, suntem gata să colaborăm cu Dvs., in vederea implinirii tuturor idealurilor noastre comune : interesele noastre nu sunt opuse; in timp ce noi ne străduim să ne salvăm ţara, Dvs. tindeţi la stabilirea unei păci permanente. In acest scop şi Dvs. aveţi nevoe tot ca şi noi de organizaţii speciale vaste. Dar dacă

00006

dorind colaborarea,nu o putem accepta decât în termeni legali. Dvs.puteţi găsi mulţi agenţi şi noi vom face bucuroşi uz de asemenea genţi,dar trebueşte să fie clar că noi nu putem fi decât colaboratori politici şi nu în solda Dvs : noi lucrăm pentru un ideal,nu pentru bani,nici pentru ambiţie personală sau numai de dragul servituţii,cum o fac comuniştii pentru Rusia şi trebue să accentuăm chiar dela început că nu putem fi consideraţi decât ca un grup de oameni independenţi reprezentând cele mai înalte interese ca şi opinia generală a unei naţiuni suverane şi ca atare,suntem gata să acceptăm sugestiile, sfaturile şi sprijinul Dvs.Dacă,pe de altă parte, planurile noastre nu sunt acceptate, aceasta încă nu va însemna sfârşitul discuţiilor noastre.-

R. Vorbind ca partidular şi indicând în general recomandările mele, noi nu ne aşteptăm ca să fiţi agenţii noştrii Este o posibilitate ca să avem vre-o ofertă sau vre-o încredinţare,dar oricum noi nu ne gândim în special decât la o strânsă colaborare şi nu la servitute.-

N. Tocmai pentru aceasta vom primi cu plăcere controlul Dvs. asupra fondurilor puse la dispoziţie de Dvs.-

R. Este deasemenea necesar să se discute în viitorul apropiat,ideile grupului Dvs.asupra României viitoare.- Noi dorim să ştim ceeace gândiţi,deoarece este important ca baza colaborării noastre să fie clară, pentrucă nu dorim vre-o neînţelegere viitoare faţă de colaborarea noastră.-

N. Putem să vă asigurăm deîndată că politica României va fi ca şi în trecut una de totală loialitate faţă de orice organizaţie internaţională,supunându-se tuturor deciziilor de ordin internaţional.- Nu suntem o putere imperialistă în ceeace priveşte frontierele,dar trebue să ne recâştigăm graniţele din 1939,cu o excepţie posibilă referitor la cele cu Bulgaria cu care suntem pregătiţi să ajungem la o înţelegere durabilă,pentrucă Dobrogea şi-a pierdut astăzi vechea ei valoare strategică.- Economiceşte deasemenea noi favorizăm politica porţilor deschise.-

Un alt scop al politicei noastre pentru viitor este de a consolida pentru totdeauna regimul democratic din România,deaceea primim cu plăcere orice proect,întovărăşit de garanţii efective în actualele sau viitoarele Tratate de Pace, garantând drepturile politice ale cetăţenilor.- Asemenea garanţii ar acoperi în acelaş timp câmpul de protecţie a mino-

./.

rităţilor.- Noi nu dorim stipulaţiuni speciale pentru protecţia minorităţilor,deoarece acestea t forma stiinţini centrifugale şi dizolvante,îndreptate împotriva Statului Român.- Noi credem că prin protecţia drepturilor politice ale cetăţenilor,noi garantăm suficient în acelaş timp,toate drepturile umane şi legitime ale minorităţilor.- Acesta este singurul mijloc pentru a rezolva democratic problema minorităţilor în România.- Atâta vreme cât pacea este asigurată pentru viitor, minorităţile nu vor fi îndreptăţite să dorească un război prin care să guverneze pe români,cum doresc spre exemplu să facă minorităţile ungureşti din Transilvania.- Problema minorităţilor se va stinge astfel :- Minoritarii cu drepturile lor garantate,vor deveni cetăţeni credincioşi ai României,pe lângă aceasta eventuala creiare a unei Confederaţii la care să participe România şi Ungaria, va ajuta considerabil să se rezolve această problemă.-

Nu trebue deasemenea să subestimaţi importanţa contribuţiei noastre : Toate organizaţiile noastre existente în ţară ca şi un personal de înaltă clasă în străinătate care a intrat de curând în acţiune în timpul discuţiilor Tratatului nostru la Paris.-

Ca un ultim punct,dorim să vă reamintim că până acum am fost mereu lăsaţi deoparte : Armistiţiul pe care l-am convenit la Cairo nu a fost acela pe care am avut să-l semnăm la Moscova şi nici înţelegerile dela Yalta şi Potsdam nu au fost respectate.- In August 1945,Guvernul Dvs. a sfătuit pe Rege să reziste tuturor presiunilor ruseşti şi curând după aceia a retras tot sprijinul pe care Majestatea Sa îl aştepta.- Deşi dela 23 August 1944 v'am dovedit dispoziţia noastră la o loială colaborare, nici un sprijin nu ne-a fost acordat până astăzi.- Noi convenim acum din nou să urmăm sugestiile Dvs.,dar trebue să insistăm asupra faptului că refuzăm să mai fim lăsaţi deoparte încă odată.-

R.Noi trebue să procedăm foarte încet şi cu grije pentru a nu face nici cea mai uşoară greşeală.- Părerea mea personală poate să difere de politica noastră generală,însă gândesc că evenimentele ne vor prinde şi cea mai înaltă politică va deveni identică cu cea oficială.-

N. Este absolut necesar să lămurim că cheia de boltă

./ /.

a colaborării noastre constă în faptul că, dacă aveţi intenţiunea să fiţi legaţi faţă de noi în chestiuni în care interesele noastre pot fi diferite de acelea ale anumitor alte organizaţii naţionale cu care colaboraţi, nu putem admite ca să luaţi faţă de ele vre-o obligaţie pe care nu aţi lua-o faţă de noi.-

X.

Chestiunile financiare au fost deasemenea prezentate cu menţiunea că vor fi discutate ulterior.-

---

Proces verbal de legalizare a traducerii Nr.2o5.

Anul 1947, luna Octombrie, ziua 15.

Prezenta traducere este conformă cu originalul redactat in limba engleză, vizat spre neschimbare şi identificare şi tradus de subsemnata M.H.NAEDLER, licenţiată in Filosofie şi Litere a Universotăţii din Bucureşti, traducătoare oficială pentru limba engleză, conform deciziei Nr.48ol din 2o Sept 1945 a Curţii de Apel Bucureşti, publ.in Monitorul Oficial Nr 853 din 5 Nov.1945.

M.H. Nadler

Splaiul Unirii 1.-

MINUTA INTALNIRII DIN 18 SEPTEMBRIE 1946.

00009

N. Motivul pentru care vecinii ocupaţi de ruşi ai României, ca de exemplu Polonia şi Jugoslavia, sunt înaintea ei în organizarea şi eficienţa mişcărilor lor subterane, este că amândouă aceste ultime ţări le-au început de mai mult timp: Polonia având a se supune dela izbucnirea celui de-al doilea răsboiu mondial ambelor ocupaţii, germane şi ruse, în timp ce jugoslavii au avut să se lupte întâi cu germanii şi apoi cu Tito - ceeace în realitate a însemnat să se lupte cu Rusia, astfel că există o continuitate în mişcarea subterană din aceste două ţări. Pe de altă parte, lovitura de Stat din România a fost făcută cu întregul şi intactul său aparat de Stat din care cauză a şi reuşit atât de bine. Până acum aproape nimic nu s'a desăvârşit pe liniile unei organizări serioase a mişcării noastre de rezistenţă, deoarece am aşteptat îndeplinirea înţelegerilor dela Yalta şi Moscova, prin care România şi-ar fi câştigat libertatea şi prin aceasta posibilitatea de a organiza liber o puternică armată naţională, instrumentul cel mai bun cu putinţă pentru o viitoare rezistenţă. Considerând totuşi că aceste înţelegeri nu au fost respectate, este evident că noi nu putem creia nici o mişcare paramilitară efectivă, în circumstanţele actuale, îndreptată împotriva Rusiei Sovietice. Noi trebuie de aceia să ne străduim să alcătuim mai întâi un plan în acord cu circumstanţele actuale şi să clădim pe el o asemenea mişcare de rezistenţă. Mai târziu, această mişcare poate adopta o politică anti-rusă; dar la început, nu putem face din această politică scopul nostru oficial. Pe aceste linii, ar fi înţelept să se formeze un tip special de organizaţii paramilitare defensive pe întreg teritoriu, cu scopul de a rezista agresiunii comuniste. Alegerile viitoare ne vor furniza un motiv de rezistenţă, justificând prin aceasta existenţa unor asemenea organizaţii defensive. Vor trebui folosiţi oamenii cei mai de încredere.

Organizaţia centrală, membrii grupului nostru vor furniza partidelor din opoziţie mijloacele, fără a le aduce totuşi la cunoştinţă sursa, sau menţionând eventual că vin dela particulari bogaţi devotaţi partidelor de opoziţie, astfel ca toate riscurile de indiscreţie să fie evitate. Furnizându-le fonduri, vom fi îndreptăţiţi să le controlăm. Vom desemna pentru aceasta un comitet cu ramificaţii în toate localităţile, luând ordine la fel. Inalta tensiune politică ce se va intări în timpul alegerilor şi îşi va atinge culmea, ne va furniza cel mai bun temeiu pentru mişcarea noastră de rezistenţă.-

./.

000010

In momentul în care aceste organizaţii vor trebui să devie subterane, va fi foarte uşor să dirijăm activitatea şi politica lor către ultimul scop. Această tactică, pe care o propunem, are toate avantajele practice posibile: Putem lucra paralel cu partidele politice, fără să le lăsăm să cunoască scopul nostru final. Ele vor fi astfel folosite ca instrument. Vom putea deasemenea să constituim un comitet oficial special care să aibă întreaga încredere a şefilor lor, dar care va păstra secret chiar faţă de ei adevărul întreg, de teama indiscreţiilor şi primejduirii securităţii.

Noi socotim că orice altă datare a acestei probleme ar fi extrem de primejdioasă şi condamnată la eşec, aşa cum alte organizaţii au terminat lamentabil (ca spre pildă a Generalului ALDEA care a căzut în capcană). Metoda propusă de noi prezintă deasemenea avantajul de a cere mai puţine cheltuieli şi a servi ca o preţioasă experienţă pentru operaţiuni ulterioare pe o scară mai largă.

In consecinţă, trebuie să încercăm mai întâi să câştigăm alegerile, pentrucă dacă reuşim şi venim la putere, vom putea obţine cert cel puţin o importantă participare la Guvern, aceasta asigurând desvoltarea şi munca organizaţiilor noastre subterane, până ce se va descoperi, după care vor deveni subterane.

A creia un maqis şi a-l ţine în aşteptare este o imposibilitate din toate punctele de vedere, politic şi militar, şi actele de terorism n'ar fi de nici un folos acum, pentrucă chiar dacă o parte din organizaţiile propuse ar fi descoperite, scopul ei adevărat nu ar putea fi găsit, de vreme ce componenţii ei înşăşi nu ar şti ce sunt în realitate.

Acesta este planul pe care vi-l supunem. Totuşi, noi suntem pregătiţi să examinăm cu Dvs., orice contrasugestie doriţi să ne daţi şi eventual să introducem unele modificări în planul nostru. Voiu menţiona, în orice caz, că dacă altcineva va veni la Dvs., cu propuneri de a creia chiar dintr'un început un adevărat maquis, o asemenea propunere n'ar fi decât o aventură, în circumstanţele actuale, condamnată inevitabil la insucces, astfel cum a fost aventura generalului ALDEA, şi sortită să fie descoperită ca şi restul intenţiunilor, lucru ce vă v'a împlica şi pe Dvs.-

R. Imi apare că ar fi trei faze într'o asemenea organizare: 1). muncă pe o bază politică, 2). organizarea reţelei, 3). acţiune de masse.

N. Aceasta ar fi cursul normal al evenimentelor şi se va desvolta dela sine.

./.

R. Ce justifică actuala situaţie politică din România?

N. Ea justifică planul nostru, a cărui amploare nu depinde numai şi în întregime de mijloacele furnizate. Dacă dispune de mijloace mai mari, mişcarea noastră va fi comparativ mai bine organizată; cu mijloace mai mici, chiar dacă ar fi numai ale noastre, noi încă vom întreprinde lupta, pentrucă circumstanţele actuale cer acţiune imediată, dar, desigur că fără mijloace suficiente, mişcarea noastră nu poate fi bine coordonată şi acţiona ca un tot.

Cât despre activitatea legală ea a fost dusă cu succes dealungul celor 2 ani trecuţi.

R. Nu credeţi că înfiinţarea unor asemenea organizaţiuni de protecţie împotriva teroarei comuniste va indispune pe ruşi, determinându-i să menţină o importantă forţă armată în România, sau eventual s'o mărească?

N. Cred că ruşii vor menţine în orice caz o importantă forţă de ocupaţie în România şi chiar o va întări dacă situaţia internaţională devine mai încordată, independent de faptul dacă noi vom organiza sau nu asemenea mişcări. Eu cred, cu toate acestea, că potrivit cu tratatele de pace, Rusia va fi obligată să-şi retragă trupele din România, cu excepţia unor unităţi menţinute în scopul de a-şi asigura comunicaţiile cu Austria. U.S.A. şi G.B. va avea deaceea dreptul să protesteze împotriva menţinerii unui număr nelimitat de trupe în ţara noastră şi împotriva măririi numărului lor.

R. Oare dacă C.A.C. pleacă, cum vom fi în măsură să protestăm împotriva menţinerii acestor trupe?

N. C.A.C. va fi desigur înlocuită de comisiuni ale căror atribuţiuni vor fi să observe stricta aplicare a tratatului nostru şi cele trei Legaţii aliate din Bucureşti, vor avea mai mult sau mai puţin aceleaşi drepturi.

R. Presupunând că pierdeţi alegerile, cum va fi în stare sistemul Dvs., să-şi continue munca?

N. Vom bate guvernul, cel puţin în Transilvania, cu atât mai mult dacă vom reuşi să ne asigurăm majoritatea voturilor maghiare. Cu mai mult sau mai puţin ajutor efectiv, vom reuşi să ne asigurăm în toată ţara o foarte puternică minoritate în Parlament (aproximativ 40%). Această puternică minoritate va întreţine o stare de permanentă ridicare împotriva guvernului prin criticile sale. Din cauza acestei politici agresiunile comuniste vor continua în întreaga ţară creind prin aceasta un temeiu favorabil pentru continuarea activităţii organizaţiilor noastre.

. / .

Cu privire la organizaţie plănuită de noi, va trebui să fie 2 - 3 comitete distincte (1) un comitet politic format din membrii din grupul nostru în contact permanent cu guvernul Dvs., (2) un alt comitet politic compus din reprezentanţii tuturor celor trei partide de opoziţie şi cel puţin un membru al primului comitet, în contact permanent cu organizaţiile locale. (Acest al doilea comitet nu trebuie cu toate acestea să ştie nimic despre scopurile noastre finale, natural exceptând pe membrii ce aparţin ambelor comitete politice).

Această colaborare politică suprapusă ne va pune în situaţia să obţinem acceptarea unei singure liste în alegeri pentru ambele partide principale din opoziţie, ca şi o înţelegere între toate aceste trei partide de opoziţie la organizaţiile lor comune de apărare pe timpul alegerilor.

R. Odată tratatul de pace semnat, Legaţiile noastre vor avea nevoie de informaţii pozitive asupra poziţiei trupelor ruseşti din România.

N. Am putea avea eventual un mic comitet militar compus numai din cel mai bun tip de oameni, care ar putea să vă dea toate informaţiile cerute. Ar fi înţelep ca acest comitet să fie în contact cu comitetul secret fără să cunoască totuşi scopul ultim. Ar trebui să ştie numai că are de procurat informaţii militare pentru aliaţi.

R. Noi înţelegem perfect că n'ar fi cuminte să se înfiinţeze organizaţii ALDEA sau OLTEANU, însă România cu toate acestea trebuie să aibe o întinsă reţea subterană.

N. Noi putem construi o organizaţie technică în scop politic ce ar putea fi mărturisit (şi care poate fi orientată într'o organizaţie militară subterană), pentru culegerea informaţiilor. Ar trebui pentru aceasta să avem trei comitete: (a) un comitet secret, (b) un comitet public şi (c) un comitet militar legat de primul.

Acest plan pe care vi-l supunem are marele avantaj de a fi foarte suplu şi adaptabil oricăror împrejurări în funcţiune de desvoltarea situaţiei internaţionale. Pentru prezent, organizaţia pe care o creiem în vechile sectoare va avea drept singur scop cunoscut membrilor săi, protecţia împotriva teroarei comuniste. Prin cursul evenimentelor, această organizaţie va deveni tot mai puternică şi va ~~xxxx~~ atinge o tot mai înaltă desvoltare, astfel că la data finală, poate fi transformată într'o mişcare subterană, însă aceasta trebuie să se întâmple numai în momentul final, de co-

./.

mun acord și ținând seama de circumstanțe. Un alt avantaj al acestui plan este că dacă printr'o întâmplare unul din sectoarele organizației este descoperit,nici o cercetare nu va ajunge la vre-o concluzie care ar conduce-o să descopere scopul final al organizației, lucru care ar putea să vă implice în cel mai înalt grad și pe Dvs. Singurul risc existent în planul nostru ar fi pentru o parte din oamenii noștri să fie prinși.Aceasta nu ar avea prea mare importanță Alții le vor lua locul și vor lupta chiar mai cu tărie împotriva guvernului ca răzbunare. Reacțiunile guvernului vor înăspri lumea și mai mult, aceasta încurajând cât mai multă lume să se atașeze mișcării.

.X.

N. România nu are nimic comun cu Rusia.Infiltrația rusească este numai foarte superficială.Se poate aștepta ca chiar unitățile Tudor Vladimirescu să revie la vechea credință.Toată lumea așteaptă dela noi un al doilea 23 August. Starea de spirit peste tot este de a distruge regimul actual și pentrucă Dvs.,vă oferiți să ne ajutați în munca noastră,noi salutăm sprijinul Dvs.-Odată mai mult,dacă noi câștigăm alegerile vom avea o șansă minunată de a repeta pe 23 August cu întregul nostru aparat de stat și chiar dacă obținem numai puține locuri în Guvern,încă vom fi în stare să-l răsturnăm oricând. Guvernul nu contează să câștige alegerile prin forță,cum dorește să o facă prin înșelăciune.Ei nu pot dispune decât de 3 - 4.000 luptători și dacă alegerile se vor efectua în 8.000 de puncte diferite în aceiași zi,acești luptători se vor dovedi a fi cu totul insuficienți.Este însă în cel mai înalt grad important ca alegerile să fie amânate cu două luni,cel puțin până la 1 Decembrie.Este deaceea vital ca M.S. să amâne semnarea Decretului ce convoacă corpul electoral.Cu atât mai mult cu cât știm că Groza nu este sigur de rezultate considerând că Maniu are o bună șansă de a le câștiga.El a declarat chiar că compunerea viitorului Guvern depinde în întregime de rezultatele Conferinței dela Paris.

In concluzie,suntem gata să colaborăm cu Dvs.,în vederea împlinirii tuturor idealurilor noastre comune. Interesele noastre nu sunt opuse,în timp ce noi ne străduim să ne salvăm țara,Dvs. tindeți la stabilirea unei păci permanente.In acest scop și Dvs. aveți nevoie tot ca și noi de organizații speciale vaste.Dar dacă dorim colaborarea,nu o putem accepta decât în termeni egali.Dvs.puteți găsi mulți -agenți și noi vom face bucuroși uz de asemeni agenți,dar trebue să fie clar că noi nu putem fi decât colaboratori politici,și nu în solda Dvs.: Noi lucrăm pentru un ideal,nu pentru bani,nici pentru

./.

ambiţie personală sau numai de dragul servituţii, cum o fac comuniştii pentru Rusia, şi trebuie să accentuăm chiar dela început că nu putem fi consideraţi decât ca un grup de oameni independenţi reprezentând cele mai înalte interese ca şi opinia generală a unei naţiuni suverane şi ca atare, suntem gata să acceptăm sugestiile, sfaturile şi sprijinul Dvs., dacă, pe de altă parte, planurile noastre nu sunt acceptate, aceasta încă nu va însemna sfârşitul discuţiilor noastre.-

R. Vorbind ca particular şi indicând în general recomandările mele noi nu ne aşteptăm ca să fiţi agenţii noştri. Este o posibilitate ca să avem vre-o ofertă sau vre-o încredinţare, dar oricum, noi ne gândim în special la o strânsă colaborare şi nu la servitute.-

N. Tocmai pentru aceasta vom primi cu plăcere controlul Dvs., asupra fondurilor puse la dispoziţie de Dvs.-

R. Este deasemenea necesar să se discute în viitorul apropiat, ideile grupului Dvs., asupra viitorului României: Noi dorim să ştim ceeace gândiţi deoarece este important ca baza colaborării noastre să fie clară, pentrucă nu dorim vre-o neînţelegere viitoare faţă de colaborarea noastră.

N. Putem să vă asigurăm de îndată că politica României va fi ca şi în trecut una de totală loialitate către orice organizaţie internaţională, supunându-se tuturor deciziilor de ordin internaţional. Nu suntem o putere imperialistă în ceeace priveşte frontierile dar trebue să ne recâştigăm graniţele din 1939, cu o excepţie posibilă referitor la cele cu Bulgaria, cu care suntwm pregătiţi să ajungem la o înţelegere durabilă, pentrucă Dobrogea şi-a pierdut astăzi vechea ei valoare strategică. Economiceşte deasemenea noi favorizăm politica uşilor deschise.-

Un alt scop al politicii noastre pentru viitor este de a consolida pentru totdeauna regimul democratic din România, deaceia primim cu plăcere orice proiect, întovărăşit de garanţii efective în actualele sau viitoarele tratate de pace garantând drepturile politice ale cetăţenilor. Asemenea garanţii ar acoperi în acelaş timp câmpul de protecţie a minorităţilor. Noi dorim stipulaţiuni speciale pentru protecţia minorităţilor, deoarece acestea ar forma atitudini centrifugale şi dizolvante îndreptate împotriva Statului Român. Noi credem că prin protecţia drepturilor politice ale cetăţenilor, noi garantăm în acelaş timp toate drepturile umane şi legitime ale minorităţilor. Acesta este singurul mijloc pentru a rezolva democraţia problema minorităţilor în România. Atâta cât pacea este asigurată

pentru viitor, minoritățile nu vor fi îndreptățite să dorească un războiu prin care să pună la punct pe români,cum doresc spre exemplu să facă ungurii în Transilvania.Problema minorităților se va stinge astfel. Minoritarii cu drepturile lor garantate vor deveni cetățeni credincioși ai României,pe lângă aceasta,eventuala creiare a unei Confederații la care să participe România și Ungaria,va ajuta considerabil să se rezolve această.problemă.-

Nu trebuie deasemenea să subestimați importanța contribuției noastre: Toate organizațiile noastre existente în țară ca și un Stat Major de înaltă clasă în străinătate,care a intrat de curând în acțiune în timpul discuțiilor tratatului nostru la Paris.

Ca un ultim punct,dorim să vă reamintim că până acuma am fost mereu neglijați: Armistițiul pe care l-am convenit la Cairo,nu a fost acela pe care am avut să-l semnăm la Moscova și nici înțelegerile dela Yalta și Postdam nu au fost respectate. In August 1945,guvernul Dvs. a sfătuit pe Rege să reziste tuturor presiunilor rusești și curând după aceia a retras tot spirjinul pe care Majestatea Sa îl aștepta. Deși dela 23 August 1944, v'am dovedit dispoziția noastră de loială colaborare,nici un sprijin nu ne-a fost acordat până astăzi.Noi convenim iarăși acum să urmăm sugestiile Dvs., dar trebuie să insistăm asupra faptului că refuzăm să mai fim neglijați (lăsați deoparte) încă odată.

R.- Noi trebuie să procedăm foarte încet și cu grije pentru a nu face nici cea mai ușoară greșală.Părerea mea persoanlă poate să difere de politica noastră generală,însă gândesc că evenimentele ne vor prinde și cea mai înaltă politică va deveni identică cu cea oficială.

N.- Este absolut necesar să clarificăm că cheia de boltă a colabărării noastre consistă în faptul că,dacă nu aveți intențiunea să fiți legați față de noi în materii în care interesele noastre pot fi diferite de acelea a anumitor altor organizații naționale cu care colaborați,nu putem admite ca să luați vre-o asemenea obligație către ele,pe care nu a-ți lua-o către noi.-

X

Chestiunile financiare au fost deasemenea prezentate cu mențiune că vor fi discutate ulterior.-

=====

copie, vezi vol. 7. f. 30–39.

Traducere legalizată din limba engleză.

30 Septembrie 1946.

00018

M E M O R A N D U M

I. Cuvânt înainte .

Orice încercare de a creea în România o rețea unitară și întinsă a unei mișcări subterane, trebue să ia în considerație condițiile locale existente.-Este într'adevăr imposibil de a porni o astfel de muncă, numai pe linie pur teoretică, fără o considerare temeinică a acestor condițiuni.- O astfel ar duce inevitabil la un eșec care ar trage după sine cele mai serioase consecințe.-

Condițiunile din România diferă complet de acele din Polonia sau Jugoslavia, de ex. In aceste două țări mișcarea de rezistență s'a ivit spontan și într'un fel oarecum normal chiar în momentul când teritoriile lor naționale au fost invadate.-

Polonia a suferit o ocupație atât germană cât și rusă.- Mișcarea de rezistență a fost începută de unele secțiuni ale armatei care au refuzat să se predea și care aveau la dispoziția lor o parte considerabilă a depozitelor de muniție. In ceeace privește aspectul politic, mișcarea de rezistență poloneză a avut de luptat dela bun început atât cu nemții cât și cu rușii.-Aceste lupte au continuat chiar după încetarea ostilităților cu Germania, când Polonia - în ciuda status-ului ei ca națiune unită,- a fost de fapt supusă unei ocupații militare ruse.- Deaceea, din cauza acestei continuități, relativ puțin ajutor este necesitat pentru a da posibilitatea mișcării de rezistență poloneză de a-și continua activitatea.-

In Jugoslavia, mișcarea de rezistență începută de MIHAILOVICI, în condiții similare celor din Polonia avea în primul rând de combătut pe nemți.- Mai târziu trebuia deasemeni să lupte contra lui TITO, ale cărui formațiuni au fost infiltrate în mod aparent de agenți sovietici.- După încetarea generală a ostilităților din Europa, când TITO, datorită ajutorului rușilor și aliaților a devenit stăpân în țară, mișcarea de rezistență n'a depus armele în fața dictatorului, deoarece continua a fi animată de același îndemn psihologic,

politic şi moral ca şi în timpul războiului.-

00017

Circumstanţele existente în România sunt cu totul altfel.- In această ţară lovitura de Stat dela 23 August 1944,a fost executată de întreaga armată şi de întregul aparat de Stat, care deodată a pornit contra nemţilor.-Aceste organe,cum era şi de aşteptat,au rămas atunci la dispoziţia Guvernului de colaborare la putere după Armistiţiu.-Insă,în contradicţie cu angajamentele formale luate de Puterile Aliate principale,dând României garanţia contra oricărui amestec în treburile ei interne, Guvernul de colaborare a fost înlocuit prin presiune directă exercitată de armatele Sovietice printr'un guvern de totală supunere faţă de Soviete,care avea ca prim scop transformarea întregului aparat de Stat şi mai ales a armatei,într'un instrument servil al scopurilor Sovietice.-

Câtva timp după instalarea de către Ruşi a actualului guvern român " Quisling ",aliaţii au impus obligaţii formale, a căror executare ar fi avut inevitabil rezultatul venirii la putere a partidelor Democratice de opoziţie.- In acest caz noul guvern democratic ar fi avut iar la dispoziţie întregul aparat de Stat,care la un moment dat ar fi fost gata - în caz de chemare - în acelaş fel cum a fost în August 1944.- Ultima încredinţare ce mi s'a făcut a fost acordul dela Moscova din Decembrie 1945, care garanta libertatea alegerilor din România.- Nu există nici cea mai mică îndoială că,chiar prin alegeri relativ libere,opoziţia democrată ar putea recăpăta controlul guvernului.- Insă aceste încredinţări aliate n'au fost puse,nici măcar în cea mai mică măsură în aplicare.-Acesta este motivul pentru care în împrejurările actuale sunt relativ puţine şanse pentru opoziţie de a veni la putere şi a fi pregătită când va veni momentul internaţional favorabil,de a juca iar - cum a făcut în trecut - un rol folositor atât în interesul României cât şi în interesul Puterilor Apusene.- Trebue ţinut minte că Sovietele au studiat în modul cel mai amănunţit condiţiile privitoare la lovitura de Stat dela 23 August şi mijloacele prin care a fost executată.- Ca rezultat,posibilităţile unei eventuale repetări exacte a loviturii de Stat din 1944,se micşorează rapid şi o astfel de problemă va necesita o nouă considerare.- In contrast cu poziţiile guvernelor Polon şi Jugoslav faţă de legea internaţională,Guvernul Român este încă supus unei supravegheri aliate.- Prin urmare, situaţia internă politică este încă un proces de desvoltare în

./.

comparaţie cu Polonia şi Jugoslavia.- Astfel deoarece conflictul politic intern nu este încă definitiv schiţat şi puterile interne de opoziţie nu sunt încă irevocabil angajate, rămâne încă posibilitatea de a influenţa rezultatul final al balanţei politice de putere şi de a determina eficacitatea coordonată a opoziţiei.- Aceste împrejurări deci contează pentru diferenţa între situaţia din România şi aceia a unor vecini ai ei, cât şi pentru lipsa unei mişcări de rezistenţă unită întinsă şi bine organizată în această ţară.- Această diferenţă însă nu poate, în nici un caz, fi atribuită lipsei de dorinţă fierbinte din partea românilor de a-şi apăra drepturile, ci numai împrejurărilor susmenţionate.-Perioada actuală poate fi privită ca strategică.-

== == ==

II. INTARIREA MISCARII DE REZISTENTA IN ROMANIA

A. Organizarea în general şi operatii preliminare.

Pentru a creea o mişcare de rezistenţă unitară întinsă şi bine organizată în România, şi pentru a întări organizaţiile locale existente, trebue să se ţină seama de următoarele împrejurări :

1/. Regimul terorist poliţist va descoperi, fără îndoială orice încercare importantă de a organiza în prezent grupuri de acţiune, al căror scop afişat ar fi de a răsturna regimul actual prin forţă şi de a hărţui Armata Roşie şi alte organe ale autorităţii Sovietice.- Este de fapt de neconceput în împrejurările actuale existente în România, crearea imediată a unei mişcări de rezistenţă cu un scop mărturisit, fără a fi imediat descoperită ; mai ales datorită infiltrării inevitabile a agenţilor comunişti.- O astfel de descoperire ar dicredita orice guvern străin, chiar numai pe departe implicat.-

2/. Este deasemenea de neconceput de a creia o mişcare subterană fără un scop şi o sarcină bine definite.- O astfel de încercare ar fi contrarie tuturor principiilor militare şi psihologice.- Fără îndoială că o astfel de mişcare ar muri dela sine.-Deaceea, nu poate fi vorba de a crea formaţiuni militare, fără a le da un scop imediat şi de a le ţine inactive în rezervă pentru o misiune mai târzie.- Este însă uşor de înţeles că

scopul final al mişcării nu poate fi admis în prezent.-

3/. Decând rezistenţa politică contra regimului comunist şi ocupaţiei Sovietice a fost concentrată în România în jurul partidelor de opoziţie,este impracticabil de a creea o mişcare activă care să nu aibă contact cu activitatea partidelor politice.-Aceasta ar însemna a clădi pe nici o bază morală, ceeace deasemenea este impracticabil.- Orice astfel de efort ar fi condamnat să eşueze.-

4/. Pe de altă parte,se înţelege că nici,o mişcare de rezistenţă nu poate fi creată în contact direct cu partidele politice.- Informaţiuni vitale ar răsufla,şi aceasta trebue evitat cu orice preţ.-

Problema esenţială ar fi,de aceea,de a găsi o cale de a forma o mişcare viitoare de rezistenţă pe baza spiritului de luptă reprezentat de partidele politice,fără a permite nici partidelor politice,nici mişcării însăşi de a-şi da seama de scopul final şi adevărat al acestei mişcări.-

Acţiunea teroristă a guvernului contra partidelor politice şi a opiniei publice în general,au creat în România o stare de tensiune şi pasiune politică foarte favorabilă formării unei organizaţii de apărare contra acestei terori.-La aceasta am putea să adăugăm că alegerile apropiate care vor împinge pasiunea la un grad şi mai înalt,creind astfel o bază şi mai bună pentru organizarea unei astfel de formaţiuni de apărare.-

Partidele politice ale opoziţiei,cu mijloacele reduse pe care le au la dispoziţie,încearcă deja de a organiza o astfel de acţiune.- Aceasta va fi însă mai mult decât limitată din cauza mijloacelor foarte reduse care stau la dispoziţia lor.- Dacă partidele politice ar putea fi ajutate,obţinând mijloacele pe care nu le posedă actualmente,această acţiune ar putea atinge o amploare considerabilă.- Situaţia conţine deja elementul de bază,adică pasiunea politică,care este o condiţie necesară pentru această desvoltare.-

Ar fi deaceia recomandabil pentru aceste partide politice de a primi mijloace suficiente pentru a da o desvoltare cât se poate de largă acestei acţiuni.- In acest fel nenumărate echipe de apărare ar putea fi constituite în fiecare judeţ. Aceste vor fi bine pregătite,perfect organizate,perfect instruite,şi pregătite succesiv pentru a atinge culmea la apropierea

alegerilor şi intensificarea pasiunilor politice.-

Pentru o eficacitate mai mare ar fi de recomandat pentru partidele naţional-ţărănesc şi liberal de a prezenta o listă comună pentru alegeri.-La aceasta adăogăm acordul încheiat între ele şi Partidul Socialist care a decis să colaboreze cu celelalte partide politice pentru apărarea libertăţilor electorale.- In acest fel,echipele organizate în fiecare judeţ vor reprezenta întreaga opoziţie,asigurând deaceea maximum de eficacitate şi ajutorul popular.-

Avantajul acestui sistem ar fi crearea de formaţiuni quasi-militare,care să fie desvoltate,la o dată ulterioară, când va sosi momentul final,într'o mişcare de rezistenţă desăvârşită.- Aceste unităţi nu vor şti absolut nimic despre scopul final al lor,astfel că chiar eventualele represalii guvernamentale nu vor duce la nici un rezultat concludent pentru nimeni.-Singurul risc ar fi pentru anumiţi membrii ai lor pentru a fi arestaţi.- Aceştia vor fi inevitabil înlocuiţi prin alţii,deoarece în acelaşi măsură în care represaliile vor deveni mai severe pasiunile politice vor deveni mai tari şi mult mai mulţi oameni vor dori să participe la această acţiune de apărare.- Această procedură,natural,va da opoziţiei o şansă considerabilă de a apăra libertatea alegerilor.-

Cu toate aceste este sigur,că nu poate fi luată o obligaţie serioasă de a câştiga alegerile în acest fel.- Aceasta este totuşi o posibilitate mai bună decât se crede în general şi ar fi regretabil de a nu o lua în considerare.- Dacă alegerile ar putea fi câştigate,situaţia s'ar prezenta sub aspectele ei cele mai bune.- Opoziţia actuală ar obţine o participare importantă în guvernul de colaborare,care va fi format după alegeri,şi ar fi eventual în situaţia de a controla poziţiile - chee -. In acest fel,aparatul de Stat şi mai ales armata, ar ajunge iar sub controlul opoziţiei actuale,în aşteptarea momentului internaţional propice,astfel că România ar fi în stare de a aduce contribuţia ei la timpul potrivit,mult mai activă decât oricare alt " maquis" din statele vecine.-

In ipoteza că alegerile n'ar fi câştigate de opoziţie totuşi este sigur că, cu un ajutor <u>efectiv</u> opoziţia ar obţine cel puţin o minoritate importantă în Parlament/apreciat/ la aproximativ 40%/. Această minoritate prin critica ei severă exercitată contra guvernului ar menţine în ţară o stare de

.//.

efervescenţă şi agitaţie politică.- Relaţiile între guvern şi opoziţie ar rămâne deaceea foarte încordate,şi teroarea guvernamentală va continua ca şi înainte.- Toate motivele psihologice şi politice nu numai că vor continua să existe,ci vor creşte chiar,şi unităţile stabilite îşi vor continua activitatea cu şi mai mare intensitate.-

Acest plan propus are avantajul că este valabil atât în ipoteza câştigării alegerilor de către opoziţie,cât şi în ipoteza că opoziţia le va pierde.-

In primul caz,totul s'ar desvolta în condiţiunile cele mai bune posibile.- In al doilea caz,planul s'ar desfăşura mai mult decât satisfăcător.-

Trebue accentuat,că accentul este pus pe alegeri nu atât de mult din cauza posibilităţilor lor intrinsece,cât mai ales din cauza ocaziei excelente pe care o oferă pentru a porni organizarea mişcării de pre-rezistenţă.-

Un alt avantaj considerabil al acestui plan este că poate fi aplicat la orice fel de împrejurări internaţionale. Atât timp cât situaţia internaţională continuă a se prezenta sub aspectul ei actual,organizaţiile vor funcţiona cu scopul apărării politice interne lucru nu reprezintă un risc prea mare.- Dacă va veni timpul când mişcarea de rezistenţă va trebui să pornească la acţiune,aceste organizaţii - cu experienţă instrucţiuni, şi înzestrate cu pasiune politică ca şi cu un echivalent ideal - ar putea fi transformate aproape automat într'o adevărată mişcare de rezistenţă în cele mai bune condiţiuni posibile.-

B. CONDUCEREA

Pentru a menţine siguranţa de partea partidelor politice şi a evita indiscreţiile,formarea mai multor comitete mici,strâns organizate executive sau centrale pare a îndeplini aceste cerinţe.- Aceste comitete,fiecare controlând un aspect mai mare al rezistenţei nu se vor cunoaşte între ele în ceeace priveşte membrii şi localitatea şi vor acţiona în sferele lor respective cu relativă autonomie.- Legătura între comitete va fi numai atât de frecventă cât e necesar pentru a asigura să nu

./.

fie conflicte între acţiunea cauzată prin operaţiile lor respective.- Un control general va fi menţinut printr'un ce comitet central executiv,care,care în realitate, va fi comitet politic secret,şi a cărui existenţă va fi necunoscută celorlalte comitete.-Acest comitet politic secret va servi pe pământul Românesc cau autoritatea cea mai înaltă a mişcării de rezistenţă,şi nu pe liniile poltice generale,determinate de un comitet secret interior, trebue înfiinţat în străinătate.-Comitetul intern stabilit pe teritoriul străin va lucra în legătură cu guvernele aliate Apusene.- Acest comitet va fi instituit înăuntrul unui grup,politic mai larg din străinătate,constituit aparent pentru scopul de a apăra interesele româneşti.-

Technica organizatorică va fi următoarea :

1/. Formarea unui comitet politic'secret compus dintr'un număr mic-de oameni dintre cei mai de încredere,care numai ei vor şti scopul final şi întreg al acestei organizaţii.- Sarcina acestui comitet va fi atât de a supraveghea funcţionarea comitetului Nr.2/vezi mai jos/ cât şi,dacă va fi nevoie, de a prelua conducerea organizaţiilor deja existente.

2/ Formarea "COMITETULUI POLITIC" pentru apţrarea libertăţii alegerilor şi dupǎ alegeri, pentru apşrarea contra teroarei; acest comitet va fi compus din reprezentanţi ai celor trei partide opoziţioniste,car e va avea misiunea de a organiza apărarea in fiecare judeţ. El nu va şti nimic despre scopul final al acestei organizaţii, pentru a evita toate posibilităţile de indiscreţie sau orice mărturisire doveditoare, cauzată de o eventuală cercetare poliţienească, precum şi orice eventuală intervenăie in conducerea supremă a organizaţiei. La Comitetul Nr. 2, va lua parte şi un membru al Comitetului Nr.1, pentru a asigura coordonarea in acţiune. Fără indoială, acest membru nu va destăinui colegilor lui din comitetul Nr.2, nimic despre existenţa şi scopurile Comitetului Nr.1. Fondurile vor fi puse la dispoziţia Comitetului Nr.2, prin 2-3 persoane care vor pretinde că reprezintă un grup de industriaşi ori mari oameni de afaceri, dorind să rămână anonimi cu dorinţa de a ajuta opoziţia in alegeri şi in general in intreaga ei activitate.

Persoanele care vor oferi opoziţiei aceste fonduri, vor cere, bineînţeles, garanţii in privinţa controlului acestor fonduri, fiind astfel in măsură chiar de a deter-

mina compoziţia comitetului Nr.2, pentru a asigura capacitatea maximă prin oameni capabili şi calificaţi. In acest fel, partidele politice nu vor şti nimic despre sursele reale ale acestor fonduri, discreţia fiind complectă fiind pe deplin asigurată. Opoziţia va lucra de aceea paralel, pentru executarea scopului final, fără a-şi da seama de existenţa secretului.

3/ Formarea unui Comitet Militar, foarte restrâns pentru scopul de a furniza toate informaţiile cerute. Acest comitet va lucra absolut independent, fără a avea vreo legătură cu celelalte două şi fără cunoaşterea scopului final. In momentul final, Comitetul Militar va fi pus in legătură cu comitetul secret, in scopul de a-i da tot ajutorul in aplicarea conducerii acţiunii de rezistenţă.

4/ Formarea unui Comitet Politic in străinătate, cu scopul oficial de a apăra interesele României. Inăuntrul acestui Comitet va fi creiat un SUBCOMITET CENTRAL EXECUTIV, sub ordinul căruia va fi comitetul secret Nr.1. Acest subcomitet va controla intreaga acţiune in inţelegere cu guvernele aliate. Subcomitetul central executiv din străinătate va lucra mână in mână cu guvernele aliate. El va avea misiunea de a stabili cu guvernele aliate condiţiile in care intreaga acţiune trebue să se desfăşoare şi mijloacele de colaborare cu guvernele aliate şi România.

Membrii acestui subcomitet central executiv vor fi investiţi cu un mandat din partea leader-ilor opoziţiei, având şi incredinţarea Majestăţii Sale. Pentru siguranţă, mandatul din partea opoziţiei nu va avea un caracter definitiv, ci va indica misiunea generală de a apăra interesele României in străinătate. Aceasta in scopul de a nu lăsa să ştie opoziţia, până in ultimul moment, care sunt scopurile finale ale acestei acţiuni.

Mai presus de orice, acest plan garantează stabilirea unui regim democratic in România şi elimină pericolul oricărei dictaturi militare sau fasciste, in viitor. Se poate vedea că sistemul descris mai sus, cu toate că este comparativ foarte simplu, va descuraja, dacă nu impiedica, folosirea unei dictaturi militare, in condiţiuni vădit favorabile unei astfel de desvoltări.

Mai departe, lucrând sub acoperirea adecuată, cu cele trei partide politice opoziţioniste stabilite (naţional-ţărănesc, naţional-liberal, social-democrat), se va impiedica apucarea puterii de către o minoritate politică fanatică, care

00024

ar fi in stare să profite de situaţia haotică care desigur se va ivi, dacă partidelor opoziţioniste de azi li s'ar permite să se descompună.

Toate detaliile organizatorice , mai ales cele cu caracter militar, vor fi prezentate după acceptarea definitivă, in principiu, a acestui plan general.

x

x x

C. PROBLEME FINANCIARE

Aspectul financiar al chestiunii :

a) Pentru acţiunea internă, o sumă de aproximativ 60.000 medalii jubiliare de aur, ar fi necesare. Aceatea s'ar putea foarte uşor bate in străinătate, in care caz va fi imposibil de a se stabili sursa fondurilor. Introducerea in ţară a unor sume masive şi dese in $ sau franci elveţieni s'ar observa imediat, dând o posibilitate excelentă pentru descoperirea sursei.

La inceput, desigur, s'ar putea introduce sume mici in dolari sau franci elveţieni, dar numai pentru un scurt timp. Ipoteza confecţionării de lei in străinătate nu trebue luată in consideraţie, comportând prea multe riscuri. Această sumă va acoperi toate necesităţile in timpul perioadei electorale. Contribuţii ulterioare ar putea fi stabilite după necesităţi şi in legătură cu rezultatele acţiunii.

b) Contribuţiile pentru funcţionarea Comitetului politic din străinătate sunt lăsate pentru o examinare ulterioară.

Aceşti bani s'ar folosi in felul următor :

a) Creiarea şi legăturile cu unităţile de apărare locale

b) A intreţine o reţea de agenţi insărcinaţi cu creerea de - şi legătura cu unităţile de apărare susmenţionate.

c) A ingriji un minimum de intreţinere pentru familiile celor care şi-au pierdut viaţa sau mijloacele de existenţă ca rezultat al particopării la acţiune.

d) Informaţiuni strategice pe scară mică.

e) Asistenţă juridică şi medicală.

f) Cumpărarea in România a unei cantităţi minime de echipament necesitat, exclusiv arme de foc (gaze lacrimogene, rachete, bocanci etc. vor fi examinate la o dată ulterioară).

A. Cheltueli de drum şi mijloace pentru agenţii secţiunii de informaţii a Comitetului militar.

B. Activitate preliminară : a) inchirierea şi pregătirea de baze, b) supravegherea terenului, - puncte de adunare, intâlniri etc.

00028

C. Aprovizionarea bazelor.

C. Pregătirea comunicaţiilor prin semnale, precum şi a serviciilor de curieri interni şi externi.

S'a convenit că nimic din aceşti bani nu va fi intrebuinţat pentru niciun fel de propagandă de partid, nici pentru intreţinerea personagiilor politice din străinătate, ci numai pentru creiarea organizaţiei susmenţionată.

Se recomandă urgent, să se evite creiarea şi susţinerea organizaţiilor concurente, inăuntrul României.

Pentru a evita acest pericol, guvernul Statelor Unite este insistent rugat a lua contact cu Guvernul Britanic, pentru un acord in privinţa politicii comune in această chestiune.

Acest plan se bazează pe experienţele dobândite cu prilejul pregătirii şi executării loviturii de Stat dela 23 August 1944.

Proces verbal de legalizare a traducerii Nr.205.

Anul 1947, luna Octombrie, ziua 15.

Prezenta traducere este conformă cu originalul redactat in limba engleză, vizat spre neschimbare şi identificare şi tradus de subsemnata M.H.NAEDLER, licenţiată in Filosofie şi Litere a Universităţii din Bucureşti, traducătoare oficială pentru limba engleză, conform deciziei Nr.48o1 din 2o Sept. 1945 a Curţii de Apel Bucureşti, publ. in M.Of.Nr.253 din 5 Nov.1945.

M. H. Naedler

Splaiul Unirii 1.-

copie. vezi vol. 7, f. 30-39.

30 Septembrie 1946.

00026

M E M O R A N D U M

I. Cuvânt înainte.

Orice încercare de a crea în România o rețea unitară și întinsă a unei mișcări supterane, trebue să ia în considerație condițiile locale existente. Este într'adevăr imposibil de a porni o astfel de muncă, numai pe linie pur teoretice, fără o considerare temeinică a acestor condițiuni. O astfel de încercare re ar duce inevitabil la un eșec care ar trage după sine cele mai serioase consecințe.-

Condițiunile din România diferă complet de acele din Polonia sau Iugoslavia, de ex. In aceste două țări mișcarea de rezistență s'a ivit spontan și într'un fel oarecum normal chiar în momentul când teritoriile lor naționale au fost invadate.

Polonia a suferit o ocupație atât germană cât și rusă. Mișcarea de Rezistență a fost începută de unele secțiuni ale armatei care au refuzat să se predea și care aveau la dispoziția lor o parte considerabilă a depozitelor de muniție. In ceeace privește aspectul politic, mișcarea de rezistență poloneză a avut de luptat dela bun început atât cu nemții cât și cu rușii. Aceste lupte au continuat chiar după încetarea ostilităților cu Germania, când Polonia - în ciuda status -ului ei ca națiune unită, - a fost de fapt supusă unei ocupații militare ruse. Deaceea, din cauza acestei continuități, relativ puțin ajutor este necesitat pentru a pune mișcarea de rezistență poloneză în posibilitate de a continua activitatea ei.

In Iugoslavia, mișcarea de rezistență a fost începută de MIHAILOVICI, în condiții similare celor din Polonia, și avea în primul rând de combătut pe nemți. Mai târziu trebuia să lupte contra lui TITO, ale cărui formațiuni au fost infiltrate în mod vădit de agenți sovietici. După încetarea generală a ostilităților din Europa, când TITO, datorită ajutorului rușilor și aliaților a devenit stăpân în țară, mișcarea de rezistență n'a depus armele în fața dictatorului, deoarece continua a fi

./.

animată de acelaşi îndemn politic, psihologic şi moral care şi în timpul războiului.- 00027

Circumstanţele existente în România sunt cu totul altfel In aceasta ţară lovitura de Stat dela 23 August 1944, a fost executată de întreaga armată şi de întregul aparat de Stat, care deodată a pornit contra nemţilor. Aceste organe, cum a fost şi de aşteptat, a rămas atunci la dispoziţia Guvernului de colaborare la putere după Armistiţiu. Insă, în contracditie cu angajamentele formale luate de Puterile Aliate principale, dând României garanţie contra oricărui amestec în treburile ei interne, Guvernul de colaborare a fost înlocuit prin presiune directă exercitată de armatele Sovietice printr'un guvern de totală supunere faţă de Soviete, care avea ca primul scop transformarea întregului aparat de Stat şi mai ales a armatei, într'un instrument servil al planurilor Sovietice.-

Câtva timp după instalarea din partea ruşilor, a actualului guvern român " Quisling", aliaţii au impus obligaţii formale, a căror executare ar fi avut inevitabil rezultatul venirii la putere a partidelor Democratice de opoziţie. In acest caz, guvernul nou democratic ar fi avut iar la dispoziţie întregul aparat de Stat, care la un moment dat ar fi fost gata - în caz de chemare - în acelaşi fel cum a fost în August 1944. Ultima încredinţare ce ni s'a făcut a fost acordul dela Moscova din Decembrie 1945, care garanta libertatea alegerilor din România. Nu există nici cea mai mică îndoială că, chiar prin alegeri relativ libere, opoziţia democrată ar putea recăpăta controlul guvernului. Insă aceste încredinţări aliate n'au fost puse nici măcar în cea mai mică măsură în aplicare. Acesta este motivul, dece în aceste împrejurări sunt relativ puţine şanse pentru opoziţie de a venit la putere şi a fi pregătit, când vine momentul internaţional potrivit de a juca iar - cum a făcut în trecut - o parte folositoare atât în interesul României cât şi în interesul puterilor Apusene. Trebue ţinut minte că sovietele au studiat în modul cel mai amănunţit condiţiile privitoare la lovitura de Stat dela 23 August şi mijloacele prin care a fost executată. Ca rezultat, posibilităţile pentru o eventuală repetare exactă a loviturii de Stat din 1944, se micşorează rapid şi o astfel de problemă va necesita o nouă apreciere. In contrast cu poziţiile guvernelor Polon şi Iugoslav faţă de legea internaţională, Guvernul Român este încă supus unei supravegheri aliate. Prin urmare,

./.

situaţia internă politică este încă în proces de desvoltare în comparatie cu Polonia si Iugoslavia.Deaceea,deoarece comflictul politic intern nu este incă destul de pronuntat si puterile interne de opozitie nu sunt încă inrevocabil angajate,rămâne încă posibilitatea de a influenţa rezultatul final al balantei politice de putere si de a determina o coordonare a activităţii opozitiei.Aceste imprejurări deci conteazä pentru diferenta intre situaţia din România şi aceea a unor vecini ai ei,cât si pentru lipsa unei miscări de rezistenţă unite,intinse şi bine organizate în această ţară.Această diferentă insă nu poate,în nici un caz,fi atribuite lipsei de dorinţă fierbinte din partea românilor de a apăra drepturile lor,ci numai împrejurărilor susmenţionate.Perioada actuală poate fi privită ca strategică.

= = =

II.INTARIREA MISCARII DE REZISTENTA
IN ROMANIA

A.Organizarea în general şi operaţii preliminare.

Pentru a creea o miscare de rezistenţă unitară întinsă şi bine organizată în România,şi pentru a întări organizaţiile locale existente,trebue să se ţină seama de următoarele:

1/. Regimul terorist poliţist va descoperi,fără îndoială,oricare încercare importantă de a organiza în prezent grupuri de actiune,al căror scop afişat ar fi de a răsturna regimul actual prin forţă şi de a hârţui Armata Roşie şi alte organe ale autorităţilor Sovietice.Este de fapt de neconceput în imprejurările actuale existente în România,crearea imediată a unei mişcări de rezistenţă serioase,fără a fi imediat descoperită;mai ales datorită înfiltrării inevitabile a agenţilor comunişti.O astfel de descoperire ar discredita ori ce guvern străin,chiar numai de departe implicat.

2/. Este deasemenea de neconceput de a crea o mişcare supterană fără un plan definit şi fără o sarcină bine împărţită.O astfel de încercare ar fi contrarie tuturor principiilor militare şi psihologice.Fără îndoială că o astfel de mişcare ar muri dela sine.Deaceea,nu poate fi vorba de a crea

./.

00029

formaţiuni militare,fără a le da un scop imediat,şi de ale ţine inactive în rezervă pentru o misiune mai târzie.Este însă uşor de înţeles că scopul final al mişcării nu poate fi admis în prezent.

3/. Decând rezistenţa politică contra regimului comunist şi ocupaţiei Sovietice a fost concentrată în România in jurul partidelor de opoziţie,este inpracticabil de a creea o mişcare activă fără a avea contact cu activitatea partidelor politice.Aceasta ar insemna de a clădi pe nicio bază morală,ceeace deasemenea este impracticabil.Orice efort în aceasta directie va fi condamnat la eşec.

4/. Pe dealtă parte,se înţelege că nici o mişcare de rezistenţă poate fi creeată în contact direct cu partidele politice.Informaţiuni vitale s'ar răsufla,şi aceasta trebue evitat în orice caz.

Problema esenţială ar fi,de aceea,de a găsi o cale pentru a forma o mişcare viitoare de rezistenţă pe baza spiritului de luptă reprezentat de partidele politice,fără a permite nici partidelor politice,nici mişcării însăşi de a-şi da seama de scopul final şi adevărat al acestei mişcări.

Actiunea teroristă a guvernului contra partidelor politice si opiniei publice în general,au creat in România o stare de tensiune şi pasiune politică foarte favorabilă formării unei organizatii de apărare contra acestei terori.Aicea am vrea să adăugăm alegerile apropiate care vor împinge pasiunea la un grad si mai înalt,creind prin aceasta o bază şi mai bună pentru organizarea unei astfel de formaţiuni.-

Partidele politice ale opozitiei,cu mijloacele reduse pe care le au la dispozitie,încearcă deja de a organiza o astfel de actiune.Aceasta va fi însă mai mult decât limitată din cauza mijloacelor foarte reduse care stau la dispozia lor. Dacă partidele politice ar putea fi ajutate,obţinând mijloacele pe care nu le posed pentru moment,aceasta actiune ar putea atinge o amploare considerabilă.Situaţia contine deja elementul de bază,adică pasiunea politică,care este o condiţie necesară pentru desvoltarea aceasta.

Ar fi deaceia recomandabil pentru aceste partide politice de a primi mijloace suficiente pentru a da o desvoltare cât se poate de largă acestei actiuni.In acest fel,nenumerate

./.

00030

echipe de apărare ar putea fi constituite în fiecare județ. Aceste vor fi bine pregătite,cu grije organizate,perfect instruite,și pregătite succesiv pentru a atinge culmea la apropierea alegerilor și intensificarea pasiunilor politice.

Pentru o eficacitate mai mare ar fi de recomandat pentru partidele național-țărănesc și liberal de a prezenta o listă comună pentru alegeri.La aceasta adăugăm acordul hotărât între ele și Partidul Socialist care a decis să colaboreze cu celelalte partide politice pentru apărarea libertăților electorale.In acest fel,echipele organizate în fiecare județ vor reprezenta întreaga opoziție,asigurând deaceea maximum de eficacitate și ajutorul popular.-

Avantajul acestui sistem ar fi creatia de formatiuni quasi-militare,pentru a fi desvoltate,la o dată ulterioară, când va sosi momentul final,într'o mișcare de rezistență desăvârșită.Aceste unități nu vor ști absolut nimic despre scopul lor final,astfel că chiar eventuale represarii guvernamentale nu vor duce la nici un rezultat doveditor pentru nimeni. Singurul risc ar fi pentru anumiți membrii ai lor de[illegible] a fi arestați.Acestia vor fi inevitabil inlocuiți prin alții,deoarece în acelaș măsură în care represariile vor deveni mai severe pasiunile politice vor deveni mai tari și mult mai mulți oameni vor accepta de a participa la aceasta actiune de apărare. Această procedură,natural,va da opoziției o șansă considerabilă de a apăra libertatea alegerilor.-

Cu toate aceste este sigur,că nu poate fi luată o obligatie serioasă de a câștiga alegerile în acest fel. Aceasta este totuși o posibilitate mai bună decât se crede în general și ar fi regretabil de a trece peste ea.Dacă alegerile ar putea si câștigate,situația s'ar prezenta sub aspectele ei cele mai bune. Opoziția actuală ar obtine o participare importantă în guvernul de colaborare,care va fi format după alegeri,și ar fi eventual in situatia de a controla pozitiile - chee-. In acest fel,aparatul de Stat si mai ales armata,ar ajunge iar sub controlul opoziției actuale,în așteptarea momentului international potrivit,astfel că România ar fi in stare de a duce contribuția ei la timpul potrivit,mult mai activă decât oricare alt "maquis" din statele vecine.

./.

In ipoteza că alegerile n'ar fi câştigate de opoziţie, totuşi este sigur, că un ajutor efectiv opoziţia ar obţine cel puţin o minoritate importantă în Parlament /apreciată la aproximativ 40% /. Această minoritate, prin critica ei severă exercitată contra guvernului, ar menţine în ţară o stare de agitaţie efervescentă şi politică. Relaţiile între guvern şi opoziţie ar rămâne deaceea foarte încordată, şi teroarea guvernamentală va continua ca înainte. Toate motivele psihologice şi politice nu numai că vor continua să existe, ci vor creşte chiar şi unităţile stabilite î-şi vor continua activitatea cu mai mare intensitate.-

Acest plan propus are avantajul că este valabil atât în ipoteza câştigării alegerilor de partea opoziţiei, cât şi în ipoteza dacă opoziţia le va pierde.

In primul caz, totul s'ar desvolta în condiţiunile cele mai bune posibile. In al doilea caz, planul s'ar desfăşura mai mult decât satisfăcător.-

Trebue accentuat, că accentul este pus pe alegeri nu atât de mult din cauza posibilităţilor lor esenţiale, cât mai mult din cauza posibilităţii excelente pe care o oferă pentru a porni organizarea mişcării de pre-rezistenţă.-

Un alt avantaj considerabil al acestui plan este că poate fi aplicat la orice fel de împrejurări internaţionale. Atât timp cât situaţia internaţională continuă a se prezenta sub aspectul ei actual, organizaţiile vor funcţiona cu scop de apărare politică internă, lucru care nu reprezintă un risc prea mare. Dacă va venit timpul, când mişcarea de rezistenţă va trebui să pornească la acţiune, aceste organizaţii - cu experienţă instrucţiuni, şi înzestrate cu pasiune politică ca echivalent ideal - ar putea fi transformate aproape automat într'o adevărată mişcare de rezistenţă în cele mai bune condiţiuni posibile.

B. CONDUCEREA.

Pentru a menţine siguranţă de partea partidelor politice, şi ar evita indiscreţii, formarea mai multor comitete mici, strâns organizate executive sau centrale, pare a îndeplini aceste cerinţe. Aceste comitete, fiecare controlând un aspect mai mare a rezistenţei nu se vor cunoaşte între ei în ceeace priveşte

./.

membrii si localitatea si vor acţiona în sferele lor respective cu realativă autonomie.Legătura între comitete va numai atât cât e necesar pentru a asigura să nu fie conflicte între actiunea cauzate prin operatiile lor respective.Un control temeinic va fi menţinut printr'un comitet central executiv,care,in realitate,va fi un comitete politic secret,şi a cărui existenţă va fi necunoscută celorlalte comitete.Acest comitetz politic secret va servi pe pământul Românesc ca autoritatea cea mai înaltă a miscării de rezistenţă,şi nu pe liniile politice generale,ce va fi determinate de un comitet secret interior,/restrâns/ care trebue înfiinţat în străinătate.Comitetul intern stabilit pe teritoriul străin va lucra in legătură cu guvernele aliate Apusene.Acest comitet va fi institutit înăuntrul x unui grup politic mai larg din străinătate,constituit aparent pentru scopul de a apăra interesele româneşti.-

Tehnica organizatorică va fi următoarea:

1/. Formarea unui comitete politic secret compus dintr'un număr mic de oameni dintre cei mai de încredere,care numai ei vor sti scopul final şi întreg al acestei organizaţii. Sarcina acestui comitet va fi atât de a supraveghea functionarea comitetului Nr.2,/vezi mai jos/ cât si,dacă va fi nevoie,de a prelua conducerea organizaţiilor deja existente.

2/. Formarea"COMITETULUI POLITIC"PENTRU APARAREA LIBERTATII ALEGERILOR SI DUPA ALEGERI ,pentru apărarea contra terorii se va face in felul următor:Acest comitet va fi compus din reprezentanţii ai celor trei partide opoziţioniste care va avea misiunea de a organiza apărarea in fiecare judeţ.- Comitetul nu va şti nimic despre scopul final al acestei organizaţii pentru a evita toate posibilităţile de indiscreţie sau orice mărturisire doveditoare cauzată de o eventuală cercetare poliţienească,precum si eventual orice intervenţie in conducerea supremă a organizaţiei,în comitetul Nr.2,va participa si un membru al comitetului Nr.1,pentru a asigura coordonare in actiune.Fără îndoială acest membru nu va destăinui colegilor lui din comitetul Nr.2,nimic despre existenţa si scopul comitetului Nr.1. Fondurile vor fi puse la dispozitia comitetului nr.2,prin 2-3 persoane care vor pretinde de a reprezenta un grup de industriaşi ori mari oameni de afaceri,dorind de a rămâne anonimi,cu dorinţa de a ajutta opoziţia în alegeri şi în general in intreaga ei activitate.-

./.

Persoanele care vor oferi aceste fonduri opoziției vor cere, bineînțeles, garanții în privința controlului acestor fonduri, fiind astfel în măsură chiar de a determina compoziția comitetului Nr.2, pentru a asigura eficacitatea maximă prin oameni capabili și calificați. In acest fel, partidele politice nu vor ști nimic despre sursele reale ale acestor fonduri, discreția completă fiind pe deplin asigurată. Opoziția va lucra paralel pentru executarea scopului final, fără a-și da seama de existența secretului.-

3/. Formarea unui comitet militar, foarte restrâns pentru scopul de a furniza toate informațiile cerute. Acest comitet va lucra destul de indepedent, fără a avea vre'o legătură cu celelalte două și fără cunoștințe de scopul final. In momentul final, Comitetul Militar va fi pus în legătură cu comitetul secret pentru scopul de a-i da tot ajutorul în aplicarea conducerii acțiunii de rezistență.-

4/. Formarea unui Comitet Politic în Străinătate, cu scopul oficial de a apăra interesele României. Inăuntrul acestui comitet va fi creeat un SUBCOMITET CENTRAL EXECUTIV, sub ordinul căruia va fi comitetul secret Nr.1, acest subcomitet va controla întreaga acțiune în înțelegere cu guvernele aliate. Subcomitetul central executiv din străinătate va lucra mână în mână cu guvernele aliate. El va avea misiunea de a stabili cu guvernele aliate condițiile în care întreaga acțiune se va desfășura. Si mijloacele de colaborare între guvernele aliate și România.-

Membrii acestui subcomitet central executiv vor fi înzestrați cu un mandat din partea leade-rilor opoziției precum și având încredințarea Majestății Sale. Pentru siguranță, mandatul din partea opoziției nu va avea un caracater definitiv ci va indica misiunea generală de a apăra interesele României în străinătate. Acesta în scopul de a nu lăsa să știe opoziția până în ultimul moment, care este scopul final al acestei acțiuni.-

Mai presus de orice acest plan garantează stabilirea unui regim democratic în România și elimină pericolul oricărei dictaturi militare sau fasciste, în viitor. Se poate vedea că sistemul descris mai sus, cu toate că este foarte simplu, va descuraja, încă nu împiedica folosirea unei dictaturi militare în condițiuni vădit favorabile unei astfel de desvoltări.-

./.

Mai departe, lucrând sub acoperirea proporţională cu cele trei partide politice opoziţioniste stabilite / naţional-ţărănesc, naţional-liberal, social democrat/, aceasta va împiedica apucarea puterii din partea unei minorităţi politice fanatice, care ar fi în stare de a profita de situaţia haotică care se va desigur ivi, dacă partidele opoziţioniste de azi vor fi descompuse.-

Toate detaliile organizatorice, mai ales cele cu caracter militar, vor fi prezentate după acceptarea definitivă în principiul acestui plan general.

= = =

C. PROBLEME FINANCIARE

Aspectul financiar al chestiunii:

a/. Pentru acţiunea internă, o sumă de aproximativ 60 000 de medalii jubiliare de aur ar fi necesare. Aceasta s'ar putea foarte uşor bate în străinătate, în care caz va fi imposibil de a se stabili sursa fondurilor. Introducerea în ţară a unor sume masive şi dese în $ sau franci elveţieni s'ar observa imediat dând o posibilitate excelentă pentru descoperirea sursei.-

La început, desigur, s'ar putea introduce sume mici în $ sau franci elveţieni, dar numai pentru scurt timp. Ipoteza confecţionării de lei în străinătate nu trebue luată în consideraţie comportând prea multe riscuri. Această sumă va acoperi toate necesităţile în timpul perioadei electorale, contribuţii ulterioare ar putea fi stabilite după necesităţi şi în legătură cu rezultatele acţiunii.

b/. Contribuţiile pentru funcţionarea Comitetului Politic din străinătate sunt lăsate pentru o examinare ulterioară.-

Aceşti bani s'ar folosi în următorul fel:

a/. Crearea şi legăturile cu unităţile de apărare locale.

b/. A întreţine o reţea de agenţi însărcinaţi cu crearea de - şi legătura cu unităţile de apărare susmenţionată-

c/. A îngriji un minimum de întreţinere pentru familiile celor cari şi-au pierdut viaţa, sau mijloacele de existenţă

./.

ca rezultat al participării la actiune.

c/.Informatiuni strategice pe scară mică 00035

e/.Asistentă juridică si medicală.

f/.Cumpărarea in România a unei cantităţi minime de echipament necesitat,exclusiv arme de foc./gaze lacrimogene, ? / flashlights - rachete? / bocanci,etc.vor fi examinat până la o dată ulterioară.

A.Chestuni de drum si mijloace pentru agentii sectiunii de informaţii a Comitetului Militar.

B.Muncă preliminară: /a./ închirierea si pregătirea de baze /b./ supravegherea terenului, - puncte de adunare întâlniri etc.

c/.Aprovizionarea bazelor

C. Pregătirea comunicatiilor prin semnale,precum si a serviciilor de curieri internă şi externi.

S'a convenit că nimic din acesti bani nu va fi intrebuintati pentru nici un fel de propagandă de partid,nici pentru intreţinerea personajiilor politice din străinătate,ci numai pentru creerea organizatiei susmentionată.

Să recomandă urgent,să se evide creerea si sustinerea organizatiilor concurente înăuntrul României.

Pentru a evita acest pericol,guvernul Statelor Unite este urgentat a lua contact cu guvernul Britanic,pentru un acord in privinţa unei politici comune in această chestiune.

Acest plan se bazează pe experientele dobândite cu prilejul pregătirii si executării loviturii de Stat dela 23 August 1944.

A

COPIE

copie, vezi vol. 7 f. 40–44. 18.IX.1947.

(Corecturile sunt ale mele, dar conţinutul în total nu corespunde vederilor mele de cari eu nu le-am exprimat. ss.I.Maniu)

00036

(Cele arătate în prezentul document redau cu cea mai perfectă fidelitate din cuvânt în cuvânt discuţiile cari au avut loc la întrevederea dintre Dl.Berry şi Maniu şi pe cari chiar eu le-am tradus ca interpret asistând la această întrevedere. ss.V.V.Serdici 17.9.47.)

D.Maniu, exprimându-şi bucuria de a revedea pe D.Ministru Berry, îl întreabă dacă D-sa a rămas cu o impresiune favorabilă în urma întrevederi pe care a ~~av~~ avut-o cu Prezidentul Truman, D.Berry informează pe D.Maniu că Dl.Truman a cetit imediat raportul sau, că a doua zi la informat prin secretarul Dsale despre aceasta.

Intrebat de D.Maniu, D.Berry, comunică că Dl. Prezident Truman, apreciând în intregime eforturile democraţiei Române, nu crede că problema României poate fi rezolvată izolat, ci făcând parte dintr'un întreg complex al unor neînţelegeri dintre Rusia şi Marea Britanie şi America în ce priveşte natura însăşi a fiinţări democraţiei, preocuparea Statelor Unite şi a Marei Britani este în rezolvarea la olaltă a acestor dificultăţi.-

D.Maniu arată Dlui Ministru Berry situaţiunea creată de acţiunea Guvernului în pregătirea alegerilor. Mulţumind Dlui Berry pentru sprijinul acordat prin comunicarea notei Departamentului de Stat către Guvernul Român, D.Maniu totuşi comunică Dlui Berry situaţiunea extrem de nefavorabilă creată prin falşificarea registrelor electorale, operaţiune care are rezultatul de a exclude 2 pâna la 3 milioane de alegători, care sigur ar fi susţinut listele noastre, depe listele electorale. In acest fel partidul nostru se prezintă în alegeri fără alegători săi, rezultatul alegerilor este astfel falsificat, rezultatul alegerilor va fi un Parlament pur comunist, care din prima zi va cere anexarea României la Rusia Sovietică. In acest mod Statele Unite şi Anglia pierd aci în această parte a Lumi un important punct de sprijin, iar Naţiuni române i se face o mare nedreptate, care socoteşte D.Maniu ar fi putut fi evitată. In concluziune Dl. Maniu accentuiază că reprezentanţi Statelor Unite şi a Marii Britani ar trebui să intreprindă imediat o acţiune de control a registrelor electorale, de oare-

..//..

ce cu Registrele măsluite de astăzi, este absolut zadarnic să luăm parte la alegeri.-

Dl.Ministru Berry confirmă că are cunoştinţă de toate acestea, iar în ce priveşte controlul registrelor electorale va aviza ce s'ar putea face.-

Dl.Maniu repetând regretul D-sale că nu a fost ascultat atunci când a cerut ca la Conferinţa de Pace să fie inclus în reprezentanţa României şi membrii ai Opoziţiei (care a făcut Armistiţiul) căci România nu este valabil reprezentantă de Guvern ci de membri ai Opoziţiei, care azi reprezintă nu 70% a Opiniei publice cum informase Dl.Maniu pe D.Berry acum câteva luni ci 90%.

D.Berry este de acord cu D.Maniu, îi arată însă ca activitatea grupului Gafencu la Paris a fost cu totul satisfăcătoare, atât Dl.Gafencu cât şi ajutori lui Dni Coste, (Creţianu) Tilea, au făcut o muncă foarte utilă, ajungând chiar acolo că decâte ori Conferinţa cerea date suplimentare D.Gafencu le furniza conferinţei mult înaintea Delegaţiei Oficiale a României. Delegaţia Americană a apreciat foarte mult munca grupului Gafencu, iar D.Vişinschi a acuzat Delegaţia (americană) de a fi port parol al grupului Gafencu.-

D.Maniu mulţumeşte Dlui Berry pentru această comunicare şi îşi exprimă mulţumirea că a putut din vreme, acum câtiva ani, să înlesnească plecarea unora din aceşti domi în străinătate pentru reprezentarea intereselor noastre. D.Maniu exprimă apoi Dlui Berry părerea că ar fi foarte avantajos dacă Dsa ar putea (proteja) în străinătate un Guvern Român al rezistenţei contra întregi acţiuni periculoase Neamului pe care o va iniţia desigur Guvernul comunist care probabil va rezulta din aceste alegeri, D.Maniu socoteşte că un succes realtiv în alegeri după felul celui din Bulgaria nu este de niciun folos Ţări şi pentru acest motiv (înlăturarea acest guvern), crede mai util în circumstanţele imediatului vitor existenţa unui Guvern de rezistenţă în străinătate, rugându-l pe D.Berry să sondeze părerea Guvernului American în această părere. Dl.Berry nu este de opinea aceasta însă promite că se va informa.-

Dl.Maniu arată apoi Dlui Berry situaţia umilitoare şi cu totul desavantajoasă şi pentru partid şi pentru Ţară şi pentru Marile Puteri semnatari ai Acordului dela Moscova în ce priveşte situaţia Dlui Haţieganu în guvern. In adevăr Dl.Haţieganu a fost înclus în guvern următor recomandărilor Conferinţei dela

..//..

Moscova, iar Partidul Naţional Ţărănesc s'a supus cu destul scepticism acestei hotărâri. Timpul a dovedit cu prisosinţă că am avut dreptate iar situaţia Dlui Haţiegan şi la fel a Dlui Romniceanu, este aceia că făcând parte dintr'un guvern, care prin ei căpăta caracterul de reprezentativ, trebuia să supravegheze întreaga activitate a Guvernului in ce priveşte aplicarea principilor democratice şi a libertăţei alegerilor, Dlor se văd puşi în imposibilitatea să acţioneze în vre un fel, toate protestele lor rămânând inutile chiar în faţa abuzurilor celor mai flagrante. Faţă de aceasta constatare D.Maniu crede ca ar fi potrivit de a retrage aceşti Miniştri din Cabinetul actual, şi întreabă pe D.Ministru Berry ce impresie áre Dsaul, care ar fi impresia Departamentului de Stat.-

D. Berry răspunde că el personal sfătueşte ca D.Maniu să (nu) pună în aplicare această intenţiune, şi în nici un caz fără prealabilă consultare cu Dsa. D.Berry comunică că a avut o asemenea conversaţie şi cu D.Bebe Brătianu căruia i-a dat acelaş răspuns. B. Ministru Berry, a comunicat rezumatul conversaţiei cu Dl.Brătianu Departamentului de Stat, la care a adăugat şi sfatul pe care l'a dat Dlui Brătianu şi pe care acum la dat şi Dlui Maniu adică că nu trebuia renunţat în niciun caz la participarea la alegeri şi nu trebuia contemplată retragerea miniştrilor actuali din guvern. Departamentul de Stat a primit aceste comunicări şi de sigur îşi va face observaţiile sale dacă n'ar fi de acord cu ele, şi în acest caz D.Berry ar aviza imediat pe Dl.Maniu. In legătură cu aceasta Dl.Berry arată Dlui Maniu desavantajul cel mai mare al isolări noastre din alegeri şi a retrageri miniştrilor noştri din guvern, ar însemna că acest Guvern redevine nereprezentativ şi că (cu) un astfel de guvern nici Statele Unite nici Anglia nu vor putea semna vreun tratat de pace, şi aceasta este tocmai ceace urmăreşte Rusia Sovietică, adică intârzierea cât mai infinită a semnări tratatelor de pace şi prelungirea stări actuale de ocupaţiune militare. O astfel de situaţie ar pune America într'o situaţie extrem de grea în cea ce priveşte susţinerea politicei democratice în România. D.Berry mai adaugă că înţelege foarte bine sentimantele de umilire resimţite de Dl.Maniu şi de partid, şi-l asigură că şi Dsa are acelaş sentiment, constatând că în calitatea sa de reprezentant al Statelor Unite este tot aşa pus in imposibilitate de a implini angajamentele dela Moscova.-

..//..

In concluziune Dl. Maniu rezumă conversaţiunea avută rugând pe D. Berry să caute tot posibilul pentru a controla registrele electorale, al căror confecţionare din partea guvernului face iluzorie întreaga operaţiune a alegerilor, şi in al doilea rând roagă pe Dl. Berry să consulte Departamentul de Stat asupra oportunităţii retragerii Miniştrilor din Guvern, asigurând pe Dl. Berry că in nici un caz nu o va face fără prealabilă consultare a D-sale.

16.IX.1947.

(Corecturile din text sunt ale mele dar conţinutul nu corespunde in totul vederilor mele deci nu le-am putut exprima cu nici o ocazie.

ss. Iuliu Maniu)

ATHENEE PALACE HOTEL

Bucuresti- România.-

copie vezi vol. 7. f. 46-49.

00060

R E Z U M A T

Dl. M. Mulţumind pentru vizita ce i se face, ţine să-l pună pe Dl. B. în curent cu abuzurile şi încălcările flagrante ale obligaţiunilor luate de guvernul român prin acordul dela Moscova.-

Ii predă Dlui B. traducerea discursurilor ţinute de Bodnăraş la Suceava şi Câmpulung.-

Dl. B. Cetind discursurile obersvă că nici nu se aştepta la altceva, dat fiind calitatea de notoriu şi înflăcărat comunist al oratorului. Dl. B. cunoşte dealtfel în amănunt toate antecedentele nu prea onorate ale lui Bodnăraş.-

Dl.M. Insistă asupra caracterului grav al discursului pe următoarele considerente : 1.- El oglindeşte punctul de vedere sovietic intrucât vorbitorul,-ţinând seama de situaţia sa de observator şi " responsabil"sovietic în guvern,- nu putea vorbi astfel fără să fi primit instrucţiuni prealabile dela stăpânii săi.- 2.- Discursurile din speţă nu au fost ţinute numai în faţa unui auditoriul electoral ci ele au avut mai mult caracterul de normativ pentru fruntaşii comunişti şi şefii de autorităţi din Bucovina, cari cu toţii au asistat la adunării.-

In altă ordine de idei se atrage atenţia Dlui B. asupra faptului că guvernul,-contrar angajamentelor luate,-până în prezent nu ne-a permis decât reapariţia a trei ziare/: " Dreptatea," Patria" şi " Românul",- faţă de 2o ziare cât a avut în Ardeal P.N.T. precum şi o mulţime de alte ziare neavând coloratură făţise de partid.-

Deasemeni mai insistă Dl. M. asupra injustei repartiţii a hârtiei : " Dreptatea" nu poate apare decât în 5o.ooo exemplare faţă de cel puţin 2oo.ooo ex. cât ar fi necesar. Din lipsă de hârtie! Iar tipografii,- în contradicţie cu acordul din Moscova şi schimbul de scrisori dintre Ambasadorii anglo-americani şi Groza,-continuă să aplice cenzura sindicală a articolelor, refuzând să culeagă parte din ele.

Dl.B. Si-a luat note scrise despre cele de mai sus.-

Dl. M. Guvernul nu îşi respectă angajamentul de a ţine alegeri. In Ianuarie el a afirmat că ar avea nevoie de 4 luni

./.

pentru pregătirea alegerilor. In exact două luni fi ajung pe deplin. El însă nu arătăt nici'o bunăvoinţă întrucât : nici proectul de lege electorală nu l-a redactat încă respectiva,- contrar angajamentului,- Nu l-a prezentat nici M.S. Regelui şi nici celorlalte partide spre consultare si observaţiuni,şi, nici nu a întreprins vre'O acţiune pregătitoare în vederea alegerilor ca: inscrierea în liste electorale etc.-

Dl.B. Observă că azi dimineaţă i-a parvenit un" antiproect" al legii electorale.-

Dl.M. Ii atrage atenţiunea asupra faptului că astfel de antiproecte circulă de mult în Bucureşti şi încă în mai multe variante.-Fără însă vre-o ganranţie în privinţa autenticităţii.-

In continuare dl. M. îşi exprimă convingerea că guvernul nu are intenţia să ţină alegeri de loc şi că,- la caz de ar fi totuşi forţat să le ţină,- va căuta să le amâne cât mai mult. Credinţa Dlui M. este că acest lucru se întâmplă tot în baza unor instrucţiuni primite dela Moscova.-

Dl.B. Este de părere contrară : alegeri se vor ţine şi ele vor fi şi libere ! Dsa nu crede ca interesul Moscovei să meargă atât de departe incât să exercite presiuni mai mult sau mai puţin făţişe în vederea evitării sau amânării " sine die" a alegerilor.Căci, Sovietele,în mod explicabil,ar dori ca guvernul actual să iasă victorios din alegeri/ : Lucru ce nu se va întâmpla la niciun caz ! îşi exprimă Dl.B. convingerea / : dar ele nu vor interveni la niciun caz direct sau vizibil măcar în campania electorală din România.-

Dl.M. Punctul de vdere de mai sus e greşit. Motive : a.- In alegeri guvernul va fi bătut. El va trebui decimsă demisioneze. b.- U.R.S.S. are interesul că acest guvern şi nu altul să rămână la putere. c.- Membrii din guvern precum şi personalităţii comuniste marcante au declarat în repetate rânduri,în conversaţiuni particulare,că nu vor părăsi puterea cu niciun preţ.... Or,cum se pot concilia cele de mai sus altfel decât prin inlăturarea totală sau amânarea nesfârşită a alegerilor ?

Iar dacă totuşi,prin minune,se vor ţine alegeri aceste vor fi foarte sângeroase.-

Dl.B. Dacă ţinerea unor alegeri libere nu ar fi intrat în vederile Sovietelor atunci acestea,la Moscova,s'ar fi putut opune categoric la principiul însăşi,- zicând un " nu",-aşa cum au procedat în chestia Bulgariei.- Nimeni nu ar fi putut să-i împiedice să acţioneze astfel. Or ei au convenit la ţinerea de alegeri libere în România!....

In privinţa compoziţiei post-electorale a guvernului ar exista o soluţie care să mulţumească pe toată lumea : un acrod premergă

tor în genul celui din Ungaria.-

Dl.M. Se declară gată să încheie chiar mâine un asemenea acord. Nici guvernul actual şi nici partidele de extremă stânga nu-l doresc însă.- Se va face tot posibilul de către guvern pentru amânarea alegerilor cel puţin până în toamnă şi,-dacă până atunci nu ar interveni ceva ceva ce să favorizez situaţia partidelor F.N.D.-iste,-eventual până la iarnă,când,pentru partidele istorice ducere unei campani electorale va fi şi mai mult îngreunată.-

Si până atunci se va face tot posibilul de către F.N.D.pentruca să ni se ia orice posibilitate de circulaţie. Mai recent,în contradicţie cu dispoziţiuni legale categorice,guvernul a reînceput rechiziţionarea automobulelor. Printr'un jurnal al Cons. de Mins. s'a dispus rechiziţionarea unui număr de 75 maşini. Numărul acesta a fost în mod vădit complectat în mare parte luându-se automobilele partizanilor noştri.-

Dl.M. sugerează înfinţarea unei socetpţi cu capital mixt.r.-a pentru import de auto-turisme precum şi găsirea unei formule pentruca aceste maşini să nu poată fi rechiziţionate.-

Dl.B. Proectul nu este realizabil din cauză că U.S.A. nu va putea exporta timp de încă cel puţin 6 luni niciun fel de automobile. Iar maşinile de tip militar au fost aproape toate vândute. In afară de aceasta,până la/~~xxxxxx~~ eventuala sosire a maşinilor alegerilor vor fi trecute.-

Işi ia notă despre rechiziţiile nou intervenite.-

Dl.M. Caii şi căruţele au fost luate de sovietici,automobilele rămase ni le rechiziţionează românii,pe calea ferată se cer zeci de legitimaţii şi autorizaţii.- Cum să facem propagandă ?

Membrii partidului nostru sunt omorâţii, cluburile rechiziţionatte/ : cazul clubului din Cluj :/ iar puţine localuri sau case de sfat ce avem devastate de F.N.B.-işti.-

Cunoaşte dl. B. cazul asasinării Dr. Boţioc ?

Dar amănuntele agresiunii de Arad ?

Dl.B. Răspunde afirmativ. Are în posesiunea sa şi fotografii.-

Dl.M. Relatează agresiunea din Simleul-Silvaniei,arestările abuzive şi schingiuirile dela poliţiile cu a căror asistenţă se săvârşesc aceste fărădelegi.-

Procesul incidentelor din 8 Noembrie 1945 continuă.

Contrar angajamentului express luat de primul ministru. Arestările se ţin lanţ.- Funcţionarii şi muncitorii sunt terorizaţi. Ce este de făcut ?

Dl.B. La Moscova au fost stabilite 2 lucruri primordiale : 1.- caracterul " Nefascist" al partidelor istorice şi ".- obligativitatea de ţinêreaunor alegeri libere. Vă sfătuiesc a neglija abuzurile

000043

minore şi a releva oficial numai pe cele privind punctele de mai sus.-

Dl.M. Cât priveşte primul punct,partidul ns. nu are nevoie de certificatul nimănui,în dovedirea calităţii sale democrate. Privitor la abuzurile in legătură cu alegerile,acestea au fost toate semnalate.-

Dl.B. Procedura de urmat în semnalarea abuzurilor este următoarea : reprezentantul partidului in guvern înaintează în fiecare caz în parte câte un protest adresat primului ministru şi concomitent cu aceasta remite câte o copie depe protest celor 2 misiuni anglo-americane.-
Misiunile odată sezizate,cele trei mari puteri examinează prin organelor lor temeinicia protestelor şi îndrumă apoi guvernul român prin comisia aliată de control,să se conformeze instrucţiunilor ce i se vor da în baza celor decise.-

Dl.M. Sesizarea misiunilor s'a făcut in toate cazurile. Până şi xxxxx C.A.C. a fost sesizată de fiecare caz în parte.-

Dl.B. Declară că nu are cunoştinţă de acest lucru.
Va cerceta.-

Dl.M. Voi face să vi se remită o " bibliotecă" întreagă conţinând toată documentarea protestelor noastre. Am însă impresia netă, chiar convingerea că atâta timp cât anglo-saxoni nu vor adopta o atitudine categorică,toate aceste demersuri vor fi iluzorii.-
Dacă depindea numai de mine şi dacă nu riscam să jignesc 2 mari puteri Anglia şi America,care ş'au trimis 2 distinişi ambasadori în România,eu aşi fi sfătuit partidul nostru să respingă acordul dela Moscova. El este insuficent şi nu conţine garanţii. E insufinent pentrucă în loc de a impune îndepărtarea unui guvern desăre care s'a stabilit în mod cert şi unanim că este nereprezentativ şi nedemocratic el nu prevede nici măcar neutralizarea Ministelor de Interne şi Justiţie. Iar drept garanţii, Dnii ambasador Harrimann şi sir ClarK-Kerr mi-au oferit cuvântul de onoare al Marei Britanie si U.S.A. că vor face U.R.S.S.-ul să respecte acelaş cuvânt dat primelor două mari puteri,că va respecta angajamentele luate la Moscova obligând totodată şi guvernul român să facă aceasta.-

Dl.B. Si Dvs. găsiţi aceste garanţii insuficente ?

Dl.M. Din contră ! le găsesc prea mari.... Principiu de drept penal este,că pedepsele prea mari nici nu se aplică şi nu au nici efect moralizator.-
Dacă primarul din Constanţa împiedică în mod abuziv ţinerea unei adunări sau falsifică rezultatele! unei alegeri,eu mă pot plânge unui ministru de interne neutru şi pot pretinde acestuia inlocuirea primarului abuziv. Dacă însă în cazul unui ministru de

./.

interne comunist,m'as plânge în speţă celor două misiuni,nici Marea Britania şi nici U.S.A. nu îşi vor mobiliza flota din Mediterană pentru a-mi da mie satisfacţie. Ele se vor mulţumi în cel mai fericit caz să adreseze o notă diplomatică care la rândul ei să aibă un efect îndoelnic.-

Cât priveste promisiunile sovietice, ele cunosc prea bine din experienţă pentru a mai putea avea încredere în ele. Preliminările armistiţiului,încheiat la Cairo, nu au fost respectate. Armistiţiul,cu totul deosebit de cel din Cairo,încheiat la Moscova nu este respectat. Punerea în aplicare al acestuia din urmă,cu toate că mi s'a promis că va fi mai blând,-a fost cu mult mai necruţător. La Moscova ni s'a spus odată cu încheierea armistiţiului că este dela sine că odacă cu încetarea ostilităţilor,trupele sovietice vor fi retrase din România. Acest lucru s'a refuzat să fie luat laproces-verbal tocmai pe motivul că era"dela sine înţeles"...... Or trupele sovietice ţin şi astăzi România sub ocupaţie.-

U.R.S.S. urmăreşte incorporarea României. Intreg sistemul politic ce ne aplică denotă în mod clar acest lucru.-

Dl.B. Nu cred ca U.R.S.S. să urmărească acest lucru,din două motive 1.- România este greu " digestibilă" 2.- Din moment ce sovietele şi-ar putea asigura în România un guvern amic ,ce nevoie ar mai avea de anexiune ?

Dl.M. Este cu mult mai uşor să guvernezi cu ajutorul unui general rus,guvernator al Românieidecât să obţii dela un guvern,- oricât de amical ar fi el,-fiecare tonă de petrol cu tratative România este în centrul Balcanilor. Ea este posesoarea gurilor Dunării. Or cine stăpâneşte gurile Dunării stăpâneşte Dunărea Prin trasarea unei frontiere aşa cum doresc ruşi aceştia vor deveni stăpână necondiţionaţi ai gurilor Dunării şi de ci a Dunării întregi. Prin aceasta, marele principiu al internaţionalizării marilor fluvi din Europa,-principiu al cărui bază l'a pus Roosevelt,- devine inaplicabil.-

In plus România se află în calea tendinţelor expasioniste sovietice înspre strâmtări şi Mediterană. Intenţia de încorporarea a României ar părea deci conform concepţiei ruseşti mai mult decât justificată.-

Deaceia ţara noastră se găseşte acum la o răscruce : Ea va trebuii să aleagă între o prietenie cu Rusia Sovietică - prietenie ce ar echivala cu înfinţarea unei " Românii Mari" intinzându-se dela Bug şi până la Tisa- şi între o luptă grea pentru păstrarea independenţei şi suveranităţii sale naţionale.-

./.

Ce va trebuii să alegem ? Ce credeţi ?

Dl.B. Cred că Dvs. aţi ales deja ! Dealtfel nu puteaţi alege decât într'un singur fel : alternativa a doua !

Dl.M. Dar noi suntem mult prea slabi ca să ne apărăm singuri neajutaţi de nimeni, independenţa noastră punct.- Eu nu cred în"România Mare" promisă de Ruşi cum nu cred în niciun fel de promisiune rusească ! - Vreau însă să ştiu dacă vom fi susţinuţi de Dvs. în lupta ce ducem ?

Dl.B. Aţi citit discrusul lui Byrnes ? Aveţi răspunsul.

Dl.M. ~~xxxx~~. L-am citit. Vedeţi insuşi faptul cenzurării discursului lui Byrnes în presa română constituie o altă încălcare flagrantă a acordului dela Moscova.

Dl.B. Da. Ne-am sesisat şi am şi protestat. Ni s'a răspuns de sovietici că U.R.S.S. are drpt principiu constant în ţările controlate de era : România,Bulgaria,Ungaria,de a nu tolera să apară în presa respectivă niciun fel de atac sau critică la adresa vre'unuia din cei trei mari aliaţi.- Drept exemplu s'a invocat cenzurarea redării în presa română a unui articol scris de un gazetar sovietic şi apăruta"Pravda". Iar discursul domnului Byrnes conţine critici la adresa sovietelor tot aşa precum articolul respectiv din Pravda conţinea critici asupra politicei externe americane.-

Dl.M. Privitor la cenzurarea discursurilor dlui Byrnes există remediul Radio-ul. Gravă este însă cenzura ce mi se aplică,- tot contrar celor hotărâte la Moscova,- în presa internă ! Vă rog să vă sesizaţi şi de această încălcare.

Revenind la discurul Dlui Byrnes îmi permit a menţiona să toate discursurile care se ţin sunt înălţătoare, Din nefericire însă totul se limitează numai la discursuri ! Deaceia îmi permit să ~~xxxx~~ vă rog să binevoiţi a transmite guvernului Dvs următoarele întrebării :

Este guvernul U.S-A. ferm hotărât să apere cu toate mijloacele litoralul mării Mediterane şi strâmtoriile asigurândastfel libera circulaţie în Mediterană şi independenţa statelor Balcanice ameninţate ?

Este guvernul U.S. A. hotărât să ajute România în mod eficace în apărarea independenţei şi suveranităţii sale naţionale ?

Suntem nevoiţi ~~xx~~ a adresa guvernului Dvs. aceste intrebării pentru a şti pe ce ne bazăm în luăta ce ducem şi în curentul ce partidul nostru imprimă opiniei publice româneşti. Tin a nota că astăzi partidul nostru şi cu mine suntem singurii in măsura a dirija opinia publică în România. Dacă poporul român a înfăptuit 23 August,a făcut-o numai în urma asigurărilor date de mine

.//.

- in baza armistițiului preliminare incheiat 1[illegible]ro,- că Rusia sovietică nu va pune stăpânire pe țara noastră.

00046

Dl.B. E dispus să transmită guvernului U.S.A. intrebările formulate. Se indoieste de tendința de expansiune rusă ~~xxxx~~ până în Mediterană. Pe ce își bazează sl. M. credința aceasta ?

Dl.M. In primul rând pe aspirațiunile istorice seculare a Rusiei. Iar cea mai ecluatantă dovadă actuală este formularea pretențiilor sovietice asupra Eritreei și Dodecanezului. Or, ar fi de neînchipuit ca U.R.S.S. să vrea să stăpânească aceste teritorii fără ca să aibă spatele perfect acoperit în Balcani!?

Dl.B. Consideră aceste cereri drept neserioase . Ele sunte exagerate la maximum iar Rusia le-a formulat numai cu scopul ca să aibă unde și din ce " Ceda".

Dl.M. Asa s'a crezut si despre pretențile U.R.S.S. asupra Iranului și Irakului .

Are domnul B cunoștință despre intenția iminetă a guvernului român de a mobiliza,- la cererea sovietelor,- toate contigentele începând cu anul 1934 ? Stie dl. B. că divizile " Tudor Vladimirescu și Horia Cloșca și Crișan" au fost din nou echipate cu armament sovietic ? Că peste 5.000 muncitori din Bucuresti sunt deasemeni înarmați de ruși ?

Dl.B. In ce scop ?

Dl.M. U.R.S.S. se prepară pentru toate eventualitățiile. Si de război. De aceia ar trebuim luate și de anglo-americani măsuri eficace mai ales din timp. O încorporare a României în U.R.S.S. trebuie prevenită cu orice preț . Mijlocul cel mai bun pentru aceasta este ținerea alegerilor.

Dl.B. Cum ar vedea dl. M. posibilă încorporarea României la U.R.S.S. In ce mod ?

Dl.M. Prin război ori pe cale pașnică : Prin consimțământul unui guvern comunist bazat eventual pe un parlament comunist,ales prin fraudă și teroare.

Actualul guvern,va fi el admis să reprezinte România la Conferința Păcii,în cazul dacă până la acea dată nu s'ar ține alegeri ?

Dl.B. Nu știe cu preciziune. E posibil însă să fie admis. Tehnica conferinței de pace este de astfel bazat pe urmtparea procedură în ceace priveste ~~xxxxxxxxxxxx~~ România,Bulgaria și Ungaria. U.R.S.S.-ulprepară proiectul de tratat de pace. Acest proiect se transmite apoi Anglo-Americanilor pentru a-și face observațiunile. Odată cei trei aliați de acord cu textul definitiv stabilit, va fi invitat și guvernul român pentru a-și face și el observațiunile .-

.//.

Copie, vezi vol. 7. f. 50–52

C O P I E 00048

A I D E - M E M O I R E

In ziua de 1 August 1946, ora 18, Excelenţa sa domnul Ministru Holman, reprezentantul diplomatic al Marei Britanii a primit pe dl. Iuliu Maniu, preşedintele partidului naţional ţărănesc.

Dl Iuliu Maniu a prezentat dlui ministru Holman un raport asupra celor întâmplate în dimineaţa acestei zile la tipografia la care se tipăreşte "Dreptatea", arătând cum un grup numeros de comunişti, acţionând sub paza agenţilor poliţiei Capitalei, au atacat localul tipografiei stricând zaţul ediţiunei care urma să apară în această zi, şi făcând deasemeni unele stricăciuni la maşini. Scopul principal însă al atacului a fost arestarea lucrătorilor noştri, cari au fost ridicaţi şi duşi la Confederaţia Generală a Muncii, unde au trebuit sub teroare să se oblige să nu mai lzcreze pentru ziarul "Dreptatea".

Dl Iuliu Maniu a arătat dl Ministru Holman cum în acest mod se reiterează procedeul întrebuinţat de comuniştii din Cluj acum 2 luni împotriva celui deal doilea ziar al Partidului, "Patria", care precum se ştie de atunci nu mai apare.

Dl Preşedinte Iuliu Maniu remite apoi Excelenţei Sale dlui Ministru Holman o petiţiune prin care, înşirue, cronologic abuzurile comise de Guvernul Groza dela instalarea sa,/=--(şi aceasta în pofida angajamentelor ce şi le luase în urma acordului de la Moscova, şi după analizare) efectele cari vor decurge din aplicarea legei Electorale, definitivată dăunăzi, arătând că alegerile cari se pregătesc nu vor putea fi decât sângeroase, că rezultatele ce se vor obţine vor putea cu uşurinţă să fie complect falsificate, şi că astfel este probabil că vor da un parlament aproape pur comunist.

In concluziune, domnul Iuliu Maniu roagă pe dl. Ministru Holman să intervină pe lângă Guvernul Majestăţei Sale Britanice să se delege, în vederea alegerilor, un nu-

./.

măr de observatori oficiali, cari ar trebui să sosească cât de curând pentru a âutea să-şi dea seama şi de felul cum se pregătesc aceste alegeri.

Dl Ministru Holman, primind această petiţiune, se informează pe lângă dl.Maniu, care ar fi o propunere subsidiară, în cazul că Anglia nu ar putea satisface dezideratul expus. Dl.Maniu, apreciind solicitudinea dlui Ministru Holman, declară că orice altfel de asistenţă, prin parlamentari şi corespondenţi englezi, ar fi bine venită. Dl. Maniu adaugă însă că fără o astfel de asistenţă, preferabil prin OBSERVATORI oficiali, rezultatul alegerilor este compromis şi rezultatul va fi o cinică batjocurire a voinţei poporului.

Dl Maniu prezintă deasemeni domnului Ministru Holman o rugăminte verbală cu obiectul ca domnul ministru să roage Guvernul Britanic să admită şi să ceară ca la Conferinţa Păcei din Paris să fie invitat şi reprezentantul opoziţiei, inclus în Guvernul Român actual în împlinirea acordului dela Moscova. Deasemeni că în caz că acest Ministru ar fi impiedecat dintr'o cauză sau alta, Partidul să poată trimite la conferinţă un alt reprezentant al său. Dl Maniu arată că actualul Guvern nu reprezintă decât o infimă minoritate a poporului român, şi prin urmare este logic ca şi opoziţia să-şi poată spune cuvântul, cum dealtfel acest procedeu este aplicat de marile democraţii apusene. Mai departe, dl.Maniu sprijină rugămintea sa şi pe faptul că nu actualele partide şi persoane cari alcătuesc Guvernul actual au militat pentru scoaterea României din Axă şi alăturarea ei la lupta alături de Naţiunile Unite, ci (exclusiv) Partidul naţional ţărănesc şi partidul naţional liberal. Această acţiune, începută încă din 1940, cu atâtea riscuri şi primejdii a adus o lovitură mortală Hitlerismului, cum însăşi Mareşalul Keitel a recunoscut-o. Guvernul actual dealtfel nu poate reprezenta voinţa poporului Român, căci nu este ataşat nici politicei care se întemeiază pe Charta Atlanticului, şi nici nu reprezintă aspiraţiunile seculare pentru libertate şi democraţie a Naţiunei Române.

Dl Maniu roagă pe dl.Ministru Holman să transmită Guvernului Britanic această întâmpinare, cu atât mai mult

./.

cu cât este cu totul inexplicabil tratamentul vitreg pe care-l sufere azi România, care în ordinea sacrificiilor făcute pe câmpul de luptă, alături cu armatele Sovietice, este a patra ţară din lume, cu 160.000 morţi şi dispăruţi. -i-

Deasemeni dl.Maniu mai expune nedreptatea care se face românilor prin faptul că însuşi în preambulul Tratatului de Pace se prevede că trupele de ocupaţie Ruseşti să poată să continue să stea pe teritoriul român chiar şi dupe încheierea păcii şi scurgerea celor 90 zile, şi anume până la rezolvirea problemei Austriace, cea ce este cu totul contrar prevederilor tratatului de Armistiţiu.

Este inadmisibil, a adăugat dl.Maniu, ca România să fie obligată să suporte întreţinerea unor armate străine pe termen nelimitat pentru conjuncturi cari nu depind întru nimic de România şi pentru rezolvarea cărora aceasta ţară nu poate contribui cu nimic.

Dl Maniu complectează expunerea sa prin aceea că afirmă că România se putea aştepta cu drept cuvânt ca să fie răsplătită pentru efortul militar făcut şi care a contribuit atât de substanţial în scurtarea şi terminarea tă răsboiului, prin acea că i se datora ameliorarea condiţiunilor armistiţiului şi nu ca acestea să fie îngreunate cum se evidenţiază în proectul de Tratat de Pace. Deasemeni România se putea aştepta ca în conformitate cu hotărîrile de la Yalta, Potsdam şi Moscova să fie scutită de a suporta un Guvern dictatorial, nedemocratic şi nereprezentatic care sfidează Naţiunile Unite la fiecare pas refuzând îndeplinirea promisiunilor făcute solemn, şi pe baza cărora a obţinut o recunoaştere provizorie.

Domnul Iuliu Maniu roagă pe dl.Ministru Holman să intervină pe lângă Guvernul Majestăţii Sale Britanice ca să ia în consideraţie aceste urgente deziderate a căror împlinire este absolut necesară atât în interesul României cât şi a păcei Europene.

00051

arătând că încă dela început Guvernul a călcat angajamentele sale faţă de acordul dela Moscova limitând excesiv libertatea presei, neîngăduind reprezentanţilor noştri să vorbească la Radio, cu toate că agenţii Guvernului zilnic insultă postul de emisiune partidul şi conducătorii săi, că, mai departe, toate întrunirile noastre sunt atacate de agenţii comunişti sub protecţia forţei publice pusă la dispoziţia acestor elemente de dezordine, deasemeni dl IuliumManiu aminteşte toate asasinatele comise în contra membrilor partidului nostru, fără ca vreo dată asasinii să fie urmăriţi, şi însfârşit relatează ultimele atacuri ce partidul a suferit la Craiova Târgovişte şi într'o circumscripţie la Bucureşti, unde întrunirile noastre au fost din nou asaltate, nenumăraţi prieteni de ai noştri umplând spitalele.

Mai departe dl Maniu analizează

NOTA: Acest text a fost scris de mână pe o foaie separată

copie vezi vol. 7. f. 58.

C O P I E

(Originalul se află la pag.......)

00052

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONSTANTIN TITEL-PETRESCU, declar următoarele cu privire la autorizaţia dată Domnului GRIGORE NICUNESCU BUZEŞTI :

Am autorizat pe Dl.Gr.NICULESCU BUZEŞTI să ia contact cu partidele socialiste din străinătate şi să le informeze asupra situaţiei Partidului Social-Democrat Independent din România.

Am scris acestea pe o scrisoare bătută la maşină care purta semnăturile Domnilor IULIU MANIU şi C.I.C.BRATIANU.

(ss) Const.Titel-Petrescu

27 Septembrie 1947.

00053

RAPOARTE SI INFORMATII TRIMISE DE AGENTII

P.N.T.DIN STRAINATATE

CONDUCEREA P.N.T.DIN TARA

cop. v. vezi vol. 7 f. 60.

LANCASTER

7, Rue de Berri
(CHAMPS-ÉLYSÉES)
PARIS
Téléph. ELYSÉES 90-43
ADR TÉLÉG. OTELANCAST-PARIS
R.C. SEINE 221.581 B

Paris, 23 August 1946.

000054

Dsale
Domnului Iuliu Maniu
Presedintele Partidului National Taranesc

Scumpe Domnule Maniu,

Urmand imboldul Domniei Voastre, care aparati cu o neinfrânată credință drepturile și onoarea Romaniei, ne am intrunit la Paris ca sa implinim si noi datoria noastra de Romani, straduindu-ne sa aparam, din toate puterile, interesele statornice ale tarei.

Amintindu ne in aceasta zi, de partea hotaratoare pe care ati luat-o, intru mantuirea țarei de sub stapanirea politicei hitleriste, indreptam catre Domnia Voastră gandurile noastre recunoscatoare, si Vă infatisam și sentimentele noastre calde, de dragoste si de devotament.

Badea Nicolae. Traiasca Romania! Grigore Gafencu.
V. V. Tilea. M. Lananu. Bazil Rafail. N. Dianu. Prof. Mig. Papp. Ion Hazaparu. Titu R. Agoreanu. Gheorghe Gheorghe. N. Ciotori. A. Buicliu. Emil C. Ciurea. Radu Plesia. Al. Romanescu. Fotin. Atanasiu.

G. Raut.

copie vezi vol. 7. f. 62,

Paris 23 August 1946

DOMNIEI SALE
DOMNULUI IULIU MANIU
Preşedintele Partidului Naţional Ţărănesc

SCUMPE DOMNULE MANIU

Urmând imboldul Domniei Voastre, care apăraţi cu o neînfricată credinţă drepturile şi onoarea României, ne-am întrunit la Paris ca să împlinim şi noi datoria noastră de Români, străduindu-ne să apărăm din toate puterile interesele statornice ale ţării.-

Amintindu-ne în această zi de partea hotărâtoare pe care aţi luat-o întru mântuirea ţărei de sub stăpânirea politicei hitleriste, îndreptăm către D-Voastră gândurile noastre recunoscătoare şi vă încredinţăm de simţămintele noastre calde de dragoste şi de devotament.-

Trăiască România !

ss/.Grigore Gafencu
ss/.Alex.Cretzianu
ss/.N.Dianu
ss/.Emil C.Ciurea
ss/.Gh.Iliescu
ss/. D.N.Ciotori

ss/. N.Caranfil
ss/. Basil Raţiu
ss/.Titu R.Pogoneanu
ss/. Aug.Popa
ss/. M.Romniceanu
ss/.Ion Raţiu

urmează o serie de semnături indescifrabile

copie, vezi vol. 7. f. 63 – 65,

C O P I E

Paris, 20 Octombrie 1946.

Iubite Domnule Maniu,

In cele din urmă zile ale şederii mele la Paris am avut unele convorbiri pe care aşi dori să vi le comunic pentru a completa astfel darea de seamă din 15 Octombrie.

Prieteni jugoslavi cu care întreţin de mult legături de încredere m'au condus la Domnul Macek, de curând întors din America. Pesimist cu privire la situaţia generală şi îndeosebi la sorţii păcii, Domnul Macek a câştigat în America, impresia că oamenii de Stat şi diplomaţii îşi dau însfârşit seama de primejdiile care ameninţă Europa şi că sunt hotărâţi, în marea lor majoritate, să facă faţă acestor primejdii cu energie şi intrasigenţă. Oamenii politici americani ar fi arătat mult interes îndeosebi pentru miscarea ţărănească si pentru partidele care reprezentă - nu numai în Jugoslavia dar si in toate celelalte ţări dunărene şi balcanice. Ei ar privi cu ochi buni strânsa apropriere între partidele ţărăneşti din Jugoslavia România, Ungaria şi Polonia, - deoarece socotesc ca mişcarea ţărănească este singura care să poată ţine piept comunismului în răsăritul Europei.

Domnul Macek a avut, în aceasta privinţă, convorbiri cu Dl. G. Dimitrov, seful partidului agrarian bulgar, aflat actualmente la Washington precum şi cu Dl. Eckhardt, fost presedinte al partidului Micilor agricultori din Ungaria.

Aci la Paris, Domnia-sa a avut convorbiri în acelaşi sens cu dl. Bessenyei diplomat maghiar care deţine un rol de frunte printre ungurii din afară. Dl. Bessenyei a ţinut deastfel să stabilească un contact şi cu mine.

Deoarece îi este cu neputintă să aibă relaţiuni continui cu partidul său din Croaţia, Dl. Macek şi-a exprimat dorinţa ca fruntaşii partidului ţărănesc român să caute pe o cale directă să stabilească un contact cu locţiitorul său din Zagreb, A. Kesutitch care a fost eliberat abia acum, după doi ani, din închisoare.

In ce mă priveşte am rugat pe Dl. Augustin Popa, care dintre toţi prietenii noştrii de aici, este cel mai apropiat colaborator al D-voastră, ca să păstreze legătura cu Dl. Macek.

./.

Intr'o altă ordine de idei, Vă semnalez două probleme, care au stârnit oarecare vâlvă în timpul Conferinţei din Paris şi care vor fi reluate probabil şi discutate din nou cu prilejul Adunării Generale a O.N.U. la New-York. Socotesc că ~~xxxxxxxxxx xxxxx~~ aceste probleme ar putea fi de folos opozitiei în timpul campaniei electorale, pentru a preciza poziţiile ei pe plan internaţional. E vorba de amendamentul Avatt /Ministru de Externe australian/ care urmăreşte înfiinţarea unui trbunal internaţional pentru apărarea omului şi de proectul pentru federalizarea Europei sprijinit cu stăruinţă şi căldură de domnii Wiston Churchill şi Maresalul Smuts.-

Amendamentul Evatt deşi nu a obţinut majoritatea necesară pentru a fi introdus în Tratatul de Pace, e luat de pe acum în cercetare de sectiunea juridică a O.N.U.-ului.

Este o chestiune care ne intereseaută de aproape pentrucă, într'o vreme când nu este vorba de garantarea drepturilor "minorităţilor" ea vădeşte necesitatea de a se apăra drepturile şi libertăţile mult năpăstuitelor "majoritaţi"

Proectul pentru federalizarea Europei nu este încă pus la punct.

Faptul însă că oamenii de stat anglo-saxoni revin mereu cu noui preciziuni şi îndemnuri în aceste chestiuni, dovedeste că ei îşi dau seama de necesitatea de a pune capăt dezordinei care turbură Europa prin înfăptuirea unei organizări unitare.

Este vorba de o idee care poate creea o solidaritate între conducătorii partidelor politice din diferite ţări care luptă astăzi izolat pentru a atinge de fapt un scop comun.

Vă rog să primiţi, Scumpe Domnule Maniu, încredinţarea simţămintelor mele de respectoasă afectiune.

ss/Grigore Gafencu.

P.S. Cu privire la Amendamentul Evatt şi la planul de federalizare a Europei am si arătat interesul şi speranţele pe care acestea proecte le trezesc în România, - într'o serie de articole publicate în "Journal de Geneve" şi reluate pentru presa mondială a Reuter, ca şi în două interview-uri recente care vor apare în "Le Monde" din Paris şi în New-York Times".

copie vezi, vd. 7.f.66.

Paris, 2o Octombrie 1946

00058

C O P I E

Scumpe Domnule Maniu,

Inainte de a mă despărţi de prietenii cu care am lucrat la Paris, pentru a mă reîntoarce la Geneva, am întocmit un dosar cuprinzând memoriile, notele, scrisorile şi articole din ziare şi reviste, într'un cuvânt tot ce priveşte activitatea noastră în timpul Conferinţei de Pace. Copii de pe aceste acte au fost înaintate în parte, restul urmând să fie trimis cu cel dintâiu prilej. Deocamdată îmi permit să vă prezint darea de seamă pe care am făcut-o la încheerea lucrărilor noastre.-

Vă rog primiţi, Iubite Domnule Maniu, încredinţarea simţămintelor mele de respectoasă dragoste.-

/ss/ Grigore Gafencu.-

P.S. Voi trimite copii după darea de seamă finală a D-lor C.I. Brătianu şi C. Titel Petrescu.-

Cum nu ne este însă cu putinţă să expediem întregul dosar în triplu Vă rugăm să comunicaţi conţinutul lui colegilor D-voastră.-

copie, vezi vd. 7. f. 67 – 71.

Geneva, 8 Septembrie 1946.

Iubite Domnule Presedinte,

După şase săptămâni petrecute la Paris m'am întors pentru trei zile la Geneva ca să-mi văd de unele treburi. Profit de acest prilej ca să vă trimit aceste rânduri. Către sfârşitul săptămânii mă întorc la Paris.-

Potrivit dorinţei Domniei - Voastre şi la cererea prietenilor noştri din străinătate, m'am străduit la Paris să îndrumez activitatea unei excelente echipe de patrioţi români, dornici să apere din toate puterile cauza ţării, lipsită din nefericire, de orice sprijin temeinic din partea "oficialităţii"

Nu e încă timpul să fac un raport amănunţit despre această activitate; îl voi face la sfârsitul Conferintei, şi în aşa fel ca o parte din însemnările mele să poată fi dată publicităţii.-

La Paris am lucrat în deplină înţelegere cu A. Cretzianu, care a petrecut două săptămâni cu noi înainte de a pleca în America; am avut deasemeni sprijinul lui V. Tilea, timp de o lună, şi apoi a lui N. Caramfil care a sosit la Paris pentru a ne fi de ajutor. Ne-am bucurat deasemeni de colaborarea lui G. Răutu, Aug. Popa, Ciotori şi Florin Zaharia. Nedeslipiţi dela munca lor au fost tinerii diplomaţi, în frunte cu Brutus Coste, şi anume Titu Pogoneanu, Ciurea, A. Burileanu, Pleşia, - fostul consilier de presă I. Haralamb, tânărul Barbu Niculescu şi câţiva distinşi militari, printre care maiorii Raţiu, G. Iliescu şi Athanasiu.

Dela început, activitatea noastră s'a sprijinit pe mai multe documente, întocmite cu multă băgare de seamă, şi anume memoriul lucrat şi tipărit la Berna, un memoriu mai scurt redactat de V. Tilea, referindu-se de aproape la clauzele tratatului de pace, apoi adnotări precise chiar pe textul tratatului /am împărţit asemenea tratate adnotate tuturor delegatilor/ - în sfârşit note speciale, redactate in vederea discutiunilor din comisii şi referindu-se la unele articole articole speciale / de exemplu: chestia prizonierilor, chestia evacuării militare, problema reparaţiilor, problema indepedenţei politice, problema

./.

indepedenţii economice,Dunărea/,. La acestea s'au adăugat o copie tradusă în două limbi a declaraţiilor Domniei - Voastre din 8 August şi observaţiile partidului naţional-liberal cu privire la tratat şi la hotarele ţării.Toate aceste acte au fost depuse la Secretariatul General al Conferintei şi la secretariatele diferitelor delegatiuni,însoţite de scrisori de introducere şi de lămuriri.-

Am lucrat deci ca o delegatie oficioasă,trimiţând "adresa" şi primind răspunsuri;primul rezultat atins a fost că ni s'a tolerat această activitate şi că atât noi cât şi munca noastră ne-am bucurat de simpatia vădită a unora şi de o stimă generală /afară fireste de înfierările şi amenințările care ne veneau de unde vă gândiţi/.

Pentru lămurirea activităţii noastre am recurs la sprijinul presei,care a publicat mai multe intervievuri date de mine /astfel ziarele "New York Herald Trbune", "New York Times","Le Monde","Welwoche"/ şi a transmis felurite dări de seamă despre noi şi ideile noastre,de cele mai multe ori în termenii cei mai elogioşi.Citez între altele: "Manchester Guardian" , "Chicago Daily News", "Christian Science Monitor","Daily Telegraph", Neue Zürcher Zeitung", "Tribune de Lausanne", "Gazette de Lausanne", "Curieux", "Basler Nachrichten", etc., apoi agentiile Reuter, United Press şi Asociated Press. Vom complecta aceasta activitate ziaristică comform unui program care este în curs de executare Am văzut şi am vorbit pe lung unui număr foarte însemnat de ziarişti şi publicişti;cred că în această privinţă cauza noastră a fost lămurită în modul cel mai larg şi că roadele se vor vedea în lunile viitoare.Neputând concura cu mijloacele de persuasiune ale apologiştilor stărilor dela noi,ne-am silit să-i batem prin sinceritatea şi prin calitatea expunerii.-

Ne-am silit deasemeni din cea dintâi zi a Conferintei să luăm un contact personal cât mai direct şi mai continuu cu principalii membrii ai delegatiilor care ne interesau şi cu experţii corespunzători.Unele delegatii se strângeau "în corpore" pentru a asculta expunerile noastre.Faptul /aproape unic la această ciudată Conferinţă!/că ne obtineam de polemici şi că discutam probleme,,atât în legătură cu interesele noastre naţionale cât şi cu interesele internaţionale,ne-a întărit pozitia şi a fost

./.

apreciat de toţi interlecutorii noştri.Nu mă pot întinde aci asupra tuturor discutiunilor pe care le-am avut.Voi reveni asupra acestui subiect cu prilejul memoriului final.Tin doar să însemn că am dat o atenţie deosebită problemelor următoare: fruntariile noastre - făcând istoricul celor întâmplate la Vest,la Est şi la Sud;indepadenţii noastre politice - astfel cum este proclamată dar nu şi garantată de tratat;chestiunii prizonierilor;chestiunii evacuării trupelor străine;problemei reparaţiilor - unde am cerut o comisie de reparatii şi de restituţii; problemei economice - unde am combătut anumite revendicări anglo-saxone şi am expus compunerea sovromurilor; în sfârşit chestiunea Dunării.-

Rezultatul moral al străduintelor noastre a intrecut - din neferîcire, dar nu putea fi altfel- rezultatul practic imediat.Toate delegatiile cunosc azi situatia politică şi economică din România,toţi cunosc felul adevărat al participării noastre la război,la armistiţiu,la victoria finală, - toţi au priceput nedreptatea, - şi uneori absurditatea clauzelor ce ni s'au impus prin tratat, - toţi stiu în sfârşit poziţia pe care poporul nostru intelege s'o ia in marea luptă pentru pace,care e departe încă de a lua afârsit, - Toţi stiu că în ciuda unor declaraţii oficiale,poporul român sufere pe nedrept, este împotriva zonelor de influenţă,de ocupatie,şi de "protecţie",şi că cere cu desnădejde locul ce i se cuvine într'o ordine de drept generală. Faptul că aceste lucruri au fost spuse lămurite şi înţelese, are o însemnătate care nu e numai platonică.Lumea va trece incă prin multe avârcoliri şi conferinţe înainte ca să se împlinească o pace adevărată, - şi e bine şi foarte folositor ca ţara noastră să-şi fi însemnat locul printre acei cari caută să înscăuneze în lume stări de drept şi de libertate. /Reprezentanţii opoziţiilor majoritare din ţări vecine - Serbia,Polonia,Bulgarua,Finlanda,ba chiar Ungaria,ne-au spus cât de bine a făcut România că prin actiunea noastră - singura actiune indepedentă de acest fel - a arătat cât de strâns legat este Răsăritul European de o ordine europeană generală,legată de valorile civilizatiei europene/.

In ce priveste rezultatele practice ale străduinţelor noastre ele au fost până acum foarte modeste.Aceasta se datoreste în principal faptului următor; textul tratatului cuprinde

./.

două feluri de clauze - acele cu privire la care s'a ajuns de mai înainte la un acord intre cei patru miniştri de externe, şi acelea cu privire la care marile Puteri au formulat păreri deosebite.-

Până azi, nu s'au discutat decât clauzele de categoria întâia /fruntarii, clauze politice, reparatiile propriu zise/. Timp de patru săptămâni, delegaţii s'au certat - şi s'au injurat - pentru a şti dacă "Amendamentele" vor fi prezentate celor "Mari" cu o majoritate simplă de voturi sau cu o majoritate de două treimi. Intre timp reprezentanţii Statelor mici au pregătit peste două sute de amendamente. La 29 August a intervenit o lovitură de teatru: cei "Mari" au hotărât să sustină impreună /oricare ar fi părerea sau convingerea lor/ clauzele cu privire la care stabiliseră un acodr. Astfel a fost zădărnicită munca unei luni întregi şi s'au năruit toate sperantele puse în posibilitatea unor îndreptări sau imbunătăţiri a textelor iniţiale.

Pentru tara noastră, această hotărâre a celor "Mari", executată in toate cazurile cu stricteţe, a jucat in favoarea noastră în chestiunea hotarului Apusean: cu toate sfortările şi uneltirile maghiare acordul cu privire la restituirea integrală a Ardealului a rămas în picioare /ceeace a ingăduit lui Tătărăscu să dobândească un foarte uşor "succes"/.

In toate celelalte chestiuni însă - garanţii politice, preciziuni cerute pentru evacuarea trupelor, pentru restituirea prizonierilor, pentru stabilitea reparatiilor - acordul intre cei "Mari" a jucat s'au va juca impotriva noastră,. Am avut durerea să vedem cum amendamente pregătite cu toată grija de noi, au căzut in urma interventiunii unuia dintre cei "Mari" /chiar francez sau englez - care înainte şi faţă de noi se pronunţase categoric în favoarea tezei noastre./ Nici o consideratie de principiu nu a fost luată in seamă, nici un argument de drept nu a fost respectat, nici o problemă nu a retinut atenţia Conferintei. Copleşiti de certurile lor proprii, dornici să nu intindă prea mult discutia, nerebdători să înceapă cât mai curând cearta cea mare cu privire la Germania /problema Nr.1/, delegaţii Marilor Puteri au izbutit până acum să-şi impună vointa si să inlăture toate amendamentele care tindeau să imbunătăţească opera lor, de o atât de indoelnică valoare.

Vom vedea acum ce va face conferinta in faza a doua, adică

./.

atunci când va avea de discutat probleme care nu au fost încă "deslegate"de cei "Mari"şi când va avea de ales intre mai multe texte pentru fiecare articol.-

Cei mici vor avea un joc mai mare;vor avea oarecare libertate de a alege intre soluţii deosebite, - şi în ce ne priveste, vom căuta să ne folosim în aceasta libertate pentru a lămuri din nou vederile noastre cu privire la "indepedenţa economică" a ţării, la Dunăre şi la instanţele judecătoresti superioare,care ar trebui să hotărască despre executarea tratatului. Mă tem insă că si in aceasta nouă fază cei "Mari" vor căuta s'o ia inainte,stabilind între ei anumite tranzatii care să zădărnicească lupta pentru principii a celorlalti.Conferinta e grăbită: în Oct,trebue să se intâlnească Natiunile Unite la New-York.Apoi vine la rând "pacea" cu Germania. Mai târziu"pacea" cu Austria.In asemenea condiţii,nu se tine seamă decât de poziţiile pe care tind să sile asigure celor două tabere ce îşi stau fată în fată; principiile nu mai au insemnătate,iar "problemele" nu sunt cercetate,pentru a nu se pierde timp.

Descurajarea mea, - umilă părticică dintr'o adâncă descurajare generală - nu ne va impiedica să ne facem datoria până la capăt.Am tinut insă să vă impărtăsesc simtămintele noastre,fată de "provizoratul" care se alcătueste aci,si care trezeste cea mai vie ingrijotare la toti cei cari doresc o pace dreaptă si temeinică.E vădit că străduintele de a impăca lumea au dat până acum greş şi că pe măsură ce dăinuesc conferintele de pace,vrajba se intinde si se adânceste.

Tin să vă asigur,la sfârsit,că toate problemele noastre au fost bine lămurite,pe lângă sefii Marilor Delegatii/ in deosebi problemele politice / cât si cele economice /discutate ore intregi cu diferiţii experti /

Deasemeni au fost lămurite chestiunile de hotar.Cretzeanu v'a scris pe lung in chestia Basarabiei. Memoriul cel mare nu pomeneste decât in mod subsidiar de aceasta chestiune deoarece se aseaza pe platforma armistitiului / dorit si acceptat de fruntasii Marilor Partide politice din ţară /,- si sprijină pe acest armistiţiu toate revendicările imediate. Memoriul redactat de Tilea cu asentimentul nostru,arată insă în ce a constat cu adevărat pretinsul "acord" din 27 Iunie 194o cu privire la Basarabia si Bucovina; - toate lămuririle noastre au limpezit aceasta chestiune, - iar declaratiile oficiale ale partidelor din ţară - declaraţiile Domniei - Voastre şi observatiile partidului Partidului National

.//.

Liberal/, - declaratii pe care le-am remis,cu scrisori lămuritoare,diferitelor delegatii,întăresc in mod definitiv punctul de vedere al Natiunii cu privire la provinciile ce ne-au fost luate.

Vă rog,Iubite Domnule Preşedinte,să primiţi încredintarea simţemintelor mele cele mai curate de dragoste şi de devotament.

ss/Grigore Gafencu.

P.S. La Geneva sunt nevoit să mă ocup de un atac pus la cale împotriva noastră de Leg.Rom.din Berna prin ziarul "Gazete de Lausanne - atac care reproduce cele spuse de Maurer în "Scânteia". - Am făcut o intâmpinare care restabileste adevărul - şi care nădăjduesc a pune capăt acestor uneltiri.

--

copie, vezi vol. 7. f. 78-79.

7 Octombrie,1946

00063

Iubite Domnule Maniu,

Plecarea neaşteptată a Dlui B. mă sileşte să întrerup muna în care sunt cufundat / pregătesc,împreună cu atât de destoinicii mei tovarăşi un memoriu final, menit să exprime imensa desamăgire a poporului nostru, - şi să indice în acelaş fel care din hotărârile Conferinţei trebuesc supuse în viitor unei adânci,temeinice şi complecte revizuiri / - ca să vă scriu în mare grabă aceste câteva rânduri. Amicul Coste va trimite un material variat,- care vă va da o idee despre străduinţele noastre,- politice,diplomatice şi ziaristice.-

Credem că nu se putea face mai mult decât am făcut,cu toate puterile şi din toată inima. Neputând schimba multe lucruri / deşi am putut înrâuri probelma Dunării,aplicarea clauzei judecătoreşti,-Tribuhalul dela Haga - etc-/ - am fost cenzorii Conferinţei. Cuvântul nostr, chiar când nu era urmat - şi vai nu prea era urmat !- a fost auzit şi ascultat de toţi,- şi nu a fost nedeptate care să nu fi ridicat numai decât un protest din partea noastră.-

In această privinţă dosarele Confeinţei vor cuprinde un şir de note şi de întâmpinări româneşti, -şi aceasta va fi folositor pentru munca de revizuire şi de îndreptare care va trebuie să înceapă ,numai decât după încheierea Conferinţei.- Fără o asemenea muncă nu va putea fi Pace. / ne-am silit s'o arătăm în toate scrierile noastre/- hotărârile tratatelor de pace nu fac decât să mărească dezordinea şi tulburarea lumei.-

De îndată ce vom încheia memoriul final/ adic chiar în această noapte/ vom începe să redactăm un memoriu pentru Dvs. şi pentru dl. B. Vom cuprinde în această scriere informaţii, tălmăciri şi sugestii.-

Colaborarea aci a fost frăţească / în afară de un incident absurd provocat de N. Dianu,care,fudul ca toţi proştii,a vrut să lucreze de capul său/-şi

.//.

despre toate acestea vă vom acrie de îndată ce vom încheia activitatea noastră.-

Vă rog să comunicați Dlui B. respectoasele mele salutări și să primiți, iubite Domnule Maniu încredințarea simțămintelor mele de dragoste și de devotament.

/ss/ GRIGORE GAFENCU..

Paris,15 Octombrie 1946.
Hotel Lancaster.

copie, vezi vol. 7. f. 80-90.

00067

DARE DE SEAMA

Inainte de a încheia activitatea noastră, la Conferinţa din Paris, ţin se va fac o scurta expunere despre străduinţele depuse de grupul nostru pentru apararea intereselor româneşti.

Amintesc dintru inceput legăturile de solidaritate ce ne unesc cu partidele politice care duc în ţara lupta pentru independenta politică şi economică a României.

Cauza pe care grupul nostru a inţeles să o susţină la Paris este insăşi cauza Naţionei romane reprezentata de partidele naţional-ţărănesc, naţional-liberal şi social democrat.

I.

Grupul nostru a prezentat Conferinţei din Paris note şi scrisori exprimând punctul de vedere al opiniei publice româneşti, - şi anume:

1) Memoriùl intitulat "România în faţa Conferinţei Păcii", în doua versiuni - ùna franceze şi alta engleza - la data de 6 August 1946.

Acest Memoriu avea drept scop principal să ceară respectarea drepturilor politice şi economice ale României, cel puţin în măsura în care ele fusesera asigurate prin Convenţia de Armistiţiu din 12 Septembrie 1944.

2) Un memoriu suplimentar, predat delegaţiunilor la 17 August 1946.-

Acest document a fost întocmit de îndata ce proectul de Tratat de Pace cu România, alcătuit de Consiliul celor Patru Miniştri de Externe, a fost publicat.

3) O lucrare cuprinzând adnotaţiile privitoare la fiecare articol din Proectul de Tratat de Pace, - adnotaţii făcute pe însăşi exemplarele Proectului de Tratat. Acestei lucrări î s'a asigurat o răspândire cât mai largă pentru a se evidenţia în mod practic, diferitelor delegaţii

..//..

neajunsurile şi nedreptăţile cuprinse în Proectul de Tratat de Pace cu România.-

4) Insfârşit, conform unei hotărâri luate la 25 August şi consemnată într'un proces-verbal, grupul nostru a redactat un Memoriu final, menit să arate "nedreptăţile şi pagubele suferite de Romania din ziua Acordului de la Moscova din 23 August 1939 şi până la semnarea Tratatului de Pace".

Aceasta din urma lucrare a fost prezentata Conferinţei tot în doua versiuni, - una franceză şi altă engleză-, sub titlul de "Observaţiuni cu privire la Proectul de Tratat de Pace cu România", la data de 9 Octombrie - adică în ajunul zilei în care Proectul de Tratat, revăzut şi amendat de Comisiuni, trecea în faţa Adunărei Plenare.

Activitatea de informare a membrilor diferitelor delegaţii, a fost complectată, în cursul celor doua luni şi jumătate cât a ţinut Conferinţa, prin numeroase note speciale sau scrisori personale referitoare la problema evacuării teritoriului, a prizonierilor, a reparaţiilor, a Dunărei, a independenţei economice, etc.

Am căutat, în acelaş timp, impreuna cu colaboratorii mei să păstrăm un contact strâns cu delegaţii şi experţii statelor reprezentate la Conferinţa pentru a-i pune, verbal şi direct, în cunoştinţa, atât cu chestiunile ridicate de Proectul de Tratat, cât şi cu acele referitoare la situaţia din România (situaţia partidelor în genere, legea electorale, presiunile în vederea alegerilor, situaţia speciala creata partidului social-democrat, etc.)

Grupul nostru a ţinut de asemenea să menţină un contact permanent şi legăturile cele mai vii cu presa reprezentată la Conferinţa. Graţie acestor legături temeinice, stabilite din vreme, activitatea noastră ca şi interesele româneşti susţinute de noi au fost semnalate şi sprijinite cu simpatie de numeroase ziare americane, engleze, franceze, elveţiene, portugheze, etc.-

Interview-uri şi articole de ale mele au apărat in primele pagini şi uneori la loc de frunte în diferite jurnale şi reviste apusene, - semnalez printre altele interview-urile din "New York Herald Tribune", "Une Semaine dans le Monde", Weltwoche", Zuricher Zeitung", "La Libre

..//..

Belgique", etc., - articolul din revista "Documente", precum şi cele trei editoriale apărute în "Journal de Geneve" şi reluate apoi de agenţia Reuter pentru presa mondiala. Subliniez insfârşit ca, inspirat de activitatea grupului nostru, cel dintâiu ziar politic al Franţei, "Le Monde" a consacrat mai multe editoriale pentru apărarea cauzei româneşti,-citam astfel articolele referitoare la problema reparaţiilor şi la problema Dunărei precum şi cel cuprinzând o expunere critica a intregului Tratat de Pace cu România.-

Marile ziare anglo-saxone care apar la Paris -New York Herald Tribune" şi "Daily Mail" - au consacrat de asemenea articole documentate, - direct inspirate din diferitele noastre memorii şi note, problemei Dunărei şi problemei reparaţiilor.-

II.

Voi aminti acum tezele principale care au fost susţinute de grupul nostru, fără a intra însă în amănunte, de oarece ele sunt precis lămurite în diferitele memorii şi note.-

Trei categorii de probleme erau de luat in consideraţie: problemele teritoriale, problemele politice şi problemele economice.

1) In ce priveşte problemele teritoriale, grupul nostru a luat poziţie, cu hotărâre şi preciziune, în chestiunea hotarului apusean cerând anularea "Arbitrajului dela Viena" şi restaurarea integrala a vechei noastre frontiere. Deşi pusă la ordinea de zi a Conferinţei şi desbătută, atât în şedinţele plenare cât şi în Comisii, problema Transilvaniei era de fapt mai înainte deslegată, în urma acordului deplin ce se stabilise între cei patru Miniştri de Externe. Grupul nostru a avut prilejul să exprime adâncă mulţumire a intregului popor românesc pentru actul de dreptate ce i s'a făcut.-

Problema hotarului nostru nordic şi răsăritean nu figura pe ordinea de zi a Conferinţei, de oarece era privită ca fiind "soluţionată" prin actul de Armistiţiu încheiat între Naţiunile Unite şi România. Cu toate acestea, am hotărât dela început să revenim asupra chestiunei Basara-

..//..

biei şi Bucovinei de Nord şi să expunem în cursul Conferinţei nedreptatea care s'a făcut României la 26 Iunie 1940.

Cel dintâiû Memoriu publicat a semnalat aceasta problema printr'o harta etnografică precum şi prin unele consideraţiuni de caracter istoric. Cel de al doilea Memoriu a arătat precis ca cedarea provinciilor răsăritene nu s'a făcut pe temeiul unui "acord" ci în urma unei note ultimative. Insfârşit, Memoriul final a expus cu toata apăsarea, nedreptatea făcută poporului român prin actul de samavolnicie dela 26 Iunie 1940.-

In aceeaşi chestiune am trimis Conferinţei, spre complectarea memoriilor noastre şi întărirea tezelor susţinute de noi, declaraţiunile oficiale ale partidelor naţional-ţărănesc şi naţional-liberal care cuprindeau de asemenea afirmarea drepturilor noastre etnice şi istorice asupra provinciilor răsăritene.

Insfârşit ultimul Memoriu, desăvârşind o argumentare pe care am susţinut-o în timpul Conferinţei a arătat cum cedarea Dobrogei de Sud a fost impusa României printr'un act arbitrar de voinţa al conducătorilor Germaniei naziste.

2) Intru apărarea independenţei noastre politice grupul a cerut:

a. un text precis şi categoric stipulând evacuarea complectă a teritoriului românesc ;

b. garanţii efective de ordin internaţional pentru ca principiile enunţate in primele articole ale Proectului de Tratat referitoare la libertăţile individuale şi politice ale României să aibă o valoare reală;

c. aşezarea Tratatului de Pace sub inalta oblăduire a Curţii Internaţionale de Justiţie pentruca interpretarea textelor şi deslegarea diferendelor să nu rămână în atribuţiunea exclusivă a unor organe politice şi diplomatice, ci să fie supusă unui control juridic.-

3) Pentru apărarea independenţei noastre economice am cerut:

a. infiinţarea unei Comisiuni de reparaţii şi restituţii;

b) revizuirea intregului capitol al reparaţiilor care pune în sarcina României obligaţii nedrepte şi istovitoare imposibil de implinit;

c) reducerea cererilor de despăgubiri anglo-saxone conform unor principii de echitate şi ţinându-se seama

..//..

de sleirea complectă a economiei româneşti;

d. întegrarea economiei româneşti în economia mondială prin introducerea clauzei naţiunei dele mai favorizate şi prin inlăturarea sistemului de acorduri speciale şi a legislaţiei discriminatorii în virtutea căreia au fost infiinţate, în afară de orice norma de drept şi buna gospodărie diferitele Sovrom-uri;

e) menţinerea principiului libertăţei de navigaţie pe Dunăre garantat printr'un control internaţional pe temeiul vechilor aşezăminte eurôpene ale Dunărei rămase în vigoare în ciuda prefacerilor adânci din vremurile din urma.

III.

Aproape toate tezele susţinute de grupul nostru au găsit la marea majoritate a delegaţilor înţelegere şi simpatie. Mai multe state mici printre care unele aparţinând Commonwealth-ului britanic s'au inspirat direct din documentele noastre pentru a cere creearea unei Comisii de Reparaţii şi reducerea uriaşelor sarcini cari apasă economia românească. Alţi delegaţi, reprezentând cele mai mari puteri ne-au declarat deschis ca tezele grupului nostru, intemeiate pe principii de interes general, se confundă cu ţelurile mai indepărtate pe care Marile Puteri apusene sunt hotărâte să le atingă. Toate aceste delegaţii au întreţinut cu noi o corespondenţa quasi-oficiala.-

Totuşi trebue să constatăm cu adânca părere de rău, - părere de rău pe care am exprimat-o categoric şi stăruitor în declaraţii şi articole de ziare precum şi în Memoriul final - ca cele mai multe dintre dreptele noastre cereri nu au fost luate in consideraţie de Conferinţa. Au trecut astfel nemodificate articolele referitoare la evacuarea trupelor străine, la prizonierii şi la reparaţiile propriu zise. Aceasta neputinţa de a schimba stipulaţiile iniţiale ale Proectului de Tratat se datoreşte următoarelor cauze:

1) Atmosferei incordate care a dăinuit dela începutul Conferinţei şi care a fost tot mai mult agravata prin discursurile şi atitudinile violente ale reprezentanţilor Uniunei Sovietice şi ai grupului de state de sub in-

..//..

răurirea Moscovei.

Puterile occidentale, chiar atunci când au încercat să apere "principiile" nu au îndrăznit să împingă rezistența lor până la capăt, deoarece erau hotarate să evite cu orice chip un conflict sau chiar o spartura între Marile Puteri.

2) Dorinței Puterilor Apusene de a ajunge numai decât la resultate "concrete" chiar în cursul acestei Conferințe. In acest scop ele s'au invoit cu URSS ca în fața Comisiilor, Marile Puteri să sprijine (oricare ar fi convingerile lor !) toate articolele asupra cărora cei patru Miniștri ai Afacerilor Străine stabiliseră un acord. Astfel au trecut, cu toata opoziția micilor puteri cele mai multe clauze politice şi economice din Proectul întocmit de Miniștrii de Externe.

3) Nerăbdărei reprezentanților Marilor Puteri de a ajunge cât mai repede, fie chiar cu sacrificiul unor poziții in chestiunile răsăritene la cercetarea problemei capitale, decare după părerea lor atârna pacea lumii; problema germană.

4) La aceste cauze de ordin general se adaogă, în ceace priveşte Tratatul cu România, o cauza specială de o deosebită gravitate.-

Delegația oficială română nu a avut curajul să ridice niciuna din problemele de care arau legate independența politică şi independența economică a țării. Spre deosebire de alte delegații, ca de pildă delegația ungară şi delagația finlandeză,care au incercat să apere cauza țărilor lor chiar impotriva revendicărilor ruseşti, reprezentanții oficiali ai României au rămas statornic sub controlul Delegației sovietice şi nu au îndrăznit să ridice glasul nici pentru a cere evacuarea trupelor străine, repatrierea prizonierilor, garantarea libertăților politice şi nici pentru a arăta uriaşele sarcini ingrămădite in mod abusiv de către Uniunea Sovietică asupra țărei. Cu toate intrebările puse de delegații celorlalte țări cu privire la "reparațiile" impuse României, cu toate destăinuirile facute de presă în aceasta privința, delegația românăa rămas muta ascunzând chiar memoriile alcătuite de experții săi şi refu-

zând astfel, în mod vădit, să apere cauza Romaniei. Acestui fapt i se datoreşte ca delegaţiile Puterilor Occidentale nu s'au considerat să arate faţă de problema reparaţiilor româneşti aceiaşi solicitudine pe care au arătat-o pentru aceia a reparaţiilor ungare şi finlandeze.

Delegaţia oficiale română s'a mărginit să atace doar cererile de despăgubiri formulate de Puterile Occidentale. Undele din acestea erau într'adevăr excesive şi dedrepte, aşa cum am arătat cu stăruinţă în memoriile noastre ca şi în notele şi scrisorile personale adresate direct conducătorilor delegaţiilor respective. Faptul însă ca delegaţia noastră oficială, acoperind uriaşele sarcini impuse de Soviete, nu a atacat decât cererile Puterilor Apusene - vădind astfel partinire ba chiar un spirit de ostilitate sistematică faţă de Occidentali,- a impiedecat pe reprezentanţi acestor puteri să reducă, în măsura în care s'ar fi cuvenit, pretenţiile lor impotriva României. Străduinţele noastre au fost neputincioase faţa de jalnica impresie produsă de vinovata slugarnicie dusă până la trădarea intereselor naţionale de care a dat dovada delegaţia oficială română. In aceasta privinţă expunerea amănunţită a problemei reparaţiilor româneşti,pe care delegatul american Thorp a făcut-o în şedinţa din 23 Septembrie 1946, va rămâne un act de acuzare, de o nemai pomenită gravitate, impotriva reprezentanţei oficiale române.-

Datorita condiţiilor arătate mai sus, întreaga activitate a Conferinţei a dat impresia unei lupte între doua tabere adverse dornice să-şi asigure fiecare poziţii cât mai avantajoase pentru ziua de mâine şi gata să treacă cu vederea problemele propriu zise aflate pe ordinea de zi.

IV.

Trebue să semnalez totuşi unele rezultate pozitive la implinirea cărora am contribuit prin activitatea noastră :

1) In problema Dunărei deşi nu s'a ajuns la o deslegare imediată şi precisă cum am fi dorit-o, s'a obţi-

..//..

nut totuşi un rezultat care ţine seama de principiile apărate de noi prin Memorii, note speciale şi presa. S'a admis astfel, chiar în textul Tratatului, afirmarea libertăţei navigaţiei şi a egalităţei de tratament. Tot odată s'a hotărât convocarea în termen de şase luni a unei Conferinţe internaţionale cu participarea nu numai a Statelor riverane dar şi a Marilor Puteri interesate - şi s'a recunoscut, pe cale subsidiară, existenţa în drept a vechilor aşezăminte internaţionale, care vor dăinui până la o nouă reglementare a regimului dunărean.

2) Adoptarea clauzei naţiunei celei mai favorizate a fost recomandata, asigurandu-se astfel in principiu o legătura constantă între toate economiile naţionale de care depind insăşi unitatea şi libertatea economiei mondiale.

Se cuvine să semnelez ca în acelaş timp cu adoptarea acestui principiu de către Conferinţa de Pace, organizaţia Naţiunilor Unite desfăşoara prin Consiliul Economic şi Social precum şi prin alte organisme afiliate, cea mai vie activitate pentru întocmirea unui plan unitar de refacere a economiei europene.

Proectele de pe acum cunoscut stărua asupra necesităţei de a considera economia europeana, care trebue reconstruită, ca un tot cuprinzând şi ţinuturile balcanice şi Dunărene. Aceste proecte condamna de pe acum cu asprime măsurile discriminatorii care se ridică în calea liberărei şi unificărei economiei europene.

3) Recursul la Curtea Internaţională de Justiţie suprem for judecătoresc strâns legat de Organizaţia Naţiunilor Unite, a fost admisa în principiu de Conferinţa. Aceasta instanţa capata astfel dreptul de a interpreta textul tratatelor şi de a judecă litigiile isvorate din aplicarea lor

Fireşte, se cade să amintim ca toate aceste rezultate pozitive nu au până acum decât un caracter provizoriu. Ele sunt simple recomandaţii (votate cu o majoritate de doua treimi) pe care Conferinţa le supune hotărârei finale a celor patru Miniştri ai Afacerilor Străine. Este de

..//..

presupus ca aceste propuneri vor mai avea de infruntat o dârză opoziţie. De pe acum însă marea majoritate a naţiunilor s'a pronunţat în favoarea lor.

Cei mai insemnaţi bărbaţi de Stat din apus au încercat să potolească intrucâtva ingrijorarea generală, pricinuita de neputinţa Conferinţei de a ajunge la soluţii drepte, precise şi definitive, printr'un şir de declaraţii în favoarea unei federari economice şî politice a Europei. Amintim astfel diferitele discursuri ţinute de Domnul Winston Churchill pe aceasta tema şi indeosebi cuvântarea sa dela Zurich, cele doua alocuţiuni ale secretarului de Stat Byrnes; precum şi ultimele cuvântări ale Mareşalului Smuts. Se pare ca ne-am afla în ajunul enunţărei unui program mai precis referitor la organizarea sistematică a continentului European, ca o prima etapa a unei aşezări unitare a lumii.-

Un asemenea prigram intâmpină mari greutăţi şi este incă departe de a fi implinit. Totuşi trebue să subliniem cu bucurie ca el se papropie de ceace grupul nostru, dând glas dorinţelor intregului neam romanesc, a cerut cu stăruinţa Fruntaşilor Marilor Puteri in repetate rânduri. In adevăr am stăruit pentru enunţarea unui program precis de organizare a Europei, potrivit principiilor veşnice ale civilizaţiei sale, şi la care toate popoarele Continentului să poată adera cu hotărâre.-

Afirmarea unui asemenea progran, sprijinit pe uriase forte morale şi materiale, ar putea stârni un mare curent de solidaritate europeana, dând fiecarui popor care luptă astăzi izolat pentru apararea fiinţei şi credinţelor sale, o ţinta comună de atins.-

V.

Grupul nostru s'a constituit pentru apărarea cauzei româneşti la Conferinţa Păcii. Conferinţa a luat sfârşit; Pacea însă nu e încă implinită. Vą fi nevoe de multe sforţări pentru a se ajunge la acea ordine unitară

şi generală care singură poate chezăsui astăzi pacea şi securitatea popoarelor.-

Misiunea grupului nostru nu este deci încheiate. Trabue să ne străduim mai departe lămurind şi apărând principiile pe care le.am ~~in~~ pus înainte, în timpul acestei conferinţe. Trebua să căutăm să dobândim pentru credinţele pe care le.am aparat în numele poporului nostru şi care astăzi sunt cunoscute de fruntaşii tuturor statelor, o consfinţire în cadrul nouei organizări a lumei.

Tin să arăt, la sfârşitul acestei etape a activităţei noastre, ca ea s'a desfăşurat dela început într'un spirit de deplina solidaritate şi in cea mai desăvărşita prietenie, Mulţumesc deci din toată inima tuturor acelora care prin sfatul sau munca lor neobosită au contribuit la închegarea unităţei noastre sufleteşti şi la implinirea datoriei către ţară.-

ss. Grigore Gafencu

Inainte de a ne despărţi constatăm bunele rezultate obţinute printr'o strânsă colaborarea între noi, cei azi prezenţi şi cei cări intre timp au părăsit Parisul. Meritele revin in primul rând prietenului Grigore Gafencu, care cu maestrie a ştiut să facă să fie auzite şi cunoscute părerile şi simţamintele poporului român.-

Deosebit de meritoasa a fost munca fără preget şi fără odihnă a echipei de tineri Român şi Românce în frunte cu prietenul Brutus Coste şi anume:

Aristide Burillianu, Emil Ciurea, Leontin Constantinescu, Maurice Ghyka, Ion Haralamb, Cocuţa Manescu, Barbu Niculescu, Mica Paraschivescu. Radu Plessia, Titu Rădulescu-Pogoneanu precum şi colegii noştri militari Lt. Col.Constantin Atanasiu, Maior George-Emil Iliescu şi Maior Basil Raţiu.-

Paris, 16 Octombrie 1946

Prof. Augustin Popa
George Raut
pt.V.V.Tilea-
G.Raut
D.N.Ciotori.

N.Caranfil , personal şi pentru Alexandru Cretzianu

N.I.Herescu

copie, vezi vol. 7, f. 100–106.

00077

COPIE

2 Septemvrie 1946.

STIMATE DOMNULE MANIU,

Vă scriu de pe bordul vasului "Aquitania" în drum spre america. Am primit la Londra, în ajunul plecării, textul instrucţiunilor Dvs din 1 August ("Drama sud-est europeană şi declinul autorităţii anglo-americane văzute prin prisma situaţiunii din România) a declaraţiunilor făcute la 8 August 1946 în legătură cu proectul tratatului de pace şi a scrisorii ce aţi adresat la 15 August Comisiunei de control.

Voi utiliza aceste instrucţiuni şi documente în acţiunea ce voi începe în Statele Unite. Asemenea, am luat măsurile necesare pentru ca aceste texte să parvină tuturor prietenilor noştri cari continuă acţiunea în Europa.

Dela Londra v'am trimis prin dl.Pogoneanu :

1). Schimbul de scrisori ce l'am avut cu dl.Cornel Bianu, cu privire la adeziunea d-sale la grupul de organizare a acţiunii în străinătate.

2) Textul memoriului suplimentar depus după aplicare proectului tratat de pace cu România.

3). Interviewurile date de dl.Gafencu ziarelor "New York Herald Tribune" şi "La Semaine dans le Monde".

Nu v'am mai scris, dela plecarea mea din Istambul, deoarece voiam să vă raportez în mod precis dacă am putut îndeplini mandatul ce aţi binevoit a-mi da prin scrisoarea Dvs. din 27 Mai 1947.

Sub rezerva celor ce voi putea pune la cale în Statele Unite, cred că am reuşit a aşterne bazele unei conlucrări armonioase între acei Români din străinătate doritori de a lupta pentru redobândirea drepturilor şi libertăţilor neamului nostru. In afară de semnatarii procesului verbal din 11 Iulie 1946 (pe care vi l'am transmis prin dl.Pogoneanu) au mai aderat succesiv lagrupulbde organizare: Dnii

./.

Const.Antoniade, Ciotori, N.Caranfil şi, acum în urmă,după convorbirile ce le-am avut cu el la Londra, dl.Cornel Bianu. Pe de altă parte, am scris din Londra dlui Augustin Popa spre a-i reînnoi invitaţiunea de a adera şi el. Nu mă îndoiesc că voi primi din partea d-sale răspunsul afirmativ pe care mi l-a făgăduit.

Această acţiune de unire se impunea în momentul Conferinţei de Pace spre a prezenta un front comun în faţa trădătorilor veniţi sub numele de "Delegaţiunea Română" să execute la Paris ordinele primite din partea unui guvern străin.

In ce priveşte activitatea desfăşurată la Paris veţi primi o dare de seamă amănunţită din partea dlui Gafencu. Din cauza operaţiunei de hernie la care am fost supus şi, apoi, din cauza plecării mele în Statele Unite (unde ţineam să ajung înaintea dlui Ralea) nu am putut sta la Paris decât vreo două săptămâni, dar mi-a fost dat să constat cu satisfacţie că activitatea neobosită dusă dela începutul Conferinţei de dl.Gafencu a compensat în mare măsură carenţa dlui Tătărescu şi a acoliţilor săi. Dl.Gafencu nu a cruţat nici o sforţare pentru a face ca adevăratul punct de vedere românesc să fie cunoscut de toate delegaţiile şi de toţi ziariştii.

Dl.Tilea a dat cel mai deplin concurs dlui Gafencu până în momentul când am plecat amândoi la Londra (unde, precum voi arăta mai departe, dl.Tilea mi-a asigurat contacte importante în cele patru zile petrecute în Capitala Angliei). In timpul cât am fost la Paris am luat parte la discuţiunile cu membri diferitor delegaţiuni şi ai presei. Deasemeni dl.Caramfil a dat cel mai deplin concurs îndată ce s'a înapoiat la Paris. Dnii Coste, Burileanu, Titu Pogoneanu, Ciurea, Pleşia şi maior Raţiu au asigura cu mare sârguinţă şi devotament lucrările de secretariat. Activitatea desfăşurată de grupul nostru în general şi de dl.Gafencu în particular se poate descrie în modul următor:

1) Memorii şi memorandumuri. S'au remis delegaţiunilor:

a). Memoriul tipărit în limbile franceză şi engleză intitulat "La Romanie devant la Conférence de la Paix"

Acest memoriu a fost remis şi tuturor ziariştilor şi răspândit în diferite ţări. A avut un succes deplin şi a făcut obiectul celor mai favorabile comentarii de presă (o colecţie completă de ziare vi se va trimite).

b). Memorandum-ul suplimentar conţinând o critică sumară a proectului de tratat de pace.

c). Un text al tratatului adnotat pe articole, conţinând diferite sugestiuni de amendamente.

2). Demersuri pe lângă delegaţi. Fie singur, fie însoţit de unul din noi, dl.Gafencu a luat contact cu membri marcanţi ai delegaţiunilor ce nu fac parte din "blocul slav" şi în mai multe cazuri cu însăşi şefii delegaţiunilor (ca de exemplu Dnii Tsaldaris, Spaak) sau cu delegaţii în comisiunea tratatului cu România (Dnii Harriman, Gladwin, Jebb, Massigli, etc.). Situaţiunea actuală din România a fost expusă în amănunte, insistându-se în special asupra necesităţii retragerii tuturor trupelor străine, a recalculării reparaţiunilor, a libertăţii alegerilor sub supravegherea unor observatori străini. Cu prilejul acelor convorbiri, chestiunea Basarabiei a fost expusă în toată amploarea ei.

3). Contacte personale. Dl.Gafencu a dat aproape în fiecare zi mese intime pentru membri diferitelor delegaţiuni şi pentru ziarişti. Asemenea a menţinut un contact constant cu reprezentanţii presei internaţionale, a agenţilor de informaţii şi a societăţilor de radio-difuziune. Dl.Tilea, de partea sa, a dat mai multe mese intime pentru membri delegaţiunilor şi ziarişti.

4). Interviewuri şi articole de ziare. Interviewurile date de dl.Gafencu ziarului "New York Herald Tribune" (care este organul cel mai citit în cercurile Conferinţei de Pace) şi în "La Semaine dans le Monde" au stârnit un deosebit interes.

Acţiunea pe lângă ziariştii străini s'a reflectat în multe articole publicate în presa americană, engleză şi elveţiană (citez spre exemplu articolul de fond din 15 August din "Neue Zürcher Zeitung", articolul din "Gazette de Lausanne" din 12 August, articolele din "Basler Nachrichten",

./.

"Tribune de Lausanne", " Chicago Daily News" şi "Manchester Guardian" cari au arătat, mai toate, cu multă ironie că dl Tătărăscu a apărat interese străine de ale ţării pe care e presupus a o reprezenta).

Trec acum la o chestiune care trebue clarificată: aceea care face obiectul punctului 7 al instrucţiunilor Dvs.din 1 August. Precizez mai întâi că chestiunea Basarabiei a fost nu numai amintită cu orice prilej în memorandum-ul tipărit, dar a făcut obiectul celor 2 hărţi anexe care arată, pe de o parte pierderile de teritorii şi de populaţie suferite de România iar pe de alta, situaţiunea etnografică a Basarabiei (aceeaşi hartă a apărut în memoriul prezentat de dl.Tătărăscu tăindu-se însă Basarabia de Nord).

Veţi fi putut vedea apoi că problema Basarabiei şi Bucovinei de Nord a fost pusă în modul cel mai precis în memorandum-ul suplimentar.

Dealtfel - precum am spus mai sus - nu a fost nici o convorbire în care această chestiune să nu fie amintită, arătându-se că România a trebuit să cedeze în faţa forţei covârşitoare, dar că nu a renunţat, în sufletul ei, la acele provincii (în memorandum-ul tipărit s'a evitat dealtfel orice cuvânt sau frază care să însemne o renunţare a României la Basarabia şi Bucovina de Nord).

In acelaş timp şi ţinând seamă de instrucţiile Dvs., vom căuta a scrie sau a inspira articole de ziare şi de reviste care să ridice din când în când chestiunea Basarabiei şi a Bucovinei de Nord şi s'o menţie vie în atenţia opiniei publice mondiale.

Sunt dator însă să adaug că, împreună cu dnii Gafencu, Tilea şi Caranfil am socotit că nu era potrivit a merge mai departe deocamdată. Cu riscul de a nu fi în totul de acord cu Dvs.trebue să exprim părerea că o cerere formală de a se reveni asupra acceptării condiţiilor de armistiţiu, nu numai că nu ar avea cea mai mică şansă de isbândă, dar ar indispune serios guvernele din Wasington şi Londra, influenţând defavorabil asupra altor chestiuni a căror re-

zolvare urgentă o aşteptau.

Acele guverne urmăresc - cu încetineală şi prudenţă excesivă, dar totuşi urmăresc - revenirea la o situaţie de independenţă a ţărilor aflate azi în "zona rusească". Ele speră să poată ajunge la evacuarea României de către trupele ruseşti şi la reintronarea libertăţilor democratice. Eforturile lor se lovesc însă de pretextul invocat de guvernul din Moscova că, în România, partidele istorice sunt ostile Rusiei şi hotărîte "a sabota" condiţiunile Armistiţiului. Revendicarea - oricât de legitimă - a Basarabiei, înainte ca trupele sovietice să fi ieşit din ţară, ar da un nou pretext guvernului sovietic de a-şi menţine trupele în România şi de a împiedeca instaurarea unor condiţiuni politice normale.

In toate conversaţiunile ce le-am avut cu personalităţi politice sau înalţi funcţionari americani şi britanici, am fost îndemnaţi cu cea mai mare seriozitate să nu ridicăm această chestiune în momentul de faţă.

Nu trebue pierdut din vedere dealtfel că punerea în discuţiune a problemei Basarabiei ar atrage automat după sine punerea în discuţiune a hotărîrii din 7 Mai 1946 a celor patru Miniştri de Externe ai Marilor Puteri cari, statuând asupra frontierelor României, ne-au recunoscut Transilvania în graniţele dela Trianon, înlăturând astfel dubiul ce subsista în textul Convenţiei de Armistiţiu. Este bine oare a aduce o atingere unei mari chestiuni naţionale acum din fericire rezolvată în favoarea noastră, ridicând o cerere care, în situaţia de azi, nu are absolut nici o şansă de a fi satisfăcută ? Invocarea principiilor Cartei Atlanticului, adică cererea de plebiscit, nu ar da oare un argument puternic Ungariei, care cere ca propunere alternativă în memorandum-ul ei din 25 Aprilie 1946, să se facă un plebiscit sub control internaţional în Transilvania - teritoriul de acordat Ungariei urmând a se stabili după procentul voturilor exprimate în favoarea ei ?

In ce priveşte precedentul protestului exprimat la Congresul dela Berlin de Ion Brătianu şi Kogălniceanu,

să-mi fie permis a exprima părerea că situaţiunea nu este aceeaşi, căci congresul dela Berlin era chemat să statueze asupra chestiunii, pe când azi din nefericire, chestiunea este deja tranşată prin faptul acceptării condiţiilor de armistiţiu de către un guvern român desigur mult mai reprezentativ decât acel al dlui Groza.

Observ deasemenea că textul acceptat în Convenţia de Armistiţiu se referă la aşa zisa "înţelegere" din 28 Iunie 1940 şi că, la acea dată, s'a produs un protest formal semnat de Dvs., de dl. Dinu Brătianu şi de fruntaşii partidelor Dvs. (Posed fotocopia acelui protest şi sper că îmi va fi dat s'o utilizez într'un articol ce vreau să public în Statele Unite). Adaug că situaţiunea juridică nu este defavorabilă, tocmai prin faptul că guvernul sovietic, spre a evita orice aluziune la o anexiune nouă, a legat chestiunea Basarabiei de această pretinsă "înţelegere" din 1940. Dar de fapt nu a existat o "înţelegere", căci nota rusească din 26 Iunie 1940 cerea să se "restitue" Basarabia iar răspunsul românesc arată că "pentru a evita efectele recurgerii la forţă" se acceptă "condiţiunile de evacuare". Nu s'a spus niciodată că se cedează Basarabia ci că se evacuează în faţa forţei.

Toate acestea se vor putea dovedi cu acte, atunci când va veni momentul prielnic. Nu avem însă interesul a o face acum, nu numai pentrucă intervenţiunea noastră nu are deocamdată nici un sorţ de isbândă dar şi fiindcă, faţă de sublinierea acestei situaţiuni juridice defavorabile, Uniunea Sovietică ar putea fi îndemnată a cere inserarea unei clauze precise de cedare a Basarabiei.

Ţin să amintesc pe de altă parte că, deşi am arătat în convorbirile noastre că expuneam punctul de vedere al celor două mari partide istorice care reprezintă cea mai mare parte a opiniei publice româneşti, am evitat de a spune precis în memoriile şi lucrările ce am remis, că vorbim în numele Dvs. şi al dlui Brătianu. Aceasta din două motive : mai întâi fiindcă nu puteam prezenta în numele domniilor voastre un memoriu pe care nu putusem să vi-l supunem în prealabil spre aprobare, şi apoi pentrucă

./.

este esențial ca să rezervăm toate posibilitățile de viitor spre a se putea cere într'o zi anularea unora din dispozițiile tratatului pe motivul puternic că delegația română care l'a semnat era trimisă de un guvern nereprezentativ și că majoritatea covârșitoare a națiunei nu și-a putut spune cuvântul, prin faptul că cererea Dvs.de a trimite reprezentanți la Conferință nu a fost acceptată.

In timpul scurt cât am stat la Londra am avut prilejul să petrec o seară cu dl.Arthur Greenwood - unul din fruntașii partidului laburist care deține un loc de frunte în guvern - și cu Lord Henderson ambii membri ai guvernului Britanic. I-am întâlnit la un dineu dat de dl. Tilea, care se află în legătură de prietenie personală cu ei.

La Foreign Office unde am stat mai bine de o oră de vorbă cu Subsecretarul de Stat adjunct, în a cărei sferă de atribuție intră chestiunile românești, am putut iarăși constata că dl.Tilea se bucură de trecere și considerație.

Am întâlnit deasemeni pe dnii Milan Gavrilovici - cel mai cu vază din șefii politici yugoslavi din exil - și Zalescki precum și pe mai mulți membri ai fostului guvern polonez. Aceștia mi-au dat scrisori și recomandațiuni în vederea colaborării cu compatrioții lor yugoslavi și poloni din Statele Unite. Am avut convorbiri cu Sir Reginal Hoare, fostul ministru britanic în România și cu dl.de Chastelaine (care tocmai primise o scrisoare din partea dvs.)

Impresia generală dela Londra - ca și dela Paris - este întrucâtva îmbucurătoare, având în vedere că se poate constata o evoluție simțitoare a opiniei publice britanice și americane. Nu se mai închid ochii asupra unor situații potrivnice principiilor pentru care a fost dus războiul și se ia în considerație din ce în ce mai serioasă primejdia imperialismului sovietic.

Ni se recomandă însă răsbdare, multă răbdare. Ne aflăm desigur în fața unor imperii ai căror dirigenți văd problemele mondiale "sub specie aeternitatis" și e greu să-i convingi - cum am încercat și vom mai încerca a o face

./.

- că prelungirea, chiar pentru scurt timp, a situaţiunii actuale din România, va produce ruina economică ireparabilă distrugerea clasei conducătoare şi sclavia, urmări dezastruoasse pentru întreg continentul european.

Pretutindeni am pledat necesitatea absolută de a se trimite observatori aliaţi pentru supravegherea alegerilor. Ţin să vă semnalez că ni s'a făcut obiecţiunea că o supraveghere bine organizată a alegerilor ar necesita trimiterea a cel puţin doi observatori anglo-americani pentru <u>fiecare birou de vot</u> (care să stea de veghe pe rând lângă urne). Aceasta ar însemna trimiterea unui contingent foarte important şi ar ridica enorme dificultăţi technice (pe lângă faptul că este puţin probabil că ar fi acceptaţi de guvernul sovietic). Trimiterea unui număr redus de observatori - cari să meargă cu automobilul din birou de vot, în birou de vot - nu ar asigura o supraveghere efectivă şi nu ar putea împiedeca furtul sau măsluirea urnelor. In schimb trimiterea unui asemenea contingent redus de observatori ar avea un foarte mare inconvenient şi anume : guvernele din Londra şi din Washington ar fi impiedecate să ridice vreun protest după alegeri căci li s'ar obiecta că acele alegeri au fost supraveghiate de către ele.

Reiese deci că guvernul britanic nu pare hotărît să mai ridice chestiunea supravegherii alegerilor dar îşi rezervă posibilitatea să declare că nu recunoaşte valabilitatea lor.

In ce mă priveşte voi pune necontenit problema la Washington în convorbirile cu cercurile oficiale şi cu presa.

Vă voi scrie mai pe larg de îndată ce voi fi instalat la Washington şi după ce voi fi luat primele contacte. A rămas înţeles cu dl. Cornel Bianu că şi d-sa va întreprinde în curând o călătorie în Statele Unite - de preferinţă însoţit de dl. Augustin Popa, în vederea stabilirii unor legături cât mai strânse cu Românii din America.

Convorbirile mele cu dl. Cornel Bianu au fost din cele mai cordiale şi sunt fericit a începe cu d-sa o amicală colaborare, ce se prezintă sub cele mai bune auspicii.

./.

Regret că D-sa menţine faţă de dl.Tilea o autorizaţie - inspirată desigur de motive sincere - dar care nu-şi mai are rostul în momente atât de grave şi de hotărîtoare - când trebue să ne însufleţească o singură consideraţie: aceea de a asigura maximum-ul de eficacitate acţiunii ce o desfăşurăm. Amintesc că dl.Tilea are legături numeroase şi solide în toate cercurile politice, diplomatice şi de presă din România. Nici un alt român nu posedă asemenea legături şi posibilităţi. Dl Tilea ne poate aduce - şi ne aduce deja - un aport considerabil de care ar fi o greşeală de neiertat să ne lipsim. Sper deci că sforţările mele (şi eventual poate şi un îndemn al Dvs.) vor face ca dl. Bianu să consimtă a relua relaţiunile personale cu dl. Tilea spre a şterge orice impresie că frontul împotriva quislingilor nu ar fi solid şi spre a nu da adversarilor noştri speranţa unor posibilităţi de intrigă şi de desbinare.

Voi căuta a vă scrie cât mai des din Statele Unite şi sper că va fi posibil să primesc la timp toate instrucţiunile ce aţi binevoit a-mi mai da.

Primiţi vă rog, stimate domnule Maniu, încredinţarea sentimentelor mele de respectuos şi afectuos devotament.

ss. Al.Cretzeanu.

copie. vezi vol. 7. f. 107-110 C O P I E

00086

Marţi 16 Octombrie 1956

IUBITE BUZEL,

Imi pare grozav de rău să aflu că eşti bolnav de zonă dar sper că nu e nimic serios şi că vei fi în curând restabilit (chestiunea " zonelor " te-a contagionat - Regretabil).-

Nu am primit încă lămuririle.pe aci Gigi îmi spusese că mi le va expedia telegrafic.- Sper să vă pot da toate detaliile când va pleca Istin.-(probabil peste vre-o 8 zile).-

In schimb am primit o nouă telegramă dela Guţă ca urmare la cea de acum o săptămână,prin care îmi spunea să virez fondul pe numele lui Irichard.- De data aceasta îmi spune : "

" Vă invit a răspunde în 48 de ore de executarea dispoziţiunei ce urmează să daţi pentru virarea sumei ce în chip neregulat a fost depusă pe numele dumneavoastră.-

După cum ştii nu am dat dela 6 Martie încoace,nici o urmare şi nici un răspuns telegramelor ce mi le-a adresat Guţă. Sentimentul meu e de a face la fel şi acum.-A răspunde înseamnă că-i recunosc dreptul de a da dispoziţiuni reprezentanţilorn României în străinătate.- Aş putea desigur să-i răspund pe adresa lui din Str.Polonă rugându_l să mă lămurească în ce calitate îmi adresează asemenea injoncţiuni.-Credeţi că e util să o fac?

Dacă da,vă rog să-mi trimiteţi o telegramă cu conţinut oarecare semnată de Jeanne.- Părerea mea e că e preferabil a nu răspunde deloc.- Presupun că Guţă vrea să intenteze o acţiune penală împotriva lui Gigi şi a mea şi e inutil s-i furniza piese pentru dosar.-

Ce e foarte important însă,este chestiunea procedurii la Berna.- Din câte îmi spune un coleg elveţian specializat în chestiuni de drept,trebue să fi intervenit o sentinţă a unui tribunal român şi pe baza acestei sentinţe,Irichard ar fi obţinut blocajul.- După părerea lui,în lipsa posibilităţii de a ne apăra în ţară,trebue obţinut ca Guvernul Elveţian să nu-şi dea concursul pentru executarea unei eventuale sentinţe din ţară,prin care aşi fi condamnat să vărs banii Statului Român.-

./.

Am intervenit prin Legaţiunea Elveţiei aici şi voi scrie şi lui de Weck şi lui Stucki (şeful Diviziei Politice). Ar fi bine să li se trimită vorbă şi dela noi (Elie a scris în această privinţă lui Unchiu Barbu).-

Dacă a şi intervenit o sentinţă în ţară, observ că nu am fost citat.- S'a făcut probabil o vastă porcărie în cel mai strict secret.- S'ar putea oare împiedica ca procesul asupra fondului în ţară să se judece în aceiaşi condiţiuni de clandestinitate ? Cred că în orice caz, li s'ar putea face mari dificultăţi de procedură, fiind dat că nu mă pot cita în regulă aşa curând.-

Sper să-ţi pot da mai multe lămuriri în curând, şi că între timp vei fi putut să-mi spui ce s'a întâmplat la noi.-

Cu mult drag.

ss/. Alexandru

Primesc o scrisoare dela Paris dela fosta mea soţie care îmi confirmă ceeiace credeam a şti, anume că Bianu a trecut în câmpul opus.-

COPIE, vezi vol. 7. f. 111 – 112. 26 Oct.1946

00088

Iubite Domnule Maniu,

Vă trimit aci - alăturata scrisoare pe care DAVILLA, şi cu mine v'o adresăm în privinţa unui eventual demers al Sefilor Partidelor Agrare, din Europa Orientală şi Balcanică pe lângă adunarea Naţiunilor Unite.

Nu am avut încă prilejul să vă scriu decând sunt în Statele Unite şi îmi rezerv să vă transmit ulterior impresii cu caracter mai general. Până atunci ţin însă să lămuresc chestiunea următoare: Am putut constata că Dl.DAVILLA are o poziţiune extrem de puternică aci, atât în cercurile oficiale cât şi în cele ale presei, având cele mai întinse relaţiuni. Sunt, deci, convins că nu s'ar putea duce cu folos o actiune în Statele Unite fără Dl.DAVILLA şi nici mai cuseamă, împotriva D-lui DAVILLA.-

De când am sosit aci, Dl.DAVILLA mi-a dat cel mai deplin şi cel mai prietenesc concurs. Pot afirma că lucrăm mână în mână. Peste câteva zile vom pleca împreună în vederea adunării Naţiunilor Unite şi a Consiliului Ministrilor de Externe, la New-York unde ne vom strădui să facem ce putem în sensul sforţărilor începute la Conferinţa dela Paris.

În ce priveste poziţia D-lui DAVILA, D-sa doreste să vă comunic următoarele:

"DAVILLA consideră cu toată vechia lui prietenie personală către GAFENCU, că acesta nu poate vorbi în numele democraţiei române după ce a fost Ministrul de Externe al dictaturei lui CAROL. De aceea DAVILLA preferă să nu se ralieze grupului format de noi la Paris / al cărui foarte utilă activitate desfăşurată la Conferinţa de Pace o recunoaşte/. Totuşi el este hotărât, atât timp cât ţara trece prin prezentele grele imprejurări, să contribue la Frontul Unic al Românilor din străinătate stabilind prin mine contactul cu GAFENCU şi TILLEA, şi cerând numai ca acestia să se abţină dela încercări de a justifica politica lor din trecut.

"Davilla nu crede in războiu şi consideră dealmintenі că ar fi cel mai mare dezastru posibil pentru ţară. Continuă să spere într'o destindere a relaţiilor cu Sovietele si o schimba-

./.

re a metodelor acestora; este însă absolut intransigent cu privire la independența de fapt a României și susține în mod continuu sub semnătură această necesitate în presa de aci. In cazul cel mai rău, ar prefera un "trusteeship" al Națiunilor Unite pentru noi și vecinii din așa zisa "sferă" rusă, pentru un număr de ani.

" Crede în necesitatea unui agrarianism radical la noi si a unei economii dirijate pe baza principiilor socialiste. Davilla are admiratie pentru persoana Regelui Mihai, pe dealtă parte însă, are rezerve în ce privește viitorul monarhiilor din Sudul și Sud-Estul Europei. Față de D-voastră personal are / și a manifestat întotdeauna public [illegible] și în scrosiri private de Dojanu, pe care le-am citit, către conducătorii Români-Americani/ aceleași sentimente de caldă prietenie și de admiratie. Are aceleași sentimente față de Dl. Mihalache."

/ Primiți, vă rog, Stimate Domnule Maniu, asigurarea sentimentelor mele cele mai devotate/

/ss/ Al. Cretzeanu./

C O P I E, vezi vol. 7. f. 113–115.   26 Octombrie 1946

00090

Iubite Domnule Maniu,

Cu toate că nădăjduiam că puterile anglo-saxone nu vor ceda, conferinţa Miniştrilor de Externe care va începe la 4 Noembrie, asupra cauzelor tratatului de pace cu România menite să asigure libertatea noastră economică, recursul la Curtea permanentă dela Haga şi un regim internaţional pentru Dunăre -- şi că, pe de altă parte, nu vor recunoaşte alegerile dela 19 Noembrie,- dacă acestea (cea-ce pare cert) vor fi frauduloase, - am crezut că este bine să prevedem ori-ce eventualitate şi să pregătim un demers pentru cazul când America şi Anglia s'ar considera forţate de împrejurări să accepte, chiar provizoriu, o tranzacţie cu Sivietele în daua noastră.

Acest demers ne-a părut indicat în urma conversaţiilor avute de noi aci cu Dnii Machek şi G.M. Dimitrov, despre care aţi fost informat. Intr'adevăr, faptul că în cursul lunei ce vine vor avea loc alegeri în Bulgaria, Polonia şi România şi că teroarea exercitată de regimurile controlate de comunişti va produce rezultate similare în cele trei ţări, va stabili între acestea un denominator comun, infinit mai important azi, în toiul conflictului între Soviete şi puterile democratice, decât fostele categorii de "aliat" sau "inamic". Aceste alegeri frauduloase dacă sunt recunoscute (sau dacă guvernele care le vor face sunt definitiv prin faptul semnării cu ele a tratatelor de pace) vor pune cele trei ţări în categoria Jugoslaviei, formând astfel, împreună cu aceasta şi Cehoslovacia, un bloc de peste loo de milioane subjugat de Rusia Sovietică.

Considerăm deci de cea mai mare importanţă ca, în cazul când 1/ Anglo-Saxoni cedează asupra tratatelor de pace şi 2) acceptă vreun compromis cu Sivietele ca urmare a viitoarelor alegeri din Bulgaria, Polonia şi România (care compromis ar însemna de fapt acceptarea prezentului control comunist în aceste ţări) să prezentăm un memoriu celor 51 de delegaţii la Adunarea Generală a Naţiunilor Unite, semnat de înşăşi şefii partidelor agrare din cele patru ţări (eventual şi de un reprezentant ungar.)

Un astfel de memoriu comun s'ar bizui pe marele interes arătat în occident faţă de masele ţărăneşti din Europa centrală şi balcani, care pe de o parte reprezintă marea majoritate a populaţiei şi, pe de altă parte, sunt clasa care opune cea mai mare rezistenţă comunismului. O astfel de acţiune solidară ar

. /.

00091

O astfel de acţiune solidară ar produce desigur cea mai mare impresie aci şi ar primi sprijinul întregei clase.

Memoriul(redactat în termeni moderaţi faţă de Soviete,dar severi faţă de guvernele locale) ar invoca principiile Charterului Atlanticului şi al Constituţiei Naţiunilor Unite, cât şi angajamentele dela Yalta, Posdam şi Moscova; mai mult eş ar sublinia adânca nedreptate ca atunci când Naţiunile Unite, în grija lor pentru soarta popoarelor dependente şi coloniale, înfiinţează în Consiliul de Mandatari (Trustees) pentru aceste popoare, 100 de milioane de oameni care au avut o viaţă naţională de multe secole, independenţa de cel puţin câteva generaţii şi o veche cultură, să fie lăsaţi în servitute. Astfel capitolul XI din Chraterul Naţiunilor Unite ar putea servi pentru a aduce în discuţia Adunării Chestiunea regiunei oprimate de guvernele comuniste din Europa Centrală şi Balcani. In plus, răsboiul nedeclarat între Jugoslavi şi Albanezi de o parte şi Greci de cealaltă ar putea să fie obiectul unei acţiuni, în Adunare şi Consiliu, pe baza articolului 34.

Pentru intreperinderea unei astfel de acţiuni am căuta să oobţinem ca una sau mai multe delegaţiuni să ridice chestiunea în Adunare şi, dacă e posibil (ceeace va fi mai greu) în Consiliul de Securitate.

Pentru ca memoriul să aibă greutate el va trebui deci să fie semnat pentru România de D-voastră şi de Dl. Mihalache; pentru Polonia de Dl. Mikolajczyk; pentru Jugoslavia de D-nii Machek şi Gavrilovich; pentru Bulgaria de G.M. Dimitrov. (eventual pentru Ungaria, dacă primul Ministru Nagy ar refuza, fiind însuşi şeful guvernului, ar putea semna un alt membru marcant al partidului agrar.)

Adunarea Naţiunilor Unite va dura probabil până la 8 Decembrie. Dacă deci, alegerile noastre de la 19 Noembrie, care sunt cele din urmă, se constată în mod neîndoios hotărârea Anglo-Saxonilor de a ceda Sovietelor, memoriul solidar deja tipărit, ar putea fi trimis pe la 25 Noembrie. Până atunci va fi destul timp pentru a obţine asentimentul tuturor conducţtorilor susmenţionaţi cărora Dimitrov şi cu noi le scrim acum.

Informăm pe D-nii Gafencu, Bianu şi Tilea despre iniţiativa noastră, cerându-le, bine înţeles, cea mai completă discreţie

Cu cele mai bune sentimente, ai D-voastră devotaţi

ss) Davila

ss) Al. Cretzeanu

P. S. -- Rugăm, la primirea prezentei să telefonaţi imediat la Berna, printr'un om de încredere din Bucureşti, comunicând răspunsul D-voastre, cu următorul cod:

1) Nu aprobaţi ideia memoriului;-- sănătatea proastă.
2) Aprobaţi, chiar dacă Mikolajczyk refuză din cauză poziţiei lui speciale, deci numai cu semnăturile D-voastre, ale D-lui Mihalache, şi Dnilor Dimitrov, Machec şi Gavrilovich (eventual un ungur) -- sănătate destul de bună.
3) Aprobaţi numai dacă şi Mikolajczyk semnează -- sănătate excelentă.

Pe de altă parte, credem necesar de a vă explica de ce am menţionat numai cele trei puncte de mai sus din clauzele Tratatului de Pace şi nu celelalte care au şi fost acceptate de Anglo-Saxoni cu toate protestele noastre. Motivul este că nu putem cere solidarizarea celorlaţi semnatari decât asupra unor puncte de interes general.

In momentul de a expedia această scrisoare, aflăm că ar fi posibil ca alegerile din Polonia să fie fixate pe luna Ianuarie viitoare. Nu se poate, însă, amâna eventuala remitere a memoriului proectat după acea dată, căci sesiunea Adunării ar fi atunci terminată' Dealtfel însăşi faptul că alegerile polone ar fi fixate pe luna Ianuarie - când frigul este aşa de intens şi zăpada aşa mare în acea ţară încât sătenii nu se pot deplasa până în centrele de vot.- ar putea fi invocat ca unul din abuzurile şi fărădelegile cele mai caracteristice ale guvernelor instaurate în ţările noastre.

C O P I E, vezi vol. 7, f. 120-122- 12 Noembrie 1946

00093

Mult stimate Domnule Preşedinte,

Este un an,decând am mers la Barcelona dela Lisabona, anume pentru a Vă trimite o scrisoare pe cale,sigură.De puţină vreme,persoana in chestiune a trecut la Paris şi m'a asigurat că scrisoarea va parvenit căci a remis-o D-lui Visoianu.

In luna Mai trecut,având un alt prilej bun,v'am trimis o altă scurtă - de astădată - comunicare scrisă,şi am fost din nou asigurat că trebue să vă fi parvenit deşi de astădată nu mai ştiu prin cine.Cam la aceea dată am venit dela Canne la Paris,interesându-mă,bineinteles de ceeace ar trebui făcut la Conferinta de Pace cum si de o grupare a românilor din străinătate - despre care avusesem cinstea să raportez anterior.Bineinteles tineam mereu contactul cu Cornel Bianu,care însă era cam totatât de putin orientat ca si mine.Cum citisem că Dl.Gafencu se declarase gata a lua conducerea unei astfel de lucrări - am hotărât a merge să-l văd la Geneva si am fost surprins aflând la Berna că Al.Cretzeanu ~~fxxx~~ sosise acolo,pentru motiv/aparent al procesului.I-am făcut cunoscut că a-şi vrea să-l văd şi a venit la mine a doua zi la 2 Iulie.Mi-a spus că primise instructiunile Dvs.,din scrisoarea dela 25 Mai,prin cari i se dădeau cele mai întinse puteri ca să procedeze la strângerea românilor din străinătate şi la prezentarea punctului de vedere românesc în faţa Conferintei.Examinând punctele conducătoare ce urmau să fie adoptate ca norme de toţi,mi-a spus că din toate instructiile ce -i dăduserăţi,cu un singură nu era de acord,cu acea ca chestiunea Basarabiei să fie ridicată în faţa Conferintei. Am combătut argumentul lui că ruşii ar putea să nu ne mai susţină în chestia Transilvaniei,şi am insistat cât am putut ca să-i schimb părerea.A adăugat că ar fi personal chiar dispus ca să facem mici concesiuni de rectificări de frontieră în favoarea ungurilor,dar că se temea de atacuri ce ar veni contra opoziţiei naţionale pe aceasta chestiune.

Un alt punct asupra căruia nu eram de acord,este chestiunea succesiunei la Tron pe care eu am sustinut-o aşa cum mi-aţi dat instructiuni prin scrisoarea din August 1942,iar dânsul susţinea cu totul altă soluţie.Vă comunic si acest punct,pentru ca să-l lămuriti când veţi oportum.

Cu Al.Cretzeanu,reluând raporturile in interesul cauzei

./.

00094

am făcut "tabula rasa" de trecut .-

Am trecut la Geneva unde am avut o lungă intrevedere cu Dl.Gafencu - ale cărei detalii ar fi desigur interesant să le cunoaşteţi,dar să-mi daţi voie să nu le repet aci - chiar dacă expunerea mea va rezulta amputată - dar din cauza urmărilor cu totul neprevăzute ale raporturilor mele cu D-sa.Din acelaşi pricină prefer să las să cunoaşteţi urmarea cronologică a intâmplărilor din citirea alăturatei copii /anexa 1 / a/ scrisoarea ce am trimis D-lui Gafencu la 3 Sept.c/.

La puţine zile după aceea am aflat dela Nicu Caramfil că să primiseră copii de pe declaraţiile ce făcuserăţi la 8 August ca şi de acelea ale D-lui Dinu Brătianu,şi am lucrat cu mai multă râvnă ca să termin apariţia "Memoriului asupra Basarabiei şi Bucovinei şi ca să poată fi distribuit înainte de sfârsitul conferintei,care putea avea loc din un moment in altul şi pe cât posibil înainte chiar ca sectiunile /comisiunile/ să-şi fi terminat lucrările.Deşi eu eram convins că lucram în vederile Dvs.,nu am uzat nici un moment de autoritatea Dvs,sau a opozitiei naţionale,fiindcă aţi dat gitul Domnilor Gafencu - Cretzeanu şi am căutat să las impresia că lucram mereu impreună.Totul s'a distribuit sub semnătura xxxpx mea personală,ca fost Ministru la Moscova cu scrisori cam in cuprinsul anexei 2.Am trimis un memoriul până şi lui Molotov,spunându-i că tratează de o chestiune ce "cunoaste foarte bine".Sper că cel putin unul din exemplarele ce v'am trimis v'au sosit.Unul trebuia să fie dat lui Buzesti,pentru Dvs. şi celălalt urma să vă fie prezentat chiar de aducător.La baza memoriului este o lucrare documentată făcută în 1944,de Radu Crutzescu la Ministerul de Externe; extrase din cărtile lui George Brătianu; Ciobanu etc.cum si din memoriile lui Titulescu; la cari am adăugat amintirile mele din misiunea dela Moscova,fără a insista asupra cauzelor pentru cari nu s'a realizat intelegerea cu Sovietele - posibilă in aceea epocă - fiindcă agentul care aplica atunci politica fostului Rege era tocmai ....Dl.Gafencu.

Am primit dela multe delegatii răspunsuri că memoriul va face obiectul atentiunii lor,dar am fost si penibil impresionat când la una din delegatiile străine mi s'a spus că se miră că România ridică chestiunea Basarabiei,căci la intrevederea ce avuseseră precedent cu Dl.Gafencu li se spusese că nu o vom face!!.. Credeţi că astfel de asigurări,-inutil date - au fost utile cauzei românesti ? Desigur că nu.

./.

Explicatia ce se dădea din cercurile "grupului" era: Mai intâi că englezii / pe urmă se afirma că si americanii/, le-ar fi cerut să nu provoace greutăţi prin punerea problemei Basarabiei la Conferinţă. Mai târziu s'au multumit cu pretextul copilăresc că ruşii nu ne-ar mai fi sustinut in chestia Transilvaniei dacă erau supărati prin ridicarea celei Basarabenr!.! Nici unul din altul din aceste pretexte nu are vre'o bază serioasă şi nu explică dece atunci în ultimul moment chiar in ziua când Conferinţa in Sedinţă plenară se ocupa la 10 Oct. de România şi când totul fusese deja hotărât grupul D-lui Gafencu s'a hotărât să vorbească de Basarabia şi Bucovina de Nord.? Aceasta se intâmpla după 2 luni după ce Dvs. fuseserăţi la Bucuresti problema si după ce de trei săptămâni Conferinţa era in posesia memoriului ce le prezentasem eu.

Adevărata cauză a acestei atitudini neclare este că sunt oameni care speră să mai joace un rol în viaţa politică apropiată la noi şi nu vor să rupă toate punţile.....

A urmat incidentul penibil, când am fost insultat aşa de neaşteptat de Dl. Gafencu şi incercările sale de a evita să dea o satisfactie cavalerească; la care nu puteam răspunde decât aşa cum toată viaţa am lămurit aceste chestiuni dureroase,- adică prin încartel şi un proces-verbal de carenţă /anexa 3/. Dar am ţinut mereu seama de interesul românesc de a nu face sgomot în jurul acestei chestiuni si de faptul că dl. Gafencu este reprezentantul incă al Dv. în străinătate şi nu am dat publicitatea obişnuită, cu condiţiunea ca din cealaltă parte să nu se pună in circulaţie versiuni tendenţioase. Din partea grupului a venit chiar cineva la mine ulterior să mă roage să ţiu chestiunea secretă sub cuvânt că am putea cu toţii să avem neplăceri din partea unui guvern Francez simpatizant comunist. I-am răspuns că nu acest criteriu are vre'o importanţă pentru mine când e vorba de onoarea mea, dar că mă abtin din motive superioare de interes naţional.

Incidentul a păgubit chestiunei în sine şi fiindcă nu am putut face vre'o publicitate asupra memoriului prin presă,. M'am mărginit al trimite ulterior la U.N.O., Statelor Participante şi Delegatiilor.-

Sunt linistit din momentul ce am avut acest prilej să Vă expun întreaga chestiune, şi nu mă voi întinde asupra altor probleme ce v'a putea interesa ca deobiceiu.-Insă nu vrea să se creadă că a-şi împieta cu ceva asupra atributiilor ce aţi incredin

./.

ţat altora,exprimând poate opinii ce nu sunt ale lor.

Prin un diplomat devotat Dv.,am căutat să vă ţiu la curent din luna August de intenţiile mele şi am fost asigurat că vi s'au făcut comunicările necesare la timp..Cred iarăşi că vi s'a transmis şi o chestiune destul de importantă ce ţinèam din sursă aliată. Eu rămân in Franţa,mereu preocupat de cauza ro mânească şi mereu la dispoziţia Dv.,când aţi crede că pot face ceva.Decând s'a obţinut lucrul de căpetenie ca opinia publică anglo-americană să se desmeteceascǎ,iar oficialitatea americană să fie hotărâtă să nu mai dea înapoi,oărecare raze de speranţă să întrezăresc şi pentru noi.Să ştie că alegerile vor fi falsifi cate; nu mergeţi deci până a vă expune viaţa inutil şi fertfivă personal de boli şi capcane.-

Cam dela 23 August încoace când oficialitatea noastră / Legatia şi cei cinci Ministrii din Guvern ce se găseau la Conferinţă / a absentat dela TeDeumul dela Biserică,- lucru care s'a repetat cu ocazia onomasticei M.S.Regelui de alaltăieri,sau apropiat de mine multi tineri studenţi cari şi-au dat seama că nu mă feresc şi spun lucrurile pe faţă când e interesul ţării a o face.

Am dat in ambele ocazii telegrame omagiale M.Sale.Intre acestia am descoperit şi pe cei ce scot " La Roumanie Independante" cari au convingerea că sunt in vederile Dv.,făcând aceasta publicatie şi zic că au primit indicatii în acest sens,deşi din partea "grupului" li s'a cerut să inceteze.Veţi vedea ultimile trei numere apărute.Ele au multe slăbiciuni dar principala cauză este desinteresarea fiindcă dacă ar fi sfătuiţi si îndrumati,lucrul,în sine,nu poate decât servi cauzei.Ei sunt hotărâţi să con tinuie cu orice preţ şi fac pentru aceasta eforturi mari; au aran jat de putină vreme să primească ceva bani din Statele Unite decând Niculae Martin a luat conducerea Directiei Gazetei.Părerea mea este că nu trebuesc abandonaţi nici lăsaţi să lucreze de capul lor.Cu Cornel am avut legături strânse prin corespondentă până acum două săptămâni.El era de aceeaşi părere în ce priveşte lipsa chestiunei Basarabiei din memoriul depus de Dl.Gafencu şi a insistat pe cât a putut să fie reperată.Totuşi am impresia că din punct de vedere de disciplină,el găseste că nu trebuia să procedez singur si fără instrucţiuni.E prima oară după o colaborare de aproape cinci ani când avem o neintelegere pe care o sper trecătoare mai ales că ~~ex~~ e o deosebire intre situaţia lui si a

./.

mea şi anume: când a trecut Cretzeanu prin Londra si a avut o intrevedere cu Cornel, i-a spus lucrul ciudat că eu nu a-şi face parte din grup /desi Dl.Gafencu mă ruga-se cu insistentă să aderez si chiar Cretzeanu la Berna îmi ceruse chiar ca să insist pe lângă Cornel ca să adereze, după ce îi spusesem că eu fără Cornel nu o pot face/. Aşa dar nu aveam nici o obligatie de disciplină si totuşi, înainte de a distribui memoriul, am prevenit pe Dl.Gafencu că-mi iau libertatea de actiune. Cred că situaţiunile sunt nu se poate mai clare.

După cum insă ~~xxx~~ Vă veţi da desigur cu timpul seama, modul de organizare al grupării romăinilor din străinătate /după care am oftat atât amar de ani/ este cel dictatorial - ca să nu spun de gaşcă - care nu cadrează cu principiila demo crate în numele cărora luptăm.

Noul Atasat Naval American dela Paris este Amiralul Hilenkofer bun prieten cu generalul C.V.R.Schuyler dela Bucuresti, fiind în strânsă corenspondentă.

/Trebue să termin căci pleacă cutterul.

Primiţi, mult stimate Domnule Presedinte asigurarea asentimentelor mele devotate. Doresc izbândă./

ss/ N.Bianu.

C O P I E, vezi vol. 7. f. 124 -　　　　Paris, 3 Sept. 1946.

00098

Confidential.

Scumpe Domnule Gafencu,

Atât în timpul acțiunei intreprinse contra regimului ANTONESCU, după ce m'am demobilizat în Decembrie 1941 şi până la răsturnare - cât si decând ni s'a impus regimul Groza, am fost partizan convins a necesității strângerii rândurilor românilor din străinătate, lucrând după directive ce s'ar primi din țară.

Incă din Aprilie 1945, crezând că aceasta misiune ar puteao indeplini in mod discret, secțiuni ale "Asociației Niculae Titulescu" ce s'ar alcătui în diferite centre - cu o organizație centrală la Paris sau Londra - m'am adresat tuturor acelora ce credeam că ar voi să activeze in acest sens.

Pe un prieten comun - al cărui nume nu e încă bine să fie citat - l-am rugat să afle ce gândesc in aceasta privință. Greutatea de a comunica - din si spre Portugalia până anul acesta - cum si alte cauze asupra cărora nu insist - a făcut ca lucrul să meargă incet; nu mai puțin un număr de prieteni se declarase de acord şi-şi trimeseseră adeziunile.

Când, în fine, am citit in "Journale de Geneve" din 10 Mai informația din Londra că eventual te-ai pune in fruntea românilor din străinătate, am văzut posibilitatea ca gruparea ce visam să se indeplinească, şi am căutat primul prilej ca să te intâlnesc. Venind, pentru aceasta, la finele lui Iunie în Elveția, am aflat că Al. Cretzeanu sosise la Berna şi ne-am intâlnit, la mine la hotel, a doua zi dimineața la 2 Iulie. Mi-a spus că a primit o scrisoare cu instrucții dela Dl. Maniu din 25 Mai, care îi da insărcinarea să infăptuiască o astfel de grupare românească sub conducerea D-tale.

Am examinat impreună câteva puncte principale de bază, în jurul cărora urma să ne strângem şi am fost de acord pentru toate chestiunile, afară de două: Una privind succesiunea la Tron şi alta privea frontierele noastre. In aceasta din urmă privință, Cretzeanu spunea că nu este de acord cu instrucțiunile ce primise dela Dl. Maniu în ce priveste chestiunea Basarabiei, fiindcă dânsul nu credea oportum să fie ridicată cu ocazia Conferinței de Pace;

Deasemenea, în ce priveste frontiera de Vest, Cretzeanu spunea că dacă ar sti că nu s'ar ridica din partea guvernamentalilor noştri o furtună de atacuri contra opoziţiei naţionale, ar vedea posibil să concedăm mici ractificări de frontiera în favoarea ungurilor, x în regiunile unde acestia au majoritatea.-

Nu puteam fi de acord nici cu una nici cu cealaltă; şi instructiunile D-lui Maniu - când îmi făcea cistea să-mi trimeată au fost categorice mereu in acest sens; nu au fost nici odată revocate ba din potrivă- după insuşi afirmaţiile lui Cretzeanu - xx erau din nou repetate şi cu aceasta ocazie.

Chestiunea ractificărilor faţă de unguri, din fericire, nu mai este actuală; chestiunea provinciilor noastre Nord-Răsăritene, a fost insă-şi rămâne deschisă pentru mine.

Te-am spus aceasta a doua zi, când atât de prieteneste -mai primit în raiul dela Coulonges-Bellerive şi am stat de vorbă o după amiază întreagă. Ti-am vorbit deschis de toate şi am stăruit, cât am xxxxxx putut, ca să te hotărăşti a face sacrificiul linistei şi intereselor D-tale personale pentru realizarea unirei Nu văzuseşi încă decât rapid pe Crtzeanu; nu cunostiai detaliul instructiunilor ce trimise; aveai rezervele D-tale privind principii şi persoane - şi urma să-l intâlnesti in zilele următoare pentru ca să discutaţi în detaliu şi să te hotărăsti. Nu am avut nici un moment impresia că in chestiunea Basarabiei ai fi inpăstăşir punctul de vedere al lui Cretzeanu. Am plecat la Paris unde îmi spuseserăţi, şi unul si celălalt, că veţi veni cât de curând şi ca o dovadă cât de interesat eram ca unirea să se realizeze, este că ţi-am mai scris şi înainte de finele lunei Iulie, erău din nou la Dumneata la Geneva. Cretzeanu fusese operat la 26 şi nu l-am putut vedea, ci numai am schimbat câteva cuvinte la telefon; iar D-ta mi-a spus că între timp te vizitaseră mai mulţi dintre ai noştri, iar altii - ca Comnen - îţi trimiseseră adeziunea lor. Mai intrebat, fiind sigur de a primi un răspuns afirmativ - D-ta, desigur, că aderezi".

Cred căţi aduci aminte că răspunsul meu nu a fost un simplu "da" şi am vroit să am câteva precizi uni. a/ care erau punctele pe baza cărora se făcea Unirea. b/. Am afirmat, cum am făcut dela încpput lui Cretzeanu, că nu puteam adera decât impreună cu Cornel Bianu, cu care eram în strânse legături şi ştiam, decând am plecat din ţară, că era cel mai apropiat de Dl. Maniu. Cretzeanu îmi ceruse atunci - la 2 Iulie - pentru a evita si risipi oarecari motive de ezitare: scriei şi D-ta.

./.

Perfect înteleşi,şi în ce mă priveşte multumit că se făcea un pas înainte am venit,şi unul si altul,în zilele următoare la Paris.Iţi spusesem că îţi stam la dispozitie pentru ori ce împrejurare a-i crede că a-şi putea fi util şi spun drept că am fost mâhnit când am aflat din cercuri guvernamentale că memoriul "La Roumanie dèvant la Conference de la Paix" era deja pe cale de a fi distribuit şi că nu făcea nici o mentiune cu privire la Basarabia şi Bucovina.

Am cerut să te văd şi desigur că nu argumentele mele dela convorbirea ce am avut la 9 August - dar convingerea D-tale că era o lacună ce trebuia reparată,te-au determinat să mă asiguri că va urma un alt memoriu - o desvoltare pe articole - in care chestiunea va fi tratată. Punând mare insistentă ce nu se putea explica decât prin importanţa ce dăm chestiunei - am vrut să-mi repeţi asigurarea pe pragul uşii după ce mi-o dăduşeşi cu o strângere de mână şi mi-ai răspuns "să vedem cum o punem" /chestiunea Basarabiei/.Eu ţi-am precizat,dar să o/punem "şi mai asigurat: "nu discut dacă o punem - căci acest lucru e hotărât - dar mă gândesc la forma sub care va fi pusă."

In aceiaşi seară venind acasă am crezut bine să pun pe hârtie în o scrisoare ce ţi-am trimis,întelegerea la care ajunsesem.Imi confirmaseşi totodată că trimiseşi o scrisoare dela Cornel Bianu care era în aceleaşi vederi cu mine şi că ve-i răspunde imediat pentru a-l linişti.Stiam,în acel moment,că cei mai mulţi din prietenii noştrii,erau de aceiaşi părere.A doua zi Tillea care să însărcinase cu redactarea,mi-a citit o întâmpinare de făcut la al doilea paragraf al Art.I.al proectului de Tratat,contestând că ar fi fost "Acord" în 1940 la răpirea provinciilor şi m'a întrebat dacă formula mă satisfăcea şi adăuga că D-ta mai intentionai să intăresti cu o mai mare precizare.

Eram,în fine,linistit si cu tot sufletul alături de voi.

Dar deja la 13 August,după ce ai vorbit ziaristilor englezi,între alte chestiuni,şi de aceia a Basarabiei - când am ieşit impreună dela Seful Delegatiei Olandeze,şi te-am intrebat dece nu-i spuseseşi şi lui câteva cuvinte în acelaşi sens,ai tăcut semnificativ,iar alaltăieri - după ce am asteptat multe zile să mi se trimită textul modificărilor ce dorim să fie introduse în Tratat - pentru a le da Delegatiei Olandeze - după cum era înteles,am constatat cu mare surprindere şi deceptie că orice mentiune cu privire la Basarabia si Bucovina a fost suprimată.

./.

Consuder tăcerea noastră ca o enormă greşală. Guvernul Groza poate avea astfel de reticente; noi nu.

Cum se face că mai toti acei care ne-am adunat la D-ta la sărbătorirea dela 23 August - luaţi în parte - sunt de părererea mea /afară de Cretzeanu, care a fost mereu consecvent/ dar care nu e aplicată în practică.?

Stăruind pe cât am putut, in sensul ce preconizam, am crezut si cred că-mi indeplineam o datorie românească; tot acest simţ de datorie mă determină să-ţi comunic, cu multă părere de rău, că nu mai pot fi alături de D-ta şi îmi iau libertatea de acţiune. Te asigur insă că nu voi face nimic care să stânjenească implinirea misiunei ce ai primit şi pentru care - cum am subliniat la 23 August - ai pus toată activitatea şi tot prestigiul numelui D-tale.

Dar sunt sigur că mă vei înţelege şi poate îmi vei da dreptate, ca după ce am fost de două ori voluntar pe front şi de două ori rănit pentru recucerirea Basarabiei, nimeni si nimic pe lume nu mă poate face să renunţ la drepturile imprescriptibile românesti asupra provinciilor răpite. Având aceasta credintă, te rog să mă consideri că sunt mereu si x fără vre'un resentiment al D-tale devotat prieten.

Paris 3 Septembrie 1946.

ss/N.Bianu.

00102

Londra.
30 August 1946

Iubite Domnule Presedinte,

Am cetit scrisoarea Dvoastra din 18 August cu un trist amestec de sentimente. Aveti deplina dreptate. Adânc abis s'a deschis între frumoasele noastre sperante de acum câtiva ani si mizerabila realitate de astazi.

Voi face totul ce îmi sta în putere sa fac cunoscut cele scrise acolo unde trebue. Plec astazi la Zurich si voi fi la Paris peste câteva zile unde voi încerca sa'l vâd pe D-l Ambasador Harriman. Sir A.Clark.Kerr este, din pacate la Washington, iar D-l.Lerougetel la Teheran. Pe tânarul Seton-Watson l'ati vazut probabil pentruca sosise la Bucuresti în ziua de 19 August.

Am vorbit eri cu Domnii Cretzianu, Tilea, Bianu si Mavrodi. Toti fac ce pot si au avut un succes relativ mare la Paris unde receptia lor era neasteptat de buna. Cretzianu a plecat chiar astazi în Statele Unite.

La Paris - unde într'adevar aveti tot dreptul sa fiti Dumniavoastra, lucrurile merg prost si nu se poate prevedea cum va sfârsi. Incercam sa ne întelegem cu oameni cari nu vor sa înteleaga si cari par hotarîti sa nu permita o întelegere decât cum vor ei. Devine din ce în ce mai clar ca au si ei dificultatile lor interne si ca politica lor este una de frica si nu de putere!

Voi lua libertatea sa va mai scriu Iubite Domnule Presedinte, indata ce am ceva clar sa va comunic.

Multuminu-va pentru cuvintele calde pe care le ati întrebuintat la adresa mea personala, va rog sa fiti încredintat de intregul meu respect.

Al Dvs.
[signature]

2

copie, vezi vol. 7. f. 128–130.

00103

Domnule Preşedinte,

Vă rog în primul rând să iertaţi lunga mea tăcere.-Nenorocirea ce m'a lovit m'a cufundat într'o stare de deprimare şi de desesperare care m'a făcut inapt pentru orice fel de activitate.-Nu pot spune că am învins această criză gravă.-Sunt din contră convins că această nenorocire va rămâne pentru totdeauna legată de viaţa mea ca o rană deschisă.-Am reuşit totuşi să-mi recapăt energia de a lupta.-Pot să vă asigur că voiu pune întreagă această energie în slujba cauzei pe care o reprezentaţi a luptei pe care o duceţi şi în care încercăm să vă ajutăm fiecare după modestele noastre puteri.-Vieţei mele personale nu mai am ~~xixix~~ deacum încolo nimic de consacrat.- Ea este pentru mine o carte închisă căci nu mai po trăi decât în trecut.-Toate forţele care îmi rămân aparţin deci pe deplin,fără nici o rezervă,cauzei noastre naţionale.-Vă rog deci,Domnule Preşedinte, să contaţi pe devotamentul meu nelimitat.-Deacum în colo eu aparţin în întregime cauzei pe care o servim,vă aparţin Domniei Voastre.-

In raportul ce v'am trimis şi după care am dat copii şi celorlalţi doi şefi de partide din opoziţia democratică ce m'a onorat cu încrederea lor,am consemnat impresiunile ce am putut culege până acum cu privire la desvoltarea situaţiunei internaţionale.-Nu aş vrea ca acest raport să ne descurajeze. Nu vreau să afirm prin el că nu vom avea niciun sprijin în acţiunea ce urmărim ci că acest sprijin este o chestiune de timp. Nu îl avem acum pentru consideraţiunile ce le-am arătat.-Rămân convins că îl vom avea când va sosi momentul considerat oportun de cei ce sunt chemaţi a lua deciziunea în această privinţă. Discursul Truman este foarte semnificativ în această privinţă. Este adevărat că,deocamdată,Statele Unite nu se ocupă decât de Grecia şi de Turcia.- Acest discurs cuprinde însă onenunţare de principii generale care alterează în mod radical politica de până acum a Statelor Unite faţă de afacerile mondiale.-Nu este vorba numai de un caz concret,de un răspuns favorabil la cererile de ajutor ale Greciei şi aleTurciei.-Statele Unite şi-a menifestat determinaţiunea lor de a juca un rol activ în afacerile internaţionale.-Ele înţeleg deacum înainte să-şi pună în joc influenţa pentru a ajuta toate popoarele ce doresc a-şi da instituţiuni democratice,împotriva uzurpaţiunilor regimurilor totalitare şi a ameninţărilor de agresiune din afară.-Nu cred că această politică prin modul general şi principial în care a fost formulată să fie limitată georgrafuceşte.-Desigur însă că ea va fi aplicată în fiecare caz în parte în funcţiune de oportunitatea momentului.- Se consideră că rândul României nu a venit încă.-In raportul meu am arătat în ce împrejurări atacarea problemei noastre va fi considerată probabil oportună.

Nu aş vrea desemenea ca raportul meu să fie interpretat în sensul că recomand o suspendare sau o prea mare încetinire a activităţii partidului în interior.-Am vrut numai să spun că nu trebue să somăm,în acest moment,pe anglosaxoni de a face, pentru schimbarea imediată a regimului dela noi,presiuni pe care ei le consideră deocamdată premature.-Desigur însă că cu ~~xtît~~ cât partidul continuă acţiunea lui de organizare,cu cât el va reuşi să strângă,încă şi mai mult,legăturile,dealtfel destul de puternice,cu opinia publică,va fi mai bine.-

./.

00104

O altă chestiune pe care voiam să v'o semnalez,în funcţie de concluziile la care am ajuns în raportul meu,este cea a colaborării dintre partidele agrariene din Europa orientală.- Sunt pe deplin conştient de importanţa pe care p prezintă această chestiune,ştiu că ideia agrariană este una din singurele contraponderi ideologice pe care le putem opune comunismului şi,în consecinţă îm dau seama de rolul ce-i revine în organizarea Europei de mâine.-Cred însă că propunerea lui Macek de a se proceda imediat la o afirmare spectaculară a solidarităţii agrariene în Europa orientală şi de a se sesiza fără întârziere organizaţia naţiunilor unite de problema regimurilor politice actuale din Europa orientală,este prematură.-

Nu există într'adevăr nici o perspectivă care să fie privită de ruşi cu o mai mare îngrijorare şi care deci să provoace din partea lor reacţiuni mai violente,decât aceea a unei federalizări a Europei xxxxxxx orientale.-Ori o manifestare de solidaritate în genul celei propuse de Macek seamănă foarte mult cu o pregătire de teren în vederea unei soluţii federale.- Ruşii consideră orice asemenea soluţie nu numai neamicală la adresa lor dar chiar ostilă şi agresivă.- Nu vor ezita să califice orice încercare în acest sens ca reacţionară sau fascistă şi ca îndreptată direct împotriva Uniunii Sovietice.-Ar face cel mai mare caz de ea şi ar pretinde că ea este o dovadă evidentă a afirmaţiunilor lor că aceste State nu sunt încă desintoxicate de ideologia fascistă.- Mă tem că o asemenea manifestare le va da argumente sau mai bine zis - pretexte pentru a întârzia evacuarea Europei orientale.-Aş vrea să fie bine înţeles că în ce mă priveşte,nu înţeleg să exprim vreo rezervă asupra ideii în sine ci numai asupra oportunităţii momentului ales.-Aceleaşi reflexiuni doresc să fac şi despre ideia de a ne adresa imediat în bloc - toate Statele din Europa orientală - Naţiunilor Unite în acest moment.- Pentru motivele arătate în raport şi în această scrisoare,cred că trebue să ne rezervăm această posibilitate pentru momentul în care vom putea conta pe un sprijin din partea Puterilor Occidentale.-

In rezumat,mi se pare că suntem într'unul din momentele cele mai delicate şi cele mai hotărâtoare pentru viitorul nostru.-Mi se pare că cel mai mare tact este recomandabil.Să nu oferim anglosaxonilor niciun motiv - niciun pretext.chiar - de a se descărca de răspundere,acuzându-ne că le-am compromis politica printr'o atitudine intempestivă din partea noastră.-

Este dela sine înţeles că consideraţiunile de mai sus nu ne vor împiedica aci de a continua cu cea mai mare râvnă să lămurim lumea asupra problemelor noastre şi asupra nedreptăţilor ce ni s'au făcut.-

Nu pot din nefericire să elimin din această scrisoare şi unele chestiuni oarecum de natură personală.-Vreau astfel să semnalez cazul D-lui Gh.Răutu dela Paris.-Nu vreau să-i pun la îndoială bunele intenţiuni funciare şi să-l învinuesc deci că ar face un joc dublu.-Cunosc însă fapte precise din care reese că nu i se poate acorda decât o încredere limitată.-Este foarte indiscret şi continuă de a întreţine relaţii bune cu unii din tabăra guvernamentală.- In afară de aceasta a exprimat critici cu privire la activitatea unora dintre noi - mă grăbesc să adaug că eu personal nu am fost pus în cauză - ceeace facilitează atacurile adversarilor şi oferă un spectacol de desbinare.- V'aş ruga deci în mod foarte insistent de a nu-i mai acorda misiuni sau însărcinări directe ceeace i-ar permite să se prevaleze de autoritatea Dvs.pentru a da mai multă greutate diferitelor iniţiative nefericite ce ar lua.- Imi permit să vă atrag atenţiunea asupra acestui caz deoarece ştiu că schimbă din când

în când corespondenţă cu Penescu, ceiace îi permite să se reclame de autoritatea Dvs. şi a partidului. Cred de altefl că din moment ce eu, ca membru al partidului, mă aflu în străinătate, ar fi normal ca diferitele birouri ale partidului să nu dea instrucţiuni altora peste mine şi fără cunoştinţa mea.

In sfârşit, ţineam să vă semnalez cazul grupării dela ziarul ce apare în Franţa "La Roumanie Indépendante". Această grupare pare aşi fi propus ca scop principal al acţiunii sale de a desbina pe românii din străinătate ce lucrează pentru cauza noastră. Acest ziar a publicat atacuri încercând să discrediteze pe unii dintre noi - mă grăbesc să adaug că nici de data aceasta eu nu am fost pus vreodată în cauză. Am informaţiuni precise că sunt în contact cu Legaţia din Paris. Că atacă regimul din România este adevărat. Cred însă că Legaţia urmăreşte înainte de toate să compromită acţiunea noastr în străinătate şi cu acest preţ acceptă atacurile care ar putea servi de camuflaj. Mulţi din cei dela această gazetă sunt legionari şi nu cred că ne-ar face bine să ne angajem prea mult cu ei. Vă spun toate acestea, deoarece ei pretind a avea scrisori de acreditare din partea Dvs. Desigur că această afirmaţiune a lor este de natură a creia confuzii printre românii din străinătate şi a ne face sarcina noastră dificilă.

Cred deci că trebue observată o atitudine de foarte mare prudenţă faţă de ei. Mă grăbesc să adaug că voiu continua cercetările şi vă voiu ţine la curent. Dacă mă voiu convinge că există o posibilitate de a lucra util cu ei, voiu fi primul care voiu încerca să nu neglijez această posibilitate. Până acum însă mă simt dator a sugera o atitudine de rezervă. Faptul că într'unul din ultimele numere au publica un articol ditirambic despre Generalul BAGULESCU, cunoscut germanofil al cărui portret este de prisos să vi-l mai fac - şi care a fost prezentat ca unul din eroii "rezisteţţei" româneşti, mi se pare a dovedi, dacă nu altceva, cel puţin lipsa complectă de seriozitate a acestor oameni.

Vă rog să primiţi, Domnule Preşedinte, expresiunea sentimentelor mele cele mai devotate precum şi asigurarea că voiu face tot ce îmi va sta în putinţă pentru a merita încrederea ce mi-aţi acordat şi care este pentru mine un motiv de mândrie şi de încredere.

Gr.N.Buzeşti

Berna, 3 Aprilie 1947.

P.S. V'aşi fi obligat dacă m'aţi aminti Domnului I.Mihalache, asigurându-l de devotamentul meu.

N.B.

00106

RAPOARTE SI INFORMATII TRIMISE DE AGENTII P.N.T.DIN STRAINATATE

AGENTI DE LEGATURA DIN TARA, VICTOR (PIKI) RADULESCU POGONEANU

copie, vezi vol. 7, f. 132—134

000107

PROCES VERBAL

Astăzi 19 August 1947

Noi Comisar SIPOS NICOLAE din Direcţia Poliţiei de Siguranţă, constatăm că astăzi orele 13 invitând pe Dl. N. N. POPESCU domiciliat în Bucureşti Str. Medic Lt. Zlătescu Nr. 39 şi întrebându-l asupra lucrurilor care i-au fost date în păstrare de către numitul VICTOR RADULESCU-POGONEANU, Dl. POPESCU ne predă una casetă metalică închisă.-

Procedând în prezenţa şi cu încuviinţarea Dlui N.N. POPESCU la desfacerea acestei casete, consemnăm următorul conţinut :

1/. Una bancnotă de 10 dolari americani.-

2/. Una bancnotă de 100 franci elveţieni.-

3/. Două bancnote a 500 franci elveţieni

4/. Sapte bancnote a 100 franci elveţieni

5/. Două bancnote a 50 franci elveţieni

6/. Patru bancnote a 20 fr. elveţieni

Deci în total 10 dolari americani şi 2.880 franci elveţieni.-

7/. Un paşaport diplomatic pe numele GEORGE CRETZIANU

8/. Un paşaport diplomatic pe numele VICTOR RADULESCU POGONEANU.-

9/. Un paşaport diplomatic pe numele CECILIA SORESCU

10/. Una lucrare şapilografiată cu titlul LA ROUMANIE DEVANT LA CONFERENCE DE LA PARIS 1946 Bessarabie et Bukovine du Nord, cuprinzând 91 pagini.-

11/. Una lucrare tipărită LA ROUMANIE DEVANT LA CONFERENCE DE LA PAIX Paris 1946 cuprinzând 147 pagini şi 6 hărtii

12/. Una lucrare Observations SUR LE PROJET cuprinzând 31 pagini.-

PREDATOR, ss/. N.N. Popescu

Martori ss/. Nicolae Maria ss/. Octavian Neamţu

Comisar

ss/. Sipos Nicolae

00108

13/. una lucrare cu titlul DELEGATION BESSARABIENNE ! LES ROUMAINS DEVANT LE CONGRES DELA PAIX.- LA QUESTION DE LA BASSARABIE Paris Septembre 1919,cuprinzând 26 de pagini

14/. una lucrare cu titlul ASSOCIATION DES EVACUE DE LA DOBROUDJA DU SUD (QUADRILATERE) MEMOIRE SUR LA DOUBROUJDA DU SUD (QUADRILATERE) PRESENTE A LA CONFERENCE LA PAIX DE PARIS BUKAREST 1946,cuprinzând 41 pagini şi una hartă.-

15/.un memorandum în limba engleză cu data de 30 Septembrie 1946 cuprinzând 14 file.-

16/.Un număr de 14 (patrusprezece) scrisori originale.-

17/.Una copie depe o scrisoare semnată Gr.N. Buzeşti,datată Berna 3 Aprilie 1947 cuprinzând 3 file, cu titlul Domnule Preşedinte.-

18/.Una dare de seamă cuprinzând şade pagini datată Paris 15 Octombrie 1946 Hotel Lancester.-

19/.Una lucrare în limba engleză cuprinzând cinci file bătute la maşină intitulată RESUME MINUTES OF THE MEETIN 18.IX.1946.-

20. Una lucrare în limba franceză bătută la maşină cuprinzând 8 file datate Bucarest,le Juin 1945.-

21/.Un alucrare în limba engleză,bătută la maşină cuprinzând două file,datată Bucarest July 1945.-

22/.un exemplar din JOURNAL DE GENEVE CU DATA de 25 Septembre 1946.-

23/.una traducere dintr'un articol cu titlul SACUL POSTAL apărut în NEW-YORK HERALD TRIBUNE,PARIS,Vineri 27 Septembrie 1946.-

24/. Un comunicat al delegaţiei permanente a partidului xxxxx naţional ţărănesc cu data de 24 August 1946, cuprinzând trei file bătute la maşină.-

25/. un exemplar din declaraţiile Domnului IULIU MANIU făcute la 8 August 1946 în legătură cu proectul Tratatului de Pace,cuprinzând 11 file.-

26/. una scrisoare (copie)datată Paris le 20 Septembre 1946,în limba franceză semnată NICOLAS DIANO.-

27/. una lucrare şapirografiată în limba franceză cuprinzând trei file începând cu cuvintele La signature du traite de paix avec la Roumanie...

Predător,	Martori asist.	Comisar,
ss/.N.N.Popescu	ss/.N.Maria ss/.O Neamţu	ss/N.Sipoş

28/. una lucrare cuprinzând notele stenografiate a unei conferinţe ţinute de Dl.Ministru EUGEN FILOTI cuprinzând 28 de pagini.-

29/. una lucrare cuprinzând a doua expunere a D-lui ministru FILOTI în 20 pagini bătute la maşină.-

30/. una lucrare cuprinzând expunerea D-lui ministru ION CRISTU în 17 pagini bătute la maşină.-

31/. una lucrare cu data Paris 31 Octomvrie 1946 cuprinzând Note explicative asupra activităţii comisiunei economice a delegaţiei României în Conferinţa dela Paris în 8 pagini bătute la maşină semnată ss/.D.G.DANIELOPOL.-

32/.două tăieturi din ziare englezeşti cuprinzând două articole semnate ALEXANDER CRETEANU.-

Drept care am dresat prezentul Proces-Verbal în patru exemplare.-

Comisar,
ss/. Sipoş Nicolae

Predător,
ss/.Nic.N.POPESCU

Martori Asistenţi
ss/.Nicolae Maria
ss/.Octavian Neamţu

Distruge scrisoarea   C O P I E

00110

copie. vezi vol. 7. f. 135-138.

20 Mai 1947

DRAGA PICHI,

Am primit o scrisoare dela Dta.care,aducându-mi veşti despre D-ta mi-a făcut, ca totdeauna,mare plăcere.-

Aşi vrea însă să-ţi spun cu sinceritate câteva lucruri: orice scrisoare primesc dela D-ta conţine cel puţin odată expresiunea "intransigenţă absolută".Mereu ai acest punct de vedere care nu corespunde deloc realităţii.-Nici situaţiunea Ţării noastre,nici situaţiunea noastră,nici situaţiunea internaţională nu îngădue astfel de poziţiune.-Ea nu este destinată decât să facă, în mod zadarnic,victime peste victime.-

Aţi angajat o mulţime de băeţi buni să rămână în străinătate.- Vei vedea peste vreo doi ani ce situaţiune nenorocită vor avea.- Si poate atunci vei reflecta cu tristeţe la "intransigenţa absolută".- Boala noastră,a bietei noastre ţări e grea şi va fi foarte lungă.- Eu sunt foarte,foarte îngrijorat de situaţiunea internaţională şi,în cadrul ei,de aceia a ţării noastre.-Lumea occidentală este desorientată,neputincioasă şi plină de iluzii.-O singură voinţă fermă,sistematică şi dispunând de ori şi ce mijloace se afirmă astăzi,aceia a Rusiei Sovietice.- Tare mi-e frică să nu ne aflăm în faţa unei lungi perioade de dominaţiune rusească în Europa,cu toate prelungirile ce le poate avea.- Apoi,aţi trimis o scrisoare lui Gafencu,lipsită de orice tact.-In loc să-l încurajeze,l-a umplut de nemulţumire şi chiar de indignare.-El o numeşte o "scrisoare de neîncredere".-Si în adevăr ce nevoie aţi avut să îi daţi iar în cap cu faptul că singurul împuternicit al opoziţiei este Buzel.-?

Deja această situaţiune făcuse printre cei mai în vârstă multă vâlvă.-De ce să-i aminteşti încă odată ? Stiţi bine că G.ca şi ceilalţi,sunt susceptibili şi ori vrei să lucrezi cu ei aşa cum sunt şi atunci trebue să-i încurajezi şi să le dai câte o satisfacţie,ori nu-ţi plac ei sau felul în care lucrează şi atunci lasă-i în pace.-Deja G.este foarte,foarte grijuliu să nu supere pe nimeni,să nu atace guvernul, etc.-

De aceea nu se ocupă decât"de problaema Europei".- Si-a făcut însă o situaţiune foarte bună şi e bine să fie utilizat.-

./.

Atunci,nu căutaţi să-l vexaţi.-E păcat că,cu inteligenţa şi onestitatea D-tale,nu vrei să fi mai rezonabil şi mai pe pământ.-

Iţi spun încă odată : Vei vedea mai târziu câţi suferim şi vom suferi de pe urma acestei "intransigenţe absolute" a Dtale.-

Spunei,te rog,lui Titel că voiu face tot ce voiu putea.

Vezi,te rog,ca Miuşoara şi Florica să fie foarte prudente.- Si voi deasemenea.-

Dumnezeu să vă ajute.- Dumnezeu să ne ajute şi să ajute pe biata noastră Tară.-

Cu afectuoasă prietenie pentru D-ta şi ceilalţi prieteni.-

Al D-tale

V I V I

copie- vezi vol. 7. f. 139—143. 00112

C O P I E

Paris la 25 Octombrie 1946

DRAGA PICHI,

Inainte de a pleca la Geneva ,G.G. m'a rugat să-ţi trimit copii după procesele verbale încheiate în"afacerea Dianu" de care veţi fi auzit deja.-G.G.s'a gândit întâi să le trimită chiar D-lui Preşedinte.- A renunţat până în cele din urmă, spreb a nu răpi din vremea preţioasă a D-lui I.M.- A socotit totuşi necesar ca aceste hârtii să fie transmise în ţară şi anume ţie - spre a fi la îndemână în cazul în care chestiunea ar fi ridicată din altă parte.- Rămâne deci la aprecierea ta când şi cum să le foloseşti.-

Mă apucasem să-ţi scriu un lung dar deslânat răvaş prin d.B.B.- Cu toate că n'am isbutit să-l isprăvesc - am ajuns prea târziu la gară,unde urma să-i predau scrisoarea.- Dl.B. a petrecut aici mai puţin de două zile şi asta tocmai când lucram zi şi noapte la al doilea memoriu.- L-am văzut totuşi un jumătate ceas în tovărăşia lui G.G.- Sper că "observation sur le p.de traite avec le R." va parvenit deja.- I s'a dat drumul pe mai multe căi şi astfel este de presupus că a ajuns în mâinile voastre.- A avut o foarte bună primire,atât în cercurile oficiale cât şi în presă (cea americană,Monde şi cea elveţiană).Am convingerea că acţiunea noastră a fost de folos.- Rezultatele practice nu vor fi fiind strălucite ; sau marcat totuşi câteva puncte şi s'a făcut cunoscut în cercuri largi adevărul.- Echipa băeţilor noştri a lucrat fără oprire timp de trei luni.- Laude li se cuvin tuturora,dar ţin să relev în special munca lui Titu - a cărui contribuţie la cele două memorii a fost remarcabilă.- In primul a scris"aperçu-ul" despre Transilvania şi a colaborat la Dunăre ; în al doilea a redactat partea teritorială şi militară.- Hărţile sunt aproape exclusiv isprava lui.-Am fost tare mulţumit de cele trei luni cât am fost împreună.-La capătul lor suntem cam frânţi de osteneală,dar răsplătiţi de conştiinţa participări la o muncă folositoare.- Simt o mare mulţumire văzând că ostenelile mele - zeci de scrisori dela Lisabona-de a aduce laolaltă pe G.G., Alexandru şi V.V. au dus la rezultatul dorit.-Sunt fără îndoială cei mai capabili şi indicaţi pentru misiunea de a da,în afară,ecou luptei de acasă.- G.G. a fost admirabil aici.- A văzut sute de oameni : delegaţi,gazetari,

//

politicieni.- A pledat, a scris, a vorbit şi s'a făcut peste tot măcar ascultat dacă nu urmat.-Tu şi cu Buzel - care ştiţi cât este de greu să dobândeşti o leacă de autoritate peste graniţă - trebue să stăruiţi pe lângă cei deprinşi mai mult cu lupta de acasă - faceţi-i să înţeleagă că G.G. este mai mult decât necesar! Nu trebue descurajat prin nimic.- Anumite rezerve şi prudenţe de limbaj nu trebuesc răstălmăcite : în majoritatea cazurilor au fost necesare tocmai spre a obţine un efect.- Tactica nu poate fi determinată în amănunte acasă.- Tin să rog în special pe Buzel să nu mai ia în seamă toate intrigile ce s'au făcut prin 1944.- Am avut ocazie să văd dosarele complecte ale afacerilor " Nicolae şi " Franasovici" şi m'am putut convinge că G.G. a avut o atitudine ireproşabilă.- Posed în acest sens,chiar probe scrise.- G.G. a avut impresia că Buzel i-a făcut atmosferă ostilă la Renee şi la Mircea.- Era foarte mâhnit astă vară.-Am isbutit să-l convving că nu trebue să dea atenţie tuturor vorbelor care i-au ajuns la ureche.-Socotesc chiar că activitatea dela Paris ar fi un excelent prilej pentru ca Ginel să reia raporturile cu G.G.- Ar trebui să-i scrie şi ar trebui să inspiraţi o vorbă bună (de apreciere)şi din altă parte.- Câteva cuvinte dela Mircea l-ar menţine în starea de spirit combativă în care l-am văzut aici.- Adoug că şi V.V.T.şi-a dovedit utilitatea la Londra.- Cunoaşte lumea şi are acces la personalităţile de frunte.- Din nefericire, Cornel B.a rămas un provincial timorat,fără legături şi fără activitate.-

Si acum două vorbe despre afacerea Dianu.-La începutul lui Sept. a găsit cu cale să trimită conf.cu o scrisoare - un memoriu despre Beni - lucrarea lui Radu C.plus extrase din nişte hârtii inedite ale lui Nicolae Titulescu,folosite fără autorizarea D-nei Tit. căreia i le-a furat)pusă într'o copertă aidoma alei noastre,cu acelaş titlu şi cu o introducere în care se spune că este o complectare a volumului nostru.- A fost veştejit de toată lumea şi în special de G.F.dat fiind că a raportat probabil celor de acasă eroismul său - este bine ca documentele care stabilesc adevărul să se găsească acasă.-

Dianu s'a dovedit înc'odată un aflător în treabă şi un încurcă lume pe măsura practicei şi încăpăţânării sale cunoscute.-

+

\+ +

Spune alor mei că suntem bine.-Tanţi a fost cu mine două luni.- A plecat zilele trecute la Lisabona.-

Eu mă întorc acolo peste cinci zile.- Vom lichida totul până în preajma Crăciunului, după care o voi porni fie spre Alexandru fie spre Dumitru.- Dela unii amici care te vor vedea vei afla mai multe.- Eu sunt nevoit să închei căci a venit ora remiterii plicurilor.-Imi poţi scrie la Lisabona prin B.B.(i-am dat indicaţiile necesare).- Vă voi trimite de acolo rapoarte mai complecte despre situaţie.- Sunt tot mai încrezător că vom eşi la liman mai repede decât ne aşteptam.-

Toate cele alor tăi.-

Te îmbrăţişez frăţeşte.-

ss/.Brutus

P.S.
Am primit bani dela Metta.
Voi trimite ciorapii cu
prima ocazie,precum şi restul cărţiilor.

T.

C O P I E 00115

Copie, vezi vol. 7. f. 144–148.

21 Mai 1947

DRAGA PICHI,

Cât de bine-mi pare că am o ocazie de aţi scrie.- Am primit scrisoarea ta adresată la Paris,precum şi ultima,aci.-

Mă bucur să constat că cu toate unele împotriviri creiate de distanţă informaţii de a doua mână etc.ne înţelegem mai bine ca niciodată.-

Tin să-ţi spun deci că am şi avut exact punctul de vedere. pe care îl exprimi tu în scrisoarea din 15.IV.Te rog să crezi că îmi dau perfect seama de poziţia excepţională pe care o are Buzel. Dealtfel am avut avantajul de a-l cunoaşte ceva mai bine şi a urmări judecata extraordinar de lucidă.- Afară de asta în principiu, nu pot eu avea o altă atitudine decât cea luată de voi,încât sper să nu-ţi mai faci griji inutile.-Singura datorie pe care mi-o impune faptul că mă găsesc în afară,e de a vă informa de cele ce voi nu puteţi vedea direct,pentrucă voi să aveţi toate elementele de judecată.- Am impresia că asupra acestui punct n'ai înţeles.- Nu ştiu însă de unde ai cules impresia că unii dintre noi ar avea tendinţa de a forma o curte sau bisericuţă.- Măcar dacă-l cunoşti pe Buzel,ai putea să-ţi dai seama că nu poate fi vorba de aşa ceva.- Dar evident,că rolul celui care încearcă să evite fricţiunile e ingrat : riscă să fie greşti interpretat din amândouă părţile. Ai făcut şi tu de atâtea ori experienţa asta,ca să şti ce importanţă au nuanţele.

In acelaş timp,aş dori să fi mai circunspect cu ştirile pe care le primeşti din dreapta şi stânga şi mai ales să fi mai puţin prăpăstios. Dacă n'ar fi decât exemplul fantasmagoric cu vânătorile de lei ale lui Dimi. Sunt şi aşa destule motive de griji ca să nu mai adăugăm şi noi altele . In general armonia aci a făcut progrese. Imi închipui că veţi primi textul învestit cu mai multe semnături,după întâlnirea de acum vre'o două săptămâni. Partea practivă e hotărârea de a scoate în memoriu economic şi un buletin trimestrial,rămându-se încolo la statu-quo. Intâlnirea n'a fost lipsită de unele momente agitate provocate atât de jocul scrisoarei de învestitură,cât şi de unele manifestării de rigiditate şi temperament.- Toate însă s'au liniştit şi s'au terminat într'o admosferă de înfrăţire generală.- Nemulţumiţi au rămas totuşi cei mai puţini interesanţi,Viorică şi Citta.

./.

Imediat după asta,au venit cele trei scriori care au adaus la nemulţumirile celor din urmă / plus Nicu/ pentru că nu se face nici'o menţiune de ei. In cel priveşte pe autorul de cărţi,este de fapt acum cel mai dispus să intre în ideiile lui B.,cu care a colaborat în timpul din urmă cât se poate de strâns. Desigur însă că susceptibilitatea lui se mai sgândăreşte din când în când.Astfel mi-a spus că scrisorea nu a fost atât pentru a-i mulţumi pentru ce a făcut,cât pentru a se indica o subordonare. Desigur că pilula e greu de înghiţit pentru toţi aceşti oameni mai în vârstă,care au ideia că şi ei au făcut ceva în timpul din urmă. Deocomdată,au acceptat formal principiul egalităţi în străinătate. In fundul conştiinţei se dă însă lupta între siguranţa că dispoziţiile celor din ţară sunt categorice şi dorinţa de a evita subordonarea.Asta ca să şti cum stau lucrurile.

Adaug că şi Brutus s'a simţit jignit dintr'o neînţelegere cu totul inutilă,dar a primit apoi reparaţi totale şi mai mult decât elegante. Părerea mea despre toate acestea e că trebuie ţinut seama de factorul omenesc. Pe dealtă parte, cred că este inutil să arunci pe unii oameni de cealaltă parte. Judecăţiile pur etice s'au clasificaţiile interne sunt foarte importante. Dar străini nu pot intra în asemenea amănunte / pentru ei / şi nu trebuie,odată ce s'a acceptat colaborarea unor oameni să se dea spectacolul disensiunilor sau rezervelor afişate.- In afară de canaliile patente şi perseverente şi de nulităţi,fiecare trebuie folosit cu maximum de randament. Comportarea faţă de fiecare diferă dela caz la caz.Faţă de uni e mai bine să menţi contactul în deaproape,pentru a contra balansa alte eventuale influenţe,de cât să-i tratezi cu răceală sau bobârnace.- In ce priveşte pe burlacul vânător,e mult mai bine decât la început desigur că infuziunile tale de energie l-au cam enervat,dar nu trebuie să iei prea în serios reacţiile lui. Aici,între prieteni,îşi revine din deprimarea acumulată la domiciliul intermediar şi chiar somaţiunile tale au,în cele din urmă,un efect tonic. Nepotul nostru a plecat în America pentru conferinţe şi consultaţii juridice,în vedere unor viitoare condificări internaţionale. Sunt convins că acolo îi va veni mintea la cap.Am fost foarte impresionat de tribulaţiile lui Camiluş. Asigură-l de toată afecţiunea mea. Fii prudent ! Te sărut cu mult dor,precum şi pe Sisi şi Anica,

Titu.-

P.S.
Scrisoarea asta e o mostră de caligrafie " Reynolds".
Nu eşti de părere să-ţi trimit alt stilou mai bun?

Geneva 15 Martie 1946

00117

COPIE

copie vezi vol. 7. f. 149–153.

DRAGA PICHY,

Stirile pe care le avem unii despre alţii sunt din nefericire foarte puţine şi eu mă rezum,în deosebi,de acest lucru. In ce mă priveşte,ţiu să-ţi spun că am luat hotărârea de a nu scrie cu poşta sau telegrafia şi telefona,pentru a nu vă aduce vouă cine ştie ce neplăcerii acolo. Pe dealtă parte puţine persoane vor,sau sunt în stare,să treacă scrisori. Aşa se face că adăugându-se şi lipsa mea pe timp de o lună în Italia - deabea acum îţi pot scrie pentru aţi spune mai pe larg toate bucuria mea pentru fercitul pas al căsătoriei tale. Din scrisoarea ta şi din ale Aninei,cât şi din multe descrieri entuziaste - plus unica fotografie - văd că Sisi este o soţie plină de farmec,graţie,vioiciunea şi " stilul ei sunt întocmai ceace îmi închipuiam că vei căuta tu şi vei găsi în cele din urmă. Afecţiunea pe care o are pentru tine, chiar cu nota comică de gelozie - nu cu totul lipsită de îndreptăţire - ne-au făcut-o îndată foarte dragă, mie şi lui Vivi. Fotografia ei o plimbăm pe rând pentru a o arăta cunoscuţiilor,smulgând exclamaţii admirative . Descriera nunţii şi a recepţiei am tot recitit-o pentru a ne da iluzia că am fost şi noi de faţă. Acum, în urmă,am văzut o scrisoare trimeasă de Sisi unei prietene comune,din care am văzut cu bucurie ce bine ţea priit luna de miere la ţară. m'a amuzat aerul posesiv şi important pe lângă afecţiunea cu care Sisi vorbeşte de " soţul meu" ce păcat că va mai trec ce vreme până când să fim cu toţi împreună / după ultimele semne,poate că sorocul se mai apropie ? / Sper că Sisi a primit ciocolata trimisă prin Buncky. Deabea acum câteva zile am putut să vă trimit şi altele, pe care sper să le primiţi. In ce mă priveşte,o duc bine cu sănătatea. Am terminta în condiţii bune tratamentul pe care îl urmam . Duc mai departe o viaţă în care evit oboselile escesive. Te-aş ruga să nu-ţi mai faci griji de prisos,pricinuite de poveşti ridicole. Jeepul cu care umblam la Paris nu este al meu. Zgomotul şi aerul săltăreţ al acestei dihănii au putut impresiona persoane nefamiliarizate cu aşa ceva,care n'au avut

./.

00118

altceva mai bun de făcut decât să-ţi spună că cirul cu o viteză care îmi pune viaţa în primejdie. Dealtfel la Paris aveam altele de făcut decât sportul volanului. Sper că eşti oarecum la curent cu treburile de acolo. Trecerea lui Alex. pe aici a avut un efect galvanizant,iar ideia lui cu memoriul a fost minunată. Adăugându-se talentul lui Grig. şi dinamismul şi spiritul de organizare a lui Brutea,s'a putut forma o echip admirabilă,care a dat maximum de randament. Rezultatele concrete n'au fost extraordinare şi nici nu puteau fi,în împrejurările date. Teyele suţinute şi-au făcut însă drum şi am strâns o mulţime de legături foarte utile. Se pare că semnătura pusă la cel de al doilea caiet a indispus. Să şti că a fost pusă după lungi consfptuirii şi ezităriI pentru a scoate manifestarea din anonimat,fără a lăsa descoperit pe nimeni dinăuntru. Incolo,cred că şti ce s'a mai petrecut. Temerile pe care le exprimam eu vara trecută n'au fost cu totul neîntemeiate. Din Octombrie şi până în ultimele zile n'a sosit nici un răspuns la raportele şi scrisorile trimise asupra conferinţei,ceace a rănit anumite legitime susceptibilităţi.- Asta acreeat un climat propice unor discordanţe care n'au făcut bine nimănui,dar care speră că se vor atenua în curând.

Revenind la cele persoane cred că şti că am părăsit casa din Berna prea scumpă oentru mine,şi m'am mutat într'o garsonieră la Geneva / 7,Avenue,Weber / In Ianuarie m'am dus cu Vivi la San Remo - viaţă mai eftină,reconstituirea garderopei. - Am fost cu toţi aici foarte afectaţi de pierderea Caterinei. Cât de puţin am cunoscut-o,am fost cuceriţi de blândeţea şi tinereţea ei sufletească. Vorbea adesea,cu multă căldură de tine. Aici îmi continui activitatea în şi în jurul presei -uneori renumeratoare. / Afară de asta,cred că şti că nu trebuie să-ţi faci griji pentru nimeni. Gigi se poartă cu mine ca un frate /. Nu ştiu dacă mai pot trimite cu acest prilej şi alte scrisori. Te rog însă să o săruţi pe mama din partea mea şi să-i spui că mereu mă gândesc la dânsa.- Mă mângie gândul că este printre aşa de buni prieteni. Sărutări Aninei / urmează scrisoare cu subiect principal Vivi / , lui Sisi şi lui Nanu. Scriem te rog exact ce obiecte şi cărţi ai primit. Codrojan/?/ imi spune că ţe-a dat tot dar tu îmi mai ceri cărţi trimise prin el. Te sărut.

Titu.

Eri am făcut parastas pentru tata la Biserica ortodoxă de aici.-

----

17 Septembrie 1946

copie, vezi vol. 7, f. 154-157, 00120

DRAGA PICHIY,

Am primit cu oarecare întârziere scrisoarea ta din August. Mă bucur că ţe-au sosit medicamentele şi sticlele de ochelari. Cărţile nu au putut pleca atunci, dar asta n'am ştiut-o decât în momentul când pleca scrisoarea. Sper deci să-ţi sosească încetul cu încetul. In ultima vreme am auzit mai multă lume vorbind despre tine, cu multă dragoste şi admiraţie. Am aflat astfel şi episoade mai îndepărtate depe vremea Direcţiei Gabinetului sau a treceri pela Rador. In toate m'am bucurat să te recunosc acelaş om tare şi calm şi după cum spunea cineva - unul dintre ultimii optimişti. Pe dealtă parte greutăţiile de tot felul începând cu cele ale vieţii materiale m'au îngrijorat mult. Te rog deci să nu-mi mai trimiţi alte sume căci eu o scot la capăt şi singur. La cele ce mai întrebat, ţiu să-ţi spun că am pus în practivă planurile mele de activitate profesională în publicistică. Articolele pe care le scriu, precum şi colaborarea la o enciclopedie, îmi sunt retribuite binoşor. Am vorbit cu prietenul şi colegul lui Brutea că o asemenea ctivitate ar putea fi de folos şi multor prieteni din ţară care ar avea timp de scris. / Pentru enciclopedie, de ex./ L-am rugat pe el să vadă ce ar putea să-mi mai procure în direcţia asta, şi te rog să-i dai tot sprijinul. In privinţa sănătăţii, totul bine. Nu am întrerupt îngrijirea pe care o ştii şi care nu mă stânjeneşte. In ce priveşte organizarea vieţii, va trebui să părăsesc apartamentul în care am stat în ultimii doi ani, mă voi muta poate împreună cu Mitică. Despre ce se mai întâmplă pe aici, vei afla destule. Tiu să subliniez că între noi a domnit tot timpul o desăfârşită armonie şi o râvnă neobosită. Gândul la voi şi la greutăţiile vieţii voastre ne dă mult curaj, iar pe dealtă parte întâmpinăm destul înţelegere. Dar mai avem o cale lungă. Sper că vei găsi timp şi prilej ca să-mi mai scrii câte ceva. Eu de îmbrăţişez cu mult dor şi te sărut,

T.-

./.

00121

Copii vezi vol 7 f 152-163

13 Octombrie

N'am vrut să-ţi trimit telegramă de ziua ta,ca să nu-ţi creez complicaţii.Dar am închinat,împtrună cu Brutus şi cu Cinel,urându-ţi din tot sufletul şi izbândirea tuturor dorinţelor şi nădejdiilor tale şi ale noastre. Cu mulţi prieteni am vorbit nenumărate ori despre tine şi cu toţii ne-am întrebat când vei putea să mergi să-ţo faci tratamentul recomandat de Clovis Vincent. Cred că ar trebuii să iei o hotărâre în acest sens. Despre străduinţele noastre vei afla şi din dările de seamă trimise pe altă cale / trebuie să primiţi 4 plicuri mari/. Succesul moral destul de însemnat nu s'A PUTUT traduce în fapte,dată fiind hotărârea celor mari de a nu admite schimbării la cele stabilite de ei. Salutări lui Camil, Emil,Bubi,Tiginel,Sorin şi Ileana. Te sărut cu drag

Titu.-

Dragă Pichy,cum Titu se află la noi când îţi scrie,adaug şi eu în grabă câteva cuvinte ca să de asigur de prietenia mea fără umbre şi să insist să faci totul ca să pleci în America. Sunt convinsă că numai acolo ai putea face un tratament cu succes deplin. Altfel - tot cum mă ştii - tot a dracului , zice Titu.

Scrie-ne şi nouă când poţi, cu tot dragul,

Tanţi,

C O P I 00122

copie. vezi vol. 7. f. 158-163.

21 Mai 1947

DRAGA PICHI,

Adaog şi eu câteva cuvinte la paginile numeroase pe cari le primeşti prin curierul de faţă.- Am primit ultimele tale două scrisori la un interval de o săpt.una de alta.- Materialul pentru proces nu a sosit la timp,dar nici nu l-am fi putut folosi la 17 Aprilie,dat fiind felul în care au evoluat atunci lucrurile.- Consultaţia O. este excelentă.- Ata de asemeni.- Iţi precizez - mai mult din pedanterie - că suma nu se află sub sechestru penal,ci "blocată "de Curte până la pronunţare.- Lucrurile s'au petrecut aşa : Pungaşovici a pus sechestru pe care Alex.l-a atacat la Curtea Federală.- In timpul cât Curtea Federală examina opoziţia lui Alex.(ceeace a durat c'am trei luni)adversarii simţindu-şi poziţia slabă, au introdus o acţiune civilă de revendicare a sumei,cerând totodată blocarea ei.- Tribunalul Berna,având în vedere importanţa litigiului,a admis blocarea până la pronunţarea asupra acţiunei însăşi.-(între timp Curtea Federală a admis opoziţia lui Alex.ridicând sechestrul).- Azi,suma este aşa dar blocată de Curtea de Apel.-In ziua în care se va pronunţa asupra acţiunei civile (prin acceptarea sau respingerea excepţiilor de incompetenţă invocate de noi)implicit va avea să se pronunţe şi asupra blocării.-

Iţi mulţumesc pentru materialul documentar trimis.- Am şi expediat lui Radu cele ce-i erau destinate.-Suntem mereu cu gândul la voi.- Ne este foarte teamă şi nu ştiu cum să vă recomand mai insistent să fiţi prudenţi şi să nu vă expuneţi inutil.- Vom avea încă luni grele de trecut - mai ales până în toamnă.- Eu personal sunt optimist,dar plin de grijă din pricina voastră.- Te rog să nu neglijezi nici o ocazie spre a ne scrie,chiar dacă nu primeşti imediat un răspuns.- Alăturat,un articol plin de curaj a lui Alex.într'una din revistele cele mai cu autoritate de peste apă.- Lucrează admirabil şi ~~xxxxxx~~ şi-a câştigat o poziţie mare prin seriozitate, competenţa şi farmecul lui.-Sunt convins că prezenţa lui Vivi şi a lui Buzel acolo vor avea repercursiuni sensibile pentru noi.- (Vivi e mult mai bine de vreo săpt.şi nu trebue să-ţi

faci sânge rău dacă-l vezi protestând ! Acum încasez eu în locul tău,dar mă bucur să-l văd reluându-şi,încet,încet,forma din trecut).-

Te îmbrăţişez cu aceiaşi veche şi afectuoasă prietenie.-

ss/. GIGI.-(2)

P.S. Am primit geamantanul cu hârtii - inclusiv scrisoarea în chestiune.-

C O P I E

copie vezi val 7. f. 164-168, 00124

Berna 16 Martie 1947

DRAGA PICHI,

Am primit scrisoarea ta şi-ţi voi răspunde mai pe înd lete după ce o voiu avea din nou la mine : Am expediat-o lui Buzel spre a lua cunoştinţă de ea,la San-Remo,unde este pentru 2 săpt.(Mai cald,mai eftin şi mai bine casici.- Cu diferenţa de pensiune pe 15 zile,îi ese un rând de haine negre şi nişte cămăşi ! !).-

Am primit şi scrisoarea ce i-ai trimis lui Buzel.- Atât el,cât şi Alex.şi eu suntem în totul de acord cu tine, în ce priveşte trabzacţia.-Acum am mai multe rugăminţi :

1/.Imi trebue până la 10-12 Aprilie,Monit.Of.sau alt document confirmând oficial că jud.-preşedinte Radu Vernescu, după ce a făcut opinie separată,a fost nevoit să demisioneze.-

2/. Până la aceiaşi dată,mi-ar trebui o notă sau act din care să rezulte că Tabrea lucrează la Preş.Cons.şi că nu figurează în completele de judecată ale C.de Apel din Buc.-

3/. Copie după sentinţa de condamnare a lui Xeni,în procesul ce i-a făcut B,N.R.(căutaţi prin cineva dela Bancă detaliile).-

4/. O notă critică serioasă a sentinţei noastre de condamnare (Veniamin sau Emil Ottulescu).- Eu am făcut deja una, dar nu posed cunoştinţă de procedură suficiente spre a mă lansa prea mult.-(în paranteză consultaţiile lui Rosenthal şi Xeni sunt f.slabe.Dar nu trebue vorbit încă f.că n'au fost depuse până acum).-

In altă ordine de idei :

Intre 7 şi 12 Aprilie se va ţine la Cairo a 36-a Conferinţă Interparlamentară.-Prin intervenţia lui V.V.P.(!!) a fost poftită şi "Adunarea Constituantă Română ",care a şi desemnat 2 delegaţi permanenţi, .M.Sadov şi V.Luca.- Biroul Uniunii este la Geneva 6,Rue Constantin.- Secretar General : Leopold Boissier.- Vom face protestele cuvenite (aici : Buzel şi probabil,Grigore).- Am scris lui Alexandru ; voi scrie şi la Londra.-Conform sugestiei lui Buzel,vom invoca numai acordurile Yalta şi Moscova şi declaraţiile anglo-americane asupra alegerilor - spre a da un caracter de obiectivitate desăvârşită protes-

.//.

tului.-

Dar cred că şi opoziţia trebue să intervină direct, atât aci,cât şi la Cairo.-Eu un prilej minunat de a repune pe tapet chestiunea.-

Numai p.tine şi Dumitru : am vorbit la telefon, la Paris cu Rădescu.-E bine şi avem grije de el.- Pleacă peste 4 zile la Brutus,unde va rămâne ,ai mult.- Cei de aici i-au refuzat viza ; cei dela Brutus i-au dat-o,dar cer stăruitor <u>discreţia</u>.-

Dela 1 Mai mă mutla Geneva : 3,Avenue Bertrand Tel. 5.76.28.-

Titu şi Vivi sunt f.bine (Vivi e nu numai frumoasă dar şi f.serioasă).-

Te îmbrăţişez cu toată afecţiunea.-

G I G I

(Rupe scrisoarea,te róg).-

COPIE

Vezi vol. 7. f. 169–171, 00126

17 Mai 1947

DRAGA P I C H I,

Iţi scriu în grabă câteva cuvinte spre aţi mulţumi pentru scrisorile tale din 14 Aprilie şi 12 Mai,sosite respectiv la 8 şi 15 Mai.- Mii de mulţumiri pentru materialul bogat şi interesant trimis.- (cel destinat lui Radu i-a si parvenit). Deasemeni suntem recunoscători pentru consultaţia lui O, - excelentă.-Alexandru a fost încântat de ea.- Ginel e la Zürich, de două zile,spre a fi observat,după tratamentul cel nou.-Profesorul Rohr i-a spus că-i f.mulţumit de rezultate.-Vivi a rămas aici ; deja mai bine faţă de ce era acum o lună.- Nu-ţi face griji (!)în chestiunea de care mi-ai scris,în ultima ta scrisoare.- Cunoşteam situaţia dela Ginel.-De altfel,acum eu sunt calul de bătae.-Dar nu mă emoţionez chiar de fel.- Sper că în curând să-l revedem în forma dinainte ; e o chestie de timp - deci răbdare.- In privinţa lui Gas.B.am vrut numai să fi prevenit că are obiceiul să facă uz de conversaţiile particulare - tocmai pentru a şti cum să-i vorbeşti.- Suntem cu toţii extrem de îngrijaţi de cele ce se petrec pe la noi.-De aceia te rog să nu pierzi nici o ocazie spre a ne da vesti despre voi.- Titu e bine. Acum e în oraş cu Ciurea.- Vivi deasemeni e bine,cuminte,frumoasă şi silitoare.-Sper să am o ocazie în curând spre a-ţi scrie mai mult.-

Te îmbrăţişez cu veche,afectuoasă şi devotată prietenie

ss/. G I G I

Titu care a fost în cursul serii locatar al odăii lui Vladi -m'a chemat eri seara la telefon dela Geneva.-Din nefericire nu eram acasă. Este tot mai activ şi mai prolific.-

C O P I E

00127

20 Noembrie 1946

Paris,174 Rue de L'Université

copie. vezi vol.7. f. 172-175.

DRAGA PICHI,

Deşi eu nu ţi-am mai dat semn de viaţă de foarte multă vreme,am fost tot timpul în curent cu toate faptele care te privesc.- Ultima veste şi cea mai importantă :căsătoria ta recentă,m'a umplut de bucurie.- Ileana şi cu mine vă trimitem cele mai vii felicitări şi sperăm că fără întârziere vom avea fericirea să ne revedem cu toţii.-Ileana este fără răbdare spre a cunoaşte pe tânăra D-nă Pogoneanu.-

Vesti despre activitatea noastră în general,cred c nu e nevoe să-ţi dăm.- In ceeace priveşte însă viaţa noastră de toate zilele îţi voi spune numai că suntem,în aşteptarea soartei,instalaţi într'un mic apartament unde Ileana se agit ca o bună gospodină,şi Vladi face pe marele şcolar (e deja în clasa II-a (10-me).-

In acelaş timp cu această scrisoare vă trimitem o serie de " coupures "-e din diferitele ziare de aci şi pe ca în clipa de faţă le pregăteşte cu sârguinţă Ciurel,Cocuţa şi cu Mica Paraschivescu.- Cuprinde ziarele apărute după 20 Oct brie - data ultimei trimiteri.-

In momentul plecării lui Brutus de aci,am luat în sărcinarea de a face un studiu mai complect mai detaliat dec ceeace s'a putut face până acum - asupra penetratiei sovieti în Economia Română.- Până în prezent din nefericire nu am putut avea o documentare destul de complectă asupra acestei acaparări,ce tinde să devie totală.-

Brutus spune că voi putea,fără îndoială,să obţii aceste informaţiuni ce te rog să trimiţi fie aci,fie lui Br fie lui Gigi,după ocaziile ce vei avea.-

După felul cum am văzut până acum problema întru cât acapararea se face pe trei căi diferite ne-ar trebui in formaţii în aceste trei capitole şi anume :

I. Sovromuri a/.Penetraţia şi acapararea în industri petrolului
b/. " " " în industri lemnului
c/. " " " în industr metalurgică

00128

d/. Penetrația și acapararea în diverse alte industrii (șantiere, etc.)

e/. " " " în organismele bancare.-

f/. " " " în organizațiile de transport

II. BUNURI GERMANE

a/. Ce reprezintă "bunurile germane" în Econ.Rom.

b/. Felul cum au interpretat rușii deciziunea de a li se transfera bunurile germane (transferul numai al activului et

III. Utilizarea " Lei" lor (monedă) obținuți pentru întreținerea trupelor sovietice.-

Cam ce sume reprezintă și cum au fost utilizate.-

Te las, Dragă Picki, și încă odată cele mai sincere urări de fericire.-

ss/. Radu Plesia

copie vezi vol. 7. f. 176—178,

00129

C O P I E

DRAGA PICHY,

Te rog foarte mult să remiţi lui Dumitru scrisoarea alăturată. Cum cred că îi fa fi greu să descifreze căligrafia mea, te rog pe tine, pe Camil sau pe Radu să o descifraţi înainte şi, după repetia necesară să mergeţi să i-o citiţi.-

In momnetul de a închide curierul, primesc prin Vivi documentarea pentru Londra a lui Titel Petrescu.

O voi trimite imediat la destinaţie. Te rog să-l asiguri că atunci când voi trece prin Anglia voi face şi eu tot posibilul pentru a suţine teza partidului socialist, potrivit încrederii cu care m'a onorat.-

Te sărut,

Gimel,

3 Aprilie 1947.-

copie vezi vol. 7 f. 179 – 187

00130

C O P I E

DRAGA PICHY,

Profit de această ocazie pentru ați scrie câteva rânduri. Imi pare foarte rău că n'am știut mai devreme de această ocazie căci aș fi putut profita pentru a vă trimite și raportul ce-mi ceri asupra situației după eșecul Conferinței dela Moscova și în lumina noi politici americane astfel cum a fost formulată după această conferință.- Il voi face însă și-l voi expedia într'o viitoare ocaziune. Deocamdată însă mă mărginesc să-ți spun că ne trebuie încă răbdare. Politica americană de organizare în occident și în special în Germania - ca un pis aller în lipsa unei soluțiuni de unificare economică în Germania - va cere un oarecare timp întâi pentru a fi stabilită în mod concret - căci deocamdată nu este decât o intenție sau o tendință apoi pentru a fi pusă în aplicare.- Americanii speră că prin această politică vor determina pe ruși să ajungă la un aranjament general acceptabil căci ei își vor da în cele din urmă seama că au mai mult de câștigat făcându-o și nu ar avea decât de pierdut nefăcând-o. Părerea mea este că ei se înșeală. Mai întâi pentrucă-și fac iluzii asupra posibilității de a organiza Germania economicește -în occident în așa fel încât să obțină rezultate satisfăcătoare care să constituie o atracție pentru ruși.- Separată de zona sa complimentară firească care este Europa orientală și Germania orientală nu văd cum industria din Germania occidentală s'ar putea ridica la un nivel suficent care să rezolve problemele actuale și să o scoată din dezordinea și hausul în care se sbate și care sunt exact ceace vor ruși.- In al doilea rând chiar dacă ar reuși într'o oarecare măsură nu cred că trebuie să ne facem prea mari speranțe în forța de convingere pe care această reușită îndoielnică ar avea-o față de ruși.- Căci este evident că aceștia urmăresc cu perseverență scopuri politice pe care nu le vor schimba niciodată în contra vre'unor

./.

avantagi economice.

Oricum , trăsătura dominantă a situaţiei mi se pare determinaţiunea americanilor de a numai accepta compromisuri ca până acum. Dacă această deciziune se menţine ei vor face mai întâi experienţa politicei de " organizare separată" prin care sper să ajungă la un rezultat. Dacă însă - cum cred - scopul nu va fi atins în acest mod, atunci vor fi, vrând nevrând, siliţi să se convingă că este indispensabil să se recurgă la mijloace mai directe de presoune. Suntem în orice caz în plină criză. Mi se pare că această criză nu va fi scurtă.- Este greu să i se prevadă depe acum durata.- Dar că este criză nu poate fi nici'o îndoială, după cum este neîndoielnic că această criză este foarte gravă.-

Am avut la Geneva mai multe discuţii cu prietenii noştri pe care împrejurările îi făcuseeră să se găsească în Elveţia în acelaş timp. S'au terminat cu bine însă din nefericire în mersul lor au fost şi câteva aspecte neplăcute.- Davilla voia să mă facă să iau angajamentul solem şi definitiv încă depe acum că dacă împrejurările cor face necesar constituirea unui comitet şi dacă în sânul acestui comitet s'ar manifesta divergenţe declarăm cu toţii că ne supunem părerii majorităţii fără nici!o rezervă.- Am răspuns că mi se pare prematur să discutăm acum formareaunui comitet că mi se pare încă şi mai prematur şi chiar descurajant să discutăm posibilitate că nu n'eam putea înţelege - deoarece eram convins că atâta vreme cât suntem cu toţi animaţi de dragoste de ţară ne vom putea înţelege- dar că dacă sunt pus au piet du mur pentru a mă pronunţa asupra unei ipoteze în sânsul altei ipoteze maximum ce credeam a putea face este să ne angajam cu toţi să facem toate eforturile pentru a ne pune de acord şi a evita spectacolul desbibării! Dacă însă din nefericire aceasta nu ar fi posibil, ceace repetam că nu puteam crede că s'ar putea întâmpla- atunci regretam foarte mult că trebuie să declar că nu mă puteam angaja dinainte să accept părerea majorităţii ori care ar fi această părere.- Căci aceasta ar fi însemnat că acest comitet - care în fond s'ar reclama pentru a-şi dat autoritatea necesară de faptul că reprezintă opoziţia democra-

./.

tică - să se substituie de jure aceste opoziţii iar eu în virtutea mandatului pe care îl am să confirm legitimitatea deplină a acestei substituiri.- Dacă deci comitetul ar lua deciziuni care nu ar corespunde punctului de vedere al partidelor şi deci al opiniei publice ; am ajunge la situaţia paradoxală că el ar vorbi în numele opiniei publice dar în contra ei.- Ori nici conştiinţa mea şi nici mandatul pe care îl am nu-mi permit de a accepta dinainte şi în mod definitiv o asemenea eventuală posibilitate.- Am repetat din nou că aveam convingerea absolută că nu se mai ajunge niciodată acolo şi că dacă am fost nevoiţi să fa fac o asemenea declaraţie a fost numai datorită faptului că am fost pus în întârziere să mă pronunţ asupra unei ipoteze în ipoteză şi numai după ce somaţiunile ce mi s'au adresat de a mă pronunţa au fost menţinute cu toate afirmaţiunile mele că nu vedeam nici'o necesitate şi nici'o oportunitate fie a se discuta acum această chestiune.-

După cum vezi,uzajul ce fac de mandatul pe care îl am este mai mult decât moderat.- Acest mandat mi-ar fi dat într'devăr dreptul ca în caz de divergenţă să cer tuturor să se ralieze la punctul meu de vedere fiind dat că acest punct de vedere este implicit şi acel al celor ce m'au autorizat - tocmai în vederea acestor eventualităţi - de a lua deciziuni în numele lor.- Nu am făcut-o căci am dorit şi doresc să menajez susceptibilităţile altora şi posibilităţţile de colaborare şi de unitate în acţiune Nu mă pot împiedica de a reflecta ce uzaj ar fi făcut Davilla sau G. dacă ar fi avut un mandat în felul celui ce am eu.- Pretenţiile manifestate de ei în întrunirea de astă vară cu Alexandru cât şi celle ale lui D. în polemica cunoscută cu Nanu en disent tres long a ce sujet.-

In orice caz - în rezumat - nu m'am opus deciziunei de principiu de a se forma un comitet - dacă împrejurările ar impune-o - pentru a nu lăsa vre'o impresiune că ar exista neîncredere faţă de unii din cei de faţă.- Am făcut însă rezervele de mai sus astfel în toate chestiunile concrete ce am discutat ne-am înţeles cum nu se poate mai bine. Nu am lipsit de altfel de a remarca că mi se părea nerezonabil,când s'a dovedit că ne înţelege aşa de bine,să ridicăm ipoteze care ar putea face să se prevadă că nu ne-am înţelege şi de a creea astfel în

mod absolut inutil chestiuni spinoase de natură a lăsa unele umbre între noi.- Desigur că dacă Davilla nu ar fi fost de față nici nu s'ar fi discutat această chestiune. Cu o viitoare ocazie îți voi scrie în detaliu cele ce am discutat și făcut pentru a putea informa pe cei în drept.-

Vin acum la scrisorile celor trei ce ai trimis recent unora din prietenii noștri. Nu am desigur nici-un fel de obiecțiune împotriva lor. Nu a-și putea avea obiecții decât dacă mandatul ce am mi s'ar retrage sau dacă s'ar da altuia unul indentic ceace ar echivala cu retragerea sau cel puțin cu înjumătățirea celui ce am . Desigur că dacă se va dovedi că nu merit acest mandat nu pot avea nici'o pretenție ca el să fie menținut. Atâta vreme însă cât acest dovadă nu este făcută, nu a-și putea accepta nici'o diminuare care ar fi cu atât mai puțin meritată cu cât eu nu am cerut niciodată un mandat atât de întins. In orice caz declar încă odată că voi uza de acest mandat cu mai mult decât moderațiune,căutând în totdeauna să elimin chestiunile personale. Gândește-te din nou cum ar fi uzate de el un G. sau un D. și cred că veți fi convinși că atitudinea mea este mai mult decât rezonabilă.- Am convenit să declarăm cu toții că înțelegem să ne considerăm absolut egali.-

In chestiunea Dianu,nu pot dezaporba decât aprecierile lui despre Alexandru. Sunt desigur mai mult decât condamnabile și când voi merge la Paris voi căuta să-l aduc la rațiune. Evident nu-i voi spune că cunosc scrisoarea căci nu cred că este bine să mă prevalez față de el de o scrisoare pe care nu sunt presupus a o cunoaște.- Voi apuca însă altfel chestiunea. Pentru a nu învenina lucrurile,nu cred că este bine să trimiți această scrisoare lui Alexandru Ii voi scrie și lui Leucuția. Nu cred însă că este bine să pronunțăm o excludere împotriva lui. Dacă am plecat dela ideia să strângem rândurile și să colaborăm cu toții aci în străinătate nu văd dece am aplica acest principiu unora iar altora nu . Desbinările sunt în general nefolositoare și reduc eficacitatea - și așa destul de redusă - a acțiunei noastre.- In orice caz,nu am înțeles niciodată să mă " desolidarizez" de tine în această chestiune. Ești desigur liber să spui ce vrei, cui vrei și te rog să crezi

./.

că nu a-şi desaproba - nici nu a-şi avea dreptul să o fac - orice ai face. Nici cel puţin nu am înţeles să-ţi sugerez ca, spunându -ţi părerea ta - să menţionez că eu nu sunt deacord cu ea .Am înţeles pur şi simplu să te rog să nu vorbeşti şi în numele meu,până când nu mă documentez mai exact.- Acum,ştiind cu stau lucrurile te autoriz să spui că condăm foarte sever aprecierile la adresa lui Alexandru şi că voi căuta - nu din simpatie pentru Dianu - dar în interesul de a evita desbinările şi isbucnirea unor atacuri publice între noi - să aranjezi lucrurile. În orice caz dacă Pufi mă autoriză să-spune că am văzut scrisoarea sau cel puţin că mi-a scris pentru a-mi semnala că există neînţelegeri între Dianu şi Alexandru, mi-ar fi mai uşor să o fac. Trebuie însă să ştiu precis dacă sunt autorizat să spun acest lucru înainte de a merge la Paris. Oricum,ştii tot aşa de bine ca şi mine că Dumitru are unele sentimente pentru Dianu.- Justificate sau nu, nu cred că este bine să le jignim prea tare.- In politică unele compromisuri sunt inevitabile.

Tot în scopul de a evita atacurile dintre românii din străinătate , voi vedea ce se poate face cu La Roumanie Independente . Dacă am puteau-o aduce pe calea cea bună,nu ar fi rău.

Sper că în curând să primeşti ştiri mai ample - cu detalii despre activitatea noastră aci unde nu am stat degeaba,şi te îmbrăţişez .

Buzel.-

P.S. Radu poate să-ţi dea detalii despre sănătatea mea şi alte chestiuni pe care nu le mai repet.-

Zurich 20 Mai 1947.-

Copie. vezi vol. 7. f. 188-194.

00135

DRAGA PICHY,

Am foarte puţină vreme pentru aţi scrie această scrisoare. Am lipsit timp de o lună în Italia şi la întoarcere am aflat că în scurtă vreme voi avea o ocazie. Am avut de făcut foarte multe lucruri în acest interval de timp destul de scurt, între altele raportul ce ve-ţi primi în acelaş timp cu prezenta scrisoare şi pe care te rog să iei măsuri să fie distribuit celor trei. Te rog să le exprimi în acelaş timp, la fiecare în parte, devotamentul meu şi să le explici că cele trei luni de tăcere dela sosirea mea în Elveţia sunt datorite faptului că am fpst prea zdrobit pentru a fi putut desfăşura vre'o activitatea oarecare. Sunt încă cuprins de cea mai mare descurajare dar cu preţul unor mari eforturi am reuşit totuşi să mă pot domina într'o oarecare măsură astfel încât să pot desvoşta o activitate oarecare care să mă facă să merit încrederea ce mi s'a acordat.-

Tract deci direct la acele chestiuni despre care doresc să vă informez :

1.- H şi H după cum ştiţi am plecat din ţară. Acasă la ei nu li s'a putut da de urmă. Au dispărut compleet din circulaţie. Nu mai ştiu deci absolut nimic despre ce s'a întâmplat cu propunerile mele. Stiu cu preciziune că au fost transmise unde trebuie. Nu a intervenit însă nici-un răspuns. Deasemenea, în aceste împrejurări, am fost lipsiţi de unele facilităţi ce ni se promiseseră, ceace explică tăcerea mea prelungită căci nu am avut până acum nici'o ocaziune de a vă spune aceste lucrúri. Desigur că la sosirea mea acolo voi relua chestiunea şi voi vedea ce este de făcut.

2.- Dacă citeşti raportul meu cu atenţiune îţi vei da seama că este puţin probabil ca, în înprejurările actuale, chestiunea s ă îi preocupe. Ea ar putea desigur deveni actuală în următoarele ipoteze : insuccesul conferinţei ; succesul conferinţei urmat de rezultatul aşteptat ceace ar deschide perspective unor shimbări la noi, eventua

./.

le noi consultări populare care însă nu sunt deocamdată de prevăzut.

Aceasta este tot ce ştiu şi tot ce vă pot spune. Nu voi lipsi de a vă pune la curent dacă se iveşte ceva nou. Te rog ca la rândul tău să informezi pe amicul la care ţe-ai petrecut luna de miere şi pe care îl ştiu foarte nerăbdător şi nemulţumit din lipsa de ştiri. Dar ce pot face? Puteţi în orice caz conta pe mine că,odată ajuns acolo voi face încercări energice de a relua chestiunea şi de a vedea în sfârşit la ce ne putem aştepta. Am impresiunea însă că totul depinde de desvoltarea situaţiei după cum ţe-am arătat mai sus. Aci în orice caz nu am de unde apuca chestiunea.

V şi I sunt încă unde şti. Elveţieni fac dificultăţi din cauza modului stângaci în care G. G. ,fără a fi rugat de noi şi crezând că face bine le-a pus chestiunea vizei. Ia dat dela început un caracter politic,ceace a ridicat suspiciunile imbecililor şi froussarzilor de elveţieni. Cei în zona cărora se găsesc au rugat pe G. să intervină pentru vize crezând că el dispune de relaţii utile aci. El s'a dus imediat şi a spus de cine era trimis. Această imprudenţă a compromis toată chestiunea. N'avea decât să spună că intervine cu titlul pur personal ca prieten. Dar,după cum şti îi este imposibil de a se reţine de a şi da importanţă. In ori ce caz,prevăzând complicaţiile eu am cerut insistent să nu se facă absolut nimic şi să fiu eu lăsat să aranjez chestiunea după sosirea mea în Elveţia.- Din nefericire demersul se făcuse cu câteva zile înainte de sosirea mea. Deatunci sunt trei luni şi jumătate şi continuăm să aşteptăm rezultatul.- Din fericire că viza mea era atunci deja rezolvată. Căci dacă G.G. m'ar fi inclus şi pe mine în demersul lui nu a-şi mai fi sosit aci nicîodată. Dacă eram lăsat să rezolv singur chestiunea aşa cum am cerut,ei ar fi fost de mult aci. Căci am mjloace să intervin la cei mici, prin biroul,unde chestiunile se rezolvă pe cale pur administrativă,iar nu " at the highest political level". aşa cum fac persoanele pătrunse de o ideie exagerată despre importanţa lor.-

In orice caz chestiunea mă încurcă cât se poate de mult. Sunt blocat aci în Elveţia căci nu vreau să plec mai departe abandonându-i pe ei. Sunt obligat deci să-i aştept pentru a ne putea continua călătoria. Dacă deacum în câteva zile nu se rezolvă chestiunea atunci vom încerca să-i ducem

./.

00137

în Italia şi ne vom întâlni acolo. Unde sunt numai pot înorice caz sta. V suferă foarte mult de izolare şi nervi lui sunt într'o stare îngrijorătoare. Este cuprins,pentru motive pe care îmi este cu neputinţă să le pricep şi pe care dealtfel nici nu prea este în măsură să le formuleze destul de clar,de o adevărată furie transacţională. Mi se pare că nu numai că nu are nici-un sens dar că ar fi o crimă inescuzabilă în împrejurările actuale. Dealtfel ne-ar compromite şi poziţiunea morală. M'am comfirmat din nefericiré în convingerea mea că cu toate splendidele lui calităţi intelectuale,este un slab cu care în vremuri grele nu se poate face mare lucru. Va trebuii să-l supraveghezi încontinu ca să nu facă cine ştie ce pas greşit. Cred că contrarul ar fi fost normal în starea morală în care mă găsesc. Te asigur că sarcina de a mă ocupa de propriul meu moral de a învinge criza gravă prin care trec este destul de grea pentru ca misiunea de a mă ocupa şi de altul,care de altfel nu ar avea nici-un motiv legitim să fie în starea în care se găseşte să nu mă apese într'un mod aproape insuportabil.-

Nu pricep prea bine ce am de pus la punct în ce priveste pe Dianu. L-am văzut o singură dată,- el a venit la mine - şi nu am a mă plânge de atitudinea lui. Mi-a declarat în mod solem că <u>în străinătate</u> se va aptine dela orice critică publică împotriva şui G. pentru a nu oferi spectacolul dezbinării. Pe câte ştiu <u>aci</u> şi-a ţinut acesta angajamentul. Să-l iubească nu pot să-i cer mai ales că nici eu nu pot să-l iubesc. Sti foarte bine că am consimţit să intru în relaţii cu el - cu toate agissements-urile lui împotriva mea - numai din consideraţii utilitare. Este vorba pur şi simplu de o căsătorie de interes. In fond împărtăsesc părerea lui Dianu despre " profitorii cauzei noastre ".Este însă bine înţeles că mă voi feri să o exprim Ar trebui să ştiu mai precis în ce consistă." intrigăriile" lui Dianu despre care îmi vorbeşti în scrisoarea ta.Comentariile lui la care face aluzie Camil despre scrisoarea ce o posed şi care " nu pune chestiunea şefiei " nu fac decât să reflecteze interpretarea pe care eu însumi i-am dat-o despre această scrisoare în scopul de a menaja susceptibilităţile unora şi în special ale lui G. şi de a nu compromite astfel posibilităţiile de colaborare.-

./////.

In orice caz,in lipsa unor informaţii mai precise nu înţeleg, să mă asociez la nicin'o punere la punct ce s-i face faţă de Dumitru şi ţin ca acest lucru să fie destul de clar.

Titu lucrează foarte bine şi în această privinţă sunt mai mult decât mulţumit de el. Ţi-aş ascunde însă întregul adevăr dacă nu ţe-aşi spune că îmi displace rolul exagerat pe care şi l-a asumat în suita lui G. Aceiaş reflexiune şi despre Brutus care pe deasupra mi se pare prea deschis la toate potin-urile şi înclinat a le difuza. Sper că aceste lucruri nu se vor afecta prea mult. Dar eu consider că prima condiţie a unei adevărate prieteni este o desăvârşită sinceritate. Dealtfel sunt lucruri de puţină importanţă pe lângă multele lucruri bune ce se pot spune despre amândoi.

Te rog să transmiţi toată afecţiunea mea soţiei tale. Te îmbrăţişez.-

Buzel.

P.S. In ultimul moment aflu că s'a obţinut viza pentru V. Dacă Elveţieni nu-şi retrag cuvântul spre să fie aci în câteva zile. Nu am putut încă obţine pentru I. Voi continua eforturile dar mi se pare mai greu acum decât dacă nu ar fi fost sezizaţi cei mari. In orice caz dacă întârzie prea mult o voi duce în Italia.

1 Aprilie 1947.-

COPIE

00139

Mon cher Picki,

J'ai appris la nouvelle de ton mariage. Il est inutile que je te dise combien cette nouvelle m'a rendu heureux. Comme je te l'ai deja dit a Bucarest j'ai toujours été d'avis qu'un sentiment sincère triomphe de toutes les difficultés et je vois avec la joie sincère d'un veriteble ami qu'il a triomphé de tes hésitations. Je crois encore qu'il n'est pas d'erreur plus grave qu'on puisse commettre envers soi-même que d'essayer d'étouffer un pareil sentiment, je suis heureux que tu ne l'aies pas faite. Je vous souhaite a tous les deux tout le bonheur qu'il est possible de trouver sur cette terre tout le bonheur que j'ai eu moi-même et qui est maintement si cruellement menacé. Après un mois et demi d'attente, le moment approche maintenant où je pourrais enfin aller en Suisse pour rejoindre Cathérine. En quel état je la trouverai Dien seul le sait, car il ya longtemps que je suis sans nouvelles d'elle. Et le fait que ni toi ni Radu ne m'en ayez pas données ne présage rien de bon. Il m'est difficile de te décrire la torture que cette attente a réprésenté pour moi. Maintenant enfin je vois pouvoir aller en devant de mon destin. Aurais-je la force de le supporter ?

J'ai appris que je suis quatrième sur la liste national-paysanne à Bucarest. Comme tu sois il avait été convenu que je serai second. Evidemment que je me rènds très bien compte du fait que, étant absent, il etait difficile de me faire passer avant les autres. Mais, d'autre part, du moment que je suis parti, je n'avais plus de prétentions de figurer sur la liste. On aurait pu avec ma place contenter quelqu'un d'autre.

On m'a annoncé que la lettre des trois est arrivée. Je ne l'ai pas encore vu car on ne me la remettra qu'au moment de mon départ. Mais je te prie de les remercier touts de mon part pour la confiance qu'ils mont temoignée et que je vais essayer de mon mieux de mériter en consacrant à cette tache toute l'énergie dont je serai capable en ce moment tragique de ma vie.

La tension et la dépression, qui me dominent me rendent très difficile de t'écrire une lettre plus longue. Je finis donc cette lettre en te priant d'en excurser la forme ainsi que le desordré de mes pensées.

Je t'embrasse affectueusement et je te prie d'embrasser tous les antres.

Buzel.

16.XI.1946.

10 copie, vezi vol. 7, f. 195–199, 140

Dragul meu Picky,

Am aflat aici vestea căsătoriei tale. Este inutil să-ţi spun cât m'a făcut de fericit această veste. Cum ţi-am spus şi la Bucureşti am fost totdeauna de părere că un sentiment sincer triumfă împotriva tuturor greutăţilor şi văd cu bucurie sinceră a unui adevărat prieten că a triumfat ezitărilor tale. Cred încă, deasemenea că nu există greşeală mai mare ce poate fi comisă împotriva cuiva, decât a încerca să înăbuş un asemenea sentiment. Sunt fericit că tu nu ai făcut-o. Vă doresc la amândoi toată fericirea ce se poate avea pe acest pământ, toată fericirea pe care eu însu-mi am avut-o şi care este acum atât de crud ameninţată.-

După un an şi jumătate de aşteptare, se apropie acum momentul în care voi putea însfârşit să merg în Elveţia să întâlnesc pe Ecaterina. In ce stare o voi găsi numai Dumnezeu ştie, căci e multă vreme de când sunt fără veşti dela ea şi faptul că nici tu nici Radu nu mia-ţi dat veşti despre ea, nu prevestelte nimic bun.- Imi este greu să-ţi descriu lovitura pe care a reprezentat-oaceastă aşteptare pentru mine. Cred acum însfârşit că voi putea merge în întâmpinarea destinului meu. Voi avea puterea de a îl suporta ?

Am aflat că sunt al patrulea pe lista national ţărănistă la Bucuresti. Cum ştii fusesem înţeleşi să fiu al doilea. Desigur că îmi dau foarte bine seama de faptul că fiind absent, era greu să trec înaintea celorlalţi.- Dar, de altă parte, de vreme ce eu sunt plecat, nu mai aveam nici-o pretenţie să figurez pe listă. S'ar fi putut satisface cu locul meu pe altcineva.-

Am fost anunţat că scrisoarea celor trei a sosit. Nu am văzut-o incă, deoarece nu îmi va fi dată decât in momentul plecării. Te rog să le mulţumeşti tuturor pentru încrederea pe care mi-au arătat-i şi pe care voi incerca cât mai mult să o merit consacrând acestei sarcini toată energia de care voi fi capabil în acest tragic

00141

moment al vieţii mele.-

Tensiunea şi depresiunea care mă domină îmi fac foarte greu să-ţi scriu o scrisoare mai lungă.

Termin deci cu această scrisoare, rugându-te să-i scuzi forma şi dezordinea gândurilor. Te îmbrăţişez cu dragoste şi te rog să-i îmbrăţişezi pe toţi ceilalţi

Buzel,

16 Noembrie 1946.-

TRADUCERE

00142

copie. vezi vol. 7. f. 201-202,

INDUSTRIA IN ROAMNIA

Constatări recente cu privire la Libertatea intreprinderii particulare.

Către Editorul lui "New York Times"

In scrisoarea sa publicată la 22 Martie, Mihail Ralea care reprezintă regimul Groza in Statele Unite, proclamă că intreprinderea privată se bucură în România de "libertate neinlăntuită", care sunt faptele ?

Precum si in alte tări sub control comunist, fabricile sunt sub "comitetele de fabrică" numite de comunisti. Dl. Tătărăscu, Vicepresedintele Cabinetului Groza, a raportat el insuşi la un consiliu al cabinetului că una din principalele cauze ale scăderii catastrofale a productiei era amestecul acestor comitete in conducere in loc de a se limita la îmbunătătirea conditiilor de lucru.-

Dl. Ralea a neglijat de a mentiona că guvernul are puterea de a numi un "director de supraveghere" sau chiar un director unic în orice intreprindere care ár putea fi bănuită de "Sabotaj".

"OFICIILE INDUSTRIALE"

Dl. Ralea deasemenea ignorează legea introdusă recent pentru creearea de "oficii Industriale", care, după organul guvernului "Scânteia" / care printr'o coincidentă remarcabilă poartă acelaşi nume de "Scânteia" ca si primul organ bolşevic al lui Lenin "Iskra vor fi imputernicite de a stabili "pentru fiecare industrie ce trebuie să producă, de ce fel de materii prime are nevoie, ce fel de masini, unelte si câte, cum va fi finanţată, la ce preţuri poate vinde si in ce conditiuni ".

La 14 Februarie 1947, aceiaşi foie a proclamat triumfând:

"Oficiile industriale vor permite un control sever al intregii activităţi industriale a ţării, a intregului proces de producţie plecând dela materii prime şi sfârşind cu produsele gata".

Dl. Ralea elogiază "lealitatea si respectul faţă de drepturile de proprietate " cari caracterizează actul pentru nationalizarea Băncii Nationale. Este adevărat că actul face o cotitură în directia drepturilor de proprietate, întrucât este prevăzută "compensarea" insă in ceiace priveste lealitatea oricine poate judeca dacă 25 xxxxxxx cenţi este o compensatie leală pentru o participare care timp de 25 de ani a plătit un dividend dela 2 la 4 dolari.-

El este silit să recunoască că "o scădere cimţită în tranzactiuni a intervenit in ultimele luni", insă pune aceasta in sarcina exclusivă a secetei .Desigur este numai unul dintre elementele al unui dezastru datorit insă mai ales oamenilor si care ar fi putut fi înlăturat uşor dacă nu ar fi fost pentru:

1/. Prezenţa a unui număr de xxxxxxxxx ostaşi ruşi variind între 1.200.000 şi 450.000, înviolarea Convenţiei de Armistitiu care nu permite ocupaţia ci numai dreptul de "liberă miscare .... în caz că ar fi cerută de situaţia militară."

./.

00143

2/. Plata către Rusia sub diferite forme a circa 2 bilioane dolari, după evaluarea supusă la Conferința dela Paris de către W.Thorpe, secretar de Stat Adjunt, în loc de 300.000.000 dolari după prevederile convenției, plus câteva servicii de valoare mai mică.

EXPLOATAREA SOVIETICA DE CAPITALURI

3/. Cunoscutele convenții de " 50 și 50 " acceptate de Dl.Groza. Prin sovromuri, cele mai importante capitaluri sunt exploatate în profitul Rusiei. Ele cuprind petrolul, cheresteau cărbunele, afară de transporturi, bănci, asigurări etc.-

4/. Greutăți de transport datorite jefuirii a 23.142 vagoane și 259 locomotive.

5/. O "reformă agrară" haotică, având ca scop principal strângerea de voturi. Este suficient să se arate că numai 83% din terenul agricol lucrat în medie în timpul războiului a fost însămânțat în 1946, și numai 60% din "planul" guvernului.

6/. Cortina de fier trasă peste publicarea rezultatelor dezastruoase ale economiei planificate combinată cu beneficiile "protecției" Ruse și care a fost ridicată numai în Ianuarie 1947 când a devenit clar că menținerea mai departe a secretului vinovat ar lovi mai mult regimul chiar decât recunoașterea lui și apelul la exploatatorii capitaliști pentru ajutor.

In oarecare măsură îmi pare bine că Dl.Ralea până la sfârșit a fost liberat de interdicția de a recunoaște existența foametei în România și oricât de mult am fi în dezacord pe alte chestiuni, eu aprob din tot sufletul cuvintele sale de mulțumire către Statele Unite pentru ajutorul acordat nefericitilor noștrii compatrioți.

A.Cretzeanu

Fost Subsecretar de Stat în Ministerul Afacerilor Străine al României.

Washington D.D. Martie 25, 1947.

TRADUCERE copie. vezi vol. 7, f. 203—207.

00144

VA FI RATIFICAT TRATATUL CU ROMANIA ?

de Alexandru Cretzeanu.

....

Alexandru Cretzeanu a fost odinioară secretar general al Ministerului de Externe al României. El a demisionat în mod curajios în Sept.1941, ca protest împotriva politicei externe a lui Antonescu. El a făcut aceasta înscris în mod deschis. In Oct.1943, a fost numit Ministruu la Ancara din partea forţelor democratice al României şi în această calitate a iniţiat negocierile de Armistiţiu cu aliaţii cari au adus cu ele căderea dominaţiei Germane în România. In prezent Cretzeanu este în Statele Unite şi lucrează la o carte care va fi intitulată "Politica Balcanică între cele două războie"

....

JAMES F.BYRNES a spus în comisia de afaceri străine a Senatului că tratatele de pace supuse Senatului pentru ratificare rezultau din "diferenţe aproape de neînlăturat". De unde vin aceste "diferenţe"? Ele vin foarte simplu prin faptul că există două categorii cu totul deosebite în lăuntrul Naţiunilor Unite.

Adevărul este că Uniunea Sovietică a fost în recentul războiu de partea Germaniei, în fazele sale dela început. Aceasta este arătat prin pactele sovieto-germane din 23 August şi 27 Sept 1939, cu anexele lor secrete şi schimbul de telegrame drăgăstoase şi entuziaste între cei doi capi ai Statelor totalitare. Sunt deasemenea livrările masive din materii prime făcute de Uniunea Sovietică către Germania în anii 1939 - 1941. Cuvântările în cari Molotov apăra politica de războiu a naziştilor, atacând în acelaşi timp Marea Britanie, sunt o dovadă în plus.-

Ca răsplată pentru complezenţa sa, Stalin a obţinut vaste teritorii întinzându-se dela Finlanda prin Statele Baltice şi Polonia până jos la ţărmurile Româneşti ale Mării Negre.

Dacă Hitler s'a decis să atace pe fostul său partener a fost desigur nu din greşala lui Stalin, care a rămas credincios pactului. Guvernul Sovietic a dus observarea scrupuloasă a obligaţiilor sale către Germania, până la expulzarea din Moscova la 9 Mai 1941, a Legaţiilor Jugoslaviei, Belgiei şi Norvegiei. Această acţiune nu însemna nimic mai puţin decât ratificarea făţişe chiar a acelor cuceriri ale lui Hitler în cari Sovietele nu au fost direct părtaşe.

Numai atacul trădător al lui Hitler împotriva fostului său complice a aruncat Uniunea Sovietică - cu totul împotriva voinţei sale - în tabăra opusă.

Acum când Germania a fost în mod decisiv înfrântă, oamenii Kremlinului au neruşinarea de a susţine - în profitul lor, şi cu câteva premii adăugate în plus - aplicarea totală a înţelegerilor lor cu Hitler! Văzând că aceste înţelegeri sunt bazate în mod hotărât pe însăşi negaţia principiilor ce inspiră democraţiile apusene, este de mirare că s'au ivit acuma "diferenţe de neînlăturat"?

./.

In Tratatul de Pacé cu România, articolul 1, prevede că frontiera Româno-Sovietică este fixată " după intelegerea sovieto română din Iunie 1940". Insă acest asa zis acord consta în acel timp din evacuarea fortată a Basarabiei si Bucovinei de Nord, în urma unui brutal ultimatum sovietic. Insă Ripretop a fost acela care prin Acordul secret din August 1939, a recunoscut dreptul Uniunei Sovietice de a lua Basarabia. Intr'adevăr, când ultimatumul Sovietic a fost mai târziu prezentat României, la 26 Iunie 1940, Guvernul Nazist a intervenit intr'un mod foarte amenintător pe lângă Guvernul Român pentru a-l forta să cedeze cererilor sovietice.

Acum, câteva luni după ce Ribentrop a fost spânzurat ca un criminal de războiu, senatul american este chemat să ratifice acordul pe care l-a semnat cu Molotov!

xxxxx

Natiunile suferă si plătesc pentru greşelile conducătorilor lor. Deaceea România trebuie să sufere consecintele, actelor necugetate ale fostului Rege Carol, care sub presiunea panicei produse de prăbuşirea frontului Franco-Britanic şi de ultimatumul sovietic, a aruncat tara sa în braţele lui Hitler în 1940.

Insă ar trebui cel putin reamintit că Regele Carol, in urma unei lovituri de Stata, a suprimat Constitutia si a instituit dictatura sa personală 1938. Lipsit de mijloacele de a-şi manifèsta voinţa poporul român nu are din aceasta cauză nici o responsabilitate de nici un fel, nici pentru aderarea la Axă nici pentru participarea la războiul împotriva Uniunei Sovietice. Acest licru a fost recunoscut in mod formal chiar de defunctul Presedinte Rusvelt in mesagiul său la Congres din 2 Iunie 1942.-

Pe dealtă parte, ne putem pune intrebarea dacă chiar un guvern român reprezentativ ar fi putut influenţa în vre'o măsură un destin care, ca si cel al Poloniei, fusese petlecíut dinainte prin pactele Germano-Sovietice.

Afară de toate acestea, nu poate fi negat că România are un drept total si inatacabil in momentul de fată, drepturi ca promisiunile solemne făcute ei ca rècompensă pentru incetarea ostilităţilor impotriva Uniunei Sovietice şi pentru aruncarea trupelor ei în eforul impotriva lui Hitler, să fie respectate. Nu ne referim numai la acele promisiuni generale continute în Charta Atlanticului ci la acele făcute in special României.

La 4 Aprilie 1944, Molotov a făcut următoarea declaratie:

" Guvernul Sovietic declară că nu urmăreste scopuri de a-şi insuşi vre'o parte a teritoriului Român sau de a schimba în vre'un fel oarecare ordinea socială existentă in România. El declară deasemenea că intrarea în România a trupelor sovietice este numai consecinţa necesităţilor militare şi continuarea rezistenţei trupelor inamicului".

Secretarul de Stat Cordell Hull a declarat la Conferinta de Presă din aceiaşi zi că Guvernul American a fost informat din timp de declaratia lui Molotov si adăuga:

"..... Asigurările publice cuprins in aceasta declaratie vor ajuta România ca să constate că este interesul ei de a alunga pe germani din România".

La 12 Aprilie, Guvernul Sovietic a mers un pas mai departe El ainmânat emisarului din Cairo al partidelor de opoziţie din România, o propunere de Armistiţiu, aprobată de Statele Unite si Marea Britanie care specifica că România îşi va câştiga dèplina in-

./.

dependentă şi suveranitate dacă rupe cu Germania şi uneste forţele sale cu Naţiunile Unite.Delegatul Sovietic la Cairo a confirmat la 27 August 1944,în urma loviturei de Stat executată la Bucureşti în favoarea Naţiunilor Unite,că propunerile făcute în Aprilie rămân pe deplin valabile.Mai mult,guvernul sovietic a renoit din proprie iniţiativă la 25 August declaraţiile Molotov şi proclama că nu are intenţia " de a limita în vre'un fel oarecare independenţa României".

Convenţia de armistiţiu semnată la Moscova la 12 Sept. 1944,nu prevedea vre'un drept de ocupaţie militară,dar menţiona numai că guvernul român va asigura pentru trupele sovietice şi trupelor celorlalţi aliaţi " posibilităţi de liberă mişcare pe teritoriul Român,în orice direcţie,dacă ar fi cerute de situţia militară."

Deasemenea,Molotov a specificat în prezenta Ambasadorilor Americani şi Britanici că trupele sovietice vor părăsi România după încetarea ostilităţilor împotriva Ungariei şi Germaniei.

x x x

Dela 24 August 1944,până la capitularea Germaniei - o perioadă de 8 luni - circa 20 de divizii Româneşti au luptat alături de trupele sovietice în Ungaria şi Cehoslovacia.Ele au luat parte la 18 mari bătălii şi 367 lupte mai mici,acoperind mai mult de 600 mile,până în însăşi inima Boemiei.In plină iarnă ei au trecut 12 şiruri de munţi,mergând prin o regiune fără drumuri şi fără adăpost.Ei au capturat 103.214 prizonieri.Pierderile lor au fost îngrozitor de grele.

România şi-a îndeplinit partea ei din contract în mod neîndoios.Ea este desigur îndreptăţită să aştepte ca cealaltă parte contractantă să îndeplinească pe ale ei.Insă la aproape 2 ani după încetarea ostilităţilor în Europa, trupele sovietice rămân - în număr foarte mare - pe teritoriul Român.

Tratatul de Pace cu România supus acum Senatului American pentru ratificare va îndeplini promisiunile formale făcute României de către Naţiunile Unite cele mai importante ?Vai,e departe de aceasta.Articolul 21 al acestui trata prevede:"Dreptul Uniunii Sovietice de a ţine pe teritoriul român asemenea forţe înarmate ce ar fi necesare pentru menţinerea liniilor de comunicaţii ale armatei sovietice cu zona sovietică xxx de ocupaţia din Austria".

In număr nelimitat de trupe sovietice poate să rămână în România pentru un viitor nedeterminat.Reamintim că Uniunea Sovietică s'a folosit de ocupaţia sa militară în România pentru a impune şi menţine acolo un guvern quisling,se va constata că tratatul de pace este destinat de a da aprobare legală violării promisiunilor de către Rusia Sovietică.Privirea cea mai fugară asupra unei hărţi va arăta că numai prin cea mai capricioasă exagerare a imaginaţiei pot trece liniile de comunicaţie între Uniunea Sovietică şi zona Sovietică de ocupaţie din Austria,prin România.

x x x

Insă mai este un alt capitol al Tratatului de Pace care pare la fel să consfinţească pierderea independenţei României.Acesta este capitolul asupra reparaţiilor.Articolul 22 prevede că în vederea faptului că România a încetat ostilităţile la un moment dat şi a luat parte la războiul împotriva Germaniei,ea va avea să plătească în decurs de 8 ani numai 300 mii dolari,pentru a compen-

./.

001147

sa Uniunea Sovietică pentru pierderile suferite. Insă tratatul nu stabileste nici un bilanț al celor plătite până în prezent de România. Propunerea Australiană pentru instituirea unui comitete pentru reparații a fost respinsă cu indignare de delegatia Sovietică. Deatunci Uniunea Sovietică continuă să rămână singură stăpâna situatiei, îndreptățită de a continua să impună României propria ei interpretare nerusinată si metodele nedrepte de calculare, cari până în prezent iau permis să incaseze nu cele două anuități autorizate de 37 milioane cinsute mii dolari fiecare, ci un bilion dolari până la 1 Sept. 1946.

Aceasta sumă uluitoare reprezintă de 8 ori bugetul României dinainte de războiu. El mai reprezintă totalul exporturilor acestei țări într'o perioadă de 8 ani de prosperitate. Dl. Thorp din Delegatia Statelor Unite a declarat la 23 Sept. 1946, în fata Conferintei de Pace:

" Dacă costul trecutului si viitorului este totalizat căpătăm uluitoarea sumă de 2 bilioane dolari"

Venitul national al României este redus astăzi la circa 700 milioane dolari anuali, in timp ce a prevăzut că exportul României cu greu va putea să atingă 15 milioane până la 20 milioane dolari anuali în perioada din 1946 la 1952. Ruinarea totală a economiei românesti este de prevăzut într'un viitor foarte apropiat. Si bancrotul national implică în sfera politică disparitia progresivă a suveranității natiunii debitoare.-

x x x x

Celelalte clauze economice ale Tratatului de Pace lasă deasemenea putine sperante că independenta României ar putea încă fi salvată. Articolul 21 prevede pentru clauza națiunii celei mai favorizate care ar părea că exclude orice privilegii si monopoluri în folosul unor state anumite. Insă tratatul omite de a se ocupa cu acordurile de felul acelora care au fost până în prezent încheeate între regimul quisling al lui Groza cu Uniunea Sovietică. Acestea român prin urmare pe deplin valabile. Prin acestea acorduri încheeate cu asemenea fanfare la 8 Mai 1945, întreaga viață economică a României a devenit o anexă a economiei sovietice. Prin crearea societăților comerciale si industrale combinate sovieto-române / asa zisele "Sovromuri"/ Uniunea Sovietică devine proprietarul exclusiv a unei jumătăți a fiecărei din principalele resurse economice ale României, care cuprinde petrol, cherestea, cărbune transporturi, bănci, asigurări, comert, etc., desi partea de capital original învestit de Uniunea Sovietică este aproape neexistentă. Cât de just s'a spus în timpul când s'a constituit Sovromul pentru transporturi aeriene, că participarea României constă din avioane si personal, în timp ce Uniunea Sovietică contribuia cu aerul!

xx xx xx

Sunt cel putin două consideratiuni esențiale ce trebuiesc retinute:

1/. In vederea faptului că evacuarea trupelor sovietice de pe teritoriul român va începe numai după o perioadă de timp în urma ratificării Tratatului de Pace ce trebuie încă încheeat

./.

cu Austria, nu există nici un fel de urgentă de a ratifica tratatul cu România inainte de a fi incheeat si ratificat tratatul cu Austria.

2/. In orice caz pare a fi cu totul de nedorit de a se ratifica un tratat semnat din partea României de regimul quisling existent. Desigur este clar că numai un tratat semnat de un guvern cu adevărat democrat si reprezentativ, instituit după ce au avut loc alegeri libere poate obliga in mod valabil poporul român.

Ratificarea Tratatului de Pace încheeat cu actualul guvern din Bucuresti care a fost numit de reprezentantul Kremlinului Vâşinschi, poate insemna un singur lucru: Un premiu acordat violării neruşinate a înţelegerilor dela Yalta, Potsdam si Moscova.

/"The New Leader"/

00150

00149

LEGATURILE INTRE IULIU MANIU SI GARDA DE FIER

Copie. vezi vol. 7. f. 213-214.

Duminică 10 Decembrie 1933
ora 6.1/2 dimineaţa.

00151

Camarazi,

1). Veţi aştepta cu calm şi cu aceiaşi neinvinsă credinţă desfăşurarea furtunii.

2). Nu vă veţi indoi nici-o-dată că aceasta este calea marilor izbânzi.-

3). Vă veţi supune măsurilr justiţiei în ale carei virtuţi am crezut şi vom vrede nemărginit.-

4). Voturile voastre in număr de peste 200.000 (două sute mii), le veţi imparţi după cum urmează, ascultându-mă şi de această dată fără şovăire:

1). Legionarii din Ardeal vor vota cu Iuliu Maniu.

2). Legionarii din Vechial Regat şi cele lalte ţinuturi vor vota cu Gheorghe Brătianu.-

3). In judeţele în care candidează personal Mareşal Averescu îi veţi da voturile, şi vă veţi pune la dispoziţia Sa în orice provincie ar candida.-

Veţi lupta pentru aceşti trei oameni cu acelaş dor cu care aţi fi luptat pentru propria voastră mişcare. Veţi pune în joc toate puterile voastre pentru ca să-i vedeţi biruitori aşa cum aţi dorit să ne vedeţi pe noi.-

Oamenii aceştia nu au credinţele noastre, dar mai bine cu ei, decât cu cei care s'ar părea că au credinţele noastre, dar sunt lipsiţi de caracter.-

Turcii n'au avut credinţa lui Stefan cel Mare, dar acesta i-a preferat pe ei înaintea tuturor popoarelor creştine din vecinătate tocmai pentru că acestora le lipsea caracterul.

Ţin însă să fac o precizare: cu aceşti oameni nu m'am întâlnit, n'am vorbit, nu mi-au cerut acest lucru şi nici nu le-am promis.-

Ordinul vi-l dau dela mine, izvorât din conştiinţa mea că trebuie să votaţi, că nu este bine să vă anulaţi voturile.-

....

In nici-un caz nu veţi vota cu Cuziştii :

1). Pentru că Cuzişti sunt şi de astă dată ca şi în trecut o altă faţă a Guvernului. Ai vota însemnează a da voturile Guvernului care ne-a făcut înalta onoare, în faţa istoriei, de a ne disolva.-

2). Pentru că bancherii Iudeo-Francezi n'au cerut liberalilor desfiinţarea Cuzizmului, nici măcar oprimarea sau stingherirea lui, desigur pentru motivul că aceşti stăpâni sunt

..//..

mulţumiţi de modul cum se comportă Cuzizmul şi la convine existenţa lui sau în cel mai bun caz n'au nici-o teamă de el.-

3). Pentru că m'am convins adânc că nu te poţi încrede în cuvântul Cuziştilor, sunt oameni fără caracter, capabili de orice compromisuri chiar şi de acela de a se pleca şi a săruta cu umilinţă mâna acestor bancheri care au cutezanţa de aşi lua aerul de stăpânii la noi acasă considerându-ne ca o colonie alor. Deci nu prin Cuzism văd eu că s'ar putea învinge cutezanţa bancherilor jidani dela Paris.-

Socot ca o mare nenorocire, în adâncul conştiinţei mele de Român, îndreptarea mişcărilor Naţionale pe căile cuzizmului.-

Camarazi,

Aştept dela voi în ceasul acesta dovada disciplinii a credinţii voastre şi a celei mai frumoase şi mai dârze rezistenţe.-

Aduceţi-vă aminte necontenit de morţii noştri care ne leagă şi care ne poruncesc.-

Impărtăşind cu voi toţi durerea tuturor loviturilor ce le primiţi, beau alături de voi din paharul durerilor şi al nedreptăţilor, având mai mult de oricând însă, credinţa că mâine vom bea împreună din paharul, sfinţit de jertfe, al biruinţei Legionare.-

Vă îmbrăţişez cu vechea camaraderie.-

Corneliu Zelea Codreanu
Seful "Gărzi de Fier"

P.S. Citind ziarele am văzut că nu este vorba de un Decret Lege, ci de un simplu Jurnal al Consiliului de Miniştri, care nu poate viola drepturile garantate de Constituţie, pentru care mă voi adresa de urgenţă Comisiuni Centrale Electorale, pentru a nu aproba anularea listelor Grupării pe care o conduc.-

C.Z.C.

ss.Corneliul Z.Codreanu.

LEGATURA INTRE IULIU MANIU SI AGENTII DIPLOMATICI AI LUI ANTONESCU IN STRAINATATE.

00154

Carp C. Mircea

1 Sept. 1947

C O P I E, rezi vol. 7. f. 221.

00155

Nota ce mi-aţi trimis, am comunicat-o Domnului Maniu, care ne-a încunoştiinţat că blocul naţional-democrat s'a constituit din partidele naţional-ţărănesc, naţional liberal, socila-democrat şi comunict, şi este condus de preşedinţii acestor partide.

Domnul Tătărăscu nu face parte din acest bloc, din cauză că Domnia Sa a luat parte în guverne fasciste şi este un dezident al partidului naţional-liberal.

ss) M.A.

2 August 1944

C O P I E, vezi vol. 7 f. 222,

00156

din 27.VIII.1944

Primit 29 Iulie

TELEGRAMA CIFRATA

primită dela Berna

Personal pentru Dl. Vice Preşedinte al Consiliului.

A se descifra de persoana desemnată de D-Sa.

1) Referindu-mă la telegrama Dvs. Nr.3414 şi urmare la telegrama Nr.1755.

Răspunsul a fost transmis la Foreigon Office.

2) Referito la telegrama Dsv. Nr.3502:

Voi comunica azi Legaţiunilor Comitetului Crucii Roşii şi Alianţei Internaţionale Izraelite numită "Joint Distribution Comitee".

3) Faţă de situaţiunea cu totul specială dela Geneva, pe care o cunoaşteţi, dorind a concentra în mâinile mele şi în fapt întreaga activitate oficială diplomatică din Elveţia, vă rog în cazul când nu dispuneţi pentru acest post de o persoană de încredere absolută verificată de D voastră, să lăsaţi, cu începere dela 1 August, pe Motaş.

Eu asumându-mi întreaga răspundere pentru bunul mers acelui oficiu (text scris cu cerneală)

Altă modalitate. Aş fi de părere ca unul din delegaţi să fie Dl. Vişoianu care este în curent cu desbaterile dela Ankara. Alt delegat să meargă de aci. (text tăiat cu cerneală)

P E L L A 156/1837

Nota ce mi-aţi trimis- am comunicat-o D-lui Maniu, care ne-a încunoştiinţat că blocul naţional democrat s'a constituit din partidul naţional-ţărănesc, naţional-liberal, social democrat şi comunist, şi este condus de Preşedinţii acestor partide. Dl. Tătărăscu nu face parte din acest bloc, din cauză că D-Sa a luat parte în guverne fasciste şi este un disident al partidului naţional-liberal. (text tăiat cu cerneală)

00157

DOCUMENTE ALE AGITATIEI ANTI DEMOCRATICE A LUI IULIU MANIU

IN TARA

00158

Copie. reg. vol. 7 f. 269-273.

00159

ROMANI UNITIVA

Români, sunteţi nerecunoscătorii, netrebnici, hoţi şi pungaşi, pentrucă după ce Armata Roşie v'a eliberat de sub jugul hitlerist, voi nu îndepliniţi condiţiile Armistiţiului, Români asta vise strigă în faţa toată ziua, a sta se scrie în fiecare gazetă, asta se citeşte pe toate zidurile, asta v'o spune mereu Dl. Simion Oeriu .

In prim loc noi Românii nerecunoscători, netrebnici cum om fi, nu-i dăm voie Dl. Oeriu să ne vorbească despre îndatorirle noastre, pentrucă fără să fim antisemiţi şi recunoscând evreilor dreptul la viaţă, la fel ca ori cărui cetăţean, nu îngăduim unui evreu cum e dl. Oeriu să vorbească despre dato riile de onoa re ale Românilor. Această onoare Românească e numai a noastră şi un străin care nu simţe românește nu are nici un ameste c în asemenea sentimente pe care nu le poate înţelege.

Dar să veden de p artea cui stă onoarea de a fi respectat armistiţiul şi de partea cui stă desonoarea de a-l fi călcat.

Prin Art. I d in Convenţia de Ar mistiţu ne-am obligat să dă m I2 divizii care să lupte în potriva Germaniei. Am dat în loc de I2 Divizii I9. Fa p tul că am dat mai mult ne-ar fi făcut cinste, dar aceas tă onoa re ne-a fost murdărâtă de următoarele lucruri ; Armata noastră , a fost aşezată să lupte în locurile cele mai grele, aşa încât a avut în cele 8 luni de răsboi o piedere de 50% . T otuşi în ciuda faptului că în afară de cei tr i mari aliaţi am fos t ţara care în războiul în potrivaxxxx Germaniei am fos t angajat x cea mai mare forţă şi am avut cele xxxxx mai multe p ierderi, nu am fost recunoscută nici odată ca ţară cobeligera ntă şi am fost numai o ţară supusă Rusieicaria i-am închinat viaţa a 350.000 de oameni pentru ca sub comanda nu a noastră ci a Rusiei să îngr păm din ei I70.000. Intrebămdece, cu toate sacrificiile, nu am fost socotită ţară cobeligerantă, de ce I70.000 soldaţi am murit nu ca eroi ci ca mercenari şi sclavi ? Vă răspundem pentrucă ac st Guvern care ne conduce azi, inpus ţării cu forţa, nu e recunoscut la londra şi la Washington şi de ce nu poate repreze ta o ţară pe care Anglia şi America s'o recunoască drept aliat. Dar cinstea pe care Armata noastră a smuls-o câmpului de bătaie a fost murd ărită şi cu alte lucruri. Generalii şi ofiţerii care au condus-o au fost rând pe rând îndepărtaţi, asvârliţi în temniţe sau condamnaţi la moarte pentru fapte imaginare petrecute cu ani în urmă. Iar bieţii soldaţi în loc că defileze aşa cum se cuvine, la s fârşitul răsboiului, încărcaţi de glorie, în faţa Regelui pe car toţi îl iubim atât, au fost trimişi acasă pe jos, fără haine desculţi, dupe ce a colo unde luptaseră lis'au luat armele cu forţa. Si dacă e aşa, întrebăm cinex xxx a respectat armistiţul şi cine l'a călcat.

In convenţia de armistiţiu nu sescrie nimic de Aviaţia şi Marina Română de cât că în timpul războiului Aviaţia, Marina ca şi Inf anteria vor lupta sub conducerea Coma ndamentului Sovietic. Asta înseamnă că la sfârşitul războiului, ceace a rămas în Aviaţie şi în Marină rămâne României. Dar în loc Aviaţia şi flota să fie a noastră ne-a fost pur şi simp lu furată de Ruşi. din cele I.300 de avioane numai avem decât câteva zeci şi din cele I20 unităţi de Ma rină, nu am rămas cu absolut nimic. şi vasele nu au folosit răsboiului o singură clipă însă au fost luate toate de ruşi, li' s'a shimbat numele şi steagul, au fost botezate ruseşte şi duse în porturile sovietice. Odată că vasele au fost luate şi materialele şi muniţiile Marinei, iar I80 ofiţeri şi sub ofiţeri de Marină au fost luaţi de ruş i int ernaţi la Odessa. In bazsa cărui articol con convenţia de armistiţiu au făcut ruşi toate acestea? Inseamnă ace asta aplicarea cinstitată a armis tiţiului ?

Prin Art. 2 din convenţia de Armistriţiu, România avea datoria s ă interneze pe ostaşi Germani luaţi prizonieri şi să interneze p e cetă ţeni civili. Iată cum a fost aplicată ace astă dispoziţie : prizonieri de răsboiu în loc să ne rămâie au fost luaţi de ruşi, însă dupe ce noi am fos t obligaţi să-i echipăm, iar cetăţenii civili Germani în loc s ă -i internăm noi au fost ridicatitot de ruşi. Ba mai mult, ruşii au deportat nu numai cetăţeni Germani, au ridicat sub ochi noştri cetăţeni români care aveau cât de puţin sânge German în vinele lor, lăsând în urmă familii pur româneşti în mizerie şi suferinţă. Cu ce drept au călcat ruşii s uveranitatea statului român?

- -

00160

A făcut guvernul nostru neputincios şi servil un singur gest de împiedecare ? Desigur nu, guvernul s'a mulţumit să ne ţipe nouă că executăm aplicarea armistiţiului, ţipătul vătafului de robi care se mai putând de stăpânului loveşte pe nedrept tot în robi.

Prin Art. 3 din Convenţia de armistiţiului, România s'a obligat de a pune la dispoziţia Armatei Ruse mijloace de locomoţie pentru a se deplasa pe teritoriul român. Această obligaţie România a îndeplinit-o pentru că a dat sau mai bine zis i s'a luat tot ce avea, aviaţie marină a proape toate vagoanele şi locomotivele. Dar Rusia nu s'a mulţumit se exploateze la maxim obligaţia noastră, a luat mai mult decât îi era îngăduit a luat toate vasele şi şlepurile, propritatea particulară la care nu avea drept, au scos din ţară 22.000 vagoane şi 250 locomotive şi nu lemai restituie lucru pe care nu putea să-l facă pentru că avea doar voie să se folosească de mijloacele noastre de transport şi doar în ţară la noi, aşa în cât nu-i era îngăduit să treacă peste hotare vagoanele şi locomotivele şi nici să se facă stăpâni pe vreo 12.000 automobile particulare, întrebăm cu ce drept obligă automobilile ce bruma au mai rămas, să circule cu permis sovietic? Înseamnă acesta respectarea armistiţiului sau înseamnă că Rusia socoteşte ţara noastră drept o ţară ocupată din care are voie să prade orice şi ori când?

Prin Art. 5 din convenţia de Armistiţiu ne-am obligat să trimitem în Rusia pe toţi prizonierii ruşi, precum şi pe toţi cetăţenii ruşi care-i aduseserăm noi cu de-a sila în România (Care ori fi fost şiaî?) Prizonierii i-am predat o pre marea dispărare a unora din ei cărora întoarcerea în Rusia nu le surâdea de loc. Dar în aplicarea acestui Art. Rusia a făcut un lucru fapte care au călcat în picioare nu numai convenţia de Armistiţiu dar au nesocotit drepturile oamenilor, dreptul internaţional cât şi cele mai simple îndatoriri de omenie. Au cerut Ruşii ca toţi oamenii chiar de origină Românească fiind, care s'au refugiat din Bucovina sau Basarabia să fie trimişi cu de-a sila înapoi. Ba în ultima vreme au cerut să le fie trimişi şi aceia care erau în Iunie 1940 funcţionari sau militari în aceste provincii. Adică au cerut ruşii ca oamenii liberi să fie prinşi ca robi, ageţişi trimişi au cerut ca oameni liberi să fie cu de-a sila cetăţeni sovietici. Rezultatul a fost că din nefericire pentru noi, mulţi au reuşit să scape ascunzându-se dar mulţi au fost totuşi siliţi să plece şi mulţi din ei s'au sinucis preferând să moară decât să trăiască sub administraţie sovietică. Iată D-le Cerin dece nu ai dreptul să vorbeşti despre aplicarea armistiţiului, pentrucă asemenea suferinţe care duc până la sacrificiul vieţii sunt suferinţe româneşti pe care un străin nu le poate înţelege,

Prin Art. 7 din convenţia de Armistiţiu, România trebuie să predea Rusiei sub titlul de trofee ori ce material de război german, iar prin articolul 8 România se obligă de a păstra orice bunuri care ar aparţine Statului sau cetăţenilor germani sau persoanelor aflate în Germania. Iată cum înţelege Rusia să execute aceste dispoziţiuni : În prim loc ne-a obligat să reparăm trofeele, aşa încât ne-a costat vreo câteva miliarde aceste reparaţii fără ca această sumă să ne fie scăzută din datorie.

Pe urmă găsind ruşii vreo 1500 de maşini germane stricate, în loc să le ia aşa, cum erau în chip de trofee, ne-a obligat să dăm altele bune în schimb, în baza cărei obligaţii nu se ştie nimeni. Aplicarea armistiţiului Art. 8 ... a fost şi mai extraordinar şi dovedeşte încă odată că pentru guvernul Sovietic convenţiile semnate de el sunt nişte simple petece de hârtie fără valoare. În aplicarea Art. 8 Rusia nu are dreptul să ridice nimic, noi avem doar datoria să păstrăm tot ce aparţine statului şi cetăţenilor germani. Ruşii nerespectând însă armistiţiul au ridicat din vama tot ce era din provenienţă germană, mărfuri care erau propietatea negustorilor români sau erau cumpărate de Stat, mărfuri în valoare de 30 miliarde. Dar au făcut mai mult, au intrat în case particulare, în prăvălii în depozite şi unde au găsit mărfuri fabricate în Germania dar care era propritate românească le-au ridicat. Astfel au luat maşini de tot felul, mate-

00161

mașini de tot felul materiale fotografice și produse farmaceutice, așa încât românii mor azi cu miile și nu mai găsesc doctorii.

Prin articolul 10 din convenția de armistițiu, România este obligată pe tot timpul războiului să întrețină cu ea se cheltuială trupele sovietice care se află pe teritoriul țării, precum și să dea în folosință mijloacele de comunicație, instalațiile de utilitate publică, depozite, generatoare de energie, armatelor rusești. Aplicarea acestui art. a costat țara românească în 10 luni 863 de miliarde prădând în această sumă 25 mii vagoane de cereale și furaje, 10.000 vagoane de zarzavaturi și fructe, 3600 vagoane de carne și grăsime, 150 vagoane de spirt, 9000 vagoane de combustibil 1.000.000.000 țigări și 350. milioane cutii de chibrituri. Art. 10 nespecificând până unde se întinde obligația noastră nu putem protesta. Suntem în drept însă de a protesta pentru alte lucruri: Eram obligați să întreținem trupele sovietice pe teritoriul românești, ori mare parte din produsele luate dela noi au folosit la întreținerea armatei ruse care se afla în Ungaria și Germania. dar mai mare nedreptate o reprezintă situația actuală, avem obligați să întreținem trupele sovietice atâta vreme cât acestea purtau războiu, după terminarea războiului obligația încetează să ne. Ori acum tocmai Rusia ne cere mai mult pentrucă azi găzduim în țară 2 milioane de ostași sovietici care parcă s'au așezat și pentru ernat ostași pe care îi hrănim îi îmbrăcăm, le plătim leafă fără să fim cu nimic îndatorați, așa în câteva luni vom cheltui alte 200 sau 300 miliarde și țara ne va fi complect costuită. Acest Art. 10 a avut darul ca până acum să ne sărăcească complect în baza lui au luat rușii atât grâu încât noi nu mai avem pâine decât de două ori pe săptămână și ne-au luat atâția cai încât în viitor țara noastră nu se mai poate reface. Tot interesul faptelor rușilor bazate pe art. 10 erau să ruineze în câteva săptămâni tot sistemul nostru financiar. In adevar da că circulația rublelor ar fi continuat în România leul nostru nar mai fi avut nici puțina valoare pe care o are astăzi. Din fericire pentru noi datorită Angliei și Americei și cu ajutorul dacă nu ne înșelăm - a unui bun cetățean care se numește Maxe Aușnit scăpat la vreme de o catastrofă financiară, rublele încetând să mai aibă valoare circulatoare. Am arătat până acum că aplicarea Art. 10 ne-a sărăcit am vrea însă ca cel puțin de aici înainte România să înceteze să mai plăti ceva pentru că nu mai e cu nimic datoare. Ne întrebam însă cum va reuși guvernul să obțină acest lucru? Noi credem că acest guvern servitor supus Rusiei nici macar nu va avea curajul să facă o asemenea cerere.

Infine urmează să vedem dacă România a respectat art. 11 din convenția de armistițiu despre care s'a spus de sute de ori că Rusia a fost atât de generoasă atunci când a obligat România să plătească numai 300 milioane dedolari ca despăgubire de războI.

Nu facem aprecieri asupra prea lăudatei generozități, afirm doar că această sumă putem să plătim și am plătit-o chiar și nu în 6 ani ci în opt luni, ca pentru ase recunoaște însă României că a plătit întreaga datorie de războiu ar trebui să se întâmple câteva minuni care desigur nu se vor întâmpla nici când. Ar trebui ca Rusia să fie de bună credință să respecte convenția de armistițiu pe care asemnat-o și în fine să avem un guvern care să nu fie o slugă Rusiei și să poată arăte susține ce e lămurit și drept. Desigur însă că nu se va întâmpla nimic pentrucă minuni nu se mai fac în ziua de astăzi. România va căuta ca să plătească ceace nu datorează să facă și să sufere ceece nu este obligată și toți românii vor fi acuzați că nu îndeplinesc și că sabotează armistițiu. Ni. Ceri ne va spune că suntem lipsiți de onoare și noi, răbdatori și învățați să tăcem ca robii vom așeza în muzeu un cal o vacă și o pâine pentru ca la iarnă să ne aducem aminte la ce au folosit aceste trei lucruri, dar să arătăm cum să face că am plătit până acum întreaga datorie de războI.

Pentru a face socoteala trebuie să vă mai spunem două lucruri peste ce le ce ați aflat până acum, trebuie să vă spunem că dela armistițiu și până acum din calculile venite din toată țara armata sivietica, prin jafuri făcute a păgubit pe români cu cel puțin 500 miliarde de lei. Oricum aceste jafuri nu sunt reglementate în convenția de armistițiu, e normal ca suma păgubită se scadea din datoria de războiu, înfine trebuie să vă mai spunem că deși Rusia nu putea, după încheerea armistițiului, să mai ia sub numele

-./..

de pradă de război nimic din România, totuşi ruşii ne-au luat, fără nici un drept 2 3.000 vagoane şi 990 locomotive considerându-le captură [illegible] toate au fost scoase din ţară numai după ce armistiţiul s'a încheiat şi [illegible] făcân-du-ne [illegible] tot ce-şi [illegible], ca încasări [illegible]. Potrivit Art. 11 din convenţia de armistiţiu trebuia să plătim în 6 ani 300. milioane dolari, am plătit până acum această sumă 77 milioane dolari, plătind cu 5 milioane dolari mai mult decât rata convenită, prin urmare ne-au mai ii rămas 223 milioane dolari a [illegible] la o valoare română în lei 892 miliarde. Să socotim pe de altă parte sumele pe care le-am plătit sau cu care ne-a păgubit Rusia fără drept : 500 miliarde ca urmare a jafului armatei sovietice, 90 miliarde pentru avioanele luate, 75 miliarde valoarea flotei, materialelor şi muniţiunilor marinei luate de ruşi fără nici o justificare, 60 miliarde cele 23.000 vagoane şi 300 miliarde cele 990 locomotive luate cu japca, cele 30 miliarde cele 12 mii de automobile ridicate de ruşi, 30 miliarde pentru porturile luate de ruşi din vama [illegible] pretext că sunt Germane, [illegible] 100 miliarde întreţinerea celor 2 milioane de ruşi pe care nu mai avem datoria să-i hrănim şi să-i îmbrăcăm şi să le plătim leafa după ce războiul s'a terminat. Deci făcând adunarea vedeţi că toate aceste bunuri luate pe nedrept însumează 891 miliarde deci tocmai cât pretindem ruşii că avem de plătit şi la asta nu s'a socotit costul reparaţiilor [illegible] vaselor proprietate Germane şi nici materialele şi muniţiile şi echipamentul celor 13 divizii care au luptat pe front şi care au rămas ruşilor pentru că pe soldaţi i-a trimis acasă [illegible] şi fără arme.

Dar nu am terminat cu descrierea relei credinţe ruseşti această rea credinţă s'a manifestat şi în alte capitole din aplicarea convenţiei de armistiţiu. Potrivit Art. 12 din convenţia de armistiţiu, România trebuie să restituie Rusiei vagoanele, locomotivele, tractoarele, maşinile, obiectele de valoare şi cele artistice pe care românii le-au luat din transilva-nia. Ori ce minte clară şi de bună credinţă atunci când citeşte Art 12 înţelege că România trebuie să restituie numai acele lucruri care la data încheierii armistiţiului mai erau în fiinţă şi să în orice caz nu trebuie să restituie acele lucruri care prin natura lor s'au consumat cum: Cereale, fructe, şi conserve, lapte, unt, şi carne şi altele. Deci în cazul în care România trebuia să restituie numai ce găsise în Basarabia şi Transnistria şi deci ar fi adus lucrurile în starea în care se găseau când ruşii le-au părăsit ce rost ar mai fi avut să plătim despăgubirile din Art 11.

Am arătat că aşa jucacă o mantă de bună credinţă, ruşii nu jucacă aşa şi cer să restituim tot ce pretind că au lăsat în Basarabia şi Transnistria tot ce ce s'a produs acolo timp de 2ani cât au stat sub stăpânirea româneasca uitând ruşii că din lucrurile luate şi consumate mare parte le-au luat armatele germane nu cele române. Din această diferenţă de de păreri este natural şi o diferenţă de cifre. ruşii pretind că le datorăm 970 miliarde, iar noi susţinem că le datorăm numai 240 miliarde, sumă care am restituito prin predările de materiale pe care le'am făcut această chestiune a aplicării Art. 13 v'a trebui să facă obiectul unui arbitraj pe care însă nu guvernul actual e în măsură să ceară. tot în aplicarea Art. 12 ruşii au întreprins în românia alte lucruri urâte, căutând obiecte aşa zise luate de români din Basarabia şi Transnistria, Ruşii au intrat în nenumărate case particulare, în magazine au inventariat lucrurile toate dela muntele de pietate şi dela alte case de amanet şi peste tot au luat ce le'a plăcut deşi marea majoritate a lucrurilor nu avea nici o legătură cu Basarabia şi Rusia altele aparţineau de zeci de ani Românilor fiind cumpărate din Rusia la ţarilor, în fine unele erau ale refugiaţilor ruşi veniţi în timpul revoluţiei în ţara noastră.

Ba acum câteva luni ruşii ne-au silit să facem o lege care din fericire s'a modificat, potrivit careia nici un refugiat din Basarabia sau Buccovina de Nord nu putea să-şi păstreze măcar cămaşa depe el, ci trebuia să dea totul comisiei ruse ş.t. Am arătat până acum reaua credinţă a ruşilor am arătat lipsa de loialitate a acestora faţă de aplicarea armistiţiului am arătat lipsa de respect pe care o dau pentru convenţiile pe care le-au semnat, am arătat lăcomia şi lipsa lor de omenie. Vom arăta acum un lucru mai grav de cât tot ce a precedat. Rusia nu respectă suveranitatea statului român nu numai că se amestecă în politica noastră dar o şi conduc şi o comandă.

Guvernul nostru nu este decât slugă rusească și armata noastră nu poate face nimic fără voia rușilor. Rușii au făgăduit că nu se amestecă în treburile noastre. Nu mai suntem o țară indep endentă, suntem o țară s up usă mai rau decât eram pe vremuri fața de Turci și dacă lucrurile vor merge așa, vom înceta să ma i existăm devenind încele din urmă una din repu blicele sovietice. Dacă e așa, întrebăm dacă la 6 Martie, prin dezarmarea armatei ș i prin înarmarea bandelor de vagabonzi, ne-au impus ruși: un guvern p e care țara întreaga nu-l voește? Cu ce drept au ocupat ruși: cazarmile, au lua t armatele ostașilor români, au desfințat jandarme ria și poliția? Dece pe străzi circulă patrulele rusești? Cu ce drept dau rușii afară din casele lor sute de familii românești care sunt obligate să le lase și mobile și rufărie? Cu ce drep t ne opresc rușii să circulăm pe străzi noaptea? Cu ce drept și în ce scop fac și acum fortificații în locurile unde nu au fost niciodată câmp de bătaie? Dece sosesc în Moldova mii de familii ruse cu femei și copii?
Și dacă așa e realitatea dacă suse ranitatea României nu mai e respectată, dacă armata română nu mai e respectată, dacă armata română a fost și este tratată ca o anexă a armatei ros ii, dacă guvernul nostru e alcătuit numai din slugi rusești și celelalte țări nu vor să-l recunoască, dacă jaful soldaților ruși nu e pedepsit, dacă cetățenii români sunt arestați și unii internați în Rusia, dacă averea statului român, vămile și dep ozitele sunt continuu golite, dacă nu mai avem dreptul să mâncăm carne și pâine fiindcă trebuie să dăm totul rușilor, dacă nu mai avem dreptul să gândim și să scrim, atunci ne mai putem numi o țară liberă? Mai există convenția de armistițiu, sau suntem o țară ocupată care ne pregătim să ajungem o provincie rusească.

Români deșteptați-vă cât mai e vreme, înainte ca fiii voștri s ă învețe în școală numai limba rusă, înaintea ca armata noastră să îmbrace uniforma rusească, înainte ca steagul românesc să fie înlocuit cu secera și ciocanul, înainte ca steaua să înlocuiască crucea.

Români nu pierdeți nici o clipă, Anglia și America vă va ajuta dar ca să vă ajute trebuie să vă găsească tăcuți și răbdători pentrucă altfel vă vor soco ti suflete de robi și nu veți merita grija lor .

Români deșteptați-vă, arătați lumii și vouă înșivă că așa cum ați socotit o datorie de onoare să respectați convenția de armistițiu, așa socotiți o onoare să vă răzvrătiți împotriva nedreptății, împotriva sfărâmării de legii.

ROMANI UNITI-VA !

-.-

Copie, vezi vol. 7. f. 274-276,

00164

DECLARATIILE D-LUI IULIU MANIU, FACUTE PRESEI STRAINE LA 21 SEPT.1...
===

-

-Desigur că aţi luat ~~xxxx~~ cunoştinţă de interview-ul acordat presei de către Dl.V.Molotov, comisar al URSS pentru Afacerile Externe, care se referă şi la situaţia din România?

- Fireşte cunosc textul transmis prin B.B.C. şi textul apărut în ziarele guvernului din Bucureşti, transmis de către agenţia TASS. Aceste texte nu sunt cu totul identice. Sunt nevoit să consider de autentic textul transmis prin TASS.-

-Ce obiecţiuni aveţi de făcut faţă de aceste declaratii?

- Imi pare bine că dl.Molotov mi-a dat prilejul să prezint opiniei publice,istoricul adevărat al absenţei noastre din actualul guvern şi să arăt în parte realitatea asupra situaţiei din ţara noastră. După cum şi Dvs.,aţi putut constata, dl.Molotov face aprecieri destul de severe şi după părerea mea injuste, asupra unor chestiuni interne ale noastre. Domnia sa, ca şi oricare dintre Domnii Miniştri de Externe ai marilor Puteri, avea tot dreptul să aprobe sau să critice politica externă a României şi îndeosebi felul în care România înţelege să satisfacă obligaţiunile sale, care rezultă din tratatul de armistiţiu. In această privinţă însă, D-l Molotov se declară perfect satisfăcut. D.sa nu s'a mulţumit cu atât, ci a făcut aprecieri asupra situaţiei noastre interne, asupra raporturilor de forţă dintre partide, asupra măsurilor cu caracter strict intern luate de guvernele româneşti, dar şi unele sugestii în ceeace priveşte alcătuirea viitoarei legi electorale dela noi. Mă întreb dacă acest fel de aprecieri -dată fiind calitatea oficială a interlocutorului- precum şi raporturile amicale dintre URSS şi România, nu înseamnă un oarecare amestec în treburile interne ale României?

. D-l Molotov în luna Martie 1944 a declarat în mod solemn că, în cazul când România va părăsi Axa şi se va alătura Aliaţilor, Rusia Sovietică şi celelalte mari puteri, vor respecta independenţa ţării şi nu se vor amesteca în treburile ei interne.

Această declaraţie a D-lui Molotov însuşită în mod public şi de d-nii Churchill, Eden şi Cordell Hall a contribuit, la timpul său, în mare măsură, la decizia noastră cunoscută, care a fost luată încă din luna Aprilie a aceluiaş an şi dusă la bun sfârşit la 23 August. La 27 August 1944, D-l Molotov a repetat de altfel declaraţiile D-sale din luna Aprilie.-

D-l Molotov este prea vechiu şi prea iscusit diplomat, pentru ca să presupunem că D.sa n'ar constata diferenţa dintre declaraţiile D-sale din Aprilie 1944 şi caracterul intervenţiei D-sale din prezent. Cred că D-sa dă o interpretare -după părerea mea greşită- condiţiunilor din tratatul de armistiţiu.-

Trebuie să mărturisesc că declaraţiile D-lui Molotov m'au surprins. Surprinderea mea şi a întregei opinii publice româneşti este cauzată de modul cum D-l Molotov s'a lăsat indus în eroare de către informatorii D-sale, reproducând informaţiuni ce nu sunt reale, privitoare la situaţia politică din România.-

D-sa nu a fost încă în România şi prin urmare, informaţiuni directe nu a putut să ia. Astfel s'a văzut nevoit să facă apel la informatori care au abuzat de buna sa credinţă. Opinia publică românească care cunoaşte perfect realităţile, va condamna în unanimitatea ei, pe acei informatori -în fruntea cărora stă actualul guvern nerecunoscut şi intrat în ilegalitate, prezidat de D-l Petru Groza, un guvern cum nu a mai fost altul în România -

/.

- Ce aveți de spus asupra părerii D-lui Molotov despre caracterul democratic al guvernului Groza și despre popularitatea acestui guvern?

- Afirmațiunea D-lui Molotov că în România ar exista un guvern democratic și că acest guvern s'ar bucura de încrederea majorității covârșitoare a poporului, este cu totul lipsită de temeiu.-

Guvernul D-lui Petre Groza nu este un guvern democratic. Maniera cu care acest guvern a fost impus la conducerea țării, este foarte departe de principiile și nuanțele democratice. Pe un sâmbure comunist, pe care țara nu-l voiește, s'au grefat ambuscații și tatații opiniei publice românești de sub cele trei dictaturi precedente, care compromiși și odioși opiniei publice românești, s'au oferit să camufleze pe comuniști pentru ca scăpând de acuzația de criminali de răsboiu, să poată exercita o nouă dictatură, de pe banca ministerială a așa zisului "guvern democratic". La aceștia se mai adaugă pe lângă socialiști, câteva derivații de sindicaliști și formațiuni create în mod superficial, pentru a produce impresia unei concentrări de forțe. Deci cu regret trebuie să-l contrazic pe D-l Molotov. Căci un guvern care a suprimat întreaga presă opozițională, îndeosebi a partidelor care și-au luat răspunderea pregătirii și au desăvârșit actul dela 23 August, un guvern care a desființat așa dar libertatea scrisului, care a sugrumat pur și simplu, libertățile publice, care instituie împotriva legii lagăre de concentrare și arestează fruntașii opoziției și tineretul, nu poate fi numit democratic. Democrația poate fi interpretată în multe feluri, dar nimeni în lume nu va putea spune că democrația însemnează dictatură, lagăre și teroare.-

In ce privește popularitatea guvernului Groza, firește că nu avem la îndemână probe concludente și nu putem avea înainte de a se înfăptui alegeri libere. Eu știu ceeace știe și mărturisește până la ultimul om din România, că acest guvern nu este susținut decât de către fasciștii unguri, rămași aici de pe timpul regimului hortist, de câțiva agenți și oportuniști, care se găsesc în toate țările și în toate timpurile și de o mică minoritate de muncitori, care tiranizează pe cei din majoritate, prin comitete sindicale și comitet de fabrică, impuse de forța polițienească.-

Din împrejurarea că, din când în când guvernul ordonă, prin cetele sale înarmate, ca vreo câteva sute de partizani să manifesteze în favoarea lui, sau să spargă capetele celor care manifestează dragostea lor pentru Regele Țării, nu se poate deduce că acest guvern ar fi ~~xxxx~~ popular, mai cu seamă ținând seamă și de faptul că se iau măsuri împotriva muncitorilor și funcționarilor care refuză să manifesteze la ordin. De altfel, actualul guvern este alcătuit din partide și fracțiuni care toate împreună, la ultimele alegeri abia au întrunit 2% a sufragiilor. Metodele pe care le-a adoptat în guvernare, guvernul D-lui Groza sunt metode dictatoriale. El se menține prin gărzi înarmate, prin cenzură și printr'o teroare încă necunoscută în istoria politică a țării.-

A afirma că acest guvern se bucură de încrederea "majorității covârșitoare a poporului" însemnează a nu cunoaște adevărul ușor controlabil. De aceea, împrejurarea că D-l Molotov s'a lăsat sedus de afirmațiile cu totul false ale reprezentanților acestui guvern,- infirmate zilnic,- la orice ocazie de către opinia publică românească, a provocat în țara noastră o îndreptățită uimire. Guvernul Groza, dimpreună cu toate partidele și grupările care îl compun, nu poate să conteze pe nimic din simpatiile populare din țară. Opinia noastră publică în majoritatea ei covârșitoare, în regimul de tiranie care este menținut în țară, nu poate să se manifesteze, decât sporadic, dar și aceste manifestațiuni ale ei, sunt xxxxx nu numai necesitate, dar și prompt și sever reprimate prin cele mai brutale mijloace de esență dictatorială.

- Ce aveți de observat la constatarea D-lui Molotov că guvernul

./.

Groza ar fi instaurat în România ordinea şi liniştea?

- D-l Molotov se bizuie pe alegaţiunile informatorilor D-sale, interesaţi, atunci când afirmă că, guvernul Groza ar fi instaurat în România ordinea şi liniştea, care nu ar fi existat înainte.- In realitate guvernul Groza este un factor oficializat de desordine şi un factor primejdios al unei neliniştii, pe care ţara noastră nu a înregistrat-o. Puterea executivă de stat, este odată cu dezarmarea armatei noastre şi îndepărtarea unei însemnate părţi a poliţiei şi a jandarmeriei, inexistentă.- Poliţia şi siguranţa Statului au fost în bună parte înlăturate şi înlocuite cu membrii formaţiunilor improvizate de partidul comunist. Autorităţile au fost despuiate de orice prestigiu. Legile nu sunt respectate, chiar cele emanate dela miniştrii comunişti, adeseori nu sunt executate nici de către subalternii acestora. Fiecare organizaţie politică din guvernul Groza, se conduce după legi şi interese proprii. Viaţa, libertatea şi avutul cetăţenilor, sunt la dispoziţia capriciilor unor indivizi care nu înţeleg nici valoarea legilor, nici permanenţa drepturilor cetăţeneşti.-

Guvernul Groza a înfiinţat şi a menţinut, prin violarea Constituţiei şi a legilor existente, lagăre de internare a adversarilor politici, populate cu membrii partidelor de opoziţie. Cetăţenii care nu s'au încadrat cel puţin de formă în organizaţiunile politice "recunoscute" au fost puşi în afară de lege, iar guvernul prin agenţii lui teroriştii, le contestă cele mai elementare drepturi ale omului.-

Inchisorile sunt pline de aderenţi ai Partidului Naţional Ţărănesc şi Liberal. In închisori, agenţii noui, recrutaţi în poliţia ironic denumită "democratică", maltratează şi schingiuiesc pe arestaţii politici. Printre sistemele de guvernare consfinţite de actualul guvern un loc însemnat îl ocupă înscenările, menite să justifice arestări şi persecuţii politice.-

In acelaş timp, infractorii de drept comun sunt lăsaţi să opereze în mod curent.- Spargerile, furturile, delictele în general, au atins un procent excesiv. "Gărzile cetăţeneşti" înarmate, care ar trebui de fapt să înlocuiască poliţia "comprimată" se ocupă de fapt cu afişajul politic, cu recrutarea forţată prin ameninţări a participanţilor la manifestaţiunile guvernului şi cu reprimarea brutală a oricărei manifestaţiuni a opiniei publice.-

Prin urmare faţă de pretenţiunile informatorilor D-lui Molotov că guvernul Groza ar fi instaurat în ţară ordinea şi liniştea, se ridică tragica realitate, care infirmă categoric această susţinere şi îi opune situaţia cunoscută de noi că: România se află în plină anarhie şi că niciodată noţiunile de: viaţă, respectul persoanei fizice, libertatea şi drepturile, nu au avut o interpretare mai arbitrară şi mai anti-democratică, decât astăzi în România.-

Aici trebuie să menţionez că până şi pretinsele turburări însemnate în ajunul demiterii guvernului Rădescu, nu au fost altceva decât auto-sabotajul organizat de miniştrii F.N.D.-işti din guvern, spre a servi de pretext pentru introducerea dictaturii. Este interesant de observat că dela 6 Martie 1945, de când guvernul Groza durează, nu s'a realizat nicio "epuraţie" în ministere, ci dimpotrivă fasciştii notorii care dând urmare apelului public făcut de Ministrul de Interne, adresat legionarilor, s'au înscris la comunişti, au fost numiţi în slujbe publice şi în demnităţi politice.-

Desigur recrutarea aderenţilor prin ameninţări şi şantaj nu poate constitui pentru guvernul Groza un titlu suficient, spre a fi numit instauratorul ordinei şi liniştei în ţară.-

Regele ţării a procedat deci întru totul constituţional, demiţând un astfel de guvern în conflict cu sentimentul quasi-unanim al ţării.-

- Ce spuneţi de aprecierea D-lui Molotov asupra guvernului

./.

descu, că ar fi avut în majoritate miniştri anti-sovietici?!

- Nu ştiu la care dintre foştii miniştri face aluzie D-l Molotov. Stiu că zece miniştri din actualul guvern prezidat de D-l Groza, au făcut parte, în calitate de miniştri şi subsecretari de stat din guvernul Rădescu, en frunte cu D-l Petre Groza, care era vice-preşedinte al guvernului. Mai ştiu că nici atunci şi nici dela 23 August 1944 încoace, nu a existat în România un partid sau un om politic de răspundere care să aibă atitudine sau sentimente anti-sovietice.- Din guvernul Rădescu au făcut parte şi reprezentanţi ai Partidului Naţional Ţărănesc. Dacă D-l Molotov a intenţionat să vizeze pe aceşti miniştri, trebuie să rectific, în mod categoric, această afirmaţie. ~~Totodată trebuie să~~ Totodată trebuie să amintesc că, actul dela 23 August 1944 nu s'ar fim putut înfăptui fără contribuţia efectivă şi covârşitoare a partidelor Naţional Ţărănesc şi Naţional Liberal.- Partidul Naţional Ţărănesc a fost acela care dela 1919 încoace a fost totdeauna în mod constant, în fruntea opiniei publice, care milită pentru o politică de prietenie cu URSS. Acest partid a fost pionerul unei politici externe de bună vecinătate cu marele vecin dela Răsărit.-

Insăşi, conducătorii guvernului sovietic au avut în anii premergători armistiţiului, cuvinte de bună apreciere pentru preşedintele acestui partid şi pentru lupta ce care o ducea sub ocupaţia nemţească.- In sfârşit, fruntaşii acestui partid în ultimele două decenii, erau stigmatizaţi de către exponenţii reacţiunii din România, ca "bolşevici", datorită programului de stânga pe care-l împărtăşeau, şi "vânduţi Moscovei", datorită poziţiei lor pe plan extern şi al politicii de bună vecinătate cu Sovietele, pe care o preconizau fără echivoc.

In schimb, din guvernul precedent nu au făcut parte gruparea zisă "liberală dizidentă" încadrată acum în guvernul Groza, condusă de dl. Gh. Tătărescu, care în demonstrarea politicei sale filo-sovietice nu poate invoca decât cel mult încurajarea antisemitismului, represiunea brutală dela Tatar-Bunar, înlăturarea lui Nicolae Titulescu, ţarea garanţiilor franco-engleze, prezenţa lui demonstrativă alături de Antonescu, la serbările anti-sovietice dela Chişinău şi a ori... politice a României spre puterile Axei.-

- Ce spuneţi referitor la declaraţiile D-lui Molotov că guvernul Rădescu nu ar fi executat condiţiunile armistiţiului?

- Acum aud pentru prima dată această acuză. Stiu că cea mai mare parte a condiţiunilor de armistiţiu au fost executate pe timpul guvernelor Sănătescu şi Rădescu. Executarea loială a armistiţiului de către toate guvernele româneşti de după 23 August 1944 a fost recunoscută public, atât de generalissimul Stalin -cu prilejul decorării M.S. Regelui Mihai I cu ordinul Victoria, cât şi de dl. Vâşinski, cu ocazia vizitelor D-sale în România, iar pe urmă a fost oficial confirmată la reluarea legăturilor diplomatice dintre URSS şi România.-

D-l Molotov afirmă că nu se poate reproşa nimic guvernului Groza, Dvs., ce aveţi de spus?

- Dacă D-l Molotov nu are nimic de reproşat, întrebarea rămâne totuşi ce zice Tara Românească? ce zice Regele ei?

Dacă D-l Molotov orientându-se după informaţiile tendenţioase şi interesate ce i-au fost date, afirmă că nu are a reproşa nimic guvernului "democratic" din România, Tara Românească în covârşitoarea şi impresionanta ei majoritate, reproşează acestui guvern: dezastrul economic, degringolada financiară, prăbuşirea monedei naţionale, ... înspăimântătoare, carenţa autorităţii, convenţiunile oneroase încheiate cu străinătatea, foametea împotriva căreia nu s'a luat nicio măsură ... mai cu seamă i se reproşează teroarea cumplită pe care a instaurat-o, nesocotirea celor mai elementare drepturi ale omului, prigoanele poli...

copie. vezi vol 7. f. 277-278,

00166

DECLARATIILE DOMNILOR IULIU MANIU SI ION MIHALACHE.-

Cu ocazia primirii unui mare grup de noui membri în Partidul Național Țărănesc, a avut loc o ședință solemnă la Clubul Central al Partidului, în ziua de 3 Octombrie a.c. în prezența unui mare număr de membri ai Partidului.-

Sedința a deschis-o Domnul Secretar General Nicolae Penescu, care a dat cetire primului lot a celor înscriși, printre care se află mai mulți profesori universitari, liber profesioniști, funcționari și muncitori manuali.-

A luat apoi cuvântul Domnul IULIU MANIU, Președintele Partidului Național Țărănesc, care într'o scurtă cuvântare a arătat principiile fundamentale ale Partidului Național Țărănesc : Naționalismul lipsit de șovinism, democrația hotărâtă și dreptatea socială, vizând în primul rând țărănimea dela buna stare a căreia depinde buna stare a tuturor celorlalte clase producătoare, armonizându-i interesele cu interesele muncitorimii orășenești. Accentuiază fidelitatea națiunii române către Națiunile Unite și năzuința sinceră a Partidului Național Țărănesc de a cultiva cu vecina Rusia Sovietică, cele mai bune relații de amicală vecinătate.-

Partidul Național Țărănesc vrea să combine preceptele libertății individuale și naționale cu cele ale ordinei și a patriotismului, care se reazimă într'un spirit de sacrificiu pentru binele comun al tuturor cetățenilor.-

Când vorbim însă de dreptatea socială și de libertate, să ținem seamă de structura sufletească a poporului românesc și să nu ne lăsăm seduși de niște lozinci, care pot fi bune pentru alte neamuri, care însă nouă nu ni se potrivesc, nici chiar fiind camuflate prin numiri improvizate cum sunt: "Frontul Plugarilor", "Apărarea Patriotică", sau altele de aceeaș natură. Haina trebuie să fie croită pe făptura omului și ideologia pe structura sufletească și economică a națiunii. Vopseaua de pe haine o spală ploaia, tot așa cum ideologiile improvizate le roade [illegible] tele timpului. Ideologia Partidului nostru, care există dincolo de munți de 100 de ani, iar dincoace de munți de o jumătate de secol, n'a ros-timpul, ci strălucește tot mai luminos.-

Omagiind pe MAJESTATEA SA REGELE MIHAI I, -ceeace provoacă urale nesfârșite ale asistenței- Domnul Maniu dă apoi cuvântul Domnului ION MIHALACHE.

Domnia sa a spus -în rezumat- următoarele:

Ne bucurăm că ați cerut intrarea în Partidul nostru, un număr atât de mare, veniți din toate straturile societății românești. Aceasta înseamnează că ați prețuit crezul, programul și lupta Partidului Național Țărănesc în aceste grele vremuri.- Nu ați venit la beneficii și desfătări. Lagărele care ne stau în față, nu pot fi socotite prilej de desfătare. Vă așteaptă mai degrabă prigoană.-

Noi cei vechi suntem deprinși cu această prigoană. Căci din [illegible] ~~xxxxxxxxlupta~~ 26 ani de luptă, numai trei au fost de creație politică-- restul a fost luptă de opoziție cu prigoană.-

Partidul Național Țărănesc trage isvoarele sale din lupte: lupta de eliberare națională de o parte, de eliberare socială de altă parte.-

Țărănismul a ieșit din tranșeele celuilalt răsboiu. El este încă viu, proaspăt și nou — și este istoric prin obârșia sa, nu prin vechimea sa.-

Stat muncitoresc, într'o țară unde munca este reprezentată prin țărani mai ales și unde spiritualitatea este strâns legată de structura massiv țărănească, nu se poate denumi mai propriu, decât stat țărănesc.-

In România, atât clasa intelectuală, cât și mica burghezie, cât și clasa muncitorilor manuali, își au existența lor strâns legată de marea massă a țărănimei române și trag seva existenței lor, din rândul

./.

muncii acestei ţărănimi. In consecinţă, socialismul în România se prezintă în mod logic sub aspectul statului ţărănesc, al statului în care interesele tuturor straturilor sociale sunt armonizate în concordanţă cu cerinţele păturii de bază ţărăneşti.-

Deci, statul ţărănesc este statul muncii naţionale ferite de orice exploatare şi dela individ la individ, şi dela clasă la clasă, şi dela rasă la rasă, şi dela ţară la ţară. Exploatarea rămasă la orice colţ, este sămânţa de răsvrătire socială înăuntru şi de răsboaie în afară.-

Pe linia politicii externe, Partidul Naţional Ţărănesc a preconizat totdeauna şi susţine şi astăzi o politică realistă, care înţelege să tragă toate consecinţele din faptul aşezării geografice a României, din echilibrul mondial de forţe politice şi din calitatea ei de ţară mică.-

Această politică nu ~~poak~~ poate fi decât una, care urmează idealurile mari ale umanităţii, o politică spre pace, toleranţă, libertate şi independenţă şi de amicală şi strânsă prietenie şi colaborare cu vecinii ei şi mai înainte de toate cu Rusia.-

Fără îndoială aspectul scenei politice internaţionale este foarte sbuciumat. Acest lucru însă nu trebuie să uimească şi nu poate speria pe nimeni.-

Asemenea cutremurelor care se produc atunci când straturile geologice caută să se aşeze, găsindu-şi un nou echilibru, tot aşa şi lumea de astăzi, sdruncinată în structura ei intimă, caută un nou echilibru politic. Este natural deci să se producă şi aici repetate sbuciumări până la găsirea unui echilibru, cu atât mai mult cu cât se tinde nu numai spre o nouă stratificare socială, dar se merge chiar spre o transformare radicală a civilizaţiei. Cu răsboiul care s'a terminat, începe o eră nouă în istoria omenirii.-

Este clar, că echilibrul nu poate fi realizat decât armonizându-se în primul rând interesele celor Trei Mari Puteri. Aşezarea acestor interese va decide deci şi de soarta micilor naţiuni. Credinţa noastră adânc înrădăcinată în suflete este că, lumea nu poate merge - după ce a plătit un tribut aşa de greu - decât spre progres, într'un spirit de dreptate. Drept urmare, această armonizare nu poate însemna nesocotirea statelor mici, ci chiar dimpotrivă, o promovare în cât mai largă măsură a desvoltării lor independente.-

In ce priveşte Rusia Sovietică, cea mai sinceră, cea mai naturală şi singura cale de conceput pentru noi, este aceea a desăvârşitei prietenii, o politică de sinceră apropiere şi colaborare cu Rusia fiindu-ne dictată de destinul aşezării noastre geografice.-

Politica externă este o acomodare de interese în vederea asigurării împlinirii idealului şi destinelor Neamului.-

O politică sinceră se face atunci când te aşezi din punctul de vedere al intereselor permanente ale neamului. Privim raporturile noastre de colaborare externă cu punctul de vedere al neamului, al unui neam liber şi independent, precum un stat mare îşi face politica lui externă din punctul de vedere al propriilor sale interese -- la fel e şi datoria unui stat mic.-

Nu vedem niciun obstacol insurmontabil în calea acordării intereselor noastre cu interesele puternicului nostru vecin.-

Ce voieşte Partidul Naţional Ţărănesc?

Să zidească stat nou în politica internă şi să consolideze liniile ce îi impune aşezarea şi destinul său geografico-istoric în politica externă. Să zidească stat nou, cu materialul component al structurii sale ţărăneşti.-. şi în stilul vremii, adică pe principiul muncii nu al exploatării capitaliste.-

Este cea mai cruntă aberaţie să se susţină că Partidul Naţional Ţărănesc, tinde să transforme România într'un "instrument" al Angliei sau Americei, împotriva Rusiei, precum tot atât de greşit ar fi să se presupună că România ar putea să devină un "instrument" al Rusiei, împotriva Angliei şi Americei.-

./.

Trecutul foarte apropiat a demonstrat, cât de fatal poate fi pentru o ţară mică, faptul de a deveni "instrumentul" unei mari puteri împotriva alteia.-

Nu mai departe decât ieri, România a fost împinsă cu forţa - către o cârmuire criminală- să devină "instrumentul" agresivităţii germane împotriva Rusiei, plătind acest lucru cu grele şi amare pocitenţe.-

Poporul românesc desrobit de tiranie şi spălat de păcatul clicei de trădători, a făcut tot efortul de care a fost capabil şi a dat tributul său nepreocupeţit de sânge în epocala luptă a neamurilor.- Nimic nu este mai natural, decât să considerăm ca o primă datorie de a căuta să obţinem din această acţiune avantagiile echitabile pentru ţară.-

Nu putem decât înfiera cu toată energia atitudinea acelora, care lipsiţi de cel mai elementar patriotism şi dând dovadă de o totală inconştienţă, afirmă în faţa lumii că, Partidul Naţional Ţărănesc, care este reprezentantul notoriu al energiei şi voinţei politice a neamului românesc, ar preconiza o politică de neprietenie faţă de Rusia Sovietică.-

Partidul Naţional Ţărănesc nu este dintre acele grupări politice şi nu este condus de astfel de oameni politici, care atunci când se pare că o mare putere deţine destinele lumii, se sârguiesc să-i sărute mâinile şi picioarele, pentru ca a doua zi să se sârguiască să sărute mâinile şi picioarele altei mari puteri care se ridică.-

Neadevărurile debitate pe seama Partidului Naţional Ţărănesc, de mulţi dintre acei domni, care nu demult practicau acest lucru şi acum îşi bat piepturile ca matadori ai timpurilor noui, aproape că nu mai merită desminţirea.-

Nu trebuie uitat că Partidul Naţional Ţărănesc a păstrat linia sa de luptă în timp ce îşi vedea Secretarul General ucis la ordinul german, în timp ce preşedintele său Domnul IULIU MANIU era ameninţat cu moartea şi însuşi vorbitorul obligat, sub ameninţare, să stea ascuns multe luni de zile. Partidul Naţional Ţărănesc făcea acest lucru cu duşmanii în ţară, pe când bătăioşii de azi sunt tari şi mari cu protectorii în ţară.-

Partidul Naţional Ţărănesc este singura grupare politică care deplin conştientă şi nedesminţită vreodată a susţinut din prima zi după sfârşitul trecutului răsboiu mondial, necesitatea unei politici de prietenie faţă de Rusia Sovietică. Din această cauză, Partidul a fost crunt atacat în decursul anilor, fiind taxat drept expnent al bolşevismului. Toate cele trei scurte guvernări ale Partidului, au preconizat aceeaşi politică.-

Chiar faptul intrării lui N.Titulescu în cadrele partidului Naţional Ţărănesc, s'a datorat mai puţin unei apropieri ideologice de acest partid, ci aproape exclusiv liniei politice adoptate de partid faţă de Rusia Sovietică.-

Nu mai puţin just este că, poporul românesc nu a putut şi nu poate decât să închidă în sufletul său un sentiment de eternă recunoştinţă şi simpatie, faţă de generoasele puteri America, Anglia şi Franţa, care au fost marii ctitori ai statului român nou şi nu se poate supăra nimeni, dacă noi Românii constatăm că grăim aceeaşi limbă, atunci când vorbim de democraţie şi de libertate.-

Făcând această loială politică, ne conformăm întocmai angajamentului de ordin internaţional, care ne leagă alături de U.R.S.S., de Anglia, Statele Unite şi Franţa.-

Declaraţiile D-lui Molotov, respectul condiţiilor armistiţiului, recunoaşterea jertfelor naţiunii române în câştigarea victoriei naţionale -- recunoaştere făcută atât de cavalereşte de către Generalisimul Stalin -- şi alianţa noastră cu toate Naţiunile Unite.-

Drumul neamului românesc şi deci drumul P.N.T. nu poate fi decât unul drum greu de străbătut, dar drumul a cărui ţintă e sigură şi certă, drumul demnităţii.-

-----

INFORMAȚIUNI INTERNE

1

Sciziune în partidul comunist.-

Domnul Lucrețiu Pătrășcanu n'a fost ales nici în Comitetul restrâns al partidului comunist (echivalent cu biroul partidului național Țărănesc), nici cel puțin în Secretariatul General.-

A fost ales în Comitetul Executiv.-

In ierarhia din partid el este sub Domnul Teohari Georgescu și chiar sub Domnul M.Constantinescu.-

Aceasta a nemulțumit adânc o mare parte din membrii partidului comunist, mai ales acea ramură care mai păstrează oarecari sentimente românești.-

Victoria Doamnei Ana Paucker contra D-lui Pătrășcanu este considerată drept o înfrângere a elementului românesc, din partidul comunist.

De aceia în cercurile bine informate se vorbește tot mai mult de o gravă spărtură la comuniști.-

Ministrul Justiției, urmat de cea mai mare parte din partid, este pe cale să se despartă de D-na Ana Paucker și acoliții ei care reprezintă politica trotzchistă și anti-românească în partidul comunist.-

x x

Raporturile comuniștilor cu social democrații nu mai sunt mai bune.-

Discursurile din Frontul Unic Muncitoresc au pătruns de mult în public.-

Este adevărat că și în partidul social democrat sunt frământări. Ramura comunizantă cu D-l Lotar Rădăceanu, care are motive să fie la dispoziția D-nei Ana Pauker- tinde spre o fuziune cu partidul comunist. D-l Titel Petrescu și marea majoritate a comitetului executiv sunt adversarii acestei contopiri.-

Cele întâmplate la Congresul partidului comunist au dat dreptate social-democraților sinceri.-

Am privit totdeauna cu simpatie mișcarea social-democrată dela noi.-

Ea urmărea realizarea unei lumi mai drepte, bazată însă pe libertate și voința poporului, nestânjenit manifestată.- Ea era națională. Am regreta sincer dispariția social-democrației române fiindcă aceasta va fi soarta partidului comunist în care se va pierde.-

înscenările condamnabile, lagărele, închisorile, censura, suprimarea presei și întreg noianul de fără de legi comise de agenții guvernului în dauna libertăților, drepturilor și bunurilor cetățenești.-

- Ce spuneți cu privire la afirmațiunile D-lui Molotov că grupările politice Maniu și Brătianu au fost chemate să participe în guvernul Groza, dar că ele au cerut prea multe locuri, neproporționate cu greutatea lor politică în țară?

- Nu acesta a fost motivul neparticipării partidului național țărănesc la guvernul Groza. Motivele refuzului de a participa la acest guvern au fost împrejurarea că guvernul Groza a fost impus de către un Stat străin, că acest guvern nu-a prezentat niciun program și în sfârșit că Ministerul Afacerilor Străine a fost încredințat persoanei care în calitatea lui de Prim-Minșistru a inaugurat la timpul său orientarea hitleristă a guvernului român, a denunțat garanțiile anglo-franceze și pe deasupra avea răspunderea principală pentru instaurarea dictaturii în România, pentru promovarea gărzii de fier și pentru regisarea persecuțiunilor rassiale. Prin urmare, motivul pentru care nu am acceptat intrarea partidului național Țărănesc în guvernul D-lui Groza, nu a fost deosebirea de vederi în ce privește numărul portofoliilor. D-l Petre Groza a refuzat să precizeze programul său. Când s'a prezentat la mine, pentru a oferi partidului nostru colaborarea, l-am întrebat în prezența D-lui Mihalache despre programul de guvernare, dar D-sa s'a eschivat dela răspuns, cu motivarea că nu are timp să înfățișeze acel program fiind așteptat la o adunare populară. Privitor la compunerea guvernului am schimbat doar câteva cuvinte.- Eu am propus menținerea proporționalității participării la guvern a partidelor, care au colaborat la actul de la 23 August 1944, așa cum se stabilise la constituirea guvernului Sănătescu. D-l Groza mi-a răspuns că aceasta nu se poate, deoarece la dorința guvernului sovietic va trebui să facă parte din guvern D-l Tătărescu, iar partidul național liberal va fi exclus dela colaborare -ceeace noi am considerat un impiedimont în plus în calea colaborării. In ceeace privește diferitele ministere din guvern, am exprimat dorința ca Ministerul de Interne, Ministerul de Externe și cel de Răsboiu să fie încredințate unor miniștri neutri. D-l Groza a refuzat să discute asupra acestei condițiuni ale mele, demonstrând astfel că mandatul Domniei Sale era limitat prin dispozițiile partidului comunist.-

Este evident că în asemenea împrejurări, partidul național țărănesc nu putea să participe la un guvern pus în serviciul partidului comunist. Dealtfel nu știu pe ce criterii s'a bazat D-l Molotov atunci când a făcut afirmațiuni asupra raportului de forță dintre partidele politice din România. Ultimele alegeri au dat partidelor de extremă stângă un minuscul procent de 2%. Sub dictaturi aceste partide nu au avut decât o activitate neglijabilă. Singurele partide de opoziție care și-au amnifestat existența, au fost partidul național țărănesc și partidul național liberal. Guvernul Tătărescu a fost răsturnat în ultimele alegeri ce au avut loc în România de către național țărăniști. După semnarea armistițiului partidul național țărănesc din condescendență față de partidele comunist și social-democrat, a convenit să dea acestor partide spre a satisface diferitele nuanțe anume inventate, mai multe ministere decât puteau ele să pretindă, întemeiate pe popularitatea lor.- De atunci această popularitate a mers în descreștere. In orice caz cele patru partide, național țărănesc, liberal, social-democrat și comunist au convenit la o proporție, în baza căreia au fost formate guvernele Sănătescu și Rădescu. De atunci încoace nu s'au ținut alegeri în România și deci nu s'a putut stabili un nou raport de forțe.-

- Ce aveți de spus cu privire la declarația D-lui Molotov,

./.

asupra necesităţii alegerilor din România şi asupra viitoarei legi electorale?

- Iau cunoştinţă cu adâncă mulţumire de dorinţa şi părerea D-lui Molotov că şi D.sa şi URSS doresc efectuarea de alegeri libere în România. Sunt convins că sub alegeri libere D-l Molotov înţelege ca în fruntea ţării să fie un guvern neutru sau neutralizat şi să nu existe formaţiuni înarmate ale partidelor, care să terorizeze pe cetăţenii neînarmaţi. Libertăţile publice vor trebui să fie în prealabil restituite ca şi libertatea presei şi întrunirilor. Dacă D-l Molotov anticipă asupra legii electorale, emiţând părerea că numai unele partide vor putea participa, iar altele nu, după ce criterii? - ideia libertăţii alegerilor este dela început compromisă.-

Partidul Naţional Ţărănesc aşteaptă alegeri libere cu mare nerăbdare, pentru a dovedi lumii că opinia publică este alături de el şi de programul său şi pentru a dovedi D-lui Molotov cât de mult a fost indus în eroare, de către informatorii de rea credinţă. Dar mai ales le aşteaptă, ca să-şi aibă guvernul de încredere şi de prestigiu, care singur va putea lega destinele ţării.-

- Mai aveţi ceva de spus asupra declaraţiilor D-lui Molotov?

- Trebuie să mărturisesc satisfacţia noastră deplină, pentru faptul că D-l Molotov vorbind despre diferendul italo-jugoslav a adergat în numele URSS principiul etnic, în lichidarea diferendelor teritoriale, afirmând că pământul populat de croaţi şi sloveni, trebuie să revină Jugoslaviei. Noi nădăjduim că acelaş principiu se va aplica şi în relaţiile dintre România şi vecinii ei, cu binevoitorul concurs al Excelenţei Sale Domnului Molotov, pe care regret că a trebuit să-l contrazic în mod categoric în declaraţiunile D-sale, prin cele expuse mai sus. Noi dorim în fruntea ţării un guvern cu adevărat democrat, aşa cum s'a hotărât la Yalta şi Postadam, cu acordul Guvernului Sovietic.-

copie, regi vol 7. f. 281–284.

D   001699

DECLARATIILE DOMNULUI IULIU MANIU FACUTE LA SEDIUL CENTRAL AL PARTIDULUI NATIONAL TARANESC

Cu ocazia şedinţei de sfârşit de an a studenţilor naţional ţarănişti, DOMNUL IULIU MANIU, Preşedintele Partidului Naţional Taranesc a rostit o cuvântare, subliniată de aplauzele asistenţei din care reţinem în rezumat, următoarele:

După ce a salutat pe studenţii prezenţi, DOMNUL MANIU i-a povăţuit asupra activitaţii ce trebuie să desfăşoare în vacanţa de vară, spunând între altele următoarele:

"Ideile mari ale Neamului ar trebui desfăşurate prin presă şi prin întruniri publice populare. Din nefericire, libertatea presei şi libertatea cuvântului au fost din nou sugrumate în ţara românească, de către dictatura instaurată de actualul guvern (strigăte: jos Guvernul).- Nu toţi au învăţat din tristele experienţe ale trecutului, că libertatea este un bun deopotrivă de scump tuturora, că într'un stat democratic libertatea nu poate fi monopolizată. Astăzi P.N.T., este din nou lovit în dreptul său de manifestare publică. (Aprobări. Proteste)

Pe noi loviturile şi calomniile nu ne sperie. Suntem deprinşi cu ele. De cincizeci de ani de când am o activitate publică, am fost mereu atacat, lovit şi calomniat. Am mers însă înainte, având conştiinţa împăcată că servesc cauza cea dreaptă a neamului. Voiu merge şi acum înainte până la isbânda finală a ideilor noastre de libertate şi progres. (Aplauze prelungite).-

Imprejurările prin care trece ţara sunt grele. Fiecrae Român trebuie să caute astăzi ceeace ne adună şi nu ceeace ne desparte. Numai aşa vom birui, numai aşa vom reuşi să dăm neamului nostru locul pe care îl merită.".-

In continuare DOMNUL MANIU a spus:

"Nu de ceeace ne desparte de alţii aş vrea să vă vorbesc Dvs. acum când plecaţi în vacanţă, ci de ceeace ne apropie, de ideile mari ale Partidului Naţional Tărănesc, comune tuturor Românilor adevăraţi.

Care sunt principiile care stau la baza partidului nostru? Primul principiu ce stă la baza partidului este :morala creştină.

Creştinismul este astăzi uitat. Preceptele morale sunt nesocotite. Cruzimile şi masacrele acestui răsboi au arătat cât de mult au fost nesocotite învăţăturile religiei, cât de mult s'au îndepărtat oamenii de Dumnezeu. Milioane de oameni au suferit chinuri groaznice, au fost nimiciţi de către exponenţii dictaturilor, care au dispreţuit morala creştină O societate mai bună, mai paşnică, o societate în care să existe respectul omului pentru om, nu se poate întemeia fără revenirea la principiile moralei creştine. (Aplauze prelungite).-

Alături de morala creştină, partidul are la bază marele principiu al naţionalismului curat (ovaţiuni puternice) care a fondat partidul şi care a susţinut neamul timp de secole. Principiul naţionalismului este pentru noi un principiu călăuzitor. Nu suntem şovinişti şi nici excluzivişti. Suntem naţionalişti. Noi nu voim să persecutăm pe nimeni, dar ne iubim Nemaul şi tradiţia, istoria, limba şi datinele româneşti şi vrem fericirea şi prosperarea acestui neam vrednic, atât de crunt încercat de destin. (Aplauze).-

./.

Pe noi ne împreună iubirea pentru tot ce e românesc.Trebuie să luptăm pentru a asigura drepturile noastre şi ale fiilor noştri, de ori unde s'ar găsi. (Ovaţiuni îndelung repetate).-

Noi înţelegem să respectăm drepturile tuturor celor de alt neam, care sûnt cetăţeni ai statului,dar nu tolerăm ca în ţara noastră însăşi fiii neamului nostru să fie persecutaţi.(Aplauze prelungite).-

Al treilea principiu care stă la baza partidului nostru este democraţia adevărată.(Ovaţiuni puternice) Acest principiu face posibil ca fiecare om să-şi poată desvolta însuşirile pe care i le-a dat Dumnezeu,să ocupe funcţia pentru care este indicat de însuşirile sale naturale.-

Democraţia adevărată nu cunoaşte delimitări de limbă,rasă sau religie. Ea însemană deplină egalitate pentru toţi.(Aplauze).- Democraţia nu înseamnă anarhie. Legile trebuie să fie legi, aduse pe cale democratică dar şi respectate de către toţi. Democraţia adevărată înseamnă libertate. Libertatea proprie presupune şi îndatorirea de a respecta libertatea altora.(Vii aprobări).-

Democraţia adevărată se ridică categoric împotriva dictaturii.Noi ne-am ridicat în trecut împotriva oricărei dictaturi. Am luptat împotriva dictaturii feudale, împotriva dictaturii carliste, împotriva dictaturii antonesciene, împotriva dictaturii capitaliste, dar nu putem admite nici dictatură proletară. (Ovaţiuni furtunoase,aplauze prelungite şi îndelung repetate).-

Noi nu preconizăm ura de clasă, ci cerem frăţie tuturor,pentru binele poporului.(Aplauze).-

Toate aceste principii converg spre marele principiu al dreptăţii sociale.(Aplauze). Dacă omenirea a luptat pentru eliberarea individului de sub tirania legilor feudale, lupta trebuie dusă şi pentru eliberarea societăţii. Dreptatea socială decretează primatul muncii şi a meritului In virtutea acestui principiu ţăranii, muncitorii şi intelectualii au dreptul la o viaţă mai bună, nu pe baza exploatării ci pe baza muncii prestate pe ogoare, în uzine şi biblioteci."(Aplauze).-

Apoi preşedintele P.N.T.,s'a ocupat de lupta P.N.T. şi de obstacolele pe care le-a întâmpinat şi a continuat:

"Fireşte,în calea ideilor noastre stau multe obstacole şi multe prejudecăţi. Având arma dreptăţii în mână noi trebuie să le biruim şi le vom birui.(Aplauze furtunoase).-

Lupta se duce la noi în ţară cu diferite arme, foarte puţine însă nobile. Noi îi invităm pe adversari să discute principiile lor în mod liber şi democratic. Ei însă opresc libertatea scrisului, ne calomniază şi ne împiedică să le răspundem.Dar nu trebuie să ne speriem,fiindcă întotdeauna adevărul şi dreptatea sfârşesc prin a îngenunchia forţele întunericului.(Aplauze).-

Naţiunea română a avut mai multe ţinte de atins. Prima ţintă a fost după lupte grele atinsă: Unitatea naţională. Odată unitatea naţională atinsă, mulţi credeau că putem dormi pe laurii voctoriei. Vai însă de naţiunea care nu are noui şi noui idealuri de realizat. Naţiunile urmează marea lege a naturii: sau urmăresc un ideal şi progresează, sau n'au nici o ţintă şi sunt expuse disoluţiei şi dispariţiei.-

Intotdeauna deci trebuie ca forţele vii ale naţiunii să tindă spre un ideal şi să adune sub acelaş steag pe toţi fiii neamului, pentru înfăptuirea lui.-

Ultima ţintă a P.N.T. a fost aceea de a scoate ţara din umilitoarea situaţie de aliată a Axei şi de a o alătura de forţele Naţiunilor Unite.

./.

România nu putea fi absentă din marea încleștare pentru libertate și progres. Partidul Național Țărănesc conștient de forța sa și de dorința poporului a procedat la organizarea actului dela 23 August. Năzuința partidului a putut fi realizată prin bărbăția și hotărârea M.S.Regelui, căruia partidul îi păstrează credința sa curată și întreaga sa gratitudine.(Urale:Trăiască Regele,Aplauze prelungite și îndelung repetate.Sala ovaționează în picioare.)

Firește, după rpsboi mulți viteji se arată sau cum spune un alt proverb, după x isprava făcută se găsesc mai mulți nănași. Va veni istoria vor veni urmașii, care desbrăcați de orice patimă vor stabili adevărul. Istoria va trebui să constate că acțiunea a inițiat-o și un timp a condus-o singur P.N.T. Conștiința vie a neamului a făcut ca rând pe rând să i se alăture mai multe forțe. Prima forță ce i s'a alăturat a fost partidul liberal de sub conducerea D-lui Dinu Brătianu (Aplauze puternice),iar apoi au venit partidul social democrat (aplauze) și partidul comunist.-

Ne-a părut bine de această tovărășie prețioasă. Ne pare rău că n'a ținut prea mult, pentru a scoate țara cu puteri unite din impasul de după înlăturarea dictaturii.-

Acțiunea pentru scoaterea României din Axă am început-o încă din Februarie 1941.Am discutat atunci posibilitatea de acțiune cu miniștrii Angliei și a Americei (Aplauze îndelungate) și ni-am luat angajamentul de a lucra pentru ieșirea României din Axă. Fruntașii partidului :D-nii Mihalache, Dr.Lupu, Mihai Popovici, Ghiță Pop au avut cunoștință și au aprobat toți pașii făcuți în acest sens. Noi nu puteam la acea vreme convoca partidul pentru a-l consulta, fiindcă reușita unei asemenea acțiuni este în funcție de discreție absolută.-

Am lucrat în această chestiune, cu grijă, cu seriozitate,patru ani, fără ca Gestapoul german să știe. Desigur că n'am anunțat pe acei ce nu prezentau garanții de seriozitate politică despre planurile noastre.De aici învinuirea acelor care afirmă că am făcut prea puțin, că am amânat sau împiedicat actul de eliberare națională.- Le-am făcut pe toate la timp, dar n'au știu ei, fiindcă nu voiam noi s'o știe. Si astăzi,Domnilor, se fac multe lucruri fără ca să știe lumea.-

Noi nu lucrăm pentru laude deșarte. Noi lucrăm pentru binele Neamului și această muncă e o muncă tăcută, istovitoare,care nu are nevoie de laurii momentului.-Avem conștiința clară în fața lui Dumnezeu și a Neamului că ne-am făcut datoria și nu așteptăm decât ceasul când putem arăta liber rezultatele.-

In 1941 deci, biroul partidului N.T. a început acțiunea. Am reușit chiar cu mari riscuri, cu ajutorul M.S.Regelui (aplauze prelungite) și a oamenilor politici cu adevărat patrioți, să scoatem țara din impas.

Punctul de plecare al situației grele de astăzi, nu este numai guvernarea nenorocită a ex-mareșalului Antonescu.Rădăcinile răului sunt în regimurile dictatoriale a ex-Regelui Carol II. Acest tiran a forțat prin corupție,prin teroare, voința națiunii, ducând țara acolo unde a ajuns Dacă națiunea era liberă să-și aleagă drumul de urmat, dacă națiunea avea posibilitatea de a-și alege pe adevărații săi reprezentanți, țara nu ar fi ajuns pe drumul prăpastiei.-

P.N.T. a ascultat tot timpul sfatul lui Simion Bărnuțiu:"Cărturari, nu vă îndepărtați de popor, țineți cu poporul ca să nu rătăciți".-

P.N.T. a urmat voința poporului, care nu s'a alăturat tiranilor și care nu a renunțat niciodată la drepturile sale.-

Astăzi ca și ieri, noi ne propunem să nu ne despărțim de popor,

./.

00172

să mergem pe calea indicată de instinctul sănătos al neamului (Aplauze).

Dvs., tineri studenţi, ce vă împrăştiaţi în toată ţara, năzuiţi-vă să cunoaşteţi sufletul poporului şi necazurile lui. Arătaţi acolo unde vă duceţi că partidul nostru are la bază idei mari, fără de care ridicarea ţării nu e posibilă.- Arătaţi poporului că e nevoie să practice morala creştină şi să aibă frica lui Dumnezeu.-

Spuneţi-le tuturor să nu uite că fiecare e un fiu al naţiei, că fiecare individ are drepturi ce trebuiesc respectate, dar are şi datoria de a respecta drepturile altora. Faceţi apel la conştiinţa cetăţenească şi solidaritatea naţională, fiindcă numai aşa neamul va birui.-

Arătaţi tuturor sentimentele de recunoştinţă pe care ţara noastră le păstrează Angliei, Americei şi Rusiei Sovietice, pentru lupta lor, pentru desrobirea noastră şi a Europei de sub dictaturi. Aşteptăm dela aceste mari naţiuni să ne ajute să introducem un regim de libertate şi de adevărată democraţie în ţara noastră (Aplauze prelungite).-

Mizeria în care ne sbatem astăzi nu e nevoie să vi-o arăt, o vedeţi cu toţii. Regimul actual ce nu isvorăşte din voinţa poporului, este un regim impus, siluit asupra ţării, împotriva ei. El trebuie îndepărtat. Guvernul trebuie să plece. (Strigăte: Jos Guvernul, să plece guvernul) Ţara nu trebuie să mai sufere guverne dictatoriale, impuse din afară.- Vrem un parlament liber ales, vrem un guvern care să fie în situaţia politică şi morală de a face alegeri libere. Ne dăm seama de forţa pe care o reprezintă partidul Naţional Ţărănesc. P.N.T. este singurul partid care reprezintă cu adevărat poporul român. Totuşi partidul nostru nu este exclusivist.-

P.N.T. conştient de vremurile prin care trecem, cere un guvern democrat de concentrare sinceră şi cinstită, cere un guvern care să facă alegeri libere şi legale, un guvern care să dea un parlament al poporului. Trebuie să constatăm cu durere că acest guvern, care afirmă că reprezintă clase sociale, n'a rezolvat nici măcar problemele acestor clase.-

El s'a dovedit incapabil de a soluţiona vreo problemă anunţată. Mizeria creşte pretutindeni, viaţa devine insuportabilă. Situaţia nu mai poate fi tolerată. Suntem umiliţi fiindcă ni s'a impus un guvern pe care ţara nu l-a voit. (Strigăte: Aşa e!)

In ţară e anarhie şi foamete. Guvernul trebuie să plece (Strigăte: Jos Guvernul, să plece guvernul).-

Mergeţi în satele Dvs., şi fiţi interpreţii acestor gânduri.

Arătaţi tuturor că acest guvern duce ţara la dezastru.-

Explicaţi ideile de bază ale partidului nostru şi arătaţi atitudinea lui.-

Vă urez succes şi INAINTE! (Ovaţii. Aplauze îndelung repetate)

Adunarea intonează Imnul Regal.-

Cu ocazia ședinței de sfârșit de an a studenților național țărăniști D-l IULIU MANIU, Președintele Partidului Național Țărănesc a rostit o cuvântare, subliniată de aplauzele asistenței, din care reținem în rezumat, următoarele:

După ce a salutat pe studenții prezenți, D-l Maniu i-a povățuit asupra activității ce trebuie să desfășoare în vacanța de vară, spunând între altele următoarele:

"Ideile mari ale Neamului ar trebui desfășurate prin presă și prin întruniri publice populare. Din nefericire libertatea presei și libertatea cuvântului, au fost din nou sugrumate în țara românească, de către dictatura instaurată de actualul guvern./strigăte:Jos Guvernul/. Nu toți au învățat din tristele experiențe ale trecutului, că libertatea este un bun deopotrivă de scump tuturora, că într'un stat democratic libertatea nu poate fi monopolizată. Astăzi P.N.T. este din nou lovit în dreptul său de manifestare publică.(Aprobări, proteste).

Pe noi loviturile și calomniile nu ne sperie. Suntem deprinși cu cu ele. De cincizeci de ani de când am o activiate publică am fost mereu atacat, lovit, calomniat. Am mers însă înainte avân conștiința împăcată că servesc cauza cea dreaptă a Neamului. Voiu merge și acum înainte până la isbândă deplină a ideilor noastre de libertate și progres. (Aplauze prelungite).-

Imprejurările prin care trece țara sunt grele. Fiecare Român trebuie să caute astăzi ceiace ne adună și nu ceiace ne desparte. Numai așa vom birui, numai așa vom da Neamului nostru locul pe care îl merită.

In continuare D-l Maniu a spus:

"Nu de ceiace ne desparte de alții aș vrea să vă vorbesc Dvs. acum când plecați în vacanță, ci de ceiace ne apropie, de ideile mari ale P.N.T. comunae tuturor Românilor adevărați.

Care sunt principiile care stau la baza partidului nostru?

Primul principiu care stă la baza partidului este:morala creștină.

Creștinismul este astăzi uitat. Preceptele morale sunt nesocotite.Cruzimile și masacrele acestui răsboi au arătat cât de mult au fost nesocotite învățăturile religiei, cât de mult s'au îndepărtat oamenii de Dumnezeu. Milioane de oameni au suferit chinuri groaznice, au fost nimiciți de către exponenții dictaturilor, care au disprețuit morala creștină.- O societate mai bună și mai pașnică, o societate în care să existe respectul omului pentru om, nu se poate întemeia fără revenirea la principiile moralei creștine.-(Aplauze prelungite).-

Alături de morala creștină, partidul are la bază marele principiu al naționalismului curat /ovațiuni puternice/, care a fondat partidul și care a susținut neamul de secole. Principiul naționalismului este pentru noi principiul călăuzitor. Nu suntem șoviniști și nici excluziviști. Suntem naționaliști. Noi nu voim să persecutăm pe nimeni, dar ne iubim neamul și tradiția, istoria, limba și datinele românești și vrem fericirea și prosperarea acestui neam vrednic, atât de crunt încercat de destin./Aplauze/

Pe noi ne împreună iubirea pentru tot ce e românesc. Trebuie să luptăm pentru a asigura drepturile noastre și ale fiilor noștri de ori unde s'ar găsi (Ovațiuni îndelung repetate).-

Noi înțelegem să respectăm drepturile tuturor celor de alt neam care sunt cetățeni ai Statului, dar nu tolerăm ca în țara noastră însăși fii Neamului nostru să fie persecutați. (Aplauze prelungite).

Al treilea principiu care stă la baza partidului nostru este democrația adevărată.- (Ovațiuni puternice).- Acest principiu face posibil ca fiecare om să-și desvolte însușirile pe care i le-a dat Dumnezeu să ocupe funcția pentru care este indicat de insușirile sale naturale.-

Democrația adevărată nu cunoaște delimitări de limbă, de rasă, sau religie. Ea înseamnă deplina egalitate pentru toți (Aplauze).-

Democrația nu înseamnă anarhie. Legile trebuie să fie legi, aduse pe cale democratică dar și respectate de către toți.-

./.

00174

Democrația adevărată înseamnă libertate. Libertatea proprie presupune și îndatorirea de a respecta libertatea altora./vii aprobări Democrația adevărată se ridică categoric împotriva dictaturii. Noi ne-am ridicat în trecut împotriva oricărei dictaturi. Am luptat împotriva dictaturii feudale, împotriva dictaturii carliste, împotriva x dictaturii antonesciene, împotriva dictaturii capitaliste, dar nu putem xxxxxx admite nici dictatura proletară.(Ovațiuni furtunoase).-(Aplauze prelungite și îndelung repetate/.-

Noi nu preconizăm ura de clasă, ci cerem frăția tuturor, pentru binele poporului. Aplauze.-

Toate aceste principii, converg spre marele principiu al dreptății sociale.- /Aplauze/. Dacă omenirea a luptat pentru eliberarea individului de sub tirania legilor feudale, lupta trebuie dusă și pentru eliberarea societății. Dreptatea socială decretează primatul muncii și al meritului. In virtutea acestui principiu, țăranii, muncitorii și intelectualii au dreptul la o viață mai bună, nu pe baza exploatării, ci pe baza muncii prestate pe ogoare, în uzine și bibliotec. Aplauze).-

Apoi, Președintele P.N.T. s'a ocupat de lupta P.N.T. și de obstacolele pe care le-a întâmpinat și a continuat D-sa:

"Firește în calea ideilor noastre stau multe obstacole și multe prejudecăți. Având arma dreptății în mână noi trebuie să le biruim și le vom birui./Furtunoase aplauze/.-

Lupta se duce la noi în țară cu diferite arme, foarte puține însă nobile. Noi îi invităm pe adversari să discute principiile lor în mod liber și democratic. Ei însă opresc libertatea scrisului, ne calomniază și ne împiedică să le răspundem. Dar nu trebuie să ne speriem, fiindcă întotdeauna adevărul și dreptatea sfârșesc prin a îngenunchia forțele întunericului./Aplauze/.

Națiunea română a avut mai multe ținte de atins.-

Prima țintă a fost după lupte grele atinsă: Unitatea națională Odată Unitatea Națională realizată, mulți credea că putem dormi pe laurii victoriei. Vai însă de Națiunea care nu are și noi și noi idealuri de realizat.Națiunile urmează marea lege a naturii: sau urmăresc un ideal și progresează, sau n'au nicio țintă și sunt expuse disoluției și dispariției.-

Intotdeauna trebuie deci ca forțele vii ale națiunii să tindă spre un ideal și să adune sub acelaș steag pe toți fii neamului, pentru înfăptuirea lui.-

Ultima țintă a P.N.T. a fost aceea de a scoate țara din umilitoarea situație de aliată a Axei și de a o alătura forțelor Națiunilor Unite.-

România nu putea fi absentă din marea încleștare pentru libertate și progres. P.N.T. conștient de forța sa și de dorința poporului a procedat la organizarea actului dela 23 August. Năzuința Partidului a putut fi realizată prin bărbăția și hotărârea M.S. Regelui, căruia Partidul îi păstrează credința sa curată și întreaga sa gratitudine. /Urale: Trăiască Regele. Aplauze prelungite și îndelung repetate/.-

Firește, după răsboi mulți viteji se arată, sau cum spune un alt proverb, după isprava făcută se găsesc mai mulți nănași.-

Va veni istoria, vor veni urmașii, care desbrăcați de orice patimă vor stabili adevărul. Istoria va trebui să constate că acțiunea a inițiat'o și un timp a condus'o singur P.N.T. Conștiința vie a neamului a făcut ca rând pe rând să se alăture noui forțe.-Prima forță ce i s'a alăturat a fost partidul Național Liberal de sub conducerea d-lui Dinu Brătianu /Aplauze puternice/, iar apoi au venit partidul social democrat /aplauze/ și partidul comunist.-

xxxx Ne-a părut bine de această tovărășie prețioasă. Ne pare rău că n'a ținut prea mult, pentru a scoate țară cu puteri unite din impasul de după xxxxxxx înlăturarea dictaturii.-

Acțiunea pentru scoaterea României din Axă am început'o din Februarie 1941. Am discutat atunci cu Ministrul Angliei și al Americei (Aplauze prelungite) .-posibilitate de acțiune și xxxx mi-am

angajamentul de a lucra pentru ieşirea României din ...-

Fruntaşii partidului:d-nii Mihalache, Dr.Lupu, Mihai Popovici Ghiţă Popp au avut cunoştiinţă şi au aprobat toţi paşii făcuţi în acest sens. Noi nu puteam la aceia vreme convoca partidul pentru a-l consulta fiindcă reuşita unei asemenea acţiuni este în funcţie de discreţie absolută.

Am lucrat în această chestiune cu grije, cu seriozitate, patru ani fără ca Gestapoul german să ştie. Desigur că n'am anunţat p acei care nu prezentau garanţii de seriozitate politică despre planurile noastre. De aici invinuirea celor care afirmă că am făcut prea puţin, am amânat sau împiedecat actul de eliberare naţională.

Le-am făcut pe toate la timp, dar n'au ştiut ei, fiindcă nu voiam noi să se ştie. Si astăzi, domnilor, se fac multe lucruri fără ca să ştie lumea.

Noi nu lucrăm pentru laude deşarte. Noi lucrăm pentru binele neamului şi această muncă este o muncă tăcută istovitoare, care nu are nevoie de laurii momentului.-

Avem conştiinţa clară în faţa lui Dumnezeu şi a neamului că ne-am făcut datoria şi nu aşteptăm decât ceasul când putem arăta li be rezultatele.

In 1941 deci, biroul P.N.T. a început acţiunea. Am reuşit cu mari riscuri, cu ajutorul M.S.Regelui (aplauze prelungite) şi ~~ax~~ a oamenilor politici cu adevărat patrioţi, să scoatem ţara din impas.

Punctul de plecare al situaţiei grele de astăzi nu este nu mai guvernarea nenorocită a ex-mareşalului Antonescu. Rădăcinile răuluisunt în regimurile dictatoriale ale ex-regelui Carol. Acest tiran a forţat prin corupţie, prin teroare, voinţa naţiunii, ducând ţara acolo unde a ajuns. Dacă naţiunea era liberă să-şi aleagă drumul de ur mat, dacă naţiunea avea posibilitatea de aşi alege pe adevăraţii săi reprezentanţi, ţara nu ar fi ajuns pe drumul prăpastieix.

P.N.T. a a ascultat tot timpul sfatul lui Simion Bărnuţiu: "Cărturari, nu vă îndepărtaţi de popor, ţineţi cu poporul ca să nu rătăciţi".

P.N.T. a urmat voinţa poporului, care nu s'a alăturat tiranilor şi care ~~xx~~ n'a renunţat niciodată la drepturile sale.

Astăzi ca şi ieri noi ne propunem să nu ne despărţim de popor să mergem pe calea indicată de instinctul sănătos al neamului(aplauze

D-voastră tineri studenţi, ce vă împrăştiaţi în toată ţară, nizuiţi-vă să cunoaşteţi sufletul poporului şi necazurile lui. Arătaţi acolo unde vă duceţi că partidul nostru are la baza idei mari, fără de care ridicarea ţării nu este posibilă.

Arătaţi poporului că e nevoie să practice morala creştină şi să aibă frica lui Dumnezeu.

Spuneţi-le tuturor să nu uite că fiecare e un fiu al naţiei, că fiecare individ are drepturi ce trebuiesc respectate dar are şi datoria de a respecta drepturile altora. Faceţi apel la conştiinţa cetăţenească şi solidaritatea naţională, fiindcă numai aşa neamul va birui.-

Arătaţi tuturora sentimentele de recunoştiinţă pe care ţara noastră le păstrează Angliei, Americei şi Rusiei Sovietice, pentru lupta lor pentru desrobirea noastră şi a Europei de sub dictatură. Aşteptăm dela aceste mari naţiuni să ne ajute să întronăm un regim de libertate şi adevărată democraţie, în ţara noastră(aplauze prelungite

Mizèria în care ne sbatem astăzi nu e nevoe să vi-o arăt. O vedeţi cu toţii.

Regimul actual ce nu isvoreşte din voinţa poporului este un regim impus, silit asupra ţării, impotriva ei. El trebuie îndepărtat. Guvernul trebuie să plece.(strigăte:Jos Guvernul, să plece Guvernul!) Ţară nu trebuie să mai sufere guverne ~~impuse din afară~~ dictatoriale, impuse din afară.

Vrem un parlament liber ales, vrem un guvern care să fie în situaţia politică şi morală de a face alegeri libere.

Ne dăm seama de forţă pe c are o reprezintă P.N.T. P.N.T. singurul partid care reprezintă cu adevărat poporul român. Totuşi

./.-

00176

tidul nostru nu este exclusivist.

P.N.T., conştient de vremurile prin care trecem, cere un guvern democrat de concentrare sinceră şi cinstită, cere un guvern care să facă alegeri libere şi legale, un guvern care să dea un parlament al poporului. Trebuie să constatăm cu durere că acest guvern care afirmă că reprezintă clasele sociale, n'a rezolvat nici măcar problemele acestor clase.-

El s'a dovedit incapabil de a soluţiona vre-o problemă anunţată. Mizeria creşte pretutindeni, viaţa devine insuportabilă.

Situaţia numai poate fi tolerată. Suntem umiliţi fiindcă ni s'a impus din afară un guvern pe care ţara nu l-a voit (strigăte: Aşa e!).

In ţară e anarhie şi foamete, Guvernul trebuie să plece!

(Jos Guvernul, să plece Guvernul !)

Mergeţi în satele D-voastră şi fiţi interpreţii acestor gânduri. Arătaţi tuturor că acest guvern duce ţara la dezastru.

Explicaţi ideile de bază ale partidului nostru şi arătaţi atitudinea lui.

Vă urez succes şi înainte ! (Ovaţii, Aplauze indelung repetate)

Adunarea intonează Imnul Regal.

Gotit la percheziție în prezența mea
Popescu
18 Sept 1947

00172

DECLARATIILE DOMNULUI IULIU MANIU FACUTE LA 8 AUGUST 1946, IN LEGATURA CU

PROECTUL TRATATULUI DE PACE

Domnul Iuliu Maniu Președintele Partidului Național Țărănesc, fiind solicitat de reprezentantul la București, al postului de radio B.B.C. să facă declarațiuni cu privire la Proectul tratatului de Pace al României, a spus următoarele:

"Perspectiva Păcii care se pregătește la Paris, invierează lumea intreagă. Această lume nădăjduește intr'o pace durabilă și dreaptă pentru toți. Ceeace o ingrijorează insă este imprejurarea că din cele ce se petrece, xmkxxxixxxx omenirea nu poate trage concluzia că toate statele au renunțat la vechiul dicton: "Si vis pacem, para bellum". Deasemenea nu-și poate face convingerea că obligațiunile luate de către state vor fi respectate.

O pace solidă nu se poate intemeea decât pe respectarea ințelegerilor și obligațiunilor intrenaționale, și prin spiritul de xxxxxxx dreptate și echitate plus in practică față de statele mici. Chiar din acest punct de vedere toate popoarele și mai cu seamă statele mici și intre ele in primul rând România, sunt in cea mai mare xxxxxxx măsură ingrijoreate, in urma faptului că se xxxxx poate constata in mod evident, că ințelegerile incheiate chiar și in ultimul timp, sunt nesocotite.

Charta Atlanticului, hotărârile dela Yalta, dela Potsdam și pe urmă dela Moscova nu sunt respectate. Prin nerespectarea acestor hotărâri Statele care se bizuiau pe ele, suferă prejudicii care cu greu vor putea fi reparate. Prin această nerespectarex se pier poziții care cu enorme sacrificiise vor putea câștiga. Si ceeace este mai grav se sdruncină increderea care mai ales in raporturile internaționale este elementul hotărâtor.

In dreptul internațional care se formează prin obiceiuri consfințite și numai rar prin codificări precedentele au un rol deosebit de mare. Precedentele nerespectăriixxxx ințelegerilor făcute și a convențiunilor incheeate inxxxixx scris, nu numai că tulbură evoluția sănătoasă a raporturilor internaționale, dar xxx slăbesc și autoritatea Statelor care au contracta acele ințelegeri.

Pnetru România care a ținut intotdeauna să satisfacă obligațiunile Sale internaționale, este extrem de trist că stipulațiunile recent stabilite care o privesc indeaproape sunt desconsiderate.

Această imprejurare tulbură perspectiva relațiunilor internaționale și slăbeste optimismul atât de necesar in epoca de refacere a omenirii.

România este grav atinsă, in interesele sale de căpetenie prin nerespectarea xxxx ințelegerilor internaționale mai sus amintite.

ROMANIA NU ARE UN GUVERN REPREZENTATIV.

Prin nenumărate memorii și intâmpinări, prezentate de Partidul Național Țărănesc, dex sub conducerea mea, de Partidul Național Liberal de sub șefia Domnului Dinu Brătianu și de Partidul Social Democrat xxx prezidat de Domnul Titel Petrescu, noi am arătat xx și s'a putut constata de către Marile Puteri că regimul din România, este impus la 6 Martie 1945 nu este democratic nici reprezentativ și că libertățile cetățenești sunt in toate privințele incălcate de acest regim. Informațiile date de noi au fost verificate la fața locului, nu numai prin Reprezentanțele politice din România ale Marilor Puteri, dar și prin diferiți emisari ai cercurilor oficiale Anglo-Americane. Pe baza constatată a acestora, insăși Marile Puteri au hotărât la Potsdam și la Moscova că guvernul prezidat de Domnulx Petru Groza nu este democratic și nici xxxxxxxxxxxxxxxxx reprezentativ. Pentru a i se dat acestui guvernx un corectiv s'a hotărât că este necesar completarea lui cu câte un reperezentatnt al Partidului Național Țărănesc și Național Liberal. Tot odată s'a stabilit drept condițiune esențială pentru recunoașterea guvernului Groza că acest guvern să respecte libertățile cetățenești, să asigure libertatea presei, a intrunirilor și a cultelor și in special să intocmească fără amânare, cu colaborarea xxxxxxxxxx

partidelor din opoziţie, o lege electorală pe baza căruia ar fi trebuit să se facă alegeri libere încă din primăvara anului 1946.

Guvernul Groza nu respectă nici una din aceste condiţii, in afară de liberatea cultelor. Astfel nu respectă libertatea presei. Gazetele opoziţiei sunt impiedicate să apară şi sunt sabotatea prin centură prin ~~intoleranţă~~ intoleranţă, prin intrevenţia abuzivă a Sindicatelor Tipografice, manevrate de Partidul Comunist, prin violenţe şi agresiuni şi prin repartizarea arbitrară a cotei de hârtie. Cenzura impiedică publicarea criticilor la adresa guvernului şi a mebrilor săi. Vinovăţiile acestora sunt ocrotite prin interdicţia de afi desbătute in public. Libertatea intrunirilor nu este respectată. Toate intrunirile opoziţiei sunt zădărnicite in mod sistematic, prin violenţele echipelor de şoc inarmate ale guvernului. Activitatea partidelor de opoziţie este impiedicată prin cea mai cruntă teroare pe care a cunoscut-o vreodată ţara. Legile fundamentale sunt nesocotite. Libertatea individuală a ajuns o parodie. Inchisorile sunt pline de partizani ai opoziţiei, arestaţi pentru vederile lor politice. Libertatea cetăţenilor depinde de capriciul organelor executive ale guvernului şi Partidului Comunist. Primăvara a trecut, dar alegerile nu au fost ţinute şi incă nu a fost fixată pâna acum nici măcar data lor. Guvernul a făcut o lege electorală reacţionară fără să ţină seama de observările opoziţiei, care tindeau la asigurarea garanţiilor de votare liberă şi nestingherită. Toate propunerile prezentate in acest sen au fost respinse de guvern, care s'a asigurat prin legea electorală posibilitatea de a săvârşi cele mai nestânjenite falsuri şi abuzuri, de a teroriza şi a violenta corpul electoral.

ROMANIA LIPSITA DE REPREZENTANTA LEGALĂ LA CONFERINTA PACII.

In aceste condiţiuni România este lipsită de un guvern consimţit de opinia publică a ţării, care să o reprezinte conform intereselor sale la Conferinţa de Pace. Regele României la dorinţa Naţiunilor Unite, in executarea rezoluţiunilor dela Potsdam a cerut la vremea sa demisia guvernului Groza in conformitatea cu prerogativele inscrise in Constituţia ţării.

Guvernul Groza a refuzat să satisfacă ordinul regal. Cu toate acestea Marile Puteri au ţinut guvernul Groza in fruntea ţării şi l-au recunoscut in mod condiţionat de satisfacerea stipulaţiunilor Conferinţei dela Moscova.

Reprezentanţii Angliei şi Americei din România au constatat că guvernul Român nu satisfăcut angajamentele contractatea şi l-au somat să-şi indeplinească obligaţiunile prin notele oficiale. Guvernul in loc să caute a satisface notele primite privind garanţiile cerute la Moscova, a respins in mod jignitor somaţia Marilor Puteri, prin ingăduinţa căreia se află la conducerea ţării. România este deci in situaţia tragică de a avea in aceste zile de răscruce istorică in fruntea ei un guvern detestat de ţară, rebel faţă de Rege şi totodată in ruptură de obligaţiile asumate faţă de Marile Puteri. Regele ţării nu poate să schimbe guvernul şi să-l înlocuiască cu unul indicat şi capabil să apere interesele României, prerogativele lui fiind restrânse prin hotărârile dela Moscova. Iar Marile puteri stau inactive şi nu fac nimic pentru înlăturarea acestui guvern, nici pentru a asigura un cadru potrivit şi democratic consultării libere şi nestingherite a voinţei obşteşti. La Conferinţa dela Paris, Marile Puteri au prezentat un proect de tratat de Pace cu ţara noastră, care nici de cum nu corespunde intereselor şi demnităţii româneşti. Din această situaţie este uşor de constatat că ROMANIA CAT ARE IN FRUNTEA EI ACTUALUL GUVERN, CARE NU ESTE NICI DEMOCRATIC, NICI REPREZENTATIV, NU POATE FI REPREZENTATA IN MOD VALABIL LA CONFERINTA DE PACE.

SITUATIE NECORESPUNZATOARE

Tratatul de pace care s'ar încheia în atari condiţiuni nu va avea adeziunea unui guvern, repudiat de întregul popor român. Este necesar din punctul de vedere al României să se constate acest lucru pentrucă PROECTUL DE TRATAT CONTINE STIPULATIUNI INACCEPTABILE PENTRU TARA NOASTRĂ. FATA DE ACESTE STIPULATIUNI SUNT DATOR SA FAC IN NUMELE PARTIDULUI NAT-TARANESC CELE MAI HOTARATE REZERVE. Din punct de vedere al reprezentării României la Conferinţa Păcii e de neînţeles faptul că partidele politice populare ale ţării nu sunt chemate să-şi spună

cuvântul la Pacea care se tratează, deşi România nu are un guvern democratic şi reprezentativ, care ar putea să se prezinte in mod autorizat in numele ţării noastre. Aceste partide fiind de opoziţie au ~~xxxxxxxx~~ pregătit şi au realizat lovitura dela 23 August 1944, prin care România s'a eliberat de constrângerea Germaniei şi s'a ridicat cu armele impotriva ei, au pus in aplicare armistiţiul incheiat cu Naţiunele Unite, au condus armata Română alături de Glorioasa Armată Roşie peste toată intinderea Ungarie până in Ceho-Slovacia. Aceste Partide politice au lucrat in interesul cauzei Aliaţilor care era şi cauza României in vreme ce la conducerea ţării ca şi acum se află un guvern dictatorial, nedemocratic şi nereprezentativ. Este de neânţeles, cum aliaţii in acel timp au acceptat partidele Naţional Tărănesc şi Naţional Liberal şi Social Democrat ca reprezentante ale Naţiunilor, iar acum aceste partide nu sunt chemate să expună cuvântul opiniei publice, care nu poate fi interpretat de către guvernul ţării impus la conducere impotriva voinţei obşteşti. De asemeni este de neânţeles că nu sunt chemaţi la Conferinţa păcii nici preşedinţii partidelor de opoziţie, nici cei doi miniştri care iau parte la guvern ca exponenţi democratici şi ~~xxxxx~~ reprezentativi, impuşi prin hotărârea Conferinţei dela Moscova.

Situaţia in care este prezentată România in preambulul ~~xxxxx~~ proectului de tratat de pace nu corespunde realităţii. România nu este prezentată ca o ţară invinsă ori, să se ştie bine că România a incheiat un armistiţiu inainte de a se fi decis soarta răsboiului. Preliminariile armistiţiului cu Naţiunile Unite au fost stabilite la 13 Aprilie 1944 de către emisarii mei Prinţul Stirbei şi Domnul Vişoianu cu Ambasadorii celor Trei Mari Puteri. In baza acestor preliminarii, noi am deschis la 24 August 1944, frontul militar românesc in faţa forţelor Armatei Sovietice. Dacă acest act nu a fost realizat mai curând motivul este că prilejul şi ajutorul militar aliat pus in vederea celor care au realizat lovitura dela 23 August 1944 nu i s'a dat mai curând, in vreme ce planul nostru concret de acţiune imediată transmis la Caire incă din Iulie 1944, a rămas fără răspuns din partea celor trei Mari Puteri până când ne-am decis să trecem la acţiune prin singurele noastre mijloace. România nu s'a mulţumit cu deschiderea frontului ci abandonând fără rezistenţă in faţa armatei sovietice liniile bine fortificate dela Focşani Nămoloasa şi depe Carpaţii noştri, am intors armele contra ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ Germanilor şi ~~xxx~~ a luptat cu recunoscuta vitejie alături de Armata Roşie impotriva Armatelor Germane şi Maghiare prin Ungaria până in inima Ceho-Slovaciei. Contribuţia esenţială a României la victoria Aliaţilor este un fapt recunoscut care nu are nevoe de a fi subliniat.

In preliminarul Armistiţiului stabilit la Cairo in temeiul căruia s'a realizat lovitura de stat dela 23 August 1944, era stabilit ca pentru România condiţiile de pace vor fi adaptate proporţiei in care ţara noastră va ajuta Naţiunile Unite in lupta contra Germaniei. Serviciile deosebit de insemnate aduse de România cazei Aliate au fost recunoscute din toate părţile şi bine apreciate. Cu toate acestea clauzele proectului de tratat nu ţin seamă de acestă situaţie a ţării noastre, care ar avea dreptul să aştepte in altfel de tratament.

INTRE CEHOSLOVACIA SI ROMANIA.

Pentru a arăta nepotrivirea preabulului proectului de tratat, ar fi ajuns să invocăm imprejurarea că Ceho-Slovacia buna noastră prietină şi aliată de tot deauna cu care România nu a fost niciodată in rezboiu, nici măcar din punct de vedere formal este pe drept prezentată ca ţară invingătoare, iar România care cu enorme sacrificii a luptat alături de Armata Roşie şi a contribuit la eliberarea Ceho-Slovaciei de ocupaţia trupelor Germano-Maghiare este prezentată ca ţară invinsă fără dreptul de a participa şi a contribui in raport cu participarea sa la victorie, la aşezarea păcii.

In ce priveşte insăşi stipulaţiunile concrete ale proectului de tratat multe din ele sunt injuste şi in orice caz foarte apăsătoare pentru România, iar unele chiar contradictorii cu prevederile armistiţiului. In redactarea lor nu s'a ţinut seama de respectarea inţelegerilor internaţionale dintre Naţiunile Aliate.

00180

FRONTIERELE ROMANIEI.

Charta Atlanticului, Charta Naţiunilor Unite, precizează peste orice indoială că din resbeiul acum terminat nu poate rezulta pentru nici un stat o mărire de teritoriu fără invoirea legală democratică şi liber consimţită a populaţiunilor interesate.

Ori România devine ciuntită din două părţi, fără a ~~fixx~~ fi măcar intrebată, necum pusă in situaţie ca naţiunea sa să-şi poată manifesta voinţa. In sensul proectului de pace, pierdem provincii româneşti scumpe sufletului nostru in urma cedărilor hotărîte la timpul său de către un regim dictatorial al României fără invoirea legal exprimată a naţiuni. Una dintre aceste cedări este făcută Bulgariei de către un guvern nereprezentativ al ţării căruia i-a fost impusă pin acelaşi dictat dela Viena care ne răpise şi Transilvania de Nord.

Prin aceste stbiliri de frontiere peste două milioane Români care sunt in ~~xx xxxxxxxx~~ continuitate geografică cu ţara noastră sunt lăsaţi in afară de hotarele României ceeace constitue o imprejurare care nu este de natură a promova pacea şi evoluţia normală a raporturilor internaţionale. In această tragică situaţie pentru noi, subliniez sincera recunoştinţă a poporului Românesc pentru hotărârea miniştrilor de externe şi pentru prevederile cuprinse in proectul de tratat in ce priveşte hotarul de Vest al ţării.

El este stabilit aşa cum a fost în fiinţă la I. Ianuarie 1938, frontiera României dinspre Ungaria a fost stabilită la Conferinţa de Pace dela Trianon în baza opiniei experţilor Americani şi Englezi pe temeiul realităţilor etnografice şi economice care nu pot fi nesocotite. România Partidul Naţional Tărănesc au realizat lovitura dela 23 August 1944, având asigurarea concretă din partea Aliaţilor că aceasră graniţă firească a ţării va fi respectată.

CLAUZELE ECONOMICE SI FINANCIARE NEDREPTE.

Clauzele economice şi financiare cuprinse în proectul de tratat sunt pentru România nedrepte. Din ele ar rezulta pauperzarea ţării, de ruta financiară şi inposibilitatea de a ne face din punct de vedere ~~financiarxx~~ economic. Nici un guvern român care-şi face o chestie de conştiinţă din salvgardarea intereselor naţionale şi din respectarea viitoarelor obligaţiuni internaţionale contractate nu ar putea să le accepte. Aceste clauze sunt atât de numeroase şi atât de complicate încât nu pot fi examinate în cadrul restrâns al unei declaraţii. Pentru a demonstra acest lucru, este suficient să amintesc că pentru România nu se stabileşte nici un drept de despăgubire de răsboiu dela Germania şi nu se prevede dreptul României de a conpensa pretenţiunile pe care le are faţă de Germania cu despăgubirile de răsboiu la care ar avea dreptul cu bunurile germane aflătoare în România acestea fiind destinate alter acoperiri cu toate că Germania a pricinuit foarte inportante pagube României după armistiţiu, când România lupta alături de Naţiunile Unite contra Axei. Deasemeni este nedrept ca pagubele de răsboiu pricinuite de agresiunea Ungariei şi de răsboiul purtat de ea alături de Germania contra României pe teritoriul nostru precum şi daunele suferite de România de pe urma dictatului dela Viena declară nul şi neavenit să nu fie recunoscută şi să nu poată fi acoperită prin bunurile maghiare aflate pe teritoriul României.

Ca exemplu al condiţiilor desavantajoase ţării noastre, meţionez că in vreme ce bunurile româneşti aflătoare in streinătate sunt confiscate prin Proectul de Tratat al României fiind afectate despăgubirilor Aliate, in Proectele de Tratate ale Ungariei şi Bulgariei această măsură apăsătoare nu este stipulată.

Dar in fară de această pentru România este foarte apăsătoare condiţia cu Uniunea Sovietică va putea ţine in România arătată pe timp nelimitat până la incheerea păcii cu Austria. Prezenţa unei armate streine in ţara ~~xxxxxxx~~ noastră chiar dacă este prietină cum e cazul in speţă este totdeauna şi pretutindeni un element de nelinişte şi suscipiuni care dă prilej la diferende. Acest fel de diferende trebuesc evitate mai cu seamă ~~xxtrexpopoarelex~~ intre popoarele care doresc să trăiască in plină vecinătate. România doreşte să fie un pilastru temeinic al păcii pe care Proectul de Tratat vrea s'o instureze. In consecinţă

Tratatul de Pace trebuia să elimine orice prilej de neînţelegere.

O stipulaţiune care nu stabileşte nici mîmx numărul soldaţilor, nici kmkix localităţile destinate pentru cazarea lor, nici linia accesibilă pentru comunicaţii este un izvor de continui discuţiuni şi neînţelegeri, care nu vor putea servi ideea păcii.

Romînia in sensul Proectului Tratatului de Pace nu poate să influenţeze să grăbescă sau să intârzie problemele in legătură cu Austria. Este deci la discreţia intâmplărilor amix cu totul streine de voinţa sa.

ESTE UN LUCRU INADMISIBIL SA SE FACA PEDENTA.

Incheerea unei păci intre România şix alte state invinse, de ratificare păci cu Naţiunile Unite fără precizarea unei condiţiuni, de altfel soluţia adoptată de Marea Britanie in legătură cu evacuarea Italiei şi asigurarea comunicaţilor cu Austria prin Germania, poate şi trebue să fie aplicată şi in legătură cu evacuarea armatelor streine din România. Peste tot eu nu inţeleg tratamentul vătreg la care este supusă România prin Proectul Tratatului de Pace, esenţialmai nefavorabil decât cel pregătit pentru celelalte state zise satelite.

România a fost cel dintâi dintre aceste state, şi s'a alăturat la răsboiul Naţiunilor Unite. Procedura umană a Armatei Române a fost apreciată şi lăudată nu numai in Ungaria şi Ceho-Slovacia, darşi in teritoriile Sovientic unde a fost impinsă contra voinţei sale prin constrângerea armatei hitleriste care ocupase ţara.

v Armata Română adus cele mai mar sacrificii pentru victoria aliată. Ea a jertfit peste 160.000 soldaţi contra Germaniei. Vitejia armatei române a fost recunoscută şi pre mărită cu toate aceste România nu a fost recunoscutăxxxxxxxxxxxxxxxxxx aliată sau cobeilgerantă.

România este tratată xxxx ca un stat invins, inamic, pierde averi imense, pierde teritorii insemnate şi trebue să suporte greutăţi şi desavantagii economice catrastofale-Toate aceste desavantajii sunt urmarea imprejurărilorxx imprejurării că s'a găsit un guvern român dictatorial şi nepopular ca la un momentdat forţa de ocupaţiune strină, a indrumat politica ţării impotriva voinţei dovedite a poporului, intr'o politică internaţională contrară tradiţiei sale. Ceastă nenorocire însă România a reparat-o în mod strălucit la cel dintâi moment potrivit.

Declarațiile d-lui Iuliu Maniu făcute la 8 August 1946,
în legătură cu proectul tratatului de pace

D. Iuliu Maniu, președintele Partidului Național-Țărănesc, fiind solicitat de reprezentantul la București, al postului de radio B. B. C. să facă declarațiuni cu privire la proectul tratatului de pace al României, a spus următoarele:

„Perspectiva păcii care se pregătește la Paris, înviorează lumea întreagă. Această lume nădăjduește într'o pace durabilă și dreaptă pentru toți. Ceeace o îngrijorează însă este împrejurarea că din cele ce se petrece, omenirea nu poate trage concluzia că, toate statele au renunțat la vechiul dicton: „Si vis pacem, para bellum". De asemenea nu-și poate face convingerea că obligațiunile luate de către State, vor fi respectate.

O pace solidă nu se poate întemeia decât pe respectarea înțelegerilor și obligațiunilor internaționale și prin spiritul de dreptate și echitate pus în practică față de Statele mici. Chiar din acest punct de vedere toate popoarele și mai cu seamă Statele mici și între ele în primul rând România, sunt în cea mai mare măsură îngrijorate, în urma faptului că se poate constata în mod evident, că înțelegerile încheiate chiar și în ultimul timp, sunt nesocotite.

Charta Atlanticului, hotărîrile dela Yalta, dela Potsdam și pe urmă dela Moscova nu sunt respectate. Prin nerespectarea acestor hotărâri Statele care se bizuiau pe ele, suferă prejudicii care cu greu vor putea fi reparate. Prin această nerespectare se pierd poziții care numai cu enorme sacrificii se vor putea recâștiga. Și ceeace este mai grav ce sdruncină încrederea care mai ales în raporturile internaționale este elementul hotărâtor.

In dreptul internațional care se formează prin obiceiuri consfințite și numai rar prin codificări precedentele au un rol deosebit de mare. Precedentele nerespectării înțelegerilor făcute și a conventiunilor încheiate în scris, nu numai că turbură evoluția sănătoasă a raporturilor internaționale, dar slăbesc și autoritatea Statelor care au contractat acele înțelegeri.

Pentru România, care a ținut întotdeauna să satisfacă obligațiunile sale internaționale, este extrem de trist că stipulațiunile recent stabilite care o privesc îndeaproape sunt desconsiderate.

Această împrejurare turbură perspectiva relațiunilor internaționale și slăbește optimismul atât de necesar în epoca de refacere a omenirii.

România este grav atinsă, în interesele sale de căpetenie prin nerespectarea înțelegerilor internaționale mai sus amintite.

România nu are un guvern reprezentativ

Prin nenumărate memorii și întâmpinări, prezentate de partidul Național-Țărănesc, de sub conducerea mea, de partidul național liberal de sub șefia d-lui Dinu Brătianu și de partidul social democrat prezidat de d. Titel Petrescu, noi am arătat și s'a putut constata de către Marile Puteri că regimul din România, impus la 6 Martie 1945, nu este democratic nici reprezentativ și că libertățile cetățenești sunt în toate privințele încălcate de acest regim. Informațiile date de noi au fost verificate la fața locului, nu numai prin Reprezentanțele politice din România ale Marilor Puteri, dar și prin diferiți emisari ai cercurilor oficiale anglo-americane. Pe baza constatată a acestora, însă-și Marile Puteri au hotărât la Potsdam și la Moscova că guvernul prezidat de d. Petru Groza nu este democratic și nici reprezentativ. Pentru a i se da acestui guvern un corectiv s'a hotărât că este necesar com- stabilit drept condițiune esențială pentru recunoașterea guvernului Groza că acest guvern să respecte libertățile cetățenești, să asigure libertatea presei, a întrunirilor și a cultelor și în special să întocmească fără amânare, cu colaborarea partidelor din opoziție, o lege electorală pe baza căreia ar fi trebuit să se facă alegeri libere încă din primăvara anului 1946.

Guvernul Groza nu respectă nici una din aceste condiții, în afară de libertatea cultelor. Astfel nu respectă libertatea presei. Gazetele opoziției sunt împiedecate să apară și sabotate prin cenzură intolerantă, prin intervenția abuzivă a sindicatelor tipografice, manevrate de partidul comunist, prin violențe și agresiuni, și prin repartizarea arbitrară a cotei de hârtie. Cenzura împiedecă publicarea criticelor la adresa guvernului și a membrilor săi. Vinovățiile acestora sunt ocrotite prin interdicția de dărnicite în mod sistematic, prin violențele echipelor de șoc înarmate ale guvernului. Activitatea partidelor de opoziție este împiedicată prin cea mai cruntă teroare pe care a cunoscut-o vreodată țara. Legile fundamentale sunt nesocotite. Libertatea individuală a ajuns o parodie. Inchisorile sunt pline de partizani ai opoziției, arestați pentru vederile lor politice. Libertatea cetățenilor depinde de capriciul organelor executive ale guvernului și partidului comunist. Primăvara a trecut, dar alegerile nu au fost ținute și încă nu a fost fixată până acum nici macar data lor. Guvernul a făcut o lege electorală reacționară fără să țină seama de observările opoziției, care tindeau la asigurarea garanțiilor de votare liberă și nestânjenită. Toate propunerile prezentate în acest sens au fost respinse de guvern, care și-a asigurat prin legea electorală posibilitatea de a să-

dreptul să aștepte un alt fel de tratament.

INTRE CEHOSLOVACIA ȘI ROMANIA

Pentru a arăta nepotrivirea preambulului proectului de tratat, ar fi ajuns să invocăm împrejurarea că Cehoslovacia buna noastră prietenă și aliată de totdeauna cu care România nu a fost niciodată în război, nici măcar din punct de vedere formal este pe drept prezentată ca țară învingătoare, iar România care cu enorme sacrificii a luptat alături de Armata Roșie și a contribuit la eliberarea Cehoslovaciei de ocupația trupelor germano-maghiare este prezentată ca țară învinsă fără dreptul de a participa și a contribui în raport cu participarea sa la victorie, la așezarea păcii.

In ce privește însăși stipulațiunile concrete ale proectului de tratat multe din ele sunt injuste și în orice caz foarte apăsătoare pentru România, iar unele chiar contradictorii cu prevederile armistițiului. In redactarea lor nu s'a ținut seama de respectarea înțelegerilor internaționale dintre națiunile aliate.

Frontierele României

Charta Atlanticului, Charta Națiunilor Unite, precizează peste orice îndoială că din războiul acum terminat nu poate rezulta pentru nici un Stat o mărire de teritoriu fără invoirea legală democratică și liber consimțită a populațiunilor interesate.

Ori România devine ciuntită din două părți, fără a fi măcar întrebată, necum pusă în situație ca națiunea sa să-și poată manifesta voința. In sensul proectului de pace, pierdem provincii românești scumpe sufletului nostru în urma cedărilor hotărâte la timpul său de către un regim dictatorial al României fără învoirea legală exprimată a națiunii. Una dintre acestea cedări este făcută Bulgariei de către un guvern nereprezentativ al țării căruia i-a fost impusă prin acelaș dictat dela Viena care ne răpise și Transilvania de Nord.

Prin aceste stabiliri de frontiere peste 2.000.000 români care sunt în continuitate geografică cu țara noastră sunt lăsați în afară de hotarele României ceeace constitue o împrejurare care nu este de natură a promova pacea și evoluția normală a raporturilor internaționale.

In această tragică situație pentru noi, subliniez sincera recunoștință a poporului românesc pentru hotărârea miniștrilor de externe și pentru prevederile cuprinse în proectul de tratat în ce privește hotarul de Vest al țării. El este stabilit așa cum a fost înființat la 1 Ianuarie 1938, frontiera României dinspre Ungaria a fost stabilită la Conferința de Pace dela Trianon în baza opiniei experților americani și englezi pe temeiul realităților etnografice și economice ce care nu pot fi nesocotite. România și Partidul Național-Țărănesc au realizat lovitura dela 23 August 1944, având asigurarea concretă din partea Aliaților că această graniță firească a țării va fi respectată.

Clauzele economice și financiare, nedrepte

Clauzele economice și financiare cuprinse în proectul de tratat sunt pentru România NEDREPTE. Din ele ar rezulta pauperizarea țării, deruta financiară și imposibilitatea de refacere din punct de vedere economic. Nici un guvern

Ca exemplu al condițiilor desavantajoase țării noastre, menționez că în vreme ce bunurile românești aflătoare în străinătate sunt confiscate prin proectul de tratat al României fiind afectate despăgubirilor aliate, ia proectele de

plectarea lui cu câte un reprezentant al partidului naţional-ţărănesc şi naţional liberal. Tot odată s'a

a fi desbătute în ... libertatea întrunirilor nu ... respectată. Toate întrunirile opoziţiei sunt zăvârşi cele mai nestânjenite falsuri şi abuzuri, de a teroriza şi violenta corpul electoral.

România lipsită de reprezentanţă legală la Conferinţa Păcii

In aceste condiţiuni, România este lipsită de un guvern consimţit de opinia publică a ţării, care să o reprezinte conform intereselor sale la Conferinţa de pace. Regele României, la dorinţa Naţiunilor Unite, în executarea rezoluţiunilor dela Potsdam a cerut la vremea sa demisia guvernului Groza în conformitate cu prerogativele înscrise în Constituţia ţării.

Guvernul Groza a refuzat să satisfacă ordinul regal. Cu toate acestea Marile Puteri au ţinut guvernul Groza în fruntea ţării şi l'au recunoscut în mod condiţionat de satisfacerea stipulaţiunilor Conferinţei dela Moscova.

Reprezentanţii Angliei şi Americii din România au constatat că guvernul român nu a satisfăcut angajamentele contractate şi l'au somat să-şi îndeplinească obligaţiunile prin notele oficiale. Guvernul în loc să caute a satisface notele primite privind garanţiile cerute la Moscova, a respins în mod jignitor somaţia Marilor Puteri, prin îngăduinţa cărora se află la conducerea ţării. România este deci în situaţia tragică de a avea în aceste zile de răscruce istorică în fruntea ei un guvern detestat de ţară, rebel faţă de Rege şi tot odată în ruptură de obligaţiile asumate faţă de Marile Puteri. Regele ţării nu poate să schimbe guvernul şi să-l înlocuiască cu unul încadrat şi capabil să apere interesele României, prerogativele lui fiind restrânse prin hotărîrile dela Moscova. Iar Marile Puteri stau inactive şi nu fac nimic pentru înlăturarea acestui guvern, nici pentru a asigura un cadru potrivit şi democratic consultării libere şi nestingherite a voinţei obşteşti. La Conferinţa dela Paris, Marile Puteri au prezentat un proect de tratat de pace cu ţara noastră, care nici decum nu răspunde intereselor şi demnităţii româneşti.

In această situaţie este uşor de constatat că ROMÂNIA CÂT TIMP ARE IN FRUNTEA EI ACTUALUL GUVERN CARE NU ESTE NICI DEMOCRATIC, NICI REPREZENTATIV NU POATE FI REPREZENTATĂ IN MOD VALABIL LA CONFERINŢA DE PACE.

O situaţie necorespunzătoare

Tratatul de pace care s'ar încheia în atari condiţiuni nu va avea decât adeziunea unui guvern, repudiat de întregul popor român. Este necesar din punctul de vedere al României să se constate acest lucru pentru că PROECTUL DE TRATAT CONŢINE STIPULAŢIUNI INACCEPTABILE PENTRU ŢARA NOASTRĂ. FAŢĂ DE ACESTE STIPULAŢIUNI SUNT DATOR SĂ FAC IN NUMELE PARTIDULUI NAŢIONAL-ŢĂRĂNESC CELE MAI HOTĂRÂTE REZERVE. Din punct de vedere al reprezentării României la Conferinţa Păcii este de neînţeles faptul că partidele politice populare ale ţării nu sunt chemate să-şi spună cuvântul la pacea care se tratează, deşi România nu are un guvern democratic şi reprezentativ, care ar putea să se prezinte în mod autorizat în numele ţării noastre. Aceste partide fiind de opoziţie au pregătit şi au realizat lovitura dela 23 August 1944, prin care România s'a eliberat de constrângerea Germaniei şi s'a ridicat cu armele împotriva ei, au pus în aplicare armistiţiul încheiat cu Naţiunile Unite, au condus armata română alături de glorioasa armată roşie peste toată întinderea Ungariei până în Cehoslovacia. Aceste partide politice au lucrat în interesul cauzei aliaţilor care era cauza României în vreme ce conducerea ţării ca şi acum se afla un guvern dictatorial nedemocratic şi nereprezentativ. Este de neînţeles cum Aliaţii în acel timp au acceptat partidele Naţional-Ţărănesc şi Naţional-Liberal şi Social-Democrat ca reprezentante naţiunii, iar acum aceste partide nu sunt chemate să exprime cuvântul opiniei publice, care nu poate fi interpretat de către guvernul ţării impus la conducere împotriva voinţei obşteşti. De asemenea este de neînţeles că nu sunt chemaţi la Conferinţa păcii nici şedinţii Partidului de Opoziţie cei doi miniştri care iau parte la guvern ca exponenţi democraţi şi reprezentativi, impuşi prin hotărîrea Conferinţei dela Moscova.

Situaţia în care este prezentată România în preambulul proectului de tratat de pace, nu corespunde realităţii. România este prezentată ca o ţară învinsă, ori, se ştie bine că România a încheiat un armistiţiu înainte de terminarea ostilităţilor şi înainte de a se fi decis soarta războiului. Preliminariile armistiţiului cu Naţiunile Unite au fost stabilite la 13 Aprilie 1944, de către emisarii mei Prinţul Ştirbei şi d. Vişoianu cu ambasadorii celor trei Mari Puteri. In baza acestor preliminarii, noi am deschis la 24 August 1944, frontul militar românesc în faţa forţelor armate sovietice. Dacă acest act nu a fost realizat mai curând motivul este că prilejul şi ajutorul militar aliat pus în vederea celor care au realizat lovitura dela 23 August 1944, nu i s'a dat mai curând, în vreme ce planul nostru concret de acţiune imediată transmis la Cairo încă din Iunie 1944, a rămas fără răspuns din partea celor trei Mari Puteri până când ne-am decis să trecem la acţiune prin singurele noastre mijloace. Romania nu s'a mulţumit cu deschiderea frontului ci abandonând fără rezistenţă în faţa armatei sovietice liniile bine fortificate dela Focşani-Nămoloasa şi de pe Carpaţii noştri, a întors armele contra germanilor şi a luptat cu recunoscuta vitejie alături de armata roşie împotriva armatelor germane şi maghiare prin Ungaria până în inima Cehoslovaciei. Contribuţia esenţială a României la victoria Aliaţilor este un fapt recunoscut care nu are nevoe de a fi subliniat.

In preliminarul armistiţiului stabilit la Cairo în temeiul căruia s'a realizat lovitura de Stat dela 23 August 1944, era stabilit ca pentru România condiţiile de pace vor fi adaptate proporţiei în care ţara noastră va ajuta Naţiunile Unite în lupta contra Germaniei. Serviciile deosebit de însemnate aduse de România cauzei Aliate au fost recunoscute din toate părţile şi bine apreciate. Cu toate acestea clauzele proectului de tratat nu ţin seamă de această situaţie a ţării noastre, care ar avea

român care-şi face o chestie de conştiinţă din salvgardarea intereselor naţionale şi din respectarea viitoare a obligaţiunilor internaţionale contractate nu ar putea să le accepte. Aceste clauze sunt atât de numeroase şi atât de complicate încât nu pot fi examinate în cadrul restrâns al unor declaraţii. Pentru a demonstra acest lucru este suficient să amintesc că pentru România nu se stabileşte nici un drept de despăgubire de război dela Germania şi nici nu se prevede dreptul României de a compensa pretenţiunile pe care le are faţă de Germania cu despăgubirile de război la care ar avea dreptul cu bunurile germane aflătoare în România, acestea fiind destinate pentru alte acoperiri cu toate că Germania a pricinuit foarte importante pagube României după armistiţiu, când România lupta alături de Naţiunile Unite contra Axei.

De asemenea este nedrept ca pagubele de război pricinuite de agresiunea Ungariei şi de războiul purtat de ea alături de Germania contra României pe teritoriul nostru precum şi daunele suferite de România de pe urma dictatului dela Viena, declara nul şi neavenit să nu fie recunoscute şi să nu poată fi acoperite prin bunurile maghiare aflate pe teritoriul României.

tratat ale Ungariei şi Bulgariei această măsură apăsătoare nu este stipulată.

Dar în afară de aceasta pentru România este foarte apăsătoare condiţia că Uniunea Sovietică va putea ţine în România armată pe timp nelimitat până la încheerea păcii cu Austria. Prezenţa unei armate străine în ţara noastră, chiar dacă este prietenă cum e cazul în speţă este totdeauna şi pretutindeni un element de nelinişte şi suspiciuni care dă prilej la diferende. Acest fel de diferende trebuesc evitate mai cu seamă între popoarele care doresc să trăiască în bună vecinătate. România doreşte să fie un pilastru temeinic al păcii pe care proectul de tratat vrea s'o instaureze. In consecinţă tratatul de pace trebuia să elimine orice prilej de neînţelegere.

O stipulaţiune care nu stabileşte nici numărul soldaţilor nici localităţile destinate pentru cazarea lor, nici linia accesibilă pentru comunicaţii, este un izvor de continui discuţiuni şi neînţelegeri, care nu vor putea servi ideia păcii. România în sensul proectului tratatului de pace nu poate să influenţeze să grăbească sau să întârzie problemele în legătură cu Austria. Este deci la discreţia întâmplărilor cu totul străine de voinţa sa.

Este un lucru inadmisibil să se facă pendentă

Incheerea unei păci între România şi alte state învinse, de ratificarea păcii cu Naţiunile Unite fără precizarea vreunei condiţiuni, de altfel soluţia adoptată de Marea Britanie în legătură cu evacuarea Italiei şi asigurarea comunicaţiilor cu Austria prin Germania, poate şi trebue să fie aplicată şi în legătură cu evacuarea armatelor străine din România.

Peste tot eu nu înţeleg tratamentul vitreg la care este supusă România prin proectul tratatului de pace, esenţial mai nefavorabil decât cel pregătit pentru celelalte state zise satelite.

România a fost cel dintâi dintre aceste state, care a eşit din Axă şi s'a alăturat la războiul Naţiunilor Unite. Procedura umană a armatei române a fost apreciată şi lăudată nu numai în Ungaria şi Cehoslovacia, dar şi în teritoriile sovietice unde a fost împinsă contra voinţei sale prin constrângerea armatei hitleriste care ocupase ţara. Armata Românească a adus cele mai mari sacrificii pentru victoria aliată. Ea a jertfit peste 160.000 soldaţi în lupta contra Germaniei. Vitejia Armatei Române a fost recunoscută şi preamărită. Cu toate acestea România nu a fost recunoscută aliată sau cobeligerantă.

România este tratată ca un stat inamic, învins, pierde averi imense, pierde teritorii însemnate şi trebue să suporte greutăţi şi desavantagii economice catastrofale.

Toate aceste desavantagii sunt urmarea împrejurării că s'a găsit un guvern românesc dictatorial şi nepopular, care la un moment dat forţat de ocupaţiunea străină, a îndrumat politica ţării împotriva voinţei dovedite a poporului, într'o direcţie politică internaţională contrară tradiţiei sale. Această nenorocire însă România a reparat-o în mod strălucit la cel dintâi moment potrivit.

Găsit la mine.
M. Găman 12.IX.947.

copie reziroel. 7.f. 287.

București 19 Ianuarie 1947

00183

Scumpe Domnule Brătianu,

Am primit cu bucurie și am cetit cu viu interes ,prețuita Dvoa[illegible] scrisoare din 11 crt.,Apreciez, pe deplin, sentimentul inalt de compasi[illegible] și patritismul larg,care rezultă din rândurile Dvoastre.

Sunt copleșit și eu, de durerea intreagă pentru bietul popor ro mânesc, care suferă foame,- in bună parte din cauza ticăloșiei și lipsei de priepere a guvernanților țării.

Este adevărat că războiul și seceta au fost lovituri crâncene pentru țara noastră și că o parte importantă a mizeriei de care suferim se datorește urmărilor acestor calamități. Insă mintea omenească este da de Dumnezeu oamenilor, pentru a se apăra față de asemenia lovituri. Or, guvernul actual a fost și este lipsit tocmai de acest dar ceresc.El nu a avut nici priceperea și nici prevederea de a preintâmpina și ameliora situația dezastruoasă in care ne găsim. Nesocotind repetatele noastre av tismente, el nu a știut să ia măsuri preventive de apărare, față de spec trul amenințător al mizeriei care se intrezărea. Dar acest guvern nu a avut nici măcar autoritatea de a apăra, cel puțin in ceasul din urmă, izvoarele și mijloacele noastre naționale de rezistență economică,care ne-ar fi asigurat ieșirea din impas.

Adânc indurerat de perspectivele tot mai sumbre, care se profi lează pentru zilele ce vin, mă văd, totuși, pus in imposibilitatea de a adera la inițiativa Dvoastre, prin care preconizați ca alături de guvern[illegible] actual, să cerem și noi, printr,un demers comun adresat O.N.U-lui,un aju[illegible] alimentar la dispoziția guvernului român.

Socotesc, anume, că nu este admisibil să ne prezentăm inaintea opiniei publice mondiale, alături de guvernul român, care prin incalifica bila sa procedare a ofensat demnitatea națiunii române și onoarea țării noastre. Acest guvern a trădat independența Patriei noastre și libertatea ei și a despuiat-o de cele mai insemnate valori ale sale. Acest guvern n[illegible] și-a respectat promisiunile solemne, făcute Marilor Natiuni Aliate.El a nesocotid,in mod sfidător drepturile și lîberatățile poporului român.

Noi nu putem să ne prezentăm, față de acest guvern,- in fața lumii și in special in fața O.N.U-ului și a opiniei publice americane, decât in cea mai categorică adversitate și nu putem cere decât inlăturarea lui neintârziată.

A cere O.N.U-ului să incredințeze guvernului actual valori importante și să-l investească cu repartizarea lor, pentru salvarea poporul românesc din mizeria in care se găsește, ar insemna să ne facem ridicoli in fața lumii, prin stridenta noastră contrazicere.

Ridicolul acestei situații nu ar putea fi inlăturat decât in cazul când noi am primi dela conducerea O.N.U-lui, sau din partea guvernulu[illegible] american, o sugestiune oficială,cu arătarea perspectivelor pe care le-ar avea demersul nostru. Dar și in acest caz ar trebui să avem, mai presus d[illegible] toate, certitudinea că ajutorul alimentar destinat țării noastre, ar rămâ ne in țară și că ar fi distribuit corect, fără influen e de ordin politic.

Eu socotesc că nu putem lega speranțe că o cerere a noastră, așa cum Domnia Voastră o preconizați ar pute fi ascultată și satisfăcută.

Dar chiar admițând oarecare sorți de izbândă, socotesc că alimen tele care ne-ar fi destinate, nu ar ajunge pe pământ românesc, ci ar fi indreptate spre alte meleaguri, ceeace nu ar profida poporului român info metate.

Eu cred că trecerea pe care am reușit să ne-o câștigăm pe lângă Marile Puteri Occidentale, nu trebue să o cheltuim din prilejuri neavenit[illegible] și mai cu seamă lipsite de perspectiva succesului , ci să o păstrăm intrea gă, pentru ziua când vom fi noi răspunzători pentru situaț ia țării și vom avea posibilitatea de a controla mijloacele de ajutorare efectivă ale poporului nostru nenorocit.Căci noi nu putem acoperi cu răspunderea noast[illegible] morală, o acțiune lipsită de perspectiva elementară a reușitei,care se va solda,in mod sigur, cu mari nemulțumiri in țară și cu o compromitere cert[illegible] in străinătate.

Dealtfel,insuşi guvernul este ostil unei intervenţii de această natură, din partea noastră. Fostul reprezentant al partidului nostru in guvern, d.Dr.Emil Haţieganu, care a avut ocazia de a-l vedea pe dl.Petre Groza, mi-a comunicat, prin dl.Corneliu Coposu, că Primul Ministru protestează impotriva unei eventuale intervenţii a opoziţiei,in chestiunea aprovizionării ţării cu alimente şi in acelaş timp afirmă categoric, că guvernul pe care-l prezidează, va realiza ajutor dela O.N.U şi dela guvernul american, fără nici o intervenţie a noastră,de care guvernul nu are nevoie.

In asemenea imprejurări, deşi eu cu toată inima sunt dispus să folosesc toate mijloacele ce imi stau la dispoziţie,pentru a alina, pe cale directă sau indirectă suferinţele poporului român, - totuşi nu pot să avizez la mijloace, care ar face discutabilă seriozitatea argumentărilor noastre din trecut şi prezent,in ce priveşte incapacitatea şi lipsa de onestitate a guvernului, precum şi necesitatea inexorabilă a indepărtării lui din fruntea ţării, - atât in interesul echilibrului international şi a reintronării libertăţilor publice in ţară, - cât mai cu seamă in interesul salvării neamului nostru din ghiarele foametei şi mizeriei crunte, care s,a abătut peste ţara românească.

Câtă vreme este tolerat acest guvern in fruntea ţării, orice incercare de ameliorare a situaţiei deplorabile a neamului nostru greu incercat,mi se pare cu totul iluzorie. Acţiunea de salvare a poporului român nu poate fi şi nu trebue să fie lăsată pe mâna acestui guvern.

Vă rog, Stimate Domnule Brătianu să primiţi incredinţarea inaltei mele consideraţiuni.

COPIE

Bucuresti 19 Ianuarie 1947

00184

Scumpe Domnule Brătianu,

Am primit cu bucurie si am citit cu viu interes pretuita Dvs,scrisoare din 11 crt.apreciez pe deplin,sentimentul înalt de compasiune şi patriotismul larg care rezultă din rândurile Dvoastră.-

Sunt copleşit şi eu,de durerea întreagă pentru bietul popor românesc,care suferă de foame,în bună parte din cauza ticăloşiei şi lipsei de pricepere a guvernanţilor ţării.

Este adevărat că războiul si seceta au fost lovituri crâncene pentru ţara noastră şi că o parte importantă a mizeriei de care suferim se datoreste urmărilor acestor calamnităţi.Insă mintea omenească este dată de Dumnezeu oamenilor,pentru a se apăra faţă de asemenea lovituri.Ori,guvernul actual a fost şi este lipsit tocmai de acest dar Ceresc. El nu a avut nici priceperea şi nici prevederea de a preintâmpina şi a meliora situaţia dezastruoasă în care ne găsim.Ne-socotind repetatele noastre advertismente,el nu a ştiu să ia măsuri preventive de apărare faţă de spectrul ameninţător al mizeriei care se întrezărea.Dar acest guvern nu a avut nici măcar autoritatea de a apăra,cel puţin în ceasul din urmă izvoarele şi mijloacele noastre naţionale de rezistenţă economică,care ne-ar fi asigurat ieşire din impas.

Adânc îndurerat de perspectivele tot mai sumbre,care se profilează pentru zilele ce vin,totuşi,puse in posibilitatea de a adera la iniţiativa Dvs.,prin care preconizaţi ca alături de guvernul actual,să cerem şi noi,printr'un demers comun adresat O.N.U.-ului,un ajutor alimentar la dispozitia Guvernului Român.-

Socotesc anume că asta nu este admisibil să ne prezentăm înaintea opiniei publice Mondiale,alături de Guvernul Român,care prin incalificabila sa procedare a ofensat demnitatea Natiunei Române şi onoarea ţării noastre.Acest guvern a trădat independenţa Patriei noastre şi libertatea ei şi a despuiat-o de cele mai însemnate valori ale sale.Acest guvern nu şi-a respectat promisiunile solemne,făcute Marilor Naţiuni Aliate.El a nesocoti în mod sfidător drepturile si libertăţile poporului român.

.//.

Noi nu putem să ne prezentăm,față de acest guvern,în fața lumii si în special în fața O.N.U.-ului şi a opiniei publice americane,decât în cea mai categorică adversitate si nu puteam cere decât înlăturarea lui neintârziată.-

A cere O.N.U.-ului să încredinţeze Guvernului actual valori importante şi să-l învestească cu repartizarea lor,pentru salvarea poporului românesc din mizeria în care se găseşte,ar însemna să ne facem ridicoli în faţa lumii,prin stridenta noastră contrazicere.

Ridicolul acestei situaţiuni nu ar putea fi înlăturat decât în cazul când noi am primi dela conducerea O.N.U.-ului,sau din partea guvernului american,o sugestie oficială,cu arătarea perspectivelor pe care le-ar avea demersul nostru.Dar şi în acest caz ar trebui să avem mai presus de toate certitudinea că ajutorul alimentar destinat ţării noastre,ar rămâne în ţară şi că ar fi distribuit corect,fără influenţe de ordin politic.

Eu socotesc că nu pot lega speranţa ca o cerere a noastră, aşa cum Domnia Voastră o preconizati ar putea fi ascultată si satisfăcută.

Dar chiar admiţând oarecare sorţi de izbândă,socotesc că alimentele care mi-ar fi destinate,nu ar ajunge pe pământ românesc ci ar fi îndreptate spre alte meleaguri,ceiace nu ar profita poporului român înfometat.

Eu cred că pecetea pe care am reuşit să ne o câştigăm pe lângă Marile Puteri Occidentale,nu trebue să o cheltuim din prilejuri neavenite si mai cu seamă lipsite de perspectiva succesului, ci să o păstrăm întreagă,pentru ziua când vom fi noi răspunzători pentru situaţia ţării şi vom avea posibilitatea de a controla mijloacele de ajutorare efectivă ale poporului nostru nenorocit.Căci noi nu putem acoperi cu răspunderea noastră morală o actiune lipsită de perspectiva elementară a reuşitei,care se va solda,în mod sigur,cu mari nemultumiri în tară si cu o compromitere certă în străinătate.-

Dealtfel,însuşi guvernul este ostil prin intervenţii de aceasta natură din partea noastră.Fostul reprezentant al partidului nostru în guvern Dl.Dr.Emil Hateganu,care a avut ocazia de xxxx a-l vedea pe Dl.Petre Groza,mi-a comunicat,prin Dl.Corneliu Coposu,că Primul Ministru protestează împotriva unei xxxxxxxxx eventuale interventii a opozitiei,în chestiunea aprovizionării ţării cu ali-

./.

00186

mente şi in acelaşi timp afirma categoric, că guvernul pe care-l pretidează, va realiza ajutor dela O.N.U. şi dela Guvernul american, fără nici o interventie a noastră, de care guvernul nu are nevoie.-

In asemenea inprejutări, deşi eu cu toată inima sunt dispus să folosesc toate mijloacele ce imi stau la dispoziţie, pentru a alina, pe cale directă sau indirectă suferintele poporului român, totuşi nu pot să aderez la mijloace, care ar face discutabilă seriozitatea argumentărilor noastre din trecut si prezent, precum şi necesitatea inexorabilă a îndepărtării lui din fruntea ţării, atât în interesul echilibrului internaţional şi a reintronării libertăţilor publice în ţară, cât mai cu seamă în interesul salvării neamului nostru din ghiarăle foametei si mizeriei crunte, care s'a abătut peste ţara Românească.

Câtă vreme este tolarat acest guvern în fruntea ţării orice încercare de amiliolare a situaţiei deplorabile a neamului nostru greu încercat, mi se pare cu totul iluzorie. Actiunea de salvare a poporului român nu poate si nu trebue să fie lăsată pe mâna acestui guvern.

Vă rog, Stimate Domnule Brătianu să primiţi încredinţarea înaltei mele consideraţiuni.

PARTIDUL NATIONAL TARANESC
Organizaţia Târnava Mare
Secretariatul General.-

Sighişoara la 27 Noemb.1946

Dsale Dlui
Ing. Vasile V. Serdici
Preşedintele Org. P.N.T.
Tr. Mare.-
Bucureşti.-

00187

Ca urmare a raportului meu anterior, am onoare a vă comunica ultimele măsuri luate de către guvern în legătură cu alegerile şi anume :

Au fost concentraţi prin Cercul Teritorial Tr. Mare întreg tineretul comunist din judeţ şi repartizat la Legiunea de Jandarmi Tr. Mare, bine înţeles fiind echipat în uniformă militară.-

Este vorba să fie repartizat, parte la posturile de jandarmi din judeţ, parte în unităţile cari vor veni în judeţ în vederea alegerilor.-

Am fost informat din isvor absolut sigur, că s'au luat măşuri, pentru ca înainte de alegeri cu câtava zile să fie concentraţi la Legiunea de Jandarmi Tr. Mare toţi membri marcanţi ai organizaţiilor comunale, astfel, că pe timpul alegerilor sub această formă să fie sechestraţi.-

Urmează să se intervină pe orice cale, ca să se înceteze aceste concentrării, atât de comunişti cât şi de cele în pregătire ale oamenilor noştri.-

Buletinele de vot se imprimă la Bucuresti, aşa am fost informat, prin urmare aici cu greu se va putea face rost de astfel de buletine, din timp, ca să mai putem tipării.-

Prin urmare trebuie la Bucuresti, la Monitorul Oficial să se facă rost de aşa ceva, căci aşa cred, că acolo se vor imprima.-

Pe dealtă parte aici v'a fi greu să le imprimeze fiindcă s'a pus în vedere tuturor tipografiilor, că le este opti a tipării orice manifest şi orice act în legătură cu alegerile, pentru opoziţie.-

Deci vor trebui imptimate tot la Bucuresti.-

Situaţia este aşa de proastă şi în ce priveste transportul.-

Nu pot angaja nici-o maşină fiindcă deasemeni li s'a pus în vedere că nu au voie să circule cu membri opoziţiei.-

Am vorbit şi la Mediaş cu Pavlovici, ca să încerce acolo, dar fără rezuştat.-

Am căutat să fac rost cel puţin de o motocicletă cu ataş, dar tot fără rezultat, deşi am oferit pe zi 500.000 lei.-

În acest chip sunt absolut imobilizat.-

Am rugat pe STOIKA să pună la dipoziţie camionul său, bineînţeles ca orcărei alte persoane, fără rezultat.-

Mi-a promis ing. Munteanu care o maşină mai slabă şi care esre în reparaţie, că aşa speră să pe sâmbătă va fi gata şi atunci poate s-o primesc pentru câteva zile.-

m'am decis să plec cu căruţa, dar aceasta prezintă două mari neajunsuri, primul, că abia a-şi putea vizita câteva comune, fiindcă nu pot vedea decât cel mult două comune, în medie, pe zi.-

Pe de altă parte, cu căruţa sunt expus unui atac fiindcă pot fi urmărit când părăsesc o comună şi

.//.

până ajung la alta din care motiv, sfătuindu-mă și cu prieteni mei, cred, că nu ar fi recomandabil.-

M'am gândit, că ar fi bine dacă am putea face rost de o mașină dela Bucuresti.-

Aceasta ar fi situația cu deplasările.-

Acuma vreau să încerc la Târgul Mureș să văd ce voi putea face acolo cu vre'un ungur care să nu fie comunist.-

Am chemat astăzi pe Cioc la mine și i-am pus în vedere cele scrise de către Dvs.-

Nu este sigur dacă va putea lipsi tot timpul și atunci m'am înțeles cu el ca să trimită, în cazul când el nu poate veni nicidecum, pe fiul lui ZAHARIA Maior din Boiu.-

Acela este un tânăr foarte puternic și foarte hotărât așa că ve-ți avea în el un ajutor cât se poate de bun, poate chiar mai bun decât Ilarie.-

La Agnița, vă rog a lua contact necondiționat cu Suciu, el organizează totul, ceilalți nu prea au curajul, căci la părintele Pora i-au spart toate geamurile.-

Cred că aici este la mijloc si situația dintre el și protopopul actual, care este cu guvernul, iar Părintele Pora s'a opus la venirea lui și i-a aranjat câteva figuri.-

Sper că ați primit contestația și a fost depusă.-

Aștept îndrumările Dvs.-

Am luat măsuri pentru ca să pot depune în orice moment tabloul oamenilor de încredere, atât pentru noi cât și pentru socialiști pe locurile cărora vom introduce tot oameni de ai noștri ca astfel să avem câte opt la fiecare secție de votare.-

Cu toată stima,

/ss/ Vasile Pintea

secretar- general,

06188

Coposu

copie. vezi vol. 7. f. 312 – 315,

00189

CATRE NATIUNE

Către voi, milioane de cetățeni și cetățene, care cu sufletul încălzit de dragoste de Neam și de Țară, v'ați dus la urne - să vă spuneți voința voastră cinstită despre felul cum trebue și de către cine trebue să fie cârmuită această Țară, - ne îndreptăm cuvântul nostru de mulțumire și de admirație.

De mulțumire, pentrucă ați dat ascultare chemării noastre care s'a adeverit că este una cu voința Țării.

De admirație, pentrucă în vremurile acestea de grea prigoană, a tuturor libertăților, ați mers ca niște eroi legendari, expunându-vă bunurile, libertatea și viața pentru credințele voastre.

Țara noastră este bântuită astăzi de cea mai neagră urgie care s'a abătut vreodată asupra ei. Arse sunt câmpiile, arse sunt sufletele noastre, arse năzuințele noastre spre libertate și lumină. Teroarea, minciuna, falsul, încearcă să culce la pământ orice licărire de libertate, orice îndemn spre mai bine. Demnitatea și mândria noastră națională sunt îngenunchiate.

La 6 Martie 1945, o mână de oameni pe cari țara nu i-a văzut la muncă, au pus mâna pe putere, smulgând cu amenințări chiar și semnătura M.Sale Regelui.

De atunci încoace au batjocorit toate instituțiile Țării. Funcționarii Statului, cari nu s'au supus acestei cete de oameni improvizați, au fost dați afară. Armata Țării, sub pretext de democratizare, după ce unii din conducătorii ei cei mai slabi au făcut acte de rebeliune împotriva Regelui, a fost curățată de toate elementele capabile și independente, și aservită intereselor politice. Justiția a fost înfrântă în tot ce avea ea mai bun, judecătorii dați afară și înlocuiți cu simbriași ai regimului.

Muncitorimii i s'a luat dreptul la muncă. Cei care n'au consimțit să fie slugi păcătoase ale regimului, ci oameni liberi, au fost epurați fără milă.

Cetățenii cari nu au acceptat robia au fost presecutați. Neguștorii, meseriașii, industriașii, - urmăriți în interesele lor.

Temnițele, tortura, persecuțiile, înscenările cele mai infame, arestările, asasinatele, atacurile brutale și cu totul neprovocate, tot ceiace a inventat arsenalul infernal al hitlerismului și fascismului, a fost perfecționat, sporit și aplicat cu o cruzime fără precedent.

Presa partidelor democratice a fost complet suprimată. Toate publicațiunile pe care Partidul Național Țărănesc le avea înainte de

6 Martie 1945, au fost suprimate, cluburile închise, întrunirile oprite.

Față de această stare de lucruri, însăși Națiunile Unite au cerut un regim mai omenos, iar prin Acordul dela Moscova, s'a pretins - și Guvernul și-a luat angajamentul solemn - să restaureze libertățile și să facă alegeri libere.

Guvernul nu a îndeplinit nici un angajament, a călcat în picioare obligațiunile luate în mod solemn.

Guvernul a convocat Corpul Electoral pentru 19 Noembrie 1946.

Ați văzut ce au fost aceste alegeri. Ați văzut cum s'au răscolit din arsenalul întunericului, toate mijloacele pentru îngenunchierea voinței naționale, pentru batjocorirea alegerilor, pentru săvârșirea furtului și pentru falsificarea nerușinată a credințelor voastre.

Acuzăm acest guvern al teroarei, dictaturii și reacțiunei că a călcat în picioare toate legile Țării, toate libertățile Neamului Românesc, toate drepturile individuale și colective ale poporului.

Il acuzăm că a refuzat să înscrie în listele electorale pe cei ce aveau dreptul legal de a fi alegător, că a refuzat să împartă cărțile de alegători celor ce erau înscriși.

Il acuzăm că a terorizat cu bande de bătăuși populația care se împotrivea dictaturii guvernamentale.

Il acuzăm că a lăsat să fie asasinați atâția și atâția nevinovați, fără a urmări pe făptuitorii bine cunoscuți au fără delegilor.

Il acuzăm, a întocmit, secțiunile de votare în așa fel, ca alegătorii să nu poată ajunge la locul de votare.

Il acuzăm să a împiedecat alegătorii de a participa la alegeri.

Il acuzăm să a călcat în picioare propria lui lege electorală pe care a întocmit-o, fără asentimentul partidelor democratice, impus prin Acordul dela Moscova, lege care cu tot caracterul ei reacționar s'a dovedit insuficientă față de lipsa totală de popularitate a Guvernului.

Au fost îndepărtați bărbații noștri de încredere, ca să se opereze fără control.

Au fost introduse buletine dinainte pregătite, în urne, înainte de începerea votării au fost date cărți de alegăto în alb, sau unor persoane neîndreptățite, pentru a vota în repetate rânduri. S'a despuiat Scrutinu, a fost despuiat fără asistență legală, rezultatul votării a fost falsificat, procesele verbale, au fost schimbate, rectificat chiar și rezultatele odată măsluite.

Acuzăm Guvernul că s'a făcut vinovat de crima de falsificare a voinței Naționale.

./.

Dar conștiința națională a vibrat puternic, din colibă până în palat.

Toată admirația și recunoștința noastră o închinăm țărănimii acestei Țări, care s'a ridicat ca și uriașă brazdă de oțel opunându-se celor cari voiau să cheltuiască atât de ieftin independența și demnitatea noastră națională.

Vor binemerita dela Patrie femeile române, pentru dârzenia și cumințenia cu care au știut să mânuiască urna votului luată pentru prima dată în mâna lor.

Muncitorii români vor binemerita dela Patrie și vor avea prilejul să se bucure de rodul muncii lor, fiindcă au preferit unei munci amare de sclavi tiranizați, libere determinate a vieții lor. Ei au făcut front împotriva celor care înarmați cu pistoale, vroiau să le zăgăzuiască libertatea.

Lăudat să fie tineretul care s'a cinstit pe sine, aruncându-se în luptă cu nemăsurată abnegație și dragoste de Neam și libertate, urmând pildele înaintașilor din 1848,1906,1918 și 1944. Vigoarea lor este garanția viitorului.

Națiunea și Partidul nu vor uita niciodată și vor binecuvânta pe toți cei ce au suferit și suferă în această luptă. Martiriul lor asigură perpetuarea ființei naționale.

Sărutăm rănile și obrajii loviți și umiliți. Ne închinăm memoriei celor căzuți eroic, pentru apărarea drepturilor sfinte ale Neamului.

Români ! Voi, cei insultați în demnitatea voastră de oameni liberi, aveți dreptul să chemați Guvernul și uneltele lui în fața Tribunalului Națiunii. Impilatorii și falsificatorii nu vor rămâne nepedepsiți.

Nedreptatea va fi răzbunată.

Nimeni nu poate fi judecător peste Națiune, decât Națiunea însăși.

Smulgeți masca tiranilor depe fața lor. Niciun cetățean sau cetățeană nu poate recunoaște aceste alegeri. Cu toții pretindem alegeri înfăptuite de către un Guvern al poporului, consfințit prin libera voință a Regelui.

Vă chemăm la luptă împotriva dictaturii și tiraniei. Satele noastre năpădite de bătăuși și cuțitari, care voesc să pedepsească pe cei cari nu sunt slugi plecate ale regimului, trebuesc curățate. Slujbașii cari au trădat Națiunea, trebuesc denunțați, actele lor păcătoase, desvăluite și înfierate.

Cu toate nelegiuirile lui Guvernul nu a fost în stare să stoarcă majorității. Guvernul a rămas în minoritate. Guvernul a căzut în alegeri.

00192

Lumea întreagă cunoaşte voinţa adevărată a Ţării, cunoaşte minciuna şi frauda Guvernului.

Şi ştie că Parlamentul lui nu poate lega destinul Neamului.

Acesta a fost rostul suferinţei voastre. Rostul luptei dârze pe care aţi purtat-o cu atâta bărbăţie.

Pătrunşi de măreţia bătăliei voastre, ne închinăm în faţa avântului spre libertate, a virtuţilor cetăţeneşti, a bravurii şi a spiritului vostru de jertfă şi vă cheamă, pe mai departe, la luptă neînfricată, până la victoria deplină.

IULIU MANIU

PREŞEDINTELE PARTIDULUI
NAŢIONAL ŢĂRĂNESC

~~copie vezi vol 7 f. 234~~
copie vezi vol 7. f. 320-324.
00193

COMUNICAT

Partidele Naţional-Ţărănesc, Naţional-Liberal şi Social-Democrat, care reprezintă covârşitoarea majoritate a ţării şi care in anul 1944 au constituit temeiul politic al actului dela 23 August, alcătuesc astăzi opoziţia naţională. Trei din cele patru partide, al căror nume se leagă de acest act şi cărora li se asociază astăzi şi alte grupări politce sau militanţi pe aceiaşi linie de orientare democratică, se socotesc datoare să infăţişeue ţării atitudinea şi hotărîrea lor :

I. Dând urmare hotărârii Marilor Puteri, ele au admis, in termenii acordului dela Moscova, să participe la guvernul prezidat de dl.Dr.Patru Groza, sub expresa condiţiune ca acest guvern, al cărui mandat nu era decât provizoriu şi limitat, să restaureze imediat libertăţile publice şi cetăţeneşti şi să procedeze, fără intârziere la efectuarea unor alegeri libere, care să exprime voinţa adevărată a ţării.

II. Partidele Naţional-Liberal, Social-Democrat şi Naţional-Ţărănesc constată astăzi cu revoltă şi ingrijorare că guvernul prezidat de dl. Dr.Petru Groza, care a fost aşezat in fruntea ţării impotriva voinţei poporului român, nu şi-a indeplinit nici una din obligaţiunile luate solemn, faţă de ţară şi faţă de Marii noştri Aliaţi.

III. Rămas la cârma ţării, prin sfidarea voinţei şi a simţămintelor obşteşti, guvernul Groza a instituit un regim de adevărată tiranie sugrumând toate libertăţile publice şi pregătind astfel intr'o atmosferă de corupţie şi teroare, alegeri intemeiate pe o lege electorală anume elaborată pentru acoperirea ilegalităţilor şi pentru inlesnirea abuzurilor, pe toată scara operaţiunilor electorale. Dela cea dintâi aplicare a acestei legi, el şi-a arătat voinţa de faşificare a verdictului popular, intocmind in aşa fel listele de alegători, incât milioane din cetăţenii indreptăţiţi la vot, au fost indepărtaţi de pe aceste liste, viciindu-se dela inceput alegerile generale, atât de mult întârziate.

Partidele Social-Democrat, Naţional-Ţărănesc şi Naţional-Liberal constată că prin zădărnicirea dreptului de intrunire şi manifestare şi printr'o cenzură abuzivă, care desfiinţează in fapt libertatea scrisului, - prin persecuţii, bătăi, inscenări de comploturi, violenţă, teroare, răniri grave şi asasinate, indreptate impotriva fruntaşilor opoziţiei naţionale, guvernul se menţine la cârmă, sprijinit pe cele mai sângeroase măsuri dictatoriale.

0019

IV. In faţa aceste situaţiuni, care pune in primejdie atât viitorul democraţiei româneşti, cât şi insuşi viitorul Statului nostru, Partidele opoziţiei naţionale, a căror acţiune a fost hotărâtoare pentru salvarea Patriei, la 23 August 1944, socotesc de a lor datorie să-şi sincronizeze toate eforturile, pentru apărarea drepturilor ţării, pe temeiul acordurilor şi convenţiunilor internaţionale, care se referă la România.

Aceste partide vor acţiona in comun pentru impiedecare abuzurilor electorale şi a furturilor de urne, pe care guvernul le pregăteşte, pentru alegerile care vin.

In consecinţă,

In numele Partidelor Naţional-Ţărănesc, Naţional-Liberal şi Social-Democrat,

subscrişii Iuliu Maniu, C.I.C.Brătianu şi C.Titel-Petrescu, preşedinţi ai acestor partide,

peste deosebirile ideologice care despart partidele noastre, şi pe care inţelegem să le respectăm,

am hotărît să ne legăm prin acest acord , pentru a apăra in comun libertatea alegerilor .

Considerăm că mai presus de deosebirile ideologice domină ideia de libertate a ţării şi a cetăţenilor ei, care ideie ne este comună tuturor şi pe care toţi inţelegem să o apărăm, cu egală hotărîre.

Consecvenţi hotărârii noastre comune, care a stat la baza Blocului Naţional-Democratic, constituit in Iunie 1944, pe care s'a sprijinit acţiunea ce avea să ducă la realizarea istorică dela 23 August 1944,- rămânem astfel hotărîţi să apărăm libertăţile democratice şi in primul rând temeiul adevăratei democraţii : libertatea deplină a alegerilor.

In lupta pentru salvarea drepturilor omului şi a libertăţilor publice şi pentru efectuarea unor alegeri libere şi cinstite, partidele noastre se obligă ca intre ele să evite orice neinţelegere şi atacuri şi işi afirmă hotărît voinţa de a apăra in comun libertatea de exprimare a votului obştesc şi de a răsturna un regim care surpă instituţiile fundamentale ale ţării.

V. Conducerea acţiunii comune de apărare a libertăţii alegerilor, va fi incredinţată unui comitet, alcătuir din câte doi reprezentanţi ai Partidelor Naţional-Liberal, Social-Democrat şi Naţional-Ţărănesc.

PRESEDINTELE PARTIDULUI	PRESEDINTELE PARTIDULUI	PRESEDINTELE PARTIDULUI
SOCIAL-DEMOCRAT	NATIONAL-LIBERAL	NATIONAL-TARANESC
C.Titel-Petrescu	C.I.C.Brătianu	Iuliu Maniu

Bucureşti 20 Octomvrie 1946.

00195

COMMUNIQUÉ

Les partis National Paysan, National Libéral et Social-Démocrate, qui représente l'écrasante majorité du pays, et qui en 1944 ont constitués la base politique de l'acte du 23 août, forment aujourd'hui l'opposition nationale. Trois des quatre partis dont le nom est lié à cet acte, et auxquels se sont associés aujourd'hui encore d'autres groupements politiques ou militants dans la même direction d'orientation démocratique, trouvent de leur devoir de présenter au pays leur attitude et leur décision:

1.- Donnant suite aux décisions des Grandes Puissances, ils ont admis dans les termes de l'accord de Moscou, de participer dans le gouvernement présidé par M. de Dr. Petru Groza, sous la condition formelle, que ce gouvernement, dont le mandat nétait que provisoire et limité, devra restaurer immédiatement les libertés publique et civiques et devra procéder sans tarder à effectuer des élections libres, qui devront exprimer la véritable volonté du pays.

2.- Les partis National Libéral, Social Démocrate et National Paysan, constatent aujourd'hui aves indignation et inquiétude que le gouvernement présidé par M. le Dr. Petru Groza, qui est arrivé au pouvoir contre la volonté du peuple roumain, n'a tenu aucune des obligations qu'il s'était assumé solennellement vis à vis du pays et vis à vis de nos Grands-Alliés.

3.- Resté au pouvoir tout en provocant la volonté et les sentiments du peuple roumain, le gouvernemet Groza a institué un régime de véritable tiranie, étouffant toutes les libértés publiques et préparant ainsi dans une atmosphère de corruption et de terreur, des élections fondées sur une loi électorale spécialement elaborée pour cacher les illégalités et pour faciliter les abus sur toute létendue des opérations électorales. Dès le début, il a montré sa volonté de vouloir

fausser le verdict populaire, disposant de telle manière les listes électorales, que des millions de citoyens ayant le droit de voter, ont été écartés de ces listes, fraudant ainsi dès le commencement les élections générales si longtemps retardés.

Les parts Social-Démocrate, National Paysan et National Libéral, constatent que par l'anéantissement du droit de réunion et manifestation ainsi que par une censure abusive qui supprime de fait la libérté de la presse, par des persécutions, des coups, simulacre de complots, violences, terreurs, assassinats et graves blessures, dirigés contre des chefs de l'opposition nationale, le gouvernement se maintien au pouvoir, s'appuyant sur les plus sanglants moyens dictaroriaux.

4.- Devant cette situation, qui met en danger autant l'avenir de la démocratie roumaine que l'avenir même de notre Etat, les partis de l'opposition nationale, dont l'action puur le salut de la patrie a été décisive le 23 août 1944, trouvent de leur devoir de synchronisertous les efforts pour défendre les droitd du pays sur la base des accords et conventions internationaux, qui se rapportent à la Roumanie.

Ces partis vont actionner en commun pour empêcher les abus électoraux et le vol des urnes, que le gouvernement prépare pour les prochaines élections.

En conséquence:

Au nom des partis National Paysan, National Libéral et Social Démocrate

les soussignés IULIU MANIU, C.I.C. BRATIANU et C.TITEL-PETRESCU, présidents de ces partis,

au dessus des différences idéologiques qui séparent nos partis, et que nous entendons de respecter,

avons décidés de nous lier par cet accord pour défendre en commun la libété des élections.

Considérons qu'au-dessus des différences idéologiques, domine l'idée de liberté du pays et de ses citoyens, idée qui nous est commune et que nous entendons tous à la défendre avec une égale fermeté.

Conséquents à notre commune décision, qui a été à la base du Bloc National Démocrate, constitué en juin 1944, sur lequel s'est ap-

puyé l'action qui devrait mener à la réalisation historique du 23 août-- 1944 -- nous sommes décidés à défendre les libertés démocratiques et ~~en~~ tout d'abord la base de la véritable démocratie: la parfaite libertés des élections.

Dans cette lutte pour sauvegarder les droits de l'homme, les libertés publiques ainsi que pour réaliser des élections libres et honnêtes, nos partis s'obligent d'eviter entre eux tout malentendu et attaques et affirment résolument la volonté de défendre en commun la liberté d'exprimer le vote général et de renverser un régime qui fait crouler les plus importantes institutions du pays.

5.- La diréction de cette action commune de défense de la liberté sera confiée à un comité formé par deux représentants de chacun des partis National Libéral, Social Démocrate et National Paysan.

PRESIDENT DU PARTI SOCIAL DEMOCRATE	PRESIDENT DU PARTI NATIONAL LIBERAL	PRESIDENT DU PARTI NATIONAL PAYSAN
C. Titel Petrescu	C. I. C. Brătianu	Iuliu Maniu

Bucarest le 20 octobre 1946

00198

ACTIUNEA ANTI ROMANEASCA A LUI IULIU MANIU IN STRAINATATE
= =

COPIE de pe un articol din America - Ohio din 3 Iulie 1947.

Copie, vol. 7, f. 326-

000199

D. IULIU MANIU CERE RUPEREA RELATIUNILOR DIPLOMATICE CU ROMANIA

Corespondentul ziarului New York Times, d.W. H. Lawrence transmite următoarele:

BUCUREŞTI - Dl. Iuliu Maniu a cerut urgent Statelor Unite şi Angliei ca să rupă relaţiunile diplomatice şi economice cu România, cu scopul ca să forţeze căderea actualului guvern, - Regimul de azi, spune D.Maniu, a fost instalat ilegal cu ajutorul Uniunei Sovietice şi în violare cu o serie de neînţelegeri stabilite între cele Trei Mari Puteri.

Dl.Iuliu Maniu, în vârstă de 72 ani, şeful partidului naţional ţărănesc a spus că partidul D-Sale a primit în ultimele alegeri 84 la sută din votul populaţiei dar victoria i-a fost furată. Propunerea de a se rupe relaţiunile economice şi politice cu România a fost făcută într'un interview acordat corespondentului din România a ziarului "New York Times".

D. Maniu a afirmat că a venit momentul când Statele Unite şi Anglia trebue să acţioneze prompt cu toate armele economice şi diplomatice care le posedă spre a opri că guvernul dominat de comunişti să introneze teroarea cu scopul de a intimida forţele opoziţionişte.

Singurele proteste diplomatice, ori cât ar fi de tari, a spus Dl. Maniu, nu vor afecta acest guvern, care cu suportul trupelor sovietice ori ignorează pe ceilalţi Aliaţi, ori raspunde impertinent la notele de protest.

MOTIVELE D-LUI MANIU

D. Maniu a spus că Statele Unite şi Anglia vor fi justificate în ruperea imediată a relaţiunilor economice şi diplomatice cu România, pentru că "Guvernul Român nu s'a ţinut de cuvânt nici măcar odată asupra promisiunilor pe care le-a semnat atunci când a primit Condiţiunile celor trei Mari Puteri. El a citat Yalta, Posdam şi înţelegerea din 1945 dela Moscova, care a fost acceptată de prezentul regim din România, dar care sistematic a violat această înţelegere cu ajutorul trupelor de ocupaţie sovietice.

O astfel de ruptură nu înseamnă rasboi, pentru că nu se reflectează asupra Guvernului Sovietic ci numai asupra guvernului prezidat de D. Petru Groza.

.//.

00209

Convingerea Dlui Maniu e că Guvernul Groza nu va rămâne nici 48 de ore la putere dacă îi se va retrage suportul rusesc deoarece marele masse al poporului sunt opuse acestui guvern.

D. Maniu a spus că regimul actual a instituit o domnie a teroarei în formă de arestări în masă pentru ca guvernul să-şi acoper propriai slăbiciune. Numrul celor arestaţi în ultimul timp se ridi că la 818 intelectuali şimsute de ţărani. El a spus că aceste persoane sunt deţinute fără judecată şi fără a fi informate asupra vinelor care le-ar fi comis, cei arestaţi sunt menţinuţi în condiţiuni oribile în lagărele de concentrare şi în închisori.

EVITAND CURSA UNEI REVOLTE

Acest corespondent care a discutat despre recentele arestări cu D.Lucreţiu Pătăşcanu, ministru comunist al Justiţiei, a spus Dlui Maniu desp re cele afirmate de Dl. Pţtrăşcanu, că arestările au fost necesare deoarce agenţii partidului naţional ţărănesc agită pe ţăranii nemulţumiţi ca să i-a armele în contra guvernului.

D. Iuliu Maniu a râs puternic şi a afirmat că guvernul încearc că să provoace pe fruntaşii partidului naţional ţărănesc la o revoltă, dar n'a reuşit partidul e prea înţelept ca să nu cadă întrOo astfel de cursă.

Dl. Maniu a spus că opoziţia americanilor şi englezilor în Grecia şi Turcia, este fundamental slabă, pentru că au abandonat România. Cu sateliţii sovietici din Balcani în contra lor,forţele anglo-americane pot să fie în ori ce zi aruncate în Mare şi aceste poziţii importante pierdute..

"Dovada că Rusia se gândeşte la o aşa posibiliate militară",- continuă Dl. Maniu - " Sunt demonstrate acumprin grabă cu care se fortifică malurile Mării negre din vecinătatea Constanţei şi coasta Bulgariei.

Istoria se repetă. credem că ruperea relaţiunilor diplomatice şi economice a României cu Statele Unite şi Anglia va împinge şi mai mult ţara noastră deorigină sub influenţă Rusiei. Ori lucrul acesta ştim sigur că nu e dorit nici de Dl. Maniu nici de poporul român,- e destul de cuminte ca să respingă orice ideie extremistă fie ea de dreapta sau de stânga.

Poporul român e dornic de libertate şi are numai de câştigat de pe urma menţinerii legăturilor diplomatice şi economice cu Statele Unite. Noi ca americani de origină română în loc să dorim rupe

.//.

rea realaţiunilor diplomatice cu România trebue să insistăm la o cât mai strânsă legătură între cele două popoare.

Traducere din ziarul THE NEW YORK TIMES, Sâmbăta 28 Iunie 1947.

Copie, vezi vol. 7. f. 328. 002033 0.

MANIU CERE RUPTURA CA AJUTOR PENTRU ROMANIA.
SEFUL PARTIDULUI TARANESC SPUNE CĂ ACTIUNEA STATELOR UNITE SI MAREI BRITANIE AR RASTURNA REGIMUL DOMINAT DE COMUNISTI.

W.H. Lawrence.

Special pentru The New York Times.

Bucuresti România 27 Iunie. Iuliu Maniu îndeamnă Statele Unite si Britania astăzi de a rupe relațiile economice și diplomatice cu România cu scopul de a forța răsturnarea actualului ei guvern. Dl. Maniu a sustinut că regimul a fost instalat aici în mod ilegal cu ajutorul Uniunii Sovietice în violarea unei serii de întelegeri între Marii Trei. Dl. Maniu conducătorul de 72 de ani al Partidului Țărănesc care spune că lista partidului său a obtinut 84% din voturi în alegerile din Noembrie trecut, a fost doar înselat de victoria sa, a făcut propunerea sa într'o întrevedere cu corespondentul ziarului The New York Times. Dl. Maniu a declarat că a venit timpul când Statele Unite si Marea Britanie trebue să actioneze cu toate armele diplomatice si economice ce posedă pentru a pune frâu regimului de teroare al unui guvern dominat de comunisti având de scop de a suprima sau intimida toate fortele opozitiei. Simple proteste diplomatice ori cât de tare ar fi, a spus el, nu ar atinge acest guvern care cu sprijinul trupelor sovietice s'au a ignorat pe ceilalti aliați sau a răspuns în mod arogant notelor acestora.

EL VEDE JUSTIFICAREA

El a spus că Statele Unite si Marea Britanie, ar fi justificate în ruperea imediată a relațiilor diplomatice si economice cu România deoarece "Guvernul Român nu a tinut nici măcar promisiunea semnată la seriile de conventie ale Marilor Trei". El a citat intelegerile dela Potsdam, Yalta si cea dela Moscova din 1945, care au fost acceptate de actualul regim din România însă care, a spus Dl. Maniu, acest regim le-a violat în mod sistematic cu ajutorul trupelor sovietice de ocupatie. O astfel de rupere a relatiilor a declarat el, nu ar provoca războiul deoarece nu ar trebui să se restrângă asupra guvernului sovietic și ar putea fi mărginite la Guvernul Român condus de premierul Petru Groza. Părerea D-lui Maniu a fost că Guvernul Groza nu ar dura nici 48 de ore dacă sprijinul sovietic ar fi retras deoarece masa covârsitoare a poporului român se opune acestui guvern. El a spus că regimul a institutit domnia teroarei sub forma de arestări în masă din cauza propriei sale slăbiciuni. Arestările din ultimile săptămâni după Dl. Maniu ar totaliza 818 intelectuali si sute de țărani. El a spus că aceste persoane ar fi tinute fără cercetare și fără a fi informate de acuzațiile aduse împotriva lor, în lagăre de concentrare si închisori în conditiuni îngrozitoare.

EVITAREA CURSEI A UNEI REVOLTE

Acest corespondent care discutase asupra arestărilor cu Lucretiu Pătrăscanu, Ministru Comunist al Justiției, a spus dl. Maniu că guvernul sustine că arestările ar fi necesare din cauză că partidul țărănesc prin agentii săi ar agita printre țăranii nemultumiți pentru o răscoală armată împotriva Guvernului. Dl. Maniu a râs cu dispreț și a declarat că guvernul ar încerca să provoace conducerea partidului țărănesc la o răscoală, însă nu ar reuși din cauză că partidul este prea înțelept pentru a cădea într'o cursă. Dl. Maniu a spus că pozitia americanilor si britanicilor în Grecia si Turcia este fundamental slabă. De fapt ei au abandonat România deoarece, cu satelitții sovietici din Balcani împotriva lor, anglo america-

măt " într'o zi ar putea fi aruncați în Mare și aceste poziţiuni chee ar fi perdute".

"Dovadă că rușii ar lua în considerare o astfel de posibilitate militară, a declarat el, este dovedită acuma din fortificarea grăbită a țărmurilor Mării Negre aproape de Constanța și în Bulgaria."

00204

CATEVA DOCUMENTE CE CARACTERIZEAZA ACTIVITATEA PRIETENILOR SI COLABORATORILOR LUI IULIU MANIU

C O P I E

după fotocopie (negativ) luată după original. 00205

O r g a n i z a ţ i a N a ţ i o n a l - Ţ ă r ă n i s t ă
Jud. TARNAVA-MARE

copie-vezi vol.7.f.378-379.

Cenzura presei
cenzurat
Nr.7.

R O M A N I şi R O M A N C E,

Dacă pierdem alegerile acestea, şi nu le putem pierde decât dacă nu ne lăsăm furaţi, în mai puţin de 6 luni unii dintre noi vor fi alungaţi din ţară, alţii vor trăi in fermele obşteşti pe cari au şi inceput comuniştii se le infiinţeze în diferitele părţi ale judeţului.

Trebuie să dovedim tuturor aliaţilor noştri că nu avem decât gând prietenesc pentru toată lumea şi mai cu seamă pentru vecinii noştri, dar că pentru nimic în lume nu vrem să fim comunişti. Noi vrem să trăim fiecare în mijlocul familiilor noastre, să trăim fiecare după vrednicia noastră, stăpâni pe munca noastră, pe ogorul nostru, stăpâni în casa noastră. Iar Statul să nu ne poruncească în nici o privinţă, ci să ne păzească căci noi prin munca noastră suntem Statul.

F R A T I R O M A N I,

95% din Români împărtăşesc credinţa noastră, 95% dintre noi suntem buni români dar nu vrem să fim robii nimănui, nici măcar a Statului căci Statul suntem noi. Dacă la 19 Noembrie vom şti să ne păzim votul, vom face dovada celor trei Mari Puteri (Anglia, America şi Rusia) că suntem oameni care nu dorim alta pe lume decât LIBERTATEA.

Dacă însă ne vom mulţumi să votăm împotriva comuniştilor şi codiţelor lor (aşa zisul B.P.D.) şi nu vom şti să ne păzim votul şi urnă, chiar înfruntând orice primejdie, uneltele vândute lor ne vor fura voturile, bătându-şi astfel joc de votul şi voinţa Dvoastră. Urmarea va fi pierderea noastră ca Neam de sine stătător şi robirea pe sute de ani a tuturor românilor.

Dacă vreţi să vă apăraţi de robie ascultaţi sfatul meu care vi-l dau aci:

..//..

1.- Lupta dela 19 Noembrie este mai grea însăşi lupta de pe front. Pe front poţi pierde, o bătălie, dar câştigi alta, şi Neamul nu piere. Dacă pierdem bătălia de 19 Noembrie ne-am pierdut Ţară şi ne-am inmormântat libertăţile pentru sute de ani. A fi dezertor la 19 Noembrie este mult mai blestemat decât a fi dezertor chiar în război. D

Deaceia nici un român şi nici o românca să nu lipsească dela vot,fie că trebuie să mergeţi chiar 2 zile şi 2 nopţi până la localul de vot. In sat să nu rămână decât, ~~numai~~ la 5 sau 6 case, un bătrân sau o bătrână, ca să păzească copii şi focul. Toată cealaltă lume să se incoloneze şi să meargă la vot, pe bătrâni transportându-i cu căruţele. Pe drum şi la secţiile de votare cântaţi Deşteaptă-te române şi Trăiască Regele Cu aceste cântece veţi băga groaza în trădători.

2.- La secţiile de votare puneţi să voteze întâi femeile, după ce le-aţi lămurit bine că suntem pe lista a 7-a pe pagina a 2-a, cu semnul OCHIUL şi imediat după vot trimiteţi-le acasă,iar voi fraţii mei staţi la localul de vot,dacă trebue şi o zi sau 2, şi o noapte sau două, fie şi nemâncaţi, PANA CE SE PROCLAMA REZULTATUL VOTULUI ASA CUM SCRIE LA LEGE. Nu plecaţi fără proclamarea rezultatului şi copie de proces-verbal înmânată delegaţilor noştri.

DE ACEASTA DEPINDE SOARTA VOASTRA.

3.- Nu vă lăsaţi înfricoşaţi. Observatori ai Marilor Aliaţi vor veghea asupra alegerilor. Dacă câţi-va mizerabili, trădători vor voi să vă înfricoşeze, înlăturaţi-i neîntârziat.

Dacă ascultaţi sfatul meu cum aţi ascultat 20 de ani, veţi invinge, dacă nu vă înmormântaţi familiile şi toată starea Dvoastră.

Vasile V. Serdici
fost de 5 ori deputatul
jud.Târnava-Mare.

copie, vezi var. 7.f. 385-386,
Gh. Popp
00207

ORGANIZATIUNEA TARNAVA-MARE.

Fritz Auner.(mezeluri,.Medias)..
Richard Auner, salam, Medias..

Ing. Josif Klingher (mătase) Medias.......Ing. chim. Octavian Blesiu, (sef sector Ighisul nou)
Vitrometan, sticlă, Medias................Dr. Dionisie Roman, Medias, (membru Comitet Tr. Mare)
Fabrica de Sticlă, Medias.................Avocat Gh. Serdici, (sef sector-Seica-Mare), Buc. Ch. Tell 10
Westen (uzine de modelat si emailat.......Dr. B. Suciu, sef sector Agnita, Agnita).
Karres, pielărie, Medias..................Dr. Ion Crisan, Medias, (sef sector Medias)
Schembrea, "Ideal", biciclete...

Ambrozi, vinuri, Medias...

Rosenauer, suruburi, Medias...............Ing. Alex. Pavlovici, Medias (sef sector plasa Medias)
Fratii Zimmerman (postav) Sighisoara).....Avocat Pintea Vasile, Sigh. (sef sector Sighisoara)
Banca Unită, Sighisoara...
Banca Poporului, " ....
Hessheimer, coloniale...

Misselbacher, coloniale, Sighisoara.......Ion Puia, Sighisoara, secretarul organizatiei.
Löw, pânzeturi............................Dr. Alex. Căpătână, Sigh. (sef sector Vânători)
Adleff , pielărie, Sighisoara..
Matzak, pânzeturi......"..

Andrei si Ehrman, piele, Agnita...........Pr. Emil Popa, Agnita, sef sector Agnita

Prima fabrică piele, Agnita...
Banca Agniteană...
Banca de credit, Rupea....................Av. Ionel Borcoman, Rupea, sef sector Rupea
Textila, Rupea........................... Av. Ionel Borcoman, Rupea
Cooperativa Ajutorul, Sighisoara (Iarte)...Pr. Gr. Hampu, Moardăs, sef sector Valea Buiei
Cooperativă viticolă, Vorumloc............Achim Sabău, viticultor, Vorumloc, sef sectie
Cooperativa viticolă Richis, ...Pr. Ion Bălan, Biertan, sef sector Biertan.

DEASEMENI: Colonel Sefan Stoika la Luther Bucuresti.
Dtru Beloiu, avocat, la Ofaul, Bucuresti (Dr. Lupu)
Oscar Stoenescu, redactor Biroul Presei..."Porcelanul" Buc.
NICOLAE CANDEA (cu asentiment Ghiţă Dragos, la SCHERG, Brasov.
Dl Vandora PENTRU INTRETINEREA BIROULUI PRESI, la Czell, Brasov.

ORGANIZATIUNEA TARNAVA-MARE

00208

.brica mătase JOSIF KLINGHER, Mediaş.......Dl Ing. Chimist Octavian Bleşiu
Sef Sectorului... Mediaş

Vitremetan, fabr. sticlă, Mediaş...........Dl Avocat Gh. Serdici, şef sector Seica-Mare.

Andrei şi Ehrman, pielărie, Agnita..........Dr. Benjamin Suciu, şef sector Bârghiş.

Banca Poporului, Sighişoara................Dr. Vasile Pintea, Secret. grl.

Banca Unită, Sighişoara....................Dr. Alex. Căpăţână, Sighişoara, şef sector Vânători.

Fabrica şurupuri Rosenauer.Mediaş, ...

Karres, pielărie, Mediaş,..................Dr. Octavian Dobre, vicepreşedin-

Hessheimer, coloniale etc, Sighişoara......Dr. Comoroşan, Sighişoara.

Misselbacher, coloniale etc, Sighişoara....Dl Ion Puia, Secret. organizaţiei.

Cooperativa viticolă săsească Richiş.......Ion Velimirovici, Mojna, şef sector Mojna.

Volksbank, Rupea...........................Avocat Ion Borcoman, Rupea, şef sector Rupea.

Pemni, expl. granit. Racoşul de Jos.......Avocat Anghel Ion, secret plasa Bărghiş.
domicil: Ighişul Român.

Prima fabrică de piele, Agnita............Pr. Emil Pora, şef sector Agnita

Deasemeni rog a numi pe cel mai bun (elector) element al meu, licenţiat drep. NICULAE CANDEA, şef sector Biertan la SCHERG, Braşov, cu consimţământul Dlui Gh. Dragoş.

Deasemeni pe Dl Dimitrie Beloiu, finul Dr. Lupu, la Ofaul, Bucureşti.

Deasemeni pe Dl Gh. Serdici, avocat la Czell, fabrică de bere. (Biroul presei).-

C O P I E

(Originalul se află la pag..... .) 00209

copie. vezi vol. 7. f. 397–398.

DECLARATIE

Subsemnatul CONSTANTIN TITEL-PETRESCU, declar următoarele cu privire la autorizaţia dată Domnului GRIGORE NICULESCU BUZEŞTI :

Am autorizat pe Dl.Gr.NICULESCU BUZEŞTI să ia contact cu partidele socialiste din străinătate şi să le informeze asupra situaţiei Partidului Social-Democrat Independent din România.

Am scris acestea pe o scrisoare bătută la maşină care purta semnăturile Domnilor IULIU MANIU şi C.I.C.BRATIANU.

(ss) Const.Titel-Petrescu

27 Septembrie 1947.

00210

CATEVA MEMORII ADRESATE DE IULIU MANIU LUI ION ANTONESCU

copie. r egi vol. 7. f. 428-431,

00211

Domnule Mareşal,

Am luat cu îndurerată surprindere la cunoştinţă decretul de chemare pentru adunarea plebiscitară pe ziua de 9 Noembrie, în scopul ca cetăţenii ţării să-şi exprime aprobarea sau dezaprobarea asupra guvernării Dvs., dela 6 Septembrie 1940 şi până astăzi.

Partidul Naţional Ţărănesc crede că în aceste zile când fiii ţării sunt chemaţi să-şi îndeplinească suprema datorie faţă de ţară ar trebui eliminat totul ce-i poate despărţi. Ar trebui,indiferent de deosebirile de vederi politice interne şi externe ce ne despart, cu toţii să ne ferim să întretăiem drumurile şi cărările şi de altfel prea strâmte, care duc la mari izbânzi naţionale, cu năzuinţi de organizări, care nu pot avea un caracter de permanentă durabilitate.

Partidul Naţional ţărănesc, oricât de mult ar dori să-şi menţină hotărârea de a nu pune în discuţiune chestiuni politice şi să respecte regulele disciplinei naţionale, care caracterizează naţiunile civilizate, atunci când ţara se găseşte în război, totuşi nu se poate da îndărăt dela împlinirea datoriei sale de a-şi manifesta părerile, obiecţiunile şi hotărârile sale, în faţa unor evenimente cu importante repercusiuni în prezent şi cu efecte incalculabile în viitor.

Acesta este motivul pentru care, în baza deplinelor puteri ce mi s'au acordat de către Comitetul Central, vin respectuos să vă aduc la cunoştinţă că Partidul Naţional ţărănesc nu poate lua parte la plebiscitul organizat de Dvs., în plin război, sub stare de asediu, ale cărei constrângeri exclud posibilitatea exprimării libere a voinţei obşteşti. Făcând abstracţie dela aceasta, el nu vrea să consfinţească, prin co borarea sa, practica dictaturilor ce s'au perindat în ultimii ani, d a chema naţiunea română, contrar concepţiei ei politice, la plebisci pentru a se câştiga o justificare aparentă, pentru regimul autocratic inaugurat contra dispoziţiunilor clare ale aşezămintelor noastre fundamentale.

Concepţia serioasă ce o are Partidul Naţional ţărănesc despre dr turile naţiunii şi ale cetăţenilor cari o compun, exclude participarea lui la un simulacru de consultare obtştească, repetat de trei ori în trei ani şi jumătate.

Abstracţie făcând de consideraţia principală, că în timp de războ al cărui sfârşit nu se poate prevedea, pornit tocmai pentru stabilirea concepţiei politice care va trebui să domine în lumea civilizată - nu este admisibil un plebiscit cu obiectiv politic de organizare de stat, nu putem lua parte la plebiscitul ce organizaţi şi pentru următoarele motive:

1. Decretul interzice discutarea chestiunilor asupra cărora cetăţenii sunt chemaţi să-şi spună opinia, deci face imposibilă clarificar şi precizarea meritelor, greşelilor, succeselor şi insucceselor regimului actual. Ori, numai o astfel de examinare ar putea creia o opinie publică, care ar fi vrednică să fie exprimată, aceasta mai ales că starea de asediu şi cenzura au împiedecat, ani dearândul, cunoaşterea exactă a evenimentelor ce s'au perindat. "Voturi" exprimate numai în baza unei propagande unilaterale - oprită şi ea de altfel prin dispoziţiunile decretului-lege - nu merită să fie eternizate, căci ele nu fo sesc la nimic, cum nu au folosit nici cele exprimate cu ocazia plebiscitelor anterioare.

2. Dvs. cereţi opinia cetăţenilor, într'un singur răspuns, asupra unui întreg complex de chestiuni, privitor la care opinia publică are ./.

păreri, parte aprobatoare, iar în parte de categorică dezaprobare.

Spre pildă, partidul național țărănesc, împreună cu întreaga opinie publică, aprobă acțiunea militară întreprinsă pentru desrobirea Basarabiei și Bucovinei și eliberarea elementului romanesc de peste Nistru, de sub regimul comunist și aclamă cu însuflețire rezultatele obținute în această privință. Dezaprobă însă continuarea acțiunii militare în formă agresivă și cu intențiuni de ocupațiune, pe teritoriul rusesc, dincolo de hotarele noastre naționale firești și deplânge pierderile de morți și răniți ce am suferit și slăbirea puterii noastre armate, pricinuite de aceste operații.

Mai departe, aprobă înlăturarea regimului ex-regelui Carol, dar dezaprobă categoric continuarea regimului dictatorial, care exclude ori ce posibilitate de manifestare democratică a voinței populare și anihilează libertățile cetățenești.

Aprobă înlăturarea corupțiunii, teroarei și dezordinei, care au prins rădăcini adanci sub regimul ex-regelui Carol, dar dezaprobă reintroducerea în serviciile și întreprinderile de stat, a persoanelor care au fost complect compromise, prin atitudinea lor, sub regimul ex-regelui Carol II.

Aprobă restabilirea inamovibilității magistraților și tendințele de a se introduce un regim de legalitate, dar dezaprobă înlăturarea unor magistrați și profesori în mod cu totul arbitrar cum s'a făcut, contrar drepturilor lor caștigate și dispozițiunilor legale anterioare; deasemenea dezaprobă regimul special aplicat minorităților, dintre care unele sunt mai favorizate decat înșiși Romanii, iar altele sunt persecutate, cu nesocotirea legilor existente.

Aprobă tendința de românizare legală a vieții sociale și economi[ce] dar dezaprobă în modul cel mai hotărat germanizarea întreprinderilor i[n]dustriale, comerciale și bancare și pătrunderea sistematică a elemente[lor] străine în sistemul nostru de producțiune națională.

Aprobă străduința de a ridica producțiunea economică, dar dezapro[bă] în mod hotărat lipsa de competență a organelor administrative centrale și exterioare, care nu sunt în stare să pună zăgaz scumpetei mereu cre[s]cande și lipsei catastrofal simțite a articolelor de primă necesitate. Efectele acestor fenomene, urmeand în bună parte din convențiunile comer[]ciale încheiate cu Germania și Italia, care de fapt au aproape monopol asupra comerțului nostru exterior, duc opinia publică la exasperare și pot produce nelinişti serioase.

Aprobă urcarea prețurilor produselor agricole, dar regretă că este urmarea inflației monetare, care va duce la catastrofa vieții noastr[e] economice.

Ar fi o greșală din partea partidului național țărănesc dacă ar aproba politica din care rezultă această stare de lucruri, egală cu pauperizarea și exploatarea țării noastre.

Dar în special, partidul național țărănesc nu poate aproba situația periculoasă și umilă, în care se găsește statul roman, din punct de vedere internațional. alături de pactul tripartit, care-l pune în dușmănie, aproape în stare de război cu democrațiile occidentale, neputand să salveze partea ruptă din Ardeal și nici macar să pună în valoare protocolul atât de oneros dictat la Viena, acceptat numai sub presiunea Axei, ale cărui clauze, favorabile nouă sunt călcate în picioare, iar noi nu putem să manifestăm nici măcar sufletește, pentru frații asupriți, rupți de noi, în urma hotararii aliaților de azi ai țării noastre.

3. Dvs. ordonați un plebiscit cu vot pe față, înlăturând votarea ./.

secretă, indispensabilă, îndeosebă în cursul unui rzboi şi sub regimul stării de asediu, cu perspectiva lagărelor de concentrare. Această împrejurare despoaie dela început plebiscitul de caracterul sincerităţii.

4. Nu putem consfinţi, prin participarea noastră activă, un plebiscit menit să vă dea mandat în alb, pentru introducerea unei organizaţii de stat corporatiste, contrară principiilor noastre democratice, respectuoase libertăţilor cetăţeneşti.

Manifestul publicat de Dvs. desvălueşte intenţiunea Dvs. de a menţine =în viaţa de stat sistemul dictatorial, care exclude afirmarea democratică şi paşnică a voinţei naţionale, în ce priveşte chivernisirea afacerilor publice şi face imposibilă örice activitate de control, ceeace duce la corupţiune în viaţa publică şi abuz în viaţa de stat şi pe urmă la transformări sguduitoare, adeseori catastrofale, în evoluţia naţională.

In faţa acestor perspective, orice intenţiune bună a conducerii de stat, rămane infructuoasă.

Vă rog, Domnule Mareşal, binevoiţi a primi asigurarea ~~xxxx~~ înaltei mele consideraţiuni,

cu distinsă stimă:

Bucureşti, 8 Noembrie 1941.

ss. Iuliu Maniu
Preşedintele Partidului
Naţional-Ţărănesc

copie regi vol. 7. f. 435-436.
00214 35

Domnule Mareşal,

Inca din clipa în care trupele noastre recâştigând provinciile răpite în vara anului 1940 au început a purta războiul alături de armatele germane, dincolo de Nistru, v'am atras continuu atenţiunea printr'un şir neintrerupt de memorii şi proteste că România nu trebue să depăşească în operaţiunile militare în care se găseşte angajată, caracterul strict defensiv al războiului pe care-l duce.

Cu deosebire după terminarea campaniei anului 1941, atunci când şi unele căpetenii militare se rostiseră împotriva participării mai departe a armatelor noastre la luptele din răsărit, am stăruit din nou asupra necesităţii de a nu istovi forţele armatei române în luptele duse şi depărtate de hotarele ţării şi de obiectivele ei fireşti şi asupra nevoiei de a le păstra pentru realizarea integrală a revendicărilor naţionale ameninţate şi încălcate de vecinii noştri direcţi.

Am repetat acest demers, înainte ca armatele noastre să ia parte la ofensiva anului 1942, ce le-a dus până în Caucaz şi pe Volga, prevestind, din nefericire în zadar, dezastrele la cari erau expuse luptand atât de departe de ţară.

Am intervenit din nou în acelaş scop, după ce se încheiase dureroasa experienţă a pierderilor uriaşe suferite în cotul Donului şi la Stalingrad, nădăjduind că măcar acum se va ţine seama de aceste împrejurări tragice, spre a se readuce în ţară toată armata noastră, în scopul refacerii şi reorganizarii ei.

In fine, nu de mult, după ce primul ministru al Ungariei, dl. Kallay, a anunţat în declaraţiile sale cunoscute că întreaga armată ungară a fost retrasă depe frontul de răsarit şi că ea se pregăteşte să lupte numai pentru ţelurile politicei maghiare, am cerut din nou, să se aducă în ţară trupele depe frontul îndepărtat al Cubanului pentru a străjui hotarul descoperit al Ardealului Romanesc.

Toate aceste demersuri au întâmpinat din partea Dvs, o hotarâtă împotrivire sau au rămas fără răspuns.

Avem un prea mare sentiment al răspunderii spre a nu ne înfăţişa toate consecinţele iniţiativei noastre şi a nu ne da seama, că mai presus de orice, trebuesc făcute toate sforţările pentru a păstra nu numai armata, dar şi suveranitatea Statului nostru.

In momentul în care ne aflăm, trebue totuşi considerate următoarele puncte de vedere:

Mai întâiu, necesitatea de a nu împinge la extrem, prin prezenţa pe frontul rusesc al trupelor nostre, al căror număr nici nu mai reprezintă un aport militar considerabil, ostilitatea Angliei şi Statelor Unite, puteri cu cari nu avem nici un motiv şi nici un interes de a întreţine o stare de duşmănie. Nu trebue să uităm că guvernul britanic, cu care ne aflăm în război, a declarat că nu va ţine seama de arbitrajul dela Viena, pe cand aliaţii noştri actuali cari sunt autorii arbitrajului, îl consideră în vigoare şi că nu este admisibil să continuăm a lua parte la conflictul actual mondial în contra democraţiilor dela cari putem spera ocrotirea intereselor noastre naţionale şi spirituale.

Nu trebuesc date de asemenea pretexte Rusiei spre a putea invoca motive de securitate în îndeplinirea scopurilor ei imperialiste, nici să înrăutăţim raporturile noastre pentru viitor cu Rusia cari trebuesc să fie de bună vecinătate.

De altă parte nu putem pierde din vedere că Germania nu mai are iniativ a operaţiunilor militare şi nu va mai putea dicta condiţiunile ei.

./.

Prăbuşirea fascismului nu mai face posibilă organizarea unitară a Europei, după programul Axei.

Italia nu mai poate considera participarea sa la război ca o cruciadă contra bolşevismului şi nici nu se ştie cât timp va putea continua lupta. E de prevăzut că în scurt timp ca căuta să încheie pacea.

In ce situaţie rămâne atunci Romania, ca singura colaboratoare a Germaniei, într'un război purtat în interiorul Rusiei?

Soldatul român nu înţelege scopul unei lupte atât de îndepărtate. Cele câteva divizii ce se mai află pe front nu pot determina soarta războiului. Dacă Germania nu poate ţine piept adversarilor săi, sacrificiul ultimelor forţe militare ce ne-au rămas e inutil pentru rezultatul final al războiului. El ar pune însă ţara noastră într'o situaţie periculoasă faţă de vecinii noştri, ungurii, cari nu se sfiesc să declare că-şi rezervă armatele pentru realizarea scopurilor politicei lor naţionale.

Pe lângă aceasta, în ultimele săptămâni s'au înregistrat avertismente din partea puterilor aliate, că de nu vom retrage trupele cari luptă pe frontul rusesc, ţara noastră va suferi bombardamente aeriene.

La 1 August, această ameninţare s'a realizat şi instalaţii de mare însemnătate ale regiunei noastre petrolifere au fost distruse de bombardamentul aviaţiei americane, fără să mai socotim jertfele populaţiei civile. De aci înainte ne putem aştepta ca aceste distrugeri să se intensifice şi ca întreaga economie a ţării să fie adânc turburată.

Va fi România în stare să repare toate distrugerile cari vor fi fost efectuate, iar puterea ei nu va fi cu totul sleită faţă de aceia a vecinilor cari şi-au păstrat forţele intacte?

Aţi înfăţişat participarea noastră la război ca o cruciadă în contra bolşevismului, în loc de a arăta scopul nostru nu a fost altul decât de a redobândi Basarabia şi Bucovina.

Se mai lasă impresia că am voi să anexăm Transnistria, ca o compensaţie pentru Ardealul pierdut, fapt care ar spori în viitor duşmănia puternicului nostru vecin dela răsărit şi face ca opinia publică din alte ţări ale Europei să nu mai înţeleagă rostul războiului pe care-l ducem.

Astăzi când evenimentele se precipită, trebue ca ceeace nu s'a făcut în urma demersurilor ce v'au fost aduse la cunoştinţă în atâtea împrejurări, să îndepliniţi măcar acum, cât situaţia politică şi militară vă arată că participarea noastră mai departe la război nu poate duce decât la o catastrofă, ce trebue evitată cât mai este timp.

Nu este admisibil ca Naţiunea Română să fie angajată şi reţinută într'o conflagraţiune universală prin voinţa unei ocârmuiri contra opiniei publice, iar armata ei ţinută departe de hotarele ţării periclitate din toate părţile. Naţiunea Română cere să se termine acest război, iar armata ei să fie adusă acasă ca să apere hotarele ţării şi glia strămoşească.

Primiţi vă rugăm, Domnule Mareşal, asigurarea deosebitei noastre consideraţiuni.

12 August 1943.

Preşedintele Part.N.L.
ss.C.I.C.Bratianu

Preşedintele Part.N.T.
ss.Iuliu Maniu

00216

DOCUMENTE PRIVIND ATITUDINEA SI ACTIVITATEA LUI ION MIHALACHE IN TIMPUL RAZBOIULUI ANTI-SOVIETIC SI AL OCUPATIEI GERMANE.

TRADUCERE copie reg. vol. 7 f. 442-443

00217

OFICIUL DE ALIMENTARE AL REICHULUI
SANGE SI PAMANT

CONDUCATORUL TARANILOR REICHULUI
BIROUL DE STAT MAJOR.
Referanta C.5
Semnul Oficiului C.38/2/521
A se indica in corespondenţa.

Berlin W,35, 22.VII.1940.
Str.Tiergarten Nr.2.
Telefon : Centrala 227631
Apel de noapte 220443.

La scrisoarea din
Semn.Of.

Excelenţei sale
Domnului Consilier Regal
Ion Mihalache, şi Doamnei
Comuna DOBRESTI
Judeţul Muscel, Gara Călimăneşti.

Excelenţei Voastre,

Îmi exprim mulţumirile mele cele mai indatoritoare pentru primirea amabilă cu ocazia vizitei noastre în ţară Dvs. atât de frumoasă, interesantă şi ospitalieră.

Orele pe cari le-am putut petrece noi reprezentantele Oficiului Alimentar al Reichului în delegaţia conducerii Femeilor Reichului ca oaspeţi ai Consiliului de Coroană Regal şi ai Excelenţei Voastre la Topoloveni au fost cele mai interesante din tot timpul şederei noastre în România. Satul Model construit de Excelenţa Dvoastră, în care pe lângă instalaţiile gospodăreşti şi sanitare, prin şcoală de ţesatorie şi muzeul regional sunt cultivate şi chestiunile culturale şi legatura care se desvoltă din aceştia a locuitorilor cu gospodăria şi casa lor, şi cu satul lor, întruneşte pe baza cooperatistă caracteristică ţărănimii, totul ce se poate dori ca cerinţă ideală pentru populaţia rurală. Sperăm că va reuşi să se instaleze şi in alte părţi ale ţării Dvoastră asemenea sate model, cari prin exemplul lor vor avea un efect salutar asupra imprejurimii lor.

Mi-ar face plăcere se pot arăta mai târziu odată Excelenţei Voastre şi onoratei Dvs. soţii câte-va sate model din Germania, cari la noi sunt amenajate în primul rând după cerinţele uşurării muncii ţărancelor şi în care pentru acest motiv stă pe primul plan folosirea cooperatistă a maşinelor.

../..

Imi amintesc încă cu insufleţire de călătoria de studii la care am participat în Iunie 1929 în urma Congresului internaţional de Agricultură, la care Excelenţa Voastră ca Ministru al Agriculturii timp de 2 zile aţi preluat personal conducerea şi ne-aţi arătat staţiunea hidraulică şi câte-va gospodării model; deaceea şederea mea în frumoasă Dvoastră ţară a fost de astădată deosebit de interesantă, deoarece cu aceasta ocazie am putut vedea marile progrese pe cari le-a făcut agricultura românească în timpul activităţii Dvoastră ministeriale şi al anilor cari au urmat, după aceasta.

Cu cele mai bune urări pentru o desvoltare fericită în viitor cu tot timpul nefavorabil al acestui an, cu stricăciunile sale provocate de inundaţii îmi exprim deasemenea mulţumirile mele sincere Excelenţei Voastre.

Al Dvoastră foarte devotată
ss. Liselotte Kuesner-Gerhart.

TRADUCERE

00219

Privitor Scriso area C.38/2/521 v.22.7.40.
copie vezi vol. 7 f. 444 –

Foarte onorată şi venerabilă Doamna,

Soţia mea şi eu vă mulţumim din suflet pentru amabilă Dvoastră scrisoare din 22 Iulie şi comunicările cuprinse în ea, cari ne-au făcut mare plăcere. Suntem fericiţi că vizita Dvoastră la Topoloveni v'a lăsat impresii atât de frumoase. (prietenoase).

Mi-a părut foarte rău, că nu am putut să salut şi să conduc prin sat personal pe Dvoastră şi onoratele Doamne cari vă însoţeau. Aşi fi ţinut foarte mult ca să vă demonstrez eu singur ţinta pe care am avut-o in faţă şi mijloacele folosite pentru a ajunge la ea, şi cum imprejurările m'au lăsat la mijlocul drumului(la jumătatea drumului); atât mai mult m'a umplut de satisfacţii, înţelegerea pe care aţi manifestat-o faţa de intenţiilem mele. Evenimente nefericite de ordin politic pentru ţară mea au fost motivul că nu am putut fi atunci la Topoloveni. Am regretat cu atât mai mult, cu cât doream mai cu insufleţire să reînoiesc relaţiile din zilele Congresului Internaţional de Agricultură pe care Dvoastră le-aţi amintat atât de amabil. Sper că în curând drumul Dvoastră vă va conduce iar inspre Romania şi îmi va da prilejul de a îndrepta ceace s'a omis.

Si eu deasemeneasunt animat de o dorinţa vie de a cunoaşte la faţa locului viaţa populaţiei rurală din Germania, aşa cum se prezintă atât de exemplară în toate privinţele şi se prezintă atât de strălucită în marele examen care este războiul. Desigur nu ştiu înca dacă şi când împrejurările îmi vor permite implinirea dorinţei.

Soţia mea care-şi aminteşte cu bucurie de vizita Dvoastră atât de măgulitoare în satul nostru, vă transmite cele mai cordiale salutări; din partea mea vă rog să binevoiţi a primi expresia distinsei mele consideraţiuni.

P.S. Imi permit a alătura o mică broşură scrisă bineînţeles in limba română,care se străduește a arăta ce am vrut noi la Topoloveni,cum am procedat,ce s'a reuşit şi ce mai rămâne de făcut.

--oooOooo--

TRADUCERE

I. (carte de vizită)

Salutări cordiale de Paşti, dela Edit von Coler.

copie. vezi vol. 7. f. 446.

II. (Scrisoare).

Dna EDIT VON COLER

Bucureşti 22 Mai 1940
Hotel Athénée-Palace.

Excelenţei Sale
Domnului Consilier Regal I.Mihalache
BUCUREŞTI
Str. Berna Nr. 3.

Prea onorata Excelenţa,

Tocmai acum am primit aceste două cărţi despre bătălia producţiei şi agricultura în Germania naţional-socialistă şi vi le trimit, deoarece presupun că probabil vă interesează.

Sper că în curând voi avea odată plăcerea de a vă revedea pentru a continua convorbirea noastră despre posibilităţile agricole ale României.

Cu cele mai bune salutări pentru soţia Dvoastră,

a Dvoastră

ss.Edit v.Coler.

Alăturate 2 : a) Bătălia Producţiei
b) Agricultura în Germania naţional-socialist
(în limba franceză).

COPIE

Vezi vol. 7. f. 448.

25 Mai 1941

00221

30 Maiu

Rog primiţi respectoase şi mai călduroase mulţumiri pentru cele ce neaţi făcut onoarea a ne scrie.

ss. I. Mihalache

(Text adnotat cu creionul)

Stimate Domnule Mihalache,

Din scrisoarea Dvs., aflu cu plăcere că Aşezămintele din Topoloveni, cărora le-a dat viaţă credinţa şi puterile creatoare ale cooperaţiei, se vor completa cu sursa de energie a unei uzine electrice.

In consecinţă, la dorinţa Dvs., s'a dispus ca motorul pentru pomparea apei în Scoala de gospodărie să nu se mai expedieze, urmând ca Dvs. să trimiteţi lucrarile programului în ce priveşte ataşarea pompei de rezervă şi a completării instalaţiilor.

Mă bucur că ajutorul acordat de soţul meu din fondul la dispoziţie personală, pentru refacerea bisericii din Topoloveni, va contribui şi el la desăvârşirea instituţiilor din fruntaşa comună musceleană ale cărei realizări sufleteşti şi materiale, au lăsat puternice impresii în sufletul meu.

Vă rog să transmiteţi Doamnei Mihalache mărturia simţemintelor mele de distinsă preţuire.-

Primiţi asigurarea deosebitei mele consideraţiuni.-

ss. Maria Antonescu.

COPIE

vezi vol. 7. f. 451

00222

MARELE STAT MAJOR
Nr.8345

Bucureşti, 25 Septembrie 1941.

DOMNULE MIHALACHE,

Vă mulţumesc pentru telegrama ce aţi trimis Marelui Cartier General, cu ocazia pierderii Generalului de Divizie Al. IOANITIU, fostul şef al Marelui Stat Major, asigurându-vă că o armată care are toate sufletele mari în jurul ei, este sigură de victorie.

p.SEFUL MARELUI STAT MAJOR,
General, ss. N.MAZARINI.

COPIE

vezi vol. 7 f. 453. 00223

Lt.Colonel Borowitz
Poşta Militară Nr.04894 O.U.27 Februarie 1941.

EXCELENTA,

Pentru primirea binevoitoare şi ospitalieră în casa Dvoastră vă exprim, Excelenţa cele mai bune mulţumiri Vă rog să binevoiţi a transmite aceste mulţumiri şi mult stimatei Dvoastră soţii.

Cu cele mai bune urări pentru Dvoastră, Excelenţa precum şi pentru casa Dvoastră şi cu salutări călduroase, rămân al Dvoastră f.devotat,

ss. Borowitz.

C O P I E
vezi vol. 7. f. 454,

00224

PRESEDINTIA CONSILIULUI DE MINISTRI
VICE PRESEDINTELE CONSILIULUI
DE MINISTRI

Bucureşti, 23 August 1941.

MULT STIMATE DOMNULE MIHALACHE,

Am primit scrisoarea Dvs.

Si chiar in ziua sosirii am dat Domnului Ministru Roşetti memoriile şi rândurile Dvs., cerându-i ca să ancheteze situaţia şi să-mi refere.

Voi fi întotdeauna mulţumit să pot să ascult dorinţele Dvs., mai ales că ele sunt întotdeauna exprimări de interes general.

Vă rog să-mi faceţi plăcerea să daţi şi pe la mine cand veţi trece prin Bucureşti.-

ss. M. Antonescu.

DOMNIEI SALE

DOMNULUI ION MIHALACHE.

COPIE
vezi vol.7. f. 455

00225

PRESEDINTIA CONSILIULUIDE MINISTRI

MINISTRUL DE STAT

Bucureşti 26 Mai 1941.

Iubite Domnule Mihalache,

Am primit scrisoarea D-voastră din 11 Mai crt., dar multiplele mele ocupaţiuni, pe care le socotesc inutil să le expun aici, m'au împiedicat să răspund mai devreme.

Am intervenit la Siguranţa Generală a Statului pentru protejatul D-voastră şi răspunsul primit vi-l comunic în original.

Aşi voi să vă mai văd şi să mai discutăm.

Vă rog să primiţi mărturia vechilor mele sentimente de caldă prietenie şi adâncă preţuire.

MINISTRU DE STAT,

ss. M.Antonescu.

Domniei sale

Dlui ION MIHALACHE

COPIE

vezi vol. 7. f. 457,

MARELE STAT MAJOR
SECTIA PRIZIONERI DE RAZBOIU

Nr. 966212 00226

194....Luna....Ziua....

MARELE STAT MAJOR
către

DL. ION MIHALACHE FOST MINISTRU
Com. Dobrești Jud. Muscel.

Am onoare a face cunoscut că Ministrul Apărării Naționale, Cabinet, cu Nr. 11434 din 31 Iulie 1943 a aprobat ca prizonierul rus Zugov Simion să fie repartizat Dvoastră în condițiunile D.M. Nr. 4307/1943 (munci agricole).-

Delegatul urmează a se prezenta la lagărul Corbei-Argeș pentru încheierea contractului, depunerea garanției și ridicarea prizonierului.

Lagărul are ordin în acest sens.-

D.O.
SEFUL SECTIEI PRIZONIERI
Colonel,
ss. Gh. Săulescu.

SEFUL BIROULUI 2
Căpitan,
ss. I. Gabia.

PREFECTURA JUDETULUI MUSCEL
BIROUL PENTRU APLICAREA ARMISTITIULUI
Nr.5277 din 24 Aprilie 1945.

00227

DOMNULUI
IOAN MIHALACHE
COMUNA DOBRESTI - MUSCEL

Avem onoare a vă trimite alăturat în copie ordinul Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul Administrativ pentru Aplicarea Armistiţiului Nr.180.008 din 13 Aprilie 1945, spre ştiinţă.-

PREFECTUL JUDETULUI MUSCEL,
ss. Indescifrabil

P R E T O R,
ss.Indescifrabil.

C O P I E : La Nr.3120/1945, cu onoare vă comunicăm următoarele:

1.- Pentru vagonul de pae de mazere adus din Teraclia (Basarabia) de Dl. Ion Mihalache veţi lua măsuri ca el se fie pregătit pentru restituire atunci când veţi primi ordinul;

2.- Pentru vasele duse cu vin la Odesa şi readuse veţi pune in vedere dlui Ion Mihalache, că in conformitate cu dispoziţiunile comunicatului Comisiei române din 4 Ianuarie 1945 punctul e) şi transmis Dvs.cu ordinul nostru Nr. 152878/1945 aceste bunuri se declară dar nu se depun. Trebuesc insă înaintate toate actele justificative ca în baza lor Comisia Aliată de Control să dea decizia de nerestituire.

Pentru a se interveni la C.A.C. ca să dea deciziunea de nerestituire, este necesar ca Dl.Mihalache să înainteze actele doveditoare că au fost expediate din ţară după 22 Iunie 1941 şi apoi readuse.

Actele vor fi traduse şi in limba rusă.

3.- Pentru vitele cumparate din teritoriile U.R.S.S. de Dl.Ion Mihalache, ele urmează a se restitui după cum şi-a luat obligaţiunea declarantului.-

Trebuesc restituite animalele care trăesc şi înlocuite acelea cari au murit.

In consecinţă Dvs.veţi pune în vedere declarantului obligaţiunea înlocuirii celor 20 de oi moarte.

Dovada dela Prefectura Argeş, că Dl. Erbaşu a depus 13 oi.
(text cu creion roşu)

4.- Pentru obictele şi animalele trimise de alţi deţinători, pe adresa Dlui Ion Mihalache, vă rugăm a face investigaţiunile necesare pentru a constata dacă bunurile şi animalele au fost declarate şi predate conform dispoziţiunilor in vigoare.

p. MINISTRU, ss. Indescifrabil
p.Director, ss.Indescifrabil.
Pentru conformitate, ss.O.Nahaiciuc.

COPIE (Verso)

00228

Răspuns la 13 Mai 1945

Dlui Prefect Muscel

1.- Se alătură adeverința Dlui Şef al G.Călinești cum că vag.Nr.101410 cu butoaie goale venit dela G.Transnistriei, dela Odesa Tovarnaia cu scris.de tr.35/327 din 11/7 943, în greut. de 8330 kg. - cuprindea vasele proprietatea mea trimise cu vin la aceiaș adresa la 25/5 1943 cu vag. 227029.

2.- Că în ce privește acte, posed adev. de achitare.

3.- Iar cu priv.la p.4 am dat numele persoanelor respective (Prof.Nicu Georgescu și Ion Codreanu) -dar nu eu ci aut.publice pot face "investigațiile".

ss. I.M. (Ion Mihalache)

00229

CATEVA DOCUMENTE ASUPRA ACTIVITATII POLITICE LUI ION MIHALACHE IN TRECUT SI IN PREZENT?

Copie, vezi vol. 7. f. 465-466.

00230

EXTRAS DIN DISCURSUL D-LUI ION MIHALACHE ţinut la Câmpulung-Muscel în ziua de 27 Iulie 1936.

Pagina 31.

La două săptămâni după ce am venit la Ministerul de Interne, împrejurarea a făcut să arestez câteva sute de comunişti implicaţi într'un complot.-

N'o fi ştiut acum 10-15 ani multă lume, că ţărănismul este la antipodul comunismului, după cum este şi la antipodul hitlerismului !

N'o fi ştiut atunci multă lume acest lucru, pentru că aceasta n'o ştia decât lumea care adânceşte problemele; dar un partid care a guvernat patru ani, care a arestat sute de comunişti, care nu are contingenţe cu comuniştii, care este cel mai aspru criticat în Rusia Sovietică, care este prezentat acolo ca adevăratul adversar al comunicsmului, să mai fiu pus la îndoială şi astăzi ?

Apoi, Domnilor, să mai ştie opiniapublică ceace ştiu cei bine informaţi, că în calitatea mea de preşedinte, când comuniştii camuflaţi în "blocul antifascist" - fiindcă în "blocul antifascist" realmante sunt comuniştо camuflaţi; cum comunişti sunt camuflaţi şi în "frontul popular" - au vrut să stea de vorbă cu mine, i-am primit întâi, pentru că s'au dat drept reprezentanţi ai muncitorimii române; dar când i-am descoperit, le-am spus categoric că precum sunt adversar al hitlerismului sunt ireductibil adversar al comunismului şi nu-i mai primesc şi nu i-am mai primit.

Am fost şi sunt adversar al "Frontului popular" penrucă nu vreau să cuibăresc comunismul în România sub firma acestui Front.

\+

\+ \+

Pagina 34.

Dacă va fi totuş comunism: ei bine, noi suntem zidul de care se va sparge comunismul.

CHIAR SI IN RUSIA COMUNISMUL SE SIMTE INFRANT.

Domnilor, mărturisesc că impresia mea este că chiar în Rusia comunismuk se simte înfrânt şi dă înapoi.

../..

Pagina 36.

In Rusia s'a impus comunizarea cu forţa. Si dacă s'a întrodus dictatura s'a întrodus mai ales contra ţărănimii; care nu voia proprietate colectivă.

Acei care vor dictatura la noi, sunt mai aproape de comunişti. Căci la noi, dictatura s'ar exercita tot contra ţărănimii.

Mai adaug, că după ce s'a început recunoaşterea proprietăţii individuale, se caută acum o formulă constituţională care să dea şi drepturi politice ţăranilor. Apoi aceasta este o dare înapoi, o recunoaştere a înfrângerii comunismului în insuşi patria lui de origină.-

+

+ +

Pagina 37.

Apoi mă oblig eu cu gărzile ţărăneşti, într'o săptămână, să distrug comunismul din ţara Românească, dăcă nu ar fi suficient programul şi metodele noastre anti-comuniste.

Să nu se confunde comunismul cu muncitorimea romană, care are revendicări reale şi pe care şi le va satisface integral în cadrul ideii naţionale şi al Statului român, fără amestecarea străinilor, prin aplicarea Programului naţional-ţărănesc.-

00231

Pagina 36.

In Rusia s'a impus comunizarea cu forţa. Si dacă s'a întrodus dictatura s'a întrodus mai ales contra ţărănimii, care nu voia proprietate colectivă.

Acei care vor dictatura la noi, sunt mai aproape de comunişti. Căci la noi, dictatura s'ar exercita tot contra ţărănimii.

Mai adaug, că după ce s'a început recunoaşterea proprietăţii individuale, se caută acum o formulă constituţională care să dea şi drepturi politice ţăranilor. Apoi aceasta este o dare înapoi, o recunoaştere a înfrângerii comunismului în insuşi patria lui de origină.-

+

+ +

Pagina 37.

Apoi mă oblig eu cu gărzile ţărăneşti, într'o săptămână, să distrug comunismul din ţara Românească, dacă nu ar fi suficient programul şi metodele noastre anti-comuniste.

Să nu se confunde comunismul cu muncitorimea romană, care are revendicări reale şi pe care şi le va satisface integral în cadrul ideii naţionale şi al Statului român, fără amestecarea străinilor, prin aplicarea Programului naţional-ţărănesc.-

Copie vezi vol. 7. f. 468 – 469.

DECLARATIILE FACUTE PRESEI DE DL. ION MIHALACHE
LA INTOARCEREA D-SALE DIN ITALIA

Pe parcursul dintre Jimbolia şi Lugoj Dl. Mihalache s'a întreţinut amabil cu reprezentanţii Presei, cărora le-a făcut următoarele declaraţii:

"Joi seară, după întrevederea cu Dl.Mussolini, am părăsit Roma, plecând spre Nord la Piacenza, unde am vizitat lucrările de irigaţie. De acolo, după o zi de visite prin Veneţia,m'am îndreptat spre ţară.

Am făcut în Italia un voiaj de studii politice, aşa cum am făcut acum doi ani în Franţa şi Elveţia şi acum un an în Jugoslavia şi foarte puţin în Anglia.-

Mi-am întocmit un program studenţesc şi mi-am propus să văd realizările oamenilor în structura economică şi socială, şi situaţia geografică şi istorică a ţărilor respective; apoi să văd ce relaţiuni şi invăţăminte se pot trage pentru noi.

Sunt foarte mulţumit de rezultatele călătoriei. Am văzut o mulţime de personalităţi în Italia şi în ultima zi pe Papa Piu al XI-lea şi pe Dl. Mussolini.-

Am călătorit in jurul Romei sute de kilometri. Am colindat Sardinia în lung, o ţară săracă asemănătoare unor regiuni din ţara noastră. Am fost apoi în Nordul Italiei pentru a vedea lucrările de baraj ale afluenţilor Padului şi lucrările de irigaţie.-

Am plecat cu cea mai plăcută impresie. N'aş ştie ce să admir mai mult. Grandiozitatea monumentelor din vechea Roma, ori opera de modernizare a Italiei lui Mussolini, pe care şeful o scoate zi cu zi la lumină şi parcă cu tot dinadinsul se ia la întrecere cu ea.-

Am văzut reţeaua de şosele neîntrecute în Italia. Construcţiuni noui pentru ministere, autorităţi şi educaţia tineretului. Am cercetat deaproape opera de educaţiune profesională a ţărănimei prin catedre ambulante. Ceeace m'a impresionat mult este aspectul moral. In Italia se munceşte cu disciplină, cu conştiinţă şi cu o viteză excepţională. Nu încape îndoială că Italia de azi este opera lui Mussolini,care într'adevăr este o personalitate excepţională.-

Colaboratorii săi il urmează cu un devotament necondiţionat, iar poporul i se încrede orbeşte.-

..//..

Metoda lui nu se poate copia.

Avem şi noi în programul partidului naţional-ţărănesc, încă din 1919, crearea unui Sfat Economic al Intereselor profesionale şi Competinţelor, în locul Senatului de azi.-

Corporatismul italian este însă altceva. El este menit a înlocui total regimul parlamentar, căruia are a se substitui, ca organ de legiferare, fiind în acelaş timp ajutătorul puterei executive în opera de raţionalizare a producţiunei distribuţiunei şi consumaţiunei. Această operă, chiar şi în Italia, este încă la început, în faza experienţei.

Marele merit al lui Mussolini este că nu forţează lucrurile, procedează inductiv şi cu supleţă şi nu pregetă niciodată a modula sistemul după rezultatul experienţelor.

La noi sunt unii pseudo-corporatişti, care cred că se poate lua înainte chiar şi Italiei.

Mă întorc optimist pentru posibilităţile noastre româneşti, adecuate condiţiunilor noastre economice şi sociale. Dacă nu aşi fi ţinut anul trecut discursul dela Câmpulung l-aşi ţine acum.

Partidul nostru rămâne pe aceiaş linie, urmează doar să-i dăm viaţă cu o disciplină mai vie.

TRADUCERE

Copie: vezi vol. 7. f. 474 0234 479,

DELA ŢARAN LA MINISTRU.

Ion Mihalache, şeful partidului Naţional ţărănesc din România, expune impresiile sale asupra Italiei fasciste.

Iată-ne in faţa lui Ion Mihalache şeful unuia din marile partide ce domină viaţapolitică a Statului ce se găseşte izolat în fundul Balcanilor şi care poartă sângele şi amintirile Romei. Inalt, simplu, bine legat, şeful partidului ţărănesc care este una din organizaţiile cele mai numeroase (tari numericeşte) şi puternice din România ne stă in faţa noastră surâzând.

Dintr'o familie cu adevărat rurală, dela vârstă de 18 ani el a reuşit, în răgazurile muncii agricole, să studieze şi să dobândească diploma de învăţător. Devenind preşedinte al Asociaţiei învăţătorilor, la izbucnirea marelui război a plecat pe câmpiile de luptă unde a câştigat medalia de aur a virtuţii militare: în 1918 a constituit Partidul ţărănesc care in 1926 a fuzionat cu partidul naţional al Transilvaniecilor de sub Preşidenţia onorabilului Iuliu Maniu.

După o mare adunare la Alba-Iulia, partidul in 1928 este adus la putere şi atunci Maniu a incredinţat lui Mihalache mai întâi portofoliul al Agriculturii, şi apoi acel al Internelor. După demisie acesta a fost numit in 1933 delagat la Conferinţa de dezarmare dela Geneva. După retragerea lui Iuliu Maniu din viaţa politică, a fost ales preşedinte al partidului naţional-ţărănesc din România. Aceasta este pe scurt, trecutul celei mai populare persoanei politice române, căreia, între o ţigaretă şi altă i-am strecurat câteva întrebări.

"Am profitat de vacanţa mea - ne-a spus distinsul interlocutor - pentru a veni in Italia şi a cunoaşte realizările şi structura noului Stat Mussolinian. Am avut multe întâlniri pe teren technic, agricol, edilitar, economic şi educativ."

"Ce aţi văzut ?"

"Este greu de a răspunde, sunt atâtea lucruri care m'au impresionat: Roma antică şi Roma modernă, Via dell'Impero şi Sanatoriul Benito Mussolini, Expoziţia fascistă şi Bonifiche, dell'Agro, Pontino, Fori imperiali, Bonifiche della Sardegna, Opera Combattenti şi Opera Balilia, Dopolavoro, cele mai vitale organizaţii ai fasciilor. Am fost la Neapoli, in Sicilia, iar acum voi vizita lucrările de irigaţie din Italia de Nord."

"Ce gândiţi despre Italia de astăzi ?

..//..

N'aşi şti ce se admir mai mult, marile opere de reconstrucţie economică sau opera de reconstrucţie morală in educaţia tineretului, în apărarea lucrătorilor, in protecţia maternităţii şi copiilor, in marile organizaţii de asistenţă."

Interesanta conversaţie cu Mihalache a fost in intregime impregnată de o mare iubire pentru idea latina şi de un mare entuziasm pentru regimul Mussolinian. Seful partidului ţăranilor români, a încheiat scurtul său interwiu cu aceste cuvinte:

"Părăsesc splendida Italie păstrând in ochii şi inima mea imaginea unui mare popor care lucrează disciplinat, care are credinţă, care este mândru de Patria sa şi de şeful său care are conştiinţă forţei sale."

La salutul nostru fascist, Mihalache a ridicat braţul său, cu un viu gest roman.

Care ţară mai mult decât a sa este mândră de a conserva dela Marea Neagra până la Dunăre originea şi focul romanitaţii ?.

--oooOooo--

Copie. vezi vol 7. f 506-509

Ferma Mățăcaru
20 Mai 1947.

00236

DOMNULE PRESDINTE,

Imi permit a vă adresa prezentele rânduri în scopul de a vă informa asupra situației în care ne aflăm în Nordul județului - Valea R -Doamnei.

Bunul nostru prieten, Dl.Gh.Suța, în urmă cu trei săptămâni a prins de veste că va fi arestat, impreună cu un sincer amic Bicheru; amândoi au luat calea Munțiloe şi astfel au scăpat de calvarul ce ar fi avut de suferit în cine știe care lagăr. Prietenul I.Drăgășanu-Bădești și I.L.Nica-liberal- în dimineața zilei de 5 Mai, la 2,30 au fost surprinși in locuințele lor de către jandarmii sectorului Domnești, dar nu s'au lăsat să fie arestați; au rezistat până în zorii zilei când i-a salvat poporul, iar primarul satului - un comunist - a asigurat pe jandarmi ca se va prezenta el la Legiunii, in cursul acelei zile, impreună cu ei.

Jandarmii sau mulțumit cu asigurarea dată de primar, urmăriții și-au făcut bagajele și au luat calea munților, iar primarul a stat în lagăr 2 săptămâni.

Prietenul Mihai Florea - inv.Retevoești, prinzand de veste că va fi arestat, a părăsit domiciliul, cu direcția necunoscută, casa fiindu-i regulat cercetată de jandarmii locali.

Noi, ceilalți intelectuali și fruntași ai satelor, deși nu am fost cercetați de jandarmi, până acum, totuși dela primele arestări ne-am părăsit fiecare pe socoteala noastră domiciliile și suntem într'un fel de pribegie in circuit.

Cetățenii noștri sunt ingrijorați de tot felul de svonuri, care mai de care mai alarmiste, iar cei prigoniți pentru dreptate nu vor mai putea suporta multă vreme acest calvar; eu, cel puțin, sunt hotărât să mă instalez acasă şi să-mi organizez cu intreg satul o mișcare de rezistență pentru orice eventualitate.

Aşteptăm din partea Dvoastră ceva instrucțiuni, un comunicat-directive.

In aşteptarea unui mic răspuns şi a unor timpuri mai bune, vă salutăm cu tot respectul al Dvoastră sub.dev.

(ss) Petre Popescu

P.S. Am primit dela Dl.Maior Cercel 5 kg.orez, pentru care vă f. mulțumesc şi vă rămân mult îndatorat.

00237

DOCUMENTE PRIVITOARE LA ACTIVITATEA DESFASURATA DE ORGANIZATIA MILITARA P.N.T.

00238

Acest Grafic

nu este o copie

P. N. Ț.

CERCUL PROFES. MILITAR

Org. Centrală

Comitet de Conducere
- Presedintele
- Președintii Regionali
- Vice Presedintii
- Presedinti Comisii Per[...] Cercurilor Profesionale de Județ
- Președintii Cercurilor Profesionale de Sector
- Presedintele organizatii Capitalei
- Secretar

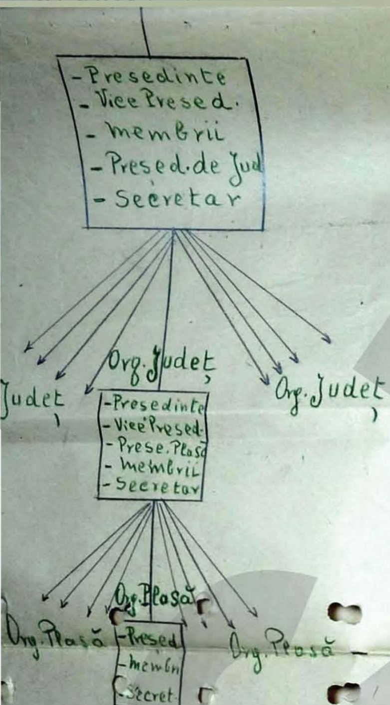
Comitet de Direcție
- Președinte
- Vice Presedintii
- Presed. Regionali
- Presed. Org. Capitalei
- Președ. Comisiilor speciale
- Secretar

Comis. de Org.
- Presedinte
- Vice Presed.
- Membrii
- Secretar

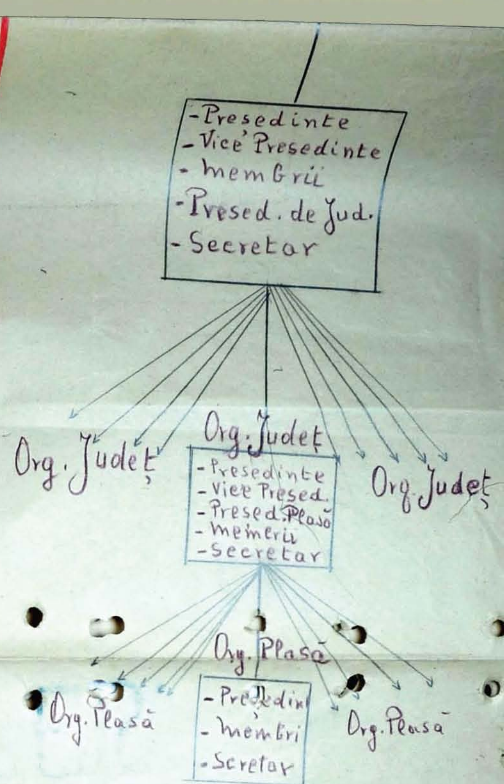
Comis. Juridică
- Presedinte
- Vice Presed.
- membrii
- Secretar

Comis. Informare
- Presedinte
- Vice Presed
- membrii
- Secretar

ORGANIZAȚIA REGI.

ORANIZATIA REGI.

Org. Capitalei
- Presedinte
- Vice Presedinte
- membrii
- Presed. de Sector

P.N.T.
CERCUL PROFESIONAL MILITAR

Copie. vezi vol. 7 f. 536.

00240

FISA FIECARUI MEMBRU

Numele de familie ....
Numele de botez .... vârsta......

Gradul...... (Veteran.........
luat ca: { Cadru disponibil.......
(Pensionar ....
) Activ ....

Locuinţa: Str.................Nr..... telefonul Nr..........

Arma:......................
Specialitate: ....
Anul de eşire din activitate: ....
Ultima funcţie ....
Campanii: ....
(se va arăta
durata). ....
....

Scoli: ....
....

Lucrări: ....
....

Ocupaţia în viaţa civilă: ....
A făcut parte din partidul: ....
dela.............până la..........

Căsătorit: ....copii............
Avere peste pensie: ....
Proprietar sau chiriaş: ....
Dacă a fost prizonier: .... unde..............
şi cât timp: ....
cum s'a înapoiat: ....
cu care ocazie: ....

Acum doreşte a veni la şedinţe ? ....

(Stampila) Cercul Profesional Militar Centrul P.N.T.Iuliu Maniu.

./.

P.N.T.
CERCUL PROF.MILITAR CENTRAL
PRESEDINTELE

25 Ian.1947.

copie vezi vol. 7. f. 5-37,

00240 bis

N O T A

pentru birou şi secretariat

1.) Rog a se cere la "DREPTATEA" să se publice alăturatele, fiind în intersul P.N.T., atracţiuni pentru militari; a se complecta, numele celor primiţi.

2.) Rog a se afişa în gang la Club, anunţul anexat.

3.) Rog a-mi comunica numele secretarilor regionali şi pe Capitală cum şi ale Cercului de Studii, căci: secretarul general nu poate fi întrebuinţat decat de Preşedinte şi birou.

4.) A se căuta printre plotonieri, un dactilograf şi a se alipi la Sublt.Lăzărescu, un ajutor din aceştia şi chiar la secretariat.

5) A se căuta mijlocul de a imprumuta o maşină de se scris, că ne costă mult scrisul.-

6.) A se insărcina unul care ştie nemţeşte şi englezeşte de a asculta radio Londra şi New-York şi a face rezumate săptămânale şi altul care ştie ruseşte pentru Moscova.-

7.) A se face lista pe grade şi specialităţi ale tuturor membrilor şi a pregăti fişele.

8.) A trimite la Capitală, lista celor înscrişi şi copie după modelul de fişă a militarilor.

9.) A se studia (Comisia de Organizare) despre modificarea statutelor că să avem şi noi cuvântul şi aceasta urgent.

10.) A se vedea ce-i de făcut cu femeile militarilor decedaţi, mai ales din C.P.M., dacă ele au dreptul a le succeda în Cercul Profesional Militar cu drept de vot - că politiceşte la Circ. au acest drept.-

Pentruca să nu se poată zice că noi uităm de femeile militarilor, pe când ne ocupăm de I.O.V.

11.) A cere Comisiunei ce s'a numit in şedinţa trecută privitoare la studiul chestiunei cadrului dispobil, lucrare care va servi şi Generalului Zorzor în expunerea sa.-

12.) Idem a reflecta asupra chestiunei tineretului din cerc, (sub 30 ani) şi dacă nu-i cazul a-i înscrie şi în tineretul politic al P.N.T.

13.) A se pregăti organizarea centrelor judeţene şi al capitalei, cum s'a hotărat.-

14.) A sfătui pe toţi să se înscrie şi în sectoarele politice, putând lucra la unele sau la unul din ele; să aibă cartea de cotizant dela ambele, sau a se declara numai aderent.

15.) A se afişa regulat comunicările pe gang şi in "DREPTATEA".-

PRESEDINTE, General, ss.G.I.Negrei.

(Stampila) Cercul Profesional Militar Centrul P.N.T. Iuliu Maniu

copie, vezi vol. 7. f. 538-539, 00241

A N E X A

La procesul verbal din 16 Dec. nr. 39
/ dimpreună cu lucrarea Căp. D. Popescu/ după cererea
Dlui General G. Negrei.-

După deschiderea şedinţei, în ziua de 16 şi citirea procesului verbal al şedinţei precedente, dl. Preşedinte al Cercului prof. militar, a făcut următoarele expuneri :

In procesul verbal precedent, nu s'a putut arăta, în complect cum au decurs discuţiile cu privire la expunerea căp. D. Popescu" despre disciplină în discuţii" expunere care nu poate rămâne la dosar, fără comentarii.-

Noi aici, trebuie să fim expliciţi, să facem şi şcoala tineretului neorientat încă, asupra rolului nostru ;Comitetul trebuie să fie pildă, îm îndrumare.-

Expunerea căpitanului D. Popescu, de sigur că, nu a putut să fie plăcută membrilor, în mare număr cari au ales statuar acest Comitet ;unii membri ş'auexprimat nu numai mirare ci au cerut vorbitorului să aducă dovezi de ce afirmă sau să retracteze, unele afirmaţiuni enorate, cu privire la neîncrederea în Comitit şi cererea de noi alegeri.-

Comitetul a văzut că tot ce a afirmat vorbitorul erau pentru el, sau lucruri cunoscute, sau nefundate şi că sinceritatea lor era dubioasă, întrebându-se dacă nu cumva era inspirat de alte persoane, neştiutoare ca şi el.-

Expunerea căp. D. Popescu, nu corespundea deci titlului, căci nu era disciplinată, iar sinceritate trecuse marginea bunei cuvinţe, spre a fi apreciată.-

O parte însă din auditori, nu era în curent ca şi vorbitorul, de lucrările comitetului, de alegeri etc. ; căci erau noi veniţi şi tineri, cari nu pot fi lăsaţi în cunoştinţă de cauză, mai ales că unii aplaudase pe vorvbitor, la afirmaţiunile lui enorate.-

x x
x

Nu am avut timpul să descurcăm lucrurile;am putut în acea şedinţă numai să răspund la afirmaţia sa că armata nu este

./.

democrată,că alegerile politice aduc proba contrară. 00242

La afirmaţia că ofiţerimea, adică Dvs. Comitetul sunteţi apolitici am răspuns că se înşeală şi că deopildă preşedintele este şef de organizaţie politică de 12 ani şi putem spune că vicepreşedintele a fost secretar general,altul general de jandarmi,orgam politic etc.-

La această vorbitorul nu a putut răspunde de cât că sunt pensionar nu ofiţer / debăocat ca el.-/

Mi-am zis eu însumi,atunci : iată omul care judecă pe altul căruia nu-i cunoaşte trecutul,că n'a fost încă ca el, pe când acela a fost ca el şi-l poate judeca.-

x x

Cum dar tinerimea de aici şi cea care va mai veni va citi lucrarea căp. D. POPESCU pusă de noi,ca mostră la dosar, şi nu toţi vor fi fost în curent cu adevărul,sunt dator a le explica ,ce preşedinte s'au ales şi dacă nu cumva va căp. D. POPESCU a avut dreptate.-

Sunt doar un preşedinte : fost general activ 12 ani şi Comandant pe front în războiul 1913-1919 ; şi de 12 ani ca pensionar, cu activitate politică cunoscută în P.N.T. Fost şef şi profesor numeroşilor generali activi şi unii pensionari

Sunt doar din generaţia care a făcut România Mare şi a servit la instruirea alte generaţii, de când eram sublocotenent ;23 decoraţii române şi străine / nu nemţeşti / pe piept.

Ca militar, priceput,se poate adăuga lucrările technice / tunuri,aparte etc./ cursuri si articole revistă despre tactică şi strategie / ca activ şi ca pensionar/

In 1915 când s'a declarat războiul Franţei,am pariat cu demonstraţi că nemţi vor pierde războiul.-

In 1939,când a inceput războiul,am pariat cu alt general / 50.000 lei/ că Hiteler va pierde iar războiul.-

In 1940 am scris lui ANTONESCU ca să nu treacă Nistrul, că rău a făcut că a declarat războiu Rusiei, căci nemţi vor pierde războiul.-

In 1942 am scris o protestare energică guvernului ANTONESCU,că a lăsat să se publice insultele lui KILINGER xxxxx contra opoziţiei / Maniu / era să fiu trimis în lagăr.

Am scris articole contra legionarilor şi a nemţilor pentru care am fost arestat şi la care a protestat şi radio-Londra.

./.

00243

Legionari m'au atacat la alegeri /Vaslui/ în 1936 ca să mă suprime şi nu scăpam, dacă nu împuşcam pe şeful bandei.- / am stat 30 de zile arestat /

In tot timpul războiului am stat ca sfătuitor militar pensionar lângă dl. MANIU îmăreună cu alţi câtiva.-

x x
x

Din aceste discuţii disciplinate reese că şi cea a colaborări între generaţi pe care o înţelege greşit căp. D. POPESCU câns spune : cei bătrâni să fie membri numai de onoare şi cu vot consultativ.-

Colaborarea între generaţi este o condiţie de progres. In arborele generaţiilor, rădăcina este înfiptă în mormintele strămăşilor ; tulpina o formăm noi ultima generaţie, rămurile o formează maturii, iar crăngile, frunzele şi frunctele o formează tineretul.-

Arborele este agitat de furtună numai sus la crăngi şi frunze, care pot cădea fără pagubă mare pentru el ; tulpina şi ramurile să rămână şi rămân căci ele vor produce iar frunze.-

x x
x

Generaţia mea a făcut România mare, şi a maturilor o administrează, cea tânără se deprinde a o administra. Generaţia tânără este la vârf , este agitată, dinamică activitatea ei fizică predomină ; ea produce mişcări sociale, revoluţii, războaie de echilibru şi chiar desaztre / generaţia tineri : Alex. Macedon, Atile, Anibal, Napoleon, Wilhelm II, Hitler etc.- /

Vine generaţia bătrână cu pondere şi experienţă la care psichicul predomină şi aduce : echilibru, refacerea pacea, conducând şi servindu-se mai ales de generaţia tânără / exep. bătrânii : Clemenceau, Foch, Joffre, Hindemburg, Rosvelt, Churchil, Stalin, De Gaulle etc.-/

In conducere trebuieste experineţă, pondere şi minte cuprinzătoare ; sunt puţini în conducere; la execuţie trebuie vigoare mai ales fizică şi sunt multe de făcut, deci este loc pentru toţi.-

x x
x

Va obiecta poate unii : că bătrâni au o mentalitate conservatoare si sunt adesea obosiţi. 00244

Se va răspunde : da,se poate,insă un om al cărui trecut e cunoscut poate fi usor ales,pe când cu un tânăr ilustru necunosc ne putem înşela şi păţi ca Germania cu Hitler,noi cu şeful legionarilor.-

Apoi este stiut că vârstra perfecţionează creerul prin gândire şi experienţă,dar slăbeşte fizicul,descătuşându-l de unele cătuşe care dăunează activităţi creatoare.-

Celula nobilă a creerului, ar fi nemuritoare,dacă ar trăi izolată şi nu aar fi inglobat în celule conjuctive inferioare, care degenerează repede şi mor,formând mormântul celulei creerului.-

In momentul morţii fizice,creerul moare cel din urmă el cugetă,adue câtva timp până ce nu se înmormântează în celulele moarte din jur,dar nu poat da niciun semn exterior decât rar şi printr'un efort,- asistă adesea conştinet chiar la înmormâmtare şi s'au găsit morţi întorşi cu faţa în jos în scriul lor în morminte,-

Am arătat că bătrânul e necesar şi de nu-l ai să-l cumperi ?

Toate acestea sunt spuse nu ca să-mi atrag cenuşea pe turtă,ci în folosul tineretului care vrea să asculte căci noi am ascultat multe şi destule .

Aceasta replică trebuie să rămână la dosar alături cu lucrare căpitan D. Popescu fiind credem,şi mai disciplinată; aceasta pentru cei neştiutori şi care s'ar îmtreba :

Că ce scandal s'a întâmplat în cercul profesional militar al P.N.T. şi dela cine a pornit.-

----

P.N.T.
Cercul Profesional
Militar.

copie. vezi vol. 7. f. 540–543

COPIE

00245

PROCES-VERBAL Nr.40.

Astăzi anul 1947 luna Ianuarie ziua 13.

Şedinţa este deschisă la ora 17,10 sub preşedinţia dlui general Gabriel Negrei. Sunt prezenţi 56 membri.

După citirea procesului verbal al şedinţei precedente, dl.general-preşedinte prezintă comitetului şi sfatului pe dnii membri noui înscrişi şi anume:

1). Pe dl.general de aviaţie Diculescu Achile, care a făcut cerere scrisă la centru pentru înscrierea în P.N.T. demisionând din P.N.L. (Tătărăscu) în Noemvrie 1945.

Dl.Preşedinte Ion Mihalache l'a recomandat spre a fi admis în cercul profesional militar. Făcând parte din sectorul de galben, d-sa va fi recomandat şefului de sector politic, dl.doctor Lucian Stănoulescu şi dl.colonel Stoika îl va recomanda cercului profesional militar al sectorului respectiv, putându-i da chiar conducerea sectorului. D-sa fiind ofiţer de artilerie şi apoi de aviaţie, este rugat să intre în comisiunea de documentare privitoare mai ales la aviaţie şi în comisia tehnică şi de organizare, prezidată de dl.general Stoika Grigore, putându-ne recomanda în technica aviaţiei, ingineri specialişti pe care putem să-i cooptăm în cercul nostru conform cu regulamentul. De primirea făcută se va raporta centrului şi se va publica în ziarul "Dreptatea".

2). Dl.maior Drestorian care a făcut cerere directă comitetului. D-sa fiind ofiţer de cavalerie şi de Stat Major, va fi util la comisiunile de organizare şi documentare.

3). Pe dl.general Rovinaru, un distins ofiţer de geniu.

4). Pe dl.general Butunoiu, un desăvârşit făuritor de legi; cunoştinţele şi specialitatea D-sale în materie de legiferări pentru invalizi, orfani şi văduve de război, vor fi de mare folos în alcătuirea acestor legi, pentru epoca de guvernale a P.N.T.

./.

M.C.

După aceste prezentări, dl general preşedinte aduce la cunoştinţa sfatului, următoarele :

1). Că a trimis centrului politic al PNT regulamentul cercului profesional militar şi că a cerut adrese către judeţe pentru organizarea de centre. Se dă citire adresei.

2). S'a revenit asupra numirii dlui colonel Mihăilescu Ctin în secţia de documentare, deoarece d-sa nu s'a înscris încă în PNT, aşa că se renunţă la serviciile sale.

3). Dl.Casier central, colonel Stătescu, va avea ca ajutor cassier pentru capitală pe dl.colonel Spiridoneanu Ernest, care este şi chestor. Birou casseriei şi cassa cad însă în sarcina dlui colonel Stătescu, sub autoritatea primului vice preşedinte, având pe sublt.Lăzărescu ca încasator

4). Roagă pe dnii vice-preşedinţi să urgenteze organizarea centrelor profesionale militare pe capitală şi judeţe ; căci există o pleiadă de energii, mai ales din deblocaţi, cari trebuesc polarizaţi la organizaţiile politice, pentru a-i forma şi a li se da întrebuinţarea, care va deveni necesară, poate foarte curând.

5). De aceea roagă pe preşedintele comisiei de organizare şi documentare a organiza şi acest centru dând listele pe categorii de specialităţi de arme technice, administraţie, etc. deocamdată pentru capitală şi nominal pe grade. Căci cercul trebuia să cunoască situaţia completă de : vârstă, ani serviţi, unităţile unde a servit, însărcinări speciale, titluri, lucrări personale, etc., a fiecărui membru, spre a-i grupa pe necesităţi eventuale.

Aceste elemente, în general fără ocupaţie continuă sunt foarte necesare partidului ; ele trebuesc polarizate în jurul unor şefi cari vor deţine statistica lor pe categorii. Comisia de organizare ajutată de cea de documentare va urmări acest program, având la curent aceste date statistice.

6). Primirea unui nou membru trebueşte făcută cu oarecare ceremonial, după recomandarea centrului sau în urma cererei postulantului făcută preşedintelui cercului direct sau prin comisia de organizare, care va da apoi cartea de membru iscălită de preşedinte, care va prezenta pe noul membru şi la centru politic superior, dacă doreşte.

./.

00247

Membri aderenţi şi necotizanţi sunt scutiţi de prezentare. Primirea se va anunţa şi prin Dreptatea, cu cota postulantului.

7). La ultima şedinţă lunară, se va prezenta de către birou un rezumat al activităţei comitetului în care se vor atinge următoarele puncte :

a). Numărul şi numele membrilor noui înscrişi şi însărcinările ce li s'au dat ; numărul frecventărilor.

b). Lucrările produse de comisiuni sau comitet.

c). Conferinţele sau lucrările membrilor, din afara comitetului.

d). Diverse şi neprevăzute ; propuneri .

e). Rezultatele obţinute cu organizarea cercului capitalei şi judeţelor, de către cei în drept.

f). Situaţia cassei încasări şi cheltueli, sub controlul dlui prim vice preşedinte.

b). Până la 1 Februarie se va face dar şi situaţia anuală cu dare de seamă de către dl.prim vice preşedinte ca la orice asociaţie organizată, precum şi propuneri pentru bugetul viitor, conform regulamentului capitalei şi art.75 din statute.

Situaţia se prezintă de către secretar, văzută de primul vice preşedinte, care poate semna tot precum şi de doi cenzori (art.75 din statut).

9). In şedinţa dela 20 Ianuarie deschidem seria de şedinţe a anului 1947 şi rog biroul să prezinte programul rezumativ pe acel an, consultând, până atunci pe camarazii cari s'ar înscrie cu desvoltarea vreunei chestiuni, care interesează partidul sau cercul nostru.

10). Se ia în discuţie numirea şefilor de cerc profesional militar pe sector, dl.colonel Stoika fiind rugat a face propuneri, iar camarazii din sectoare a se oferi cu organizarea acestor sectoare.

Dl.colonel Stătescu cere cuvântul în această chestiune şi roagă pe dl.preşedinte ca şefii militari de sector să fie recomandaţi la şefii de culoare politică.

Dl colonel Stoika declară că aceste recomandări vor fi făcute personal de d-sa.

După ce dl.general preşedinte declară discuţiile deschise asupra acestor chestiuni de activitate, cuvântul

./.

este cerut de dl.general Diculescu care arată că se consideră în partid, de mult mai multă vreme ;

D-sa spune că partidul nostru fiind un partid foarte puternic, nu este de părere ca dnii cari vor să se înscrie fără a se face însă cunoscuţi, să li se acorde prea multă încredere; ei trebuesc să fie puşi sub supraveghere sau chiar să fie excluşi.

Are apoi cuvântul dl.general Butunoiu care arată că se simte onorat cu prezentarea ce i s'a făcut; asigură pe dl.preşedinte că se simte mândru de a fi un soldat al PNT După ce face o expunere asupra activităţii d-sale, din care a reeşit că este un om al dreptăţei şi un om care a luptat mult pentru organizaţia I.O.V., dl.preşedinte a rugat comisia de organizare şi juridică să apeleze la cunoştinţele de specialitate ale dlui general Butunoiu, în materie de legi pentru I.O.V.

Dl.colonel Stoika Stefan anunţă că, în programul viitor, vom avea în fiecare şedinţă câte o dare de seamă profesională, dl.general Stoika roagă pe dl.general preşedinte a dispune ca membrii din comisiunea de organizare să fie cu toţii prezenţi la şedinţele, ce se vor fixa începând cu aceia de Vineri 17 Ianuarie.

După ce au fost citite numele acestor domni membri din comisia de organizare, a mai fost adăogat la această comisiune, dl.general Diculescu Achile şi maior Dristorian.

Dl.general preşedinte răspunde apoi dlui general Diculescu arătând că, prin statut se prevăd în organizaţia PNT membri activi şi membri aderenţi, de care partidul nu se poate lipsi, serviciile lor fiind de multe ori mai mari decât a ~~xxxxx~~ multora din membri activi, cu toate că ei rămân necunoscuţi pentru mulţi din noi.

In continuare dl.general preşedinte lămureşte printr'un grafic foarte explicit organizaţia PNT cu formaţiunile din care este alcătuit şi cu legăturile între ele, precum şi cu acelea cu guvernul.

Se dă apoi cuvântul dlui căpitan Zaharia care propune ca în afara chestiunilor profesionale, să discutăm şi alte chestiuni. Astfel d-sa dă o serie de informaţiuni care sunt ascultate cu mult interes.

Este ascultată apoi propunerea dlui colonel Dumitrescu Ctin care cuprinde un comentariu asupra politicei

./.

00249

internaţionale în legătură cu situaţia românească.

Ca încheiere dl.general preşedinte mulţumeşte tuturor pentru activitatea de până acum, rugând pe toţi a răspândi : că cercul profesional militar este un organ de ordine şi ajutor necesar pentru aceste timpuri, de grele nevoi.

Sedinţa este astfel terminată la ora 19,15 fixându-se cea viitoare pentru Luni 20.I.1947.

Drept care a fost încheiat prezentul proces verbal.

PRESEDINTE,
general, ss.G.I.Negrei.

SECRETAR,
Colonel,ss.Stoenescu.

P.N.T.
Cercul Profesional
Militar

Copii. vezi vol. 7. f. 544-546,

00250

PROCES-VERBAL Nr.41

Astăzi anul 1947, luna Ianuarie, ziua 20.

Sedintţa este deschisă la ora 17,20 sub preşedenţia D-lui General GABRIEL NEGREI.
Sunt prezenţi 83 membri.
Este citit procesul-verbal Nr.40 al şedinţei precedente. Imediat după terminarea citirii, şedinţa este onorată cu sosirea D-lui Vice-Preşedinte al Organizaţiei Capitalei, D-l Profesor Gh. K.CONSTANTINESCU, care după ce Dl.General-Preşedinte face prezentarea D-sale, pentru Dnii membri noui, adunarea îl primeşte cu aplauze.
D-sa ne roagă să continuăm şi astfel D-l General-Preşedinte face următoarea expunere, care cuprinde două capitole şi anume: consideraţiuni generale şi activitatea de până acum, precum şi aceia pe anul 1947.-

A.) CONSIDERATIUNI GENERALE:

1.) Incepem activitatea unui nou an la care trebuie să pornim cu indicaţiuni clare, deşi rezumative, asupra programului de activitate, după ce vom lămuri pe nouii veniţi asupra acestui program, a organizaţiei noastre şi celor ce am înfăptuit noi comitetul ales, de curând, alegere la care autorităţile superioare K nouă, au avut reprezentanţi bine calificaţi.-
Scopul Cercului Profesional Militar al P.N.T., este politic în primul rând; suntem un organ auxiliar, care poate deveni foarte util şi important prin număr şi categorii de competinţe utilizabile mai ales în urma deblocărilor.-
Trebuie însă să ne ocupăm ce oairce organizaţie viabilă şi de interesele acestor colectivităţi de veterani, pensionari şi din cadrul disponibil, apăsate de nevoi materiale şi morale în unele cazuri; suntem cu alte cuvinte un fel sindicat în înţeles occidental, al militarilor din P.N.T. de orice grad şi categorie.
Membrii cercului acesta vor găsi dar, prin grija noastră, un sprijin folositor în P.N.T. şi chiar o satisfacţie la nevoie,

2.) Ca reguli de funcţionare interioară, repetate pentru cei noi:
V'am arătat prin incheierile comitetului, organizarea noastră care cuprinde : un preşedinte şi un comitet de 9 membri, deocamdată, toţi aleşi de adunarea din capitală, în care 4) sunt Vice-Preşedinţi; un Secretar General, o Comisiune de disciplină; un Chestor al adunărilor, un Cassier General, un Cassier al Capitalei şi un încasator, care are sediul la Club, zilnic, pentru a primi înscrierile şi corespondenţa şi în fine un birou al presei.-
Aceste comitet este al P.N.T. şi face serviciu şi ca al capitalei.-
Primul Vice-Preşedinte, D-l Colonel STOIKA STEFAN, este însărcinat a organiza cercurile profesionale militare pe sectoare în Capitală; D-sa şi-a ales pe şefii iniţiatori din sectoare şi va proceda la alegeri.
Pentru regionala Vechiului Regat, D-l General Zorzor Vasile, Vice-Preşedinte, ca organiza Cercurile judeţene , la fel va proceda Dl.General Barbu Vasile, Vice-Preşedinte, pentru Ardeal şi

Banat; aceşti Vice-Preşedinţi sunt dar deocamdată preşedinţi de Capitală şi de regionale.

D-l General Stoika Grigore, Vice-Preşedinte, este preşedintele Cercului de studii al nostru care cuprinde: comisiunile de organizare, de statistică şi documentare şi technică; comisiuni care sunt numite prin încheierile comitetului şi care se vor lărgi pe măsura ce mi se prezintă noi membrii de specialitate.

Lucrările acestui cerc de studii merg la centru prin grija comitetului, adică la cercul de studii al capitalei şi al partidului.

O comisiune juridică aparte, este numită sub preşedinţia D-lui General Zorzor Vasile, specialist jurist; ea a elaborat regulamentul.

Comitetul se va lărgi şi el cu membrii noi după organizarea capitalei şi a judeţelor, devenind un fel de delegaţie permanentă a organizaţiei militare, auxiliară a P.N.T.

Acest comitet şi-a format un birou de direcţie compus din preşedinte şi vice-preşedinţe care ţine şedinţe mai rare.-

Peste acest comitet de conducere sau delegaţie permanentă va fi comitetul executiv care va cuprinde pe toţi preşedinţii de cercuri de judeţe şi de sectoare.-

In fine, adunarea generală care va alege pe preşedinte, va cuprinde pe lângă ceeace are comitetul executiv, pe şefii de circ. şi delegaţi dela judeţe, după numărul de membri (cum prevede regulamentul elaborat de centru), această adunare este de fapt Congresul.

Toate aceste organizaţiuni profesionale militare, sunt auxiliarele organizaţiilor politice, paralele cu ele şi subordonate lor, din punct de vedere politic, - din punct de vedere technic, ţin de organizaţiile militare superioare lor.-

Cercul de studii al nostru depinde dar de cercul de studii al P.N.T., către care merg prin comitet, toate lucrările sale, cum am arătat.

V'am explicat printr'un grafic, legăturile de ordine şi de corespondenţă în P.N.T. -

Vom decide mai târziu, dacă pentru judeţele Bucovinei, de sub autoritatea politică a D-lui Profesor Săveanu, va trebui să formăm o nouă regională, sau să rămână şi ele sub aceia a Vechiului Regat.

3.) Statutele P.N.T. ne fixează atribuţiunile prin articolele 17 al.c.; 37 al.h.; 58, 59, 65, 67, 72, 74 şi 75; ele formează lege.-

Regulamentul provizoriu al capitalei, le fixează prin art. 5 la 7, 45 al.d., 49, 53, 69 şi 75.

Noi am elaborat un regulament al cercului profesional militar şi l'am trimis la centru spre aprobare; ne ţinem şi de el.

4.) Membrii cercului sunt obligaţi a lupta pentru P.N.T. prin mărirea şi prosperitatea sa, ei sunt datori a se înscrie întâi la sectoarele politice şi apoi la noi, căci demnităţile politice vin şi depind dela ele, iar cele technice dela noi.

Sfaturile noastre sunt publice; poate fi invitat orice militar să asiste la ele, fără obligaţie, adunările sunt mai rare.

Doritorii a se inscrie la noi, se adresează la doi membri, la preşedinte, sau vine în sala de sfat şi cere înscrierea.-

5.) Potrivit art.48 din statute, pot fi propuşi la demnităţi şi candidaturi, în mod excepţional, noii membri, chiar dacă nu au 2 ani de vechime in partid; aceasta pe baza activităţii sale dovedite şi propunerea organizaţiei respective către comitetul executiv al P.N.T.

Atenţiunea noastră se îndreaptă mai ales asupra celor din cadrul disponibil, care nu au 2 ani de vechime, şi totuşi sunt propozabili prin trecutul lor; de aceia am dispus să se facă la toţi un fel de fişe personală. In rândul lor sunt tineri sub 30 ani care pot face parte din tineretul P.N.T.; ne vom ocupa de ei; căci au şi trimis un memoriu Dlui Preşedinte. Se naşte şi aici cum am arătat în cazul Căpit. POPESCU DUMITRU chestiunea colaborării între generaţiile de pensionari, cari nu mai pot activa în alte domenii din cauza vârstei şi tinerii deblocaţi care-şi pot face încă o carieră; ei vin la noi cu speranţe de viitor şi trebuie ajutaţi fără a nedreptăţi pe cei dintâi, luptători vechi. Chestiunea se va desbate şi de forurile superioare.-

6.) Pierd calitatea de membri, potrivit statutelor, acei care nu corespund cerinţelor statuare, nu cotizează (art.51) sau comit fapte infamente. Sunt membri aderenţi cei cari luptă pentru partid dar nu cotizează şi nu vin la adunări.

Sunt excluşi acei care au activat contra P.N.T. la alegeri, sau în orice altă imprejurare politică, ei pot fi reprimiţi după 3 ani la cerere (art.52); trebuie dar să aibă grijă comisiunea de disciplină a ne indica pe aceştia, acest drept îl are orice membru şi el este şi o datorie.

7.) Statutele vor fi modificate, prin o comisiune numită; atunci va putea fi modificat şi regulamentul nostru, dar până atunci ne ţinem de ele din spirit de ordine.

8.) Cercul profesional militar al P.N.T. este un organ statuar şi nu subversiv, s'a înfiinţat în acest an când numărul milutarilor trecuţi în viaţa civilă a devenit mai mare şi când acest organ poate deveni foarte puternic şi foarte util pentru P.N.T. dacă este bine adaptat şi in interes social, nu numai de partid.

Spiritul democratic al timpului şi cel de descentralizare ordonată, trebuie dar să fie la bază organizării noastre de aceia grija comitetului este de a încadra aceste cercuri auxiliare în organizaţiile politice sprea le intări activitatea şi prestigiul.-

In comitet intră din toate gradele superioare şi inferioare.

Se va putea mai târziu să se întocmească norme de înlesniri materiale ale membrilor, cum ar fi o cooperativă, (bezi regulamentul), dacă cea din str.Regală 14 continuă să nu satisfacă pe militari ca până acum.

Membrii noştri se pot întâlni în grupe şi în strada Regală; dacă sunt membri înscrişi şi unde nu vor face politică şi vor discuta orice alte chestiuni, aceasta până ce vom avea casa noastră.-

B.) ACTIVITATEA PANA ACUM SI PE ANUL 1 9 4 7 :

Astăzi deschidem seria şedinţelor sfatului cu ale comitetului, după protocolul hotărât; biroul va ţine şedinţe de cel mult două ori pe lună; sfatul de patru ori pe lună, Lunea. Orariul în sala de sfat va fi

a.) 17-17,30: comunicări şi conferinţe anunţate,

b,) 17,30-18,30: deschiderea şedinţei cu cetirea procesului verbal anterior, aceasta pentru cei noi veniţi sau pentru cei cari au lipsit.-

Urmează: dări deseamă ale comitetului sau ale comisiunilor de studii care fusese anunţate prin ordinea de zi, propuneri noi, discuţiuni, etc.-

Nu se vorbeşte decat în ordinea după care s'a cerut cuvântul.-

c.) 18,30-19.-: informaţiuni documentare interne sau externe; înscrieri de membri, cereri de comunicări viitoare, etc.-

d.) Lista primelor conferinţe până la vacanţă (circa un total de 19 şedinţe).

27.I. Dl.colonel Stoika Stefan;
3.II. " General Zorzor Vasile;
10.II. " Colonel Cantea;
17.II. " Colonel Bucur ş.a.m.d.

Sedinţele sunt publice căci nu sunt adunări politice; puteţi dar a avea invitaţi la ele mai ales din militari (din orice partid).

Comunicările şi conferinţele care urmează a fi expuse, nu sunt cenzurate de noi, dare ele trebuesc depuse pentru a figura la arhiva activităţii noastre.-

Lucrările ofiţerilor tineri insă, vor putea fi modificate pentru a fi expuse; aceasta spre a nu eşi din prevederile regulamentelor. Lucrările generalilor şi ale veterinarlor nu vor putea fi modificate decât cu invoirea autorilor, care au şi răspunderea personală. Unele lucrări vor putea fi publicate.

Scopul acestor comunicări sau conferinţe expuse in sală, este spre documentare, indrumare, instruire şi educaţie politică, mai ales a tineretului.

Lucrări şi propuneri scrise de orice fel, care nu au pretenţia de a fi expuse in sală, se primesc dela ori şi cine de către birou, care hotărăşte de rezultat.-

Puteţi publica prin presă şi reviste orice, fără controlul cercului, şi pe răspunderea autorului şi a redacţiei.

D-nii vice-preşedinţi sunt rugaţi a urgenta lucrările de organizare cerute şi a-mi indica pe secretarii D-iilor, cassieria a incasa cotizaţiile.-

La data alegerii comitetului am mulţumit în faţa delegatului centrului şi pentru ceace am găsit realizat, până atunci.-

De atunci au avut loc alegerile parlamentare în care militarii noştri au avut roluri importante, după cum am arătat în darea de seamă către centru ; mulţi au suferit arestări. Vă

..//..

mulţumesc la toţi mai ales că P.N.T. a avut un succes neaşteptat, datorită mai ales şefului său.- Să ne trăiască IULIU MANIU şi colaboratorii săi. Suntem în număr de peste 400 inscrişi numai în capitală (20 generali, 30 coloneli, etc.)

Avem cu cine şi la ce lucra.-

Termin dar, mulţumind la toţi şi mai ales comitetului, care m'a ales preşedinte, şi cred că nu o să regrete aceasta; sunt bun camarad, grijuliu, dar nu dictator, deşi veteranii cad adesea in acest păcat.-

Vă urez spor la muncă şi voie bună.-

Mulţumesc centrului că ne-a dat adăpost în sălile sale şi D-lui Preşedinte şi Vice-Preşedinte a organizaţiei capitalei.

Dl.General-Preşedinte prezintă apoi pe D-l General Popescu din Geniu ca membru nou. Este primit cu aplauze.-

D-sa cere cuvântul şi arată că aşa cum a servit în armată, cu aceiaşi credinţă va servi în P.N.T.

Cere apoi cuvântul D-l. Maior Mureşeţeanu care referindu-se la ofiţerii din cadrul disponibil, arată ca toţi ofiţerii trebuie să facem politică. Este intrerupr de Dl.Colonel Stătescu, care arată că programul P.N.T. prevede reintegrarea tuturor ofiţerilordeblocaţi. D-l preşedinte, General Negrei, spune că, chestiunea ofiţerilor deblocaţi va fi studiată de o comisiune pe care o numeşte imediat, compusă din veterani, pensionari şi deblocaţi tineri şi bătrani, căci cum a arătat în cuvântare, chestiunea este importantă şi vastă.-

Se va căuta să avem pe lângă scrisoarea D-lui Maior Puppa, a Căpit.Popescu şi memoriul tinretului trimis D-lui Iuliu Maniu, cum şi alte indicaţii posibile şi conferinţa Generalului Zorzor.

D-l General Diculescu spune că primirea în partid a membrilor din cadrul disponibil sau chiar a celor activi, înseamnă că ei trebuie să facă politică şi nu e bine a se face diferenţiere intre aceştia şi ceilalţi.-

In continuare Dl Maior Mureşeţeanu arată că în şedinţa trecută, Dl Căpitan Zaharia, a spus că ofiţerii din cadrul disponibil au fost primiţi în partid din milă, D-sa arată că aceşti ofiţeri nu au venit în partid pentru a cere ceva, ci numai din dragostea pentru Tară şi Tron.-

Dl.Căpitan Zaharia răspunde că D-sa a propus in şedinţa trecută că cei aruncaţi din armată, să fie primiţi la noi pentru a li se da ajutor.-

Cere apoi cuvântul D-l Colonel Cervescu, care arătând că mulţi dintre ofiţerii deblocaţi nu se vor mai înapoia în cadrele active, propune: ca atunci când partidul nostru va fi acela care va guverna ar fi bine să ne întrebuinţeze ca elemente de ordine şi disciplină. D-sa propune ca să studiem legi militare care să pregătească pe ofiţeri din viaţa militară pentru viaţa civilă, iar aici acum in cercul nostru, să facem ucenicie politică.-

D-l General Diculescu în legătură cu conferinţele ce se vor ţine; acele ale tinerilor urmând să treacă pela cenzura

..//..

00255

comitetului, cere a se renunţa la această prealabilă cenzurare, arătând că e bine a se lăsa liberatea curajului fiecaruia.-

D-l General-Preşedinte, răspunde că in situaţia actuală ne o posibil.-

Vorbeşte apoi D-l Colonel Stoika Stefan care arată că sensul programului nostru nu este a relicfa valori, armata de luptă pentru a sta in picioare, primul lucru care-l urmăreşte co conferinţele noastre, are ca scop de a vedea ce-i lipseşte armatei şi ce trebuie să-i dăm pentru a o aduce la înalţimeă cuvenită.-

Toţi fruntaşii P.N.T., continuă D-sa, sunt convinşi că toţi ofiţerii sunt admirabili ad-tori şi că acolo unde ei vor fi ouşi, vor corespunde perfect.

D-l General Stoika Grigore spune în chestia ofiţerilor deblocaţi că programul P.N.T. prevede reintegrarea lor.-

D-l General-Preşedinte vorbeşte relativ la organizarea cercurilor profesionale militare pe sectoare.-

D-l D-l Colonel Stoika Stefan roagă să i se dea cuvântul în această chestiune şi D-sa lămureşte, arătand procedeul de urmat care constă din: numirea unui şef provizoriu,care are misiunea de a face numărătoarea membrilor militari din sector, a provoca o adunare şi apoi a proceda la alegerea şefului.-

Astfel sunt numiţi ca şefi provizorii :

La sec. I. Galben: D-l C-dor Dumitru N.Alexandru.
" II. Negru : " Colonel Stătescu Dumitru
" " III. Albastru " " Vasilescu Gheorghe, şi
" " IV. Verde : " " Spiridoneanu Ernest.

Sunt apoi înscrişi următorii domni membri noi :

1.) Col.Dumitrescu Alex.
2.) Lt.Col.Stănculescu
3.) Lt.col.Diaconeasa
4.) Lt.Col.Stefănescu M.Sterian
5.) Maior Neagoe
6.) Maior Av.Tutunaru
7.) Căpit. Sângiorgian
8.) Lt.Cancea Ion
9.) Sublt.Constantinescu N.
10.) Plot.Adj.Sibana
11) Plot.Maj.şef Ghira Radu
12.) Adj.şef av.Bădescu Gheorghe
13.) Maestru Ardeleanu Gh.
14.) Serg.Maj. Tudor Lazăr.-

Ia apoi cuvântul Dl. Profesor Gh.K. Constantincu,care admiră dorinţa ce se vede in cersul nostru, de a deveni fiecare cât mai folositor ţării. Ne felicită pentru străduinţa noastră de a ne realiza această dorinţă. Cere apoi a se face discernământul între cercul profes. militar pe capitală şi acel pe ţară.

Arată mai departe că cercul profes. nu este numai un cerc de studii, ci unul politic, cum a declarat şi D-l General Negrei, deci nouă ne incumbă o activitate politică.

Sunt membri spune D-sa, cari vor să activeze numai la circ., alţii numai la cerc şi unii în ambele organizaţii; toţi sunt bine primiţi. Misiunea importantă a membrilor din cercul nostru, este încarajarea şi recrutarea de membrii noi.-

Ca chestiunea administrativă D-sa arată pe aceia că toţi trebuie să fim inscrişi la circ. politică în care locuim, unde trebuie să plătim cotizaţia şi de unde primim cartea de membru al P.N.T. Dela Cercul profes.militar, primim o altă carte care dovedeşte calitatea noastră de membru a acestui cerc.-

..//..

D-sa arată apoi relativ la prezența celor străini că trebuie să fim cu foarte multă atenție. Relativ la dorința conducerii ca fiecare membru să posede o fișă, D-sa spune că este o măsură foarte bună și că este foarte bine să realizăm acest lucru, Modelul de fișă este in studiu, iar această fișă pentru a fi complectată, ea trebuie să se găsească la Circ. politică.

Propunem și noi un model de fișă.

Ca încheiere, D-l Profesor Vice-Președinte al organizației Capitalei, își exprimă satisfacția pentru calitățile noastre.

D-l General-Președinte, in încheiere, arată că cercul acesta este înființat din ordinul Președintelui Maniu pe Țară, și a trimis delegat pentru aceasta; dar că majoritatea membrilor fiind din capitală, e natural că este deocamdată și cerc al capitalei, până ce Col.Stoika va organiza din sânul său, cercul capitalei și a sectoarelor, căci art.58 zice: se fac cercuri paralele și înlăuntrul organizațiunilor politice respective.-

Mulțumește D-lui Profesor Gh.K.Constantinescu, pentru frumoasele cuvinte exprimate despre noi, urându-i să trăiască.

D-l Colonel Stoika Ștefan, mulțumește deasemeni D-lui Profesor, că a aprobat punctele noastre de vedere; D-sa arată că acum 2 ani am început activitatea cu 4 membri care frecquentau încă din vechiul cerc de studiu al P.N.T. și azi suntem **peste** 400.-

D-l Vice-președinte al organizației capitalei, își ia apoi rămas bun, nemai putând asista la continuarea ședinței, care, ca de obicei, se încheie cu expunerea D-lui Colonel Dumitrescu.-

După ce D-sa a făcut această expunere asupra ultimelor evenimente politice externe, ședința a luat sfârșit la ora 19.30.-

D-l Președinte cere urgentarea lucrărilor de organizare a capitalei și a județelor.-

Drept care a fost încheiat prezentul proces-verbal.

PREȘEDINTE:
General,
ss. G.Negrei.

SECRETAR :
Colonel,

C O P I E Vezi vol. 7. f. 547 – 550.

00257

P.N.T.

Cercul Profesional

Militar

PROCES - VERBAL Nr. 42

Astăzi anul 1947, luna Ianuarie, ziua 27.

Sedința este deschisă la ora 17,45 sub președenția D-lui General GABRIEL NEGREI.

Sunt prezenți 62 membri.

Dl. General-Președinte, face cunoscut că Dl. profesor Tașcă neputând veni, se amână expunerea principală, dar că, D-Sa asistând la ședința dela 2o.I. a Cercului de Studii,- care a fost prezidată de Dl. Președinte al Organizației Capitalei, ION MIHALACHE,- arată pe scurt ce a fost luat în discuție în acea ședință, cele ce a vorbit Dl. Ion Mihalache și a promis că va vorbi despre aceasta la 3 II. când probabil va asista și Dl. profesor Tașcă.

După aceasta, Dl.General-Președinte, face următoarele recomandațiuni pentru consfăturile și conferințele Cercului nostru.

1). Membrii sunt rugați a se înscrie din vreme cu chestiunile pe care voesc a le expune, pentru ca noi să le putem da și materia de studiat privitor la ele, ca să fie cuprinzătoare. Dl. General STOIKA le notează pe o listă.

2). Comitetul va expune în sfat:

a). Chestiuni tehnice și de organizare, studiate și de Comisiunile respective;

b). Chestiuni de punere la curent pe membrii noi și tineri, mai ales politice și de partid.

Program, statute, organizare a P.N.T., organizarea Cerc Prof. Militar, etc.

Istoricul P.N.T., luptele lui, chestiuni de propagandă, răspunsuri la acuzările ce se aduc P.N.T. ca partid istoric, etc.

Comisiunile, comitetul și orice membru poate propune să sediscute ot felul de chestiuni.

3). Chestiunile studiate de Comisiunile cercului, vor fi

.//.

00258

expuse mai întâi Comitetului şi apoi sfatului,ele putând da loc la discuţiuni şi propuneri neaşteptate şi utile.

Astfel:

4). Comisiunea care studiază chestiune tineretului şi cea pusă de Dl.Maior Puppa, este rugată a ne da un rezultat. Comisi de organizare să ne facă propuneri privitoare la modificarea statutelor, care este în programul Cercului Central de Studii; GENERALUL VASILE ZORZOR,Preşedintele Comisiei Juridice, va prezida această comisiune.

A se face propuneri privitoare la văduvele militarilor din P.N.T. (din I.OV.R. sau nu); Au ele dreptul să voteze la Cerc şi în organizaţiile politice?

5). Comunicările de făcut în sală se vor afişa pe gang.

6). Se va trimite la organizaţia Capitalei cu adresă,modelul de fişă personală.

Dl. General Zorzor, cere ca Dl. Secretar al Comisiei Juridice, Dl. Colonel Pancu Gh. să dea cetire expunerii lucrărilo acestei comisiuni; Dl. General-Preşedinte nu aprobă aceasta, astfel că s'a dat naştere la discuţiuni şi D-Sa a complectat ulterior cum urmează rezultatul, ca să fie trecut în prezentul proces-verbal.

In şedinţă s'a discutat dacă este sau nu acord între membrii biroului spre a nu se prezenta la sfat cu lipsă de unitate (relevată de Dl.Colonel Stătescu); aceasta ar fi un blam pentru comitet şi trebuia discutat. Această discuţie s'a născut din dispoziţia Dlui Preşedinte ca o lucrare a unei comisiuni care va fi expusă sălii sau trimisă centrului,să fie mai întâi depusă la birou, spre a fi studiată şi adoptată.

Dl. Preşedinte al comisiunei juridice a spus că aceasta ar fi o pierdere de timp şi că o comisiune şi-a luat o răspundere, deci trebuie să i se admită să expună direct lucrarea în sală, fără a mai trece prin birou sau comitet.. Dl. Preşedinte nu admite această idee şi cu D-Sa majoritatea din comitet.D-Sa precizează că rostul comitetului de conducere este prin definiţie de a îndruma; el conduce discuţia şi ca atare el trebuie să ia cunoştinţă mai întâi de lucrarea propusă şi să o complecteze sau s'o îndrepte potrivit cu ideologia P.N.T. Acest lucru corespunde statutelor care fixează în art.14 răspunderea personală a Preşedintelui uneim organizaţii, faţă de centru către care merg lucrările semnate de el; el trebuie aşa dar să şi le însuşească personal. Aceslaş lucru prevede şi regulamentul capitalei la art.39-56.

.//.

Biroul execută statutele (art.21 al.2) fiind răspunzător de supravegherea generală a lucrărilor. Asfel s'a procedat şi cu regulamentul Cerc.Profes.Milit. elaborat de comisiunea juridixă, care regulament a suferit modificări propuse de însăşi Dl. Preşedinte al Cerc.Profes.Militar, înainte de a fi trimis spre aprobare la centru.

Delatfel chiar acel regulament la art.18 prevede că: comitetul examinează şi aprobă lucrările executate de comisiuni, secţii sau birouri.

Preşedintele poate cere chiar, ca la aceste lucrări să fie chemmţi şi civili specialişti din membrii partidului, spre a-i lămuri dacă aşa cum îi pretinde comisiunea în chestiune, preşedintele nu ar fi la înălţimea competenţei ei, (art.16 al.2).

La o lucrare trebuie să contribue toate specialităţile, nu numai acei care sunt şi jurişti.

Dl. Preşedinte Ion Mihalache, a spus că cine prezintă o lucrare, va fi întrebat dacă s'a consultat şi Cerc.Prof.respectiv sau de studii.

Dealtfel estenatural că dacă autoritatea recunoscută (comitetul) numeşte o comisiune cu anume însărcinare, trebuie ca lucrarea respectivă să revină la ea spre a şi-o însuşi sau modifica înainte de a o definitiva şi a rămas în arhivă sau a fi trimisă la destinaţie cu semnătura preşedintelui.

Preşedintele nu este numai o firmă sau o ficţiune, ci o persoană juridică şi fizică reponsabilă,afară numai dacă voeşte a nu fi ce trebuie,- sau se lasă a fi numai un nume.

Rezultă dar pentru tineret o învăţătură din această discuţie şi va trebui să le mai expunem şi alte chestiuni din statute, spre a evita aceste discuţii, adică pierdere de timp; de aceia am dispus să fie trecută în pr.verbal această clarificare.

S'a invocat pierderea de timp în sprijinul temei contrare; ori, i se poate spune că:o lucrare frământată de comisiuni în multe şedinţe, trebuie să fie aproape complectă şi nu ar mai avea decât de o lectură în 2 şedinţe, spre a o judeca; căci nu va suferi decât mici retuşări, nu cum spunea Caragiale:" mici modificări numai în părţile esenţiale", iar pierderea de tim chiar, nu ar avea mare neajuns, căci chestiunea legei poziţiei ofiţerilor, ce era în discuţie, nu pare aşa urgentă, când nu aveam încă cunoştinţă despre ce s'a hotărât prin tratate privitor la armata noastră şi când aşezarea democratică occidentală nu şi-a spus încă nici/cuvântul ea în această privinţă;apoi nici Centrul nu ne-a dat directiva ideologică respectivă din puct de

.//.

vedere social şi politic asupra armatei naţionale.

Vor fi alte lucrări mai zrgente decât această lege în preocuparea Centrului P.N.T.

Cu aceasta se închide chestiunea rămânând la încheierile făcute şi prin procesele verbale anterioare, lucru recunoscut în cele din urmă chiar de Dl.Preşedinte al comisiunei Juridice şi de întrerupător, Dl. Colonel Stătescu.

Dar mai este de făcut o observaţie necesară şi anume: proectele P.N.T. nu pot fi date toate în vileag acuma, mai ales într'o sală al cărei acces nu xx poate fi cenzurat; paternitatea proectelor nu se divulgă de noi (scris cu cerneală)

S'a mai ridicat tot de Dl. Colonel Stătescu, opinia contra părerii Dlui Preşedinte, că Cerc. Prof.Militar să se ocupe de nevoile văduvelor de militari, căci art.65 din statut prevede că membrii aceleiaşi profesiuni, se pot organiza spre a-şi formula şi susţine interesele şi a avea reprezentant la conducere. De aceia,dl. Preşedinte a însărcinat tot comisiunea juridică şi cu această chestiune, aceiaşi comisiune a fost însărcinată de a prezenta ideile sale cu privire la midificarea statutelor în studiu la centru şi la cer trebuie să contribuim.

Cere cuvântul maestrul Cazan, arătând că noi venim aci pentru a face politică şi roagă să se facă mai puţine discuţii asupra unor chestiuni care nu ar interesa auditorii necunoscători.

Se tece la întocmirea ordinei de zi pentru şedinţa dela 3.II. 947, care are următorul cuprins

1). Primirea Dlui Prof.Taşcă.

2). Prezentarea membrilor din sală care s'ar înscrie.

3). Citirea procesului-verbal Nr.41 şi 42, deoarece 41 s'a amânat şi este important fiind un rezumat al organizării şi activităţii.

4). Conferinţa Dlui Colonel Stoika Stefan.

5). Schimb de informaţii interne şi externe.

6). Chestiuni ad-tive sau rapoartele comisiunilor.

Este ascultată apoi expunerea locot.Walter Paul cu ştirile asupra ultimelor evenimente politce externe petrecute la săptămâna din urmă.

Dl.Colonel Dumitrescu Constantin, complectează pe Dl. Locotenent Walter, cu un comentariu asupra acestor ştiri.

Au fost înscrişi membrii noi în această şedinţă,Dl.Comandor Ionescu-Johsohn, care a fost primit de adunare cu aclamaţii

.//.

în urma recomandării elogioasă făcută de Dl.Gen. Negrei,care a spusspus că este un marinar încercat şi în marina comercială - şi preşedinte l unei Societ.- Rom-Americană de amiciţie. (text scris cu cerneală), precum şi sergent Raicu Ion.

Sedinţa a luat astfel sfârşit la ora 19,4o.-

Drept care a fost încheiat prezentul proces-verbal.-

PRESEDINTELE CERC.PROFESIONAL MILITAR,

GENERAL,

/ss/ G.I.Negrei

SECRETAR,

Colonel,

C O P I E, vezi vol. 7. f. 551 /se va anexa/

00262

Anexă la Pr.Verbal din 27 Ianuarie.

La 20 si 27 Ianuarie am incheta ceeace vi s'a citit astăzi. La 23 Ian., Dl. Presed. al Cercului de studii central Prof. Taşcă a prezidat sedinta de deschidere a acelui Cerc, in asisteţa D-lui Presedinte al Capitalei si al v.regat, I. Mihalache, Vice-Presedinte al P.N.T.

Am asistat cu trei vice-presedinti din C.P.M., si sunt dator a vă pune in cunostinţă despre frumoasele si instructivele cuvântări, fiindcă noi suntem o organizatie tehnică, care din punct de vedere politic, ţinem de acest Cerc, central de studii, pe care-l servim cu lucrările noastre privind armata. De aceia redau mai complect ulterior ce am spus la 27 Ian., pentru cei cari au lipsit.

Dl. Prof. Taşcă ne-a expus atunci principiile care sunt la baza ideologică şi tehnică a Cerclui Central de studii.

Dl. Prof. Zane a expus frumos necesităţile si circumstanţele care dau o mare importanţă lucrărilor Cercului central de studii şi a auxiliarelor sale, care sunt Cercurile Profesionale.

In fine Dl. Presedinte Mihalache, prin o substanţială expunere, a arătat rolul practic si ideologic al Cercului central de studii si a Cercului Profesional; iată pe scurt ce a exprimat D-sa.-

"Cercul de studii central, este un organ tehnic al partidului, cu referenzi tehnici, numiti de conducerea centrală.

Cercurile profesionale sunt organele ajutoare de documentare tehnică şi îşi aleg ele Comitetul şi Presedintele.

Programul P.N.T., ca si Statutele nu sunt rigide, ci indrumătoare ca ideologie politică; ele sunt dar, adaptabile, împrejurărilor, în aplicare.

Doctrina noastră este bună, căci a fost pe deplin confirmată de alegeri, de voinţa populară; aşa că Statul ţărănesc sustinut de noi, a fost votat cu 80% de ţărani si muncitori de ambe sexe,.-

Acum, aceasta doctrină si acest program, trebuesc adâncite si dat solutii, nu rigide, dar nici fără rost bine chibzuite

./.

si la asta contribue si Cercurile de studii si cele profesionale.

In timp de războiu, tehnicienii sunt mobilizati, să aplice pe front, solutiile chibzuite, din timp de pace.

In timp de pace, Cercurile de studii profesionale sunt un fel de Senat tehnic al Partidului, mai ales în opozitie.

Tot ce se discută acum în Parlament si solutiile de ocazie cari se dau, trebuesc cunoscute si discutate în Cercurile de studii si profesionale, cu propuneri între noi, de solutii, pe care le credem mai nimerite.

Toate problemele ce se ivesc astfel, vor fi solutionate teoretic si anticipat, pentru ca la timp să fim gata a le aplica; să nu lucrăm atunci "văzând şi făcând".

Toate organizatiile si cele locale, să aibă Cercuri de studii si profesionale, mai ales centrele mari si toate trebue să aibă legături între ele si cu Cercul central de studii, elaborând programe de lucru; căci dacă ni se va prezenta o lucrare sau o soluţie, de care acest Cerc, vom întreba, dacă a consultat şi pe cel profesional şi invers.

Cercurile profesionale depind politiceste de organizaţiile politice respective; ele se vor ocupa şi cu nevoile membrilor lor direct sau prin centrală, după cazuri, cum ar fi chestiunea celor deblocati".

Dl. Presedinte Gl. Negrei adaugă la cele de mai sus:

Sunt multumit să constat că, ce am încheiat noi, Comitetul, s'a potrivit a fo de acord cu ideile D-lui Preşedinte, care reprezintă conducerea.

Pot adăuga, ca militar, că Cercul de studii ar fi pentru P.N.T., un serviciu de intendenţă pentru aprovizionarea lui, cu alimente intelectuale, nu însă demagogice; iar organizatiile profesionale, ca servicii respective de executie în aprovizionarea, cu aceste alimente /numite si documentare/ sau arme politice/

Rugăm pe dl. prof. Taşcă să iee cunoştinţă că programul nostru prevede: Lunea între 17 si 19 ore, sedinţă de sfat şi comitete, în care timp putem lucra si cu Cercul de studii central, prin diviziunea muncii.

General
ss/G. I. Negrei.

P.N.T.
Cercul Prof.Militar
Biroul
---

copie. vezi vol. 7 f. 552 —

00264

Confidențial

PROCES - VERBAL Nr.4

Astăzi anul 1947, luna Februarie, ziua 7.

Sedința biroului sub președenția D-lui General GABRIEL NEGREI, și următorii prezenți :Dl.Gen. Zorzor, Dl.Gen. Barbu Vasile, Dl.Gen. Stoika Grigore, D-nii Col. Spiridonescu E și Stătescu D-tru, asistent și Col. Stoenescu C-tin, ca secretar, este deschisă la ora 17,4o la Clubul Central.

Secția Juridică, - prin Dl.Președinte Gen. Zorzor, - a propus procedura de urmat a raporturilor Comisiunilor cu Comitetul și adunarea ofițerilor de fiecare Luni, - procedura care a fost aprobată în unanimitate în ședința Comisiunei Juridice dela 3o.I.947.

Dl. Genral-Președinte spune că, art.17 din regulament prevede: Comitetul de conducere examinează și aprobă lucrările executate de Comisiuni, secții și birouri. Apoi că, lucrările P.N.T. au de obicei caracter confidențial și ca atare, nu pot fi expuse în sală decât cu aprobarea Comitetului de conducere; în fine că, Președeintele oricărei organizații, - după statute, - este personal răspunzător față de Centru de lucrările ce se prezintă și de felul în care sunt prezentate; în consecință, D-Sa stărue și dispune ca Președinte: să se aplice art. 17 din regulament și statutele, dând lucrările întâi la Comitet și apoi în sală.

Dl. Gen. Zorzor V. spune că art. 17 nu este contra propunerii Comisiunei Juridice, deoarece propunerea precizează că lucrările Comisiunei în formă quasidefinitivă trec la Comitet.

Dl. Președinte răspunde că Dl. General Zorzor, are dreptate când spune că lucrarea în chestiune trece întâi la Comitet și apoi în sală; dar oricare ar fi stadiul ei, trece întâi la Comitet. Dl. General Barbu propune a se face distinție între lucrările secrete și cele publice.

Dl.Col.Stătescu este de părerea D-lui Gen.Barbu, cu singura condiție ca lucrările ce se duc în discuția sălii, să fie puse la timp la dispoziția auditorului, pentru desvoltarea discuțiunilor și a nu se lăsa impresia că ni se citește un roman, unde noi suntem chemați să ștergem sau să adăugăm virgule.

S'a ajuns la hotărârea ca lucrările secrete sau confidențiale hotărâte de Comitet, să nu fie expuse în sală.

./.

Se ia în discuţie chestiunea dacă ante-proectele de legi lucrate de Comisiuni sunt sau nu secrete.

Chestiunea este pusă la vot şi singur D-l. Gen. Zorzor V. este de părere că nu sunt secrete.

Deasemeni se ia în discuţie chestiunea dacă dările de seamă ale Comisiunilor sunt sau nu secrete.

D-Sa dă cetire dării de seamă a Comisiunei Juridice şi s'a hotărât să fie citită în şedinţa sfatului din ziua de Luni, 10 Febr.; cu rezoluţia D-lui Preşedinte, Gen. Negrei, că aprobă dar darea de seamă şi se va aduce mulţumiri preşedintelui Comisiunei.

Se dispune ca, înscrierile să fie făcute de o comisiune compusă din Col. Spiridonescu E., Col. Stătescu D. şi Col. Stoenescu C.

Dl. General-Preşedinte, neavând timp să spună ce dorea, ca directivă, a dispus să fie scris în acest proc.verbal următoarele

1). Nu am fost mulţumit de ţinuta sălii în ultimele şedinţe plenare; voi mai vorbi despre aceasta; s'a dovedit oarecare lipsă de acord între membrii biroului, ceeace a dat loc la discuţiuni care i-au atins prestigiul; protocolul fixat prin pr.verbal Nr. 39 nu a fost bine observat; este întârziere în organizarea sectoarelor, pe.când se fac alegeri de noui cadre în orga nizaţiile politice şi noi am fi trebuit să fim gata să ştim cum luom parte, că aşa prevede regulamentul Capitalei.

2). Partidul nu ne dă atenţie şi din pricină că nu ne vede organizaţi măcar în Capitală; în adevăr: cu toate că i-am trimis un regulament spre aprobare, a fost pus la dosar; iar pe de altă parte se perfecţionează (ion tăiate) şi modificarea statutelor, fără a se ţine seamă de acel regulament şi fără participarea noastră cum ar trebui potrivit cu statutele şi regulamentul Capitalei - probabil că Cercurile civile caută a evita o concurenţă a noastră în influenţa lor asupra conducerei centrale.

Căci înadevăr s'a observat că: de ce pe cărţile de membru ale C.P.M. să fie numai o fotografie şi că. acele cărţi vor fi date nuami de circ.respectivă, etc. biroul va lua măsuri însă să rămână aşa acele cărţi dar să aibă şi fotografia lui D-l Mihalache şi Popovici căci e centru pe ţară.

3). In acest timp cercul nostru se grăbeşte a croi proect de legi premature care vor merge la arhiva Centrului, cum a mers regulamentul, fără a influenţa întru ceva ideologia sau hotărârile luate; ele vor fi uitate acolo.

4). Atrag atenţiunea că) organizaţia C.P.M. este de fapt o asociaţie ca şi cele civile şi supusă aceloraşi legi; căci coti-

./.

00266

zaţiile şi listele de subscripţie trebuesc controlate ca încasări şi cheltueli aprobate, pentruca să nu avem proteste, anchete,etc.

De aceia, am încheiat un proces verbal că: potrivit art. 75 dăm delegaţie Primului Vice-Preşedinte, ca împreună cu secretarul, să facă ordonanţarea şi apoi să se facă dare de seamă asupra casei; nu trebuesc făcute cheltueli mai mari de 5000 lei, fără viză.

5). Am stabilit că, conferinţele să fie scrise şi să rămână la arhivă. Chiar Dl.Vice Preşedinte nu s'a conformat.Deasemene reamintesc că s'a cerut o dare de seamă de sfârşit de an, care până la 1.III. trebuie să fie gata.

6). Dispunem acuma că: biroul se va întruni în cel al Locot.Lăzărescu; de obicei Vineri, anunţată la timp.

7). Diferitele comunicări date în "Dreptatea" trebuesc văzute de Preşedintele sau Vice-Preşedintele.-

Cu această şedinţă este încheiată la ora 17,3o.

Drept care a fost încheiat prezentul proces-verbal.-

Preşedinte,
General, /ss/ C.I. Negrei

Vice-Preşedinţi: General
General
General

Chestor,
Colonel,

Cassier,
Colonel

Secretar,

Colonel
/ss/
Stoenescu

P.N.T.
Cercul Prof.Militar
Biroul

00267

Confidențial

PROCES - VERBAL Nr.4

Astăzi anul 1947, luna Februarie,ziua 7.

Sedința biroului sub președenția D-lui General GABRIEL NEGREI și următorii prezenți :Dl.Gen. Zorzor,Dl.Gen. Barbu Vasile, Dl.Gen. Stoika Grigore, D-nii Col. Spiridonescu E și Stătescu D-tru, asistent și Col. Stoenescu C-tin, ca secretar, este deschisă la ora 17,4o la Clubul Central.

Secția Juridică, - prin Dl.Președinte Gen. Zorzor, - a propus procedura de urmat a rapoturilor Comisiunilor cu Comitetul și adunarea ofițerilor de fiecare Luni, - procedura care a fost aprobată în unanimitate în ședința Comisiunei Juridice dela 3o.I.947.

Dl. Genral-Președinte spune că, art.17 din regulament prevede: Comitetul de conducere examinează și aprobă lucrările executate de Comisiuni, secții și birouri. Apoi că,lucrările P.N.T. au de obicei caracter confidențial și ca atare, nu pot fi expuse în sală decât cu aprobarea Comitetului de conducere; în fine că, Președeintele oricărei organizații, - după statute, - este personal răspunzător față de Centru de lucrările ce se prezintă și de felul în care sunt prezentate; în consecință, D-Sa stărue și dispune ca Președinte: să se aplice art. 17 din regulament și statutele,dând lucrările întâi la Comitet și apoi în sală.

Dl. Gen. Zorzor V. spune că art. 17 nu este contra propunerii Comisiunei Juridice, deoarece propunerea precizează că lucrările Comisiunei în formă quasidefinitivă trec la Comitet.

Dl. Președinte răspunde că Dl. General Zorzor, are dreptate când spune că lucrarea în chestiune trece întâi la Comitet și apoi în sală; dar oricare ar fi stadiul ei, trece întâi la Comitet. Dl. General Barbu propune a se face distinție între lucrările secrete și cele publice.

Dl.Col.Stătescu este de părerea D-lui Gen.Barbu, cu singura condiție ca lucrările ce se duc în discuția sălii, să fie puse la timp la dispoziția auditorului, pentru desvoltarea discuțiunilor și a nu se lăsa impresia că ni se citește un roman, unde noi suntem chemați să ștergem sau să adăugăm virgule.

S'a ajuns la hotărârea ca lucrările secrete sau confidențiale hotărâte de Comitet, să nu fie expuse în sală.

.//.

Se ia în discuţie chestiunea dacă ante-proectele de legi lucrate de Comisiuni sunt sau nu secrete.

Chestiunea este pusă la vot şi singur D-l. Gen. Zorzor V. este de părere că nu sunt secrete.

Deasemeni se ia în discuţie chestiunea dacă dările de seamă ale Comisiunilor sunt sau nu secrete.

D-Sa dă cetire dării de seamă a Comisiunei Juridice şi s'a hotărât să fie citită în şedinţa sfatului din ziua de Luni, lo Febr.; cu rezoluţia D-lui Preşedinte, Gen. Negrei, că aprobă dar darea de seamă şi se va aduce mulţumiri preşedintelui Comisiunei.

Se dispune ca, înscrierile să fie făcute de o comisiune compusă din Col. Spiridonescu E., Col. Stătescu D. şi Col. Stoenescu C.

Dl. General-Preşedinte, neavând timp să spună ce dorea, ca directivă, a dispus să fie scris în acest proc.verbal următoarele

1). Nu am fost mulţumit de ţinuta sălii în ultimele şedinţe plenare; voi mai vorbi despre aceasta; s'a dovedit oarecare lipsă de acord între membrii biroului, ceeace a dat loc la discuţiuni care i-au atins prestigiul; protocolul fixat prin pr.verbal Nr. 39 nu a fost bine observat; este întârziere în organizarea sectoarelor, pe când se fac alegeri de noui cadre în organizaţiile politice şi noi am fi trebuit să fim gata să ştim cum luom parte, că aşa prevede regulamentul Capitalei.

2). Partidul nu ne dă atenţie şi din pricină că nu ne vede organizaţi măcar în Capitală; în adevăr: cu toate că i-am trimis un regulament spre aprobare, a fost pus la dosar; iar pe de altă parte se perfecţionează (ion tăiate) şi modificarea statutelor, fără a se ţine seamă de acel regulament şi fără participarea noastră cum ar trebui potrivit cu statutele şi regulamentul Capitalei - probabil că Cercurile civile caută a evita o concurenţă a noastră în influenţa lor asupra conducerei centrale.

Căci înadevăr s'a observat că: de ce pe cărţile de membru ale C.P.M. să fie numai o fotografie şi că. acele cărţi vor fi date nuami de circ.respectivă, etc. biroul va lua măsuri însă să rămână aşa acele cărţi dar să aibă şi fotografia lui D-l Mihalache şi Popovici căci e centru pe ţară.

3). In acest timp cercul nostru se grăbeşte a croi proect de legi premature care vor merge la arhiva Centrului, cum a mers regulamentul, fără a influenţa întru ceva ideologia sau hotărârile luate; ele vor fi uitate acolo.

4). Atrag atenţiunea că) organizaţia C.P.M. este de fapt o asociaţie ca şi cele civile şi supusă aceloraşi legi; căci coti-

./.

zaţiile şi listele de subscripţie trebuesc controlate la încasări şi cheltueli aprobate, pentruca să nu avem proteste, anchete,etc.

De aceia, am încheiat un proces verbal că: potrivit art. 75 dăm delegaţie Primului Vice-Preşedinte, ca împreună cu secretarul, să facă ordonanţarea şi apoi să se facă dare de seamă asupra casei; nu trebuesc făcute cheltueli mai mari de 5ooo lei, fără viză.

5). Am stabilit că, conferinţele să fie scrise şi să rămână la arhivă. Chiar Dl.Vice Preşedinte nu s'a conformat.Deasemenea reamintesc că s'a cerut o dare de seamă de sfârşit de an, care până la 1.III. trebuie să fie gata.

6). Dispunem acuma că: biroul se va întruni în cel al Locot.Lăzărescu; de obicei Vineri, anunţată la timp.

7). Diferitele comunicări date în "Dreptatea" trebuesc văzute de Preşedintele sau Vice-Preşedintele.-

Cu această şedinţă este încheiată la ora 17,3o.

Drept care a fost încheiat prezentul proces-verbal.-

Preşedinte,
General, /ss/ G.I. Negrei

Vice-Preşedinţi: General
General
General

Chestor,
Colonel,

Cassier,
Colonel

Secretar,

Colonel
/ss/
Stoenescu

C O P I E

P.N.T.
Cercul Profesional Militar

Vezi vol. I, f. 553-556

PROCES-VERBAL Nr.45

Sedinţa este deschisă la ora 17,10 la Clubul Central, sub preşedinţia D-lui General Gabriel Negrei.-

Sunt înscrişi în cercul nostru :

Dl.Col.Dimitropol Stefan,Dl.Col.Medic Ilie Dumitru şi Dl.General invalid Bărbulescu,cari sunt primiţi cu aclamaţii.-

Dl.General Preşedinte deschide discuţia la conferinţa D-lui Col.Stoika," Armata de Mâine " prin următoarele :

Privitor la întâmpinările făcute la expunerea D-lui Col. Stoika sunt de părere că ele au fost bine expuse şi bine venite ; căci au adus în discuţie părţi asupra cărora nu toţi sunt de acord, vorbind mai ales de chestiuni de detaliu,despre care au fost opinii diferite.-

Astfel vorbitorii : D-nii Col.Leonescu,Lt.Col.Stănculescu şi Maior Mureşeţeanu,nu sunt pentru a se administra armata de către o intendenţă civilă,ci prin militari specializaţi,la părerea lor mă asociez deoarece trebuie să existe un ciment de camaraderie şi educaţie între toate organele armatei şi supuse aceluiaş regim de instruire,drepturi şi datorii.-

Ideia de obliga pe subofiţeri de a avea 4 clase de liceu, a avut adversari în vorbitori,mai ales la Dl.Lt.Col.Stănculescu.- Aici intervine spiritul democratic care ar fi în sprijinul vorbitorului,mai ales că şi şcoala primară lipseşte la mulţi din soldaţii noştri,fără a vorbi de liceu şi nu ar fi drept a înlătura multe elemente bune,care s'ar putea instrui în şcolile militare,cerându-se obligator şi alte certificate dela licee civile.-

Dl.Col.Stănculescu a mai propus ca memoriul ofiţerului să fie desfiinţat şi ultima caracterizare a şefului din urmă să fie baza clasificării lui.-

Cred că nu ar fi nimerită această măsură ; căci dacă cu memoriu excelent şi cu istoric bun al carierei unui ofiţer se fac totuşi nedreptăţi şi abuzuri,ce ar fi dacă şi aceste elemente ar lipsi la judecarea nedreptăţilor? Intr'un caz de nedreptate vădită, nu s'ar mai putea avea elemente de judecată în cumpănă cu ultimele caracterizări,rele sau de favoare ; vom da chiar astăzi un caz tipic. Ofiţerul om matur se poate mai greu îndrepta cu vârsta şi nevoile ei, decât se poate slăbi în valoare şi numai memoriul este îndreptarul care ne-ar putea sluji de criteriu complect,pentru a-l judeca ; trebue însă ca legea să stabilească în timp şi în categorie care pedepse pot fi considerate ca mereu apăsătoare în toată cariera ofiţerului sau ca ridicatoare a carierei sale.-Aşa de pildă două zile de arest a unui subloc.fiindcă a făcut un chef,nu trebue să-i dăuneze de a ajunge colonel.-

Un alt punct atins în treacăt,dar foarte important,atât de Dl.Col.Stoika cât şi de comentatorii,a fost dacă armata pentru nevoile ei va recurge numai la technica civilă sau îşi va avea corpul ei technic.-

Din punct de vedere economic,al efectivelor reduse ale armatei,a lipsei marilor industrii de armament şi a trebuinţei ca şi technicii armatei,să intre cimentaţi în categoria militarilor,cum am opinat pentru serviciul de intendenţă,care de fapt este tot technic,chestiunea dă loc la discuţii.-

Trebuie însă admis un principiu de bază că : technica mi-

./ /.

litară are astăzi preponderenţă mare atât în câmp tactic cât şi strategic ; ea este complicată şi complexă; cere ţinerea în curent a armatei cu progresele ştiinţelor de tot felul şi adaptarea lor la mijloacele de transport şi de luptă; cu aceste cerinţe trebuie însărcinat dar un corp de ofiţeri cari pe de o parte, să poată prinde şi înţelege procesele ştiinţifice, ce s'ar putea aplica la armamente,iar pe de altă parte a le găsi întrebuinţarea în caz de războiu,adică a avea putere de concepţie şi de a fi în curent şi cu meseria de ofiţer pe teren.-

La 1897 a eşit la iveală,pe neaşteptate,tunul francez de 75 mm.cu tragere repede,care a revoluţionat technica de luptă;germanii nu au putut prinde secretul ; dar speriaţi,s'au pus pe lucru şi au scos şi ei un tun Krupp,zis cu tragere repede; dar de fapt era cu tragere accelerată,adică era inferior mult în tactică celui francez ;acest eveniment a împiedicat pe Wilhelm de a declara război Franţei multă vreme,până s'a înarmat mai ales cantitativ.-

Noi nu am putut comanda tunul francez şi nici o altă ţară, că era secret,dar în 1904 am comandat la Krupp un tun de 75 mm.modificând noi tipul german şi ajungând a avea un tun cu tragere repede,nu accelerată şi ca putere intermediar ; la acel tun am luat parte activă.-

Franţa a reuşit a fabrica acest tun (nu de civili ca la Krupp,unde ofiţerii germani nu au cultură generală şi technică suficientă,ci numai pe cea de ofiţer,iar inginerii au pe cea technică nu şi pe cea aplicativă de ofiţer)de ofieţrii francezi de artilerie din promoţoa mea şi a gen.Sică Popescu dela Polytechnica din Paris ; adică de ofiţeri de front cari aveau cultură technică suficientă ca şi practică de ofiţer pentru a concepe un armament potrivit cu progresele ştiinţei şi cu nevoile câmpului de luptă şi-al impune fabricelor.-

Este o mare deosebire între şcoala Politechnică din Franţa şi cea din Germania şi dela noi,care cultivă şi pe ofiţerii technici.- In Franţa intră în Politechnică cam licenţiaţii în ştiinţe dela noi,nu bacalaureaţii şi nu învaţă numai o specialitate ca în Germania şi ca la noi,de pildă chimia,ci toate ştiinţele superioare ; aşa că un elev iese un technic specialist ci polytechnic,putând apoi face practică în orice ramură technică,militară,marină,centrală,etc.Adică elevii ieşiţi din acea şcoală,pot conduce un stabiliment oricât de complicat,căci nu vor fi depăşiţi în concepţie sau control,de nici o specialitate technică.-

In Germania şi la noi nu este aşa; nu putem pune la arsenalul de construcţii director un elev al şcoalei polytechnice,specialist în chimie,că nu va fi la înălţime.-Aici a stat şi stă superioritatea culturală a ofiţerului francez faţă de cel german,în ţară unde specializarea e necesară,pentrucă technica este foarte dezvoltată ; este o technică de producţie cantitativă şi de industrie,mai mult decât calitativă.- O ţară mică,cum e a noastră şi neindustrială,a imitat în trecut pe francezi în ce priveşte technica militară,dar în ce priveşte şcoala,am imitat însă pe germani.-

Inainte de marele război,un grup de ofiţeri de artilerie,foşti elevi ai politechnicei din Paris, - şcoală numită cloşca cu puii de aur de către Napoleon,întemeietorul,-conduceau toată technica militară ;ei au elaborat caete de sarcini şi recepţie şi au adus ţării cea mai modernă armă cu repetiţie acea epocă în Europa (Steyer 1893);caetul de sarcini al lor a fost adaptat şi de Austria ; veni apoi tunul de câmp,după cele care au înarmat cetatea Bucureşti ; cea mai modernă din orientul nostru ,în acea vreme.-Generalul de infanterie Mărdărescu,fără o

./.

00272

pregătire suficientă, s'a înrolat ca technic al infanteriei, cu câţiva ofiţeri la fel (Generalul Dobre) şi a încheiat technica infanteriei, care nu a dat rezultate ca în trecut corpul de artilerişti şi genişti.-

Acestea sunt expuse aici, de unul care a urmărit technica armatei spre a arăta că armata de mâine trebue să aibe o elită de ofiţeri cu o cultură militară şi cu o cultură politechnică (nu limitate), specializate de executanţi, ci de adaptare în concepţie şi control de armament.-

Această elită trebue să iasă din şcoli străine, la fel cu cea franceză, unde cultura ştiinţifică nu este dată pentru a scoate un meseriaş specialist de producţie, ci generală cuprinzătoare, necesară omului de conducere, care să nu fie la discreţia unui brevetat de Stat Major ca ofiţer sau a unui inginer specialist ca technic ci pe ambii să-i poată înţelege şi conduce.- Numai aşa vom putea perpetua tradiţia armatei române de eri, nu cu improvizaţii de ofiţeri technici din ofiţeri nesuficienţi pregătiţi ca technici, şi care caută un plasament la centru.-

Această elită de ofiţeri technici, se va servi în executarea concepţiei lor de ingineri civili din industriile noastre sau cele străine, nu primind caietele lor de sarcini, ci impunându-le pe ale sale, aşa cum făceau ofiţerii noştrii technicieni în trecut.- Această elită polytechnică să fie deci Statul Major technic al armatei care concepe planurile de armamente după nevoile timpului şi le impune să le execute corpul technic civil naţional sau străin ; pentru a ajunge la aceasta ne trebue şcoli polytechnice.-

Pentru a evita ca această elită technică, care depune o muncă intelectuală grea de tinere în curent, să nu evadeze către serviciile civile şi să rămână în armată, va trebui să fie bine retribuită.-

Dacă nu vom face aceasta, noi ţară mică şi fără industrie şi mijloace mari, vom fi la discreţia furnizorilor şi a technicienilor lor.-

Această elită technică nu se poate creia numai în şcolile noastre de teorii elementare fără aplicări technice, din lipsa marilor industrii.-

Domnul General-preşedinte dă apoi cuvântul D-lui Col.Stoika.-D-sa răspunde D-lor Colonel Leonescu, Lt.Col.Stănculescu şi maior Mureşeţeanu ; mulţumeşte pentru sugestii şi apără ceeace a expus prin argumente hotărâtoare. Ca răspuns la expunerea D-lui General - preşedinte, D-sa spune că noi suntem o ţară mică şi că nici odată nu vom fi noi aceia care vom provoca vre-un războI.- Războaiele pe care noi le vom face, vor acelea în care vom fi antrenaţi de o altă putere sau grup de puteri străine şi deci acestea, care vor avea nevoie de noi, ne vor şi înzestra cu armament.- Mulţumeşte apoi Domniilor lor că au dat importanţa cuvenită acestui subiect.-

Dl.General-preşedinte închide această chestiune şi răspunde D-lui General Zorzor la conferinţa D-sale " Cadrul disponibil" prin următoarele :

Expunerea D-lui Gen.Zorzor a fost de actualitate şi a impresionat pe auditor prin descrierea în detaliu a relelor care dăunesc în unele instituţii militare, arătate de un ofiţer de valoare, care a suferit din aceste rele, pornite dela şefi din interes personal sau politic rău înţeles, a vorbit deci de lucruri trăite, nu auzite.-

Cunosc cariera şi valoarea acestui distins ofiţer general şi nu cunosc un caz mai grav de nedreptate săvârşită

de freun comandament,contra vreunui comandant.-

Din pricina unui caracter dârz şi neîndoelnic,şefii săi,generali şi ei,prin influenţa anturajelor lor,nu au luat în vedere activitatea lui cunoscută,exact dată prin memoriu,până la gradul de general,ci de fix frică să nu ia locul,i-au dat în memoriu o notă nedreaptă şi profitând şi de o lege şi mai nedreaptă l-au scos din armată şi l-au trecut în retragere,nu în rezervă,deşi tânăr.-

Dumnezeu să-i ierte pe doi din aceştia,care au murit executaţi şi pe cel de al treilea să iasă sdravăn din închisoare că generalul Zorzor, sunt sigur că i-a iertat,căci e creştin.-

Iată dar un exemplu : că,ce ar fi dacă n'ar exista memoriul Generalului Zorzor,pe ce s'ar baza aprecierea lui în faţa noastră.-

Să-i mulţumim doar pentru frumoasa şi emoţionanta lui lucrare,care va merge şi la centru prin grija noastră şi să-l asigurăm de simpatia noastră camaraderească.-

Această lucrare a Gen.Zorzor a fost în legătură strânsă cu aceia a Col.Stoika,ambele fiind legate pentru cei care se ocupă ca noi cu studiul organizărei temeinice,morală şi materială a armatei de mâine,armata de pace propriu zisă şi pace sufletească în cadrul ofiţerimei.-

Se dă cuvântul D-lui Col.Pancu Gh.care l-a cerut înainte de expunerea D-lui Preşedinte,relativ la conferinţa D-lui General Zorzor şi care atunci nu i s'a acordat.-

D-sa face o scurtă dar foarte clară expunere,lămurind anumite chestiuni în legătură cu corpul ofiţerilor technici de infanterie.Se dă cuvântul D-lui General Polychroniad care răspunde D-lui Col.Pancu.-D-sa spune că technica trebue separată de oştire.-

Incep răspunsurile la conferinţa D-lui Gen.Zorzor.- Primul este Dl.Col.Apostolescu Vasile,care arată cum această lege a cadrului disponibil loveşte în corpul ofiţeresc.-Cu fraze foarte frumoase,exemple atât de palpabile şi argumente atât de hotărâtoare,a făcutca expunerea D-sale,să fie de foarte multe ori întreruptă de vii aplauze.-Urmează Dl.Maior Mureşeţeanu care nu a fost lăsat să-şi continue expunerea.-

Vine apoi rândul D-lui Maior Puppa,care documentează perfect felul greşit cum s'a aplicat această lege a cadrului disponibil arătând că acele criterii hotărâte prin această lege au fost cu totul în alt mod aplicate,scopul legii fiind cu totul altul.-D-sa este deasemeni viu aplaudat şi felicitat de comitet şi mulţi membrii.-

Cere apoi cuvântul Dl.Colonel Stătescu.-I se acordă şi spune că după ce a ascultat cu multă atenţie toate conferinţele şi răspunsurile,îndeamnă să se păstreze etica ce se cuvine.

Domnul General Zorzor se înscrie a răspunde Luni 24 Februarie,la criticele ce au fost aduse conferinţei D-sale.-

Plot.maj.Nichita roagă să fie înscris pe ordinea de zi a şedinţei dela 24 Februarie pentru a face o comunicare relativă la subofiţerii din cadrul disponibil.-După

După ce au fost apoi ascultate ştirile emise de posturile de radio străine şi expuse de Locot.Valter,şedinţa ia sfârşit la ora 19,40.-

Drept care a fost încheiat prezentul proces verbal.-

PRESEDINTE,

ss/.General G.I.Negrei

Secretar,
ss/Col.Indescifr.

P.N.T.
C.P.M.
Br.

confid. copie-regi v d 7. f. 507-560.

PROCESUL-VERBAL Nr. 57 din 3.III.947.

Biroul C.P.M. al P.N.T. s'a întrunit în ziua de 3.III.1947 cu scopul principal de a se vedea stadiul lucrărilor Comisiunei de Organizare de sub preşedenţia Vice-Preşedintelui General George Stoika, prezenţi fiind : Preşedinte G-ral G.Negrei, Prim Vice-Preşedinte Col.Stoika St., Vice-Preşedinte G-ral Barbu, G-ral Stoika, Col. Stoenescu, secretar şi Maior Dristoreanu, ajutor.

Dl.Preşedinte Gral G.Negrei exprimă următoarele şi le completează prin Secretariat:

I.- In şedinţa dela 28.II.947, la care a asistat Dl.Preşedinte al Capitalei, cu secretarii săi regionali şi al Capitalei, s'a accentuat din partea D-lui I.Mihalache şi a noastră, mai ales în sensul crizei morale care se agravează şi care ne va cere prevedere, muncă şi sacrificiu pentru a lupta contra ei.-

Se apropie timpul de hotărîri decisive, din partea adversarilor şi de prevedere din partea noastră şi a colaboratorilor noştri.

Trebue dar, ca Dvs. şefi în C.P.M. să pregătiţi elemente de luptă şi de sacrificiu, dintre tinerii dinamici mai ales, cari sub conducerea celor bătrâni, să fie gata a ajuta pe şefii de sectoare şi de circumscripţii, pentru a pregăti elementele nemilitare din vreme, sub conducerea temeinică a elementelor Dvs., contra oricărei surprinderi; aveţi masse populare, dar trebue să aveţi şi conducere conştientă.-

II.- Nu mi s'a dat încă tabelul complet de militarii, pe grade, vârstă şi specialităţi, cu adrese, telefoane şi ocupaţii; pentru a putea da îndrumări şi a organiza aceste specialităţi cu anumiţi şefi; de trei săptămâni am cerut acele tabele !

Este dispoziţia Centrului ca toţi înscrişii la noi să completeze, în interesul lor, fişele; sunt unii care se feresc de a-şi completa fişa; nu-i nimic,în tabel se va nota în ultima coloană dacă a iscălit sau nu fişa, pentru a şti în ce categorie să-l considerăm ca membru al C.P.M.-ului.

Să se ştie că recompense şi demnităţile se dau de forurile politice, noi numai recomandăm, în baza activităţii; dar trebue activitate şi în domeniul politic.

In fişe se va cere, pe lângă ce scrie în ea şi date militare, ca spre ex. vârsta, data părăsirii armatei, cauza, invaliditatea, prizonier sau nu unde şi cât, cum a venit, ocupaţia etc.

III.- In dările de seamă ce se prezintă, trebuie ca lucrarea să fie completă (scrisă) pentru a se putea face discuţiuni asupra lor; unii conferenţiari, dintre care chiar Vice-Preşedintele, nu au depus aceste lucrări în două exemplare: unul la arhivă şi unul pentru Centru.

Nu este nimerit ca cineva să ducă personal lucrările la Centru, căci sunt mai de valoare să fie duse cu comentările C.P.M.,pentru a nu se arăta spiritul de reclamă personală al autorului, care-i poate fi adesea un desavantaj faţă de unii şefi.-

Reclama în politică este necesară, chiar cea personală, dacă mijlocul utilizat este eficace şi normal.- C.P.M. face reclamă şi membrilor săi, nu numai programului.

IV.- Se va căuta un secretar adjunct în locul Locot.Lăzărescu care rămâne cu biroul de înscriere. Secretarul Col.Stoenescu face parte din Comitet, potrivit art.70 din Regulamentul Capitalei, care este categoric; el este însă prea încărcat de sarcini şi trebue un adjunct activ şi disponibil.- I. se alătură Maiorul Dristoreanu.

V.- Lucrările comisiunilor trebuesc prezentate complet şi scrise, pentru ca Biroul să aprecieze în deplină cunoştinţă de cauză şi nu să contribue dela început la ele.-

Să nu se prezinte note disparate şi necomplete, având aerul că Biroul este chemat alle completa.- Comisiunea se poate informa dinainte la membrii Biroului.- Biroul face comentarii şi adause numai

./.

numai pe lucrările declarate complete, după părerea Comisiunei care trebue să aibă o individualitate.

Biroul dă directive de conducere, nu este condus, el poate primi numai inițiative noi.-

Biroul aprobă ca Maiorul Dristoreanu să fie secretar adjunct în locul Locot. Lăzărescu și șef al biroului de informații în Comisiunea de Documentare, cu dreptul de a-și alege colaboratori.-

Va lucra ca șef de birou și direct cu președintele C.P.M.-ului lucrări confidențiale.-

Se admite ca Locot.Vasiliu R. să țină locul și să ajute pe Locot.Lăzărescu în Biroul de înscrieri și corespondență.-

VI.- După aceasta, Dl. Gral Gr.Stoika expune biroului oarecari opiniuni și aduce la cunoștință lucrările făcute de Birou, care nu erau la ordinea zilei, dar sunt primite și desbătute, mai ales că multe erau deja în aplicare și toate enunțate în recomandările făcute în ședințele plenare.-

Chestiune expuse de Dl. Gral Stoika sunt:

a) Principii asupra organizării armatei (recrutare, încadrare, instruire și dotare).

b) Necesitatea de a studia mai în detaliu conferința D-lui Col.Stoika St..-

c) Sugerează ca Biroul C.P.M. să se întrunească mai des, adică la 15 zile.

d) Lipsurile membrilor la comisiile de specialitate să fie aduse la cunoștință în adunarea de Luni.

e) Să se țină evidența prezenții membrilor în comisiile speciale.

f) Asistența D-lui Președinte al C.P.M.-ului să fie mai frecventă la comisiile speciale.

g) Problemele ce se supun să fie discutate în prealabil în Biroul C.P.M. și apoi să fie citite în fața asistenții Lunea.

h) Membrie C.P.M. să contribue pentru organizarea Clubului Capitalei, sub formă de bani sau mobilier.

i) Dl. Gral Stoika a expus apoi atribuțiunile comisiilor organizării și documentare și studii.-

VII.- A expus apoi în scurt rezumat ciorna proectului de organizarea armatei; urmând ca ședința viitoare să fie expus complet și atașat la procesul-verbal ce se va încheia.

Președinte
General G. I. Negr[illegible]

Secretar

C O P I E

P.N.T.
C.P.M.
Br.

00276

PROCES - VERBAL

Nr.5 din 3 Martie 1947.

Biroul C.P.M.al P.N.T.,s'a întrunit în ziua de 3 III. 1947,cu scopul principal de a se vedea stadiul lucrărilor Comisiunei de Organizare de sub Preşedinţia Vice-Presedintelui General GEORGE STOIKA,prezenţi fiind: Presedinte General C.NEGREI,Prim Vice-Presedinte Col.STOIKA ST.,Vice-Preşedinte G-ral BARBU,G-ral STOIKA,COLONEL STOENESCU,secretar si Maior DRISTOREANU,ajutor.

Dl.Presedinte G-ral G.NEGREI exprimă următoarele şi le compectează prin secretariat:

1/. In şedinta dela 28.II.947,la care a asistat Dl.Preşedinte al Capitalei,cu secretarii săi regionali şi al Capitalei s'a accentuat din partea d-lui I.Mihalache şi a noastră,mai ales în sensul crizei morale care se agravează şi care ne va cere prevedere,muncă şi sacrificiu pentru a lupta contra ei.

Se apropie timpul de hotărâri decisive,din partea adversarilor şi de prevedere din partea noastră şi a colaboratorilor noştrii.

Trebue dar,ca Dvs,şefi în C.P.M.să pregătiţi elemente de luptă şi de sacrificiu,dintre tinerii dinamici mai ales, care sub conducerea celor bătrâni,să fie gata a ajuta pe şefii de sectoare şi de circumscripţii,pentru a pregăti elementele nemilitare din vreme,sub conducerea temeinică a elementelor Dvs contra oricărei surprinderi;aveţi masse populare,dar trebue să aveţi şi conducere conştientă.

II. Nu mi s'a dat încă tabelul complet de militarii,pe grade,vârstă si specialităţi,cu adrese,telefoane şi ocupaţii, pentru a putea da îndrumări şi a organiza aceste specialităţi cu anumiţi şefi;de trei săptămâni am cerut acele tabele!

Este dispoziţia centrului ca toţi inscrişii la noi să completeze,în interesul lor,fişele; sunt unii care se feresc de a-şi completa fişa;nu-i nimic,in tabel se va nota în ultima

.//.

coloană dacă a iscălit sau nu fişa, pentru a şti în ce categorie să-l considerăm ca membru al C.P.M.-ului.

Să se stie că recompense şi demnităţile se dau de forurile politice, noi numai recomandăm, în baza activităţii; dar trebue activitate şi în domeniul politic.

In fişe se va cere, pe lângă ce scrie în ea şi date militare, ca spre ex: vârsta, data părăsirii armatei, invaliditatea, prizonier sau nu unde şi cât, cum a venit, ocupatia etc.

III.- In dările de seamă ce se prezintă, trebue ca lucrarea să fie completă pentru a se putea face discutiuni asupra lor; unii conferentiari, dintre care chiar Vice-Preşedintele, nu au depus aceste lucrări în două exemplare; unul la arhivă şi unul pentru Centru.

Nu este nimerit ca cineva să ducă personal lucrările la Centru, căci sunt mai de valoare să fie duse cu comentările C.P.M., pentru a nu se arăta spiritul de reclamă personală al autorului, care-i poate fi adesea un desavantaj faţă de unii şefi.

Reclama în politică este necesară, chiar cea personală, dacă mijlocul utilizat este eficace şi normal.-C.P.M., face reclamă şi membrilor săi, nu numai programul.

IV.- Se va căuta un secretar adjunct în locul Lt. Lăzărescu, care rămâne cu biroul de inscriere. Secretarul Col. Stoenescu face parte din Comitet, potrivit art.70 din Regulamentul Capitalei, care este categoric; el este incă prea incărcat de sarcini şi-i trebue un ajunct activ şi disponibil.- I.se alătură Maiorul Dristoreanu.

V.- Lucrările comisiunilor trebuesc prezentate complet şi scrise, pentru ca Biroul să aprecieze în deplină cunoştinţă de cauză şi nu să contribue dela început la ele.-

Să nu se prezinte note disperate şi necomplete, având aerul că Biroul este chemat a le completa.- Comisiunea se poate informa dinainte la membrii Biroului.- Biroul face comentarii ai aduse numai pe lucrările declarate complete, după părerea Comisiunei care trebue să aibă o individualitate.-

Biroul dă directive de conducere, nu este condus, el poate primi numai initiative noi.-

./.

Biroul aprobă ca Maiorul Dristorianu să fie secretar adjunct în locul locot.Lăzărescu şi şef al Biroului de informaţii în Comisiunea de Documentare,cu dreptul de a-şi alege colaboratori.-

Va lucra ca şef de birou si direct cu preşedintele C.P.M.-ului lucrări confidenţiale.-

Se admite ca Locot.Vasiliu R. să ţină locul şi să ajute la Locot.Lăzărescu în Biroul de inscrieri şi corenspondenţă.-

VI.- După aceasta,Dl.G-ral GR.STOIKA expune biroului oarecari opiniuni şi aduce la cunoştinţă lucrările făcute de birău,care nu era la ordinea zilei,dar sunt primite şi desbătute mai ales că multe erau ~~în~~ deja în aplicare şi toate enunţate în recomandările făcute în şedinţele plenare.-

Chestiune expuse de Dl.G-ral STOIKA sunt:

a/. Principii asupra organizării armatei /recrutare, încadrare,instruire şi dotare/.

b/. Necesitatea de a studia mai în detaliu conferinţa D-lui Col.STOIKA ST.-

c/. Sugerează ca Biroul C.P.M.să se întrunească mai des adică la 15 zile.-

d/. Lipsurile membrilor la comisiile de specialitate să fie aduse la cunoştinţă în adunarea de Luni.

e/. Să se ţină evidenţa prezenţii membrilor în comisiile speciale.-

f/. Asistenţa D-lui Presedinte al C.P.M.-ului să fie mai frecventă la comisiile speciale.

g/. Problemele ce se supun să fie discutate în prealabil în Biroul C.P.M.şi apoi să fie citite în faţa asistenţei Lunea.-

h/. Membrii C.P.M., să contribue pentru organizarea Clubului Capitalei,sub formă de bani sau mobilier.

i/. Dl.Gen.STOIKA a expus apoi atribuţiunile comisiilor organizării şi documentare şi studii.-

VII.- A expus apoi în scurt rezumat cirna proectului de organizarea armatei;urmând ca sedinţa viitoare să fie expus complet şi ataşat la procesul-verbal ce se va încheia.

Presedinte,

ss/General G.I.Negrei.

P.N.T.
CERCUL PROFESIONAL MILITAR.

copie. vezi vol. 7 f. 461-462

00279

PROCES - VERBAL Nr.46

Astăzi, anul 1947, luna Februarie, ziua 24.

Sedinta Cercului, este deschisă la ora 17.20, sub preşedintia D-lui Gen. GABRIEL NEGREI.

Sunt prezenti 104 membri.

Sunt inscrişi membrii noui în partid în cercul nostru profesional: Dl. Vice-Amiral Georgescu şi Dl. Lt. Col. De Inf. Chiriţescu Niculae. D-lor sunt primiţi cu aclamaţii.- Dl. Vice-Amiral Georgescu, vechi simpatizat al P.N.T. răspunde în câteva cuvinte foarte insufletiţe la entuziasta primire ce i s'a făcut.-

Dl. G-ral Preşedinte dă cuvântul D-lui Col. CANTEA, care î-şi rosteşte conferinţa despre: dezarmarea şi apărarea naţională.- Cu date instorice şi cu statistici precise, D-sa demonstrează că pacea nu este decât o posibilitate vremelnică.- Cu declaraţii făcute de oameni mari politici, conducători de popoare şi de acei cari se străduesc astăzi să făurească pacea, a demonstrat apoi că acum se tinde mai mult spre înarmare decât dezarmare. Prin aceasta, D-sa a arătat creiarea unei serii întregi de probleme, care fiecare în parte formează un studiu amplu pentru specialisti. Se inscriu pentru a comenta conferinta D-lui Col. CANTEA D-nii Col. DUMITRESCU C-TIN şi PANCU GHEORGHE. Dl. General Presedinte dă apoi cuvântul D-lui General ZORZOR, care citeste darea de seamă a comisiunii juridice în care au fost arătate şi numărul membrilor prezenţi ai acestei comisiuni.

Dl. Gen. DICULESCU arată că din cauza vieţii de azi, care este foarte grea, sunt acuzabile şi anumite absenţe.- Cere apoi să fim puşi la curent cu liniile generale doctrinare ale P.N.T.-

Dl. Gen. Presedinte răspunde că Dl. Gen. DICULESCU are dreptate dacă n'a citit broşurile P.N.T., D-sa promite că ba vorbi în această chestiube; apoi roagă pe Dl, Ing. STEFAN MIHAESCU, Presedintele Cercului Profesional al Inginerilor, care ne-a

./.

00280

onorat astăzi cu prezența D-sale să dea oarecari explicatii în această privință.-

Dl.Ing.Mihăescu spune că P.N.T.,îi este astăzi foarte greu să facă publicații din cauza cenzurei,dar speră că în curând aceasta stare va înceta.D-sa mai spune o serie întreagă de chestiuni în legătură cu politica care sunt complectate de Dl.General Președinte.Să dă apoi cuvântul D-lui Colonel Apostolescu care propune ca la întocmirea viitoarelor legiuiri, pe care va executa comisia juridică,să participe toți specialiștii;cu această ocazie se înscrie în aceasta comisiune pentru a lua parte la întocmirea legii de reintegrare a ofițerilor din C.D.-

Răspunde Dl.Col.STOIKA: D-da spune că stabilitatea ofiterilor a fost mai mult atacată și că a însărcinat pe Dl. Maior PUPPA să înscrie pe domnii membrii care doresc a colabora în această problemă.

Dl.General BUTOIANU arată că altă problemă este aceea a I.O.V.R.D-sa se înscrie cu o comunicare în acest subiect.

Să dă cuvântul D-lui G-ral Georgescu care spune că dacă nu ni se dă totul în privința doctrinei P.N.T.,să ni se spună măcar ceva.D-sa mai cere ca fiecare din membrii să răspundă la conferința D-lui Col.Cantea în diferite probleme din seria expusă de D-sa.

După ce este anuntată pentru Vineri,20.II.1947,o ședință plenară,în care vom avea ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ cinstea să fim prezidați de Dl.Ion Mihalache ședința ia sfârsit la orele 19.

Drept care s'a încheeta prezentul proces-verbal.

Președinte. Secretar,

ss/General G.I.Negrei

(Cu anexă:procesul verbal Nr.45 din 17.Feb.1947.)

C O P I E Vezi vol. 7 f. 568-571

40281

ARMATA DE MAINE

din

proectul de program de guvernare.
(de col.St.Stoika dinCPM).

Inainte de a discuta programul nostru de reorganizare a armatei, trebue să fim de acord, că prin crearea Organizaţiei Naţiunilor Unite, nu se exclude răsboiul din raporturile dintre state. Răsboiul va dăinui şi în viitor, după cum a dăinuit şi în trecut.

Din această cauză, tratatele de pace prevăd un efectiv plafonat de armată, chiar pentru statele învinse şi nu limitează î n nici un fel pe acela al naţiunilor unite, ceeace dovedeşte, că chiar această organizaţie îşi dă seama, că nu poate elimina răsboiul. Deci cu atât mai mult, trebue să fim convinşi de acest adevăr noi, care trăim în regiunea de ciocnire de interese a marilor puteri şi care ştim, că liniştea de astăzi - ca şi cea din trecut - este în funcţiune numai de echilibrul de forţe dintre marile puteri antagoniste.

Rezultă dar, că trebue să avem armată.

Si că această armată, ca să-şi îndeplinească misiunea, nu poate fi decât expresiunea forţei maxime a naţiunii.

Firesc este atunci, să ne întrebăm, dacă ultimele progrese tehnice militare - care culminează prin plăsmuirea bombei atomice - nu sunt de natură, să revoluţioneze organizaţia din trecut a armatei noastre şi să o pună pe nişte baze inabordabile, atât din punct de vedere tehnic, cât şi din punct de vedere financiar.

Arme, care au îngrozit lumea, au apărut şi în trecut - de pildă : gazele toxice, răsboiul microbian, gronţul dum-dum, etc., dar, tocmai din această cauză, au fost eliminate, prin convenţii internaţionale, din arsenalul de luptă al omenirei.

Aceeaşi soartă va putea avea şi bomba atomică,ca şi orice altă născocore similară.

./.

M.C.

Deci, revoluţia, nu.- Evoluţie, da.

Totuşi se poate obiecta, că chiar în evoluţie, nu vom putea ţine pasul cu armatele moderne are marilor puteri - stăpâne pe toate isvoarele tehnice şi industriale - din cauza slabelor noastre mijloace financiare, ca şi din cauza restricţiunilor tratatului de pace.

De fapt, noi nu avem de luptat, de bună voie, cu marile puteri; iar când vom fi siliţi în viitor s'o facem, puterile, cari ne vor obliga la acţiune, vor avea şi datoria - ca în trecut - să ne şi înzestreze.

Misiunea noastră principală, însă, este să facem faţă incidentelor cu micile state.limitrofe şi, mai ales, să prevenim aceste incidente prin respectul impus de forţă; fiindcă marile puteri nu se angajează în aventuri cu uşurinţa cu care o fac statele mici, care nu au prea mult de pierdut; aşa că pericolul agresiunii din partea unei mari puteri este mai puţin probabilă.

Dar, ori care ar fi misiunea armatei noastre, un lucru este cert: pericolului naţional, trebue să-i facă faţă naţiunea întreagă. Si, ca atare, sarcina noastră este să instruim pe rând întregul contingent anual recrutabil.

Cum îl vom instrui din punct de vedere profesional, vom vedea mai departe. Reţinem numai, că efectivul contingentului anual este de circa 150.000 oameni (= 1/100 din totalul populaţiei) şi că, tratatul de pace ne limitează 138.000 oameni pentru totalul întregului efectiv al armatei de timp de pace, compusă din cadre ofiţereşti, cadre trupă şi cintingent recruţi.

Deşi parcă se exclud, aceste două cifre sunt conciliabile între ele; aşa că, prima problemă care se impune analizei şi studiului cercului nostru profesional, s'ar putea formula astfel :

Să se găsească organizaţia militară, care - încadrată în tratatul de pace - să mărească la maximum puterea defensivă a naţiunii şi să influenţeze cât mai puţin puterile ei productive.

Dau câteva indicaţii asupra felului cum se pot concilia cele două cifre arătate mai sus.

./.

Contingentul recrutabil anual - de circa 150.000 oameni - nu a fost adus integral în cazărmi niciodată, fiindcă din el au fost eliminaţi reformaţii - adică cei cu incapacităţi fizice, şi scutiţii, - factor productov necesar economiei naţionale - pe care armata i-a folosit ca atare şi pe timp de răsboi, mobilizându-i pe loc. Si cum ştim, că un luptător de pe front trebueşte aprovizionat cu circa 12 oameni din spate, se înţelege uşor că procentul scutiţilor poate fi mărit în ordinea de preferinţă a mobilizării industriale.

Prin aceste scutiri, se poate impune şi o politică economică, de care trebue să ţinem seama în primul rând pe care trebue să o cunoaştem dela cercul nostru de studii.

In orice caz, numărul anual al scutiţilor nu poate trece peste o limită, ce se poate stabili uşor prin studii.

Este mai mult decât probabil că numărul anual al scutiţilor şi reformaţilor, nu va putea trece de 50.000 de oameni şi ca atare, că efectivul recrutabil anual va fi de circa 100.000 de oameni.

In cazul acesta, efectivul cadrelor, - ofiţeri şi trupă - va fi de aproximativ 38.000.

Din această constatare, decurg două probleme ce mi se pun :

1). Compoziţia acestor cadre.

2). Durata serviciului militar activ.

Fără multă analiză, se poate înţelege, că durata serviciului activ nu va putea fi mai mare de un an şi, ca atare, că, afară de subofiţerii reangajaţi nu vom putea conta pe o trupă de cadre - cum ar fi contingentele mai vechi - care să coleboreze la instruirea contingentelor de recruţi.

Ni se pun atunci următoarele probleme :

1). Ridicarea nivelului pregătirii profesionale a cadrelor.

2). Sporirea procentuală a instructorilor.

3). Colaborarea directă a armatei cu şcoala şi cu alte instituţii.

In mod special va trebui, să ne ocupăm de pregătirea profesională a subofiţerilor reangajaţi. Tinând seama de

marele număr al frecmentanţilor liceelor - sau şcolilor echivalente - care nu au posibilitatea să termine şcoala, cred că este oportun să se recruteze subofiţerii reangajaţi numai din absolvenţii a cel puţin patru (4) clase de liceu).

Prin acest procedeu, se rezolvă o problemă socială şi se ridică nivelul cultural al acestei categorii de instructori, sporindu-li-se aportul în misiunea ce le revine, ca şi autoritatea.

In acelaş timp, vor trebui revizuite programele analitice ale tuturor şcolilor ofiţereşti - şcoala militară, şcoala specială şi şcoala superioară de răsboi - eliminându-se atât balastul cât şi suprapunerile, reducându-se numărul anilor de şcoală dela 6 ani la 4 ani şi impunându-se tuturor ofiţerilor terminarea celor 3 şcoli.

Concomitent, ofiţerii combatanţi şi subofiţerii combatanţi vor trebui scoşi din orice fel de atribuţiuni administrative ; iar centrele de instrucţie vor trebui să ia o desvoltare specială, pentru a putea să reimprospăteze periodic cunoştinţele cadrelor, să alcătuiască - supravegherea M.S.M. - regulamentele şi doctrina de luptă şi, la rigoare, pentru a colabora la instruirea contingentelor de recruţi în domeniile în care se vor lipsi stocurile de arme necesare întregului efectiv.

Dacă nici în felul acesta nu se va obţine procentul necesar de instructori, este absolut necesar să studiem şi ipoteza trecerii cadrelor necombatante în bugetele altor departamente şi chiar folosirea lor ca personal civil.

O mare importanţă va trebui dată pregătirii ofiţerilor de rezervă, al căror efectiv şi importanţă trebue să crească în aceeaşi măsură, în care trebuesc micşorate efectivele şcolilor militare de ofiţeri activi, micşorare impusă nu numai de tratatul de pace, dar, mai ales, de necesitatea de a nu se mai bloca avansările. Prin colaborarea sublocotenenţilor, şi, uneori, chiar a căpitanilor de rezervă la misiunea de instructori se rezolvă problema blocări avansărilor, problema pensionărilor premature, ca şi problema întreţinerii pregătirei de răsboi a ofiţerilor de rezervă.

./.

Dar, reducerea duratei serviciului militar activ mai pretinde, ca recrutul să intre în cazarmă cu o disciplină şi o pregătire morală, pentru ca, în timpul scurt de activitate, să poată asimila uşor cunoştinţele profesionale.

Acest aport premergător nu poate fi cerut decât şcoalei, care poate apăsa pe pregătirea naţională, pe pregătirea cetăţenească, ca şi pe unele acţiuni de disciplină, încadrate în programele şcolare după o judicioasă repartiţie de atribuţiuni stabilite de comun acord între armată şi şcoală.

+

+ +

Aceste probleme soluţionate, se poate spune, că organizarea armatei pentru perioada critică impusă de tratatul de pace se poate efectua în mod satisfăcător faţă de imperativele naţionale şi se vor putea trece în programul de guvernare al partidului.

Studiul revine comisiei de organizare, care va încredinţa fiecare problemă unei subcomisiuni mixte; adică, alcătuită din membri activi ai partidului, complectaţi cu elemente de specialitate din categoria simpatizanţilor, sau a celor neîncadraţi în partidele politice.

Lucrarea va trebui să fie terminată până la 1 Mai a.c. când va fi prezentată biroului cercului profesional militar, pentru a fi discutată şi amendată şi, numai după aceea, se va înainta cercului de studii.

+

+ +

Programul de guvernare a partidului, însă nu se poate mărgini numai la reorganizarea armatei. El trebueşte complectat cu măsuri de epurare şi de redresare morală şi cu soluţiuni practice de garantare a stabilităţii ofiţerului în carieră, de îmbunătăţirea situaţiei lui materiale - pe timpul activităţii ca şi după trecerea sa la pensie - şi de eliminare a posibilităţii folosirii bunului plac, atât la avansări, cât şi cu ocazia mutărilor.

O parte din aceste studii au şi fost transformate în proecte de legi de comisiunea noastră juridică; iar restul

se află în stare embrionară de studiu la comisia de organizare.

In ceeace priveşte organizarea armatei pe unităţi şi servicii, aceasta va forma obiectul unui studiu aparte, care nu poate să intre într'un program anticipat de guvernare până când nu vom poseda textul integral al tratatului de pace, cu care să ne verificăm.

(Lucrarea de faţă a fost întocmită în formă de conferinţă la Sfatul CPM de colonel Stefan Stoika vice preşedinte ; în ciclul de conferinţe din program. Conferinţa a dat loc la discuţii cari se văd rezumate în proces verbal Nr.45 din 17 Februarie 1947 aici alăturat; ea a fost bine apreciată şi bine venită.

Preşedintele C.P.M. General G.I.Negrei).

C O P I E vezi vol. 7. f. 572-573, P.N.T.
C.P.M.
002987

PROCES - VERBAL Nr.48

Astăzi, anul 1947, luna Martie, ziua 10.

Sedinta Cercului este deschisă la orele 17.20 sub presedintia D-lui General Gabriel Negrei.

Sunt prezenti 80 membri.

Ia cuvântul Dl. Presedinte Negrei cu privire la conferinta D-lui Col. Cantea "Armare si Dezarmare" si spune următoarele:

Conferinta D-lui Col. Cantea, despre înarmare si dezarmare are legătură cu cea cu privire la organizarea armate a fost un rezumat binw expus al ideilor generale, care circulă astăzi în opinia mondială şi este potrivit a mai fi discutat, tocmai când ideile se desbat si la Moscova intre marile puteri.

In cele ce am expus la 28 Febr. in prezenta D-lui Presedinte al Capitalei, am afirmat pe scurt că înarmarea este ceva natural si dezarmarea o iluzie. Mai adaug următoarele astăzi, când se discută la Moscova aceiaşi chestiune:

Noi suntem aci o academie, nu de înalte studii, ci de studiul elementar al chestiunilor cari frământă lumea, spre a pune in curent tineretul care ne este pus sub conducere. Noi bătrânii nu am avea aceiaşi nevoie şi de aceea, poate ne găsesc că vorbim adesea lucruri neinteresante pentru noi.

Cu scumpetea de astăzi, tineretul nu are alt mijloc de a ne tine la curent cu cele ce-i interesează, cu element viabil in acest partid si care nu trebue să ne rătăcească în noianul de stiri.

Data trecută, un membru al cercului nostru a cerut concluzii practice, aplicative din expunerea D-lui Col. Cantea: desigur că acest lucru ar fi de dorit; dar in cazul prezent concluziile ar fi premature şi pretentioase, dacă nu chiar riscante; deoarece nu se cunosc incă nici concluziile Conferintei dela Moscova. Putem totuşi face ipoteze asupra, de o pildă, îndatoririle noastre, ale P.N.T. pitrivite cu situatia

./.

si a pune oarecari probleme în stadiu sau in discutie si care ne-ar privi; cum ar fi asupra:educatiei în scoli pentru copii şi adulţi cum se practică in alte ţări,recrutarea,pregătirea premilitară,in raport cu obligatiile tratatelor,indrumarea industriilor,mobilizarea morală,formarea cadrelor,stabilirea ideilor in privinţa aliantelor cu alte puteri,ipoteze asupra unor comflicte posibile cu vecinii mai ales,ect.

Cine doreste si vroeste să se inscrie la una din aceste probleme,ne face un serviciu.

x
x x

Pe noi ne-ar privi,deocamdată,cum am mai spus,să vindecăm criza morală,cauza a mai tuturor relelor de care suferim înarmând sufletele cu dorintă de indreptare căci: armamente, materiale si pùteré fizică,pentru moment,cel puţin,avem;înarmarea material,insă,fără cea morală,este chiar periculoasă pentru existenţa socială;ştiinţă fără cunoştinţă este ruina sufletească,spunea un filosof.

Am avut legi si regulamente bune;a fabrica numai legi noui,rigide şi reci,care nu se aplică,nu-i rolul unui partid serios si cu râvnă pentru mai bine.O lege bună,fără insuflarea voinţei şi a dorintei de a o aplica,strcă morala socială. Avem dar obligatia personală către Partid,de a ne sili să pregătim acest tineret desorientat prin starea de lucruri de astă zi şi să-l convingem că viitorul depinde de el.

Inarmarea este o lege naturală

Nu numai vietuitoarele,dar si plantele,sunt inarmate de natură pentru lupta lor pentru existenţă.Numai moartea le dezarmează.

Omul are o armă in plus,care-i dă suprenatia:inteligenta insotiţă de vorbire.El luptă pentru existenţa sa contra naturei si contra omului,in familie,în trib,în naţiune şi în lume;cu toate armele fizice si spirituale,căci lumea se inmulteste si Globul este limitat;asa că lupta pentru existenţă devine toto mai aprigă si mai feroce.Gândiţivă la germani mai mult decât la triburile sălbatice,in cântărirea ferocităţii ce se pùne în lupta pentru spaţiul vital al unui popor.Cât timp vor exista deosebiri de gândire,educatie,avere,evolùţie,apetituri etc.intre oameni,popoare six năţiuni pe glob,vor exista lupte

./.

de toate felurile şi înarmări sufletesti,economice,politice şi materiale;ultima armă este bomba atomică,vor reinvia probabil şi invaziile ca în vechime,căci sunt popoare în dezechilibru.

Natiunile Unite si pe timpul cât vor putea fi unite, incearcă acum o limitare a inarmărilor si o impunere cu forta a unei păci generale.Dar prin pacea impusă,se prepară lumea la războiu şi prin războiu se pregăteste o nouă pace a.m.d.

Se incepe acum prin a dezarma pe adversarii probabili, pentru a nu fi silite naţiunile unite a se inarma ele prea mult.- Or,dezarmarea produce înarmarea sufletească./După jena a venit revanşa/si atunci se păstrează de unele naţiuni ameninţarea cu bomba atomică,ca o siguranţă.Dar bomba atomică, care desparte lumea in două părti rivale ;Rusia cere secretul ei fără a permite controlul la ea că poate il caută acel secret şi America care are secretul si nu-l dă fără control si garanţii spre a nu fi surprinsă de cei de rea credinţă.

Pe lângă dezarmarea adversarului si cu grija că el se va înarma sufleteste,natiunile unite caută a se alia intre ele din vreme,contra noilor agresiuni probabil /Anglia-Franţa, Rusia-Franţa,Anglia-Rusia,Anglia-Statele Unite etc./şi caută să descopere pe acelea care s'ar pregăti în secret.- Acest procedeu este de fapt o inarmare.

x
x x

In vechime era posibil să distrugi un adversar,făcându-l aproape inofensiv /cartagina,Constantinopol,etc./.Astăzi atât faţă în faţă două maringrupări de popoare rivale,ce nu pot distruge una pe alta,a treia sau a patra grupare,se află neutră şi poate interveni undeva si cândva;deşi siguranţa este redusă pentru o pace mondială.Inarmarea este dar,naturală şi chiar eternă;căci dacă deoparte Europa convine la o pace durabilă,restul lumii este in asteptare şi revolutie.

<u>Dezarmarea este o iluzie</u>. rezultată din cele arătate până aci că este câteodată temporală si partială,sau teoretică. Pentru o tară amică si fără industrie ca a noastră şi având in vedere că războaiele vor fi mondiale,iar cele locale vor fi oprite adesea la Liga Natiunilor,se impune mai intâiu,cum am, o inarmare morală,apoi una materială,cât va permite spiritul democrat,starea economică si tratatele de pace; aceasta inarmare să fie in vederea linistei interne si cu vecinii,care au

./.

ambitii ce nu le convin.Armata noastră să fie numai un rezervor de firte fizice suficient ci si o scoală de însănătosire morală a natiunei,o scoală a tineretului.

Rolul elementelor de elită din care facem parte, a obligatii de a se ocupa si de înarmarea morală si spirituală a acestui,popor în cadrul P.N.T.,lucru destul de greu în conditiile de astăzi,credem totuşi că vom reuşi căci poporul nostru crede în biserică şi iubeste armata; el nu se înseală în hotărârile lui,mai ales când i se arată deiace suntem si vedem singuri ceeace putem fi; armata a dovedit-o în ultimile alegeri când a simtit că i se atacă drepturile lui ancestrale si că noi suntem de partea lui.Sunt sigur că într'un sat românesc numai un singur militar dintre Dvs.la alegeri va putea obtine rezultate mult mai bune,decât o ceată de demagoci în care poporul nu mai are încredere. Dl.G-ral Zorzor,răspunde tuturor celor care au luat cuvântul în privinta problemei cadrului disponibil.

- Dl.Col.Dumitrescu face o serie de relatări cu privire la armare si dezarmare în legătură cu conferinta Col.Cantea.

- Dl.Col.Pancu completează cu o serie de date si citate conferinţa Col.Cantea.

- Dl.Col.Gheorghiu,pune concluzii în chestiunea cadrului disponibil si a organizării armatei.

- Dl.Col.Cantea răspunde tuturor celor care l-au interpelat cu privire la conferinţă.

- Dl.Col.Stătescu,face propuneri cu privire la înscrieri. Inscrierile să se facă pe coli de hârtie neimprimate si să se trimită la Circumscriptii. Membrii să intre în xxxxxx xxxxxxx în circumscriptia respectivă.

- Dl.Preşedinte Negrei,în legătură cu înscrierile,crede că trebuesc lăsate aceleaşi demersuri.Maiorul Dristoreanu este numit secretar în lipsa Col.Stoenescu.Slt.Vasiliu în locul Slt.Lăzărescu.Slt.Walter numit secretarul Maiorului Dristoreanu.

- D-nii membri sunt rugati a dona pentru Casa de Sfat a Capitalei mobilier si bani.

Sedintele plenare,cu începere dela aceasta dată,vor avea loc în fiecare Vineri din săptămână.

Comisiile se întrunesc astfel:Miercuri Comisia Juridică;Joi Biroul C.P.M.,iar Lunea Comisia Organizării.

Sedinta ia sfârsit la orele 19.30.

Drept care s'a încheiat prezentul proces-verbal.

Presedinte,
ss/Gen. Genrei

Secretar,

P. N. T.

Cercul Profesional Militar

Copie vezi vol. 7. f. 574-578, 0291

PROCES VERBAL Nr. 49

Astăzi anul 1947 luna Aprilie ziua 4 a avut loc la Clubul central o şedinţă plenară a Sfatului Cercului Profesional Militar al Capitalei, sub preşedenţia Dlui General Gabriel Negrei, preşedintele Comitetului, cu asistenţa următorilor membri:

1. Dnul general Stoika Grigore
2. Col. Stoenescu C-tin
3. Cpt.Zaharia Marin şi
4. Sub lt.Walter I.Paul.
   şi 42 auditori.

Dl.Preşedinte deschide şedinţa la ora 17.15 - D-sa dă cuvântul Dlui Col.Mihăilescu care citeşte declaraţiile făcute presei străine in ziua de 4.IV.a.c. de către Dl.Preşedinte Iuliu Maniu.

Se dă apoi cuvântul Dlui Col.Stătescu care cere ca în Comitet să fie cooptaţi ofiţeri din cadrul disponibil şi propune pe Dnul Vice amiral Georgescu, Dnul Col.Apostolescu şi Dl.Maior Puppa.- După foarte puţine discuţiuni Sfatul, membri prezenţi din Comitet şi Dnul Preşedinte.-

Dl.Preşedinte, având în vedere că o parte din Comitet are momentan şi delegaţia Centrului dea se ocupa şi cu org. CPM. pe judeţe, cum şi faptul că câţi va membri sunt siliţi a lipsi de la aprobă propunerea Dlui Col.Stătescu şi inlocueşte în plus pe plut. Albu cu plut. Ganceruc şi aprobă în comitet şi un ofiţer inferior deblocat Sb.Lt.B.Vasiliu.

Dl.General Preşedinte face o expunere asupra organizării cercurilor profesionale militare pe judeţe şi pe capitală, lămurind astfel că Cercul nostru este al Capitalei în mod definitiv până la noi alegeri.

Este adusă la cunoştinţa sfatului, organizarea cercurilor profesionale pe cele şapte judeţe care s'au constituit.- Această organizare se face până acumu sub dirijarea Dlui Gen.Negrei cu însărcinarea specială ce are de la Dl.Preşedinte al partidului.

Se dă apoi cuvântul Dlui Maior Puppa care cere ca pentru accelararea lucrărilor comisiunei juridice să se înfiinţeze subcomisiuni.- Dl. Preşedinte nu numai că aprobă, dar arată că a

..//..

făcut chiar recomandaţiuni în acest sens şi va da instrucţiuni. In legătură cu aceasta, Dl.Gen.Preşedinte arată că Dl. gen.Butunoiu a prezentat o introducere asupra problemei I.O.V.R. pe care Dsa o predă comisiunei juridice pentru a o complecta cu propunerile respective.-

Este luată în discuţie ordinea conferinţelor, hotarându-se ca ea să fie aceia în care subiectele care tratează punctul nostru de vedere profesional să aibă prioritate. Astfel este fixată pentru şedinţa următoare, conferinţa Dlui Col.Mihăilescu despre "Armată şi Democraţie" dupăcare să urmeaze aceia a Dlui Maior Fetecău despre "Statutul şi Programul Partidului şi Statul Naţional Tărănesc".

Secretarul face o expunere asupra cazului Căpitanului Ghimpeţeanu petrecut cu ocazia distribuirei ajutorului American în regiunile infometate.

Dl.Preşedinte dispune ca să fie adus în faţa comisiunei de disciplină.- De asemeni şi Sub Lt.Lăzărescu care are diferite reclamaţiuni de împrumut de efecte şi nerestituire.-

Dupăce şedinţa viitoare este fixată pentru Vineri 9 Mai a.c., şedinţa este ridicată la ora 19.-

Drept care a fost încheiat prezentul proces verbal.-

PRESEDINTE,
General, ss.G.I.Negrei.

Secretar,
Colonel,

COPIE Ex.1.
vezi rel. 7 f. 580-581 00293

P.N.T.

C.P.M.

(Stampila) Cercul Profesional Militar Central P.N.T.Iuliu Maniu

PROCESUL VERBAL Nr. 50 din 27 Iunie 1947.

Dl.Preşedinte,General C.Negrei expune apoi următoarele:

Incep prin o explicaţie ce ne poate servi.

I. In prima şedinţă de sfat,după sărbătorirea Invierii, se cuvine să ne incurajăm cu speranţa că va invia şi în inimele româneşti,încrederea în mai bine şi o înţelegere binefăcătoare,în trebile din ţară şi mai ales o înţelegere binefăcătoar între aliaţi,spre a putea fi descătuşaţi de grijile şi nevoile de astăzi şi să putem să ne asigurăm,in mod de netăgăduit,de această inviere,cum a făcut APOSTOLUL TOMA, care la inceput nu crezuse in înviere. (Astăzi este tocmai ziua in care la Paris incepe intre Aliaţi discuţia asupra propunerilor Marschal de refacere a Europei, în care suntem şi noi socotiţi !)

Nu ne întrunim aici pentru a critica,ci ca să ne deslu-şim şi să ne unim în gânduri bune; suntem o organizaţie politică care se conduce numai după judecată conducerii PNT, partid politicdemocratic de ordine şi care a fost confirmat de ţară.

Se pare insă că suntem bănuiţi de subversivitate,adică de acţiune clandestină; nimic mai fals decât această bănuială.

Suntem o grupare de cadre militare din PNT.,provenite din activitate,grupare cu caracter serios,statuar,de ordine şi de preocupări frumoase,cari va aduce mari foloase sociale şi politice,de oarece ea cuprinde energii cultivate, competente şi conştiente, de toate vârstele şi specialităţile, ataşate ideologiei PNT.; adică de democraţie romanească foarte apropiată de cea socialistă (laburistă).

S'a văzut că unii din noi suntem pe lista neagră,ca suspecţi; că sunt siliţi a se ascunde etc.,nu pricepem de ce ni se face acest fel de reclamă; noi nu avem nimic de ascuns, nimic suspect sau de sabotare; suntem legalişti.

Cine doreşte să ne cunoască mai bine, cine suntem, să citească statutele PNT., sau să vină să ne ceară nouă deslu-şiri; căci in arhivele CPçM., nu se găseşte nimic secret, care sp justifice grija autorităţilor; militarii inscrişi in mare număr, în PNT., fac parte din CPM. şi sunt inscrişi pe faţă, nu acoperiţi.-

..//..

In sfatul nostru: pe cei bătrâni ii ascultăm şi le dăm curaj să suporte lipsurile de care sufăr, pe cei tineri îi sfătuim la cuminţenie şi la rabdare, că de aceasta - au mai ales nevoie şi îi instruim a fi cetăţeni buni şi conştienţi.-

Noi facem dar Statului un real serviciu de ordine şi de aceia nu ne putem explica unele măsuri luate de autorităţi.

II. O altă parte care este istorică şi despre care trebue să amintim cu bucurie, mai ales tineretului, este decorarea de către Preşedintele Statelor Unite, a M.S.Regele, cu cea mai mare decoraţie de merit.-

După cum v'am mai expus, insuşi generalisimul Stalin, care a condus greûl în acest război de răsărit, a recunoscut de asemenea prin laude şi decoraţie, meritele M.S.R.pentru că a ajutat la infrângerea, mai timpurie a Germaniei şi la scurtarea răsboiului, intocmai după cum Rusia ţaristă recunoscuse meritele străbunicului M.S.R. şi a armatei române, dea fi scurtat răsboiul din 1877 şi predat pe Osman Paşa şi mai apoi după cum, marile puteri l'au lăudat,de a fi declarat Germaniei primul mare răsboi,deşi era născut german, dar jurase a-şi servi ţara care-l adusese Domn.

Regele Ferdinand,numit cel leal, bunicul M.S.R.,deasemenea a dus războiul contra Germaniei şi a întregit Tara, care l-a încoronat pentru aceasta; Germania fusese dar răzbită de 2 germani românizaţi; C.II. insă, tânâr şi rău sfătuit de sfătuitori rău aleşi şi de şi numai jumătate german, a făcut greşala de a ne intovărăşi cu Germania, pe care o ştia că râvneşte a duce războiul in Rusia şi contra aliaţilor noştri naturali. Dictatura nenorocită,care a săvârşit acest act început şi a declarat război unui vecin, atât de mare şi puternic şi aliaţilor, care ne întregise ţara, s'a sfârşit în mod tragic; iar ţara a plătit şi va plăti scump,acêastă nesocotinţă,de a se fi lăsat condusă de un om neîncercat şi fermecat de un nebun.-

P.N.T. a fost contra acestor porniri; el a stat mereu în opoziţie, a fost rezistenţa care, polarizând naţiunea în jurul său, prin mijloace paşnice interne şi externe, a reuşit, ca sfătuitor al M.S.R., să-l ajute a se hotără a recurge la actul indrăsneţ de la 24 August 1944, el a fost primul partid care a cerut apropierea de Rusia şi nu a fost ascultat,la timp; l-au bârfit pentru acest gând,(adversarii.)

Actul de la 24 August 1944, a ridicat prestigiul ţării şi a M.S.R. care,prin lovitura dată Germaniei spre Nord, în coastă, reaminteşte fapta unui alt Mihai Viteazul, care cu mica

..//..

lui armată a avut curajul să lovească în coastă spre sud, armatele turceşti a lui Soliman, care tindeau spre Vest şi le-a silit a se opri, lucru pentru care şi acel Mihai a fost mult lăudat de Papa de la Roma şi stăoânitorii din centrul Europei, de pe atunci.

S'a nimerit dar că, un moldovean Stefan să oprească pe Turci şi Tătari la răsărit, un valah Mircea şi un Mihai la sud pe turci; un Ferdinand şi Mihai la Nord şi Vest pe Germani, unguri şi austriaci şi, nu pentru cuceriri nedrepte şi nu atacând, ci apărând ţară.

Dl.Iuliu Maniu, fost şef al rezistenţei contra Germaniei, cu bucurie mare a felicitat deci, pe M.S.R. pentru distincţiile bine meritate.-

La aceiaşi bucurie este părtaşă şi ţărănimea română care a fost şi este armata şi al cărui stegar este Ion Mihalache şi armată care a luptat şi înfăptuit şi actul de la 24 August 1944.

III. In fine o chestiune de organizare: este că Dl.I.Mihalache a cerut şi obţinut de la Dl.Maniu ca, pentru organizarea CPçM. pe ţară, să se numească o nouă comisie interimară, pentru ca comitetul nostru să se ocupe numai pentru Capitală, pentru care a fost ales şi unde este mult de făcut. Dealtfel comitetul nu s'a ocupat cu CPM. pe judeţe, ci prin delegaţie, câţiva membri.

Se va pune insă chestiunea dacă:
Cercul prof.mil.al Capitalei va depinde sau nu din punct de vedere technic (militar) de cerc.prof.militar pe ţară, care depinde de Dl.Maniu, sau nu. După cum se va specifica dacă, secţia militară a cercului de studii pe ţară, care este în Bucureşti şi care depinde de Dl.Maniu, va avea secţii militare în Capitală şi judeţe sau nu!; momentan acea secţie militară nu există, căci s'a transformat în C.P.M.actual pe Capitală.

Toate acestea trebuesc lămurite cu ocazia modificărilor statutelor !

(In tot cazul elitele militare fiind în Bucureşti şi trebuind deci să facă parte şi din C.P.M. al Capitalei unde s'au depus contribuţia, este natural că noua comisie pe ţară să fie recomandată şi de C.P.M. existent.)

P. N. T.

C.P.M.

copie vezi vol. 7. f. 582 -

00296

Anexă la Procesul verbal No.........din..........1947

Dl.Preşedinte General G.Negrei expune apoi următoarele:
Incep prin o explicaţie ce ne poate servi.
I.In prima şedinţă de sfat,după sărbătorirea Invierii, se cuvine să ne încurajăm cu speranţa că va învia şi în inimele româneşti,increderea în mai bine şi o înţelegere binefăcătoare, în trebile din ţară şi mai ales o înţelegere binefăcătoare între aliaţi,spre a putea fi descătuşaţi de grijile şi nevoile de astăzi şi să putem să ne asigurăm,în mod de netăgăduit,de această înviere,cum a făcut Apostolul Toma,care la început nu crezuse în Inviere.-

+ +
+

Nu ne întrunim aici pentru a critica,ci ca să ne desluşim şi să ne unim în gânduri bune;suntem o organizaţie politică care se conduce însă numai după judecată conducerii PNT,partid politicdemocratic de ordine şi care a fost confirmat de ţară.
Se pare însă că suntem bănuiţi de subversivitate adică de acţiune clamdestină;nimic mai fals decât această bănuială.
Suntem o grupare de cadre militare din PNT,provenite din activitate,grupare cu caracter serios,statuar,de ordine şi de preocupări frumoase,cari va aduce mari foloase sociale şi politice,de oare ce eacuprinde energii cultivate,competenţe şi conştiente,de toate vârstele şi specialităţilr,ataşate ideologiei PNT;adică de democraţie românească,foarte apropiată de cea socialistă.
S'a văzut chiar că unii din noi suntem pe lista neagră,ca suspecţi,că sunt siliţi a se ascunde etc.,nu pricepem de ce ni se face acest fel de reclamă,noi nu avem nimic de ascuns,nimic suspect sau de sabotare;suntem legalişti.
Cine doreşte să ne cunoască mai bine cine suntem,să citească statutele PNT sau să vină să ne ceară nouă desluşiri;căci în arhivele CPM nu se găseşte nimic secret care să justifice grija autorităţilor;militarii înscrişi în mare număr în PNT, fec parte din CPM şi sunt înscrişi pe faţă,nu acoperiţi.-
In sfatul nostru:pe cei bătrâni îi ascultăm şi le dăm curaj să suporte lipsurile de care sufăr,pe cei tineri îi sfătuim la cuminţenie şi la răbdare,că de aceasta - au mai ales nevoie şi îi instruim a fi cetăţeni buni şi conştienţi.
Noi facem dar Statului un real serviciu de ordine şi de aceia nu ne putem explica unele măsuri luate de autorităţi.
II. O altă parte care este istorică şi despre care trebue să amintim cu bucurie mai ales tineretului este decorarea de către Preşedintele Statelor Unite,a M.S.Regele,cu cea mai mare decoraţie de merit.
După cum v'am mai expus,însuşi generalisimul Stalin,care a condus greul în acest război de răsărit,a recunoscut de asemenea prin laude şi decoraţie,meritele M.S.R.pentru că l-a ajutat la înfrângerea mai timpurie a Germaniei şi la scurtarea răsboiului,întocmai după cum Rusia ţaristă recunoscuse meritele străbunicului M.S.R. şi a armatei romane,de a fi scurtat răsboiul din 1877 şi predat pe Osman Paşa şi mai apoi după cum marile puteri l'au lăudat,de a fi declarat Germaniei primul mare x răsboi,deşi era născut german,dar jurase a-şi servi ţara care-l adusese Domn.

Regele Ferdinand,numit cel leal,bunicul M.S.R.,deasemenea a dus războiul contra Germaniei şi a întrgit Tara,care l-a încoronat pentru aceasta; Germaia fusese dar răzbită de 2 germani românizaţi, C.II însă tânăr şi rău sfătuit de sfătuitori sau aleşi şi de şi numai jumătate german,a făcut greşala de a întovărăşi cu Germania,pe care o ştia că râvneşte a duce războiul în Rusia şi contra aliaţilor noştri naturali. Dictatura nenorocită care a săvârşit acest act început şi a declarat război unui vecin atât de mare şi puternic şi aliaţilor,care ne întregise ţara s'a sfârşit în mod tragic,iar ţara a plătit şi va plăti scump această nesocotinţă de a se fi lăsat condusă de un om neîncercat şi fermecat de un nebun.

PNT a fost contra acestor porniri;el a stat mereu în opoziţie, a fost rezistenţa care polarizând naţiunea în jurul său prin mijloace paşnice interne şi externe, a reuşit ca sfătuitor al M.S.R. să_l ajute a se hotărâ a recurge la actul îndrăsneţ de la 24 August 1944;el a fost primul partid care a cerut apropierea de Rusia şi nu a fost ascultat la timp l-a bârfit pentru acest gând.

Actul de la 24 August 1944,a ridicat prestigiul ţării şi a M.S.R. care prin lovitura dată Germaniei spre Nord,în coastă,reamintetşte fapta unui alt Mihai,Viteazul,care cu mica lui armată a avut curajul să lovească în coastă spre sud,armatele turceşti a lui Soliman,care tindeau spre Vest şi le-a silit a se opri,lucru pentru care şi acel Mihai a fost mult lăudat de Papa de la Roma şi stapânitorii din centrul Europei de pe atunci.

S'a nimerit dar că un moldovean Stefan să oprească pe Turci şi Tătari la răsărit, un valah Mircea şi un Mihai la sud de turci un Ferdinand şi Mihai la Nord şi Vest pe Germani,unguri şi austriaci şi nu pentru cuceriri nedrepte şi nu atacând ci apărând ţara.

Dl.Iuliu Maniu fost şef al rezistenţei contra Germaniei,cu bucurie mare a felicitat deci pe M.S.R. pentru distincţiile bine meritate.

La aceiaşi bucurie este părtaşe şi ţărănimea română al cărui stegar este Ion Mihalache şi care a fost şi este armata,care a luptat şi înfăptuit şi actul de la 24 August 1944.

III. In o chestiune de organizare este că Dl.I.Mihalache a cerut şi obţinut de la Dl Maniu ca pentru organizarea CPM pe ţară să se numească o nouă comisie interimară,pentru ca comitetul nostru să se ocupe numai pentru Capitală pentru ca e a fost ales şi unde este mult de făcut. Dealtfel comitetul nu s'a ocupat cu CPM pe judeţe,ci prin delegaţie câţiva membri.

Se va pune însă chestiunea dacă:
Cercul prof.mil. al Capitalei va depinde sau nu din punct de vedere technic(militar) de cerc.prof.militar pe ţară care depinde de Dl Maniu sau nu. După cum se va specifica dacă secţia militară a cercului de studii pe ţară care este în Bucureşti şi care depinde de Dl Maniu,va avea secţii militare în Capitală şi judeţe sau nu!;momentan acea secţie militară nu există căci s'a transformat în CPM actual pe Capitală.

Toate acestea trebuesc lămurite cu ocazia modificărilor statutelor!

P N T

C P M

COPIE

Vezi vol. 7. f 583 —

00297

CERCUL PROFESIONAL MILUTAR AL PARTIDULUI NATIONAL TARANESC.

Cercul profesional milutar este o organizaţie statutară a P.N.T., în conformitate cu art.58, 59, 65, 17 al. c şi 37 h din statute; iar în ce priveşte Capitala,conf.cu art.5 la 7,67 la 76, art.45 al.d,49 al.53 al.g - din regulamentul provizoriu al P.N.T. din Capitală.

+

+ +

Art.58 din statute prevede că C.P.M. este o organizaţie auxiliară (ajut(toare) a organizaţiei politice respective a PNT - de orice grad ; deci este sub ordinele politice ale şefului organizaţiei politice locale şi ca technică sub ordinele CPM din Bucureşti.

Se va forma deci un CPM în orice organizaţie politică (oraş, sat, sector, judeţ etc.) în care sunt cel puţin 25 membri militari (ofiţeri, veterani, deblocaţi,pensionari sau grade de aceste categorii înscrişi în PNT).

Se va începe prin organizaţia CPM de judeţ (în capitala lui) şi apoi se va extinde, în centre, sectoare,etc.

Şeful organizaţiei judeţene este rugat dar a numi un militar mai vechiu, să formeze un comitet de iniţiativă pe judeţ.

Acest comitet ia cunoştinţă de toţi membri militari din Capitală şi judeţ, îi convoacă la o adunare şi alege un comitet al CPM judeţean, compus din 10-15 membri, din Capitală şi alte comune, prin vot secret după lista de candidaturi din care se taie pe cei ce nu votează şi în car să rămână 40 % ofiţeri generali şi superiori (pensionari şi deblocaţi), 30 % ofiţeri inferiori şi 25 % grade,maiştri etc. Se încheie un proces verbal al adunării în 3 exemplare

Comitetul îşi alege apoi din sânul său, un preşedinte, 3-4 vice preşed. şi un secretar; se numeşte un specialist casier; se încheie pr.v. în 3 exemplare, două exem-

./.

00298

plare se trimit la CPM central Str.Clemanceau 9 Buc. preferabil prin curier.

+

+ +

Membri CPM sunt obligaţi a fi înscrişi şi în organizaţia plitică locală unde activează şi de unde vor primi demnităţile politice numai după recomandaţia CPM.

La CPM vor avea o carte de identitate specială şi vor da toate relaţiile privitoare la situaţia lor militară, vârstă, ocupaţie, avere, dacă au fost prizonieri, ce campanii au făcut, dacă sunt veterani, invalizi etc. pentru ca comitetul cercului să cunoască toate specialităţile lor, ţinute într'un registru special secret.

Durata comitetului ales este de un an, după care se face o dare de seamă, adunării generale judeţene. Probabil va primi şi un regulament de la centru, special al CPM.

Comitetul ţine casă devsfat, cu şedinţe de 2-4 ori pe lună, în care se strâng legăturile, se citesc statutele şi programul partidului, se ascultă nevoile membrilor, se dă asistenţă şi ajutor pe cât e posibil celor în nevoie etc

Comitetil însărcinează pe câte un vice preşed. sau membru a prezida câte o comisiune de organizare, sau judiciară sau de informaţii, compusă din membri asistenţi care să facă studii şi propuneri comitetului şi să informeze Sfatul, asupra pblitiecei locale a PNT, a politicei în general externă şi internă etc. se face abonamente la Dreptatea. Pentru cheltueli se institue o mică cotizaţie. Se ţin conferinţe cu caracter politic şi militar de către membri sau de alte persoane simpatizante.

Din 3 în 3 luni sau mai des se fac dări de seamă, în dublu ce se trimet la Centru CPM şi la organizaţia judeţeană respectivă, cu diferite studii locale şi informaţii. In dările de seamă se arată activitatea şi mersul înscrierilor în CPM din judeţ.

+

+ +

CPM judeţean se ocupă nu numai de Capitala judeţului ci şi de alte centre sau sectoare de judeţ, unde

./.

poate forma subcomitete de CPM şi de unde delegaţii vor face parte din comitetul central judeţean. Sefii de sectoare sau de centre politice sunt ţinuţi în curent de aceste CPM locale despre activitatea lor. In această privinţă se va avea în vedere art.17 al.c şi 37 al.h din Statute.

Preşedintele şi vice preşed. CPM judeţene, trebue să facă parte din forurile politice judeţene, iar faţă de CPM de la centru al PNT pe ţară, vor trimite delegat pe preşedinte şi câte un delegat de fiecare 50 membri la Adunările generale anuale ale CPM, cex se ţin la centru. Toate acestea însă cu ştiinţa şi aprobarea şefului politic al org.politice judeţene.

CPM are datoria de a ţine membri săi la dispoziţia preşedintelui org.politice judeţene în orice ocazie, întruniri politice, alegeri locale sau generale. S'a intervenit chiar ca ofiţerii din CPM sau cei activi cari vor fi destinaţi a ocupa demnităţi să fie din cei recomandaţi de CPM local, care le cunoaşte treoutul şi meritele. Se va face să se ştie că CPM de orice grad, este un organ de ordine şi disciplină în PNT şi este folositor în împrejurări grele, iar membri săi sunt elemente încercate, serioase şi mai disponibile - CPM nu este o organizaţie subversivă, ci la vedere şi înţelegerea tuturor. Este un organ politic al organizaţiei respective a PNT dar şi un organ tehnic informativ şi pus a se ocupa nu numai de nevoile membrilor săi, ci şi de nevoile obşteşti locale şi de partid. CPM este şi o şcoală de întărire a camaraderiei şi cultivarea tineretului deblocat din armată, de sprijin al veteranilor, pensionarilor şi văduvelor lor; el, poate creia mijloace de înlesniri pentru membri săi cum ar fi cooperative, contencios jüdiciar etc.

Corespondenţa cu centrul din Bucureşti să se facă de preferinţă prin curieri. Dările de seamă în dubl

Vezi vol. 7. f. 586 – 587 C O P I E 00300

DEZARMARE SI APARAREA NATIONALA

(Comunicare ţinută de col.D.Cantea la Cercul profesional al partidului naţional ţărănesc în ziua de 17 Februarie 1947).

DOMNILOR !

Profit de acest prilej pentru că mi s'a dat cuvântul pentru a aduce dlui general Negrei preşedintele nostru, expresiunea sentimentelor mele de recunoştinţă, ca fost elev al său la Scoala superioară de răsboi acum 25 de ani. reamintindu-mi de frumoasele lecţiuni ce ne-a făcut şi în care ştia să împletească atât de meşteşugit tehnica cu tactica.

De data aceasta am cerut să vorbesc despre Dezarmare şi Apărarea Naţională în ideea că fiecare din noi este dator să contribuim cu mijloacele ce avem la îndemână, mai ales pentru ridicarea prestigiului armatei noastre, singura instituţie care a asigurat existenţa neamului nostru din cele mai vechi timpuri.

S'a observat din decursul veacurilor că întotdeauna după diferitele răsboaie, omenirea a fost apucată de o dragoste neţărmurită pentru a se încheia o pace, o pace dacă se poate spune, eternă ! Dar, un binevoitor, sau un rău voitor a făcut o statistică în care ni se arată că dela 1696 a. Cr.-1861,adică în 3357 ani au fost : 227 de pace şi 3130 ani de răsboi. La un an de pace a 13 ani de răsboaie. Iar dela 1500 A.Cr.-1860 s'au încheiat 8000 de tratate de pace, cari au durat în mediu cam 2 ani. Statisticianul nu a mers mai departe, dar făcând socoteala răsboaielor dela jumătatea Sec.19-lea şi până în zilele noastre, proporţia se păstrează cu toată fidelitatea ! Aceasta mă face să trag o primă concluzie: PACEA ESTE O POSIBILITATE VREMELNICA IAR DEZARMAREA ESTE O IMPOSIBILITATE ETERNA ! Cele mai serioase încercări ce s'au făcut asupra dezarmărei pot fi enumerate acela ce s'a făcut în urma răsboiului din 1914-1918. Aşa istoria diplomatică a înregistrat 6 conferinţe de dezarmare, începând cu aceea dela Washington la 1922 pentru armatele navale, apoi o conferinţă regională la Moscova în acelaş an (1922), apoi în 1926 relativ la comerţul şi traficul cu armele ; conferinţa de dezarmare din Aprilie-Mai 1929 la Geneva ; Conferinţa Navală din 1930 ca o completare a conferinţei dela Washington din 1922 şi în fine Conferinţa Comisiei pregătitoare a dezarmării din 6 Noemvrie 1930, care alcătuit proectul de convenţiune pentru a fi supus Conferinţei Generale de Dezarmare.

Ce a rămas din toate conferinţe ? ? Se poate rezuma în trei puncte şi anume :

1). Dela prima concepţiune a unei dezarmări totale generale şi imediate, la urmă nu rămăsese decât limitarea armatelor în funcţie de siguranţa ţărilor respective.

2). Dezarmarea navală a făcut progrese reale,numărul marilor puteri navale fiind limitat.

3). Dezarmarea terestră şi aeriană a întâmpinat greutăţi de concepţie şi aplicaţie.

./.

M.C.

00301

Ulterior toate Statele n'au încetat să continue înarmarea până s'a ajuns la cel de al doilea răsboi mondial, ale cărei grozăvii ne-a fost dat la toţi să luăm parte sau să asistăm.

Cunoaştem cu toţi strădaniile oamenilor de stat şi după acest al doilea răsboi mondial pentru a se înlătura răsboiul ca un mijloc pentru rezolvarea conflictelor dintre popoare. Organizaţia Naţiunilor Unite O.N.U are la activul său fapte demne de toată lauda pentru desfiinţarea răsboiului. Până la ce punct va reuşi ?

S'a observat şi în acest timp postbelic că paralel cu strădaniile oamenilor de Stat pentru înlăturarea răsboiului, aceiaşi oameni de Stat îşi dau seama de eventualitatea unui nou răsboi, fiind totuşi foarte sceptici şi gândindu-se să pregătească omenirea sau popoarele lor respective, despre pericolul unui nou răsboi.

Aşa spre ex. întrebat asupra viitoarei organizaţii armatei engleze, Mareşalul Montgomery a declarat în Iulie 1945: "Dacă vrem pace, trebue să înţelegem răsboiu. Nu trebue să fim surpinşi. Trebue să fim pregătiţi şi instruiţi, pentru cazul când am avea de luptat. Şi, lumea aşteaptă îndrumare dela Anglia. Trebue să fim întotdeauna puternici pentru ca nici odată un tiran să nu mai creadă că poate să răsucească nepedepsit coada leului. Nici un tiran nu poate să ignore un imperiu britanic puternic, ce susţine libertatea şi dreptatea".

In aceiaşi ordine de idei, Generalisimul Stalin în ajunul alegerilor din URSS a declarat la 10 Februarie 1946 că Sovietele trebue să mărească producţia în fontă, oţel, cărbuni şi petrol. "Numai cu această condiţie vom putea considera că ţara noastră este garantată împotriva oricărei eventualităţi." De asemenea tot dl.Stalin cu ocazia aniversărei de 28 ani a armatei roşii la 23 Februarie 1946 a dat un ordin de zi, din care dăm în extras : "In vreme de pace misiunea principală a tuturor soldaţilor ofiţerilor şi generalilor, fără excepţie, este să continue să-şi înbogăţească cunoştinţele lor militare şi politice. Toţi membri ai armatei roşii trebue să studieze fără odihnă harta militară, să-şi cunoască armele şi să se achite impecabil de îndatoririle serviciului lor. Trebue amintit că arta răsboiului face progrese rapide şi neîncetate. Armata roşie este obligată nu numai să ţină pasul cu acest progres, dar şi să-l depăşească ".

Intr'un mesagiu adresat Congresului în luna Septemvrie în anul 1945, preşedintele Truman a arătat misiunile din timp de pace, în cadrul unui program de reconstrucţie. Referindu-se la organizarea forţelor armate, precum şi la experienţa făcută în ultimul răsboi, Preşedintele Truman a declarat : "Statele Unite ca naţiune suverană trebue să-şi apere integritatea sa naţională, prin menţinerea şi instruirea contingentelor necesare, cum şi construirea de apărări necesare la Canalul Panama şi în toate bazele americane de peste Ocean". Deasemenea dl. Truman a cerut în Octomvrie 1945 serviciul militar obligatoriu pentru fiecare tânăr american, înainte de a împlini 20 ani, fie că este sau nu calificat fiziceşte pentru a lupta. Dl.Truman a recomandat menţinerea unei forţe armate regulate cu efective reduse, deoarece "Şira spinării a forţei noastre militare trebue să fie cetăţeanul instruit, care este în primul rând civil şi care devine soldat sau marinar în vreme de pericol şi numai când congresul socoteşte necesar acest lucru. D-sa a justificat cererea de mai sus, arătând că dorinţa nord americanilo

00302

nu denotă lipsă de încredere în O.N.U.; din contra, Statele Unite sunt hotărîte să menţină forţe cu care să ajutăm alte naţiuni iubitoare de pace, să-i impună autoritatea "căci numai prin forţă putem convinge pe eventualii viitori agresori, că nu vom permite nici o ameninţare a păcii sau a libertăţii". Necesitatea forţelor armate a mai fost justificată de dl.Truman", pentru apărarea coastelor noastre, pentru a înfrânge şi a ataca şi pentru a ne da posibilitatea să îndreptăm bombele împotriva teritoriului inamicului; bomba atomică are o valoare redusă, fără forţe terestre, navale şi aeriene adequate". Desigur suntem departe de ideia de dezarmare, căci după cum se vede dl. Truman are în vedere atât securitatea, cât şi ajutorul statelor ameninţate de un război.

Importante declaraţiuni a făcut mai dăunăzi Sir Alexander Cadogan reprezentantul permanent la O.N.U. în Consiliul de Securitate pentru Anglia. Intre altele D-sa a arătat :

- In ce priveşte dezarmarea, este probabil că în cursul anului 1917, Consiliul de Securitate se va putea ocupa cu mai multă eficienţă decât în anul 1946. Problema dezarmării este cea mai importantă sarcină pe care o are ONU, dar cum poate fi considerată această operaţiune. Ea poate fi considerată serios numai dacă este executată pe bază universală; dezarmarea nu este numai o chestiune tehnică, ci strâns legată de problema securităţei; în fine, trebue să se facă o inspecţiune asupra felului cum se face dezarmarea.

- Sistemul de securitate preconizat de ONU depinde de forţele militare puse la dispoziţia ONU de către statele membre. "Dar este regretabil faptul că, progresele înregistrate pentru constituirea Statului major al Naţiunilor Unite au fost foarte lente în cursul anului trecut.

In aceeaşi ordine de idei putem să cităm pe generalul Devers, comandantul Armatei de Uscat a Statelor Unite, care a făcut declaraţiuni asupra viitoarei organizaţiuni a Armatei Statelor Unite.

- Armele atomice nu vor modifica natura războiului, atât ca să fie micşorată importanţa unei divizii mobile, cu o mare putere de şoc. Efectivele acestei divizii vor fi mărite deci cu 3 - 18000 oameni.

- Diviziile americane vor fi de acum înainte instrumente de luptă, fără seamăn.

- S'a triplat numărul pieselor de artilerie, iar puterea de foc mai mult ca întreită.

- Diviziile americane vor fi trifibii, capabile de mişcări rapide pe pământ, apă şi aer.

- Numărul tancurilor fiecărei divizii va fi dublat.

- Campaniile antitanc vor fi desfiinţate.

- Infanteria, cavaleria motomecanizată şi artileria vor fi transportate cu avianele.

Vedeţi domnilor, grija oamenilor de răspundere să se gândească şi la un eventual războiu ; deci pregătiri de detaliu, în domeniul pur militar. In aceiaşi ordine de idei trebue să menţionez aci declaraţiunile generalului Marshall, Ministrul de Externe al Statelor Unite la prima conferinţă de presă de când d-sa a fost numit ca ministru de externe. Inainte de a -

./.

 00303

face un tur de orizont asupra situaţiei internaţionale a spus că :

- Inchierea unui acord internaţional în legătură cu dezarmarea trebue să aştepte, până când se vor fi desăvârşit reglementările de pace în Europa şi Extremul Orient.

- Acordul privitor la controlul internaţional al energiei atomice este de primă importanţă, dar Statele Unite nu-şi vor reduce potenţialul militar câtuşi de puţin, până nu se va fi stabilit un sistem real de securitate politică.

- Instrucţia militară generală este necesară pentru a sprijini politica externă a Statelor Unite.

Vedeţi cât suntem de departe de formula filozofului Kant, care de fapt a preconizat o pace generală o pace "eternă" şi a dat soluţia : "LIBERTATEA înăuntrul Statelor şi ARBITRAJU în afară "Formulă simplistă, dacă voiti, dar totuşi aşa de grea de pus în practică ! Asupra sistemului politic viitor, nu pot decât să închei cu celebra cugetare a sociologului francez PROUDHON, care a spus că "Sistemul politic al omenirei este un echilibru general al Statelor, solicitat şi sprijinit unele pe altele şi în care libertatea şi viaţa există în permanenţă prin acţiunea reciprocă. Acest echilibru este o pace negativă, întemeiată pe o ameninţare mutuală ".

+

+ +

Trecând la partea a doua a comunicărei mele, doresc să ating câteva puncte în legătură cu apărarea naţională, ceeace se defineşte prin apărarea independenţei Statului Român, contra oricărei cotropiri şi sub orice formă. Această apărare nu se poate face, ea nu este asigurată cel puţin un timp cât de scurt decât prin forţele armate. Părerea mea este că, cu cât un Stat este mai mic, cu atât trebue să aibe forţe militare mai bine organizate şi chiar mai numeroase, căci istoria ne dovedeşte că Statele mari au râvnit adesea să ocupe statele mici pentru diferite motive, dar au ocupat aceste state numai prin forţa armelor. Este dela sine înţeles că voi atinge această problemă numai în cadrul tratatului de pace, care după cum ştiţi şi Dvs.ne lasă forţele militare, nu le desfiinţează total ! Trebue să privim această problemă numai prin prisma tratatului de pace ! Pentru a vedea viitorul trebue să aruncăm o privire retrospectivă în trecut. Ce am avut bun, ce lipsuri am avut, ce experienţă am căpătat din răsboaiele duse în ultimii 6 ani ???

La o armată trebue să privim în primul rând doi factori de căpetenie : DOCTRINA şi ORGANIZAREA. Si în primul rând trebue să cercetăm doctrina, adică PENTRU CE SCOP pentru ca apoi să trec la organizare, CUM AM SA FAC ?

Trebue să declar că doctrina noastră nu a fost o doctrină propriu zisă românească sau naţională. Dacă privim înapoi cu un secol şi mai bine, va trebui să însemnăm aci câteva date istorice. La 1830 doctrina noastră militară era rusească, sub influenţa Regulamentului organic ; la 1864 Caza Vodă aduce o misiune militară franceză; sub regele Carol I am adoptat doctrina germană cu o uşoară influenţă franceză; dela 1920 - 1940 am adoptat aproape în întregime doctrina franceză; între 1940 - 1944 am trecut la doctrina germană ; dela

1944 şi până în zilele noastre, vă rog să-mi daţi voie să las un semn de întrebare. A sosit deci momentul să ne facem o doctrină proprie şi să nu mai adoptăm ci să adaptăm şi pentru aceasta ar fi bine să ne întoarcem cu privirea înspre trecutul nostru militar mai îndepărtat, când domnii nogrti au avut de luptat cu atâtea popoare, care au vrut să ne stăpânească, dar n'au reuşit aceasta datorită atât priceperei marilor noştri domni, comandanţi ei înşişi pe câmpul de luptă, dar şi vitejiei poporului român !

Ce genială intuiţie are Eminescu, când pune în satira 3-a în gura lui Mircea-cel-bătrân :

" Eu, îmi apăr sărăcia şi nevoile şi neamul"; aceasta în domeniul strategic; şi mai departe :

" Tot ce mişcă'n ţara asta Râul, ramul,
Mi-e prieten numai mie,
Iară ţie duşman-ţi este."

Aceasta în domeniul tactic.

Intr'un cuvânt, doctrina noastră trebue să aibă în vedere în primul rând __APARAREA FIINTEI NEAMULUI NOSTRU__. Desigur războiul are o serie de principii universale, dar este chestiunea adaptării acestor principii. Aşa dar, în elaborarea doctrinei noastre naţionale, trebue să se ţină seama mai cu osebire de următorii factori : Situaţia geopolitică; alianţe şi inamici probabili ; potenţialul industrial de pace ; situaţia teritoriului. Stabilită doctrina se poate trece mai uşor la problemaorganizării, care bine înţeles va fi privită în limita tratatelor de pace, aşa după cum am spus.

Dar, pentru a avea o bună armată de uscat, apă şi aer, trebue să se pună în primul capitol, care sunt problemele de apărare naţională, care, după mine pot fi concretizate în câteva puncte, şi care ar urma să fie desvoltate în cercul profesional militar al partidului nostru.

Aceste probleme le-aş categorisi astfel :

1). Instrucţia premilitară a tineretului.
2). Organizarea armatei de uscat, apă şi aer.
3). Instrucţia cadrelor faţă de necesităţile războiului modern.
4). Dotarea Armatei cu materiale.
5). Pregătirea populaţiei şi a teritoriului contra pericolului aerian.
6). Organizarea indistriei naţionale în legătură cu dotarea armatei.
7). Pregătirea teritoriului în vederea apărării naţionale.

Este desigur uşor să enunţi o serie de puncte, dar mai greu să poţi să le aduci la îndeplinire; de altfel aceasta este o sarcină care incumbă nu numai Ministerului de Răsboi. Totalitatea acestor probleme ar putea constitui un __plan de acţiune pentru apărarea naţională__. El va trebui alcătuit pe o perioadă mai lungă (5 - 10 ani şi pe faze) ; acest plan va trebui aprobat de M.S.Regele şi din acel moment el ar deveni obligatoriu pentru partidele de guvernământ, partidele de masse printre care se găseşte în frunte partidul nostru !

Găsesc necesar acest PLAN, pentru că în materie de apărare naţională nu poate fi divergenţe.

Cu existenţa acestui PLAN se pot stabili răspunderile; din lipsa lui s'a lucrat în trecut fără metodă, fără coordonare şi aceasta nu trebue să se mai întâmple în viitor. Dela 1923-1934 adică în 11 ani, bugetele armatei au însumat un total de

./.

57 miliarde 450 milioane ; din acestea s'au cheltuit pentru material numai 17 miliarde 770 milioane, adecă nici 1/3 pentru material.

Numai cu un plan bine stabilit, măcar în liniile lui mari, plan care să ţie seama şi de posibilităţile noastre, numai aşa ne putem asigura apărarea noastră naţională !

ss.Col.D.Cantea.

Martie 1947.

C O P I E

Vezi vol. 7. f. 588

00306

(Confidențial)

CERC DE STUDII SI SECR PROFESIONAL MILITAR

OBSERVATIUNI GENERALE

Cercul de studii central al PNT., condus de prof.Tașcă are secții de specilitate ci referenzi numiți.-

Cercul de studii este un fel de Stat Majir tehnic al Centrului; el redactează, după indicațiile centrului, dispozițiile politice.

Centrul se documentează însă după statistici și informații, adică adună material documentar necesar, prin Cercurile profesionale de specialitate, care sunt un fel de servicii de aprovizionare, cu materiale științifice, statistice și spirituale; deci Secția militară din Cercul de studii de o pildă se documentează prin C.P.M.

Statutele prevăd la art.58, că Cercul profesional este un organ politic auxiliar al organizației politice și în läuntrul ei adică este subordinat politicește șefului org.politice. Deci organizația centrală are Cerc prof. central, cea județeană și de capitală, de asemenea, au Cercuri profesionale de specialităț cari depind politicește de org.politice respective, iar din punct de vedere al profesiei(Tecnic), depind de cercul prof.superior lor; Cercul prof. al Capitalei sau de Județ, în specialitate, depinde de C.P. central de aceiași specialitate, alimentând secția respectivă, din Cercul de studii central, pe cale erarhică. Organizațiile în subordine au și ele secții de studii, independente sau cari țin de Cercul prof.resp.local, dacă organizația nu-i vastă.-

Centrul a avut până în Oct.1946 numai, Secția militară în cadrul cercului de studii, nu a avut însă Cerc. prof. militar central.-

In 1946 Oct. Capitală a transformat însă acea secție militară a cercului de studii, în cerc prof. militar pe Capitală, sub președ. ales cu durata de un an.-

Central dar, trebuie să-și refacă secția militară, din cercul său de studii central, condus de Dl.Tașcă și să-și formeze și Cerc prof. milit.central pe Țară; de oare ce, în județe sunt mulți militari, cari nu pot fi băgați în cercul prof.militar pe Capitală și nici lăsați fără organizare; ele cer directive.

..//..

00307

Acest cerc.prof.milit,pe Tară,trebuie să fie precedat de cercuri pe judeţe, căci pe Capitală el există deja. După aceasta,delegaţi din cercurile pe judeţe şi pe capitală în Oct. (când se va alege iar şi comitetul pe capitală), vor alege un Comitet executiv, care cu asistenţa delegatului centrului,va alege preşedinte şi comitetul de conducere pe ţară al C.P.M. - de care depinde tecniceşte,cerc.prof.mil.pe capitală şi cele de judeţe.

In acest scop şi cum lucrarea este incepută la judeţe, de către o parte din comitetul actual ae necesar că,iniţiatorii acestei lucrări: preşed.şi cei doi vice preşed.cari au inceput, complectaţi cu 4 la 10 alţi militari din capitală şi judeţe,să continue a organiza cercurile prof.mil.pe judeţe şi să prepare adunarea din Oct.1947.

Trebue a se da către judeţe instrucţiunile centrului pentru executarea org.acelor cercuri judeţene,pe răspunderea şefului de organizaţie.

Privitor la statute şi regulamente.

Statutele se revizuesc şi trebueşte prevăzut în ele norme mai precise asupra org.centrelor prof.mai ales militare şi la aplicarea art.17 al.c., 37 al.h, 58,59,65,tec, şi pus in concordanţă cu statutele şi regulamentul provizoriu al capitalei, care conţine norme cari nu sunt in statute şi nu se potrivesc p pentru judeţe, şi cu modul de alegere al preşedintelui (după statute); aşa de pildă, cele privitoare la numărul de voturi şi de membri la o alegere de org.politică: după Regulamentul Capitalei se cere 300 membri şi nu se potrivesc nici nici cu o alegere de cerc profesional,unde se poate să avem de a face,nu cu masse mari,ci număr restrâns de specialişti sau intelectuali (în judeţe mai ales); dar alegerea trebue să fie paralelă cu cea politică.-

In organizaţiile politice se alege întâi preşedintele, apoi comitetul, după statute; la org,capitalei, este invers şi deci nestatutar şi contra art.58.

Comitetul central al cercului prof.mil.actual crezându-se că este şi pe ţară, a elaborat şi un regulament al C.P.M. pe ţară şi l-a trimes spre aprobare; el se potriveşte cu normele de mai sus ale capitalei, dar nu cu statutele în ce priveşte alegerile,trebueşte dar modificat şi pus în concordanţă cu statutele şi adică, luat o hotărâre în privinţă lui.

..//..

S'au primit de la județe, rezultate provizorii de alegeri de cercuri profesionale milit.și cereri de directive(cele date prin Dreptatea nefiind suficiente).

Cercul prof.mil.este unicul care a inceput org.pe județe și regionale cu gen.V.Zorzor și V.Barbu și pe sectoare în Capitală cu col.S.Stoika; a redactat și el regulament și directive și a instituit comisiuni pentru deblocați și epurați etc.

In 4 luni i s'a inzecit numărul de membri activi,are în capitală peste 500 din care 20 generali,40 coloneli și ar avea și mai mulți,dacă nu ar fi timorare. El a dat mare sprijin PNT. în alegeri de și a suferit prigoane cari sunt în curs.

Orice prg. politică are interes a avea un cerc prof.mil. la dispoziția sa, de cât a lăsa pe militari risipiți; astfel va avea un sprijin moral și material puternic mai ales în alegeri, având in vedere că ar fi o grupare de energii și competențe disponibile disciplinate și neextremiste, nu ca cercurile masselor de meseriași,de opildă.

Sunt județe cari,ezită,din necunoștință de cauză,de a-și organiza cercuri prof.mil.Pe când partidul are interes a nu lăsa pe acești militari neorganizați,în folosul lui.Județele trebue să știe că e mai bine a avea pe acești militari organizați sub autoritatea lor,decât a le lăsa cum sunt,putând fi mai încomode pentru ele.-

Privitor la reorgnaizarea Secției militare din Cercul central de studii

Este natural că acea secție să conțină elemente militare și asimilate,ofițeri și ingineri specialiști in aviație,artilerie,pulberi, tec. De asemenea să conțină ofițeri de Stat major probați și cu experiență și de asemenea ofițeri din Cercul prof.mil.central și al Capitalei.-

Referentul trebue să fie de preferință un ofițer cu prestigiu și trecut bine stabilit. Ar fi natural ca președ.cercurilor prof.mil.central și al capitalei să intre de drept în acea secție militară (de fapt stat major politic al PNT.)

Se va observa că,pentru demnitățile importante politice date de guvernul partidului N.T. ofițerii meritoși, să fie consultat Cercul prof.mil., atât pentru ofițerii de rezervă cât și cei activi, căci nici un alt for nu-i cunoaște mai bine. Numai așa se vor putea evita surprinderile și numai așa arivișțtii și protejații pe nedrept, nu vor ajunge să producă nemulțumiri și alte neajunsuri.-

---oooOooo---

Cercul miltar profesional central
al P.N.T.

______

copie vezi vol. 7. f 531.

25 N/46
00309

Dare de seamă

Activitatea Cercului profesional militar.al P.N.T.

După ce am fost ales în unanimitate preşedinte (pr.v.25,25) a fost următoarea:

1)In şedinţele Comitetului la Club,am distribuit însàrcinările între membrii Comitetului.

In şedinţa plenară de la 15 Nov.a memorilor din Buc. am explicat legea electorală şi ales delegaţii din Comitet şi din alţi membri,pentru a merge la dispoziţia Sefilorrde Sectoare şi o parte la casa Dlui Preşedinte,unde au petrecut noaptea. Am fost însă declaraţi la siguranţă şi în ziua de 16,au fost arestaţi toţi delegaţii,afară de cei destinaţi pentru M.S.Major,Inspect.de Jandarmi şi la casa Dlui Preşedinte.

2)Subsemnatul am fost supravegheat şi un comisar a stat la portar toată ziua de 19.- Neobţinând nici eu nici familia Certificat de alegator,am făcût proces,la Ocol.I. şi cu toate că am câştigat şi s'a făcut cunoscut la Primăria de Albastru să-mi dea Certificat,mi s'a refuzat ,cu taote că am stăruit 2 zile;am raportat cazul prin biuroul electoral al PNT.- Deci nu am votat;dar am stat în legatură continuă cu Comitetul şi am întrunit acasă la mine,biroul compus din Preşed. vice-Preşedinţi şi secretar (pr.v.Confidenţial No.1).

3)Am luat cunoştinţă că şi membrii noştri,cari au petrecut noaptea la Dl.Preşedinte,au primit mandate de aducere,cum şi cei cari au însoţit pe Dl.Preşedinte la Secţiile de votare în consecinţă ei nu au mai dormit şi stat la casele lor de atunci şi până astăzi;siguranţa svoneşte că suntem o organizaţie clandestină. Deci: Sunt sau au fost 12 arestaţi din membrii noştri,lucru pentru care am anunţat pe Dl,Maniu (prin D. Serdici)pe Dl.Mihalache(prin Dl.Nistor Badea)şi pe Dl. adv. Pascu şi General Zorzor cari s'au dus personal să vadă,căci mi s'au plâns rudele prin telefon.- In zilele de 16 la 24 fiind bolnav de Papatace,nu am eşit din casă,ci am primit numai legăturile cu Comitetul,eu fiind debilitat.

\+ +
\+

Organizarea Cercului profesional militar al PNT,este pe ţară,de oare ce aşa a fost indicaţia Dlui preşedinte prin delegatul său şi pentru ca noi să putem avea legaturi şi cu cercurile judeţene;

Comitetul ales este restrâns,un fel de delegaţie permanenta şi serveşte şi pentru Capitală;el ~~xa~~ se va lărgi când va avea delegaţii org.judeţene,devenind un fel de Comitet executiv.-In acest scop,am destinat prin încheere de pr.v.pe Dl. Col.Stoica St. să se ocupe cu org.cercului profesional militar al Capitalei,indicându-i detaliile. Gen.Zorzor s'a însărcinat cu Regionala v.Regat,şi Gen.V.Barbu cu Ardealul.Gen.Stoica Gr.ultimul vice preşedinte este delegat cu org.Secţiei technico militară.

\+ +

00310

ACTIVITATEA BIROULUI DE PRESA P.N.T. IN INFORMAREA TENDENTIOASA A PRESEI STRAINE SI RASPANDIREA STIRILOR TENDENTIOASE SI ALARMISTE IN TARA.

Copie. vezi vol. 7. f 621–622,

00311

R E F E R A T

La 15 Octombrie 1944, subscrisul am fost însărcinat de Dl. Preşedinte Iuliu Maniu cu organizarea unui Birou de Presă, trebuind să deservească în rândul întâi Misiunele şi Corespondenţii străini.

Situaţia politică de atunci şi dintr'o bună parte a anului 1945 neîngăduind o informare în scris a corespondenţilor străini (prin buletine zilnice), din pricina riscurilor legate de această informare, m'am mărginit la informarea Misiunilor Străine, unde orice document scris le predam, acesta devenea act confidenţial şimcu totul secret.

In felul acesta am făcut întreaga informaţie a Misiunilor străine pâmă în ziua de azi.

Sub regimul existen azi se poate face, desigur, nu numai informarea Misiunilor străine, afuntaşilor şi Organizaţiilor Partidului, dar şi a corespondenţilor streini,desigur menţinând o clasare şi o scriere a diferitelor ştiri şi informaţiuni.

Pentru timpurile actuale - fără a ne ocupa aci de transformările şi perfecţionările pe care Biroul de Presă al Partidului le va putea atinge în viitor -- Biroul de Presă, are, după mine, următoarea misiune:

1) Să difuzeze pentru fruntaşii partidului şi pentru organizaţiile judeţene toate ştirile şi informaţiunile din străinătate, comunicări prin radio sau din presa străină şi comunicări oficiale guvernamentale din Anglia şi America, informaţiuni pe care le obţinem prin buletine cari ni se încredinţează de către Misiuni, ştiri şi informaţiuni carin din pricina restricţiunii la care este supusă presa noastră, nici un român nu le poate citi în presa noastră şi nici obţine prin alt izvor.

2). Să difuzeze Misiunilor şi corespondenţilor streini cu o prealabilă selecţiune a informaţiilor, ştirile interne,cari din acelaş mitive de restrângere a circulaţiei ştirilor şi informaţiilor, num pot apăra în Presa română.-

Aceste două obiective cari constituesc atribuţiunilr Biroului de Presă în momentele actuale şi pentru imediatul viitor,necesită următoarea organizare şi următorul personal:

00312

1) Pentru difuzarea ştirilor streine fruntaşilor şi organizaţiilor Partidului:

a) un traducător din englezeşte în româneşte

b) o funcţionară dactilografă cu salariul de Lei 250.000 lunar

Pentru moment ca şi în trecut, traducătorul este chiar subscrisul fără remuneraţie.

2) Funcţionara biroului de mai sus scrie direct pe matriţe şi trimite până la ora 12 matriţele biroului al 2-lea, Biroul de difuzare. Acesta se compunea dintr'un funcţionar priceput la mânuirea unui Gestettner şi dintr'un curier care transmite plicurile fruntaşilor partidului. Restul exemplarelor de preda Secretarului General pentru difuzarea la Organizaţiilor Judeţene.

Pentru îndeplinrea celei de a doua Misiuni a Biroului de Presă, adică difuzarea ştirilor interne misiunilor şi corespondenţilor străini, se necesită un birou compus de un secretar de redacţie şi un ajutor al său (unul din aceştia ocupându-se şi cu tragerea la Gestettner sus menţionat) de o dactilografă, şi de cel puţin doi informatori cu relaţii în cotidianele şi revistele Capitalei şi dacă e posibil cu acces şi la diferitele autorităţi actuale.

In afară de aceasta la Secretariatul General trebue desemnat un funcţionar, care având âermanent contact cu Secretarul General să remită în fiecare zi până la ora 11 un buletin scris cu toate ştirile interne dela toate organizaţiile Partidului, acestui al 3-lea birou sus menţionat.

Acestte ştiri până la ora 12 trebuesc controlate şi de conducătorul Biroului Presei, care va indica pe răspunderea sa, cari din aceste ştiri se comunică Misiunilor şi care corespondeţilor streini sau amândorora.

In birourile Presei accesul oricărui străin de acest birou trebueşte riguros interzis, pentru a împiedica, ceeace s'a petrecut în trecut, ca agenţi provocatori să poată creia dificultăţi organizaţiei noastre de Partid.

Salariile birourilor 2 şi 3 trebuesc să fie:

a) Secretarul de redacţie .... 350.000 Lei lunar

b) ajutorul său (care lucrează şi la Gestettner).. 300.000 lei

c) Dactilografa ..... 250.000 lei lunar

d) informatorii după seriozitatea muncii prestate

e) curierul ..... 100.000 lei lunar şi care dacă este posibil

./.

locuinţă în localul sediului central.

Secretarul.de Redactie are deasemeni atribuţiunile sale să ia zilnic contact cu birourile ministrului nostru de Stat Dr. Haţeganu pe care-l vom ruga să ne transmită zilnic toate ştirile interesante pentru Misiuni sau corespondenţii streini, pe cari nu le remite direct acestor misiuni.

Comitetul de Presă al Partidului, din care face parte şi conducătorul acestui birou de Presă, va ţine cel puţin odată pe săptămână şedinţe, pentru lucrări de îndrumare şi asigurare a bunului mers din toate punctele de vedere a acestui serviciu. Din Comitetul Presei nu trebue să lipsească casierul central.

ss) Ing. Vasile Serdici

27 Martie 1946

copie rezerva 7/623 003144

PROCES - VERBAL

al şedinţei COMITETULUI PRESEI, din ziua de 4 Aprilie 1946, ora 18,3o.

Prezenţi Dnii Ghiţă Pop, Aurel Dobrescu, St. Mihăescu, V, Serdici şi Ion Hudiţă.

Luându-se din nou în discuţiune reorganizarea Biroului Presei şi cercetând în această privinţă referatul Dlui Serdici, se hotărăsc în unanimitate următoarele:

D. Serdici continuă să lucreze traducerea ştirilor zilnice externe, din buletinele engleze şi americane, cât şi din " Journal de Geneve", " Zürich Zeitung", dictând textul român unei dactilografe, care-l scrie direct pe matriţe.

Aceaszä matriţă se trimite Biroului Presei, la Sediul Central, unde i se pune la dispoziţie vechiul local din etajul I şi unde un funcţionar (d. Beldeanu sau D-na Fundescu) execută multiplicarea pe Gestetner. Numărul copiilor se va indica, dacă trebueşte să întreacă acel normal de 5o, de către d.Secretar General ţinând seamă de necesităţile acestui Secretariat General.

D. Boşca Mălin face revista presei româneşti şi celei ungare revista presei într'un număr corespunzător aceluia al funtaşilor partidului aflători în Bucureşti, iar extrasele prin presa ungară pe matriţă, multiplicându-se în acelaş număr ca şi celelalte menţionate mai sus. La aceasta se adaugă ştirile interne, care nu apa în ziarele româneşti şi care se comunică misiunilor si corespondenţilor străini. Culegerea acestor ştiri incumbă deocamdată D-lor Boşca Mălin şi Beldeanu, care înainte de a le multiplica, le va prezenta D-lui Serdici.

Salariile stabilite pentru funcţionari sunt: d.Boşca Mălin 35o.ooo lei din cari 3oo.ooo achitaţi de Partid, iar 5o.ooo puşi la dispoziţia din bunavoinţa D-lui Dr. Dobrescu,D.Beldeanu - 3oo.ooo lei, iar dactilografa câte 2oo.ooo lei, Aceste salarii s'au fixat ţinând seamă de salariile celorlalţi funcţionari ai Partidului şi vor fi mărite eventual,odată cu mărirea celorlalte salarii.

.//.

In ce priveşte "DREPTATEA",Comitetul Presei a rugat pe Dl. Ghiţă Pop a prelua tutelarea redacţiei şi administraţiei,pentru a asigura propăşirea gazetei, de care este atâta lipsă.

TRADUCERE
din limba engleză.

Copie. vezi vol. 7. f. 680

00316

/ EXTRAS DIN "NEWSWEEK" 14 Octombrie 1946/.

DA PE ROMANESTE.

Românul, Ralea, are încă de câstigat încrederea Rusiei. Organizato al Miscării de factură nazistă "muncă si bucurie" în 1938, un stâlp al Tronului în timpul dictaturii Gărzii de Fier şi al alianţei cu Axa, Ralea s'a îndreptat înspre stânga Marxistă pentru prima dată după respingerea Germanilor la Stalingrad. El a petrecut câteva săptămâni într'un lagăr de concentrare după ce obtinuse avocaţi pentru apărarea comunistilor încarceraţi. Acestea si asemănătoarea servicii în favoarea comunistilor au fost decisive în numirea sa ca Ministru al Artelor după eliberarea României.

Trei membrii ai suitei sale cu înfăţisare severă, înregistrati la sofeuri, sunt arătaţi de liberali români din Wasihgton ca agenti ai Serv. Secret contralat de ruşi. Atasatul său de presă Alphonse Voegel, a supraveghiat purificarea presei române. Sosind în Capitală în fruntea sofeurilor, Ralea a încredintat unui prieten că o alegere liberă în România, ar readuce la putere vechiul partid tărănesc. Cu toate acestea, peste câteva săptămâni Ralea se va întoarce la Bucuresti pentru aşi pune candidatura la Parlament din partea partidului pro-comunist al Frontului Plugarilor.

copie. vezi vol. 7. f. 682

00317

APEL CATRE DEMOCRATIILE LUMII

Victoria Națiunilor Unite, obținută cu imense jertfe de vieți omenești, a însemnat pentru întreaga lume civilizată, triumful ideilor de libertate și dreptate socială.

Instaurarea lor, reprezintă revolta tuturor popoarelor lumii, împotriva tiranilor și dictatorilor, cu denunțarea regimurilor de teroare și indolența și înlocuirea lor, prin regimuri de adevărată democrație, bazată pe expresiunea liberă a voinței cetățenilor lor.

In baza acestui sfânt principiu și în numele Adevărului și Justiției, acum în preziua alegerilor parlamentare din România: Partidul Național Țărănesc, Partidul Național Liberal și Partidul Social Democrat Independent prin Președinții lor Domnii Iuliu Maniu, C.I.C.Brătianu și Constantin Titel Petrescu, se adresează tuturor democrațiilor lumii, pentru a denunța minciuna, violența și teroarea, care constituesc principiile de acțiune ale regimului guvernamental din această țară.

După patru ani de subjugare hitleristă și dictatură fascistă, prin opera de persuasiune și jertfă dusă de Partidele noastre, România s'a alăturat Națiunilor Unite, aducând o contribuțiune hotărîtoare la înfrângerea inamicului comun. Actul de eliberare dela 23 August 1944 și încheerea Armistițiului din 12 Septembrie 1944 au consacrat triumful politicei noastre de rezistență și au făgăduit instaurarea unei democrații reale.

Ca urmare a recunoașterii acestei acțiuni, Acordul dela Moscova intervenit la 16-26 Decembrie 1945 între Miniștrii de Externe ai Uniunii Sovietelor, Marii Britanii și Statelor Unite, a garantat țării noastre instituirea unui Guvern autonom, expresiune a unui parlament liber ales prin sufragiu universal, nemăsluit.

In dispreţul acestor deciziuni Guvernul român alcătuit din elemente comuniste și câteva grupări improvizate - satelite sau camuflate - impus la 6 Martie 1945 prin teroarea unei minorităţu turbulente, întreține un regim de totală suprimare a drepturilor și a libertăților omului.

Nici o manifestare politică - opusă Guvernului - nu este îngăduită.

Libertatea cuvântului este desființată. Exprimarea în scris a vederilor politice este paralizată prin exercițiul abuziv al Cenzurei, prin refuzul hârtiei și al accesului la tipografii.

Partidul Social Democrat Independent nu are nici azi autorizația de apariție a oficiosului său "Lumea Nouă".

./.

Intrunirile şi desbaterile publice sunt făcute imposibile, prin ingerinţe administrative: prin bande înarmate de huligani care distrug, rănesc şi ucid sub protecţiunea şi la instigaţia Guvernului; prin lipsa sancţionării criminalilor politici sau prin pedepsirea celor ce dau localurile pentru adunări.

Difuzarea ideilor politice este stăvilită prin împiedecarea oricărui contact între cadrele partidului şi masele poporului. Un sistem permanent de vexaţiuni personale, de procese înscenate, de arestări, detenţiuni ilegale, percheziţiuni, confiscări şi licenţieri din serviciu întreţine o continuă atmosferă de intimidare cu scopul de a scoate din luptă politică elementele dinamice şi reprezentative ale opoziţiei.

Legea electorală elaborată fără a ţine seama de obiecţiunile Partidelor participante la Guvern în baza acordului dela Moscova, înlesneşte în principiu frauda şi coruptia, iar în fapt se aplică abuziv şi tendenţios.

Listele electorale întocmite fără publicitate, omit marea masă a cetăţenilor, trecând în schimb de repetate ori partizanii regimului.

Secţiile de votare sunt fixate la mari depărtări sau în interiorul instituţiunilor unde violenţa morală se va putea exercita fără control.

Biurourile electorale sunt alcătuite din funcţionari ai Guvernului cu eliminarea magistraţilor, lipsind de orice obiectivitate calculul voturilor.

Manifestele condidaţilor sunt confiscate şi numeroşi candidaţi arestaţi.

O poliţie şi un corp de jandarmi special recrutaţi precum şi partizani ai regimului îmbrăcaţi în uniformă militară, înlesnesc înfăptuirea metodelor electorale guvernamentale.

In această situaţiune, forţele adevărate democratice ale României reprezentate din Partidele noastre, îndreaptă pline de nădejde către toate democraţiile lumei, un apel de solidaritate, în lupta lor, împotriva celei mai odioase dictaturi.

Socotim că opinia publică mondială democrată, trebue, ca în afara planurilor viitoare de realizare a ţelurilor ei, să fie preocupată şi de înlăturarea cauzelor imediate care le subminează.

.//.

Demascând minciuna și teroarea, afirmând și impunând drepturile și libertățile omului în această parte a Europei, democrațiile lumei vor desăvârși idealurile eterne ale umanității și vor salva pacea lumii, amenințată ori unde democrația sinceră nu triumfă.

ss. Iuliu Maniu
PRESEDINTELE PARTIDULUI
NAȚIONAL TARANESC

ss. C.I.C.Brătianu
PRESEDINTELE PARTIDULUI
NATIONAL LIBERAL

Const.Titel Petrescu
PRESEDINTELE PARTIDULUI
SOCIAL DEMOCRAT INDEPENDENT

00320

Appeal to all the Democracies of the World.

The victory of the United Nations, gained only by the great sacrifice of human lives, meant for the whole civilised world, the triumph of the ideas of liberty and social justice.

The restoration of the ideas of liberty and social justice, represents the revolte of all the people of the world, against the tyrans and dictators, so changing the reign of terror to the reign of true democracy, based on the right of free expression by all citizens.

In the name of this sacred principle and in the names of Truth and Justice, now, before the forthcoming elections in Rumania, the National Peasant Party, the National Liberal Party and the Independent Social-Democrat Party, through their presidents, Messrs. Iuliu Maniu, I.C.I. Brătianu and Constantin Titel Petrescu, are addressing to all the democratic countries of the World, a denouncement of the lies, violences and terrors which are constituting the principles of action of the actual Government of this country.

After four years of hitleristic oppression and fascist dictatorship and through heroic sacrificies and great persuasing by our Parties, Rumania joined the United Nations, so bringing a solid contribution to the downfall of the common enemy.

The Act of eliberation of the 23rd August 1944 and the signing of the Armistice on the 12th September 1944 have consecrated the triumph of our policy of resistance and have promised us the restoration of the real democracy.

In recognition of this action the Moscow Agreement of 16-26 December 1945, between the Foreign Ministers of the Soviet Union, United Kingdom and United States has guaranteed to our Country the restoration of an independent Government, which should be the expression of a free Parliament elected by fair and universal voting.

Despite these decisions, the Rumanian Government, composed of communistic elements and several improvised satellite and camouflaged groups -imposed on the 6th March 1945 by the terror of a violent minority- is carrying out a reign of total supression of the most elemental human rights and freedom. Not one single political manifestation opposing the Government is allowed. Freedom of speech is forbidden. The publication of pamphlets and newspapers exposing our political views is paralysed by the abuse of the censorship, by the refusal of supply of necessary paper, and by stopping our access to the publishers.

Up to date, the Independent Social-Democrat Party, has not been granted the necessary authorisation for printing of their official newspaper "Lumea Nouă" (The New World).

Meetings and public debates are made impossible by administrative difficulties, by armed gangs of hooligans, who are destroying, wounding and killing under the protection and instigation of the Government, by non-punishement of political criminals and by punishing those people who are lending buildings for our meetings.

The spreading of our political views and ideas is stopped by not allowing the contact between members of our Parties and the general public. A permanent system of personal annoyance, of trials without grounds, of arrests and illegal detentions in prison, of searches, confiscations and, discharge from jobs, are keeping up continual atmosphere of intimidation with the purpose of eliminating from the political fight the active and representative elements of the Opposition.

The Electoral Law, made without paying any attention to the objections of the opposition parties, which participate in the Government in accordance with the Moscow Agreement, is helping in principle the fraud and corruption and in fact is applied abusively and in a prejudiceest manner.

./.

./.

. The Electoral lists, compiled without publicity, are omitting the great mass of the citizens and at the same time are giving partisans of the Government, the chance to vote several times. The voting centres are fixed at great distances from the electing centres or are fixed inside institutions where violence can be exercised without control.

The Electoral offices are exsercised by the Government eliminating judges, magistrates, and so making the calculations of the votes non--objective. The pamphlets of our candidates are confiscated and candidates arrested.

A psuedo police force and a special corps of geandarmes were recruited among the partisans of the Government and dressed in military uniforms, to help the carrying out of the electoral methods of the Government.

In such a situation, the forces of the real democracy of Rumania, represented by our Parties, are sending with great hope to all the Democracies of the World, an appeal for moral support in their fight against the most disgusting dictatorship.

We think that the democratic public of the World must -besides having future plans of social progress- must be made aware of the immediate dangers which are undermining democracy.

Demasking the lies and terrors, affirming and imposing human rights and liberties in this part of Europe, the Democracies of the World, will carry out the eternal ideas of humanity and will save the peace of the world, menaced wheresver the sincere democracy does not triumph.

President of the
National Peasant Party

(Iuliu Maniu)

President of the
National Liberal Party

(I.C.I. Brătianu)

President of the
Independent Social-Democrat Party

(Constantin Titel Petrescu)

00322

APPEL AUX DEMOCRATIES DU MONDE

La victoire de Nations Unies, obtenu avec d'immenses sacrifices de vies humaines a été pour le monde civilisé le triomphe des idées de libérté et de justice sociale.

Leurs avènement représente la revolte de tous les peuples du monde contre les tyrans et les dictateurs et l'intention de flétrir les régimes de terreur et d'intolérance en les remplaçant par un régime de vraie démocratie basé sur la libre expression de la volonté de tous les citoyens.

En Vertu de ce principe sacré et au nom de la Vérité et de la Justice en ce jour et à la veille des élections parlementaire de Roumanie, le parti National Paysan, le parti National Libéral et le parti Social Démocrate-Indépendant par leurs présidents MM. Jules Maniu, C.I.C. Brătianu et Constantin Titel Petrescu, s'adressent à toutes les démocraties du monde pour dénoncer le mensonge, la violence et la terreur qui constituent les moyens d'action du régime gouvernemental de ce pays.

Après quatre ans de domination hitlerienne et de dictature fasciste, l'oeuvre de persuassion et de sacrifices héroiques de nos partis a mené la Roumanie aux côtés des Nations Unies en leur apportant une contribution décisive à la victoire finale contre l'énnemi commun. L'acte de libération du 23 Août 1944 et la conclusion de l'Armistice du 12 Septembre 1944 ont consacré le triomphe de notre politique de resistance et promis l'avènement d'une réelle démocratie. A la suite de cette action l'Accord de Moscou intervenu les 16-26 décembre 1945, entre les Ministres des Affaires Etrangères de Grande Bretagne, de l'Union Soviétique et des Etats Unis, a garanti à notre pays la constitution d'un gouvernement autonome et l'élection d'un parlement libre. En dépit de ces décisions, le gouvernement roumain formé l'élements communistes et de quelques groupements improvisés - satelite ou camouflé, imposait le 6 Mars 1945 par la terreur d'une minorité turbulente, entretient un régime de suppression totale des droits et des libértés de l'homme.

Aucune manifestation politique contre le gouvernement n'est ~~perm~~ admise.

La libérté de la parole est supprimée. L'expression par écrit des idées politique est paralisée par l'exercice abusif de la censure, par le refus d'allouer les cotes de papiers et l'accès des imprimeries.

Le parti Social-Démocrate-Indépendant n'a même pas obtenu l'autotisation de publication de son officieux (Le monde nouveau).

./.

Les réunions et les débats publics sont rendus impossibles par les ingérences administratives; les bandes armées détruisent,blessent et tuent sous la protection et à l'instigation du gouvernement. Les criminels politiques ne sont pas sanctionnés,mais en échange le sont ceux qui prêtent leurs locaux pour les réunions.

Les idées politiques ne peuvent être répandus car le contact entre les cadres des partis et les masses du peuples,est rendu impossible. Un système permanent de vexation,de procès,d'arrestations,de détentions ilégales,de perquisitions,de licenciement,de confiscation,entretiennent une atmosphère permanente d'intimidation dans le but de mettre hors de l'arène politique les élements dynamiques et représentatifs de l'opposition.

La loi électorale élaborée sans que les objections des partis qui participent au gouvernement soient prisent en considération facilite en principe la fraude et la corruption et en faite est appliquée d'une manière abusive et tendentieuse.

Les listes électorales dréssées sans aucune publication omettent la grande masse des citoyens,mais contiennent en échange à plusieurs reprise les partisans du régime.

Les sections de vote sont fixées à de grande distance ou à l'intérieur des institutions,la violence morale pouvant ainsi être exercée sans aucun contrôle.

Les bureaux électoraux sont constitués par des fonctionnaires du régime,les magistrats étant éliminés,ce qui menera à un manque total d'objectivité lors du calcule des voix obtenus.

Les manifestes des candidats sont confisqués et les candidats arrêtés.

La Police,la Gendarmerie spécialement recrutée ainsi que les partisans du régime en tenue militaire facilitent les méthodes électorales employées par le gouvernement.

Cette situation oblige les forces réelement démocratiques de notre pays représentées par nos trois partis,d'adresser pleins d'espoirs un appel aux démocraties du monde,un appel de solidarité dans leur lutte contre la plus odieuse des dictature.

Nous pensons que l'opinion publique mondiale démocratique,doit non seulement se préocuper de la réalisation de son but,mais d'éliminer aussi les causes immediates qui le sape.

Les démocraties du monde en affirmant et en imposant les droits et les libértés de l'homme dans cette partie de l'Europe arriveront à instaurer les idéaux éternels de l'humanité et sauveront ainsi la paix du monde menacée partout,où une sincère démocratie est empêchée de triomphe

Le Président du parti National Paysan – Le Président du parti N.Libéral
ss/ Jules Maniu ss/ C.I.C.Brătianu

Le Président du parti Social-Démocrate-Indépendant ss/ C.Titel Petrescu

00324

TRADUCERE
din limba engleză.

INCIDENTELE DIN INCHISORILE DIN PITESTI SI CRAIOVA

Eri s'au intâmplat grave incidente în închisorile din Pitesti şi Craiova.Stim foarte putin despre Craiova.

La Pitesti prietenii nostrii chinuiti de foame si rău tratament au reusit să se urce pe acoperiosul inchisorii si de acolo au pornit să strige cu glas tare că sunt flămânzi şi muritori de foame implorând populatia,care intre timp se adunase in jurul inchisorii în număr mare, să le trimită mâncare.

Directiunea inchisorii a cerut ajutor si scurt timp după aceea au sosit trupe cari amenintau cu mitralierele.

Cu oarecare dificultate deţinuţii au fost forţaţi să coboare în celulele lor.Imediat a inceput o foarte severă curăţire,şi în aceaşi noapte 58 din prietenii nostrii în frunte cu prietenul nostru Colţesti,Seful Org.noastre din Vâlcea au fost incărcati în vagon de cale fereată ţi trimişi,după cum presupunem,la Aiud,care este cea mai oribilă inchisoare din România.Convoiul de detinuţi a fost văzut ultimadată in statia din Râmnicul Vâlcea.

/La acestia s'a mai adăugat ulterior un lot dela Craiova in frunte cu Dr.Virgil Solomon fost Ministru.Au fost duşi toţi la Aiud/.

/Text adăugat scris de mână cu cerneală/.

6

00325

DOCUMENTE PRIVITOARE LA ACTIVITATEA ASA ZISULUI COMITET DE ASISTENTA P.N.T. IN DPRIJINIREA ELEMENTELOR AFLATE IN ANCHETA SUB STARE DE AREST SAU INCARCERATE IN EXECUTAREA PEDEPSELOR.

copie vezi vol. 7, f. 79 000327

HOTARARILE

delegației permanente a Partidului Național Țărănesc

Delegația Permanentă a Partidului Național-Țărănesc, completată cu deputații și președinții de organizații aflați în Capitală, a ținut ședințe în zilele de 25 și 26 Aprilie.

S'au examinat situația internă și deținerea ilegală în lagărul dela Pitești sau în închisori din București a câteva sute de fruntași național-țărăniști din toate județele.

Aceștia au fost arestați fără să li se poată imputa vre-o vină reală și fără a se emite mandate de arestare contra lor, pentru a putea fi apărați.

Sunt ținuți în condițiuni atât de neomenești, încât viata lor ste în primejdie.

S'a hotărît să se reia acțiunea în justiție împotriva acestor dețineri, contrarii celor mai elementare principii de drept.

Se va face apel la opinia publică din țară și străinătate contra desființării în România a drepturlor fundamentale ale omului de către guvernul român, care nesocotește toate pactele internaționale, ce asigură respectul acestor drepturi, deși el este obligat să le execute.

S'au rezolvat chestiuni de partid.

O ședință viitoare a delegației va fi destinată cercetărei situației economice și financiare a țării.

COPIE

Vezi vol. 7 f. 795

00326

PARTIDUL
NATIONAL-TARANESC
Organizaţia Centrală

CATRE MEMBRII SI PRIETENII PARTIDULUI
NATIONAL - TARANESC,
CATRE BUNII ROMANI,.

fac un călduros apel să binevoiască a uşura cu obolul lor familiile celor asasinaţi, pe cei cari suferă din cauza persecuţiilor actualului regim, fiind răniţi, condamnaţi la inchisoare, trimişi în judecată sub stare de arest, înlăturaţi din funcţiuni sau chiar din câmpul muncii.

Mulţumesc acelor care vor aduce sprijinul lor şi sunt convins că vor fi foarte mulţumiţi.

PRESEDINTELE PARTIDULUI NATIONAL-TARANESC,

ss. IULIU MANIU

Apelul şi lista de subscripţie
încredinţate D......

C O P I E

Bucureşti 22 Iunie 19400328

vezi vol. 7. f. 816,

DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Am onoare a vă ruga să informaţi Biroul Partidului că sunt nevoit să-i cer să mă desărcineze de obligaţiunea cu care m'a onoratde unazi, dându-mi în grijă prietenii noştri refugiaţi, din toata ţară.

Cred că desigur voi putea fi uşor inlocuit cu unul din colegii mei,care vaaavea şi autoritatea necesară,şi obişnuinţa mânuirii de fonduri, şi deasemeni şi un bun spirit de apreciere a lipsurilor cari se vor infăţişa.

Restitui aci dosarul incredinţat mie de Dl.Ion. Mihalache cu adausurile survenite şi că 4 chitanţe achitate de mine, pe cari vă rog a mi le achita.

Alătur deasemeni şi aprobarea de 20.000.000 lei a Dlui PRESEDINTE, Domnul Iuliu Maniu.

Cu distinsă stimă,

ss. V.V. Serdici.

Copie. vezi vol. 7 f. 817–821, 00329

- R A P O R T -

de activitatea secţiei de asistenţă juridică.

=====

In comitetul de asistenţă, care s'a ţinut în ziua de 15 Aprilie 1946, s'a hotărât înfiinţarea unei secţii de asistenţă juridică, care să funcţioneze în mod permanent.-

Secţia aceasta trebuia să aibă evidenţa tuturor pr proceselor şi cazurilor în care partidul trebuie să intervină, proteguind pe cei prigoniţi pentru activitatea lor politică şi acordarea asistenţei juridice de care au nevoie.

Din primul moment au fost numiţi în calitate de preşedinte al secţiei Dl.av. Paul Iliescu, iar ca secretar am fost numită eu.-

Am convocat imediat pe preşedinte şi un număr restrâns de avocaţi în şedinţa din Aprilie, pentru a hotărâ asupra modului în care această secţie va funcţiona.

Preşedintele, căruia i-am expus planul meu de lucru în cadrul secţiei juridice, a fost de părere că nu trebuie să se dea o prea mare extindere acestei secţii şi că în orice caz nu este nevoie să acordăm asistenţă decât membrilor vechi, cei noi înscrişi şi mai ales simpatizanţii - spunea Dsa - nu trebuie să fie ajutaţi - deasemenea să nu se acorde asistenţă decât celor nenorociţi şi în imposibilitate absolută de a-şi angaja avocat.-

Următor hotărâriloe luate în acea şedinţă, consemnate în procesul verbal Nr.1, am trimes imediat tuturor preşedinţilor de sectoare o adresă, rugându-i să-mi trimeată tablouri complecte ale avocaţilor din sectoare pentru a alcătui tablourile avocaţilor din Capitală, la care să se poată apela pentru acordarea asistenţei. Preşedinţii de sectoare erau deasemenea rugaţi a ne comunica orice abuz, arestare sau caz întrând in competinţa secţiei juridice şi de a ne face posibilă, d

..//..

direct sau indirect strangerea materialului informativ şi legătura cu cei prigoniţi.-

Atât adresa cât şi insistenţele mele verbale, au rămas fără rezultat, spunându-mi-se că această evidenţă nu-mi poate fi dată până nu se va termina organizarea complectă a circumscropţiilor, singurele în măsură a-mi comunica tablourile de avocaţi. Am revenit atunci cu o nouă adresă scrisă, cerând să mi se indice un număr de cel puţin 5-6 avocaţi din fiecare sector, care acceptă să colaboreze în mod activ şi continuu în cadrul asistenţei juridice. Nici la această adresă nu mi s'a dat nici un răspuns.

Chiar după această primă şedinţă de organizare a secţiei de asistenţă juridică, Dl.Paul Iliescu, preşedintele ei, s'a dezinteresat din ce în ce mai mult, refuzându-mi chiar concursul lui.

Timp de aproape două luni, ajutată numai de colegii Mircea Stancov şi Poli Ferdinand, am făcut eforturi mari, fiind obligată a merge personal aproape zilnic la Curtea Marţială pentru a ţine evidenţa urmăririlor şi a apăra pe arestaţii noştrii care nu aveau avocaţi. Presată de numărul proceselor şi urmăririlor, care deveneau din ce în ce mai numeroase şi cum singură nu puteam să fac faţă acestei situaţii, am adus toate la cunoştinţa Dlui Secretar General Nicolae Penescu, care a convocat imediat avocaţii naţional ţărănişti, punându-le în vedere că contribuţia ce sunt datori a aduce încadrul asistenţei juridice a membrilor partidului prigoniţi este obligatorie.-

In urma acestui apel am putut alcătui un tablou cu mai mulţi colegi care se ofereau a lucra în cadrul secţiei noastre. In acelaş timp am obţinut şi colaborarea Dlui av. Pastia atât pentru apărările făcute în instanţele de judecată cât şi pentru consultări şi indrumări generale de organizare a secţiei.-

Numărul avocaţilor care au răspuns la apelul nostru a fost totuşi destul de restrans, micşorat ulterior şi mai mult din cauza plecării în vacanţă a unora dintre ei.

A trebuit să apelez de foarte multe ori la aceiaşi avocaţi, lucru care cu timpul s'a dovedit dăunător, atât pentru cei arestaţi cât şi pentru colaboratorii noştrii care au fost identificaţi ca apăratori trimişi de partid.

..//..

Sesizând pe Dl. Secretar General de această situaţie Dsa a incercat din nou să ne ajute şi în urma noului apel ce a făcut, s'a hotărât ca preşedintele fiecărui sector să ne indice un avocat cu care să putem ţine în permanenţă contactul pentru a ne trimete apărători ori de câte ori era necesar.

Astfel au fost delegaţi pentru sectoare următorii avocaţi: sect. I.Galben, Dl.Av.Serban Balnoz,
" II. Negru, " " C.Arsenescu,
" III.Albastru " " Ion Mardare,
" IV. Verde " " Manolescu.

In aplicare sistemul s'a dovedit extrem de defectuos ajungând uneori până în ziua procesului fără să fi obţinut dela delegatul sectorului la care apelasem, răspunsul dacă a putut avea consimţământul vre unui coleg, sau - cum s'a intâmplat în alte cazuri - delegatul sectorului plecând din Bucureşti fără a anunţa şi fără a lăsa înlocuitor, am fost obligată a mă improviza ca apărător de ultimă clipă.

Numărul celor arestaţi crescând, m'am văzut din nou forţată a mă plânge Dlui Secretar General, cerându-i să intervină energic, scoţând în evidenţă momentele grele prin care trece partidul şi durerea şi desamăgirea celor care, loviţi în lupta pentru triumful cauzei noastre, se văd părăsiţi şi lipsiţi de cea mai elementară înţelegere şi sprijin.

Pentru a vă putea de seama de activitatea depusă în cadrul secţiei juridice, dau mai jos un scurt tablou.

Dela 15 Aprilie 1946 a trebuit să ne îngrijim de următorii:

4 arestaţi dela 8 Noembrie 1945,
1 condamnat în procesul org.T.
2 arestaţi dela 3 Martie la Malaxa,
24 " dela 6 Martie a.c.,
12 " dela 25 Martie,
8 " dela 5 Aprilie (Jhon Mak)
16 " în procesul org.Sarmisegetuza,
2 " în procesul broşurei S.O.S.,
14 " pentru critica acţiunei guvernului,
6 " în com.Voevodul Mihai, dintre cari 4 minori între 9 şi 14 ani,

..//..

29 arestaţi în primul lot 10 Mai,
26 " în al doilea lot 10 Mai,
42 " la 15 Mai la Atheneu,
17 " din cauza grevei dela Politehnică,
24 " muncitori dela Mediaş,
3 " dela Malaxa,
15 " în com.Principele Nicolae,
12 " la Arad,
7 " la începutul lunei Iunie pentru delicte politice,
28 " între 15 August şi 10 Sept.pentru propagandă naţional ţărănistă.
26 " între 10 Septembrie şi 16 Sept.
8 " în legătură cu org.Sumanele Negre.

Dintre aceştia parte au fost aleiberaţi clasându-li-se cauzele, parte au fost condamnaţi şi şi-au executat pedepsele,parte mai sunt şi azi în închisoare, parte au fost amnistiaţi,iar parte au fost condamnaţi în contumacie.

Astăzi mai sunt în inchisori următorii :

1 condamnat în procesul org.T.
4 condamnaţi " " Sarmisegetuza,în recurs
1 " " " " S.O.S. " "
6 " la Aiud în procesul 10 Mai " "
6 " " Jilava " " " " " "
2 " " C.M.C. " " " " " "
1 arestat pentru greva dela Politehnică în curs de judecată,
11 condamnaţi dela Mediaş, în recurs,
1 arestat din com. Prin.Nicolae în curs de judecată,
18 arestaţi la C.M.C. în instrucţie,
4 " " Jilava in instrucţie,cu Sumanele Negre,
3 " " " in recurs
9 arestaţi la Prefectură pentru propagandă,
2 " la spitalul Colentina şi sp.Reg.Elisabeta,
33 sunt liberi însă având procese în curs de judecată.-

Au fost pe rol în tot acest răstimp un număr de

2. dosare în prima instanţă, parte judecându-se, parte în curs de judecată.-

S'au judecat 5 recursuri şi sunt în curs de judecată la Casaţia Militară 8 dosare.-

Mai sunt de asemenea la Judecătorii 3 dosare în curs de judecată, două judecate, la Tribunal două dosare, la ocolul I. instanţă specială pentru conflictele cu Ruşii 1 dosar, şi 4 dosare la Camera de Muncă.

In cadrul secţiei de asistenţă ţi-au dat concursul următorii avocaţi, dintre cari primii 8 au fost întrebuinţaţi în mai multe dosare:

av. C.Pastia,
av. Mircea Stancov,
av. Poli Ferdinand,
av. Maria Bărbulescu
Valer Moldovanu,
av. Emil Nicolau,
av. Poenaru,
av. Dan Angelescu,
av. Ella Negruzi
av.V.Veniamin.
av. I.Leon
av. C.Popescu,
av. S.Balmez,
av. Marinescu,
av. Mironescu,
av. Radu Boroş,
av. Popescu Mihalache
av. Macaria Aurel,
av. Zodieru

Am ţinut repetate consfătuiri cu colegii care răspunseseră la apelul nostru, arătându-le modul în care am înţeles încă din primul moment să organizez această secţie. Principiul preconizat de Dl.av. Paul Iliescu, de a nu se acorda asistenţă decât pe baza cererilor inculpaţilor purtând referatele şefilor respectivi de organizaţie asupra vechimei, meritelor şi situaţiei materiale a solicitanţilor,

(Principiul) a apărut greoi dela prima încercare de a-l pune în practică. In această situaţie şi cu acordul Dlui Secretar General Nicolae Penescu, s'a dat asistenţă tuturor membrilor noştrii, indiferent de vechimea în partid precum şi simpatizanţilor care erau arestaţi pentru acţiuni politice care confirmau principiile partidului nostru şi le întăreau.-

Am crezut că pentru o bună funcţionare a acestui serviciu, este absolută nevoie, în afară de secretariatul

..//..

propriu zis pe care-l făceam eu, de două subsecţii perfect organizate:

1) secţia de legătură şi informare, şi.
2) secţia de apărare / a.avocaţi pentru consultaţii şi indrumări şi b. avocaţi pledanţi/.

1.- Pentru a cunoaşte imediat toate cazurile la care este necesară o promptă intervenţie a noastră, am căutat să obţin realizarea informărilor fie direct a. dela familiile şi conuscuţii celor în cauză, făcând cât mai cunoscută existenţa acestei secţii, d.dela şefii de sectoare, circumscripţii sau diverse organizaţii c. dela Cabinetul Dlui Ministru de Stat Haţieganu, cu care am ţinut personal contactul fără intrerupere, şi d. dela Secretariatul General cu care deasemenea am păstrat încontinuu legătura.

Legătura cu cei arestaţi am păstrat-i fără intrerupere prin a) studenţii care duceau alimente la închisori şi b) prin membrii comitetului de asistenţă pe care-i trimeteam fie pentru vizitele medicale arestaţilor, fie numai pentru a le da îndrumări şi a le ridica moralul.

Această secţie de informare şi legături am considerat-o de importanţă capitală, căutând să formez în special echipe de studenţi care să activeze în cadrul ei.

Trebuie să mărturisesc că am avut concursul neprecupeţit şi extrem de preţios al unui număr restrâns de studenţi (Sanda Matei, Tanţa Brăilescu, Cicerone Ioaniţoiu înainte de implicarea lui în procesul 10 Mai - Florica Alecu,) complect insuficient pentru noi şi istovitor pentru ei.

Cu toate recomandările atât ale Dlui Secretar Gral. cât şi a şefilor tineretului, nu am putut recruta un număr de cel puţin doi studenţi pentru fiecare închisoare care să lucreze în mod continuu şi conştiincios.Am apelat neîntrerupt atât la avocaţii stagiari cât şi la studenţii dela drept pentru a face lucrările de verificări la secţiile de judecată, de urmărire a termenelor,lucrări de procedură, introduceri de cereri şi căi de atac verificarea mandatelor de arestare,liberările, etc.-

00335

Toate aceste lucrări destul de uşoare, care cer însă timp şi mai ales conştiinciozitate, au căzut în sarcina mea exclusivă, numai în ultimul timp obţinând un concurs sporadic al colegilor Dan Angelescu, Zodieru şi A. Macarie.-

2. In ceia ce priveşte apărarea celor urmăriţi, dacă pentru primul punct: consultări şi îndrumări, am putut face mai uşor faţă, cerând la nevoie sfaturi şi îndrumări dlui av.Pastia, în ceia ce priveşte capitolul avocaţilor pledanţi, după cum am arătat şi mai sus, secţia noastră s'a dovedit uneori extrem de slabă şi a dat loc la critici şi reproşuri.-

In afară de numărul mic al avocaţilor care şi-au dat concursul, s'a întâmplat de câteva ori că, avocaţii delegaţi cu apărărea într'un dosar, neputându-se prezenta la termenul de judecată, să mă anunţe numai în ultimul moment de aceasta - când nu mai aveam posibilitatea de a delega un alt avocat, sau, mai grav, să nu mă anunţe deloc, lăsând pe arestaţi fără apărare.

M-am dus de multe ori la închisori pentru a încuraja pe cei arestaţi şi i-am asigurat că sacrificiul lor este înţeles şi că noi cei care suntem liberi căutăm să-i ajutăm cu tot ce ne stă în putinţă. Mi-a fost însă dat să roşesc de multe ori din cauza lipsei de înţelegere şi neseriozităţii unora dintre ai noştrii care nu înţeleg nevoie de sprijin moral, cel puţin, a celui arestat.

Am cerut avocaţilor noştrii ca ori de câte ori au un moment liber - fie chiar odată la mai multe luni - să meargă la închisori pentru a vorbi cu unul cel puţin dintre cei închişi. Aceste momente pe care oricine le poate pierde din când în când, fac enorm de mult pentru cei de dincolo de gratii şi le aduce încrederea în lupta lor pe care altfel o cred inutilă. Nu se poate închipui tristeţea acelui care, atunci când se prezintă la termen şi care neavând mijloacele necesare pentru a-şi angaja un avocat, se vede singur şi nici un glas prieten nu se ridică pentru a-l apăra de nedreptatea acuzărilor ce i se aduc.-

..//..

00336

De aceia lupta cea mai grea a mea a fost ca să asigur arestaţilor noştrii o aparare în faţa secţiilor de judecată.

In concluzie, cred că, pentru ca secţia de asistenţă juridică să poată funcţiona perfect sunt absolut necesare următoarele:

1) Organizaţia tineretului să delege în mod permanent o echipă de 4-5 tineri - studenţi la drept de preferat - care lucrând de acord cu o echipă de avocaţi stagiari, să ne ajute a ţine contactul permanent cu închisorile şi mai ales cu instanţele de judecată.-

2) Contribuţia avocaţilor pledanţi la opera de asistenţă juridică a membrilor partidului nostru, în suferinţă, să fie considerată obligatorie, în cât de mică măsură, mai ales acum, când prigoana contra partidului nostru este atât de mare şi când această inerţie trebuie neapărat lichidată.-

Apelul Domnului Preşedinte al Partidului, sunt sigură că va fi ascultat şi urmat orbeşte.

ss.Av.Maria Bărbulescu.

16.IX.1946.

copie. vezi vol 7. f. 830 00337

STIMATE DOMNULE INGINER SERDICI,

Din fugă îmi permit a vă scrie prezentale rânduri spre a vă expune parte din situaţia ce o pot avea până la plecarea Dlui farmacist Dăianu la Bucureşti:

După cum ştiţi Dl. Inginer Povlovici cu mulţi alţii sunt arestaţi de 5 zile pentru mitive inventate de ei. - Parte dintre noidin ziua de Joi 21 Nov. suntem fugari şi apărem prin Mediaş rin diferite puncte spre a lua note şi informaţii.-

Populaţia oraşului şi din jur-intelectuali, muncitorii şi ţărani fierb şi aşteaptă să facă explozie, toţi sunt indignaţi de procedeul ce la-au avut la alegeri cu fur ul urnelor, î să gravitatea momentului de faţă constă în acea că a început concedierile de muncitori şi funcţionari în mase compacte.- Până acum s'au concediat dela Uzinele Westen cca. 7o persoane, dela Kares deasemeni, la Gaz Metan, iat de mâine începe la Vitrometan şi la celelalte fabrici.- Lumea este disperată şi începe să le scadă moralul.- Toţi vorbesc de indolenţa anglo americanilor care ne lasă în ghiarele comunismului iudaic-rusesc.-

Deocamdată atât vă pot spune despre ceeace au făcut.-

Alăturat vă anexez o declaraţie dată de Dl.Jean Negruţ cunoscut bine de Dl. Romniceanu, care sub masca comunismului şi fiind în permanenţă în mijlocul lor la Năsăud a putut auzi şi vedea tot ceeace au făcut cei din BPD.

Eu personal probabil voi veni peste câteva zile la Bucureşti şi voi aduce pentru misiune câteva declaraţiuni date de câţiva oameni ce aparent aparţin de bloc şi care au fost delegaţi la urne Aceste declaraţii vor cuprinde o confirmare a celor expuse de mine în nota pentru misiune.- Dealtfel voi aduce şi delegaţiile lor originale spre a fi fotocopiate şi anexate la declaraţia lor.

Cu tot rspectul

ss/ Ioneanu

25 Nov. 946

00338

COLECTIE DE CHITANTE PENTRU SUMELE IMPARTITE DE P.N.T.,
LA DIFERITI ADERENTI,CA AJUTOARE SI RECOMPENSA PENTRU ACTIVITATEA
LOR

Partidul Naţional Tărănesc
Sect. Galben Circ. III
Bucureşti

00339

N O T A

Primit, 11 Iulie 947, 2o carnete pentru Asistenţa Partidului, dela Dna Teodoru.

1o carnete a 2o.ooo lei fila
1.34576 - 346oo
2.34451 - 34475
3.34551 - 34575
4.34426 - 3445o
5.34526 - 3455o
6.326o1 - 32625 — e. Vict 77
7.346o1 - 34625 — ~~[illegible]~~
8.347o1 - 3475o
9.34476 - 345oo
1o.32926 - 3295o

Total lei 5.ooo.ooo.- lei (cinci milioane)

5carnete a 5o.ooo lei fila
11.8826 -885o
12.83o1 - 8325
13.7126 - 715o
~~14.7o51 - 7o75~~ plătit
15.6726 - 675o — Chistrugă

Total lei 625o.ooo.-(şase milioane douăsute cinci .-zeci mii)lei

~~16.26o1 - 2625~~ — ~~pl~~
17.27o1 - 2725
18.39o1 - 3925 | Chistrugă
19.2951 - 2975
2o.4451 - 4475 —

Total 12.5oo.ooo.-(douăsprezece milioane cinci sute .-mii)lei

Total.- 23.75o.ooo.- (douăzeci şi trei milioane şapte sute cinci .-zeci mii)lei

…000.000 (cinci milioane) lei
la 50.000 lei fila
11. 8826 - 8850
12. 8301 - 8325
13. 7126 - 7150
14. ~~7051 - 7076~~ } [redacted]
15. 6726 - 6750 }
Total - 6.250.000 (șase milioane două sute cincizeci mii)
A 100.000 lei fila. - Total 12.500.000 (douăsprezece milioane cinci sute).
1. 2601 - 2625 } plătit [redacted]
2. ~~2701 - 2725~~ }
3. 3901 - 3925 } [redacted]
4. ~~2951 - 2975~~ }
5. 4451 - 4475 }

Lei. 200.000

00341

Chitanță

Am primit dela Domnul Diaconu Gheorghe, suma de lei 200.000 (două sute mii)

Buc. 24-XII-946

[signature]

200.000

00342

Chitanța

Am primit lei 200.000 (două sute mii) lei dela Dl. Anton secretarul organizației fiindu-mi necesari la cununia făcută în sânul organizației.

Marinescu

2. Februarie 1947

Lei 200.000.

00343

Chitanță

Lei douăsute mii pentru banderole pentru echipa de ordine.

Buc. 4/II-947

[signature]

00344

Chitanță

Am primit dela Org. Muncitorească suma de Lei 200.000 (două sute mii) pentru întreținerea bolnavului Pârjoleanu Stan ce internat în Spitalul Filantropia.

[signature]

18 XII 946

100.000.

Chitanță

15.II.1947.

003457

Lei. una sută mii lei am primit pentru nevoile organizației M.

I. Lambru

100.000. Chitanță 21. V. 1947

00346

Lei una sută mii. am primit dela caseria org. m. pentru nevoile de organizare

I Lauty

100.000

Marinescu Onghel

00347

chitanță

Am primit una sută mii lei de la cas. org. Muncit.

Buc. 28/II-947

[signature]

OMarinescu

100.000.

Chitanță 30.I.1947.

Lei. una sută mii am primit 18 dela cesiunea o. m.

I. [illegible]

50.000

Chitanță 100319

1.II.1947.

Lei cinci zeci mii am primit pentru nevoile de organizare -

I. Lauch

60.000 Lei

00350

Chitanța

Am primit dela Cas. Of. G. Lei 60.000 (șaizeci mii) pentru plata lunii Septembrie.

[illegible]

23.I.947

Lei 5000.

Chitanță

003351

Lei cinci mii am primit dela Casieria Centrală pentru distribuirea în ritotiile la ședința de Joi 23. I. 1947.

I Lambru

Lei: 40.000

00352

Chitanță

Am primit patruzeci mii lei cheltuieli de transport.

Buc. 5/III-947.

[illegible] de față negră Ghițiu +

I. Lazăr

Chitanță 00353

Lei 50 (cincizeci mii) am primit dela Frag. Muncitorească, rest pentru tabloul lui Stoian

[signature]

26-III-947

100.000.

Chitanţă.

28.II
00354

Lei una sută am primit
dela Cirina, rg. nucirti.

[illegible]

00355

Pavel Sumitru 200.000. [signature]
Karakaşow

Lei 200.000. Diana Gh.

00356

Chitanță

Am primit 200.000 (două sute mii) lei pentru cheltuieli de transport.

Bucu. 24/IV-947

G. Diana

Lei 100.000.   00357

Chitanță

Una sută mii lei pentru întreținerea. L. B.

Buc. 7/III-947

[signature]

00358

Lei. 30.000.

Chitanță

Am primit trei zeci mii lei pentru cheltueli de transport.

Buc. 13/III-947

G. Diana

Lei 100.000.

00359

Chitanță

Lei una sută mii pentru parafa Dlui secretar. General

Buc. 10/II.947

G Diana

[illegible]

00360

Lei: [illegible]000.

Chitanță.

Am primit douăzeci mii lei pentru cheltueli de transport.

Buc. 14/I-947.

[illegible signature]

200.000. lei.

360bis

– Chitanță –

Am primit suma de lei 200.000.-
(douăsutemii), pentru întreținere.

9 Martie 1947.

[signature]

I. Laurian

Lei: 100.000.

00361

Chitanță

Am primit una sută mii lei dela cas. org. Muncit.

Buc. 17/II-947.

[signature]

Chitanță 00362

Lei 150000.- (Unasutacincizecimii) am primit dela Org. Muncitorească pt. diferite deplasări

13.III-947.- [illegible]

Lei. 20.000.

Chitanță

00363

Două zeci mii am primit dela casieria org. Muncitorii pentru nevoile organizației (Memorii).

[illegible]

00364

ARMAMENT, MUNITIE SI MATERIAL SUBVERSIV GASIT LA DIFERITI FRUNTASI AI P.N.T.-ULUI, IN 1947.

00365

DOCUMENTE SUSTRASE DE P.N.T., DELA DIFERITE AUTORITATI

AMBASADA ROMÂNIEI
MOSCOVA

00366

15 August 1946, Moscova.

No. 3283

37775

DOMNULE VICE PRESEDINTE,

Chestiunea cetăţenilor romăni(în genere de origină etnică germană) aduşi la muncă obligatorie în URSS prezintă două aspecte :

1) Interesul de a compensa pagubele suferite de URSS de pe urma invaziei naziste, prin utilizarea unui număr cât mai mare de oameni cari să presteze mâna de lucru pentru reconstrucţia Ţării ;

2) Ridicarea în acest scop a indivizilor de origină etnică germană, pe motivul că această categorie, din punct de vedere principial, a colaborat mai intens la provocarea şi ducerea răsboiului contra URSS.

De aci rezultă că, chiar în cazurile individuale în cari nevinovăţia (altă origină etnică, neparticipare la

./.

Domniei Sale
Domnului GH TATARESCU
Vice Preşedinte al Consiliului de Miniştri
Ministrul Afacerilor Străine

BUCUREŞTI

AMBASADA ROMÂNIEI
MOSCOVA

Copie. vezi vol. 7. f. 902 – 00367

mişcările naziste, etc.) este dovedită, eliberarea celor nevinovaţi, al cărui număr apar ca fiind foarte mare, ar constitui o greutate întrucât ar lovi în interesele economice ale URSS enunţate mai sus la punctul 1.

In consecinţă, am onoarea a propune, ca Guvernul român să hotărască dacă nu ar fi cazul începerei unor negocieri cu Guvernul U.R.S.S. în vederea oferirei în schimbul celor a căror eliberare o cerem, a unui număr egal de indivizi vinovaţi, apţi pentru muncă, cari actualmente se află deţinuţi în lagărele şi închisorile din România.

Din experienţa care am avut-o aci cred că dacă am oferi Guvernului sovietic această soluţiune, eliberarea nevinovaţilor (între cari şi mulţi români etnici) duşi la munca obligatorie, s'ar putea efectua cu mai multă rapiditate şi uşurinţă decât până acuma.

Cei repatriaţi până în prezent s'au dovedit a fi numai bolnavi şi inapţi pentru muncă.

Primiţi Vă rog, Domnule Vice Preşedinte, asigurarea înaltei mele consideraţiuni.

ss Iorgu Iordan

Traducere din limba rusă

25 Septembrie 1946 copie. vezi vol 7. f. 904 — 00368

Nr.AB/6605

Bucureşti COMISIUNEA ALIATA DE CONTROL DIN ROMANIA

Ministerului Afacerilor Străine al României
Domnului Secretar General Brabeţianu
Ministerului de Interne al României
Domnului Secretar General Dl.Bunaciu.-

In vederea reducerii termenului necesar pentru obţinerea vizelor de eşire din România, pentru plecarea în Ungaria şi Bulgaria a vizelor de tranzit, cât şi a vizelor de intrare în România din Ungaria şi Bulgaria, de către cetăţenii români şi cetăţenii altor State (cu excepţia englezilor şi americanilor), Comisiunea Aliată crede că este posibil a se simplifica normele existente şi a se stabili pentru viitor următoarele:

a/. Eşirea din România pentru plecarea în Ungaria şi Bulgaria, cu drept de înapoiere în ţară, sau tranzitul prin acele ţări să aibă loc în baza vizelor acordate, în urma consimţământului Comisiunei Aliate de Control din România, de către Ministerul de Intern al României şi reprezentanţii Guvernului ungar şi Republicei bulg la Bucureşti, fără a se mai cere avizul Guvernelor şi Comisiunei Aliate de Control din Ungaria şi Bulgaria.-

b/. Intrarea în România din Ungaria şi Bulgaria, cu drept de eşire din ţară să se facă pe baza vizelor acordate, în urma consim tului Comisiunei Aliate de Control în Ungaria şi Bulgaria, de căt Ministerele de Interne ale Ungariei şi Bulgariei şi reprezentanţi Guvernului român la Budapesta şi Sofia, fără a se mai cere avizul Guvernului român şi Comisiunei Aliate de Control în România.-

Normele mai sus arătate au fost stabilite de acord cu Comisi nile Aliate de Control în Ungaria şi Bulgaria şi va intra în vigo cu începere dela 1 Octombrie 1946.-

Vă rog să daţi dispoziţiunile necesare:

1/. Reprezentanţilor Guvernului român la Budapesta şi Sofia pe ca aceştia să aplice imediat viza pe paspoartele persoanelor cari doresc să plece din Ungaria şi Bulgaria în România, având consimţământul Comisiunilor Aliate de Control din ţările respective, cu ob ţia de a comunica Ministerului Afacerilor Străine numele persoane cărora li s'a acordat viza.-

2/. Punctelor de Control dela frontieră să permită trecerea frontierii persoanelor cari doresc să intre în România din Ungaria sau Bulgaria, sau să iasă din România pentru a pleca în Ungaria şi Bulgaria şi care posedă paspoarte prevăzute cu formele mai sus arătate.-

Seful de Stat Major al Comisiunei Aliate
de Control
(ss) Col.Molohovski

Seful Direcţiei Administrative,
(ss) Col.Borisov)

Traducere din limba rusă

25 Septembrie 1946
No.AB/6605
Bucureşti

COMISIUNEA ALIATA DE CONTROL DIN ROMANIA

00369

Ministerului Afacerilor Străine al României
Domnului Secretar General Brabeţianu

Ministerului de Interne al României
Domnului Secretar General dl.Bunaciu

In vederea reducerii termenului necesar pentru obţinerea vizelor de eşire din România, pentru plecarea in Ungaria şi Bulgaria, a vizelor de tranzit, cât şi a vizelor de intrare in România din Ungaria şi Bulgaria, de catre cetăţenii români şi cetaţenii altor state (cu excepţia englezilor şi americanilor), Comisiunea Aliată crede că este posibil a se simplifica normele exostente şi a se stabili pentru viitor următoarele:

a) Eşirea din România pentru plecarea in Ungaria şi Bulgaria, cu drept de inapoiere din ţară, sau trabzitul prin acele ţări să aibă loc in baza vizelor acordate, in urma consimţământului Comisiunei Aliate de Conreol din România, de catre Ministerul de Interne al României şi reprezentanţii guvernului ungar şi Republicei buggare la Bucureşti, fără a se mai cere avizul guvernelor şi Comisiunei Aliate de Control din Ungrria şi Bulgaria.

b) Intrarea in România din Ungaria şi Bulgaria, cu drept de eşire din ţară să se facă pe baza vizelor acordate, in urma consimţământului Comisiunei Aliate de Control in Ungaria şi Bulgaria, de catre Ministerele de Interne ale Ungariei şi Bulgariei şi reprezentanţii guvernului român la Budapesta şi Sofia, fără a se mai cere avizul Guvernului român şi Comisiunei Aliate de Control in România.

Normele mai sus aratate au fost stabilite de acord cu Comisiunile Aliate de Control in Ungaria şi Bulgaria şi va intra in vigoare cu incepere dela 1 Octombrie 1946.

Vă rog să daţi dispoziţiunile necesare:

1) Reprezentanţilor guvernului român la Budapesta şi Sofia pentru ca aceştia să aplice imediat viza pe papapoartele persoanelor cari doresc să plece din Ungaria şi Bulgaria in România, având consimţământul Comisiunilor Aliate de Control din ţarile respective, cu obligaţia de a comunica Ministerului Afacerilor Straine numele persoanelor carora li s'a acordat viza.

2) Punctelor de control dela frontieră să permită trecerea frontierii personelor cari doresc sa intre in România din Ungaria sau Bulgaria, sau să iasa din România pentru a pleca in Ungaria şi Bulgaria şi care posedă papapoarte prevăzute cu formele mai sus aratate.

Seful de Stat Major al Comisiunii Aliate de Control

ss.Col.Molohovski

Seful Direcţiei Administrative

ss.Co.Borisov

00370

Nr.27
1947 Iulie 15

Către:

Ministerul Afacerilor Interne

La ordinul Dvs.telefonic din 15 Iulie a.c.;
Am onoare a raporta următoarele relațiuni în legătu
ră cu încercarea de evaziuni dela Tămădău:

- Incercarea de evaziuni a grupului Mihalache,s'a produs pe terenul de ajutor dela Tămădău în ziua de 14 Iulie ora 7,00.-

- Condițiunile atmosferice din ziua de 14 Iulie a.c erau favorabile,permițând sborul cu orice fel de avion fă navigație radioghidată.-

- Personalul navigant - Adj.av.Lustig Romulus și Ad av.Preda Gheorghe,sunt antrenați și capabili a executa sborul proectat peste graniță,în foarte bune condițiuni.-

- Avioanele cu care s'a proectat evaziunea,sunt de tipul I.A.R.39 cu motor K.14-1000 A.de 1100 H.P.și au următoarele performațiuțe:

- autonomie de sbor practic 2,30 h.
- viteză proprie 210-220 Km./oră.
- rază de acțiune - peste 500 Km.
- greutatea utilă - 800 Kgr.

Având în vedere puterea motorului,greutatea utilă ș spațiul creiat prin demontarea aparaturei de războiu /mitraliere,lansatoare,aparate de vizare și aparate foto/ este posibil ca în carlinga din spatele pilotului,să se poată transporta 6 persoane cu bagaj redus,în așa fel încât,greutatea să nu depășească 800 Kgr.-

In ziua de 14 Iulie a.c.,cele două avioane I.A.R., 39 armau să transporte dela Constanța medicamente destina te Aeronauticei.-

Cum la Constanța nu aveu nici o unitate de aviație, plinul de benzină s'a făcut la Bucuresti,spre a fi posibil sborul de înapoiere.

In aceste condițiuni,piloții ar fi putut executa un sbor peste graniță,până în Turcia, - distanța Tămădău - Istambul fiind 455 Km.-

ss/ Cpt.Cdor.indescifrabil

Comandamentul Aeronauticei
Serv.de Informații

00371

SITUATIA METEOROLOGICA
din 14 Iulie 1947

ora 7,00.

Bucuresti - SudEst- Balcani

- Timpul în general schimbător, cu cerul variabil, partial acoperit cu tendințe de înseninare dinspre Est.-

- În sudul Olteniei și în special în Westul Bulgariei, acoperit.

- Pe litoral, nouri izolați.

Bucuresti, ora 7,00

- Cer nouros. Vizibilitatea 10-20 Km. plafon 1000 - 1.500 m. Nouri Stratocumuli și altocumuli. Vântul dela Nord cu 5-7 Km. pe oră.-

Tendințe de înseninare,-

pt.conformitate

Sef.Serv.Informații al eron.

ss/Cpt.Calomfirescu.

00372

TRADUCERE DIN ZIARUL " JURNAL DE GENEVE" din 13 şi 14 Iulie 1947
Nr.161

CONFERINTA DELA PARIS - CEI LIPSA DELA APEL.

Astăzi când se strâng la Paris reprezentanţii ţărilor doritoar de a mărturisi unitatea economică a Europei să alungăm o privire către locurile rămase goale.

Două dintre ţările situate sub aripa protectoare a Moscovei sau grăbit de arăspunde"nu"la invitaţia Anglo-Franceză ; acestea sunt Jugoslavia şi Bulgaria . Tito şi Dimitrov,copii iubiţi a-i " defunctei " Internaţionalei a III-a", au pus în mod hotărît nevoile Partidului înaintea oricărei alte consideraţiuni.Refuzul Guvernelor Poloneze, Român şi Ungar,pare a fi fost mai puţin spontant, însă mai nuanţat.Este adevărat că agenţia Tass, în general bine informată în cea priveşte voinţa şi intenţiile acestor guverne " suverane ", s'a grăbit de a anunţa un răspuns negativ,însă aceasta a fost de a anticipa asupra unei destituiri care,atât de inevitabilă cât era,cu atâta mai puţin a provocat serioase turburări de conştiinţă.

Ori care ar fi fost zelul partizan al guvernanţilor, le era greu de a justifica o atitudine impusă în mod vădit şi neavând de'a incova decât un singur argument : acela al suveranităţii naţionale "- Vai ! - ", şi cum să respingă în mod conştiient o propunere atât de conformă voinţelor şi intereselor tuturorpopoarelor din Răsărit ?

Căci dacă propunerea " Maschall ",convine tuturor popoarelor Europei, cu atâta mai mult ea trezeşte cel maiviu interes în răsăritul Eurppean şi tot aşa cele mai mari speranţe. Răsăritul European are de ajuns o mare întârziere : el suferă de mult multă vreme în desvoltarea sa economică şi în structura sa socială,de consecinţele lipsei de singronism între evoluţia regiunilor industriale, ale apusului şi evoluţia mai lentă a regiunilor în primul rând agricole .Există deci un interes exenţial (economiştii ţărilor din răsărit,le-au demonstrat de mai multe ori), la acea ca economia Europeană, să fie organizată pe baze unitare.

Totoaşa ajutorul American,atât de necesar tuturor ţărilor europei, este în primul rând necesar ţărilor din răsărit.

../..

Pentru că în primul rând în aceste ţări, în urma războiului, a ocupaţiei şi a sarcinilor impuse de tratate,ruina materială şi mizeria fiziologică au atins paroxismul lor.Astfel,pentru poporul român,dat pradă foamei şi ameninţat de o foame încă mai grozavă,ajutorul material care xxxfixpuxux iar fi fost dat,după un plan de ansamblu european,este o chestiune de viaţă sau de moarte.

Că anumite guverne ar fi ezitatîn asemenea condiţiuni de a respinge invitaţia apusului, este de înţeles.Cum să nu fi înţeles acestea că nu leŝar mai fi fost posibil de a ascunde slăbiciunea şi greşelile poziţiei lor,dacă ar fi executat voinţa ţărilor lor,? . Insă aceste ezitări n'au schimbat cursul lucrurilor : locurile rezervate " oficialilor " răsăritului, la Paris, au rămas goale .

Primul rezultat al noui conferinţe este deci, de a fi demonstrat până la ce punct o întreagă parte a europei trăeşte sub semnul a ceea ce " Ferrero " numea " Ilegitimitatea " .

Insă, mai e un al doilea rezultat , mai important : Invitaţia lansată de către ţările apusene a depăşit cadrele oficiale - : ea a ajuns la popor .Si popoarele au reacţionat.Problema păcii,a organizării europei,le-a vizat direct : în fond era vorba de existenţa lor .Si acolo unde guvernele sau dezis, popoarele, prin reprezentanţii lor cei mai autorizaţi,au exprimat clar voinţa lor.

In România cele trei partide politice, care reprezintă marea majoritatea a naţiunei, Partidul Naţional Tărănesc, Partidul Liberal, şi Partidul Social Democrat, au declarat solemn, în numele poporului român că ţara aderă la propunerea " Marschall " şi că clasează toate speranţele sale în opera europeană,care urmează să se înplinească la Paris. La un moment când se decide destinul europei,trebue să acorde atenţia vocii veritabile a naţiunilor .

O manifestaţie de un caracter asemănător, a avut loc la Washington , la 4 Iulie în ziua Independenţei Statelor Unite,

Sefii exilaţi a-i partidelor Ţărăneşti,Bulgari,Ungar, Sârb şi Croat,Dnii GEORGE DIMITROV,F.NAGHY,MILAN GAVRICOVIC şi VLADKO MACEK-, au publicat o declaraţie comună, în numele a "O sută de milioane de fiinţe umane lipsite de drepturile lor " şi au proclamat trebuinţa lor în viitorul popoarelor lor ţărăneşti, şi în principiile tinzând să asigure democraţia naţională şi internaţională, xxxxx ../..

şi la reconstrucţia europei în ansamblu ei. Aderând la această declaraţie în numele partidului ţărănesc român, Dl. ALEXANDRU CRETEANU: a făcut justa remarcă că, nu este vorba doar de o manifestare a partidelor în rudite, ci de o apropiere între naţiunile în situaţii asemănătoare şi doritoare de a lua aceiaşi atitudine în raport cu problemele de colaborare internaţională, care se pun .

Trebue văzut încă mai mult în aceste manifestări. Aceasta este imaginea veritabilă a europei care se degaje de resturile apăsătoare a le urmărilor războiului. A fost suficient ca în propunerea americană să fie pronunţat cuvântul " europa", a fost suficient ca invitaţia de a participa la un plan " european ", să fie adresat tuturor ţărilor continentului, pentru ca o mare speranţă să ridice popoarele, care ştiu că salvarea lor depine de legătura care le leag.ă de comunitatea europeană. Această legătură în ce priveşte ţările din răsărit este din punct de vedere material, destul de slabă. Ultimele evenimente n'au schimbat starea de fapt şi este bine posibil ca în zilelel care urmează şanţul care desparte continentul în două, să se lărgească încă, .Totuşi câteva lucruri sau schimbat. In profundul care există la răsărit, chemarea occidentului a fost interpretată ca un gest de solidaritate şi a provocat o mare mişcare de încredere. Barierile care înpiedică reluarea raporturilor politice şi economice, mai există, însă bariera spirituală, cea mai periculoas. dintre toate, aceia care izolează în o mare parte a europei şi o scufundă în cea mai adângă descurajare, aceasta a fost ridicată. Trebue înţeles reala importanţă, a trezirii acestor sentimente de solidaritate şi de încredere : în anarhia actuală în care diviziunea care persistă, reprezintă pentru toţi o teribilă ameninţare de războiu, restabilirea legăturilor spirituale şi între răsărit şi apus, poate contribui în mod decisiv, cu toate forţele contrarii, la realizarea unităţii europene ,pentru că în aceste zil e în care o anumită ideologie foloseşte desemnării unei voinţe de dominaţie mondială, nu se poate insista în deajuns asupra faptului că pericolul poate fi încă înlăturat printr' o cooaliţe a forţelor spirituale europene, Ori care ar fi greutatea situaţiilor "materiale" europa nu poate r ămâne împărţită în contra ei,. Oriea nu vrea să rămână împărţită. Ajunge ca ea să persiste în această voinţă şi ea va fi unită .

Avem speranţa că, conferin a dela Paris, îndeplinind cu succes sarcina " technică " care îi revine, va fi condusă de o astfel de gândire. Ultimu, discurs pronunţat de Dl. BEVIN, la 8 Iulie la Londra, este de bun Augur : " Popoarele Europene, a zis Seful lui FOREIGN OFFICE, caută să creeze din nou fraternitatea internaţională

a europei,nu pe concepţia unei baze materialiste, ci pe baze spirituale,Eu o prevăd că pe o bază de aşa fel,legăturile noastre pot fi maieputernice, decât toate acestea pe care oamenii le-ar putea determina prin regule inventate de ei"

" Aceste cuvinte frumoase, par a dovedi că marea problemă,care urmează să fie rezolvată este bine pusă "

GRIGORE GAFENCO

00376

EXTRAS DIN "LA ROUMANIE INDEPENDANTE" DIN 1 IULIE-1 AUGUST 1947 - ANUL IV - Nr.34-35 - DETROIT 26 MICHIGAN U.S.A.

GENERALUL NICOLAE RADESCU, PREŞEDINTELE ULTIMULUI GUVERN LEGAL ROMAN, A ADRESAT CELOR DIN TARA, MESAJUL URMATOR :

Români şi Românce,

După alarma pe care, cu sufletul sfâşiat, am dat-o în noaptea de 24 Februarie 1945, împotriva uneltirilor criminale ale comuniştilor, nu mi s'a mai prezentat prilejul, până azi, să-mi pot spune cuvântul.

Ţinut cu porţile sub lacăt şi păzit cu străşnicie de sbirii "patrioţi" în tot timpul cât am rămas în ţară,- iar în pribegie fiind fără vreo posibilitate de a păstra legătura cu voi, întrucât toate mijloacele îmi erau retezate de maffia roşie ce sta la pândă - glasul a trebuit să-mi rămână mut vreme de mai bine doi ani.

In toată această trecere de vreme, lungă ca nesfârşitul, câtă chinuitoare suferinţă pe voi cei rămaşi acolo, în ghiarele celei mai neînduplecate şi sălbatice tiranii ! Dar şi câtă mândrie şi ce binefăcătoare hrană sufletească pentru noi, cei plecaţi să ducem lupta de dincolo de hotare, când ne ajunge vestea despre înălţătoarea, nesdruncinata voastră rezistenţă împotriva încercării de sugrumare a sufletului românesc !

Cu toate asupririle fără seamăn, cu toată urgia deslănţuită asupra voastră de către gâzii venetici, cu toată mizeria abătură asupra ţării ca o supremă încercare din partea lui Dumnezeu a virtuţilor Neamului nostru, - dar şi ca o

pedeapsă, poate, fiindcă am lăsat să ne fie batjocorit pământul de către liftele străine aflate în fruntea celor ce îşi zic "F.N.D."-işti - nimic nu a putut clinti nici curajul, nici voinţa voastră. In ciuda acestor cumplite suferinţe, poporul n'a lăsat să-i fie înfrântă cerbicia şi, fără să plece capul, suportă cu măreaţă bărbăţie loviturile ce-i vin din două părţi : atât dela acel ce credea că-şi poate vedea acum împlinit visul de veşnică atotputernicie asupra noastră, cât şi din partea slugii care se sileşte să-şi întreacă stăpânul în asuprire.

In care altă parte a lumii se vede o astfel de minune ? Care alt neam se poate mândri cu o mai înverşunată apărare a drepturilor lui sfinte ?

Frate român, nu abate din drum şi descreţeşete-ţi fruntea. Răbdarea ta, cu nici o alta asemănătoare, nu o vei mai duce mult timp în spate. Ceasul desrobirii de sub jugul comunist, pentru a cărui scuturare ai făcut atâtea jertfe, s'a apropiat. Nelegiuiţii care te-au adus în sapă de lemn ; care de atâta amar de vreme pângăresc un pământ sfânt pentru noi, dar pe care ei vor să-l înstrăineze cu totul ; care necinstesc şi râd de tot ce neamul nostru are prins, cu rădăcini adânci, în sufletul lui, - vor fi în scurtă vreme puşi pe fugă din stăpânirea în care, cu sprijin străin şi împotriva voinţei tale, au fost înscăunaţi.

Marile Puteri, care luptă pentru mai binele întregei omeniri, ne cunosc întreagă durerea; iar gândul lor este la aflarea celor mai potrivite mijloace de a o face să ia sfârşit cât mai curând.

Prinzând însă nădejde, să nu ne pierdem cumpătul. Dacă raza de lumină spre drumul care va schimba soarta începe să ne pătrundă în suflet, e bine să ne păstrăm întreaga

grije ca puterea cu care am ţinut până acum piept duşmanului să nu slăbească.

Dimpotrivă, să ne mărim şi mai mult încordarea, astfel ca să fim în stare a înfrunta orice întâmplare. Nu trebue să scăpăm nici o clipă din minte că s'ar putea ca acei sub a căror urgie vieţuim de doi ani, - şi care ne-au secătuit până într'atâta de tot ce am avut, încât ne-au transformat în cerşetori ai lumii, într'o ţară din al cărei belşug se împărtăşeau până acum şi alţii, să facă, înainte de a se scufunda în adâncul iadului din care au ieşit, o încercare desnădăjduită de a nu scăpa prada din ghiare.

In vederea nevoii în care ne-am afla de a înfrunta o astfel de încercare, trebue să fim găsiţi în aşa chip oţeliţi, încât dârzenia noastră să fie în stare de sdrobi înverşunarea fiorosilor asupritori.

Români şi Românce,

Trăim clipa hotărâtoare a neamului nostru : iată ceeace nu trebue să uite niciunul dintre noi. Până în ziua izbăvirii, nici un alt gând să nu-şi găsească loc în mintea noastră, afară de acela al ieşirii din robie.

Dela mic la mare, strângeţi rândurile. Făuriţi un mănunchiu puternic, un zid care să constitue SCUTUL PATRIEI, de care să se sfarme asaltul disperat al celor ce încearcă să ne răpească dreptul de stăpâni în casa noastră.

Tineret, nădejdea de mâine a ţării, stai neclintit la postul de onoare. Poate să-ţi revină şi de data aceasta îndatorirea să iei greul în piept. Cu arma la picior, stai de veghe.

DUMNEZEU CU NOI.
TRAIASCA ROMANIA.
TRAIASCA REGELE.

General Adjutant
NICOLAE RADESCU.

00379

EXTRAS DIN "NEWSWEEK", Nr.26 Vol.XXIX din 30.VI.1947, pag.13
Col.3

In liniște, dar fără șovăire, emigranții unguri, bulgari și români în Washington, formează grupuri pentru o ultimă rezistență împotriva Rusiei. După ce a avut întrevederi cu personalități oficiale dela Departamentul de Stat, fostul Premier dat afară FERENC NAGY, s'a hotărât să rămână în Statele Unite. Un grup bulgar este în curs de formate în frunte cu GEORGE DIMITROFF, conducătorul Partidului Țărănesc, pe care Legația Americană din Sofia l-a scăpat din ghiarele tizului său GHEORGHE DIMITROFF, Premierul comunist.

Pe primul plan al grupului românesc se situează CAROL A.DAVILLA, fostul Ministru al României la Washington și ALEX. CRETEANU, deasemenea o persoană viguroasă în Partidul Național Țărănesc. În cazul când Rusia va accepta Planul Marshall pentru reconstrucția Europei, grupurile se vor dizolva probabil. Dacă însă se va produce o viitoare criză, astfel cum dânșii se tem, fiecare dintre ei este preparat să ia parte în cadrul unei mișcări de eliberare activă.

00380

S U M A R

I. Consideraţiuni Generale asupra activităţii P.N.T.

II. Circulări ale Partidului Naţional Tărănesc.

- Circulara organizaţiei pentru Transilvania şi Banat
- Instrucţiuni asupra rolului trimişilor tineretului naţional-ţărănesc.
- Instrucţiuni pentru cei 12 delegaţi ai comitetului central.
- Regulament de organizarea tineretului naţional-ţărănesc
- Instrucţiuni Nr.3 pentru activitatea delegaţilor şi organizaţiilor de tineret. (Organiz.Timiş-Torontal).
- Instrucţiuni activitatea tineretului (org.Caraş).
- Circulara Nr.1 a secretariatului general P.N.T. privind alegerile.
- Instrucţiuni pentru alegeri (Comisia centrală de propag.)
- Recomandări pentru echipele de propagandă la sate.
- Scrisoarea lui Aurel Dobrescu către făgărăşeni.
- Circulara organizaţiei Someş, privind organizarea gărzilor.
- Instrucţiuni Nr.5 ale organizaţiei jud. Timiş în vederea operaţiunilor de votare.
- Instrucţiuni No.5 ale organizaţiei jud. Severin, privind acelaş lucru.
- Instrucţiuni Nr.6 ale organiz. jud. Arad, pentru organizarea şi misiunea gărzilor de alegeri.
- Instrucţiuni Nr.6, ale organiz.jud. Severin, privind acelaşi lucru.
- Circulara organizaţiei Roman către şefii de organizaţii comunale, cuprinzând norme de activitate pre-electorală.
- Program de conferinţele tineretului universitar al P.N.T. pe ciclul 1946-1947.

III. Comunicate ale delegaţiei permanente a P.N.T.

- Comunicatul Biroului P.N.T., în urma şedinţei dela 25 Aprilie 1945.
- Comunicatul cuprinzând moţiunea votată în şedinţa delegaţiei permanente dela 1 August 1945.
- Dare de seamă alcătuită de partidul naţional ţărănesc la 29 August 1945.
- Comunicat al delegaţiei permanente P.N.T. din 17 Nov.1945
- Comunicat al delegaţiei permanente PNT din August 1946.
- Rezoluţia comitetului executiv PNT din 20.XI.1946.
- Comunicat al delegaţiei permanente PNT din 13 Martie 1947

./.

IV. Manifeste.

- Buletin informativ PNT din 25 Iunie 1945.
- Expunere PNT asupra evenimentelor premergătoare datei de 23 August 1944.
- Manifest către săteni şi muncitori - Septemvrie 1945.
- Manifest al organizaţiei Ilfov.
- Chemarea partidului naţional ţărănesc: Români şi Romànce.
- Apelul lui Iuliu Maniu către săteni.
- Chemarea PNT către armata ţării.
- Manifest anti-comunist PNT din 27 August 1946.
- Manifest al organizaţiei Roman.
- Manifest electoral către ţărani.
- Apelul "Către Naţiune", lansat în Decemvrie 1946.

V. Discursuri ale fruntaşilor naţional-ţărănişti.

- Declaraţiile lui Iuliu Maniu la şedinţa de sfârşit de an a studenţilor PNT - 8 Iulie 1945.
- Declaraţiile lui Iuliu Maniu şi Ion Mihalache, cu ocazia primirei de noui membrii - 3 Octomvrie 1945.
- Declaraţiile lui Ion Mihalache către Victor Gherasim în luna Ianuarie 1946.
- Discursul lui Ion Mihalache la Câmpulung-Muscel în ziua de 27 Iulie 1946.

VI. Declaraţii făcute presei străine de fruntaşii P.N.T.

- Declaraţii Iuliu Maniu - 5 Iulie 1945.
- Declaraţii Iuliu Maniu - 24 August 1945.
- Declaraţii Iuliu Maniu - 25 Septemvrie 1945.
- Declaraţii Iuliu Maniu - 8 August 1946.
- Declaraţii Iuliu Maniu - 10 Decemvrie 1946.
- Declaraţii Iuliu Maniu - 14 Martie 1947.

VII. Memorii înaintate de P.N.T. Misiunilor străine.

- Memoriu adresat şefilor misiunilor militare aliate la 12 Noemvrie 1945.
- Memoriu adresat misiunilor aliate la 27 Iulie 1946.
- Memoriu ajutător înaintat la 1 August 1946.
- Memoriu adresat Comisiei Aliate de Control la 15 August 1946.
- Memoriu înaintat miniştrilor de externe ai celor 4 mari puteri la 7 Noemvrie 1946.
- Telegramă trimisă celor 4 ministrii de externe în legătura cu arestările din 1947.
- Memoriu adresat "Domnule Preşedinte", în limbile franceză şi engleză, găsit la percheziţiile din 14 Iulie 1947.

./.

- Memoriu adresat de deputaţii PNT, Uniunei Parlamentare Internaţionale, la 5 Mai 1944.

VIII. Scrisori primite dela grupul romanilor din străinătate.

- Scrisoare primită de Ion Mihalache dela Grigore Gafencu la 16 Octomvrie 1946.
- Scrisoare primită de Iuliu Maniu dela Grigore Gafencu la 20 Octomvrie 1946.

00383

INSEMNARI IN LIMBA GERMANA (în forma de jurnal intim) scrise pe foi volante cu creion chimic, găsite la.... .... al căror autor este .... (Traducerea pasagiilor esenţiale)

... 10.I.1945. M'am urcat împreună cu Dl. Haldenwang la cabana Mos unde am găsit pe Rudi şi pe Dl. BERING.

... 13.I. A venit Dl. HALDENWANG singur cu trista ştire că Rudi şi încă 2 turişti Braşoveni OINTZEN şi JAMES au fost capturaţi de jandarmul Jacob în cabana S.K.V.

... 26.I. Am aflat ştiri importante, fiind la cabana S.K.V. unde am găsit pe Käthe cu Martha (.Lucica Bogdan cari au început acolo : Sora mea TRUDE a fost ridicată de ruşi. Copii de 7 – 18 ani au fost deportaţi. Lucrurile mele din Zărneşti au fost înregistrate de primarul Terei. Am fost căutat la Braşov la Dl.Dr. Bogrilă de 2 ori.

... 6.II.1945. Am fost de 2 ori la postul de supraveghere (?!) Am mers împreună (?!) până aproape de şea. Am fost siliţi să ne întoarcem fiindcă semnul nostru era pus la "pericol!" H. (?) a încercat încă odată după masă la ora 4, însă în zadar.

... 7.II.1945. Am coborât toţi 3....... ROSEL este la Braşov, ca să-şi aducă câteva lucruri. Zilele acestea a fost anunţată o razie de elevi (jandarmi) care se spune că va ţine 10 zile.

... 8.II.1945. Am văzut 4 schiori plecând la Zărneşti. Seara am auzit chiuituri, aşadar Dl.Lt. Bosinceanu.-

... 9.II.1945. Am fost la postul nostru de pază şi am văzut în şea pe Hans şi pe Dna Lucica cari veneau să ne viziteze şi mi-au adus notele mele noui.
Am coborât împreună cu H. şi L. la cabana ca să plecăm la Braşov, însă am rămas în cabana din cauza zăpezii şi altor lucruri. ROSEL mi-a adus din Braşov schiuri, bocanci noui şi rufe ....

... 14-20.II. Am plecat cu schiurile la Braşov, peste

..//..

00384

Zănoaga, Zărnești, peste câmpuri până la Brașov. Am mers la cinema și am organizat diferite chestiuni. Soacra lui TRUDE a fost deportată în Rusia.

.... 20.II. M'am întors din Brașov cu trenul, împreună cu Lt. LUCIAN, până la halta Holama.

.... 21.-23. II. Dl. Lt. LUCIAN a venit în vizită......
Seara a venit fata lui H Cotiaghiu (?!)

.... 14.III. Am coborât împreună cu H. până la ......
și am așteptat pe LUCIAN cu soția și pe LUCICA, în loc de 8 seara au ajuns la 11 noaptea, aducând alimente.
.... Acum câte-va zile am plecat în întâmpinarea lui Scheb .

.... 20-21. Martie. Seara am coborât jos peste Zănoaga. La ora 12 a venit LUCIAN cu soacra cu doi fii și 2 SOLDAȚI GERMANI, deghizați în uniforme rusești. Pe cei doi germani am adus în cabana Nr. 2.- Știri proaste . KÄTHE a coborât cu HOSEL și BADJON la Zărnești. După cum am aflat ridicările cooaționalilor noștri au loc dela 2 - 45 și 55 de ani. E vorba ca să vie mâine într'un control 2 companii de elevi.

.... 23 Martie. In aceiaș după masă am plecat înapoi la grota Nr. 2, cu Dl. LUCIAN și soția, împreună cu fratele MISCH. M'am întors singur împreună cu MISCH la cabana S.K.V. Eri 22.III. a fost o razie, pe întreg muntele, au fost 34 elevi cu mitraliere și plutonierul jandarmi VĂSCU !

.... 25 Martie. Am văzut jos la cabana S.K.V. pe Cpt. SAVA, LUCIAN și Dna LUCIAN, SISI și HELGA și sus în zăpadă pe LUCICA. Am văzut pe HANSI cu cei 2 băieți în gaura crăpăturii, m'am dus în întâmpinarea lor și am vorbit cu HANSI aflând diferite știri bune.

.... 26-27 Martie..... Micuța SOOS a plecat acasă.
.... 30 Martie. Am fost la cabana S.K.V. Au sosit LUCIAN cu soția și Dna TEUTSCH KLARA cu lucrurile.

.... Seara la ora 9 m'am dus în întâmpinarea Dnei și Dlui HALDENWANG, și apoi m'am întors în cabana mea.

.... 1.IV. Am coborât singur la grota Nr. 2 și am aflat că eri KÄTHE împreună cu MISCH și IOSIF, m'au căutat vrând să vie la mine la cabana. Caporalul Iosif, a plecat la Brașov. LUCICA și BABA sunt în Zărnești.

..//..

.... 2-3 Aprilie. Am dus carne pentru cei doi germani din grota Nr.2. Dl. LUCIAN şi IOSIK tot n'au venit încă. Am văzut doi turişti coborând. Aceştia au fost SAGNER GERT şi SCHNEIDER HANS. Am aflat prin Dl. SCHOB că IOSIK a fost arestat la Dl.HIENZ cu un spion ungur. Suntem trădaţi. Vine o razie mare cu ruşi şi elevi. Am făcut ascensiunea cu KATHE, SCHOB ROSEL şi KLARA TONSCH, la cabana mea după masă la ora 6 până când trece razia.

.... 6-8 Aprilie. Am coborât împreună cu ROSEL şi Dl.B. la cabana S.K.V. unde am găsit pe BABA şi pe LUCICA. La 7 Aprilie a venit B. împreună cu KATHE .

.... 10 Aprilie. Împreună cu IOSIF m'am urcat la grota Nr.2 şi am văzut la 20 metri mai multe uniforme venind înspre noi am aruncat raniţa, un elev m'a văzut şi a strigat stai, iar eu am fugit însoţit de împuşcăturile de carabine şi pistoale fără a fi lovit..... Despre IOSIF nu ştiu nimic.

.... 11 şi 12 Aprilie. Am stat de pază la punctul de supraveghere. La 12.IV. am văzut pe unul din germani care mă căuta. Am eşit în faţa lui şi el mi-a povestit că Dl.SCHOB KATHE şi BABA, LUCICA precum şi KLARA şi MISCH au fost duşi la Braşov de 22 ruşi şi 3 jandarmi..... Împreună cu Dl.B. am adus rufele noastre şi m'am reîntors pe întuneric la cabana.-

.... 14 Aprilie. Am coborât cu B.şi H. şi am ascuns obiectele de iarnă în grota Nr.1. După 2 ore a venit şi Dna H.şi mi-a adus diferite lucruri.

.... 15 Aprilie. Am coborât cu B.şi mi-am căutat binoclul dar nu l'am găsit. M'am urcat la grota Nr.2. unde am găsit pe Dna şi pe Dl. LUCIAN.

.... 17-18 Aprilie. Dl. LUCIAN şi cei 2 germani au plecat la Zărneşti după alimente. Eu am dormit cu Dna LUCIAN singur până au venit cei lalţi. Mai întâi am fost cu Dna LUCIAN în cabana S.K.V. aflând că ceilalţi sunt la Poliţie. Dna HALDENWANG a trebuit să plece, fiindcă a devenit suspectă

.... 19 Aprilie. Am urcat singur la grota Nr.2, unde am găsit cuibul părăsit. Unde este LUCIAN ? Presupun că arestat.

.... 26-27 Aprilie. Astăzi Vineri B.şi H. au mers la cabana pentru ca să vadă de lucrurile mele, pe cari le-a predat Dna SCHOB.

.... 28 Aprilie. După 2 ore au venit pe urmele noastre

..//..

Dnę BADJON şi Dl. LUCIAN, care ne-a adus mâncare.

.... 3 Mai. Impreuna cu H. am coborît pe sub stânci până la cabana DIANA.... intre timp a fost Dl.B. in cabana mea şi mi-a adus diferite lucruri.

.... 4 Mai. Am plecat cu H.la grota Nr.1 şi am preluat alimentele aduse de fete. SCHNEIDER HANS a descoperit lucrurile.

.... 9 Mai. Am coborît toţi 3 prin crăpătură în intâmpinarea Dnei şi Dlui B. Ultimele ştiri. Germania a capitulat. SCHOB este liber de o săptămână. MITZI BONFERD a murit la ancheta. BABA a fost condamnata la 10 ani munca silnica LUCICA la 25 ani. KATHE poate va fi eliberata.

.... 16 Mai. Am coborît impreună cu H.la crăpătura unde am găsit pe Dna H. Dna S.şiB. Ne-au adus alimente şi ştiri acceptabile. LUCICA a fost condamnata la 2 luni. BABA la o lună. KATHE este probabil încă reţinuta pentru anchetă. ~~[illegible]~~ Mişu Catargii m'a căutat peste tot câte-va zile,fără să mă găsească. Poate că o se afle P.prin SCHOB de ce mă caută,unde ne putem găsi.

.... 19 Mai. Am coborît impreună cu H. traversând inspre crăpătura unde am găsit pe Dna H.şi B. Am aflat multe ştiri bune. 1.- KATHE este liberă. A fost confundată cu MAMA TEUTSCH. Mişu Catargii a lăsat vorba la SCHOB, că ar putea să-mi dea o slujba. LUCIAN trimite zilele acestea alimente Este vorba că a eşit o lege, că noi ~~numai~~ noi vom fi urmăriţi, acei care avem cetăţenia română. VANATORUL ION din Bran activează la G.P.U. şi mi-a trimis ameninţări. După masă am coborît cu B. la cabana S.K.V, am rămas afară,~~pe cînd~~ B. a intrat şi Dna SCH. ne-a dat cozonac şi pâine.

.... Am aşteptat pe ROSEL care a adus ştiri bune. Eri ~~la~~ au fost jand~~ar~~mii la cabana S.K.V. , SCHOB le-a spus că eu sunt la Braşov, la care ei au răspuns că e in regulă că eu nu mai sunt urmărit. Trebuie să mă prezint la Regiment ca să nu fiu ~~luat~~ dat dezertor. Cobor seara la grota Nr.1 ca să-mi iau dela KATHE, cămăşi şi bluză şi se plec la Braşov Am intenţia se plec la Braşov cu trenul împreună cu ROSEL.

EXTRAS DIN "NEWSWEEK", Nr.26 vol.XXIX din 30.VI.1947 pag.13.col3

BALKAN RESISTANCE GROUP

Quietly but without stealth, Hungarian, Bulgarian and Rumanian émigrés in Washington are forming groups for ultimate resistance to Russia. After conferences with State Department officials, the ousted Hungarian Premier, Ferenc Nagy, has about decided to remain in the U.S. A Bulgarian group is shaping up around the Agrarian party leader Georgi Dimitroff, whom the American Legation in Sofia saved from the clutches of his unrelated namesake, the Communist premier Giorgi Dimitroff. Prominent in the Rumanian cell, are Charles A.Davilla, once Rumanian Minister to Washington, and Alexander Cretzianu, also formerly powerful in that country's Peasant party. Should Russia accept Marshall's European reconstruction plan and a general settlement ensue, as the group hope, they will probably disperse. Should a future crisis develop, as they fear, each is prepared to take part in a freedom movement.

- -

In linişte, dar fără şovăire, emigranţii unguri, bulgari şi români în Washington, formează grupuri pentru o ultimă rezistenţă împotriva Rusiei. După ce au avut întrevederi cu personalităţi oficiale la Departamentul de Stat, fostul premier dat afară Ferenc Nagy, s'a hotărât să rămână în Statele Unite.Un grup bulgar este în curs de formare, în frunte cu George Dimitroff, conducătorul partidului ţărănesc, pe care legaţia americană din Sofia l-a scăpat din ghiarele tizului său, Gheorghe Dimitroff, premierul comunist. Pe primul plan al grupului românesc se situează Carol A.Davilla, fostul ministru al României la Washington şi Alexandru Creţianu, de asemenea o personalitate viguroasă în partidul naţional ţărănesc. In cazul când Rusia va accepta planul Marshall pentru reconstrucţia Europei, grupurile se vor dizolva probabil. Dacă însă se va produce o viitoare criză, astfel cum dânşii se tem, fiecare dintre ei este preparat să ia parte activă în cadrul unei mişcări de eliberare

10 exempl

00388

-EXTRAS DIN "NEWSWEEK",Nr.26 Vol.XXIX din 3o.VI.1947.
pag.13 Col.3

In linişte,dar fără şovăire,emigranţii unguri,bulgari şi români în Washinton,formează grupuri pentru o ultimă rezistenţă impotriva Rusiei. După ce a avut întrevederi cu personalităţi oficiale dela Departamentul de Stat,fostul Premier dat afară FERENC NAGY,s'a hotărât să rămână in Statele Unite. Un grup bulgar este in curs de formate in frunte cu GEORGE DEMITROFF,conducătorul Partidului Tărănesc,pe care Legatia Americană din Sofia l-a scăpat din ghiarele tizului său GHEORGHE DIMITROFF,Premierul comunisct.-

De primul plan al grupului românesc se situează CAROL A.DAVILLA,fostul Ministru al României la Washington şi ALEX.CRETEANU,deasemenea o persoană viguroasă in Partidul Naţional Tărănesc. In cazul când Rusia va accepta Planul Marshall pentru reconstrucţia Europei,grupurile se vor dizolva probabil. Dacă insă se va produce o viitoare criză,astfel cum dânşii se tem,fiecare dintre ei este preparat să ia parte in cadrul unei miscări de eliberare activă.-

----

Chirnoagă se plimbă liber în Austria? Pare că înjură în fiecare zi la Radio Donau pe Rege?

Le Général Platon CHIRNOAGA est des nôtres

MALGRE les difficultés existantes pour réunir toutes les forces roumaines en **diaspora**, nous sommes parvenus à établir de précieux rapports avec de nombreux compatriotes, désireux de collaborer à l'action polarisée par « **LA ROUMANIE INDEPENDANTE** » ou « **LE CONSEIL NATIONAL DE LA RESISTANCE DES ROUMAINS LIBRES** ».

Le présent numéro constitue la preuve la plus éclatante par les témoignages qu'il contient.

Ainsi, aux appels que nous avons lancés depuis quelques mois, pour réaliser l'unité et l'union des Roumains de l'extérieur, c'est un grand soldat qui répond, en nous écrivant une lettre par laquelle il confirme qu'il désire se joindre à nous pour combattre l'ennemi, quel qu'il soit.

Le général Platon CHIRNOAGA, chef des ex-prisonniers roumains en Allemagne qui refusent de se rapatrier, nous a, en effet, adressé une lettre datée du 31 mai.

« ...Heureux d'apprendre l'existence active du « CONSEIL NATIONAL DE LA RESISTANCE DES ROUMAINS LIBRES », j'exprime clairement mon désir de me mettre en rapport avec vous pour établir la collaboration »... écrit le général CHIRNOAGA, après nous avoir confirmé son ralliement à la « **DECLARATION** » du 1er mai 1947 et le vif plaisir d'avoir appris que le **C.N.R.R.L.** et « **LA ROUMANIE INDEPENDANTE** » avaient essayé, depuis longtemps déjà, de se mettre en rapport avec lui.

La lettre-éclair du général CHIRNOAGA nous a procuré une immense joie. Nous savions d'avance qu'il pensait comme nous et nous l'assurons que nous ferons tout notre possible pour que les désirs communs deviennent une réalité bienfaisante pour la cause nationale.

Nos rangs augmentent et nos possibilités également. Nous le constatons avec une satisfaction méritée.

En envoyant notre cordial salut et tous nos remerciements au héros qui s'est couvert de gloire sur tous les champs de bataille, nous attendons que tous les bons Roumains répondent au pathétique appel qu'un autre grand héros, le général Nicolae RADESCO, vient de leur adresser.

Les vrais Roumains, les vrais Patriotes y répondront !

Corneliu TUDOR GROZDEA.

1er JUILLET - 1er AOUT 1947 QUATRIÈME ANNÉE N° 34 - 35

La ROUMANIE INDÉPENDANTE

A L'AVANT-GARDE DE LA RÉSISTANCE NATIONALE ET DÉMOCRATIQUE

FONDATEUR : Iuliu DRAGOMIR DIRECTEUR : Nicholas N. MARTIN

243, West Larned St., DETROIT 26, MICHIGAN, U.S.A.
Tél. CAdillac 0615

PARAIT LE PREMIER DE CHAQUE MOIS

ÉDITION POUR LE CONTINENT — DISTRIBUÉE AUX ROUMAINS LIBRES ET AUX AMIS DE LA ROUMANIE

Une sensationnelle découverte des juges soviétiques : « LA CONSPIRATION CONTRE SOI-MÊME »

Les savants soviétiques, membres de l'*Académie de Hautes Etudes antifascistes* de Moscou, en visite à Budapest, ont fait une découverte sensationnelle. En prenant un individu faisant partie de la classe des pires fascistes, connue en général par le nom de « réactionnaire pourri » et en le soumettant à des réactions purement physiologiques, par la nouvelle méthode expérimentée avec un succès éclatant dans les laboratoires de l'N.K.V.D. de Moscou, ils l'ont entendu avouer librement qu'il passait sa vie à *conspirer contre lui-même.*

Etonnés par cet aveu, les savants ont poussé plus avant leurs recherches et sont arrivés à découvrir en Hongrie, une secte de *petits propriétaires* qui cultive le goût étrange hérité des fakirs indiens, de *conspiration contre soi-même* et d'*autodestruction* par des coups d'Etat et des révolutions dirigés contre la personne même des révolutionnaires.

Le chef de cette nouvelle secte a été identifié en la personne de M. Ferenc Nagy, ancien premier ministre, actuellement aux Etats-Unis. Des nouvelles découvertes sont en perspective et, d'après un observateur neutre communiste de la capitale hongroise, M. Zoltan Tildy, le Président de la République, ne serait pas étranger à cette organisation.

Encouragés par leurs découvertes de Hongrie, les savants soviétiques que dirige M. A.-J. Vichinsky, ancien procureur du peuple, ont l'intention de poursuivre leurs recherches en Roumanie où, d'après leurs déductions, cette nouvelle manie fait rage. Ils ont annoncé, à cet effet, leur arrivée à Bucarest.

On annonce d'autre part qu'un grand enthousiasme règne dans la capitale soviétique depuis que cette

sidium suprême de la ville d'Irkutsk (Sibérie) a décidé à l'unanimité de 102 % de rebaptiser les rues de la ville, des noms des principaux membres de cette commission. Il leur a offert aussi gracieusement des chambres dans la maison de repos du parti, pour le cas aù leurs nouvelles recherches en Roumanie n'aboutiraient à aucun résultat.

Des milliers de travailleurs, de femmes, de soldats et de Kolkhosiens de tout le territoire de la République Soviétique ont décidé de soutenir « *à l'unanimité et avec un grand enthousiasme* » la candidature des dits savants pour le prix Staline.

SANS BLAGUE

La « *Roumanie Indépendante* » du mois de juin, a annoncé que Sa Majesté le Roi Michel Ier avait été décoré par le Président Truman avec les insignes de l'ordre de la « *Legion of Merit* ».

L'agence Tass communique que le journal soviétique *Krasnaia Svesda,* publie à ce propos, une correspondance de Bucarest, signée par un certain Nikolaev. Dans cette correspondance il est dit que le peuple roumain et les journaux « indépendants » de Bucarest « s'indignent du fait que dans les motifs de cet acte (l'acte de décoration, N.R.), le Président Truman a passé sous silence le rôle décisif joué par l'armée soviétique dans la libération de la Roumanie ». « L'opinion publique roumaine ne donnera jamais son assentiment au fait qui ne tient pas compte, ou tend à minimiser le rôle considérable joué par l'Armée Rouge dans la libération

EXTRAS DIN "LA ROUMANIE INDEPEDENTE" 1 Iulie - 1 August 1947

ANUL IV.Nr.34 -35 Detroit26 MICHIGAM U.S.A.

GENERALUL PLATON CHIRNOAGA ESTE AL NOSTRU

Cu toate dificultăţile existente pentru a reuni toate forţele româneşti în "diaspora,am ajuns să stabilim preţioase raporturi cu numeroşi compatrioţi doritori să colaboreze la acţiunea polarizată prin "România Independentă" sau Consiliul Naţional al Rezistenţei românilor liberi".

Numărul de faţă constituie proba cea mai strălucitoare prin mărturiile pe care le conţine.

Astfel:la apelurile pe care le-am lansat de câteva luni pentru a realiza unitatea şi uniunea românilor din afară,un mare soldat ne răspunde scriindu-ne o scrisoare prin care confirmă că doreşte să se unească cu noi pentru a combate inamicul ori care ar fi.

Generalul Platon Chirnoagă,şeful foştilor prizonieri români în Germania,care refuză să se repatrieze,ne-a adresat într'adevăr o scrisoare cu data de 31 Mai.

" Fericit de a vedea existenţa activă a "Consiliului Naţional al Rezistenţei românilor liberi",eu îmi exprim clar dorinţa mea de a mă pune în legătură cu voi pentru a stabilit colaborarea ....."scrie generalul Chirnoagă după ce ne-a confirmat adeziunea sa la " Declaraţiunea" din 1 Mai 1947 şi dorinţa arătătoare de a lua cunoştinţă că "C.N.R.R.L. şi "România Independentă" au reuşit ,de mult timp,încă de a se pune în legătură cu el.

Scrisoarea generalului Chirnoagă ne-a procurat o mare bucurie.Noi ştim dinainte că el gândea ca noi şi-l asigurăm că vom face tot posibilul pentru ca dorinţele comune să devină o calitate binefăcătoare pentru cauza naţională.

Rândurile noastre se măresc şi posibilităţile noastre le egalează.Constatăm aceasta cu o satisfacţie merituoasă.

-/-

Transmiţând cordialul nostru salut şi toate mulţumirile eroului care s'a acoperit de glorie pe toate câmpurile de bătae,aşteptăm ca toţi bunii români să răspundă la apelul înflăcărat pe care un alt mare erou,Generalul Nicolae Rădesc li-l adresează.

Adevăraţii români,adevăraţii patrioţi să-i răspundă.

CORNELIU TUDOR GROZDEA

Extras din

La Roumanie

Independante

din 1 Iulie – 1 August 1947 – Anul 4 – Nr. 34-35

Detroit 26 Michigan U.S.A.

00392

... pays opprimés

Par

HORIA BUZESCO

lieux et la presse mon-
considèrent le nouveau
américain d'aide à l'Eu-
comme ayant un but
...mique.
...loin en exprimant
...re ... juste que bru-
...position ... que c'est dans
...oïste que les Etats-Unis
ont lancé cette initiative.
supposition, l'invitation à
s'organiser économique-
...n cadre unifié aurait été
...U.S.A., afin qu'elle puisse
plus tôt possible sur le
...e clientèle indispensable
...erproduction industrielle,
devra être maintenu et
...ne, pour coujurer la
...ession économique qui la

...uppositions conduisent à
...ère de méfiance accrue
la « diplomatie du dol-
...le qui est censée de
les conditions politiques
...s-Unis imposeraient aux
...ens qui ont bénéficié ou
bénéficier de crédits

...e rendre mieux compte
...quel peut arriver cette
...près les opinions d'un
...nnête journal d'un pays
ajoute :

...gleterre et la France en sont; ...a en être; la Grèce et la ... aussi, quoiqu'à titre diffé... ...git-il d'une vaste entreprise ...isation américaine en Eu... les Etats du Vieux-Monde ...ont-ils à préserver leur indé... politique, tout en recou... l'assistance financière des ...is? »

...re hypothèse attribuée
...plan Marshall ne pour-
...rrespondre aux visées
...irigeants de l'U.S.A.
... américaine doit être ...omme ayant d'abord un ...t politique; ensuite seu-
...ut économique et com-

... Marshall, qui est plus
...position de la doctrine
... être jugé comme une
...ons pratiques et d'en-
... rétablir la paix mon-
...que pour la reconstruc-
...Europe en elle-même

...atteindre ce but, il faut
... faut discerner dans la

doctrine Truman et dans le plan Marshall, leur sens politique en premier lieu. Car c'est la reconstruction politique de l'Europe, de ses libertés et de ses institutions réellement démocratiques, qui conditionnent la possibilité d'une unification économique et de son relèvement.

Dans un discours que le Président Truman a prononcé le 21 avril courant à New-York, au banquet de l'*Associated Press*, il a dit :

« Nous savons que la liberté et l'intégrité des Etats-Unis ne demeureront hors de toute atteinte que dans un monde où des peuples libres vivront en paix avec leurs voisins, pourront entretenir leurs relations commerciales libres et amicales. Il nous appartient donc d'aider ces peuples libres dans leurs efforts pour garder leur liberté. Plusieurs de ces peuples ont à choisir aujourd'hui entre le totalitarisme et la démocratie, parce que la guerre les a tellement appauvris qu'ils sont devenus des cibles faciles pour les idéologies étrangères et les pressions extérieures. En leur accordant une aide économique et en contribuant à leur reconstruction, nous pouvons leur permettre de résister aux forces qui menacent si directement leur façon de vivre, etc... »

Très peu de temps après, au commencement du mois de juin, M. Hoover, ancien Président des U.S.A. et actuellement le plénipotentiaire du Président Truman pour l'organisation de l'aide américaine à l'Europe, a présenté un compte rendu sur cette action. Ses conclusions ont été d'autant plus importantes et significatives pour la Maison Blanche et pour les milieux politiques et financiers, ainsi que pour la presse américaine et l'opinion publique mondiale, que M. Hoover est à peine rentré après un long voyage dans les pays de l'Europe.

M. Hoover a dit, entre autres :

« Je dénonce la Russie soviétique comme menant une action d'obstruction et sabotage contre les efforts pour le relèvement économique de la plus grande partie de l'Europe. Cette action est un des aspects de l'U.R.S.S. pour saigner à blanc les Etats-Unis d'Amérique en les obligeant d'éparpiller leurs propres ressources dans tous les coins du monde. Les Etats-Unis sont obligés de prévoir pour l'année 1947-48 quatre milliards de dollars pour l'Europe en plus des quatorze autres qui ont été déjà dépensés sans résultat dans le même but. Quatre-vingt dix pour cent de l'aide qui va aujourd'hui en Europe provient de l'U.S.A. »

Les signes de cette action de sabotage en Europe se font sentir déjà depuis longtemps. Mais, leur révélation dans une forme tellement précise, émanant d'une autorité incontestable, ont obligé les milieux officiels de l'U.S.A. à reconsidérer le problème dans toute sa gravité, d'autant plus aujourd'hui que l'Amérique n'est plus isolationniste.

En conséquence, il n'a pas fallu beaucoup de temps pour que les déclarations de M. Marshall se produisent, après les révélations de M. Hoover.

Du contexte de toutes ces déclarations, il résulte que la décision de l'U.S.A. d'assumer cette fois d'une manière efficace, le rôle de déterminer le relèvement économique de l'Europe, est en effet une décision ferme de déterminer en premier lieu son relèvement politique et sa reconstruction réellement démocratique.

***

Tout jugement de bonne foi doit doit considérer ces deux conditions préalables comme indispensables à la réalisation de n'importe quel plan de réorganisation économique de l'Europe.

C'est dans ce sens qu'il faut donc considérer aussi le plan Marshall et c'est dans ce but que le rôle des U.S.A. a dû être reconsidéré avant que M. Marshall fasse ses déclarations tellement engageantes pour l'Amérique au point de vue financier. Car, les quatorze milliards de dollars dont M. Hoover a parlé, n'ont pas laissé de traces réellement constructives en Europe. Incontestablement, la misère et les souffrances auraient été plus grandes sans cette intervention. Mais la situation actuelle dans les pays en souffrance montre que cet argent s'est fondu comme dans un tonneau des Danaïdes ...« made in U.R.S.S. ».

Partout dans les pays du centre de l'Europe et surtout dans ceux de

tique a valu aussi l'épuisement politique et financier de l'Angleterre qui a été obligée d'abandonner déjà des points vitaux de son Empire et de se retirer de la Grèce et de la Turquie, en la mettant dans la pénible situation, politique et morale, d'abandonner, — espérons-le, passagèrement, — tant d'autres de ses alliés partout en Europe!

***

Il est donc normal que le nouveau plan américain d'aide à l'Europe ait d'abord des buts politiques et en second lieu des visées économiques.

Car c'est indéniable, répétons-le, qu'on ne pourrait pas, ni même penser et d'autant moins recommander et avancer vers une action de reconstruction et d'unification économiques de l'Europe, sans avoir réalisé préalablement les conditions politiques indispensables à cette reconstruction.

Sans avoir réalisé d'abord le climat et les conditions de liberté, de disposition des propres ressources économiques, ainsi que de la stabilité des régimes politiques réellement démocratiques, constitutionnels et parlementaires, dans les pays de l'Europe, on ne pourrait pas concevoir, d'une manière sérieuse et pratiquement réalisable, l'aboutissement du plan Marshall!

Le général Marshall, en précisant son plan, a déclaré qu'il s'adresse : « à la région de l'ouest de l'Asie », et qu'il attend de cette Europe, qui comprend donc l'U.R.S.S. aussi, « un programme établi en commun par un grand nombre de nations européennes, sinon par toutes ». Mais, d'autre part, le général Marshall, en tant uqe Ministre des Affaires étrangères des Etats-Unis d'Amérique, a précisé :

« Tout gouvernement qui intrigue pour empêcher la reprise économique des autres pays ne peut espérer recevoir notre aide. Tout gouvernement, tout parti, tout groupe politique qui cherche à perpétuer la misère pour en tirer profit sur le plan politique se heurtera à l'opposition des Etats-Unis.

A la lumière de ces faits et déclarations, nous continuons donc à voir dans le nouveau plan américain le message ultimatif adressé à l'U.R.S.S. pour la convier à s'accorder enfin avec l'esprit de l'O.N.U., avec les engagements pris par elle à côté de ses grands alliés pendant la guerre en faveur de la libération des peuples de l'Europe; de s'aligner à la table d'une conférence qui devrait —

Generalul Nicolae RADESCU

Presedintele ultimului guvern LEGAL Român, a adresat celor din TARA, mesajul urmàtor:

Români si Românce,

După alarma pe care, cu sufletul sfâsiat, am dat-o în noaptea de 24 Februarie 1945, împotriva uneltirilor criminale ale comunistilor, nu mi s'a mai prezentat prilejul, până astàzi, sà-mi pot spune cuvântul.

Tinut cu portile sub lacàt si pàzit cu stràsnicie de sbirii « patrioti » în tot timpul cât am ràmas în tarà, — iar în pribegie fiind fàrà vre-o posibilitate de a pàstra legàtura cu voi, întrucât toate mijloacele îmi erau retezate de mafia rosie ce stà la pândà — glasul a trebuit sà-mi râmână mut vreme de mai bine de doi ani.

In toatà aceastà trecere de vreme, lungà ca nesfârsitul, câtà chinuitoare suferintà pe voi cei ràmasi acolo, în ghiarele celei mai neînduplecate si sàlbatice tiranii ! Dar si câtà mândrie si ce binefàcàtoare hranà sufleteascà pentru noi, cei plecati sà ducem lupta de dincolo de hotare, când ne ajunge veste despre înàltàtoarea, nesdruncinata voastrà rezistentà împotriva încercàrii de sugrumare a sufletului românesc !

Cu toate asupririle fàrà seamàn, cu toatà urgia deslàntuità asupra voastrà de càtre gâzii venetici, cu toatà mizeria abàtutà asupra tàrii ca o supremà încercare din partea lui Dumnezeu a virtutilor neamului nostru, — dar si ca o pedeâpsà, poate, fiindcà am làsat sà ne fie batjocorit pàmântul de càtre liftele stràine aflate în fruntea celor ce îsi zic « F.N.D. isti » — nimic nu a putut clinti nici curajul, nici credinta voastrà. In ciuda acestor cumplite suferinte, poporul n'a làsat sà-i fie înfrântà cerbicia si, fàrà sà plece capul, suportà cu màreatà bàrbàtie loviturile ce-i vin din douà pàrti : atât dela acel ce credea cà-si poate vedea acum împlinit visul de vesnicà atotputernicie asupra noastrà, cât si din partea slugii care se sileste sà-si întreacà stàpânul în asuprire.

In care altà parte a lumii se vede o astfel de minune ? Care alt neam se poate mândri cu o mai Inversunatà apàrare a drepturilor lui sfinte ?

Frate român, nu te abate din drum si descreteste-ti fruntea.

Ràbdarea ta, cu nici o alta asemànàtoare, nu o vei mai duce mult timp în spate. Ceasul desrobirii de sub jugul comunist, pentru a càrui scuturare ai fàcut atâtea jertfe, s'a apropiat. Nelegiuitii care te-au adus în sapà de lemn; Care de atâta amar de vreme pângàresc un pàmânt sfânt pentru noi dar pe care ei vor sà-l'înstreineze cu totul; care necinstesc si râd de tot ce neamul nostru are prins, cu ràdàcini adânci, în sufletul lui, — vor fi în scurtà vreme pusi pe fugà din stàpânirea în care, cu sprijin stràin si împotriva vointei tale, au fost înscàunati.

Marile puteri, care luptà pentru mai binele întregii omeniri, ne cunosc toatà durerea; iar gândul lor este la aflarea celor mai potrivite mijloace de a o face sà ia sfârsit cât mai surând.

Prinzând însà nàdejde, sà nu ne pierdem cumpàtul. Dacà raza de luminà spre drumul care va schimba soarta începe sà ne pàtrundà în suflet, e bine sà ne pàstràm întreagà grije ca puterea cu care am tinut pânà acum piept dusmanului sà nu slàbeascà. Dimpotrivà, sà ne màrim si mai mult încordarea, astfel ca sà fim în stare a înfrunta orice întâmplare. Nu trbue sà scàpàm nici o clipà din minte cà s ar putea ca acei sub a càror urgie vietuim de doi ani, — si care ne-au secàtuit pânà într'atâta de tot ce-am avut, încât ne-au transformat în cersetori ai lumii, într'o tarà din al càrei belsug se împàrtàseau pânà acum si altii — sà facà, înainte de a se scufunda în adâncul iadului din care au iesit, o încercare desnàdàjduità de a nu scàpa prada din ghiare.

In vederea nevoiei în care ne-am afla de-a înfrunta o astfel de încercare, trebue sà fim gàsiti în asa chip oteliti, încât dârzenia noastrà sà fie în stare de a sdrobi înversunârea fiorosilor asupritori.

Români si Românce,

Tràim clipa hotàràtoare a neamului nostru : iatà ceeace nu trebue sà uite niciunul dintre noi. Pânà în ziua isbàvirii, nici un alt gând sà nu-si gàseascà loc în mintea noastrà, afarà de acela al iesirii din robie.

Dela mic la mare, strângeti rândurile. Fàuriti un mànunchiu puternic, un zid care sà constitue SCUTUL PATRIEI, de care sà se sfarme asaltul dsperat al celor ce încearcà sà ne ràpeascà dreptul de stàpâni în casa noastrà.

Tineret, nàdejde de mâine a tàrii, stai neclintit la post de onoare. Poate sà-ti revinà si de data aceasta îndatorirea sà iei greul în piept. Cu arma la picior, stai de veghe.

DUMNEZEU CU NOI.
TRAIASCA ROMANIA.
TRAIASCA REGELE.

General Adjutant
Nicolae RADESCU

EXTRAS DIN " LA ROUMANIE INDEPENDANTE" DIN 1 IULIE-
1 AUGUST 1947-ANUL IV-Nr.34-35-DETROIT 26 MIGHIGAN U S A

GENERALUL NICOLAE RADESCU,PRESEDINTELE ULTIMULUI GUVERN LEGAL ROMAN,A ADRESAT CELOR DIN TARA,MESALUL URMATOR:

Români si Româhce,

După alarma pe care,cu sufletul sfâşiat,am dat-o in noaptea de 24 Februarie 1945,impotriva uneltirilor criminale ale comuniştilor,nu mi s'a mai prezentat prilejul,pnâ azi să-mi pot spune cuvântul .-

Tinut cu porţile sub lacăt şi păzit cu străşnicie de sbirii"patrioţi" in tot timpul cât am rămas in ţară,-iar in pribegie fiind fără vre'o posibilitate de a păstra legătura cu voi,intrucât toate mijloacele imi erau retezate de mafiia roşie ce sta la pândă-glasul a trebuit să-mi rămână mut vreme de mai bine doi ani.-

In toată această trecere de vreme,lungă ca nesfârsitul cântă chinuitoarea suferinţă pe voi cei rămasi acolo,in ghiarele celei mai neinduplecate şi sălbatece tiranii' Dar şi cântă mândire şi ce binefăcătoare hrană sufletească pentru noi,cei plecaţi să ducem lupta de dincolo de hotare,când ne ajunge vestea despre inălţătoarea,nesdruncinata voastră rezistenţă impotriva incercării de sugrumare a sufletului românesc

Cu toate asupririle fără seamă, cu toată urgia deslănţuită asupra voastră de către gâzii venetici,cu toată mizeria abătută asupra ţării ca o supremă incercare din partea lui Dumnezeu a virtuţilor Neamului nostru,-dar şi ca o pedeapsă,poate fiindcă am lăsat,să ne fie badjocurit pământul de către liftele străine aflate in fruntea celor ce îşi zic. " F.N.D"-işti-nimic nu a putut clinti nici curajul,nici voinţa voastră. In ciuda acestor cumplite suferinţe,poporul n'a lăsat să-i fie infrântă cerbicia şi,fără să plece capul,suportă că măreaţa bărbăţie loviturile ce-i vin din două părţi: atât dela acel ce credea xă-şi poate vedea acum inplinit viesul da veşnică autoputernicie asupra noastră,cât şi din partea slugii care se sileşte să-şi intreacă stăpânul in asuprire.-

In care altă parte a lumii se vede o astfel de minune?Care alt neam se poate mândri cu o mai inversunată apărare a drepturilor lui sfinte ?

./.

Frate român,nu abate din drum şi descreţeste-ţi fruntea. Răbdarea ta,cu nici o altă asemănătoare,nu o vei mai duce mult timp in spate. Ceasul desrpbirii de sub jugul comunist,pentru a cărui scuturare ai făcut atâtea jertfe,s'a apropiat. Nelegiuţii carete-au adus in sapă de lemn;care de atâta amar de vreme pângăresc un pământ sfânt pentru noi, dar pe care ei vor să-l instrăineze cu totul;care necinstesc şi râs de tot ce neamul nostru are prins,cu rădăcini adânci in sufletul lui,-vor fi in scurtă vreme puşi pe fugă din stăpânirea in care,cu sprijinul străini şi inpotriva vointei tale,au fost inscăunaţi.-

Marele puteri,care lupăt pentru mai binele intregei omeniri,ne cunosc intrega durerea;iar cândul lor este la aflarea celor mai potrivite mijloace de a o face să ia sfârsit cât mai curând.-

Prinzând insă nedejde,să nu pierdem cumpătul. Dacă raza de lumină spre drumul care va schimba soarta incepe să ne pătrundă in suflet,e bine să ne păstrăm intreaga girje ca păterea cu care am ţinut până acum piept dusmanului să nu slăbească.-

Dimpotrivă,să ne mărimi si mai mult incrodarea, astfel ca să fim in stare a infrunta orice intrâmplare. Nu trebuie să scăpăm nici o clipă din minte că sar putea ca acei sub a căror urgie vieţuim de doi ani,-şi care ne-au secătuit până intratâta de tot ce am avut,in cât ne-au transformat in cerşetori ai lumi,intr'o ţară din al cărei belsug se impărtăşeau până acum şi alţi,să facă,inainte de a se scufunda in adâncul iadului din care au esti,o incercare desnădăjduită de a nu scăpa prada din ghiare.-

In vederea nevoi in care ne-am afla de a infrunta o astfel de incercare,trebuie să fim gpsiţi in aşa chip oţeliţi,incât dârzenia noastră să fie in stare de a sdrobi inversunarea fiorosilor asupritori.-

Români şi Românce,

Trăim clipa hotărâtoare a neamului nostru: iată ce nu trebue să uite nici unul dintre noi.Până in ziua izbăviri nici un alt gând să nu-şi găsească loc in mintea noastră ,afară de acela al esirei din robie.-

Dela mic la mare,strângēti rândurile.Făuriti un mănunchi puternic,un zid care să constitue "SCUTUL PATRIEI,DE CARE SA SE SFARAME ASFALTULDISPERAT AL CELOR CE INCEARCA SA NE RAPEASCA DREPTUL DE STAPAN IN CASA NOASTRA".-

Tineret,nădejdea de mâine a ţării stai neclintit la postul de onoare,Poate să-ţi revină şi de data acesta indatorirea să ei greul in piept.Cu arma la picior stai de veghe.-

DUMNEZEU CU NOI
TRAISCA ROMANIA
TRAIASCA REGELE.

General Adjutant
NICOLAE RADESCU.-

TRADICERE DIN ZIARUL "JURNAL DE GENEVE" DIN 13 şi 14 IULIE 1947.-

Nr.161

00399

CONFERINTA DELA PARIS. CEI LIPSA DELA APEL

Astăzi când se strâng la Paris reprezenanti ţărilor doritare de a mărturisi unitatea economică a Eurpei să aruncăm o privire către locurile rămase goale.-

Două dintre ţările situate sub aripa protectoare a Moscvoei s'au grăbit de a răspunde"nu" la invitanţia anglo-Franceză. Acestea sunt Jugoslavia şi Bulgaria. Tito şi Dimitrov, copi iubiti ai " Defunctei Internationalei a treia au pus in mod hotărât nevoile partidului inaintea orcărei alte consideratiuni.-Refuzul Guvernelor poloneze român, şi ungar pare a fi fost mai putin spondan insă mai nuanţa.Este adevărat că agenţia Tass, in general infromată in ce priveste voinţa si intentele acestor guverne"suverane, s'a grăbit de a anunţa un răspuns negativ, însă aceasta a fost de a nticipa asupra unei deciziuni care, atât de inevitabilă cât era, cu atâta mai putin, a provocat serioase tulburări de conştinţă.-

Oricare ar fi fost zelul partizan al guvernanţilor, le era greu de a justifica o atitudine inpusă in mod vădit si neavând de a invoca decât un singur argument: Acela al suvernaiţăti nationale-"Vai! şi cum să respingă in mod consitent o propunere atât de conformă vointelor si intereselor tuturor popoarelor din răsărit?-

Căci dacă propunerea Marshall convine tuturor popoarelor Europei, cu atâta mai mult ea trezeste cel mai viu interes in răsăritul eruopean şi tot asa cele mai mari speranţe. Răsăritul european are de ajuns o mare intârziere: el suferă de multă vreme in desvoltarea sa economică si in scructura sa socială de consecinţele lipsei de sincronism intre evolutia regiunilor industriale ale apusului şi evoluţi mai lentă a regiunilor in primul rând agricole. Există deci un interes esential (economistii tărilor din răsărit l-au demonstrat de mai multe ori) la aceia ca economia europeană să fie organizată pe baze unitare .-

Tot aşa ajutorul american, atât de necesar tuturor tprilor europe este in primul rând necesar tprilor din răsărit. Pentru că in primul rând in aceste tări

./.

in urma războiului a ocupatiei si a sarcinilor impuse de trtate,ruina materială si mezaria fiziologică au atins paroxisxmul lor. Astfel,pentru poporul român,dat pradă foamei şi amenintat de o foame incă mai grozavă,ajutorul material care xxxfixxxxxx iar fi fost dat după un plan de ansamblu european este o chestiune pe viată sau de moarte.-

Că anumite guverne ar fi exitat in asemenea condiţiuni de a respinge invitatia apusului,este de inteles . Cum să nu fiu inteles acestea că nu lear mai fi fost posibil de a asunde slăbiciunea şi greselile pozitiei lor dacă ar fi executat vointa ţărilor lor? insă aceste exitări n'au schimbat cursul lucrurilor:

Locurile rezervate " Offcialilor răsăritului, la paris,au rămas goale.-

Primul rezultatl al noi conferinte este deci de a fi demosntrat până la ce punct o intregă parte a Europei trăeste sub semnul aceace VERERRO numea:Ilegitimitatea.

Insă mai e un al doile rezultat,mai important Invintati lansată de către tprile apusene a dep sit cazurile oficiale: Ia a ajuns la popor. Ci popoarele au xxe reactionat. Probelema păci, a organiz rii Europei,le-a vizat direct: In fond era vorba de exeistenta lor.Si acolo unde guvernele sau dezis,popoarele,prin reprezentanti lor cei mau autorizati, au exprimat clar vointa lor .

In România cele 3 partide politce care repre zintă marea majoritate a natiuni,Partidul National Tărănesc Partidul Liberal şi Partidul Social Democrat au declarat solemn in numele poporului român că ţara aderă la propunerea Marshall si că plasează toate sperantele sale in opera europeană care urmează să se implinească la Paris.- La un moment când se decite destinul Europei,trebue să acorde atenţia vocii veritabile a natiunilor.-

O manifestatie de un caracter asemănător, a avut loc la WASHINGTON la 4 Iulie in ziua independentei Statelor Unite. Sefii exilaţi ai partidelor tărănesti bulgar,ungar, sârb şi croat- Dnii GEORGE DIMITORV,F.NAGY, MILAN GAVRICOVIG şi VLADCO MACEC-au publicat o declaratie comună in numele a " o sută de milioane de fiinte umane lipsite de drepturile lor" si au proclamat credinta lor in viitorul popoarelor lor tărănesti si in principiile tinzând să asigure democratia natională si internatională,

00399

şi la reconstructia europei in ansamblu ei. Aderând la această declaratie in numele partidului tărănesc român, dl. ALEXANDRU CRETEANUa făcut justa remarcă că nu este vorba doar de o manifestare a partidelor inrudite, ci de o apropiere intre natiunile in situatie asemânătoare şi doritoare a lua aceeaş atidudine in raport cu problemele de colaborare internatională care se pun.-

Trebue văzut incă mai mult in aceste manifeştări Aceasta este imagina veritabilă a europei care se degajă de resturile apăsătoare ale urmărilor războiului.-A fost suficent ca in propunerea americană să fie pronuntat cuvântul europa, a fost suficent ca invitati de a participa la un plan " European" să fie adresat tuturor tărilor continetului pentru care o mare sperantă să ridice popoarele, care stiu că salvarea lor deprinde de legătura care le leagă de comunitatea europeanuă.-yAceastp legătură in ce priveste tările din răsărit este din punct de vedere materială incă destul de slabă. Ultimele evenimente nu a schimbat starea de fapt, este bine posibil ca in zielele care urmează, santul care desparte continentul in două să se lărgească incă. Totusi câte lucrări s'au schimbat . In profundul   care exită la răsărit, chemarea ocidentului a fost interceptată ca un gest de solidaritate si provocat o mare miscare de incredere. Barerile care impiedică reluarea raporturilor politice si economice mai există insă bariera spirituală, cea mai periculoasă dintre toate, aceia care izolează o mare parte a europei şi o scufundă in cea mai adâncă descurajare, această a fost ridicată. Trebue inteles reala importanţă a trezirii acestor sentimente de solidaritate si de incredere. In anarhia actuală in care diviziunea care persită reprezintă pentru roţi o teribilă amenintare de război restabilirea legăturilor spirituale intre apus si răsărit poate contribui in mod decisiv, cu toate fortele contrari, la realizarea unităţi europene ,Penturcă in aceste zile in care o anumită idiologie foloseste desemnările unei vointe de dominatie mondială, nu se poate insista indeajuns asupra faptului că pericolul poate fi incă inlăturat printr'o coualiţie a fortelor spirituale europene. Ori care ar fi greutatea situatilor " Materiale", europa nu poate rămâne impărţită in contra ei. Ori ea nu vrea să rămâie impărţită.- Ajunge ca ea să presiste in acestă vointă şi ea va fi unită.

./.

Avem speranţa că conferinţa dela Paris, unde primi cu succes sarcina "tehnică" care îi revine, va fi condusă de o astfel de gândire.- Ultimul discrus pronuntat de Dl Bevin la 8 Iulie la Londra este de bun augur: "Popoarele europene, a zis seful lui FOREIGN OFFICE, caută să creeze din nou fraternitatea internaţională a europei, nu pe concepţia unei baze materialiste, ci pe bază spirituală.- Eu prevăd că pe o bază de aşa fel legăturile noastre vor fi mai puernice decât toate acestea pe care oameni le-ar putea determina prin regulele inventate de ei"

" Aceste cuvinet frumoase par a dovedi că marea problemă care urmează să fie rezolvată este bine pusă.-

GRIGORE GAFENCO,

00401

EXTRAS DIN "NEWSWEEK", Nr.26 Vol.XXIX din 30.VI.1947,pag.13
Col.3

In liniște, dar fără șovăire, emigranții unguri, bulgari și români în Washington, formează grupuri pentru o ultimă rezistență împotriva Rusiei. După ce a avut întrevederi cu personalități oficiale dela Departamentul de Stat, fostul Premier dat afară FERENC NAGY, s'a hotărât să rămână în Statele Unite. Un grup bulgar este în curs de formate în frunte cu GEORGE DIMITROFF, conducătorul Partidului Țărănesc, pe care Legația Americană din Sofia l-a scăpat din ghiarele tizului său GHEORGHE DIMITROFF, Premierul comunist.

Pe primul plan al grupului românesc se situează CAROL A.DAVILLA, fostul Ministru al României la Washington și ALEX. CRETEANU, deasemenea o persoană viguroasă în Partidul Național Țărănesc. În cazul când Rusia va accepta Planul Marshall pentru reconstrucția Europei, grupurile se vor dizolva probabil. Dacă însă se va produce o viitoare criză, astfel cum dânșii se tem, fiecare dintre ei este preparat să ia parte în cadrul unei mișcări de eliberare activă.

EXTRAS DIN "LA ROUMANIE INDEPENDANTE" DIN 1 IULIE-1 AUGUST 1947 - ANUL IV - Nr.34-35 - DETROIT 26 MICHIGAN U.S.A.

GENERALUL NICOLAE RADESCU, PREŞEDINTELE ULTIMULUI GUVERN LEGAL ROMAN, A ADRESAT CELOR DIN TARA MESAJUL URMATOR :

Români şi Românce,

După alarma pe care, cu sufletul sfâşiat, am dat-o în noaptea de 24 Februarie 1945, împotriva uneltirilor criminale ale comuniştilor, nu mi s'a mai prezentat prilejul, până azi, să-mi pot spune cuvântul.

Ţinut cu porţile sub lacăt şi păzit cu străşnicie de sbirii "patrioţi" în tot timpul cât am rămas în ţară,- iar în pribegie fiind fără vreo posibilitate de a păstra legătura cu voi, întrucât toate mijloacele îmi erau retezate de maffia roşie ce sta la pândă - glasul a trebuit să-mi rămână mut vreme de mai bine doi ani.

In toată această trecere de vreme, lungă ca nesfârşitul, câtă chinuitoare suferinţă pe voi cei rămaşi acolo, în ghiarele celei mai neînduplecate şi sălbatice tiranii ! Dar şi câtă mândrie şi ce binefăcătoare hrană sufletească pentru noi, cei plecaţi să ducem lupta de dincolo de hotare, când ne ajunge vestea despre înălţătoarea, nesdruncinata voastră rezistenţă împotriva încercării de sugrumare a sufletului românesc !

Cu toate asupririle fără seamăn, cu toată urgia deslănţuită asupra voastră de către gâzii venetici, cu toată mizeria abătură asupra ţării ca o supremă încercare din partea lui Dumnezeu a virtuţilor Neamului nostru, - dar şi ca o

pedeapsă, poate, fiindcă am lăsat să ne fie batjocorit pământul de către liftele străine aflate în fruntea celor ce îşi zic "F.N.D."-işti - nimic nu a putut clinti nici curajul, nici voinţa voastră. In ciuda acestor cumplite suferinţe, poporul n'a lăsat să-i fie înfrântă cerbicia şi, fără să plece capul, suportă cu măreaţă bărbăţie loviturile ce-i vin din două părţi : atât dela acel ce credea că-şi poate vedea acum împlinit visul de veşnică atotputernicie asupra noastră, cât şi din partea slugii care se sileşte să-şi întreacă stăpânul în asuprire.

In care altă parte a lumii se vede o astfel de minune ? Care alt neam se poate mândri cu o mai înverşunată apărare a drepturilor lui sfinte ?

Frate român, nu abate din drum şi descreţeşete-ţi fruntea. Răbdarea ta, cu nici o alta asemănătoare, nu o vei mai duce mult timp în spate. Ceasul desrobirii de sub jugul comunist, pentru a cărui scuturare ai făcut atâtea jertfe, s'a apropiat. Nelegiuiţii caret-au adus în sapă de lemn ; care de atâta amar de vreme pângăresc un pământ sfânt pentru noi, dar pe care ei vor să-l înstrăineze cu totul ; care necinstesc şi râd de tot ce neamul nostru are prins, cu rădăcini adânci, în sufletul lui, - vor fi în scurtă vreme puşi pe fugă din stăpânirea în care, cu sprijin străin şi împotriva voinţei tale, au fost înscăunaţi.

Marile Puteri, care luptă pentru mai binele întregei omeniri, ne cunosc întreagă durerea; iar gândul lor este la aflarea celor mai potrivite mijloace de a o face să ia sfârşit cât mai curând.

Prinzând însă nădejde, să nu ne pierdem cumpătul. Dacă raza de lumină spre drumul care va schimba soarta începe să ne pătrundă în suflet, e bine să ne păstrăm întreaga

-/-

grije ca puterea cu care am ţinut până acum piept duşmanului să nu slăbească.

Dimpotrivă, să ne mărim şi mai mult încordarea, astfel ca să fim în stare a înfrunta orice întâmplare. Nu trebue să scăpăm nici o clipă din minte că s'ar putea ca acei sub a căror urgie vieţuim de doi ani, - şi care ne-au secătuit până într'atâta de tot ce am avut, încât ne-au transformat în cerşetori ai lumii, într'o ţară din al cărei belşug se împărtăşeau până acum şi alţii, să facă, înainte de a se scufunda în adâncul iadului din care au ieşit, o încercare desnădăjduită de a nu scăpa prada din ghiare.

In vederea nevoii în care ne-am afla de a înfrunta o astfel de încercare, trebue să fim găsiţi în aşa chip oţeliţi, încât dârzenia noastră să fie în stare de sdrobi înverşunarea fioroşilor asupritori.

Români şi Românce,

Trăim clipa hotărâtoare a neamului nostru : iată ceeace nu trebue să uite niciunul dintre noi. Până în ziua izbăvirii, nici un alt gând să nu-şi găsească loc în mintea noastră, afară de acela al ieşirii din robie.

Dela mic la mare, strângeţi rândurile. Făuriţi un mănunchiu puternic, un zid care să constitue SCUTUL PATRIEI, de care să se sfarme asaltul disperat al celor ce încearcă să ne răpească dreptul de stăpâni în casa noastră.

Tineret, nădejdea de mâine a ţării, stai neclintit la postul de onoare. Poate să-ţi revină şi de data aceasta îndatorirea să iei greul în piept. Cu arma la picior, stai de veghe.

DUMNEZEU CU NOI.
TRAIASCA ROMANIA.
TRAIASCA REGELE.

General Adjutant
NICOLAE RADESCU.

Din Semnalul
Nr 1569/22.IV.47 405

FINAL GRAV LA " SAPTAMANA POLITICA"

La Detroit în Statele Unite, acolo unde românii emigraţi s'au aşezat în număr mai mare ca în alte locuri, apare un nou ziar românesc. Acest ziar, care se adresează românilor americani nu este scris în limba română cum am fi putut crede şi nici în limba patriei lor adoptive.

Gazeta e redactată în limba franceză şi se numeşte "La Roumanie Independente". Alegerea limbei franceze ca mijloc de răspândire a ideilor ziarului, arată interesul pe care conducătorii lor îl depun pentru o difuzare cât mai largă.

In ultimul număr ce ne-a parvenit am găsit următoarele lucruri care ne interesează:

1. Un apel al generalului Rădescu adresat românilor de pretutindeni.

2. Manifestul de constituire a unui partid care se intitulează social-creştin-român şi care "proclamă solemn că recunoaşte în persoana d-lor Iuliu Maniu, Constantin Brătianu şi Titel Petrescu pe şefii naţionali ai României".

3. Un articol omagial pentru generalul Ghirnoagă pe care autorul îl înfăţişează ca pe unul care "a trecut alăturea de noi".

Se va putea obiecta că pentru un singur număr de gazetă e prea mult. Asta am putea spune noi cari nu avem în fiecare zi ştiri senzaţionale de talia arestării d-lui Mihalache. Americanii însă - şi românii de peste ocean au devenit americani din multe puncte de vedere - au nevoie de senzaţii tari atât în calitate cât şi în cantitate. De aceia pentru cititorii americani ai ziarului cu titlu francez şi cu preocupări de politică bucureşteană, trei ştiri senzaţionale nu înseamnă mai mult decât trebuia.

Conţinutul ziarului româno-american, recentul articol al d-lui Gafencu apărut în "Journal de Geneve" ca şi diferite ştiri ce ne-au parvenit săptămâna trecută din străinătate,

-/-

ne-au decis să tratăm pentru cititorii noştri,altfel decât în stilul nostru obişnuit,problema prezenţei unor români în străinătate.

Aproape pe toate liniile globului pământesc se găsesc români.In ţara noastră nu a fost întodeauna bine.N'am fost întotdeauna stăpâni pe suveranitatea noastră şi nici pe destinele ei.In schimb am căpătat paşapoarte cu mai multă uşurinţă.De aceia unii s'au ridicat şi au plecat marcând stegulete tricolore pe harta lumii.Avem astăzi români în toate cele cinci continente.

Românii aceştia se pot împărţi în două mari grupe.Din prima fac parte emigranţii plecaţi pentru totdeauna din patrie.

Toţi aceştia trăesc în apusl unde s'au aşezat,toate splendidele calităţi ale neamului isbutind să dea un sens nou vieţei lor şi să aducă o serioasă contribuţie la bunăstarea ţărei care-i primea.

Toţi aceştia au păstrat la loc de cinste în sufletul lor amintirile cele mai frumoase din patria lor originară,neglijând voit pe cele care ar fi putut să le întunece o vedere de ansamblu justă.

Există apoi o a doua categorie de români:sunt rezistenţii.Aceştia au plecat din ţară la diferite date din istoria noastră contemporană.Unii s'au expatriat în timpul dictaturei lui Carol,alţii au dispărut pe vremea lui Antonescu,şi ultimii,după 23 August 1944.

Toţi aceşti trăesc în apusul Europei ţinând contactul cu ţara lor prin veniturile diferitelor întreprinderi forestiere, aurifere sau textile,care lucrează pentru ei în lei revalorizaţi la bursa neagră a cocoşelului sau dolarului.

Tilea,Gafencu,Creţianu,Niculescu-Buzeşti,Rădescu sunt numai câteva nume.E drept că luaţi în totalitate nu sunt prea mulţi.Dar deşi plecaţi pentru cauze diferite în epoci diverse, toţi aceştia şi-au dat mâna fiind uniţi în gândul doborârei regimului actual din România.

Nu avem deloc intenţia să apărăm actualul regim.De altfel un regim,oricare ar fi el,nu are a fi apărat altfel decât de propriile sale realizări.Ele îl pot înălţa pe socluri de statuie sau prăbuşi în nimic.

-/-

Regimul actual,are,caroricare alt regim,o seamă de adversari.Cei mai mulţi dintre aceştia i se opun între graniţele ţării.Opoziţia este un factor natural într'un joc politic normal.Adesea o acţiune vigilentă a unei opoziţii active,a evitat greşeli mari guvernelor.Aşa fiind,o acţiune opoziţionistă între graniţile ţării reprezintă,atâta vreme cât se desfăşoară normal şi nu vine în conflict cu legea,un element constructiv.

Cu totul altfel se prezintă acţiunea de opoziţie dusă peste hotare.Când Creţianu cheltuieşte banii legaţiei noastre din Ankara pentru a face opoziţie regimului,el include în efectele acţiunei sale totalitatea acestei naţii.Acţiunea sa şi a altora ca dânsul,îndreptată în teorie împotriva unei parcele, atinge întregul spaţiu al vieţei româneşti.

Să cităm un exemplu:în 1945 Preşedintele Beneş intervenea pe lângă organizaţia de ajutor american UNRRA pentru includerea României în sfera ei de activitate.Stiut e faptul că multe ţări europene,între cari şi Ungaria s'au putut reface datorită,în parte,ajutorului acestei organizaţii.Ei bine,propunerea preşedintelui Beneş a fost torpilată de acţiunea grupului Creţianu-Tilea.Argumentul prezentat şi acceptat a fost acesta:nu trebue ca opinia publică românească să simtă nici o ameliorare în viaţa sa de toate zilele.Dimpotrivă.Trebuie făcut aşa ca mizeria să crească până într'atât încât guvernul să fie în situaţia de a trebui să plece.

Această teorie care prin rigiditatea ei ne-a atins pe fiecare din noi,n'a ţinut însă seamă de realităţi.Fiindcă, chiar la începutul lunei Septembrie 1945,când se producea intervenţia Beneş,exista un precedent care arăta că guvernul actual nu înţelege să plece înainte de a-şi fi desăvârşit programul său,chiar dacă pentru aceasta e nevoie ca d.Tătărăscu să semneze decretele de salarii şi angajări.

Alt exemplu:în timpul conferinţei de la Paris grupul Tilea-Creţianu păstrând un contact mult mai asiduu cu conducătorii ei decât au putut-o face reprezentanţii oficiali ai României,a determinat o anumită atitudine a unora din marile puteri de pe urma căreia a rezultat un tratat cu clauze mult prea apăsătoare pentru ţară.Pentru ţară şi nu pentru guvern. Să se reţină aceasta.

Am mai putea cita încă o duzină de exemple cari duc la aceiaş concluzie şi anume: că o acţiune de opoziţie în străinătate nu poate fi îngrădită.Ea face rău ţării întregi,adică

-/-

mie.ţie,cetitorule,şi tuturor celor cari n'ar trebui să fie atinşi.Fiindcă nu sunt vinovaţi.

Desigur acţiunea acestor grupuri din străinătate nu găseşte peste tot ascultare.Astfel ştim - şi în măsura în care ni se va îngădui vom spune - că chiar cercuri străine cari nu mor de dragul guvernului român refuză să ţină cont de acţiunea acestor români răi.

Astfel,foarte recent,intervenţia grupului Creţianu într'o împrejurare anumită a eşuat lamentabil.

Am ţinut să însemnă ca un fel de post scriptum la cronica noastră de Sâmbătă aceste lucruri devenite actuale, fiindcă gândind independent credem că dacă este cuiva îngăduit să se răsboiască cum pofteşte cu guvernul,nu are însă dreptul să pedepsească o naţie întreagă,care munceşte în condiţii atât de vitrege pentru a-şi croi un viitor mai bun sub soare.

ss.Camil Ring

YE

No. 839/IX

Zaehes Ri

Paris (R) — Der französische Ministerpräsident Ramadier erklärte gestern, dass die Maapilim dets Schiffes "Jeziat Europa" in Frankreich bleiben können, bis sie eine andere Zuflucht gefunden haben, wenn sie dies wünschen. Sie können vielleicht auch dauernd in Frankreich bleiben, wenn sie dies wollen und wenn sie Arbeit finden. Irgendwelche Entscheidung in dieser Frage wird vor allem von den Wünschen der Flüchtlinge abhängen. "Wir wissen noch nicht, ob die Einwanderer das Schiff verlassen wollen, und welche Massnahmen zu ergreifen sind. Wir werden unsere Hilfe keinesfalls verweigern".

Ramadier betonte, dass hier nicht die Frage früherer besonderer Abkommen zwischen der französischen und der britischen Regierung zur Debatte steht, sondern es handelt sich nur um gewöhnliche internationale Schifffahrtsabkommen über Pässe und Transitvisa.

Als man den Ministerpräsident fragte, warum das Problem der jüdischen Flüchtlinge nicht vor die UN kommt, antwortete er, dass es sich nicht nur um ein Problem der Juden sondern aller Flüchtlinge handelt. Es ist sehr traurig, dass die Flüchtlinge, die sieben Jahre in Nazilägern eingesperrt waren, noch Zuflucht suchen müssen.

Ein Sprecher des britischen

Ramadier b

Aussenministeriums begrüsste Erklärung Ramadiers, da Frankreich den Juden Zufluc in Frankreich geben wird. D Schiffe werden erst am Woche ende oder Sonntag die Territ rialgewässer Frankreichs erre chen. Sie sind langsamer gefa ren, als zu erwarten war. A man den Sprecher über die En scheidung der französischen R gierung befragte, die Flüchtling nicht zum Verlassen der Schif zu zwingen, antwortete er, das

Unser Preisausschreiben

Die Bedingungen für unser grosses Preisausschreiben "WIR fragen — SIE antworten" und den Sammel-Coupon 1—7 finden Sie in unserer heutigen Sonderbeilage.

Letzter

Die O

Neun Mitglieder der Unters chungskommission kamen g stern nach Amman, der Hau stadt von Transjordanien, wo s Gäste des Königs Abdalla ware Gestern fand eine öffentlic Sitzung der Kommission statt, der der transjordanische Min sterpräsident Samir Riffai au sagte. Er wandte sich zuerst g gen die Balfourdeklaration, di England den Juden ohne Befra gung der Araber versprach. E

Abfahrt der aufge

Die beiden Schiffe, die mit 550 Maapilim aus Cypern aufgrund der monatlichen Zertifikatsquote nach Palästina abfahren sollten, erhielten nach der Explosion auf dem ersten Schiff, das schon Haifa angekommen war, W sung, nicht auszulaufen,

Nach der Verhaftungswe in Rumaenien

Die Politik der dem Ostblock angehörigen Balkanstaaten wird in den letzten Wochen ganz vom Prinzip der Gleichschaltung beherrscht. Zuerst fand der plötzliche Regierungswechsel in Budapest statt, fast gleichzeitig folgte die Verhaftung des Oppositionsführers in Sofia, und als letzte ging die Regierung Gro in Rumänien zur Verhaftung positioneller Politiker über.

Die Entwicklung in schiedenen Ländern zusammen, und poli mentatoren wiesen sache hin, dass Regierung nach einem Charakteris Äusserun

anzusehen. des Balkan Absatzint schaft tiert, im

PALÄSTINA-SPIEGEL

Die magnetischen Hunde

Vor etwa zwei Jahren ergriff die Modekrankheit der Pfeifen mit Bonbons, der Zafzefoth unsere Kinder, und es dauerte einige Zeit, bis man sich von ihnen erholte. Jetzt breitet sich eine Erfindung "seuchenartig" aus, aber dieses Mal handelt es sich um ein ruhiges Spiel, das zwar sämtlichen Eltern Ausgaben aber wenigstens keine Nervenbelastung verschaffen wird.

Jetzt sind magnetische Hunde grosse Mode. Ein Kind erscheint mit einem Brettchen oder einer Papptafel, auf dieser steht ein kleiner Hund aus undefinierbarem Material und plötzlich beginnt der undefinierbare Hund zu laufen, bewegt sich nach rechts, nach links, ohne dass man den geheimnisvollen Motor sehen könnte, der ihn antreibt. Dann sieht man näher, dass das Kind unter dem Brett noch einen Hund hat, und dieser jagt den oberen Hund herum. Wenn man beide auf ein Brett stellt, dann stürzen sie sich sofort aufeinander, als ob sie sich schlagen möchten. Aber ganz so schlimm wird es nicht — und bei dieser Gelegenheit kann man feststellen, dass der Magnetismus die beiden Hunde zueinander jagt, dass sie aus Metall sind und dass man mit ihnen noch Dutzende andere muntere Spiele treiben kann.

Die Kinder haben natürlich die neue Erfindung mit grösster Begeisterung aufgenommen, überall, sieht man Schilder "Klawim Magnetiim" u. der findige Kopf, der auf diese Idee kam, verdient im Augenblick sicher recht gut — bis unsere Kinder, die so launisch sind wie das Schicksal und die Mode, die Hunde vergessen u. sich einem neuen Spielzeug zuwenden werden.

Amos

Bücherecke

WAS IST REKLAME?

Unter diesem Titel hat A.K. Temkin ein Buch herausgebracht, das wohl das erste seiner Art im Lande und in hebräischer Sprache ist. Im Vorwort beklagt es der Verfasser, dass trotz der Bedeutung der Reklame, in Palästina noch niemand diesem wichtigen Zweig eine Darstellung gewidmet hat.

Diesem Mangel hat Temkin abgeholfen, auch wenn er nach seinen eigenen Worte sich bei der Besprechung verschiedener Probleme Beschränkung auferlegen musste. Temkin untersucht zuerst die Einwände gegen die Reklame, die noch immer von verständnislosen Menschen gemacht werden und entkräftet sie mit überzeugenden Argumenten. Er geht dann auf Schaufenster, Flugblätter, Strassen- und Kinoreklame ein. Jeder Abschnitt wird durch Abbildungen, die vor allem aus der Reklame Erez Jisraels entnommen sind, anschaulich verdeutlicht und gewinnt dadurch an Interesse. Ein besonderes Kapitel befasst sich mit der Reklame in Palästina, und jeder wird dem Verfasser danken, dass er am Schluss des Buches alle für das Reklamewesen notwendigen Fachausdrücke im Hebräischen zusammengestellt hat.

Das ganze Buch ist recht lebendig geschrieben und wird je- dem, der sich für Propaganda

Wieder gr

Gestern mittags wurde w ein dreister Diamantenraub Zentrum Tel Avivs verübt. vor 12 Uhr betraten einige j Leute, von denen einer e Hammer trug, ein Haus in Lilienblumstr. Sie erregten ter keinen Verdacht und g in das oberste Stockwerk, sich eine Diamantenhandels befindet. Zwei von ihnen bl vor der Tür stehen. Die and gingen in die Räume hinei gen sofort ihre Revolver zwangen alle Anwesenden Hände zu heben. Dann v lassten sie sie unter Drohu sich mit erhobenen Hände die Wand in einem Zimme stellen. Inzwischen hatte der Banditen die Rolläden unter gelassen, damit sie um Hilfe rufen konnten. begannen die Räuber die senden Kaufleute zu "dur chen". Sie nahmen einem f 1000 Diamanten ab, auss nahmen sie den anderen w Diamanten ab, die einen von mehreren tausend LP

● Aus de

Die Untersuchung im Major Farran wurde beend sein Anwalt kehrte gestern London zurück. Der Berich die Untersuchung wurde Oberkommando des Militär mittelt, das innerhalb vo Wochen die Entscheidung dürfte, ob Major Farran g lich belangt werden soll.

Den palästinensischen densrichtern, soll nach ein setzesantrage, der in der cial Gazette" erschiene grössere Machtbefugnisse räumt werden. In strafrec Angelegenheiten wird das des Angeklagten, einen br Richter zu fordern, aufg

Die Gerichtsferien begin 26. Juli. An den Distrikt ten und am Ogergerichte rusalem wurden Richter sondere Fälle ernannt.

Zu 15 Jahren Gefängni vom Milyitärgericht in lem ein Araber aus de Yehudia bei Petach Tik urteilt, der beschuldigt war, am 28. Februar Polizeipatrouille geschos haben. Der Angeklagte, im Kalender nicht ausken suchte jedoch ein genau für jenen Tag zu erbrin seiner Verhaftung hatte falschen Vornamen Vor Gericht gab er an, verwirrt gewesen zu s er den Namen seines Br seinen eigenen angab.

Bei einer Durchsuchun den eines Arabers in H die Polizei einen Revo Munition. Der Ladenbes ein anderes Hausbewoh den verhaftet.

Während des Curfew Unbekannte in das OBG in der Herzl Str. in Hai stahlen Kleidungsstück

Zu einer grossen zwischen Arabern kam fa, bei der fünf Persone wurden. Der Hauptbet ein syrischer Araber, d legal in Palästina auf

Das Schiff "Marine gestern mit 314 Reiser ihnen drei Olim, ei nachmittag fuhr das 256 Reisenden wieder USA ab.

Die Araber Palästi mit Protestversammlu das Vorgehen der E

היום ידיעות
YEDIOTH HAYOM
Edit. & Publ.: Dr. F. Reichenstein
Printing Press: "Sefer", Tel-Aviv
Tel Aviv: Bialikst. 11, Tel. 4355
Jerusalem: Central Bldg., Jaffa Road, Tel. 3972, P.O.B. 703. —
Haifa: Nordau Str. 8.

No. 839/IX Freitag, den 25. Juli 1947 יום ו' ח' מנחם־אב תש"ז Preis 50 Mils

Zaehes Ringen um die Maapilim

Ramadier bestätigt: Kein Zwang. Britischer Druck waechst

Paris (R) — Der französische Ministerpräsident Ramadier erklärte gestern, dass die Maapilim dets Schiffes "Jeziat Europa" in Frankreich bleiben können, bis sie eine andere Zuflucht […]funden haben, wenn sie dies […]schen. Sie können vielleicht […]ch dauernd in Frankreich bleiben, wenn sie dies wollen und wenn sie Arbeit finden. Irgendwelche Entscheidung in dieser Frage wird vor allem von den Wünschen der Flüchtlinge abhängen. "Wir wissen noch nicht, ob die Einwanderer das Schiff verlassen wollen, und welche Massnahmen zu ergreifen sind. Wir werden unsere Hilfe keinesfalls verweigern".

Ramadier betonte, dass hier nicht die Frage früherer besonderer Abkommen zwischen der französischen und der britischen R[…]ierung zur Debatte steht, son[…] […]es handelt sich nur um ge[…] […]iche internationale Schifffahrtsabkommen über Pässe und Transitvisa.

Als man den Ministerpräsident fragte, warum das Problem der jüdischen Flüchtlinge nicht vor die UN kommt, antwortete er, dass es sich nicht nur um ein […]blem der Juden sondern aller […]chtlinge handelt. Es ist sehr t[…]urig, dass die Flüchtlinge, die sieben Jahre in Nazilägern eingesperrt waren, noch Zuflucht suchen müssen.

Ein Sprecher des britischen Aussenministeriums begrüsste d. Erklärung Ramadiers, dass Frankreich den Juden Zuflucht in Frankreich geben wird. Die Schiffe werden erst am Wochenende oder Sonntag die Territorialgewässer Frankreichs erreichen. Sie sind langsamer gefahren, als zu erwarten war. Als man den Sprecher über die Entscheidung der französischen Regierung befragte, die Flüchtlinge nicht zum Verlassen der Schiffe zu **zwingen**, antwortete er, dass es noch zu keinen Konsequenzen gekommen sei und dass er deshalb noch keine Äusserung abgeben könne.

Er erklärte auch, man könne noch nicht sagen, welchen Hafen die Schiffe anlaufen werden.

Paris (PTA) — Jüdische Stellen in Frankreich sind in der Frage der Maapilimschiffe sehr aktiv. Bei einer Pressekonferenz griff Maurice Fisher, der Leiter des politischen Büros der Sochnuth in Paris, die britische Regierung scharf an. Andre Blumel, der mit den Angelegenheiten des Aussenministeriums vertraut ist, erklärte dass man bei der Korrespondenz mit England nur die Frage der Visen ganzer Gruppen behandelte.

Es liegt ein nichtamtliches Versprechen von französischer Seite vor, den Maapilim Verpflegung zu geben, auch wenn sie auf den Schiffen bleiben.

New York (PTA) — Emanuel Newman, der neue Vorsitzende der Zionistischen Organisation in den USA forderte dringend Intervention der Regierung der USA zugunsten der Maapilim.

Der Korrespondent der "Yediot Achronot" meldete gestern aus Frankreich, dass die Frage der Olim der "Jeziat Europa" zum wichtigsten Problem der französischen Politik wurde. Die Maapilim haben den Beschluss gefasst, sich jeder Landung energisch zu widersetzen. Die französische Polizei erhielt Anweisung keine Gewalt zu gebrauchen. Dieser Beschluss hat in gewissem Umfang die Juden zu Herren der Situation gemacht, von denen jetzt zum Teil der Ausgang des Ringens abhängt.

Die Engländer üben weiter scharfen Druck auf die französischen Behörden aus und beriefen sich auf einen angeblichen geheimen Briefwechsel zwischen Paris und London im März und April d.J. Damals sollte sich Frankreich verpflichtet haben, die Echtheit der Ausreisevisa nachzuprüfen. Aber die Maapilim hatten Einzelvisa, und deshalb wurden diese von den französischen Behörden nicht nachgeprüft. Inzwischen ergab sich, dass die Visa wahrscheinlich gefälscht waren. Man kann aber in dieser Beziehung den Maapilim nichts nachweisen, da sie ihre Pässe vernichtet haben.

Genf (PTA) — Ein hoher französischer Beamter erklärte, dass England kein Recht hatte, die Maapilim zurückzuschicken. Auch die geheimen Abmachungen über Wanderungen sehen keine derartige Aktion von Seiten Englands vor. Der Versuch, die Maapilim mit Gewalt in einem französichen Hafen Land zu setzen, wird auf Ablehnung bei dem grössten Teil der französischen öffentlichen Meinung stossen.

London (PTA) — Die britische Regierung wird heute endgültige Beschlüsse über das Schicksal der Maapilim fassen. Falls beschlossen wird, keine Gewalt gegen sie anzuwenden, dann werden sie vielleicht nach Hamburg oder nach einer anderen britischen Kolonie überführt werden.

London (Palcor) — Man nimmt an, dass die Franzosen dem britischen Druck nachgegeben haben und erlauben werden, dass die Engländer auf französischem Boden Gewalt anwenden, um die Maapilim von den Schiffen herunterzutreiben.

Letzter Tag der Kommission in Amman

Die Opposition im Libanon erhob ihre Stimme

Neun Mitglieder der Untersuchungskommission kamen gestern nach Amman, der Hauptstadt von Transjordanien, wo sie Gäste des Königs Abdalla waren. Gestern fand eine öffentliche Sitzung der Kommission statt, in der der transjordanische Ministerpräsident Samir Riffai aussagte. Er wandte sich zuerst gegen die Balfourdeklaration, die England den Juden ohne Befragung der Araber versprach. Er betonte weiter, dass kein arabischer Staat dem Völkerbund angehörte als man das Mandat gab. Samir Riffai ging dann auf die verschiedenen Lösungen für das Palästinaproblem ein und lehnte Teilung als undurchführbar ab. Er sprach sich für die Schaffung eines unabhängigen Palästina-Staates aus, in dem die Regierung entsprechend den gegenwärtigen Mehrheitsverhältnisse gebildet werden soll.

Der Besuch der Untersuchungskommission in Beirut soll nicht zur Zufriedenheit der Araber ausgefallen sein. In einer der geschlossenen Sitzungen soll ein Mitglied der Kommission die anwesenden arabischen Delegierten auf Oppositionsstimmen hingewiesen haben, die sich gegen das Auftreten der libanesischen Regierung vor der Kommission wandten. Es soll zu scharfen Auseinandersetzungen gekommen sein. Ein Delegierter brachte auch die Tätigkeit des Mufti in den Kriegsjahren zur Sprache. Darauf antwortete einer der arabischen Vertreter, man könne den Mufti nicht als Kriegsverbrecher bezeichnen, sonst hätten ja die Engländer versucht, ihn vor ein Kriegsverbrechergericht zu stellen.

Besondere Unzufriedenheit bei den Arabern erregte die Tatsache, dass Mitglieder der Kommission **mit der libanesischen Opposition Fühlung nahmen, nachdem der Oppositionsblock der Regierung das Recht bestritten hatte, im Namen des ganzen Volkes aufzutreten.**

Drei Kommissionsmitglieder trafen auch mit dem maronitischen Patriarchen, Arida, zusammen, und dieser soll auf die Gemeinsamkeit der Interessen der fortschrittlichen Christen im Libanon und der Juden in Palästina hingewiesen haben.

Abfahrt der Cypern-Olim aufgehalten

Die beiden Schiffe, die mit 550 Maapilim aus Cypern aufgrund der monatlichen Zertifikatsquote nach Palästina abfahren sollten, erhielten nach der Explosion auf dem ersten Schiff, das schon in Haifa angekommen war, Weisung, nicht auszulaufen, und die Maapilim in die Läger zurückzubringen.

Die Behörden gaben nachts diesen Befehl, und die Maapilim die sich schon auf den Schiffen befanden, mussten wieder herunter. Sofort begann man mit umfangreichen Durchsuchungen auf den beiden Schiffen, nachdem die Behörden annahmen, dass man die Bombe in die "Empire Lifeguard" in Famagusta eingeschmuggelt hatte.

Die Maapilim, die man in das Lager Caraolos zurückgebracht hatte proklamierten einen Sitzstreik vor dem Tor des Lagers. Das Komitee der Flüchtlinge erklärte, dass es keine Verantwortung für die Situation übernehmen könne, wenn die Abfahrt der Maapilim länger als 24 Stunden verzögert werden würde.

Zwei Bauunternehmer in Haifa erhielten den Auftrag, das Schiff "Empire Lifeguard" zu reparieren. Man begann bereits mit der Hebung des Schiffes. Nach einer provisorischen Reparatur wird das Schiff nach Alexandrien überführt, wo es gründlich repariert werden soll.

Sandstroms Abschiedsbotschaft

Richter Sandstrom übermittelte gestern nachmittag eine Botschaft an den Jerusalemer Rundfunk, in der er anlässlich der Abreise der Kommission aus dem Nahen Osten, allen Einwohnern und Körperschaften für die freundliche Aufnahme und für die Bereitstellung von Informationen dankte. Die Kommission hat sehr viel gesehen und alle Meinungen gehört, und sie will jetzt versuchen ihre Empfehlungen für die Hauptversammlung der UN vorzubereiten. Die Kommission wird absolut unparteilich zu Werk gehen und will faire Vorschläge machen, die durchführbar sind, **um dieses schw** Problem zu lösen.

Der ONA-Korrespondent, G. Frank, berichtete, dass die Minderheit in der Kommission diese zum Einschreiten gegen die Ausnahmegesetze zu bewegen versuchte, aber bei den meisten Abstimmungen durchfiel.

New York (PTA) — Gerold Frank telegraphierte nach New York, dass die Mehrheit der Kommission für Teilung mit gewissen Zeichen der Föderalisierung eintritt.

Neue Geruechte ueber Ausnahmezustand

Die britische Presse glaubt, einer Meldung des "Haarez"-Korrespondenten Dr. Robert Weltsch zufolge, dass d. zunehmende Terroristen-Aktivität zur Verhängung des Ausnahmezustandes über Jerusalem oder das ganze Land in den nächsten Tagen führen kann. Dagegen melden ausländische Korrespondenten aus Jerusalem, die Regierung beabsichtige nicht, den Kriegszustand in den nächsten Tagen auszurufen. Die Angelegenheit sei vorläufig gänzlich den Erwägungen der Distrikts-Militärkommandanten überlassen. Wenn der Ausnahmezustand verkündet werden sollte, so wird er zunächst individuell über einzelne Distrikte gemäss den Vorschlägen der Districts-Commissioners verhängt werden.

Nach anderen Jerusalemer Meldungen bereiten die Militärbehörden jetzt Programme für die Verhängung des militärischen Ausnahmezustandes in Haifa, Jerusalem und Tel Aviv vor. Diese sollen in Kraft treten, wenn die Terrorwelle nicht nachlässt. Amerikanische Korrespondenten berichteten, dass die Regierungsstellen nicht lange die Unruhewelle dulden werden. Die Militärbehörden meinen, dass Verhängung des *militärischen Ausnahmezustandes in Teilen des Landes* den Terror nicht eindämmen wird, und dass es notwendig sein wird, den Ausnahmezustand über alle jüdischen Siedlungspunkte zu verhängen.

Unser Preisausschreiben

Die Bedingungen für unser grosses Preisausschreiben "WIR fragen — SIE antworten" und den Sammel-Coupon 1—7 finden Sie in unserer heutigen Sonderbeilage.

Nach der Verhaftungswelle in Rumaenien

Die Politik der dem Ostblock angehörigen Balkanstaaten wird […] den letzten Wochen ganz vom Prinzip der Gleichschaltung beherrscht. Zuerst fand der plötzliche Regierungswechsel in Budapest statt, fast gleichzeitig […]lgte die Verhaftung des Oppo[…]ionsführers in Sofia, und als […]tzte ging die Regierung Groza in Rumänien zur Verhaftung oppositioneller Politiker über.

Die Entwicklung in den verschiedenen Ländern hängt eng zusammen, und politische Kommentatoren wiesen auf die Tatsache hin, dass die rumänische Regierung zu ihren Schritten nach einem Besuch in Sofia griff. Charakteristisch war auch die Ausserung des Generalsekretärs der kommunistischen Partei in Rumänien Georges Dej, dass die Regierung die Verhaftungen und die gleichzeitige Auflösung der rumänischen Bauernpartei (Nationalzaranisten) in Beobachtung des Friedensvertrages mit Russland vornahm, der die Regierung zur "Auflösung faschistischer Organisationen" verpflichtet.

Die innere Situation in Rumänien wurde schon des öfteren bei internationalen Konferenzen behandelt, und auf die Forderung der Westmächte hin, wurde eine Koalitionsregierung unter Beteiligung gewisser oppositioneller Politiker gebildet. Aber Groza und die Kommunisten hielten alle Schlüsselpositionen in ihren Händen, und Beobachter, die Rumänien besuchten, berichteten übereinstimmend, dass die Opposition innerhalb des Regierungsapparats nicht den mindesten Einfluss hat.

Die Bauernparteien auf dem Balkan, sowohl in Rumänien, wie in Bulgarien und in Jugoslavien (vor allem in Kroatien) haben eine alte Tradition. Sie sind keineswegs Parteien, die man etwa als reaktionär bezeichnen kann, sondern haben z.T. radikale Züge getragen, und die rumänische Bauernpartei Manius war gegenüber der herrschenden "liberalen" Partei durchaus als fortschrittlich und freiheitlich anzusehen. Die Bauernparteien des Balkans waren wegen der Absatzinteressen der Bauernschaft immer nach Westen orientiert, und sie stehen demgemäss im Gegensatz zu der heutigen politischen Entwicklungen in den meisten Balkanländern.

In Rumänien hätte die Bauernpartei in der heutigen Situation wahrscheinlich eine grosse Chance gehabt, die Sympathie d. Massen und damit die Macht zu gewinnen, und das sollte rechtzeitig verhindert werden. Rumänien leidet seit dem vorigen Jahr unter einer ausserordentlichen Hungersnot. Die Zeit, in der dieses Land eine der Kornkammern Europas war, ist längst vergessen, und die Dürre des Vorjahres hat breite Schichten des Landes dem Hunger preisgegeben. Auch in diesem Jahr leidet Rumänien unter Trockenheit. Zu dieser durch Naturkatastrophen verursachten Not kommt noch die immer stärker werdende Inflation die grossen Kreisen die Sicherheit ihrer Existenzbasis nimmt.

Unter diesen Umständen wächst die Zahl der Unzufriedenen. Ein britischer Konservativer Abgeordneter, d. vor einigen Monaten Rumänien besuchte, kam zu dem Schluss, dass 95% der Bevölkerung gegen das heutige Regime sind. Vielleicht ist diese Zahl zu hoch gegriffen, vielleicht sah er die Dinge zu sehr durch seine Parteibrille, aber auch andere Beobachter berichten, dass die Bevölkerung Rumäniens d. herrschenden Regime kritisch gegenübersteht, und bei einer freien Wahl würde d. Opposition wahrscheinlich ganz beträchtliche Erfolge erzielen können.

Aber auf eine solche Umwälzung ist bei den heutigen weltpolitischen Verhältnissen nicht zu rechnen. Die Westmächte haben zwar bei der rumänischen Regierung gegen die Verhaftung der oppositionellen Politiker Protest eingelegt, aber diese Einsprüche dürften wohl denselben Einfluss wie im Falle Ungarn haben.

Zwei Juden von arabischen Raeubern ermordet

Eine Bande arabischer Räuber drang in der Nacht zu Donnerstag in Siedlungen im Scharon ein und ermordete einen Siedler und einen Wächter in Magdiel. Die arabische Bande treibt schon seit Wochen in den Scharon-Siedlungen ihr Unwesen. Wächter, Hilfspolizisten und Helfer des Sicherheitsdienstes, wehrten die Bande ab und konnten die Araber einige Mal zurückzuschlagen, als sie in jüdische Siedlungen eindringen wollten. Einmal wurde einem solchen Zusammenstoss auch ein Araber verwundet.

Mittwoch um Mitternacht erschienen drei Araber in britischer Militärkleidung, die mit Tommyguns bewaffnet waren bei einem Siedler in der Schechuna Bejaar bei Magdiel u. klopften an die Tür seines Hauses. Als er die Ankömmlinge fragte, was sie wollten, antworteten sie: Durchsuchung. Als er die Tür öffnete, zwangen ihn die Banditen sich auf die Erde zu setzen. Einer von ihnen ging ins Zimmer und nahm sich eine Uhr mit, die auf dem Tisch lag.

Dann kamen die Banditen zu einem Siedler in Magdiel, von diesem liessen sie sich Legitimationen zeigen und nahmen verschiedene Kledungsstücke mit. Zuletzt erschienen sie bei Gabriel Bornstein in Magdiel. Als er nicht antwortete, brachen sie mit Gewalt die Tür auf. Bornstein konnte nach aussen flüchten und rief um Hilfe, daraufhin gaben sie auf ihn zwei Schüsse ab, die ihn schwer verletzten. Auf die Schüsse kam der Wächter der Moschawa, Mordechai Zuckerman, der mit einem Hilfswächter Mosche Jaakobi herumging, zu Hilfe. Die Araber, die sich auf einem Seitenweg in Richtung Bir Edes zurückzogen, bemerkten die beiden Wächter und verbargen sich hinter einem Gebüsch. Als die beiden Wächter näher kamen, begannen sie das Feuer auf sie zu eröffnen. Mordechai Zuckerman wurde sofort getötet. Mosche Jaakobi wurde schwer verletzt, konnte sich aber flüchten. Bornstein wurde ins Krankenhaus gebracht, wo er nach einigen Stunden starb.

Der Überfall der Banditen hatte insgesamt von 11.30 bis 12.30 gedauert. Die Kleider, die sie bei einem Siedler gestohlen hatten, liessen sie neben der Leiche von Zuckerman zurück.

Gabriel Bornstein war 67 Jahre alt und war vor 22 Jahren ins Land gekommen. Er hatte sich später im Auslande aufgehalten, war während des Krieges in Polen und Österreich und konnte erst nach dem Kriege nach Erez Jisrael zurückkehren. Mordechai Zuckerman war 36 Jahre alt und lebte […] zwei Jahren in Magdiel, vorher hatte er in Ejn Vered und der Haifa Bay gewohnt. Er ist seit vielen Jahren Wächter und ein altes Mitglied der Wächterorganisation.

Hilfe fuer Nathanya

Die Militärbehörden stimmten Mittwoch den ersten Erleichterungen in den Bestimmungen für das Ausnahmezustands-Gebiet Nathanya zu, **um die Bearbeitung der Pardessim und Gemüsegärten ausserhalb der Sperrzone zu ermöglichen.** Für 1000 Dunam Pflanzungen südlich Nathanyas erhielten fünf(!) Arbeiter die Erlaubnis, Nathanya zu verlassen, für Awichajil 7 und für die Pflanzungen bei Ramat Tjomkin 7 Arbeiter. Diese Arbeiter mussten sich in Militärbegleitung an ihre Arbeitsstellen begeben.

Die Arbeitslage Nathanyas verschlechtert sich zusehends; bei den Bauarbeiten sind noch ganz wenig Arbeiter beschäftigt, da die Behörden die Zufuhr weiterer Baumaterialien abgelehnt haben. Über 200 Arbeiter blieben gestern im Arbeitsamt ohne Arbeitszuteilung.

Gestern fanden weitere Durchsuchungen, insbesondere im Viertel Ben Zion, statt. Bei Strassenbauarbeiten fanden Arbeiter ein unterirdisches Versteck, in dem sich illegale Aufrufe, sowie Drähte befanden, die bei Landminen benutzt werden. Die Funde wunrden dem Militär übergeben.

Die öffentlichen jüdischen Stellen werden Nathanya mit 5000 LP wöchentlich unterstützen, um Vollbeschäftigung der Arbeitslosen zu gewährleisten. Gestern erhielt Nathanya für diese Zwecke weitere 3000 LP. Ab heute sind 300 Personen bei öffentlichen Arbeiten tätig.

Der Oberbürgermeister von New York hat an Bürgermeister Ben Ami durch eine Frauendelegation, die nach E.J. fährt, eine Botschaft gesandt, in der er die Hoffnung ausspricht, dass die alten Ideale, die von Erez Jisrael ausgingen, bald wieder im Lande Geltung haben werden.

Eine grosse Menge Waffen wurde in einem Wandversteck in d. Haus in der Scharonstr. in Tel Aviv gefunden, in dem man die Waffenfabrik entdeckt hatte.

V.N. 0647

Caté

S. M. B

XX = 37

410

PASAPORTE
ARGENTINO

REPUBLICA ARGENTINA

PASAPORTE expedido por la Oficina Consular Argentina en Lisboa

El presente pasaporte deberá ser visado por los jefes de las oficinas consulares argentinas, cada vez que el interesado se traslade de uno a otro país; haciéndose constar en la visación, el país al cual se dirija el interesado

---

N.B. — Este pasaporte es válido por dos años debiendo renovarse a su vencimiento, y devolverse el vencido al interesado cruzándole con la palabra "Renovado" en tinta roja en la página 3.

PASAPORTE ARGENTINO.

Número 191/944

Expedido por la oficina consular argentina en Lisboa, Portugal

Fecha 13 julio 1944

Apellido y nombre del portador Armando ROSINGER

Nacionalidad argentina (~~nacido o~~ naturalizado)—(1)

Nacido en Nagyvárad Hungaria

SÉRIE

Dia 25 Mes octubre Año 1893

Domiciliado actualmente en Bucarest

(1)—Tachar la palabra que no corresponda.

4

Se dirije a Europa, America y Asia

Profesión comerciante

Estado civil casado

Color de la piel blanco

" " los ojos marron

" del cabello marron

Nariz recta

Barba afeitada

Talla 1m 70

Señas particulares ninguna

Impresión digital.

Pulgar derecho.

5

El Jefe de la oficina expedidora cruzará la fotografía con su firma y sello respectivo.

Série F. No 10327

(firma del interesado)

Señora: Margarita nacido 13. I. 1898.

No. de orden 539

No. del arancel 54 6/

Derecho percibido gratis

(1)

(1) Firma del Cônsul General, Cônsul ó Vice-Cônsul.

JUSTIFICATIVOS DE NACIONALIDAD (1).

1º—Libreta de enrolamiento No. ....

Dist. Militar .... Matrícula ....

Año ....

2º—Carta de ciudadanía No. ....

otorgada ante Juez Federal ....

....

Fecha ....

3º—Pasaporte Argentino No. ....

otorgado por ....

....

Fecha ....

(1)—El funcionario consular tachará las indicaciones de los documentos que no presentare el interesado.

SÉRIE F. No. 10327

4º—Acta del Registro Civil (ó fe de bautismo) extendida por ....

....

....

Fecha ....

5º—Cumplió con la Ley Militar ? no

....

....

N.B—En caso de no haber cumplido con la Ley Militar indicar la causa.

VISACIONES.

1ª

2ª

VISACIONES.

Série F. No. 10327

3ª

4ª

PARTIDUL
NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC
Organizația Muncitorească

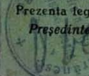

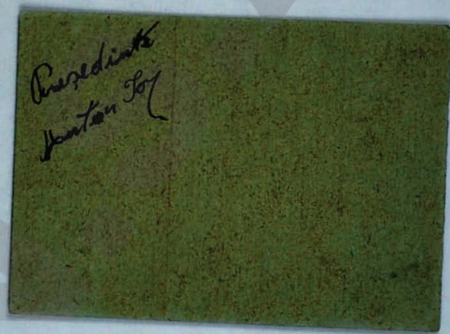
LEGITIMAȚIE

No. 3107 din 24/II 1947

D-l Filip Vasile domiciliat în Buc.
Str. C-tin Marin No. 77 de profesiune
muncitor este membru al org. noastre.
Prezenta legitimație este valabilă numai cu Bulet. Bir. Pop. Nr. 2286

Președinte, Secretar General,

Prezedinte
Hunton For

Totalul cotelor lunare plătite până 11
la finele anului 1940

Prezenta Carte de membru este nulă dacă nu are ştampila şi semnătura secretarului general al partidului.

PARTIDUL SOCIAL-DEMOCRAT
DIN ROMÂNIA

Organizaţia Jud. Ilfov
Secţiunea 38

CARTE DE MEMBRU

Nr. 3276

Viza de control,

Secretar,

Numele Stancu

Pronumele Aron.

Profesiunea Şef Echipă

Adresa 30 August No 36

Inscris la Mai 1945

Observaţiuni

Cota 1000

P. S. D.

241

		Martie
Aprilie	Maiu	Iunie
Iulie	August	Septemb.
Octomb.	Noembrie	Decemb.

August 1945
130 lei

FRONTUL PLUGARILOR DIN ROMÂNIA

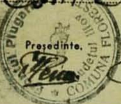
Județul Ilfov

Nr. 186

1945

CARTE DE MEMBRU

Plugarul Ghiorghe St. Solomon
Com. Floresti Ilfov

Președinte, Casier,

Imprimeriile „Dacia Traiană"

PĂMÂNTUL SĂ FIE AL CELOR CE-L MUNCESC

Frontul Plugarilor luptă pentru :

1. Realizarea unui politici de sinceră prietenie şi strânsă colaborare cu Marea noastră vecină Uniunea Sovietică şi de relaţii prieteneşti cu Ţările vecine democratice.
2. Reforma agrară prin exproprierea marei proprietăţi agrare dela 50 ha. în sus şi împroprietărirea ţăranilor fără pământ sau cu pământ puţin, cu procurarea de inventar agricol pentru aceşti ţărani pe seama marei proprietăţi şi a statului.
3. Naţionalizarea Băncii Naţionale şi a celor 18 mari Bănci.
4. Împroprietărirea comunelor cu păşuni şi păduri necesare.
5. Învăţământul secundar şi universitar gratuit pentru fii de plugari şi muncitori.

Extras din Proectul de Platformă al Frontului Naţional Democrat.

Totalul cotelor lunare plătite până la finele anului 1946

Mundru

PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT

Z. Stretcu

Prezenta Carte de membru este nulă dacă nu are ştampila şi semnătura secretarului general al partidului.

Circa 27

PARTIDUL SOCIAL-DEMOCRAT
DIN ROMÂNIA

Organizaţia Jud. Capitala

Secţiunea III Albastru

1947

CARTE DE MEMBRU

Nr. 11729.-

Preşedinte, Secretar,

PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT Secţ. III

Alex. Leaş

Numele Filip.

Pronumele Vasile

Profesiunea Muncitor

Adresa Nouă No 42.-

Inscris la Februarie 1947

Observațiuni

Lunar Lei 1000.-

Ianuarie		Martie
Aprilie	Maiu	Iunie
Iulie	August	Septemb.
Octomb.	Noembrie	Decemb.

PARTIDUL SOCIAL-DEMOCRAT BUCUREŞTI
Comitetul Capitalei
Sectorul .... Circumscripţia ....

Chitanţa No. 8643

S'a primit dela stan
Aron pentru

Taxa de inscriere .... Lei ....
Cartea de membru .... " 500
Cota pe luna Ian febr .... " 2000
Statutul .... " ....
Fondul electoral .... " ....
Donaţii .... " ....

Casier, Total Lei 2500

febr 194

Adeverință

Prin prezentă se adeverește că tov. Stancu Aron este un element bun organizatoric sprijinind cu tot sufletul programului F.N.D.

Se bucură la noi de o cinste exemplară, meritând a face parte în comună ca un om de frunte.

7. III. 945.

PARTIDUL SOCIAL-DEMOCRAT BUCUREŞTI
COMITETUL CAPITALEI

Sectorul 3 Circumscripţia 27

11729 **Chitanţa No.** 117740

S'a primit dela Filip V.

pentru

Taxa de înscriere Lei 170

Cartea de membru „ 170

Cota pe luna 11 47 „ 1000

Statutul „

Fondul electoral „

Donaţii „

Casier, Total Lei 2000

Feb 194 7

Totalul cotelor lunare plătite până
la finele anului 194....

Prezenta Carte de membru este nulă dacă nu are ştampila şi semnătura secretarului Comitetului Executiv.

22

PARTIDUL SOCIAL-DEMOCRAT
DIN ROMÂNIA

Secţiunea 3 Albastra

1946

CARTE DE MEMBRU

Nr. 2181

~~Preşedinte,~~

Secretar,

IV

Numele Stan

Pronumele Aron

Profesiunea Şef. Bch. (Apret. L.)

Adresa ~~Lunării~~ 90

Inscris la Mai 1945

Observaţiuni

Lunar 500

Lunfet 2000

500

2500

D sale

Domnului Presedinte
al part. Național Țărănesc.
Iuliu Maniu Str.
Cristian Teel No. 10.

Loco

Exp. presedintele org. Munc.
din centru Auto C.F.R. Buc.

Domnule Președinte. 31/XII 946.

La mulți Anii

Anul 1947 să vie cu noroc pentru neamul Românesc, și tot odată Rugăm pe Bunul Dzeu să vă dea viață lungă

Președintele comit. org. [illegible] din centru [illegible] C.F.R.
[illegible]

La mulți ani!

Totalul cotelor lunare plătite până la finele anului 194......

Prezenta Carte de membru este nulă dacă nu are ştampila şi semnătura secretarului Comitetului Executiv.

COMITETUL EXECUTIV

PARTIDUL SOCIAL-DEMOCRAT
DIN ROMÂNIA

Secţiunea Albastru

CARTE DE MEMBRU

Nr. 2565

Preşedinte, Secretar,

I. Spârleg

Partidul Social Democrat Secţia Albastru din Bucureşti

Circ 22/

Numele Stan

Pronumele Aron

Profesiunea Șef de echipă

Adresa 30. August 36

Inscris la Mai 1945.

Lonărie 90

OBSERVAȚIUNI

9 C. 46 = 4500

C. 41 300

1600 - 900 = 1500

4800

Situația în decursul anului curent

2181

Ianuarie	Februarie	Martie
Aprilie		Achitat P. S. D. Sect. III Alb.
Achitat P. S. D. Sect. III Alb.	Achitat P. S. D. Sect. III Alb.	PS PLĂTIT
Achitat P. S. D. Sect. III Alb.	Noembrie	PS PLĂTIT

ROMÂNIA

MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE

DIRECŢIUNEA PROTOCOLULUI

SERVICIUL TRATATELOR

Nr. 67308

183/6

Bucureşti, 14 Octombrie 1947,

00411

Domnule M I N I S T R U ,

Referindu-mă la adresa Dvs.Nr.31674.S din 14 Octombrie 1947,am onoarea a Vă transmite informaţiunile ce deţin,cu privire la următoarele persoane:

Dl.Burton Berry:fost Reprezentant Politic al St. Unite;a locuit la Athenée Palace.

Dl.Ray Melbourne:Consilier de Legaţiune al St.Unit locueşte în Str.Grigore Mora 14.

Dl.Marjorie Banks:fost Secretar de Legaţiune al Marei Britanii.

Dl.Porter Ivor:Secretar de Legaţiune al Marei Britanii;Str.Londra 23.

Asupra celorlalte persoane menţionate în lista Dvs nu deţin nicio informaţie,ele nefiind trecute pe lista Corpului Diplomatic.

Primiţi,Vă rog,Domnule Ministru,asigurarea înaltei mele consideraţiuni.-

MINISTRUL AFACERILOR STRAINE,

C.Cesianu
Prim Secretar de Legaţiune
Dir.Adj.al Protocolului

/D I R E C T O R ,

C.Bădescu
Ataşat de Legaţiune

Domniei Sale
Domnului Ministru al Afacerilor Interne
Dir.Gen a Poliţiei-Dir.Poliţiei de Siguranţă.

C. 50342. — M. O. Imprimeria Centrală — Md. 6.

00412

Domnului
IULIU MANIU
Presedintele Partidului Naț. Țaranesc
Str, Schitu Măgureanu Nr
Bucuresti

In numele refugiaților si evacuaților din Turtucaia Români moși strămoși născuți pământul Cadrilaterului

In preajma conferinței păcii Paris rugăm staruiți răsputeri soluționarea sfintei frontieri romanesti a Dobrogei de Sud

In numele miilor români indurerați ce privesc peste Dunăre munca lor sălbatec devastată

Iuliu

DOBROGEA ROMÂNEASCĂ

Apare lunar sub îngrijirea d-nei: ELSA G. DIMITRIU-SEREA Licenţiată în Geografie

00113

„Dobrogea este plămânul României. Fără Dobrogea Ţara şi Neamul nostru s'ar sufoca."

Inscris Trib. Ilfov No. 105 — 1940

Sediul: Str. Făgăraş nr. 30 tel.: 3.09.79

Cavarna - Caliacra .... 194...

Bucureşti 21 Iulie 1946 194...

No. D.

DOMNULE PRESEDINTE,

Avem onoarea a vă trimite anexat in copie telegrama cu nr. 108 din 22 Iulie 1946, ora 10,30, expediată din Olteniţa de refugiaţii români din Turtucaia, adunaţi in intrunire publică in număr de peste 2.000, cu respectuoasa rugăminte de a lua cunoştiinţă si pe această cale de conţinutul, ei.

Asigurându-vă neţărmuritul nostru devotament, vă rugăm să primiţi, Domnule Preşedinte, expresia stimei noastre.-

DOBROGEA ROMÂNEASCĂ

Gh. DIMITRIU-SEREA

Domniei-Sale

Domnului IULIU MANIU PRESEDINTELE PARTIDULUI NATIONAL TARANESC

SINDICATUL METALO CHIMIC
MALAXA TOHAN

00414

C A T R E

COMISIA SUPERIOARA
PENTRU REPARTIZAREA FORTELOR DE MUNCA

B U C U R E S T I

Vă aducem la cunoştinţă următoarele, cu privire la aplicarea jurnalului Cons.de Miniştri Nr.834 din 12 Iulie 1947, în fabrica Malaxa Tohan.-

După ce au fost propuşi disponibili 113 salariaţi în faţa Com.II Braşov de către Direcţiune şi Com.Sindical această comisiune a dat decizie în 31 Iulie pentru o primă tranşă de 36 salariaţi.-

Până azi nu s'a primit nici un răspuns pentru ceilalţi propuşi disponibili, dar cu privire la 3 din cei 36 (prima tranşă) s'a dat aviz de suspendare a deciziei sub rezerva ratificări Dvs.-

Având în vedere scopul economic urmărit prin sus menţionatul jurnal al Cons.de Miniştri, fabrica noastră se găseşte în situaţia dificilă de a suporta încă, un balast de personal ad-tiv, calificat neproductiv şi necalificat (270 productivi - 1300 salariaţi.).

Vă rugăm să binevoiţi a lua în considerare tabelul anexat şi explicaţiunile respective, fiind siguri că veţi da dispoziţiuni pentru punerea în aplicarea a acestui tabel aşa cum a fost iniţial propus şi având în vedere interesele de mărirea producţii ale fabricei.-

PRESEDINTE,

Stefan

SECRETAR,

/ P.Mladin

S I T U A T I A

de personalul descongéstionat dela Uzinele "MALAXA" - Tohan.-

Nr. crt.	Numele şi Pronumele	Preg. Profes.	Studii	Funcţ. din întrep.	Vech. în întrep.	Vech. în c. muncii	Vârsta	Sit. fam. şi mat.	Obs.
Pers. Technic Sup.									
1.-	Ioachim N-lae	Ing.	Sc.Politechnică	Şf.secţ.	10 ani	10 ani	36 ani	c.2 copii bogat	
Pers. Technic Inf.									
2.-	Cristescu Mihai	şof.	4 cl.prim.	maestru	10 ani	27 ani	55 ani	c.f.copii bună	
3.-	Scurtu Mihai	lăcăt.	Sc.ind.	"	1 an	36 ani	55 ani	c.1 copil "	
4.-	Radu Ion	electr.	3 cl.ind.	"	9 ani	16 ani	32 ani	c.f.copii f.bună	
5.-	Bobinca Ion	înst.	4 cl.prim.	"	7 ani	17 ani	39 ani	c.2 copii "	
Pers. A-tiv. Sup.									
6.-	Mărgineanu Radu	comandor	Sc.milit.	Sf.bir.		20 ani	47 ani	c.f.copii pens.	
7.-	Popescu Ion	colonel	"	"	3 ani	25 ani	57 ani	c.f.copii	
8.-	Săvescu Mircea	contab.	Ac.Com.	Dir.A-tiv.	10 ani	10 ani	32 ani	c.2 copii, bogat	
9.-	Tătulea Octavian	avocat	Dreptul	Sf.Serv.	5 ani	5 ani	39 ani	c.f.copii, bună	
Pers. A-tiv. Inf.									
10.-	Constantin N-lae	vânz.	Sc.HOrt.	distrib.	1 an	1 an	38 ani	c.2 copii, bună	
11.-	Vergu Paulina	funcţ.	4 cl.lic.	funcţ.	8 luni	8 luni	16 ani	necăsăt.	
12.-	Voicu Mihai	plug.	7 cl.prim.	om.serv.	9 luni	9 luni	34 ani	căsăt.2 copii	

./.

Nr. crt.	Numele și Pronumele	Preg. profes.	Studii	Funcț.ce o are în intrep.	Vechim.în întrep.	Vechim.în Câmp.muncii	Vârsta	Sit.mat.și familiară
14.-	Craciun N-lae	funcț.	bacalaureat	casier	5 ani	5 ani	38 ani	c.3 copii f.bună.
15.-	Măeruț Gh.	medic	Fac.Medicină	doctor	2 ani	4 ani	33 ani	c.1 copil f.bună.
16.-	Bobinca Ion	plug.	6 cl.prim.	secr.	7 ani	7 ani	50 ani	c.1 copil bună
17.-	Bobinca N-lae	măcelar	7 cl.prim.	măcelar	8 ani	8 ani	31 ani	c.f.copii bună.
18.-	Măeruț Ion	"	4 cl.prim.	"	7 ani	7 ani	30 ani	c.1 copil f.bună
19.-	Orțan Vasile	plug.	2 cl.prim.	funcț.	9 ani	9 ani	37 ani	c.2 copii bună.
20.-	Bobinca Gh.	bucătar	6 cl.prim.	bucătar	3 ani	3 ani	57 ani	c.1 copil bună.
21.-	Dobaș Niculae	strungar	Sc.ucenici	strung.	5 ani	5 ani	20 ani	necăsăt.
22.-	Solvăstru Aron	fierar	4 cl.prim.	fierar	9 ani	9 ani	31 ani	c.f.copii f.bună
23.-	Groza N-lae	strungar	Sc.Ind.	strungar	5 ani	1 an	20 ani	necăsăt. bună.
24.-	Borz Ioan	lăcăt.	3 cl.com.	lăcăt.	9 ani	9 ani	35 ani	necăsăt.
25.-	Potec Vasile	tâmplar	6 cl.prim.	tâmplar	9 ani	20 ani	39 ani	c.3 copii bună.
26.-	Bătușaru Gh.	electr.	4 cl.prim.	electr.	4 ani	4 ani	38 ani	c.2.copii bună.
27.-	Danilof Ilie	"	Sc.ucenici	"	6 ani	1 an	19 ani	necăsăt.bună
28.-	PendreaSever	"	"	"	5 ani	1 an	19 ani	" "
29.-	Mărunțelu Gh.	tinichigiu	7 cl.prim.	tinichigiu	1 an	1 an	21 ani	necăsăt.bună
30.-	Mucea Zenobie	mec.mag.	6 cl.prim.	mec.mag.	8 ani	8 ani	41 ani	c.2 copii f.bună.-
31.-	Istrătescu Grigore	plug.	3 cl.prim.	muncit.	1 an	3 ani	34 ani	c-1 copil bună.
32.-	Popescu Moise	"	4 cl.prim.	om.serv.	1 lună	1 lună	25 ani	necăsăt. bună-.
33.-	R[illegible]a Iosif	[illegible]	[illegible] cl.prim.	mec[illegible]	10 ani	10 ani	[illegible]7 ani	c.f.copii f.bună

Nr. crt.	Numele și Pronumele	Preg. Profes.	Studii	Funcț. în întrep.	Vech. în întrep.	Vech. în c.muncii	Vârsta	Sit. fam. și mat.	Obs.
33.-	Crăcunescu Grig.	minier	5 cl.prim.	muncit.	9 ani	24 ani	48 ani	c.f.copii, bună	
34.-	Cârnu Ion	inginer	Politechnica	Procurist	6 ani	6 ani	34 ani	c.f. copii, bună	au primit aviz de suspendare până la ratificarea Com. Centrale, având în vedere nevoie urgentă de serviciu.
35.-	Nasta [illegible]nest	funcț.	lic.	Secr.G-ral	lucrează centru Tohan-București.				
36.-	Săvescu Ecaterina	"	"	Subdir.	6 ani	6 ani	28 ani	c.f.copii, căsăt. Grad., bună.	
				TRANSA II-A DE DESCONGESTIONARE					
37.-	Dobaș Iosif	plug.	6 cl.prim.	muncit.	7 ani	7 ani	47 ani	c.3 copii, bună	
38.-	Tintea Ion	"	2 cl.prim.	"	1 an	1 an	38 ani	c.3 copii, bună	
39.-	Hodoroc Gh.	muncit.	4 cl.prim.	muncit.man.	1 an	1 an	26 ani	necăsăt.	
40.-	Brătulescu C-tin	plug.	4 cl.prim.	lucr.necalif.		1 an	19 ani	necăsăt.	
41.-	Funaru D-tru	plug.	4 cl.prim.	muncit.	9 ani	9 ani	44 ani	c.3 copii, bună	
42.-	Manu Ion	plug.	4 cl.prim.	necalif.	1 an	1 an	19 ani	necăsăt.	
43.-	Sandu D-tru	plug.	4 cl.prim.	necalif.	1 lună	1 lună	40 ani	c.3 copii	
	Pers.Technic Inf.			PROPUȘI PENTRU DESCONGESTIONARE					
44.-	Naghi Alex.	funcț.	4 cl.sec.	urmăritor	10 ani	10 ani	32 ani	c.f.copii.med.	
45.-	Itu Gh.	mec.	Sc.inf.mes.	maestr.	9 ani	9 ani	30 ani	c.f.copii	
46.-	Mitruț Ioan	inst.elec.	Gim.ind.	urmăritor	1 an	2 ani	25 ani	necăsăt.	
	Pers.A-tiv.Sup.								
47.-	Vasiliu C.	colonel	Sc.Milit.	Sf.Inten.	3 luni	30 ani	49 ani	c.2 copii, pens.	
48.-	Spiridon Aurel	funcț.	lic.	Subdir.	10 ani	10 ani	36 ani	c.2.copii, bună	

Nr. crt.	Numele și Pronumele	Preg. Profes.	Studii	Funcț. în întrep.	Vech. în întrep.	Vech. în c.muncii	Vârsta	Sit. fam. și mat.	Obs.
Pers. A-tiv.									
49.-	Bănc[illegible] David	plug.	4 cl.prim.	Secr.	9 ani	9 ani	33 ani	c.4.copii,bună	
50.-	Marin Ion	"	"	Supr.	8 ani	8 ani	39 ani	c.3 copii,bună	
51.-	Boșcenco Grigore	plut.maj.	"	funcț.	8 ani	13 ani	55 ani	c.f.copii,bună	
52.-	Olteanu Nic.	Șc.Normală		"	5 ani	10 ani	32 ani	c.f.copii,bună	
53.-	Omzt Loviu	căpit.	Șc. Milit,	"	2 ani	2 ani	36 ani	c.1 copil.bună	
54.-	Neagrău D-tru	funcț.	2 cl.sec.	"	6 ani	6 ani	33 ani	c.f.copii,bună	
55.-	Creangă Gh.	morar	4 cl.prim.	morar	9 ani	49 ani	42 ani	c.1 copil,bună	
56.-	Tampa N-lae	lăcăt. ~~strungar~~	Șc.Uc.	lăcăt.	4 ani	5 ani	26 ani	c.f.copii,bună	
57.-	Dumitrescu Ion	fierar	4.cl.prim.	fierar	9 ani	9 ani	42 ani	c.2 copii,bună	
58.-	Rășină Ion	plug.	5 cl.pim.	lucr.necalif.	1 an	1 an	22 ani	necăsăt.,bună	
59.-	Solovăstru Ion	croitor	4 cl.prim.	croitor	8 ani	8 ani	32 ani	c.2 copii,bună	
60.-	Mită N-lae	lăcăt.	Gim.Ind.	lăcăt.	4 ani	6 ani	21 ani	necăsăt.,bună	
61.-	Neguț Ion	strung.	7 cl.prim.	strung.	1 an	1 an	21 ani	" "	
62.-	Teleleu Marin.	muncit..	7 cl.prim.	manipulant	6 ani	6 ani	32 ani	c.1 copil, bună	
63.-	Mărtoiu Ioan	lăcăt.	6 cl.prim.	lăcăt.	4 ani	4 ani	24 ani	necăsăt., bună	
64.-	Nae C-tin	fierar	4 cl.prim.	fierar	1 an.	3 ani	23 ani	c.1 copil,bună	
65.-	Coler Iosif	turnăt.	7 cl.prim.	turnăt.	4 luni	1 an	27 ani	necăsăt.	
66.-	Caliment Aurel	lăcăt.	4 cl.prim.	lăcăt.	2 luni	2 luni	19 ani	necăsăt.	
67.-	[illegible]ga Ion	tâmpl[illegible]	5 cl.[illegible]	tâmplar	9 [illegible]i	9 ani	36 ani	c.f [illegible]opil.,b[illegible]ă	

Nr. crt.	Numele și Pronumele	Preg. Profes.	Studii	Funcț. în întrep.	Vech. în întrep.	Vech. în c. muncii	Vârsta	Sit. fam. și mat.	Obs.
68.-	Voi[illegible]scu N-lae	tâmplar	5 cl.prim.	tâmplar	9 ani	9 ani	38 ani	c.3 copii, bună	
69.-	Tătaru Gh.	ajust.	4 cl.prim.	ajust.	1 an	7 ani	31 ani	c.[illegible] copii, bună	
70.-	Nicoară Ion	plug.	7 cl.prim.	1 cât.	8 ani	8 ani	25 ani	c.1 copil, f. bună	
71.-	Chițu Ion	electr.	Șc.Ucenici	electr.	5 ani	1 an	20 ani	necăsăt., bună	
72.-	Nicoară Gh.	mec.mag.a.	4 cl.prim.	fochist	5 ani	5 ani	49 ani	c.f. copii, bună	
73.-	Pancu Iosif	măcelar	7 cl.prim.	mec.m.a.	9 ani	9 ani	26 ani	c.1 copil, bună	
74.-	Ignat Ilie	tinich.	3 cl.prim.	tinich.	9 ani	15 ani	31 ani	c.2 copii, bună	
75.-	Voiculeț Ioana	ferar	Lic.Indus.	secr.	1 an	1 an	22 ani	necăsăt., bună	
76.-	Bălășcău N-lae	croitor	Sc.Mes.	croitor	8 ani	8 ani	32 ani	c.1 copil, bună	
77.-	Ionculescu D-tru	mec.auto.	4 cl.prim.	mec.auto.	8 ani	9 ani	33 ani	necăsăt., bună	
78.-	Tudor Ilie	ferar	4 cl.prim.	ferar	9 ani	18 ani	36 ani	c.1 copil, bună	
79.-	Simion Serafim	ferar	3 cl.meseri	ferar	8 ani	8 ani	26 ani	necăsăt, bună	
80.-	Parolă Ion	sud.	4 cl.prim.	sud.	1 an	1 an	32 ani	c.f. copii, bună	
81.-	Rusmănică N-lae	plug.	6 cl.prim.	plug.	2 ani	3 ani	24 ani	c.1 copil, bună	
82.-	Cabaș Virgil	plug.	5 cl.prim.	necalif.	1 an	1 an	19 ani	necăsăt., bună	
83.-	Olaru Ana	gospod.	7 cl.prim.	"	1 an	2 ani	34 ani	c.f. copii, med.	
84.-	Funaru Stefan	plug.	"	muncit.	1 an	8 ani	32 ani	c.2 copii, bună	
85.-	Sperchez N-lae	plug.	4 cl.prim.	muncit.	4 ani	4 ani	29 ani	necăsăt., bună	
86.-	Nicoară David	plug.	5 cl.prim.	plug.	4 ani	4 ani	37 ani	c.1 copil, bună	
87.-	Secui Teodor	plug.	6 cl.prim.	muncit.	6 ani	[illegible] ani	37 ani	c.1 copil, bună	

Nr. crt.	Numele şi Prenumele	Preg. profes.	Studii	Funcţ. în întrep.	Vech. în întrep.	Vech. în c.muncii	Vârsta	Sit.fam. şi mat.	Obs.
88.-	Surdu [illegible]	plug.	4 cl.prim.	muncit.	9 ani	9 ani	35 ani	c.f.copii,bună	
89.-	Rogo[illegible] Ştefan	cismar	5 cl.prim.	muncit.	5 ani	21 ani	31 ani	c.f.copii,bună	
90.-	Si[illegible] Virgil	plug.	5 cl.prim.	muncit.	1 an	1 an	19 ani	necăsăt.,bună	
91.-	Mocanu Mistea	plug.	4 cl.prim.	muncit.	1 an	1 an	21 ani	necăsăt.,bună	
92.-	Filimon Gh.	plug.	6 cl.prim.	muncit.	6 ani	6 ani	45 ani	c.1 copil,bună	
93.-	Popa Augustin	plug.	4 cl.prim.	muncit.	9 ani	9 ani	46 ani	c.f.copii,bună	
94.-	Hârda Ioan	mec.	6 cl.prim.	muncit.	9 ani	9 ani	46 ani	c.1 copil,bună	
95.-	Sander Augustin	tinich.	6 cl.prim.	tinich.	3 ani	9 ani	56 ani	c.1 copil,bună	
96.-	Radu Elisabeta	gospod.	analfabetă	muncit.	1 an	7 ani	27 ani	c.f.copii,bună	
97.-	Zărnescu Ioan	plug.	4 cl.prim.	muncit.	9 ani	9 ani	36 ani	c.f.copii,bună	
98.-	Marinescu Alex.	gospod.	4 cl.prim.	muncit.	1 an	2 ani	25 ani	necăsăt.,bună	
99.-	Popa Silvia	"	4 cl.prim.	muncit.	1 an	1 an	24 ani	necăsăt.,bună	
100.-	Ruse Gh.	lăcăt.	Sc.Mes.	lăcăt.	1 lu[illegible]	13 ani	41 ani	c.1.copil,bună	
101.-	Marcu Gh.	plug.	4 cl.prim.	casnic	9 ani	24 ani	43 ani	c.f.copii,bună	
102.-	Polecra Aurică	f.serv.	7 cl.prim.	f.serv.	1 an	3 ani	20 ani	c.f.copii,bună.	
103.-	Gherasim Gh.	plug.	7 cl.prim.	muncit.	2 ani	2 ani	35 ani	c.2.copii,bună	
104.-	Scurtu Victor	plug.	5 cl.prim.	muncit.	6 ani	6 ani	31 ani	c.1 copil,bună	
105.-	Tichie Ion	plug.	6 cl.prim.	muncit.	5 ani	5 ani	19 ani	necăsăt.,bună	
106.-	Dobre Sticca	plug.	7 cl.prim.	muncit.	1 an	1 an	25 ani	c.2 copii,bună	
107.-	Ceapă Traian	plug.	7 cl.prim.	muncit.	2 luni	3 ani	22 ani	c.f.copii.bună	
108.-	Irimia Mihail	mec.	4 cl.prim.	mec.	1 [illegible]	2 ani	28 ani	ne[illegible]săt.	

./.

00421

Nr. crt.	Numele şi Pronumele	Preg. Profes.	Studii	Funcţ.în întrep.	Vech.în c.muncii	Vârsta	Sit.fam. şi mat.	Obs.
10-	Ing.Voicu Oct.	Ing.	Politehnică	Dir.G-ral.	1	47 ani	c.f.c. foarte bună	

PRESEDINTE

SECRETAR,
/ P.Mladi

ING. VOICU OCTAVIAN - DIRECTOR GENERAL 00422
MALAXA - TOHAN.-

Epurat dela C.F.R. Braşov în anul 1944.
Angajat Malaxa-Tohan în Ianuarie 1946.

Caracterizare:

A întârziat până în Septembrie 1946 comanda de paturi metalice pentru U.R.S.S. prin vădită nepricepere în pregătirea utilajului.-

Incapacitate precis demascată în 1946 în pregătirea de ansamblu a utilajului nouei producţiuni de pace şi în special pentru amenajarea halei de vagonaj.-

Neglijarea comenzilor şi a formalităţilor necesare.-

Rea voinţă în cererile pentru fondul de rulment ce trebuia aprobat de Com.de Direcţie, din care cauză producţia a fost sistematic sabotată.-

A produs disorganizare Ad-tivă a fabricei, având o metodă de lucru lipsită de pricepere şi cuordonare.-

A oprimat sistematic elemente tehnice capabile, conrupând prin sume de bani o serie de funcţionari şi formându-şi o clică de informatori duşmani văditţi ai clasei muncitoare.-

A fost un duşman al clasei muncitoare atât prin refuzul cel manifesta faţă de cererile sindicale cât şi prin tratamentul vitreg acordat întregului personal al fabrcei.-

In ultimul timp de când nu s'a mai preocupat de probleme tehnice, producţia fabricei este în creştere.-

Este pe deplin dispensabil funcţionări fabricei.-

PRESEDINTE,
[signature]

SECRETAR,
/ P.Mladin

00423

ING.COSINI VINTILA PRIM DIRECTOR
CENTRALA TOHAN BUCURESTI

Ne pregătit din punct de vedere tehnic gradele fiind opținute numai prin slugărnicie.-

A sabotat, din inițiativă personală ori ce revendecări sindicale cu privire la mărirea producției, a urmăriri comenzilor şi la trimiterea fondului de rulment necesar funcționări fabricei.-

A centralizat la Bucureşti serviciu Comercial, Financiar, Ad-tiv şi Tehnic prin aceasta făcând dificultăți fabricei dela Tohan care a devenit o sucursală a Centralei.-

A dat dovadă de nepricepere şi incorectidudine în manipulările financiare stingherind prin aceasta bunul mers al fabricei.-

Dă inpresia că este indispensabil Centralei fabricei la Bucureşti, totuşi nu aceasta e realitatea, deoarece întreg mecanismul comercial şi financiar al fabricei este reglementat prin norme oficiale de stat (noi executând comenzi pentru şi cu banii statului) iar respectivul fiind numai un element necorect de aplicare a acestor norme.-

In consecință respectivul Cosini Vintilă e dispensabil mai ales că nu prezintă încredere atât pentru clasa muncitoare cât şi pentru redresarea economică.-

PRESEDINTE,

SECRETAR,

/ P. Mladi

17 Oct.1941

Dragă Geneviève,

Imi pare f.rău că am pierdut legătura de atâta timp. Scrisorile nu reprezintă mult dar fără ele ne regăsim îmbătrâniţi străini şi amintirea D-tale este legată de lucruri destul de triste şi fără asta,începând cu despărţirea noastră într'o mică gară de provincie până la moartea tragică a lui Alexandru. Am impresia că ai uitat să-mi scrii atunci când ai primit această veste.

E greu de gândit că s'au scurs doar patru ani de când am fost la Balcic. Cred că am simţit cu toţii,în mod inconştient,că trăim un fel de perioadă ireală,din care va trebui să ne trezim odată.

O lume s'a schimbat de atunci şi mai suntem încă în plină transformare incapabili fiind să ghicim care vor fi contururile lumii de mâine. Am respectat tăcerea D-tale şi voi înţelege chiar dacă n'ai să răspunzi niciodată asta. Amintirea pe care ţi-o păstrez nu se şterge şi vom putea să ne revedem odată,aci sau în Statele Unite. Anii de despărţire,vor fi uitaţi în măsura în care nu vor fi însemnat sufletele noastre de prea multă oboseală sau bătrâneţe.

Marin e pilot de vânătoare. S'a remăritat şi are o fiică de o lună. Costin e şi el pilot. Şi eu sunt în aviaţie,dar cu un rol mai puţin glorios,pe pământ. Iţi dau adresa părinţilor singura stabilă. Ai nevoie de concursul colonelului ca să-mi citeşti scrisoarea.?

N'am uitat engleza dar pentru uşurarea cenzurei limbile străine sunt limitate.

00125

Ion Sturdza.

Dacă ţi-e greu să-mi scrii, trimitemmi o carte poştală. Sunt atât de fericit să ştiu că D-ta şi cei ce-ţi sunt aproape o duc bine şi că-mi păstrezi un gând cald asemănător amintirii pe care ţi-o păstrez eu

Ion

17 Oct.1941

Dragă Geneviève,

Imi pare f.rău că am pierdut legătura de atâta timp. Scrisorile nu reprezintă mult dar fără ele ne regăsim îmbătrâniţi străini şi amintirea D-tale este legată de lucruri destul de triste şi fără asta,începând cu despărţirea noastră într'o mică gară de provincie până la moartea tragică a lui Alexandru. Am impresia că ai uitat să-mi scrii atunci când ai primit această veste.

E greu de gândit că s'au scurs doar patru ani de când am fost la Balcic. Cred că am simţit cu toţii,în mod inconştient,că trăim un fel de perioadă irealä,din care va trebui să ne trezim odată.

O lume s'a schimbat de atunci şi mai suntem încă în plină transformare incapabili fiind să ghicim care vor fi contururile lumii de mâine. Am respectat tăcerea D-tale şi voi înţelege chiar dacă n'ai să răspunzi niciodată asta. Amintirea pe care ţi-o păstrez nu se şterge şi vom putea să ne revedem odată,aci sau în Statele Unite. Anii de despărţire,vor fi uitaţi în măsura în care nu vor fi însemnat sufletele noastre de prea multă oboseală sau bătrâneţe.

Marin e pilot de vânătoare. S'a remăritat şi are o fiică de o lună. Costin e şi el pilot. Şi eu sunt în aviaţie,dar cu un rol mai puţin glorios,pe pământ. Iţi dau adresa părinţilor singura stabilă. Ai nevoie de concursul colonelului ca să-mi citeşti scrisoarea ?

N'am uitat engleza dar pentru uşurarea cenzurei limbile străine sunt limitate.

00427

Ion Sturdza.

Dacă ţi-e greu să-mi scrii, trimitemmi o carte poştală. Sunt atât de fericit să ştiu că D-ta şi cei ce-ţi sunt aproape o duc bine şi că-mi păstrezi un gând cald asemănător amintirii pe care ţi-o păstrez eu

Ion

13

00428

Ion Sturdza
1 Voda Caragea
Bucarest III. Rumania

Le 17 Octobre 1941

Chere Geneviéve

Cela me fait de la peine d'avoir perdu toute liaison depuis si longtemps.Les lettres ne sont pas grand chose mais sans elles ont se retrouve viellis, ètrangers et votre souvenir est rattaché 'á suffisammnet de choses tristes sans cela, depuis notre sèparation dans une petite gare de province jusqu'a la mort tragique d' Alexandre. J' ai l'impression que c' est lorsque vous l' avez apprise que vous avez cessé de m' ècrire.

Il est difficile de rèaliser que quatre ans a peine ont passé depuis votre séjour a Balcic. Je crois que nous avons tous senti alors inconsciement que nous vivons une sorte de période irèéle, dont il faudra se réveiller un jour

Un monde a changé depuis et nous sommes encore en plein travail de transformation, incapables de deviner quels seront les contours du monde de demain. J' ai respecté votre silence et je comprendrai si cette fois aussi vous ne me répondez pas. Le souvenir que je vous garde est de ceux qui ne s' effacent pas et un jour nous pourrons nous revoir, ici ou aux Ètats Unis. Les années de sèparation, autant qu' elles n' auront pas marqué nos âmes de trop de fatigue ou de vieillesse, seront oubliées.

Maxim est pilote de chasse. Il s' est remarié et il a une fille d' un mois. Costin est aussi pilote. Je suis moi même dans l' aviation mais avec un rôle moins glorieux, à terre. Je vous donne l' adresse de mes parents, la seule stable. Aurez vous besoin des lumiéres du colonel pour lire ma lettre? Je n' ai pas oublié l' anglais mais pour faciliter la censure les langues 'etrangéres sont limitées.

Ion

Si cela vous est difficile de m'écrire envoyez moi une carte postale. Je serais si heureux de savoir que vous et ceux qui vous sont proches vont bien et que vous me gardez une pensée chaude et affectueuse comme mon souvenir de vous. Ion.

00129

Transilvania parte integrantă din Ungaria.

Acel care ar privi harta geografică a Europei ar fi imediat convins că Transilvania formează parte integrantă din teritoriile ungare şi că, în plus, exigenţele româneşti se opun cu dreptul ineluctabil al Ungariei de unitate naţională.

Nota VIII asupra chestiunii Transilvaniei - Neuilly 14 Ian. 1920.

Vol. I, pag. 137

00430

Mrs Gnevieve Maxwell

140 East Pomona Terrace

Philadelphia

Penna

U.S.A.

prmj 17

Transilvania parte integrantă din Ungaria

00431

Celui qui jetterait un coup d'oeil sur la carte géographique de l'Europe serait immédiatement convaincu que la Transylvanie forme partie intégrante des territoires hongrois et que, de plus, les exigences roumaines ~~[illegible]~~ heurtent de front le droit inéluctable de la Hongrie à son unité nationale.

Note VIII sur la question de Transylvanie – Neuilly 14 Janvr. 1920.

Vol I. p 137

431 bis

Transilvania parte integrantă din Ungaria.

Acel care ar privi harta geografică a Europei ar fi imediat convins că Transilvania formează parte integrantă din teritoriile ungare şi că, în plus, exigenţele româneşti se opun cu dreptul ineluctabil al Ungariei de unitate naţională.

Nota VIII asupra chestiunii Transilvaniei - Neuilly 14 Ian. 1920.

Vol. I, pag. 137

00432

EXTRAS DIN " LA ROUMANIE INDEPENDANTE" 1 IULIU - 1 AUGUST ANUL IV - Nr.35 - 35 - DETROIT 26 MICHIGAM USA.

PARTIDUL SOCIAL-CRESTIN ROMAN S'A CONSTITUIT

Bucureşti,15 Iunie 1947.

Un comitet de iniţiativă anunţă tuturor rom nilor constituirea partidului social creştin român,a cărui declaraţie indicând programul de acţiune al partidului,va fi publicat în organul său de acţiune clandestin.

Declaraţiile noului partid arată"situaţia înspăimântătoare a României de când trupele sovietice au ocupat teritoriul său şi au instaurat cu forţa un guvern dominat de comunişti,care aplicând un regim de teroare necunoscut vreodată în istoria Naţiunei Româneşti,au făcut ca ţara să piardă drepturile suverane şi au transformat-o într'un satelit al Rusiei Sovietice".

Declaraţiunea precizează că "poporul român hotărât angajat într'o rezistenţă de neînfrânt contra ocupantului şi guvernanţilor trădători de patrie,va cere cont tuturor acelora care au nesocotit voinţa şi au încălcat sentimentele de libertate,de independenţă şi de democraţie".

Partidul Social Creştin Român defineşte punctele sale de program,după cum urmează:

1."Rezistenta mai întâiu, politică după aceia".

" Situaţia actuală a României nepermiţând libera expresie a opiniilor,pentru că guvernul comunist a suprimat toate libertăţile democratice,partidul social creştin preferă să se încadreze în Rezistenţa Naţională şi să păstreze avantajul de:

" - A propune o "doctrină" de Rezistenţă cum nu a fost făcută până în prezent vreodată;

" - Să scape controlului şi loviturilor teroarei roşii;

" - Să sustragă pe membrii şi aderenţii săi dela răsbunarea tiranică.

" Partidul Social Creştin afirmă solemn că recunoaşte în persoana D-lo Iuliu Maniu,Constantin I.Brătianu şi C.Titel Petrescu,şefii naţional ai ţării şi recunoaşte la fel că generalul N.Rădescu ca şef al Rezistenţei Române contra totalitarismului.Acţiunea actuală a partidului va fi deci rezistenţa

dontra sovietizării ţării şi va susţine prin orice mijloc Rezistenţa Naţională şi opoziţia Partidelor Democratice, mijloc tradiţionale.

" Partidul Social Creştin născut din rezistenţa populară şi democratică pe care naţiunea întreagă o opune la subjugarea sa,,îşi fixează ca scopuri esenţiale ale acţiunei sale restabilirea suveranităţii naţionale şi integrităţii teritoriale a României,restaurate în frontierele sale istorice.

" Prima etapă are ca principiu:"Rezistenţă mai întâi, Politică după aceia".

Ea va fi consacrată la:

" - Luptă de rezistenţă contra comunismului şi a resturilor fascismului;

" - Liberării teritoriului naţional de forţele străine;

" - Revizuirea integrală a Tratatului de Pace impus României;

" - Constrângerea supremă şi confiscarea bunurilor trădătorilor cari au favorizat prelungirea ocupaţiei străine după terminarea ostilităţilor în Europa şi au transformat România în satelit al unei puteri străine;

"- Punerea în acuzare a guvernanţilor şi agenţilor lor care falsificând voinţa poporului,au omis crima de lèse naţiune şi au trădat interesele României;

" - Trimiterea în judecată a tuturor celor care au asasinat,torturat,denunţat,etc.,sau au comis în numele guvernului Groza,acte periclitând viaţa şi proprietatea cetăţenilor;

" - Confiscarea beneficiilor ilicite realizate în timpul ocupaţiilor germane şi ruse;

" - Revizia şi trimiterea în judecată a acelor cari au scăpat de Justiţie prin colaborare cu nazismul german, angajându-se săs susţină noua ocupaţie străine;

" - Revizuirea şi retragerea naţionalităţii române la toţi aceia cari au dobândit-o pe nedrept,după 1 Septembrie 1939;

" - Recunoaşterea drepturilor tuturor acelora care au servit patria luptând pentru a o elibera de ocupaţiile străine şi de regimurile totalitare;

-/-

" - Arestarea trădătorilor rezistenţei române".

2. " In ţara liberă, cu oameni liberi".

" Când românii vor fi liberi şi singuri stăpâni în ţara lor, Partidul Social Creştin va propune naţiunei un program de reformă totodată liberal şi social, inspirat de principiile umanitare ale doctrinei creştine. Umanitatea creştină este isvorul nesecat al virtuţilor şi sentimentelor nobile ale omului. O doctrină creştină liberă de ideile confesionale şi mistice ale bisericii care nu trebuie să se introducă în politica Statului, prezintă un sistem logic, moral şi filozofic incomparabil. Ea poate să devină în acelaş timp isvorul de inspiraţie al unui sistem politic care să introducă în viaţa socială, unitatea în lucru prin dragoste, concordie şi justiţie.

" Ostil ideilor marxiste şi fasciste care subjugă persoana umană şi sugrumă viaţa într'o existenţă de sacrificii nelimitate pentru ca, atât maxismul cât şi fascismul nu au explicat sau nu l'au realizat niciodată, Partidul Social Creştin condamnă integral sistemele lor, principiile lor şi regimurile lor de guvernare care se sprijină pe violenţă, constrângere, conrupţie, luptă de clasă, prin neajutoare şi teroare. Este deamenea ostil tendinţelor reacţionare care suprimă mijloacele sau rezultatele vieţii consacrate a indivizilor pentru a constitui o castă de conducere în serviciul intereselor personale a acelora care fac parte din ea.

" Partidul Social Creştin preferă reformele chibzuite arbitrajului revoluţiilor.

" Naţiunea Română a îndurat atâtea penibile momente şi va trăi încă mult mai multe până la eliberarea sa definitâvă.

Afară de aceasta, ea nu bva mai putea să lanseze forţele sale în aventură şi să-şi irosească astfel energia fiilor săi. O educaţie socială care să redea indivizilor sensul civilizat al disciplinei şi responsabilităţii, va permite tuturor elitelor să se sfirme liber şi în perfectă imparţiabilitate. Fărăr teamă şi protejat contra .presiunilor puterilor banului, orice român va putea, conform principiilor unei veritabile democraţii sociale să-şi îndeplinească munca sa

-/-

şi să-şi culeagă roadele spre bucuria sa personală şi a alor săi.

" Partidul Social Creştin se face forte să restabilească şi să apere libertăţile democratice ale poporului român în:

"- Respectul persoanei umane şi a drepturilor de libertate, de egalitate şi de solidaritate;

" - A desbăra omul ca individ, de constrângerea statică;

" - Garanţia libertăţilor de gândire orală şi scrisă, de opinie, de unire, de ascoiaţie, de religie etc. şîn cadrul legilór democratice;

" - Libertatea muncii în meseria sa după alegere;

"- Încurajarea iniţiativei individuale;

" - Respectul unui echilibru economic între muncă şi capital;

" - Justa repartiţie a obligaţiunilor şi a însărcinărilor publice;

" - Pacea şi Justiţia socială;

" - Prosperitatea prin valoarea umană a individului;

" - "Prosperitatea individului pentru prosperitatea societăţii ".

" Credincioţii Monarhiei astăzi reprezentată prin M.S. Regele Mihai I., Partidul Social Creştin îşi face o datorie de a întemeia instituţiile Statului în spritul legilor constituţionale pe care le va própune. O nouă constituţie, o nouă lege electorală, o nouă reglementare a funcţiunii publice, noui instituţii vor fi elaborate şi supuse consimţământului poporului român căruia în prealabil i se va respecta voinţa".

Cât despre "reforme"; ele se vor face în toate sectoarele de activitate ale ţării.

- Revizuirea condiţiilor abuzive, practitate pentru a efectua aşa zisa reformă agrară din 1945, care din spirit de partid au lipsit 500.000 de români prizonieri, combatanţi sau refugiaţi, de drepturi la pământ;

- Revizuirea tuturor funcţiunilor de Stat, numiţi şi revocaţi dela 5 Martie 1945;

-/-

00486

- O primenire complectă a aparatului administrativ al Statului;

- O politică economică care dela început trebue să se rezime pe un plan de reconstrucţie";

- O politică financiară care să realizeze echilibrul finanţelor, evitând spolierea resurselor private;

- O politică industrială de încredere, pentru a acoperi cea mai mare parte a nevoilor esenţiale de mâine. Desfăşurarea printr'o finanţare de Stat a industriei agricole după posibilităţile naţionale;

- O politică agrară pentru modernizarea inventarului agricol şi ameliorarea condiţiilor de exploatare ţără - nească;

- Reformele sociale pentru a ameliora condiţiile muncitorilor, funcţionarilor, şi în general a tuturor salariaţilor vor fi de natură economică (de ex., pentru muncitori, participare la beneficii, creiere de acţiuni de muncă, de comitete de îngreprindere) şi de natură socială (higienă, asistenţă, securitate socială, retragere, etc.).

3. "Intr'o Europă Unită, o naţiune înfloritoare".

." România nu vrea să fie satelita nimănui. Ea nu poate să fie decât satelitul propriului său destin. România reintegrată în frontierele sale istorice şi regăsindu-şi şi echilibrul său politic, economic, înţelege să urmeze în exterior o politică de pace şi de colaborare internaţională conform principiilor Chartei Naţiunilor Unite. Ea va trebui să facă apel la creditele străine, astfel ca să fie posibilă armonizarea propriului său plan economic, cu plan de redresare european.

" Partidul Social Creştin este convins că o Europă unită este viitorul păcii şi al prosperităţii. Politica străină a României va trebui să urmărească: .

- Credinţă în O.N.U.;

- Constituirea unei federaţii europene;

- Amiciţie şi strânsă colaborare cu aliaţii noştrii tradiţionali, în special Franţa, Marea Britanie şi Statele Unite ale Americei;

- O politică sinceră de colaborare cu toţi vecinii;

-/-

- Desvoltarea schimburilor de tot felul cu toate ţările din lume".

Manifestul noului partid se termină cu aceste cuvinte: " Decis să urmeze până la sfârşit misiunea sa, partidul social creştin face apel la toţi românii, cerându-le să susţină programul său şi să luote pentru realizarea sa".

Importanţa doctrinei sale de adevărată democraţie socială şi a programului său de acţiune ne face să înscrim partidul social creştin printre principalele forţe ale rezistenţei române, aşteptând să-i fie posibil să lucreze la reconstrucţia unei Românii noui.

Si astfel fiind, noi îi dorim întreaga sa reuşită.

---

1 Gafencu
2 Tillea
3 Groteanu
4 Cornel Bianu
5 Citta Davila
6 Niculescu Buzești
7 Visoianu

Macdonald
Henderson
Leon Blum
Massigli

EXTRAS DIN " LA ROUMANIE INDEPENDANTE" 1 IULIU - 1 AUGUST ANUL IV - Nr.35 - 35 - DETROIT - 26 MICHIGAM USA.

PARTIDUL SOCIAL-CREŞTIN ROMAN S'A CONSTITUIT

Bucureşti,15 Iunie 1947.

Un comitet de iniţiativă anunţă tuturor românilor constituirea partidului social creştin român,a cărui declaraţie indicând programul de acţiune al partidului,va fi publicat în organul său de acţiune clandestin.

Declaraţiile noului partid arată"situaţia înspăimântătoare a României de când trupele sovietice au ocupat teritoriul său şi au instaurat cu forţa un guvern dominat de comunişti,care aplicând un regim de teroare necunoscut vreodată în istoria Naţiunei Româneşti,au făcut ca ţara să piardă drepturile suverane şi au transformat-o într'un satelit al Rusiei Sovietice".

Declaraţiunea precizează că "poporul român hotărât angajat într'o rezistenţă de neînfrânt contra ocupantului şi guvernanţilor trădători de patrie,va cere cont tuturor acelora care au nesocotit voinţa şi au încălcat sentimentele de libertate,de independenţă şi de democraţie".

Partidul Social Creştin Român defineşte punctele sale de program,după cum urmează:

1."Rezistenţa mai întâiu, politică după aceia".

" Situaţia actuală a României nepermiţând libera expresie a opiniilor,pentru că guvernul comunist a suprimat toate libertăţile democratice,partidul social creştin preferă să se încadreze în Rezistenţa Naţională şi să păstreze avantajul de:

" - A propune o "doctrină" de Rezistenţă cum nu a fost făcută până în prezent vreodată;

" - Să scape controlului şi loviturilor teroarei roşii;

" - Să sustragă pe membrii şi aderenţii săi dela răsbunarea tiranică.

" Partidul Social Creştin afirmă solemn că recunoaşte în persoana D-lo Iuliu Maniu,Constantin I.Brătianu şi C.Titel Petrescu,şefii naţional ai ţării şi recunoaşte la fel că generalul N.Rădescu ca şef al Rezistenţei Române contra totalitarismului.Acţiunea actuală a partidului va fi deci rezistenţa

dontra sovietizării ţării şi va susţine prin orice mijloc Rezistenţa Naţională şi opoziţia Partidelor Democratice, mijloc tradiţionale.

" Partidul Social Creştin născut din rezistenţa populară şi democratică pe care naţiunea întreagă o opune la subjugarea sa, îşi fixează ca scopuri esenţiale ale acţiunei sale restabilirea suveranităţii naţionale şi integrităţii teritoriale a României, restaurate în frontierele sale istorice.

" Prima etapă are ca principiu: "Rezistenţă mai întâi, Politică după aceia".

Ea va fi consacrată la:

" - Luptă de rezistenţă contra comunismului şi a resturilor fascismului;

" - Liberării teritoriului naţional de forţele străine;

" - Revizuirea integrală a Tratatului de Pace impus României;

" - Constrângerea supremă şi confiscarea bunurilor trădătorilor cari au favorizat prelungirea ocupaţiei străine după terminarea ostilităţilor în Europa şi au transformat România în satelit al unei puteri străine;

"- Punerea în acuzare a guvernanţilor şi agenţilor lor care falsificând voinţa poporului, au omis crima de lèse naţiune şi au trădat interesele României;

" - Trimiterea în judecată a tuturor celor care au asasinat, torturat, denunţat, etc., sau au comis în numele guvernului Groza, acte periclitând viaţa şi proprietatea cetăţenilor;

" - Confiscarea beneficiilor ilicite realizate în timpul ocupaţiilor germane şi ruse;

" - Revizia şi trimiterea în judecată a acelor cari au scăpat de Justiţie prin colaborare cu nazismul german, angajându-se săs susţină noua ocupaţie străine;

" - Revizuirea şi retragerea naţionalităţii române la toţi aceia cari au dobândit-o pe nedrept, după 1 Septembrie 1939;

" - Recunoaşterea drepturilor tuturor acelora care au servit patria luptând pentru a o elibera de ocupaţiile străine şi de regimurile totalitare;

-/-

" - Arestarea trădătorilor rezistenței române.

2. " In țara liberă, cu oameni liberi".

" Când românii vor fi liberi şi singuri stăpâni în țara lor, Partidul Social Creştin va propune națiunei un program de reformă totodată liberal şi social, inspirat de principiile umanitare ale doctrinei creştine. Umanitatea creştină este isvorul nesecat al virtuților şi sentimentelor nobile ale omului. O doctrină creştină liberă de ideile confesionale şi mistice ale bisericii care nu trebuie să se introducă în politica Statului, prezintă un sistem logic, moral şi filozofic incomparabil. Ea poate să devină în acelaş timp isvorul de inspirație al unui sistem politic care să introducă în viața socială, unitatea în lucru prin dragoste, concordie şi justiție.

" Ostil ideilor marxiste şi fasciste care subjugă persoana umană şi sugrumă viața într'o existență de sacrificii nelimitate pentru ca, atât maxismul cât şi fascismul nu au explicat sau nu l'au realizat niciodată, Partidul Social Creştin condamnă integral sistemele lor, principiile lor şi regimurile lor de guvernare care se sprijină pe violență, constrângere, conrupție, luptă de clasă, prin neajutoare şi teroare. Este deamenea ostil tendințelor reacționare care suprimă mijloacele sau rezultatele vieții consacrate a indivizilor pentru a constitui o castă de conducere în serviciul interesələr personale a acelora care fac parte din ea.

" Partidul Social Creştin preferă reformele chibzuite arbitrajului revoluțiilor.

" Națiunea Română a îndurat atâtea penibile momente şi va trăi încă mult mai multe până la eliberarea sa definitivă.

Afară de aceasta, ea nu va mai putea să lanseze forțele sale în aventură şi să-şi irosească astfel energia fiilor săi. O educație socială care să redea indivizilor sensul civilizat al disciplinei şi responsabilității, va permite tuturor elitelor să se afirme liber şi în perfectă impartiabilitate. Fără teamă şi protejat contra presiunilor puterilor banului, orice român va putea, conform principiilor unei veritabile democrații sociale să-şi îndeplinească munca sa

-/-

şi să-şi culeagă roadele spre bucuria sa personală şi a alor săi.

" Partidul Social Creştin se face forte să restabilească şi să apere libertăţile democratice ale poporului român în:

"- Respectul persoanei umane şi a drepturilor de libertate,de egalitate şi de solidaritate;

" - A desbăra omul ca individ ,de constrângerea statică;

" - Garanţia libertăţilor de gândire orală şi scrisă, de opinie,de unire, de ascoiaţie,de religie etc.şîn cadrul legilor democratice;

" - Libertatea muncii în meseria sa după alegere;

"- Incurajarea iniţiativei individuale;

" - Respectul unui echilibru economic între muncă şi capital;

" - Justa repartiţie a obligaţiunilor şi a însărcinărilor publice;

" - Pacea şi Justiţia socială;

" - Prosperitatea prin valoarea umană a individului;

" - "Prosperitatea individului pentru prosperitatea societăţii ".

" Credincioţii Monarhiei astăzi reprezentată prin M.S.Regele Mihai I.,Partidul Social Creştin îşi face o datorie de a întemeia instituţiile Statului în spritul legilor constituţionale pe care le va propune.O nouă constituţie,o nouă lege electorală,o nouă reglementare a funcţiunii publice,noui instituţii vor fi elaborate şi supuse consimţământului poporului român căruia în prealabil i se va respecta voinţa".

Cât despre "reforme"; ele se vor face în toate sectoarele de activitate ale ţării.

- Revizuirea condiţiilor abuzive,practitate pentru a efectua aşa zisa reformă agrară din 1945,care din spirit de partid au lipsit 500.000 de români prizonieri,combatanţi sau refugiaţi,de drepturi la pământ;

- Revizuirea tuturor funcţiunilor de Stat,numiţi şi revocaţi dela 5 Martie 1945;

-/-

- O primenire complectă a aparatului administrativ al Statului;

- O politică economică care dela început trebue să se rezime pe un plan de reconstrucţie";

- O politică financiară care să realizeze echilibrul finanţelor, evitând spolierea resurselor private;

- O politică industrială de încredere, pentru a acoperi cea mai mare parte a nevoilor esenţiale de mâine. Desfăşurarea printr'o finanţare de Stat a industriei agricole după posibilităţile naţionale;

- O politică agrară pentru modernizarea inventarului agricol şi ameliorarea condiţiilor de exploatare ţărănească;

- Reformele sociale pentru a ameliora condiţiile muncitorilor, funcţionarilor, şi în general a tuturor salariaţilor vor fi de natură economică (de ex., pentru muncitori, participare la beneficii, creiere de acţiuni de muncă, de comitete de îngreprindere) şi de natură socială (higienă, asistenţă, securitate socială, retragere, etc.).

3. "Intr'o Europă Unită, o naţiune înfloritoare".

" România nu vrea să fie satelita nimănui. Ea nu poate să fie decât satelitul propriului său destin. România reintegrată în frontierele sale istorice şi regăsindu-şi şi echilibrul său politic, economic, înţelege să urmeze în exterior o politică de pace şi de colaborare internaţională conform principiilor Chartei Naţiunilor Unite. Ea va trebui să facă apel la creditele străine, astfel ca să fie posibilă armonizarea propriului său plan economic, cu plan de redresare european.

" Partidul Social Creştin este convins că o Europă unită este viitorul păcii şi al prosperităţii. Politica străină a României va trebui să urmărească:

- Credinţă în O.N.U.;
- Constituirea unei federaţii europene;
- Amiciţie şi strânsă colaborare cu aliaţii noştrii tradiţionali, în special Franţa, Marea Britanie şi Statele Unite ale Americei;
- O politică sinceră de colaborare cu toţi vecinii;

-/-

- Desvoltarea schimburilor de tot felul cu toate ţările din lume".

00443

\+

\+ \+

Manifestul noului partid se termină cu aceste cuvinte: " Decis să urmeze până la sfârşit misiunea sa,partidul social-creştin face apel la toţi românii,cerându-le să susţină programul său şi să luote pentru realizarea sa".

Importanţa doctrinei sale de adevărată democraţie socială şi a programului său de acţiune ne face să înscrim partidul social creştin printre principalele forţe ale rezistenţei române,aşteptând să-i fie posibil să lucreze la reconstrucţia unei Românii noui.

Si astfel fiind,noi îi dorim întreaga sa reuşită.

\----

00444

Excelență ,

Transilvania și Banatul trăesc clipe de adâncă durere sufletească După o eclipsă de 16 veacuri a vieții naționale, aceste două provincii au renăscut ca pasărea Phönix din cenușa vechei Dacii Traiane. Unirea lor cu România, înfăptuită după războiul mondial, ca rod al unei lupte de veacuri pentru libertatea națională, a fost cel mai strălucit triumf al principiului naționalităților, realizat în secolul al 2o-lea. Astăzi ele se văd, însă, iarăși crunt lovite și amenințate de puterile întunecate ale trecutului, printr'o propagandă tenace și temerară, lipsită de temeiul adevărului, propagandă cunoscută sub numele de "revizionism maghiar".

După 22 de ani dela Unire, ne aflăm în situația de a reîncepe lupta abia terminată la 1918, care ne-a costat torente de sânge și a ne pune din nou pe liniile de apărare. O vom face cu toată hotărârea, chiar de ar trebui să reluăm totul dela început, cu toate jertfele, oricât de mari, căci îndărăt, în juguri sfărâmate, nu vom mai merge, iar națiunea noastră nu o vom mai lăsa în robia de care a scăpat pentru totdeauna.

Revendicările maghiare, susținute de propaganda lor subversivă, sunt azi fățiș formulate de Ungaria, care, la 1919, a fost salvată din ghiarele bolșevismului de români și contra cărora și-a îndreptat, chiar de a doua zi, politica ei revizionistă. Fără a lua parte la războiu, Statul maghiar a reprimit astăzi teritorii și aspiră să restabilească, ca simplu efect al victoriilor și jertfelor altora, Ungaria Mare, în bună parte responsabilă de dezastrul războiului mondial dela 1914 - 1918.

Nu putem primi în tăcere încercarea de reînviere a unui statut teritorial perimat, a unui sistem politic definitiv osândit de evoluția politică modernă. Protestăm cu toată energia contra oricărei atingeri a hotarelor României Mari, cari nu au fost primite în dar dela nimeni, cum se afirmă, ci au fost dobândite prin lupte crâncene și prin jertfe de sânge îmbelșugate.

Cine se atinge de aceste hotare, cari nu au fost așezate cu nici un kilometru pătrat dincolo de drepturile noastre istorice și naturale imutabile, aduce pacea din acest sector al Europei în starea de dinainte de 1914. Nu folosește aceasta nimănui, nici chiar națiunii cotropitoare care își va istovi toată energia înăbușind o neliniște ce va deveni aici permanentă.

Unirea Transilvaniei și a Banatului s'a putut efectua după războiul mondial, car n'a fost rezultanta lui directă sau rezultanta unui simplu fapt de arme. Ea este rezultanta logică și firească a unui imperativ etnic, a unei situațiuni geografice, a unei evoluțiuni sociale, politice și psihologice, care, cu fatalitatea unei legi naturale, a trebuit să ducă la concluzia întemeierii Statului român, cuprinzând toate provinciile locuite în majoritate de români. Dela războiul mondial încoace, în care ROMÂNIA nici nu ar fi intrat, dacă nu erau în joc aceste provincii ale ei, un alt războiu mare, la care Ungaria nu a participat, vine să creeze o altă ordine în Europa.

Oricare ar fi această ordine, ea nu poate fi o reîntoarcere la Europa dinainte de 1914 sau la una din evul mediu, care a cunoscut un stat maghiar feudal. Ungurii, se pare, dau această interpretare bizu ordine europene.

Ei revendică Ardealul și Banatul sub cuvânt că au în aceste provincii 1.35o.ooo unguri, frați de ai lor, cari împărtășesc o soartă nu de asupriți, ci de minoritari rămași la noi din lungi epoci de colonizare, cu care ei au urmărit în cursul vremurilor spargerea masivului autohton

00445

românesc, fără ca totuşi să reuşească. Li se face acum o mare nedreptate, sub tratamentul - fără a voi să-l lăudăm- incontestabil mult mai blând şi mai uman al legilor româneşti, care au permis culturii maghiare să prospereze în aceşti 22 de ani, dar găsesc firesc ca ei să stăpânească 3 milioane şi jumătate de români, pe care i-au ţinut 1000 de ani sub tratamentul lor dur şi inuman.

Este oare cu putinţă ca noua ordine, pe care vor să o inaugureze Germania şi Italia, să îndemne, la o reface a trecutului condamnat ? Este oare cu putinţă ca această nouă ordine, răsturnând filozofia modernă a Statului, reprezentată prin Hegel şi Fichte, să voiască a reface un stat poliglot în chiar mijlocul Europei, Ungaria Mare, dar aceasta nu cu puteri proprii, ci cu sabia germană şi italiană ?

A cui este Transilvania ?

Nimeni nu poate contesta că Transilvania, împreună cu ţinuturile româneşti dela Nord Vestul ei (Maramureşul, Sălajul, Bihorul şi Aradul), ţinuturi numite şi cunoscute în istorie ca "partes adnexae Transilvaniae", formează o unitate închegată prin trecutul comun şi prin interese comune şi ca fărâmiţarea ei ar însemna o ireparabilă jignire şi prejudiciare a locuitorilor ei. In faţa acestui fapt, problema Transilvaniei nu se poate pune în felul cum încearcă să o facă maghiarii, cari pretind, că Ungaria ar avea, în baza unui pretins " drept istoric milenar" dreptul să reclame Transilvania. Această problemă se poate pune numai în felul următor :dintre popoarele locuitoare în Transilvania, care are cuvânt hotărâtor asupra sorţii ei ?

Răspunsul la această înrebare, singura îndreptăţită, poate fi dat numai după examinarea exactă şi obiectivă a situaţiei Transilvaniei din punct de vedere istoric, etnic şi social economic. Toate aceste consideraţiuni dau răspunsul categoric că asupra Transilvaniei nu este cu drept şi nu este uman să dispună alt neam decât neamul românesc.

Românii în trecutul Transilvaniei

Din punct de vedere istoric :

Oricât s'a trudit o istoriografie tendenţioasă şi interesată să dovedească contrariul, ea nu a putut să infirme faptul persistenţei elementului românesc pe pământul Transilvaniei şi al Banatului, acolo unde, cu 18 veacuri în urmă, fuziunea daco geţilor, băştinaşi cu coloniştii Romei, a dat naştere unui nou şi vînjos popor neolatin.

Acoperit uneori de valurile furioase ale năvălitorilor străini acest popor a format o stâncă, adânc înfiptă în solul Transilvaniei, provinciei care a devenit leagănul neamului românesc. Vitregia imperialismelor medievale n'a putut distruge seminţia Romei, ci mai mult a consolidat-o, dându-i tăria şi rezistenţa granitului.

Zadarnic au încercat învăţaţii maghiari să construiască teoria meşteşugită şi absurdă a unei ţări rămasă nelocuită în evul mediu, în mijlocul unei Europe străbătutate veacuri dearândul de zeci de popoare, într'o tumultoasă căutare de spaţii vitale ; zadarnic au mers până la contestarea mărturiei autentice a propriilor lor cronicari şi a vechilor documente, cari vorbesc despre romani. Cercetători conştiincioşi şi imparţiali, printre care numărăm mai recent pe un savant ca profesorul german Gamillscheg dela Universitatea din Berlin, au ajuns la concluzia ce confirmă adevărul firesc şi simplu, al continuităţii noastre în Transilvania şi Banat, adevăr pe care numai o mentalitate deformată de interesul politic a putut să-l nege vreodată.

Sistemul feudal, generalizat în evul mediu în Europa apuseană, a decapitat poporul românesc din Transilvania şi Banat, desnaţionalizând clasa lui conducătoare, fie asimilân-o nobilimei maghiare, fie degradând-o la s-

rea de iobagi. Această clasă conducătoare a dat Ungariei oameni de renume european, ca pe Ion Huniade, viteazul luptător în contra invazeilor turcești, ca pe fiul său, Matei Corvinul, cuceritorul Vienei, strălucitul Rege umanist, a cărui origine latină o proslăvește Bonfinius și ca pe marele Arhiepiscop Primat Nicolae Olahus, care a ținut să-și ateste originea prin însuși numele său adoptat : " Valahul". Ar fi fost oare cu putință ca o aristocrație trufașă, mândră de vechimea titlurilor, să aleagă și să primească a fi condusă de un Regent, pe urmă de un Rege și un Arhiepiscop Primat eșiți dintr'un neam de " ciobani pribegi", veniți de curând din Balcanul disprețuit ?

Dar clasa nobilimei maghiare și maghiarizate a reușit să acopere și să pună în umbră viața unei țărănimi românești căzute în iobăgie, atât de mult încât, falsificându însăși isvoarele istorice, teoriile maghiare să îndrăznească a tăgădui până și existența celui mai vechiu și celui mai numeros popor din Transilvania. Iar atunci când iobagul român osândit, la o viață animalică apăsat și stors până la măduva, s'a ridicat în sălbatecă înviforare, ca în anul 1436, stăpânitorii, nemai putându-i tăgădui existența, i-au răpit titlul de "Națiune"., încheind acea faimoasă alianță " uniunea celor trei națiuni", adic Ungurii, Secuii și Sașii, cu excluderea Românilor, alianță care a menținut, până la anul 1848, tirania unei minorități privilegiate asupra unei majorități impilate.

Sufletul acestui neam nu se putea resemna. Insă la sentința de moarte națională. Vulcanul de suferințe și revolte, care clocotea în adâncul lui părea stins dar lava răsvrătirii reisbucni cumplită sub Horia, cu flacăra unei erupțiuni ce înspăimântă și cutremură pământul sub picioarele unei aristocrații străine, fără suflet și fără conștiință.

Iar când, la 1848, aceiaș nobilime străină hotărește în contra majorității românești, și a minorității săsești alipirea Transilvaniei la Ungaria, protestul Românilor conduși de Simion Bărnuțiu și Episcopul Șaguna își găsește expresia în Adunarea Națională de pe Câmpul Libertății și în rezistența armată a lui Avram Iancu, Buteanu, Axente și Balint, cari au înălbit cu oasele ereditari munții pururea românești din inima Transilvaniei. Atunci căzu și capul admirabil înzestrat al nemuritorului sas St. Lupwig Roth, figură simbolică pentru idealul Ardealului românesc, care, luminat de zorile libertății ce mijeau, denunță alianța asupritoare a conaționalilor lui cu ungurii și cu secuii.

Politica dinastică a Habsburgilor, pasivitatea parlamentară a Românilor și necontenitele lor petiții și plângeri adresate Împăratului, dela Inochențiu Micu Clain și dela Supplex Libellus Valahorum, în 1791, până la Memorandum dela 1892 sunt tot atâtea reacțiuni impotriva unei stări de subjugare și umilință, față de care sufletul românesc s'a găsit într'o permanentă revoltă.

Trebuie oare reînoită, la 1940, această stare, mai violentă și mai năprasnică ? Dacă procesul Memorandului a adus masele românești până la un pas de o nouă și sângeroasă revoluție, în schimb activitatea parlamentară, decretată la 1905, nu a fost decât o revenire la încercările de a dobândi, pe căi legale și pașnice, o îmbunătățire a situației desnădăjduite a unui popor îngenunchiat, desmoștenit de drepturi, pauperizat, silit de regimul latifundiilor feudale să trimită sute de mii dintre fiii lui în America, în căutarea altor spații vitale.

Provocarea conflagrației mondiale nu a fost decât o încercare a Monarhiei feudale de a asigura continuarea acetui sistem de asuprire și desnaționalizare, printr'un războiu preventiv împotriva principiului național. Dar patru ani de suferință crude acasă și de sângerare pe fronturi, nu au făcut decât să desăvârșească procesul de segregare a unei monarhii, în care Ungaria avea un rol de prim violonist în conducerea unei politici interne de feudalism și de [illegible] asuprire națională.

Nu este adevărat că Unirea Transilvaniei şi a Banatului, provincii istorice româneşti, a fost opera unui act de cucerire şi al unui tratat de pace încheiat la Trianon. Ea a fost rodul unui dublu proces : de desagregare politică şi morală, pe de o parte, de renaştere şi de reintegrare naţională, de altă parte, Monarhia habsburgică, omul bolnav al Europei Centrale în plină descompunere, a făcut un act de sinucidere pur şi simplu, încercând să-şi prelungească viaţa prin operaţia riscată a unui războiu de reîntinerire.

In acelaş timp, tinerele naţiuni, ajunse la maturitatea conştiinţei lor naţionale, şi-au reluat libertatea, închegându-se în state naţionale, întemeiate pe principiul modern al naţionalităţii.

Unitatea uimitoare a limbii româneşti, conştiinţa naţională şi setea de libertate au fost baza firească pe care s'au întemeiat aspiraţiile tuturor românilor de a realiza unitatea lor naţională. Sub influenţa mişcării măreţe a poporului italian pentru "Italia Unita" şi a poporului german pentru unirea naţională a tuturor germanilor şi sub înrâurirea ideilor de libertate plămădite în Franţa, poporul român a luptat, în mod conştient, pentru înfăptuirea libertăţii, independenţei şi unităţii sale naţionale. Suferinţele lui Silvio Pelico, scrierile lui Manzini, Fichte, luptele lui Bismarck, Cavour şi Garibaldi şi ale atâtor martiri italieni şi germani, au trezit şi în sufletele noastre un răsunet puternic.

Cum s'a înfăptuit unirea Transilvaniei

Sub influenţa hotărâtoare a acestui curent s'a desfăşurat activitatea generaţiei din 1848 în Principatele române şi s'au săvârşit marile acte naţionale ale românilor din Ardeal şi Banat, cari au culminat, în mod logic şi organic în Adunarea dela Alba Iulia, din 1 Decembrie 1918.

Tratatul dela Trianon, încheiat abia în anul 192o, nu a creiat, ci a înregistrat numai, pentru lumea internaţională, unirea Ardealului şi Banatului cu Regatul român.

Dovadă pentru aceasta este faptul, că, încă în luna Octombrie 1918, Comitetul Naţional al românilor din Ardeal şi Banat a hotărât deslipirea poporului românesc de Regatul Ungariei, iar declaraţiile stabilite în această şedinţă au fost cetite de dl. Al. Vaida Voevod, chiar în parlamentul dela Budapesta, în ziua de 18 Octombrie 1918, înainte de Armistiţiul încheiat abia la 13 Noembrie 1918. Tot înainte de armistiţiu s'a constituit Consiliul Naţional Român, sib preşedinţia regretatului St. Cicio Pop, Consiliu care a luat în mâinele sale conducerea efectivă a poporului român din Ardeal şi Banat.

Consiliul m'a însărcinat pe mine cu conducerea afacerilor externe şi militare. In această calitate m'am stabilit la Viena, unde am organizat revolta regimentelor româneşti, în special a celor de pe front şi din principalele oraşe ale Monarhiei Austro Ungare, la Viena şi Praga, şi cu ajutorul ofiţerilor români, din Ardeal şi Banat, în frunte cu Generalul Baron A. Boeri Colonelul Vlad şi a Capitanilor Ilcuş şi Traian Popa, am luat sub comanda mea efectivă forţa militară a românilor transilvăneni. Ministrul de războiu austriac generalul Steiner - Storger, a recunoscut subsemnatului, înainte de armistiţiu, calitatea mea de reprezentant al românilor în afacerile externe şi militare şi, la solicitarea mea, mi-a xxxxx pus la dispoziţie, în acest scop, tot înainte de armistiţiu, în clădirea ministerului de războiu din Viena un local. Numai în Viena şi împrejurimi, eu am concentrat peste 7o.ooo soldaţi transilvăneni. In această calitate a mea, prin Ministrul Plenipotenţiar al românilor la Budapesta, Dr. Ioan Erdely, recunoscut de guvernul maghiar, am notificat Ministerului de Războiu ungar, că soldaţi români vor depune jurământul de credinţă nu către autorităţile statului maghiar şi către Consiliul Naţional Român şi pe steagul tricolor românesc. Guvernul ungar

s'a declarat de acord cu această hotărâre, tot înainte de armistițiu.

Guvernul maghiar prin ministrul Oscar Jaszi, a intrat în tratative, în mod oficial, cu Consiliul Național Român, chiar pe timpul negocierilor de armistițiu anglo franco austro ungare, cari au avut loc la Belgrad.

Pe urmă, sub pavăza legiunilor și a gărzilor naționale românești organizate de românii ardeleni și bănățeni, gărzi, cari au înlocuit forțele armate ale Statului maghiar, căzut în dezagregare, s'a ținut Adunarea Națională dela Alba Iulia, care a decretat, pe baza dreptului de autodeterminare, Unirea Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România, pentru a realiza unitatea națională a tuturor românilor.

Adunarea națională a constituit, prin Consiliul Dirigent guvernul Transilvaniei, guvern care a organizat viața românească în Dacia superioară, a realizat reforma agrară, reforma administrativă. A decretat libertăți cetățenești și drepturi democrative și a stabilit un tratament just pentru minorități. Toate acestea s'au petrecut înainte de Tratatul dela Trianon.

Aceste uriașe prefaceri au fost desăvârșite în cea mai deplină ordine, în cadre cu totul solemne, fără nici un act de brutalitate sau de răzbunare, ceeace constituie un titlu de mândrie pentru poporul român.

Este deci evident, că unirea provinciilor românești din fostul stat ungar nu este rezultatul tratatului dela Trianon, pe care l'a precedat cu un an, ci al conștiinței naționale a românilor transilvăneni și al vredniciei întregului neam românesc.

Cine sunt succesorii legali ai monarhiei Habsburgice

Noi românii suntem, în ce privește teritoriile românești succesori de drept ai Monarhiei Austro Ungare desființată, în aceiaș măsură în care Germania, Italia și chiar Ungaria sunt succesoare pe teritoriile lor național moștenite dela Monarhia Habsburgică și stăpânite de ele.

Noi nu am fost ~~xxxxxxxxxxxxx~~ "favorizații" Tratatului dela Trianon și ai Conferinței de Pace dela Paris, ci în unele privinți chiar nedreptățitii ei, pentrucă ni s'a fixat o linie de demarcație nedreaptă și pentrucă Tratatul dela Trianon nu a respectat hotărârile dela Alba Iulia și nici pe cele stabilite în tratatul încheiat de România, în 1916, cu aliații e

Tratatul dela Trianon a stabilit hotare pe cari noi le-am primit numai siliți de un Ultimatum, ce ne-a fost adresat de Marile Puteri aliate, la finele anului 1919.

Rectificarea hotarelor în favoarea statului ungar s'a făcut chiar la Trianon, rectificare pe care am primit-o de dragul păcii. Intre timp procesul de disoluție al Statului ungar a continuat. S'Aau înstăpânit acolo regimul bolșevic, de care Ungaria a scăpat grație armatei române, armată care a fost primită la intrarea ei în orașele maghiare cu flori de populația maghiară. Armata noastră a trebuit să intre în Budapeste pentru a apăra astfel nouile hotare atacate de regimul bolșevic.

Intreaga Transilvanie, până la hotarele ei dinspre vest, o stăpânim în baza ființei noastre autohtone și în baza realităților etnice. Se formează nu numai leagănul poporului românesc, ci și cetatea de apărare a neamului nostru, care este cu 58,4% în majoritate românească. Orice ciuntire a acestui teritoriu înseamnă cea mai mare nedreptate pentru români și încălcarea tuturor considerentelor care trebuie să reglementeze așezarea și convietuirea popoarelor într'o lume civilizată.

Realitatea etnică pe care o constituie majoritatea românească a p pulaţiei din Transilvania, nu poate fi doborâtă prin existenţa unoe enclave minoritare, care sunt efectul xxxxxxxxxxxx unor infiltraţiuni sprijinite d un regim duşman nouă, tocmai cu scopul de a întrerupte continuitatea noastră geografică şi etnografică şi de a justifica pretenţiuni asupra teritoriului nostru naţional.

Noi dorim pacea în centrul Europei şi o prietenească vecinătate c Ungaria. Dorim să avem cele mai bune relaţiuni cu concetăţenii noştri maghia care trebuie înzestraţi cu depline drepturi, dar pe acestea nu le putem răsc păra prin concesiuni teritoriale, pentrucă noi nu deţinem teritorii ungare, numai teritoriile noastre proprii, pe care le-am luat în stăpânire în baza p cipiului unităţii naţionale şi a dreptului de autodeterminare. Teritoriile n tre naţionale, pe care le-a posedat Ungaria înainte de Adunarea dela Alba Iu lia, le-a avut în stăpânire în urma unor conjuncturi internaţionale favorabi le ei în temeiul forţei militare a Monarhiei habsburgice. Dovadă este faptul că îndată după prăbuşirea Monarhiei habsburgice le-a pierdut, în zadar au în cercat în două rânduri, să le recâştige prin forţă ei proprie.

Autonomia Transilvaniei

In ceeace priveşte afirmaţia maghiarilor, că Ungaria "milenară" are dreptul istoric asupra Transilvaniei, constatăm că Ardealul niciodată n'a fost încorporat, în mod organic şi de drept public la Ungaria până la 1867. Istoria Ardealului cunoaşte trei perioade principale :

1.- Epoca Voivodatelor din timpurile străvechi până la 1526 ;
2.- Epoca principatului independent dela 1526 până la 1691 ;
3.- Epoca marelui Principat autonom până la 1867.

In cele trei epoci Ardealul avea administraţia, justiţia şi puteri legiuitoare proprii, cu singura deosebire, că pe vremea principatului autonom împăraţii Austriei, cari erau mari principi ai Ardealului, dar cu toate acestea principatul era realmente autonom, sub o putere centrală cârmuită din Viena.

Limba oficială a Ardealului era, tot timpul, cea latină, şi nimic nu dovedeşte mai mult situaţia de completă independenţă a Ardealului faţă de Ungaria decât împrejurarea că dietele ungureşti din Pressburg (Bratislava) şi Budapesta şi opinia publică din Ungaria avea neîncetat în fruntea preocupărilor lor realizarea unei uniri între Ungaria şi Ardeal.

Dar majoritatea populaţiei, formată de români din Ardeal, s'au împotrivit întotdeauna acestor tendinţe de unire cu Ungaria, în special în 1848, când au trecut la o revoluţie sângeroasă, prin care şi-au arătat hotărâtax lor voinţă de a nu admite cu nici un preţ o contopire a Ardealului cu Ungaria. Rezistenţa aceasta a izbutit, întrucât maghiarii nu au putut realiza unirea dorită de ei, decât cu prilejul transacţiunei încheiate în 1867 cu dinastia habsburgică. Această casă domnitoare, a sacrificat poporul român tendinţelor maghiare, fiind silită să închee o transacţie aceasta xxxxxxx în urma pierderii războiului din 1866.

Evident că, îndată ce monarhia habsburgică s'a prăbuşit Ungaria a trebuit să renunţe la dominaţiunea sa susţinută în chip meşteşugit, de puterea habsburgică şi a trebuit să sufere ca părţile ei locuite de alte neamuri să fie alipite ţărilor de acelaş neam, în baza principiului autodeterminării şi a unităţii naţionale.

Situaţia etnică în Transilvania

Dacă din punct de vedere istoric maghiarii şi Statul ungar nu au dreptul să dispună asupra sorţii Transilvaniei cu atât mai puţin îi îndrep-

tăţesc la aceste consideraţiuni trase din situaţia etnică. Poporul românesc formează majoritatea absolută a locuitorilor Transilvaniei, având 58,4%. Din 23 de judeţe ale Transilvaniei, în 17, românii au majoritatea absolută, în trei judeţe au majoritatea relativă şi numai în trei judeţe (cele secuieşti) sunt în minoritate. In judeţele cu majoritate românească relativă, numai în jud. Mureş urmează după numărul românilor cel al maghiarilor, în celelalte două, cea importanţă numerică, după români urmează germanii. Este de remarcat ca o împrejurare de o importanţă decisivă, că în toate judeţele mărgina$e cu Ungaria (Arad, Bihor, Sălaj, Satu Mare), românii sunt în majoritate absolută de peste 60% şi că ungurii nu trec în nici unul din aceste judeţe peste 30%, iar în jud. Maramureş ei ating abia 6,2%.

In întreaga Transilvanie, maghiarii şi secuii abia formează 24.5% a populaţiei şi câtă vreme românii sunt aşezaţi în continuitate geografică şi etnică, maghiarii sunt lipsiţi în aşezarea lor de această continuitate, fiind despărţiţi şi de secuii din Estul Transilvaniei prin masse compacte româneşti şi de maghiarii din Ungaria, cu excepţia celor trei plase din Bihor şi Sălaj. In schimb continuitatea geografică şi etnică a poporului român cu cel din vechiul Regat (Oltenia, Muntenia şi Moldova) este evidentă şi de nimic turburată, în afară de judeţele secuieşti, care însă nu prezintă nici un fel de obstacol economic, cultural sau de comunicaţie în ceeace priveşte viaţa naţională românească şi de stat unitar a României.

Situaţia social-economică

Ca structură socială, poporul românesc este un popor agricultor, în imensa sa majoritate aşezat în comune rurale, tot aşa ca şi poporul maghiar, cu deosebire că distribuţia pământului între ţărani, în comunele româneşti, este cu mult mai sănătoasă decât în cele maghiare. Pulverizarea pământului în comunele româneşti nu a luat proporţii, precum nici formarea nouilor proprietăţi mijlocii sau mari după reforma agrară nu s'au început.

Este adevărat, că în multe dintre comunele urbane elementul românesc este inferior celui neromân. Este încă o împrejurare hotărâtoare în xxxx această privinţă, că în comunele urbane elementul cel mai puternic este cel german, pe urmă, cel evreesc, iar oraşele, astăzi în bună parte maghiare, Cluj, Turda, Zalău, Aiud, au fost odinioară germane şi s'au maghiarizat în cursul vremurilor, în urma presiunii vieţii de stat şi a politicii de maghiarizare. Aceste oraşe, însă, fără nici o presiune românească, câştigă tot mai multe elemente româneşti, astfel că în mod natural ele se vor asimila în scurtă vreme mediului românesc în care sunt aşezate.

Ca element social economic este de importanţă a constata, că marile întreprinderi industriale şi comerciale din Transilvania, deşi erau protejate şi înfiinţate de puterea statului maghiar, nu erau proprietatea particularilor maghiari, ci, acele care nu erau în posesiunea germanilor, erau evreeşti. Este de ajuns a aminti că industria forestieră, textilă, de piele, de fier, carboniferă, de spirt, ca şi morăritul industrial, asemenea şi marile institute de asigurare şi de credit, cu foarte puţine excepţiuni, au fost şi sub dominaţiunea maghiară în mâna acţionarilor sau proprietarilor evrei, tot aşa ca şi comerţul de vite şi de produse agricole, Dominaţiunea română, începută abia de 20 de ani a dat vădite semne de îndreptare a acestei situaţiuni.

Astfel putem afirma cu certitudine, că în afară de instituţiile conduse de stat, administraţia şi şcoli, viaţa socială, economică, nu a avut un caracter maghiar nici sub dominaţiunea ungurească. Mai mult : chiar mişcarea literată maghiară sub dominaţiunea română în Transilvania a luat un avânt genuin maghiar, mai pronunţat maghiar ardelenesc decât oricând altă dată. Iar bunăstarea ţărănimei maghiare, după reforma agrară, făcută de noi, precum şi propăşirea industriei ardelene, în conjuctura foarte favorabilă a apropierii imediate şi a comunicaţiei foarte mult uşurate cu vechiul Re-

ţat român, au luat un avânt pe care nu l-au cunoscut niciodată înainte.

Educaţia publică însăşi a luat un avânt considerabil chiar şi la populaţiunea maghiară. Dovadă că numărul ştiutorilor de carte a crescut în judeţele din Transilvania în medie cu 17% chiar şi în judeţele secuieşti.

Problema politică a Transilvaniei

După toate acestea se pune dela sine întrebarea : pe ce se întemeiază oare revizionismul maghiar cu lozinca " Ardealul înapoi, totul înapoi?" Pe drepturi istorice ? Ele nu pot fi decât imaginare. Rezultă aceasta din cele expuse mai sus şi din faptul că nici un drept istoric nu poate fi mai valabil decât cel pe care-l întemeiază miile de ani, câtă vreme înaintaşii noştri geto-daci locuiau acest pământ şi pe care îl alcătuiesc cei 1500 ani dela colonizarea română încoace, petrecuţi de neamul românesc în neîncetată dată pentru exietnţa sa naţională, luptă al cărei rezultat este însăşi fiinţa noastră de astăzi.

Dacă din punctul nostru de vedere deslipirea unor teritorii din patrimoniul nostru naţional e o nedreptate, din punctul de vedere al intereselor permanente europene e o greşală regretabile. Ea va avea drept consecinţă o continuă turburată a păcii şi a liniştei în această parte a lumii. Nimeni nu se poate legăna în iluzia deşartă că neamul românesc, compus din peste 16 milioane de suflete, aşezat într'o continuitate geografică, cu o unitate culturală desăvârşită şi cu o conştiinţă naţională trează, va suferi, în linişte desmembrarea sa, după ce a cucerit şi a înfăptuit odată unitatea sa naţională, care este ţinta şi singura condiţie de desăvârşire a tuturor popoarelor civilizate. Nimeni nu va putea crede, că poporul românesc se va resemna şi va suferi în linişte, ca peste 4 milioane de suflete româneşti să fie îndepărtate din trupul Naţiunii şi zecide mii de kilometri pătraţi să fie rupăi din teritoriul naţional.

Este în interesul Europei întregi, ca la gurile Dunării şi în puternica fortăreaţă a Carpaţilor de Est să stăpânească un popor vrednic şi numeros şi să fie realizat prin el un regim consolidat, capabil să susţină pacea şi liniştea.

4 Acest popor nu poate să fie decât cel românesc. La aceasta îl predestinează aşezarea sa geografică, numărul său covârşitoare faţă de celelalte popoare din bazinul Dunării, firea sa tolerantă şi aptitudinele sale culturale. El nu poate fi desmembrat şi din nou subjugat, căci ar deveni el însuşi un izvor şi un factor de nelinişte. Este cu siguranţă de prevăzut, că nemulţumirea şi jignirea alor 16 milioane de oameni va fi un izvor de nelinişte şi de permanentă rivalitate între cei cari vor dori să profite în folosul lor de tragedia sufletească a celor despărţiţi cu forţa.

Dacă enclavele minoritare din Transilvania au interese naţionale de ocrotit, această ţintă se poate realiza şi pe altă cale decât prin ruperea teritoriilor naţionale dela patrimoniul Naţiunii române.

Fidelitatea maghiară faţă de Axă

Ungurii invoacă în favoarea lor, că încă dela războiul mondial ei au fost tovarăşii de luptă ai Germaniei, şi că, în calitate de foşti aliaţi, li se cuvine acum Ardealul, drept pradă de războiu. Dar tot ei au creat o literatură întreagă, silindu-se a dovedi că, în Iulie 1914, primul lor ministru, Contele Stefan Tizsa, a luptat din răsputeri contra declarării războiului, pe care nu l-au vrut decât germanii şi în care ei nu au fost târâţi decât "ca victime". In realitate ungurii nu au urmat decât o politică de oportunitate şi duplicitate. Ei au încercat, după dezastru, să obţină prietenia şi iertarea aliaţilor. Conţii şi baronii au cultivat până în ajunul victoriei germane şi italiene, cu aceiaş ferventă, bunăvoinţele franceze şi engleze, până

într'atât , încât, în ultimii ani, piețele Londrei și Parisului erau cu adevărat inundate cu cărți, broșuri și articole, tipărite, precum se știe, cu monede falsificate în scopuri patriotice. Bărbați politici englezi ca Rthermere, miniștri francezi ca De Monzie, Pierre Cot, Francois de Tessan și alții, deveniseră ~~xxxxxxxxxxxxx~~ maghiarofili cunoscuți. Ce să mai vorbim de propaganda lor în Anglia, de nenumăratele banchete și congrese ale Contelui Stefan Bethlen în Marea Britanie ? Toate acestea nu s'au uitat. Si nici această subită "schimbare la față" în contra englezilor și francezilor a doua zi după înfrângerea lor. Insăși "Sfânta" Coroană a Sfântului Stefan n'a fost oare oferită oricui, englezilor în deosebi pentru revizionism ca pe urmă după catastrofa Franței, imediat să se prezinte și să se constituie în puntea care "leagă" indestructibil Axa Roma-Berlin.

Afirmația unei fidelități continue și neîntrerupte către Germania nu va induce în eroare, însă, pe nimenea și mai ales nu pe Führer.

Dl. Adolf Hitler are în sânge toată tragedia austriacă și cunoaște raporturile ei cu maghiarii. Dar dacă pentru germanism, austracismul a fost o tragedie, ce a putut fi oare pentru români, într'o formă și mai gravă, maghiarismul ? Nimeni, ca Adolf Hitler nu poate înțelege mai bine problema românească. Noi am văzut cum Führer-ul nu a existat a arunca în balanță totul pentru salvarea și alipirea și celei mai mici rămășițe ce n'a intrat în unitatea germană. Cum n'ar înțelege hotărârea noastră de a sacrifica totul nu pentru mici rămășițe românești, ci pentru insuși leagănul naționalității noastre, care este Transilvania ?

Despărțirea Transilvaniei sau a unei părți a ei de România constituie cea mai mare greșală a noului statut politic al Europei Centrale.

In ce privește Italia, se pare că invectivele unguerești străbat tot mai viu, iar adevărurile noastre tot mai estompat la Roma. Renașterea noastră ca popor și ca stat s'a făcut prin Italia. De acolo ne-au adus istoricii învierea ! Acolo zac și astăzi oasele părinților naționalismului nostru politic a lui Inocențiu Micu Clain.

Nu vrem să ne abandomăm unui patetism romantic. Putem totuși să ne întrebăm : ce așteaptă Roma dela maghiari. Bararea anarhiei dela răsărit ? Noi suntem aceia cari am îndeplinit acest rol și cari îl putem îndeplini și în viitor, cu sau fără ei. Dar margând pe această cale, Ducele va dezarma cea mai serioasă , dar nu unica rezistență a hotarelor dela Nord ale imperiului Roman resuscitat. Factorul cel mai de căpetenie în acest sud est european este armata română. Nu trebuie demoralizat acest factor. Primim o colaborare cu ungurii, dar nu printr'o mutilare prealabilă a noastră.

De aceia îndreptăm apelul nostru către Duce, nu patetic, totuși sincer cald : Duce, posturile avansate dela Dunăre cer Romei dreptate. Dacă glasul nostru va fi ascultat, pacea și liniștea pot fi salvate.

Hotărârea arbitrală dela Viena

Hotărârea arbitrală dată de cei doi miniștri ai Axei la 30 August la Viena , a fost o lovitură catastrofală dată unității naționale a poporului românesc și unității geografice, politice și morale a Transilvaniei . Gravitatea ei nu a fost prevăzută de nimeni în România, tocmai pentrucă nedreptatea ei părea de neconceput. Ea este în contradicție cu toate declarațiile anterioare, cari susțineau că se urmărește o soluție întemeiată pe dreptate și că ea va căuta să pună capăt, odată pentru totdeauna diferendului maghiaro român, întemeind o pace durabilă și definitivă.

Aceste așteptări au fost grav dezamăgite.

Hotărârea arbitrală dela Viena constituie o flagrantă nedreptate şi ea nu poate fi menţinută pentru următoarele motive:

1. Unitatea geografică a Transilvaniei. Mărginită de jur împrejur de munţi cu părţile ei anexe (jud. Sălaj, Bihor, Satu Mare, Maramureş), cu un sistem orografic şi hidrografic propriu, cu căi de comunicaţii unitare, Transilvania formează o unitate geografică aproape ideală.

Efectele acestei unităţi geografice au creiat şi partea ei istorică mereu unitară. Sub daci sau geţi ca şi sub romani, în timpul invaziunilor străine, ca şi a voevodatelor sub turci, sub habsburgi şi, în sfârşit, făcând parte din România Mare, ţara aceasta a avut întotdeauna aceiaş soartă pe care au împărtăşit-o toţi locuitorii ei şi toate părţile ei. Niciodată, în toată istoria ei, cunoscută de 2.500 de ani, dela Agătir şi până la hotărârea dela 30 August 1940, dată la Viena, această ţară nu a fost tăiată în două şi împărţită nici o clipă. Acest fapt singur ajunge pentru a sublinia cât este de intenabilă hotărârea şi pentru a demonstra că este imposibil ca poporul românesc să se resemneze la situaţia creiată prin ea.

Imposibilitatea situaţiei geografice şi economice, în care a fost împinsă Transilvania, prin hotărârea dela Viena o dovedeşte la evidenţă, situaţia, în care a ajuns Clujul şi împrejurimile sale. Clujul s'a întemeiat încă în vremurile preistorice, primind o organizare de oraş şi cetate importantă sub Români, cunoscută sub denumirea de Napoca. Intemeierea oraşului Cluj a avut raţiunea sa economică, precum au avut toate oraşele importante, în împrejurarea că erau aşezate în noduri de comunicaţii şi de atingere a celor două regiuni de producţiune deosebită, mijlocind schimbul de mărfuri.

Astfel Clujul a fost aşezat la punctul de atingere a regiunii muntoase a Munţilor Apuseni, cu Câmpia Ardealului şi Valea Someşului, având menirea de a face schimbul de mărfuri între regiunea munţilor şi cea a câmpiilor. Clujul nu poate fi lipsit de această misiune a sa, fără a fi nenorocite aceste două regiuni cu care formează un corp inseparabil economic şi geografic . Ori aceste două regiuni sunt curat româneşti, deci Clujul nu poate aparţine în mod logic şi just decât României. Acest adevăr îl evidenţează, în mod surprinzător, mizeria în care a ajuns, în timp atât de scurt, oraşul Cluj, decât a fost rupt din mediul său natural. Acelaş lucru s'a întâmplat cu Braşovul şi cu regiunea secuiască, ce nu poate fi separată de cursul mijlociu al Oltului, al Târnavelor şi Mureşului. Intreaga populaţie a Secuimii e ameninţată de mizerie, fiind lipsită de spaţiile vitale, în cari se însiră chiar şi Vechiul Regat, spre capitala căruia au gravitat clasele producătoare ale populaţiei secuieşti. Poporul maghiar din Transilvania s'ar pronunţat categoric împotriva verdictului dela Viena.

2. Ruperea arterelor de comunicaţii şi a legăturilor economice. Noua graniţă taie linia ferată Braşov - Cluj, care este artera de comunicaţie principală a provinciei. Tot astfel râurile Oltul, Someşul şi Mureşul sunt întretăiate de graniţele turburătoare a circulaţiei şi a unei regiuni de ape raţional. In special Mureşul, rpul central al Transilvaniei, izvoreşte pe teritoriul maghiar, dar trece prin teritoriul românesc pe o lungime de cel puţin 3-400 km. Plutăritul devine astfel imposobil fiind nevoit să treacă de două ori graniţe economice vamale.

3. Nerespectarea principiului naţionalităţilor. Hotărârea dela Viena a dat Ungariei o majoritate românească de 1.304.000 (50.2%) de suflete spre a "elibera" o minoritate ungurească de 968.000 (37,1% de suflete. Dintre celelalte frânturi de popoare, cari locuiesc pe acest teritoriu (germani, evrei şi puţini ruteni), trebuie să se ţină seama cel puţin de voinţa minorităţii germane. Membrii ei, în număr de aproximativ 72.000, au protestat hotărât contra deslipirii lor de România. Protestul saşilor din Bistriţa a mers chiar până la semne violente cu puţinii unguri din acea regiune şi la proteste exprimate la Berlin.

Cât pentrux cei vreo 45 - 50.000 de gvabi din ţinutul Sătmarului treziţi abia de curând la conştiinţa naţională graţie tratamentului de specială bunăvoinţă aplicat minorităţii germane, în România, ei sunt expuşi să recadă în starea de letargie, care sub regimul maghiar începea să se transforme treptat în moarte naţională prin adoptarea progresivă a limbii maghiare.

Hotărârea dată în arbitrajul dela Viena a lovit, în primul rând principiul naţionalităţilor. De oricare parte s'ar găsi un observator al evenimentelor, fie de partea Axei, fie în tabăra opusă ei, el va trebui să recunoască faptul obiectiv, imposibil de tăgăduit, că supunerea unei manorităţi naturale sub stăpânirea unei minorităţi atinge adânc principiul fundamental al consituirii statelor moderne, care este principiul naţional. Statul modern nu se poate întemeia pe altă bază, decât pe aceea a vieţii organice şi pe a unei personalităţi colective şi unitare, care e naţionalitatea. Orice încercare de a nesocoti sau de a violenta drepturile ei este nu numai o nedreptate făcută prin călcarea dreptului de autodeterminare, prin distrugerea libertăţii ei morale, dar este şi o greşală politică.

Ea stârneşte, în mod fatal, o reacţiune şi duce la lupte, cari nu se pot sfârşi, decât atunci când partea lezată este fie complect distrusă, fie din nou satisfăcută şi eliberată.

Nu putem crede că Axa urmăreşte distrugerea complectă şi definitivă a românismuluix ca naţionalitate şi dispariţia lui de pe harta Europei, încercare ce credem că ar fi nu numai monstruoasă, dar şi imposibilă de realizat. Dacă puterile Axei ar fi avut acest gând, ele nu s'ar fi mulţumit cu hotărârea dela Viena, ci ar fi mers mai departe.

Cât timp, însă, existenta unui stat românesc este principal admis de puterile Axei, ca neformând o primejdie pentru ea, precum se pare că rezultă din hotărârea dela Viena, acest stat românesc, oricât de redus, şi poporul românesc, chiar lipsit de o viaţă de stat, proprie, nu va putea să renunţe niciodată şi cu nici un preţ la aspiraţia de a trăi o viaţă naţională unitară, împreună cu toţi fiii săi, oriunde se găsesc în majoritate şi în continuitate cu massa principală a românismului. Acest drept imprescriptibil şi sfânt al poporului românesc nu va putea să se atingă decât odată cu el însuşi.

Nimeni nu va putea convinge poporul acesta să renunţe definitiv la partea din Transilvania, cedată în virtutea arbitrajului dela Viena. Felul cum a fost trasată noua graniţă, departe de a linişti poporul românesc, a isbutit dimpotrivă să-l convingă că noua putere, cât de mare şi adânc întemeiată este dreptatea lui proprie. Deşi s'a căutat să se inglobeze în Ungaria un minimum de poporaţiune maghiară, cuprinzând toate masele maghiare cu importanţa insulă etnică a secuilor, cu numeroase enclave mărunte şi sate risipite din judeţul Someş, Cluj, Sălaj şi Sătmar împreună cu infiltraţiunile maghiare de lângă hotare, creindu-se o frontieră, intrând în formă artificială şi absurdă a unui sac, totuşi nu s'a putut evita ca pe acest teritoriu să nu se anexeze o majoritate românească. Faptul singur demonstrează, mai mult ca [illegible] orice argumente, forţa blocului românesc în Transilvania şi caracterul ei majoritar indestructibil. Hotărârea dela Viena are meritul incontestabil de a veni în spirjinul tezei româneşti şi de a face dovada practică şi ad oculos, că Transilvania este o ţară în majoritate românească şi că acest caracter al ei nu poate fi schimbat prin nici o silnicie şi prin nici o artificialitate.

O greşală politică: creiarea unui nou iredentism revizionist şi a unor noui complicaţii. Să ni se îngăduie să o spunem cu sinceritate şi franchetă: credem că hotărârea dela Viena constituie o mare greşală politică, săvârşită de Axă, direct interesată în menţinerea liniştei în Europa răsăriteană. Ea a zdruncinat încrederea popoarelor în ordinea de dreptate pe care AXA a anunţat că vrea să o realizeze în această regiune.

România nu a luat niciodată atitudine duşmănoasă împotriva Germaniei şi a Italiei. Românii din Transilvania şi Banat păstrează în special poporului german recunoştinţă pentru progresele ce au realizat graţie influenţei culturale germane.

Tratatul economic încheiat în Martie 1939 cu Germania, este mărturia cea mai bună. In cursul războiului, România nu a schiţat nici un gest împotriva puterilor Axei şi nu merita să fie astfel tratată de către aceste puteri.

Credem că Axa are tot interesul să se pună capăt litigiului romano - maghiar pe altă cale decât aceia a unei nedreptăţi, care este rezultatul unei preferinţe nejustificate pentru una din părţile în litigiu.

Hotărârea de arbitraj însă a adâncit şi permanentizat conflictul dintre aceste două naţiuni vecine.

Pentru a satisface iredentismul maghiar absolut nejustificat, susţinând cauza unei minorităţi contra majorităţii, s'a creiat un iredentism românesc, de astă dată legitimat de dreptul veşnic şi imprescriptibil al majorităţii naţionale, care este aşezată în continuitate geografică şi etnică evidentă.

Conflictul dintre cele două naţiuni va continua, deci, şi va putea să aducă tocmai în momente critice pentru Axă, surprize şi complicaţii. Vandalismele şi cruzimele, omorurile şi distrugerile cauzate de maghiari după ocuparea părţilor judecate lor, dovedesc, că prin acea hotărâre s'a făcut o greşală în contra umanităţii. Preluarea Transilvaniei de către Români, în 1918, s'a întâmplat fără nici un fel de răzbunare din partea românilor, în mod uman şi civilizat.

Transpunerea puterii, de astă dată, s'a petrecut în valurile de sânge şi suferinţe indescriptibile ale Românilor.

Pentru preîntâmpinarea lor este absolută nevoie de o revizuire imediată a verdictului dela Viena, revizuire, care nu va coborî, ci va înălţa prestigiul Axei.

Un verdict dat cu eroare de drept şi de fapt. Inainte de pronunţare, arbitrii au cerut guvernului românesc să declare, dacă va recunoaşte obligativitatea pentru el a sentinţei ce urma se da. In Consiliul de Coroană, întrunit în noaptea de 29 spre 30 August, guvernul, respectiv Regele Carol II, a comunicat celor prezenţi, că România se află într'o situaţiune de îndoită coerciţiune, întrucât guvernele Axei i-au adresat o notă cu caracter ultimativ pentru recunoaşterea hotărârii arbitrale de a doua zi şi întrucât trupele ruseşti masate în mare număr la graniţa României, neliniştesc hotarul ţării, prin numeroase incidente grave de frontieră, şi se pregătesc să treacă Prutul. In aceste împrejurări Consiliul de Coroană, contra asentimentului unanim al ţării, a luat, cu majoritate, hotărârea de a se supune sentinţei de arbitraj ce se pregătea la Viena. Atât puterile Axei, cât şi guvernul sovietic au desminţit, însă, aceste două afirmaţiuni ale guvernului român. Nu a existat nici o notă cu caracter ultimativ a Axei Roma Berlin şi nici ameninţarea cu războiu a guvernului din Moscova. Consiliul de Coroană a adus, deci, o hotărâre întemeiată pe o eroare de fapt evidentă. Acest CONSILIU de Coroană nu avea de altfel, nici un drept de a reduce o hotărâre în chestiile teritoriale ale României, precum am expus în declaraţia mea făcută în Consiliul de Coroană din 31 August. Această afirmaţie a mea nu a fost contrazisă nici de Regele Carol, nici de alţi membri ai Consiliului de Coroană.

Astfel hotărârea dela Viena şi acceptarea ei din partea României, fiind întemeiată pe o eroare de fapt şi pe eroare de drept, ea urmează să fie casată ca vicioasă.

Poporul românesc din partea sa, înşelat şi grav prejudiciat de gu-

vernul și de suveranul său, a aplicat, după scurt timp singura sancțiune ce se putea da într'un asemenea caz, silind pe Regele Carol II să abdice la tron și îndepărtând guvernul.

00436

Prin înlăturarea regimului imoral și nepatriotic al Regelui Carol II poporul românesc a dobândit într'o măsură oarecare satisfacțiune pentru această inducere în eroare.

Concluzie

Din toate acestea reiese, că Transilvania care formează o admirabilă unitate geografică și economică, nu poate fi desființată, nici subjugată sau sfâșiată în bucăți, ci trebuie să urmeze soarta pe care i-o dictează interesele ei unitare, îndrumate de poporul românesc, care formează majoritatea și care a avut în trecut de atâtea ori - și suntem siguri că o va avea și în viitor - adeziunea poporului german. Voința unanimă a poporului român din Ardeal este realizarea unității naționale, într'un stat, deci o voință în perfectă armonie cu marile idei ce domină doctrina național socialistă germană și cea fascistă italiană. Căci nu se poate să nu ne fie nouă îngăduit a menține ceeace Reich-ul și Italia au realizat : întrunirea într'un singur stat a tuturor germanilor ca și a tuturor italienilor.

Ideia unității naționale este la temelia gândirii politice moderne, în ce privește formarea statelor. Poporul românesc compus din 16 milioane de suflete, aspiră de secole la unitatea națională. El și-a înfăptuit-o. Un neam înzestrat cu o perfectă continuitate geografică și etnografică , cu o conștiință națională, cu o unitate culturală și identitate de limbă uimitoare, împărțit în două confesiuni creștine, dar cu rit cu desăvârșire identic, cu o concepție de viață întemeiată pe o morală creștină, nu poate fi lipsit de dreptul unității sale naționale. Din această Românie unită nu poate lipsi îndeosebi Transilvania, sau o parte a ei, care este leagănul Neamului românesc, și care a fost scena a trei revoluții naționale în decursul a 150 de ani , numai, urmărind libertatea, independența și unitatea neamului românesc. Distrugerea acestei unități este nu numai încălcarea a principiilor moderne de stat și oprirea unei activități, care, abia în 22 de ani, a făcut mari și salutare progrese, pentru civilizarea acestei părți a Europei. Desființarea feudalismului oprimător, reforma agrară, reforma totală a serviciului sanitar, înglobarea întregului bazin dunărean și a regiunei Carpaților într'o rețea modernă de comunicații sunt numai o parte a înfăptuirilor care au apropiat regiunea noastră de Apus.

Arbitrajul dela Viena a sfâșiat Transilvania de Nord, lăsând pradă Ungariei o populație majoritară românească și ținuturi locuite întotdeauna de Români. Verdictul dela Viena nu a voit să țină seama de faptul că Transilvania nu a fost niciodată împărțită în cursul istoriei sale și că revendicările ungurești nu au nici un temei și nici o îndreptățire.

Dacă România și Ungaria, în tratativele directe ce le-au avut, la Turnu Severin, nu au putut ajunge la o înțelegere, în ce privește Transilvania înseamnează că între aceste două țări nu este posibilă o înțelegere pe calea pașnică . în sensul dorințelor nejustificate ale maghiarilor, deoarece România nu poate admite să i se rupă fâșii din trupul teritoriului său național, și nici un arbitraj nu o poate obliga să renunțe, de bună voie, la drepturile ei.

Minoritatea maghiară, risipită pe teritoriul Transilvaniei dacă nu e mulțumită cu tratamentul uman, de care se bucură sub regimul românesc și dacă Ungaria vrea să adune pe toți maghiarii pe teritoriul ei național, poate să o facă fără să ridice pretențiuni asupra Transilvaniei românești. Printr'o reformă agrară și prin împărțirea latifundiilor feudale, Ungaria poate creia condiții de existență pentru o populație mai numeroasă chiar, decât aceia a maghiarilor ce trăesc în Transilvania.

Deși Ungariei i s'au impus angajamente ferme, prin sentința arbitrală dela Viena, totuși nu a găsit de cuviință să țină seama de ele. In

să respecte drepturile românilor din Transilvania de Nord, cum era obligată a dezlănțuit împotriva lor o prigoană barbară de extirpare. Au fost uciși preoți și țărani, pe unii i-au spânzurat de crucile bisericilor, s'au schingiuit și bătut mii de intelectuali și de săteni, s'au trimis peste graniță, în vagoane plumbuite de vite, episcopi, femei copii și bărbați, s'au evacuat în bloc sate românești întregi, alungând pe locuitori peste frontieră și silindu-i cu baioneta să semneze un act de renunțare la tot avutul lor, au organizat un adevărat jaf, în comunele românești, au închis școlile, au pângărit bisericile românilor iar pe funcționarii români de toate categoriile i-au concediat, i-au insultat, i-au batjocorit și bătut, trimițându-i în România. Sălbătăciile săvârșite de unguri în Transilvania ocupată, unde s'au ucis și copii în leagăn, sunt fără pereche în istorie. Si ele continuă. Parte din faptele înșirate mai sus au și fost constatate și verificate de comisiunea mixtă germano italiană, trimisă de Berlin și de Roma la fața locului. Până la sfârșit desigur vor fi toate verificate.

In ziua de 31 Ianuarie 1941, va avea loc în Ungaria un recensământ al populațiunii. Este evident că prin cruzimile, teroarea, prigoanele și prin expulzările peste graniță, făcute în masă, se urmărește fățiș scopul de a se transforma, în timpul cel mai scurt, încă înainte de data de mai sus, majoritatea românească într'o minoritate etnică. Se țintește, astfel, să se creeze un fals titlu de drept pentru revendicările maghiare, asupra acestui teritoriu. Mărturisirea primului ministru maghiar, Contele Teleki, făcută cu franchețã, cum că această acțiune a fost înscenată din ordinul autorităților, confirmă această presupunere.

Iată opera de civilizație a Ungurilor în Transilvania cedată lor prin arbitrajul dela Viena și iată pacea creată de puterile Axei în Europa centrală.

Firea lor, de acum o mie de ani nu s'a schimbat. Ea este în contradicție flagrantă cu firea umană și tolerantă a poporului românesc, care nici în 1918 și nici de data aceasta nu s'a făcut vinovat de excese și de acte de persecuție și n'a luat nici măcar represalii față de nemai pomenită barbarie săvârșită de unguri în Ardealul ocupat.

Dar noi românii nu vom tolera, ca frații noștri și pământul nostru străbun să fie din nou prada sălbătăciei seculare.

Drept concluzie, în numele Transilvaniei și Banatului, protestăm solemn și solidar împotriva ciuntirii teritoriului țării românești și îndeosebi în contra deslipirii unei părți așa de însemnată a Transilvaniei dela trupul României Unite. Cerem, respectarea hotărârilor proclamate în Adunarea Națională, ținută la 1 Decembrie 1918, în Alba Iulia. Cerem anularea arbitrajului dela Viena și retrocedarea întregului teritoriu al Transilvaniei ocupat de Unguri. Afirmăm voința noastră de a trăi liberi și independenți pe străvechiul nostru pământ și de a apăra cu orice mijloace și cu supremul sacrificiu patrimoniul nostru național.

Această hotărâre a noastră însă nu servește numai interesele poporului nostru românesc, ci servește ideia generală a păcii. Pacea în aceste părți ale lumii nu poate fi asigurată decât printr'un statut teritorial, care respectă principiul dreptății, întemeindu-se pe principiul unității naționale și a libertății națiunilor. Toate popoarele din sud estul Europei, după părerea noastră, trebuesc înzestrate cu statul lor național liber și independent, echitabil delimitat, ca astfel în mod liber consimțit să se poată asocia într'o mare confederație capabilă să facă legătură pacinică, fără rivalități între puternicul masiv german și între întinsul spațiu ruso ucrainian. Axa și în special Germania nu are nici un interes să se prezinte ca dușman unui pacinic aranjament a conviețuirii atâtor popoare relativ mici, dar im-

portante prin calitățile lor etnice și așezării lor geografică. Intreaga omenire, dar în primul rând Germania și Italia ar profita din o pace durabilă care însă, după credința noastră, nu se poate realiza prin forță, ci numai prin măsuri echitabile corespunzătoare spiritului timpului și realităților geografice, politice și economice.

București, 28 Decembrie 1940.

Le PARTI SOCIAL-CHRÉTIEN ROUMAIN EST CONSTITUÉ

Bucarest, 15 juin 1947.

Un Comité d'initiative annonce à tous les Roumains la constitution du « PARTI SOCIAL-CHRETIEN ROUMAIN », dont une déclaration indiquant le « Programme d'action » du Parti sera publiée dans son organe de combat clandestin.

La Déclaration du nouveau Parti fait état de *« la situation effrayable faite à la Roumanie depuis que les troupes soviétiques ont occupé son territoire et ont instauré par la force un gouvernement dominé par les communistes qui, en appliquant un régime de tyrannie jamais égalé dans l'Histoire de la Nation Roumaine, ont fait perdre au Pays ses droits souverains et l'ont transformé en un satellit de la Russie soviétique. »*

La Déclaration précise que *« le Peuple Roumain, résolument engagé dans une résistance inflexible contre l'occupant et les gouvernants traîtres à leur Patrie, demandera des comptes à tous ceux qui ont méprisé sa volonté et ont bafoué ses sentiments épris de liberté, d'indépendance et de démocratie. »*

Le PARTI SOCIAL - CHRETIEN ROUMAIN définit les étapes de son programme, comme suit :

1. « RESISTANCE D'ABORD, POLITIQUE ENSUITE »

« La situation actuelle de la Roumanie n'étant pas de nature à permettre la libre expression des opinions parce que le gouvernement communiste a supprimé toutes les libertés démocratiques, le Parti Social-Chrétien préfère s'encadrer d'emblée dans la Résistance nationale et garder l'avantage de :

« — Proposer une « doctrine » de Résistance, ce qui n'a pas été encore fait jusqu'à présent;

« — Echapper au contrôle et aux coups de la terreur Rouge;

« — Soustraire ses membres et ses adhérents à la vengeance des tyrans.

« Le Parti Social-Chrétien affirme solennellement qu'il reconnaît en la personne de MM. Iuliu MANIU, Constantin J. BRATIANU et G. TITEL-PETRESCO, les chefs nationaux du Pays, de même qu'il reconnaît le général N. RADESCO comme chef de la Résistance Roumaine contre le totalitarisme. L'action actuelle du Parti sera donc la résistance contre la soviétisation du Pays et soutiendra par tous les moyens la Résistance nationale et l'opposition des Partis Démocratiques traditionnels.

« Le Parti Social-Chrétien, issu de la Résistance Populaire et Démocratique que la Nation tout entière oppose à son asservissement, se fixe comme fins essentielles de son action, le rétablissement de la souveraineté nationale et de l'intégrité territoriale de la Roumanie, restaurée dans ses frontières historiques.

« La première étape a pour principe : *« Résistance d'abord, Politique ensuite »*

[illegible] contre le communisme et les résidus du fascisme;

« — *La libération* du territoire national des forces étrangères;

« — *La Révision* intégrale du Traité de Paix imposé à la Roumanie;

« — *Le Châtiment* suprême et la confiscation des biens des traîtres qui ont favorisé le prolongement de l'occupation étrangère après la fin des hostilités en Europe et ont transformé la Roumanie en satellite d'une puissance étrangère;

« — *La mise en accusation* des gouvernants et de leurs agents qui, en falsifiant la volonté du Peuple, ont commis le crime de *« lèse-Nation »* et ont trahi les intérêts de la Roumanie;

« — *La mise en jugement* de tous ceux qui ont assassiné, torturé, pillé, dénoncé, etc., ou ont commis pour le compte du gouvernement Groza, des actes nuisibles à la vie et à la propriété des citoyens;

« — *La Confiscation* des profits illicites réalisés pendant les occupations allemande et russe;

« — *La Révision* et la mise en jugement de ceux qui ont échappé à la justice pour leur collaboration avec le nazisme allemand, en s'engageant de soutenir la nouvelle occupation étrangère;

« — *La Révision* et le retrait de la nationalité roumaine à tous ceux qui l'ont indûment acquise, après le 1er septembre 1939;

« — *Reconnaître* les droits de tous ceux qui ont bien mérité de la Patrie, en combattant pour la libérer des occupations étrangères et des régimes totalitaires;

« — *Le châtiment* des traîtres à la Résistance Roumaine.

2. « DANS UN PAYS LIBRE, DES HOMMES LIBRES »

« Lorsque les Roumains seront libres et seuls maîtres dans leur Pays, le Parti Social-Chrétien proposera à la Nation un programme de réforme à la fois libéral et social, inspiré par les principes humanistes de la doctrine chrétienne. L'humanisme chrétien est la source inépuisable des vertus et des nobles sentiments de l'homme. Une doctrine chrétienne, débarrassée des idées confessionnelles ou mystiques des églises qui ne doivent pas s'introduire dans la politique d'Etat, présente un système logique, moral et philosophique incomparable. Elle peut également devenir la source d'où doit s'inspirer un système politique qui veuille introduire dans la vie sociale, l'union dans le travail par l'amour, la concorde et la justice.

« Hostile aux idées marxistes et fascistes qui asservissent la personne humaine et écrasent la vie dans une existence de sacrifices illimités pour des fins que, tant le marxisme que le fascisme n'ont pas expliquées clairement ou ne les ont jamais réalisées, le Parti Social-Chrétien condamne intégralement leurs systèmes, leurs principes et leurs régimes de gouvernement, qui reposent sur la violence, la haine, la corruption, la lutte des classes par l'insécurité et la terreur. Il est également hostile aux tendances réactionnaires qui suppriment [illegible] des intérêts personnels [illegible]

« Le Parti Social-Chrétien préfère la sagesse des réformes à l'arbitraire des révolutions.

« La Nation Roumaine a vécu de trop pénibles moments et elle en vivra de plus pénibles encore jusqu'à sa véritable libération. Après celle-ci, elle ne pourra plus lancer ses forces dans l'aventure et gaspiller ainsi l'énergie de ses fils. Une éducation sociale qui rende aux individus le sens civique de la discipline et de la responsabilité, permettra à toutes les élites de s'affirmer librement et en parfaite impartialité. Affranchi de la peur et garanti contre la pression des puissances d'argent, tout Roumain pourra, conformément aux principes d'une véritable démocratie sociale, accomplir son travail et en récolter les fruits pour sa jouissance personnelle ou celle des siens.

« Le Parti Social-Chrétien s'engage de rétablir et de défendre les libertés démocratiques du Peuple Roumain dans :

« — *Le respect* de la personne humaine et de ses droits de liberté, d'égalité et de solidarité;

« — *L'affranchissement* de l'homme, en tant qu'individu, de la contrainte étatique;

« — *La garantie* des libertés d'expression orale et écrite, d'opinion, de réunion, d'association, de religion, etc., dans le cadre des lois démocratiques;

« — *La liberté* du travail dans le métier de son choix;

« — *L'encouragement* de l'initiative individuelle;

« — *Le respect* d'un équilibre économique entre le travail et le capital;

« — *La juste répartition* des obligations et des charges publiques;

« — *La paix* et *la justice* sociale;

« — *La prospérité* par la valeur humaine de l'individu;

« — *« Le bien être de l'individu, pour le bien être de la société. »*

« Fidèle à la monarchie, aujourd'hui représentée par Sa Majesté le Roi Michel Ier, le Parti Social-Chrétien se fait un devoir de fonder les institutions de l'Etat dans l'esprit des lois constitutionnelles qu'il proposera. Une nouvelle constitution, une nouvelle loi électorale, une nouvelle réglementation de la fonction publique, de nouvelles institutions seront élaborées et soumises au consentement du Peuple Roumain dont, au préalable, on aura respecté la volonté. »

Quant aux « réformes », elles porteront sur tous les secteurs d'activité du Pays.

— La révision des conditions abusives, pratiquées pour effectuer la soi disant réforme agraire de 1945, qui, par esprit partisan, ont privé 500.000 Roumains prisonniers, combattants ou réfugiés, [illegible] droits à la terre;

— La révision de tous les fonctionnaires d'Etat, nommés ou révoqués depuis le 5 mars 1945;

— Une refonte complète de l'appareil administratif de l'Etat;

— Une politique économique qui, à ses débuts, doit s'appuyer sur un « plan de reconstruction »;

— Une politique financière qui réalise l'équilibre des finances publiques, en évitant la spoliation des ressources privées;

— Une politique industrielle hardie, pour couvrir la plupart des besoins essentiels de demain. Développement, par un financement d'Etat, de l'industrie agricole selon les possibilités nationales;

— Une politique agraire pour la modernisation de l'inventaire agricole et l'amélioration des conditions d'exploitation paysanne;

— Les réformes sociales pour améliorer la condition des travailleurs, des employés, et en général de tous les salariés, seront de nature économique (par exemple, pour l'ouvrier, participation aux bénéfices, création des actions-travail, des comités d'entreprise) et de nature sociale (hygiène, assistance, Sécurité sociale, retraite, etc.).

3. « DANS UNE EUROPE UNIE, UNE NATION PROSPERE »

« La Roumanie ne veut être le satellite de personne. Elle ne peut être que le satellite de sa propre destinée. La Roumanie, réintégrée dans ses frontières historiques et ayant retrouvé son équilibre politique et économique, entend poursuivre à l'extérieur une politique de paix et de collaboration internationale conforme aux principes de la Charte des Nations Unies. Elle devra faire appel aux crédits étrangers afin qu'il lui soit possible [illegible]armoniser son propre plan économique avec le plan de redressement européen.

« Le Parti Social-Chrétien est convaincu qu'une Europe unie, c'est l'avenir dans la paix et la prospérité. La politique étrangère de la Roumanie, devra poursuivre :

— *La fidélité à l'O.N.U.;*

— *La constitution d'une Fédération européenne;*

— *L'amitié et l'étroite collaboration avec nos alliés traditionnels, notamment la France, la Grande-Bretagne et les Etats-Unis d'Amérique;*

— *Une politique sincère de collaboration avec tous ses voisins;*

— *Le développement des échanges de toute sorte avec tous les pays du monde. »*

***

Le Manifeste du nouveau Parti termine avec ces mots : *« Décidé à poursuivre jusqu'au bout sa mission, le **PARTI SOCIAL-CHRETIEN** fait appel à tous les Roumains, leur demandant de soutenir son programme et de lutter pour sa réalisation. »*

L'importance de sa doctrine de véritable démocratie sociale et de son programme d'action, nous fait inscrire le Parti Social-Chrétien parmi les principales forces de la Résistance roumaine, en attendant qu'il lui soit possible [illegible] à la reconstruction d'une Roumanie nouvelle.

En tant que tel, nous souhaitons son entière réussite. (R.I.)

..., ...qu'il avait accom-
a tâche, on se passa de lui et le
Charles II instaura le régime per-
el qui faisait de lui un Hitler
...
... après, le conflit mondial
ait. Ne trouvant parmi les hom-
politiques aucun pour endosser
erreurs de ces deux années de
ur royale et sentant le besoin
rieux d'un changement, le roi
essa de nouveau au seul homme
pouvait le servir sans demander
explications et sans s'arrêter à
principes; cet homme était Tata-
...

...MANIE

...ue d'hygiène, le manque de
...iture et la torture morale ou
que des prisonniers favorisent
...rtalité.
...long message de ces malheureux
...arvenu à la commission inter-
... de contrôle. Il déclare notam-
...:
...OUS SOMMES MENACES DE
...RIR D'INANITION OU D'ETRE
...SACRES DANS NOS PRISONS.»

◆

DES POURPARLERS ...RE GOUVERNEURS

... chef du gouvernement com-
...ste de Bucarest, Patru Groaze,
... de faire une visite à Belgrade
... ...ermir les liens qui l'unissent
...hal Tito, le dictateur you-
...ve. Le communiqué donné à la
...e à la fin des conversations,
... d'une ligne de conduite com-
... pour la défense de la souve-
...té et de l'indépendance.
...us savons très bien qui a tracé
... ligne de conduite commune, dont
...ur n'est ni à Belgrade, ni à
...rest, mais au Kremlin.
... peut parler de l'indépendance
... Roumanie en ce moment, comme
...ndépendance de l'Ukraine ou de
...rovince du Caucase. En somme,
...alectique soviétique excelle dans
...méthodes de destruction de la
...n entre les notions et les réali-
... Et, chaque fois qu'on lit dans
...ommuniqué ou dans un article
...é dans la zone bolchevique, le
... ...épendance, il faut compren-
... là : *servitude*.
... cours de la même visite, le
...chal Tito a été invité à Bucarest.
... leur système employé dans le
... européen, les Russes ont
... ...eux chefs : un chef «spiri-
... pour la doctrine communiste,
...a personne de Gh. Dimitrof, et
...hef politique régional, en la per-
...e de Tito. Si Dimitrof a la haute
... dans les directives de commu-
...ion, Tito est le responsable pour
...nement politique et économique.
...'est pourquoi il a convoqué dans
... première conférence à Belgrade,
... à tour tous les sous-préfets des
...s qui composent son fief poli-
... Après quoi, il se rendra sur
... pour voir de ses propres yeux
...on l'en est avec l'amour et le
...uement, que les pauvres petits
...rables du Danube doivent porter
...ur nouveau dieu Lénine et à Sta-
... son prophète.

...botaient toute œuvre de gouverne-ment et de redressement national. Les communistes assiégeaient les mairies des villes de province, changeaient les préfets à leur guise, mettant à leur place des criminels et des assassins de droit commun.

Pour couronner cette attitude, ils ont organisé à Bucarest des manifestations impressionnantes en nombre, mais où les fonctionnaires et les travailleurs étaient menés par la force et menacés de ne pas recevoir les tickets de pain et le lait de leurs enfants s'ils ne criaient pas à tous poumons : « A bas la réaction ! A mort le bourreau du peuple, le général Radesco ! » Ils ont poussé l'esprit d'organisation jusqu'à mettre en scène quelques bagarres et ils ont même tué un officier soviétique pour pouvoir dire après, que la réaction se révoltait contre les Russes, les bienfaiteurs du peuple roumain.

Par la censure occulte de leurs syndicats qui terrorisaient les travailleurs, ils ont empêché la presse libre de paraître et pendant toute cette période, les journaux communistes injuriaient à leur gré le gouvernement Radesco et le pays, sans avoir peur de réponse.

Vichinsky, arrivé à Bucarest, ordonna le désarmement de l'armée roumaine qui aurait pu s'opposer, appuyée par le peuple, à l'avènement d'un régime communiste. Les Russes occupent alors les casernes, désarment les régiments et dispersent les troupes. Le 2e bataillon de Straulesti, qui était l'un des mieux équipés et pouvait à la rigueur s'opposer efficacement, fut littéralement anéanti avec les autres. Le régiment de la Garde royale, dont le commandant Marcel Olteano refuse de déposer les armes, est immédiatement envoyé au front et mis en première ligne; il est détruit en quelques jours.

La police est remplacée par les brigades internationales communistes et la gendarmerie par des membres de la division communiste « Tudor Vladimiresco » formée d'anciens prisonniers éduqués avec les méthodes qu'on devine. Dans les rues et les chaussées, les Russes patrouillent nuit et jour, baïonnette à leur arme, et ils occupent aussi les points stratégiques de la capitale.

Les assassinats et les vols à main armée se multiplient, la population terrorisée n'ose plus sortir et dès les sept heures du soir, la ville a un aspect désertique avec le silence coupé de temps en temps par des coups de feu et des cris de mort.

Le terrain ainsi préparé, le gouvernement Radesco est renversé.

Vichinsky veut constituer un gouvernement communiste sans en avoir trop l'air. Un gouvernement purement communiste aurait mis en panique le pays et aurait éveillé les soupçons des puissances occidentales.

Et c'est alors qu'il imagina un système digne de la perversité asiatique des moscovites : il pensa à communiser le pays par des bourgeois, et, pour cela, il choisit les réactionnaires les plus compromis et les plus vénaux. Il confectionna à la hâte quatre partis plus ou moins bourgeois et délégua des communistes pour les organiser et les aligner comme il le fallait. Ainsi, comme chef du « parti » National-Populaire qui se disait défenseur des classes

...individualisme qu'il représentait, par l'incompétence patente dont lui et ses hommes donnèrent la preuve dans les postes qu'ils ont occupés.

En deux années et demie, ce régime a ruiné le pays d'une manière inconnue dans l'histoire. Les ressources de l'Etat dans sa totalité ont été mises à la disposition de la Russie soviétique. La richesse nationale a été diminuée de 50 %. La terreur et la mort ont envahi les plaines et les montagnes du pays. Les bandes communistes armées tuaient au coin des rues, enlevaient les hommes de chez eux sans mandat d'aucune sorte, et les fusillaient à la banlieu des villes.

Les membres des partis d'opposition étaient battus, persécutés, emprisonnés, leurs réunions étaient dispersées par des équipes spécialement entraînées. Le chef du Parti National Libéral, M. Bratiano échappait par miracle à de nombreux attentats. N. Penesco, le Secrétaire général du Parti National Paysan était grièvement blessé et de nombreux étudiants et autres membres des partis d'opposition étaient tués sur place.

Des ministres en fonction, comme Tudor Ionesco, surnommé « le plastographe », falsifiaient des lettres pour compromettre le chef du Parti Social-Démocrate, M. Titel Petresco, et quelques jours après, son collègue communiste du ministère de la Justice, Patrascano, amnistiait le délit de faux en écritures privées pour le faire échapper à toute peine. Et cela, en vue de tout le monde, sans se gêner. M. Ralea, l'un des amis du chef nazi Dr. Ley, était ministre, et les plus notoires anciens fascistes pro...us dans les postes de commandement. La corrpution et la vénalité fai...aient rage. N'importe qui était bo... pourvu qu'il soit bien compromis et qu'il fasse acte de soumission au parti communiste.

En ce qui concerne le rôle qu'assuma spécialement le « parti » de Tataresco, ce fut la destruction de l'économie nationale tendant à compromettre le capitalisme et le système économique libéral. Formé par les hommes les plus compromis des régimes défunts, les pires chevaliers d'industrie et des aventuriers sans

...nomma aussitôt dans les postes les mieux rétribués.

En deux années, ils réussirent à étonner l'Europe tout entière et quant à Anton Dumitriu, ses escroqueries furent si retentissantes, qu'il fût débarqué du Crédit minier, malgré les hautes protections dont il jouissait. Il y a quelques jours, on a demandé la levée de l'immunité parlementaire d'Anton Dumitriu pour pouvoir procéder à son arrestation.

Pour couronner son œuvre de trahison, venant à Paris comme représentant de la Roumanie à la Conférence de la Paix, Tataresco souscrivit au vol de la Bessarabie et de la Bucovine sans broncher. Et ainsi, deux des plus belles et des plus authentiquement roumaines provinces furent livrées à la Russie sans que le représentant roumain esquissât un seul geste de protestation.

Parvenu à la fin de sa carrière politique, qui marque avec ses victoires successives autant de défaites pour la Roumanie, Tataresco ne pourra bénéficier d'aucun côté, ni de pitié, ni de clémence,

Ni de la part des communistes qui n'ont plus besoin de lui et qui le rejettent après l'avoir utilisé,

Ni de la part du peuple roumain, car,

Il a trahi la Roumanie;

Il a vendu des provinces roumaines;

Il a menti au peuple roumain,

Il a négocié sa conscience et le prestige de sa personne;

Il a sacrifié le pays à ses ambitions;

Il a volé les richesses nationales;

Il a trompé les espoirs qu'une par-...

... Elle a consacré à ...

Tataresco a trahi son pays ... roi. Que son sort serve d'exemple aux générations futures et de frein aux nouveaux amateurs de pouvoir octroyé par les communistes.

Gheorghe MIHAI
Membre du Parti National Paysan Roumain

En dernière heure...

1° Le texte intégral des déclarations faites à la presse étrangère par le Général Nicolae RADESCO, sera publié dans le prochain numéro.

2° Plusieurs avions roumains se sont échappés de Roumanie et ont atteri en Turquie.

3° La vague de terreur continue en Roumanie. Le nombre des personnes arrêtées s'éleverait à 30.000.

4° 22 espions du gouvernement communiste de Bucarest ont été envoyés secrètement en Europe occidentale, pour découvrir et saboter l'action de la Résistance Roumaine.

5° Le 29 Juin 1947, à Lille, le général Charles de Gaulle a dit :

...., « La Russie, qui était déjà très puissante par ses ressources naturelles, le nombre de ses habitants, la valeur de son peuple, l'est devenue relativement bien davantage à cause de l'affaiblissement des autres Etats et malgré les pertes qu'elle-même a subies pour la grande cause commune. Occupant, en vertu de la victoire, la moitié de l'Allemagne, la Hongrie, la ROUMANIE et une partie de l'Autriche, ayant annexé les Etats baltes et de larges morceaux de la Pologne, de la ROUMANIE, de la Finlande et de la Prusse, tenant sous son contrôle Varsovie, Belgrade, Sofia et Tirana par la combinaison de sa pression extérieure et des concours dévoués qu'elle y trouve à l'intérieur, influant par les mêmes moyens sur la Tchécoslovaquie, la Russie domine, à l'heure qu'il est, les deux tiers du continent.

00460

F R A T I   D I N   R O M A N I A   L I B E R A

De-acolo de unde stăruie și pulsează viața românească cu aceeași intensitate și cu aceeași trează conștiință - vă trimetem vouă frați l i b e r i acest stăruitor mesaj eșit din cea mai sfântă conștiință românească.

Ințelegeți-ne ultima fărâmă de așteptare!
Un an de grele umilinți s'a scurs.

Pe plaiurile strămoșilor noștri au amuțit doinele, durerea și suferința s'au cuibărit în în fiecare colț de pământ romanesc.

Peste osemintele părinților noștri ~~xxxxxxxxx~~ sângele românilor rămași în grea robie se varsă cu nemiluita. Nu uitați de TRASNEA, TRESNEA, IP, BORSA, HUEDIN, LUDU, MIDA, AGHIRES, GARBOU și CLUJ. Nu uitați mormântul lui Barnuțiu dela Bocșa, al lui Pop de Basești, al lui Oct. Goga dela Ciucea. Nu uitați Nordul lui Coșbuc, aduceți-vă aminte de mucenicul sfinților noastre o risări din coasta dealului dela Sigești, Leul Vasile Lucaci.

Prea mult am suferit, prea multe vieți s'au stins, prea mult s'ar strâns în suflete. Induioșați-vă de calvarul pe care îl ducem cu cea mai sfântă mucenicicie. Asiatici ne ciopârțesc toată ființa românească. In zadar dârzenia noastră crește când numărul martirilor crește fără cruțare.

Poporul care ne asuprește s'a transformat în călăi, șirul de morți se ține lanț pe margini de drumuri, la răscruci de hotară, peste întinsul câmpiilor ca și în fiecare ungher de pământ romanesc.

In numele civilizației maghiare numărul mormintelor românilor martirizați crește cu nemiluita. Voi ați înscris în cartea de aur a istoriei neamului nostru Odessa-Transnistria-Pericop și atâtea fapte de arme strălucite, noi am sfințit pământul ... care cu sângele fraților noștri pământul Oașului, Chioarului al Maramureșului, al Silvaniei, etc.

In ziua de 29 Octombrie au eșit cu fruntea sus, spre Dumnezeul care nu va uita mișelia ungurească: Preotul Al. Cojocaru, Preotul Brana, Preotul misionar din Bicazul Ardelenesc venit din Buzău, Invățătorul Ioan Butnaru, Invățătorul Alexandru Butnaru și V.I. Crupița care au fost spânzurați pentru faptul că sunt ca și noi ROMANI, iar 88 de țărani din aceleași regiuni sunt osândiți la acelaș supliciu. In zadar ministerul vostru a intervenit la telegrama disperată trimisă prin curier de fiii ultimilor noștri martiri, spânzurătorile ridicate de civilizatul popor maghiar și-au făcut datoria de criminali- hiene europenizate -. Temnițele sunt tixite de Romani, condamnați- fără nici un temei- împlinesc sistemul de ~~xx~~ distrugere al neamului nostru prin cel mai grotesc sistem al ~~crmikeilaxx~~ acestor canibali ai Europei.

In numele acestor suferințe, în numele acestui șir de mucenici, în numele morților noștri și a celor 64 (șaizeci și patru) de Români spânzurați în ultima săptămână, vă cerem să nu așteptați ca vremea și sălbăticia asiaticilor să nu ne macine pe toți.

Iubiți frați ! durerea noastră este nesfârșită, amarul ne sugrumă; Mareșalul Vostru este așteptat în fiecare cătun românesc din ținutul Mureșului superior, pe valea Someșului, Năsăudului și chiar de pe plaiurile Haiduduregului. Prea mult răbdăm! Glasul nostru este eșit din suflete curate, din inimi de frați și surori, de mame și tați, este graiul neamului vostru încătușat. In bisericile noastre sălbăticia maghiară a așezat staule de vite, dar în inimele noastre crește, se înalță, strălucește, victorioasa armată română a miraculosului NOSTRU MAREȘAL. In numele acestor oseminte înșirate pe întinsul dealului de Nord, în numele celor peste 11.000 de Români asasinați de unguri

00461

Dureri celei de la 30 August 1940 până astăzi, vă trimetem acest mesaj care să înduioşeze inimele fraţilor noştri l i b e r i, care să ne deschidă şi nouă un răsărit de soare mai luminos, mai strălucitor şi pentru totdeauna R O M Â N E S C.

Cluj 2 Noembrie 1941

A.d.N.

00462

Dur pci cele 30 August 1940 până astăzi, vă trimetem acest mesaj care să înduioşeze inimele fraţilor noştri l i b e r i, care să ne deschidă şi nouă un răsărit de soare mai luminos, mai strălucitor şi pentru totdeauna R O M A N E S C.

Cluj 2 Noembrie 1941

A.d.N.

ROMÂNIA
MINISTERUL PROPAGANDEI NAȚIONALE
CABINETUL SECRETARULUI GENERAL

C. 64.889. — M. O., Imprimeria Națională. 4

Serviciul Redacției:

1) Buletinul Extern: M. Uță șef birou I
Dr. G. Hanagic șef secț. II

2) Documentare internă: Cicerone Teodorescu ~~șef secț~~ secr. pres. III
Al. ~~B...~~ Brăescu ~~secr. pres.~~ șef secț. ~~șef secț.~~ II

3) Documentare externă: Ion Lazăr ~~șef~~ șef secț. II
~~Șef Brăescu~~ șef secție II

4) Reportaj: ~~Dr. Bogdan~~ G. Ghilta șef birou II
Alice Basarab
~~Jebarește G. red. dict.~~

Dactilografe: D-na Grosescu Cornelia ~~Lelia~~ dact. I
D-na Pandovici Matilda dact. I

ROMÂNIA

MINISTERUL
PROPAGANDEI NAȚIONALE

CABINETUL
SECRETARULUI GENERAL

00464

Control

Secretar general

Serviciul Cenzurii

Direcția Presei

Rador

Secretariat

Presa Internă

Presa Externă

Presa din provincie și presa minoritară

Presa din capitală

Presa Minoritară

Redacție

S.A.P.

S.F.C.

Telefon

Centr. telegr.

Referenți

Biul. Extern

Germania. Balcanice.
Europa Centr. Rusia
Italia Americane
Italia

Foto

Coordonare

Secretariat

Serv. Exped.

Dactilografe

Intend.

Buletin Extern

Redacție

Români de peste hotare

Reportaj

Minorități

Politice

Economice

Culturale

Culturale și Literatură

Artă

Redactori

Traducători

Politice

Economice

Culturale

Serv.

Dactilografe

Italia

Franc.

Engleza

Tr. Chelaru

Administr.

Buletin zilnic

se da în afara

Rador

Radio

Cenzură

Serv. stenogr.

act. externe

Franc

Aner

germ. ital.

presă. bulg.

iugosl. grec.

maghiar.

Buletin zilnic: 2 secții

Internă

Cifru

Biblioteca

Curier

ROMÂNIA

MINISTERUL
PROPAGANDEI NAȚIONALE

~~CABINETUL~~
~~SECRETARULUI GENERAL~~

8. Iun. 941

Secretariatul General al Presei

Referat

În legătură cu noua organizare a Secretariatului General al Presei am onoare a referi următoarele:

I) Secretariatul General al Presei are în atribuțiile sale îndrumarea, controlul și coordonarea activității Serviciului Cenzurii și a Societății Rador și conducerea efectivă a ~~dirijarea~~ activității Direcției Presei.

II Direcția Presei ~~se ocupă cu dir~~ ocupându-se cu ~~dirijarea presei interne~~ îndrumarea presei interne și cu ~~organizarea~~ propaganda românească în presa străină. ~~lucrările ce se cad~~ organizarea ei comportă două subdirecțiuni principale: subdirecția presei interne și subdirecția presei externe.

A. Subdirecția Presei interne cuprinde:

1) Un serviciu al presei din capitală care ține contactul zilnic cu ziarele din capitală, dându-le îndrumările necesare ~~transmițându-le~~ în legătură cu diversele acțiuni de propagandă și transmițându-le articolele favorabile României apărute în presa străină și textele oficiale ale decretelor și ordonanțelor care emană dela toate autoritățile de stat.

2) Un serviciu al presei din provincie care ~~îndrumează~~ dă îndrumări presei din provincie, îi transmite materialul procurat de

C. 64.889. — M. O., Imprimeria Națională.

6 Sept și Dlecemonei

00466

S I R E ,

Sunt cel d'întâi care în anul 1939 am cerut desfiinţarea garzei de fer de sub conducerea lui Codreanu. De atunci în mod continuu am cerut Guvernului sa oprească întemeierea acestei organizaţii pe care o credeam periculoasă pentru Tara noastră pentru că , sub o doctrină care părea morala şi seducatoare pentru tineret, preconiza un sistem, care nu corespundea cu mentalitatea blândului nostru popor, acela al suprimărei prin asasinate a celor ce i stătea in calea sa .-

Vocea mea nu a fost ascultata şi numai târziu s'au luat masuri sa se stavilească o mişcare care luase o amploare foarte mare. De aceia crez ca nimeni mai puţin ca mine poate fi bănuit de simpatie pentru adepţii lui Codreanu.-

Am însă oroare de mijloacele violente de propaganda şi de cruzimile cari sunt un anacronism al vremurilor de astăzi şi cari au de scop să terorizeze populaţia ţarii şi ca rezultat să creeze o mentalitate de sălbăticie care distruge civilizaţia moderna .-

Când Guvernul Majestătii Tale a savârşit omorârea legionarilor cari fusesera condamnaţi şi întemniţaţi pentru faptele lor, deşi nu puteam aproba această execuţie totuşi înţelegeam cà pentru o raţiune superioara de Stat ea a avut loc.

Odată capeteniile suprimate atrasesem atenţiunea lui Armand Călinescu, atunci Ministru de Interne, că trebue să facă o destindere şi să readucă tineretul zăpăcit la raţiune prin mijloace paşnice, schimbând mentalitatea lor îmbolnăvită cu atât mai mult cu cât mulţi din acestia constituiau elemente cari puteau fi utile ţării noastre .-

Din nenorocire s'a continuat cu suprimarea vieţei multor aşa zişi gardişti născându-se astfel în tineret dorinţa de răzbunare pentru rude sau prieteni cari nu comiseseră nici un atentat putând da naştere la cea mai gravă pedeapsă, aceea a morţii, care nu exista până atunci în legislaţia noastră. Executările sumare fără judecată, fără ca victimele lor să-şi poată dovedi nevinovăţia, nu puteau de cât să îngrijească pe oamenii de ordine din ţară .-

Ele au avut un răsunet in odiosul atentat în contra Primului Ministru Armand Călinescu, omorât de un grup de tineri cari orbiţi numai de dorinţa de răzbunare, au pierdut orice simţimânt de patriotism în momente critice ale existenţei ţării noastre. Sângele vărsat transformă omul în fiară sălbatică şi chiamă vărsarea altui sânge.-

Fiecare victimă creează un simţământ de răzbunare a celor ce au avut legături de sânge sau de amiciţie cu cel mort .-

De aceia cei ce au puterea şi răspunderea trebue să se gândească bine înainte de a ordona atari execuţii , cari transformă omul în fiară .-

După omorul lui Armand Călinescu, opinia publică românească a fost tot atât de indignată ca dupe acela a lui Ion Duca, dar acele ce au succedat au schimbat simţământul cel bun în altul de oroare .-

Modul cum au fost executaţi asasinii pe stradă în locul în care ar fi trebuit înălţată o cruce pentru cel mort pentru datorie, modul cum au fost trupurile lor aruncate în stradă in timp de mai multe ore, fără a fi înmormântate conform ritului creştin, care absolvă păcatele după moarte. Apoi ceiace este şi mai grav macelărirea şi expunerea in strade a sute de oameni a căror complicitate în asasinatul Primului Ministru nu a fost dovedit, fără judecată a umplut de oroare şi de groaza populaţia ţarii .-

Cei ce au dat acest ordin nu s'au gândit desigur

că mulţi din cei omorâţi nu puteau avea nici un amestec în faptul criminal al câtorva zăpăciţi de ură şi de dorinţa răzbunării . Nu s'au gândit că acesti tineri studenţi, preoţi învaţători au rude şi prieteni in sufletul cărora se poate naşte acelaş simţământ de răzbunare care a condus pe avocatul Dumitrescu asasinul lui Armand Călinescu .-

Nu s'au gândit că se naşte in ţara noastră simţaminte de cruzime necunoscute până acum, că se distruge simţământul de justiţie care ar trebui să fie la baza Statului nostru.

Dar aceia ce este şi mai grav este că nu s'au gândit pe cine expun în viitor la răzbunări .

In urma regimului stabilit de Majestatea Voastră şi de suprimarea răspunderii ministeriale, pentru că Miniştrii nu raspund de cât in faţa Regelui, toate urile se concentreaza asupra Majestăţii Voastre intr'un moment în care ar trebui ca să nu existe in ţară de cât un singur simţamânt acela a solidarităţei naţionale in jurul Coroanei care trebue să fie chiagul ei .-

Străinii cari pândesc se pot prevala de orice turburare interna ca să intervină la noi cum au intervenit în Polonia .-

Coroana şi Tara sunt ameninţate . Am atras atenţia Majestăţii Voastre de pericolul ce este pentru dânsa, ca să se izoleze de toţi aceia pe care aceia pe care ar trebui să-i consulte în momentele grele ca cele de astăzi şi să ceară şi sfaturile unor persoane desinteresate care au o acţiune reală asupra Opiniei Publice .-

Din nenorocire nu am fost ascultat şi astăzi suferim cu toţii de această izolare a Majestătii Voastre .-

Am atras Majestăţii Voastre Atenţiunea asupra nemulţumirilor ce sunt în ţară pe care nu vi le aduce la cunoştinţă şi care nu au mijlocul să se manifesteze cât pe cale

subversivă azi inveninate prin cele ce se petrece prin propagandă străină .-

Pentru Tron şi pentru Tară este vremea ca Majestatea Voastră să facă o reacţiune puternică in opinia publică aducând la cârmă un Guvern de solidaritatea naţională care să inspire incredere care să aibă prestigiul necesar pentru a domina o situaţie internă şi externă periculoasă .-

Sunt al Majestaţei Voastre prea supus

PRESEDINTIA CONSILIULUI DE MINISTRI
-Serviciul Special de Informaţii-

No. 2040/C.C.E.

din Martie 1944.

00468

Către
MINISTERUL AFACERILOR STRAINE

Am onoarea a înainta alăturat, copie după memoriul întocmit de Tibor Eckardt, leader-ul opoziţionist maghiar aflat în Statele Unite.

Lucrarea a fost trimisă de scurt timp guvernului maghiar.

O apreciem a fi cu deosebire de interesantă întrucât cuprinde toate intenţiunile maghiare în materie de politică externă, văzute cu perspectiva pe care o dă situaţia de refugiat a lui T.Eckardt.

Se pare că, guvernul german şi-ar fi procurat o copie.

SEFUL SERV.SPECIAL DE INFORMATII
DIRECTOR GENERAL

00169

N O T A

...upra memoriului înaintat Primului-Ministru Kàllay de către partidul Independent al Micilor Agrarieni.

1. Intocmit la data de 31 Iulie 1943, imediat după demisia forţată a Ducelui Mussolini, memoriul tinde să arate erorile politicei care a dus Ungaria în războiul actual, preconizând nevoia unei noui orientări a politicei externe.

Astfel, după ce face un istoric al evenimentelor, memoriul analizează poziţia Ungariei în pactul tripartit, ajungând la concluzia că ea nu era obligată să intre în războiu, aceasta făcându-se numai datorită greşelilor bărbaţilor de stat unguri şi presiunei germane.

2. Din această constatare, memoriul trage concluzia că:

- Situaţia de beligerantă a Ungariei poate înceta oricând, fără a putea fi bănuită de călcarea pactului sau infidelitate faţă de aliaţii declaraţi şi că

- Din punct de vedere politic, Ungaria este obligată a se retrage din acest războiu, participarea ei fiind în contradicţie cu trecutul şi cu interesele vitale ale ungurimei.

Se menţionează că Ungaria a aderat la pactul tripartit numai datorită "prieteniei tradiţionale" cu Italia, astfel că ieşirea acesteia oferă o bază juridică "nu numai pentru retragerea Ungariei din războiu, dar şi pentru refacerea politicei greşite de până aci".

./.

3. Trecând apoi la propuneri concrete, memoriul preconizează :

- Necesitatea imperativă a recâştigării neutralităţii şi

- Indreptarea spre o politică curagioasă de legitimă apărare.

4. Ca măsuri concrete, aceste deziderate ar cere :

a. Inţelegere cu Sârbii în care scop este necesar :

- Pedepsirea vinovaţilor de atrocităţile din Bacica;

- Intoarcerea la bazele principiale ale pactului de amiciţie eternă ungaro-iugoslav;

- Litigiul teritorial să fie supus unui for internaţional, acceptându-se hotărîrea aceluia, iar până atunci, o înţelegere tranzitorie şi o lege a naţionalităţilor.

b. Inţelegere cu Croaţii pe baza următoarelor principii:

- Rezervă în privinţa relaţiilor dintre Sârbi şi Croaţi;

- Revenirea Croaţiei la Coroana Sfântului Ştefan, cu recunoaşterea vieţii de stat complect independente a Croaţiei şi paritate faţă de Ungaria.

c. Inţelegere cu Slovacii:

- Fie o autonomie similară celei acordate Croaţiei în 1868;

- Fie o uniune după modelul uniunei paritare austro-ungare.

d. Autonomia Ardealului, întocmindu-se din vreme un plan, faţă de care politica pan-română să nu poată opune un altul mai documentat din punct de vedere istoric, mai

./.

drept din punct de vedere al naţionalităţilor şi mai echilibrat.

Redactarea acestui plan este apreciată ca urgentă "întrucât s'ar putea creea eventualitatea ocupării Ardealului cu forţe militare".

e. Autonomia Ucrainei Subcarpatice, conform planului întocmit şi înaintat Parlamentului sub guvernul Teleky.

f. Inlăturarea tuturor germanofililor din viaţa publică a Ungariei.

g. Declararea Ungariei de nebeligerantă.

5. Analizând poziţia Ungariei în Europa centrală, memoriul menţionează riscul ieşirei din războiu, pentru a cărui diminuare se preconizează :

- Neutralizarea aşa zisei Coloana V-a;
- Restabilirea legalităţii constituţionale;
- O armată puternică;
- Rezolvarea în linii mari a problemei naţionalităţilor.

6. In ce priveşte situaţia militară, memoriul apreciază că Ungaria ar putea deveni teatru de războiu, printr'o intervenţie a armatelor anglo-americane prin Balcani sau pe calea aerului.

In această ipoteză, nu se vorbeşte deloc de o eventuală rezistenţă a armatei ungare, ci din contră se prevede rezistenţa armatei ungare faţă de Germani, însă numai "cu o parte din forţe", restul colaborând cu aliaţii în Balcani "după ce mai întâi ar fi luat în stăpânire Ardealul de Sud".

Se accentuiază chiar, că în orice eventualitate "este de preferat o încăerare cu trupele germane, în locul unei lupte cu Anglo-Saxonii".

./.

Se mai face aprecierea că "armata ungară de un milion, chiar cu armament încă insuficient", alături de Turcia, poate deveni o însemnată forţă militară în întreg bazinul dunărean şi în peninsula balcanică.

7. <u>Alte constatări interesante ce rees din memoriu</u> :

a. Memoriul nu uită să vorbească de "rolul Ungariei de menţinătoare şi organizatoare a ordinei", fiind străbătut de cunoscutul orgoliu maghiar.

In acest sens, se apreciază că Ungaria a fost "ciopârţită"la.Trianon nu pentrucă era un stat polinaţional, ci "în calitate de satelită şi exponentă a imperialismului german", deşi se recunoaşte că era "o ţară mânată de ambiţii oportuniste şi iluzii grand-eloquente".

Deasemenea se apreciază că numai din cauza grelei moşteniri lăsate de predecesori, Teleky nu a reuşit să împiedece ocuparea militară a Slovaciei de către Germani şi arbitrajul dela Viena care a rupt în două Ardealul.

b. Ca aprecieri asupra politicei interne ungare scoase în evidenţă de memoriu, menţionăm următoarele :

- Eroarea de a nu fi realizat reforma agrară, provocând astfel întinderea proletariatului agricol "într'o măsură fără pereche în Europa";

- Lipsa de înţelegere faţă de nevoile culturale ale naţionalităţilor şi în primul rând ale "harnicului popor român";

- Progromurile din Bacica împotriva Sârbilor;

- Atrocităţile contra Evreilor în taberile de muncă.

./.

Domnului General Cantacuzino
București

Domnule General,

Am fost pus în posesia acestei note informative, pe care găsesc de datoriea mea să v'o comunic și a cărei copie o alătur. Este o nespusă mândrie pentru noi, că șeful nostru, chiar de organul cari totdeauna caută să ne micșoreze, este atât de strălucit omagiat.

Să ne trăești, Dle General împreună cu iubitul nostru Căpitan.

Trăiască Legiunea

Craiova la 5 Iunie 1936.

Ajutor de șef al jud. Dolj
(ss) Dr. Ion Trifan

000173

LEGIUNEA JANDARMI
DOLJ
către
Prefectura jud. Dolj

Notiță informativă
Nr. 124 din 22 Mai 1936

Rezumat
Referitor la desvelirea crucei ridicate în amintirea Serg. Cavalerist Gh. Donici, ce a avut loc, la Lăcuța-Dolj, în ziua de 21 Mai a.c.
Printre cuvântările ținute s'a remarcat a Dlui. General Cantacuzino-Grănicerul.

Dragă Costachie
Tu este Dom Colonel Sturdza ?
Iată copia pe care ți-am promis-o și pe care ți-o trimit cu îmbrățișările mele de foarte bun.
Generalul Cantacuzino

Raportăm că eri 21 Mai 1936 la Lăcuța-Dolj a avut loc desvelirea unei cruci ridicate în amintirea eroului Sergent Gh. Donici de 68 ani, luptător cavalerist, voluntar în cunoscuta șarje dela Robănești.

Au participat D-nii: General Rosetti, Cantacuzino-Grănicerul, Rasoviceanu Comandantul Corpului Teritorial, Colonel Veleanu cu o delegație din partea Reg. 9 Roșiori Robănești, Regimentul I Călărași cu toți ofițerii, Colonel Sturza, Suțu și alți membri ai familiei eroului dispărut.

Au participat toate școalele din comunele vecine, pre-militarii, aproximativ 2000 persoane.

Un sobor format din 10 preoți a oficiat slujba religioasă. Un avion, venit dela București, a lansat peste cruce o splendidă jerbă de flori, după care a făcut o serie de acrobații uimitoare.

Garnizoana Craiova a trimis un excadron călare cu trompeți pentru paradă. După oficierea slujbei s'a desvelit crucea frumos lucrată și care are o înălțime de 3 m. S'au depus numeroase coroane și buchete de flori. Seria cuvântărilor a fost începută de Dl. Gen. Rosetti, care omagiază pe erou. Aduce mulțumiri inițiatorilor și laudă pe autorul crucei scluptate. Face frumoase îndemnuri pentru tineret.

Urmează la cuvânt Dl. Suțu, membru al familiei Donici, apoi în ordine D-nii: Colonel Veleanu în numele Reg. 9 Roșiori, Colonel Viișoreanu în numele Reg. I Călărași, General Cantacuzino, Rasovicianu și Mișu Pop proprietarul moșiei Lăcuța.

Dl. General Cantacuzino-Grănicerul, a spus între altele că fapta boerului moldovan Donici, a întrecut orice culme. A fost nebunia patriotismului, nebunia omului, nebunia sângelui, căci nebunie este să te arunci năprasnic în luptă și să lupți contra fierului.

Sacrificiul boerului moldovan, mort aci în Oltenia, trebue să fie imitat de toți cei de azi, atunci când va suna goarna la hotare.

Face apel la tineret să-și oțelească sufletele și să se adepe din exemplul acestui erou de 68 ani.

De remarcat este că în cuvântarea D-sale nu a făcut absolut nici o aluzie în legătură cu programul politic pe care îl reprezintă gruparea "Totul pentru Țară" a cărei conducător este.

Țăranii din mulțime, care l-au avut pe Dl. General de comandant, în răsboiu se uitau cu admirație la D-sa și-și exprimau în mod deosebit satisfacția de a-l fi revăzut.

Unul dintre ei mi-a afirmat textual : "Tot așa ne vorbea și ne ducea la luptă Dl. General, și numai în fruntea noastră era la Porcești".

După cuvântare a urmat defilarea în fața crucei. Au defilat: grupul de 14 inși veterani dela 1877, aclamați de mulțime. Bieții bătrâni cu pieptурile pline de

de decoraţii se sileau să ţină cadenţa. Au urmat ofiţerii din garnizoana Craiova, premilitarii şi excadronul călare.

După serbare, care a luat sfârşit la ora 16, asistenţa s'a îndreptat spre Craiova, iar locuitorii au rămas la pomenirea morţilor pentru care s'au adus multe pomeni.

Legiunea de Jandarmi-Dolj
Maior,
(ss) Istrate Gheorghe

Conform cu originalul
General [signature]

00474

S I R E ,

Când vin evenimente cari pun în pericol existența Țărei noastre, nu pot să nu vă trimit părerea mea .-

In Consiliul Coroanei, care a avut loc astăzi, știu că s'a discutat dacă pentru a se evita un războì cu Rusia nu trebue să le cedăm Basarabia și o mare parte din Bucovina. Nu știu ce hotărâre s'a luat dar simt că trebue să Vă dau și părerea mea .-

Soluția de a ceda amenințărilor rusești, pentru a evita un război, care ar putea să ne fie defavorabil , ar avea rezultate ușor de prevăzut :

1) Având in vedere reaua credință a Rușilor, nu cred că ei s'ar opri la cererile făcute astăzi printr'un ultimatûm. Vor continua ca și în provinziile baltice, profitând de demobilizarea armatăi, în urma cedărei făcute să ceară ocuparea cel puțin unei părți a Moldovei și unor baze din Dobrogea ca siguranță contra unui eventual conflict cu România.

2) Demoralizarea complectă a Țărei și a Armatei care este gata de luptă și care cedează o mare parte a teritoriului național numai in urma unei amenințări .-

3) S'a pus chestia cum Germania ar privi o ocupare rusească a Basarabiei și a Bucovinei .

Pentru mine este evident că evitarea unui războiu in acest moment in România i-ar conveni, dacă i se asigură exportul petrolului și alimentelor ce'i sunt necesare. Dar dacă i se declară categoric că ne vom apăra și la nevoe vom distruge exploatările noastre petrolifere ca să nu cază in mâinele vrășmașului, mai poate rămâne Germania impasibilă la un atare război ?

Riscurile sunt atât de mari și intr'un caz și într'altul ,dar in situația apărărei teritoriului nostru situația este remediabilă, cel puțin mai târziu .-

In 1877 România mică a mobilizat armata in contra Rusiei care ocupase cu armatele sale o mare parte din Țară și cerea cedarea a unei părți din Basarabia, Numai prin Congresul de la Berlin și în schimbul Dobrogei Rușii au putut 'o lua .-

In soluția cedărei, Țara va fi bolșevizată și orice energie românească devine pe viitor imposibilă .

Revendicărilor maghiare și bulgare nu ne vom mai putea opune.

România Mare distrusă din lașitate va face ca situația Majestăței Voastre să devină foarte gravă și orice solidarizare a tuturor românilor cu o hotărâre de o atare natură devine imposibilă.

26 Iunie 1940

Rămân al M.V. prea supus, ss)C.I.C.Brătianu

General Cantacuzino
.Str.Imprimeriei 3
telefon 3.05.54
Sunt complect surd din cauza
Otitei,deci să nu-mi telefonez.

București 20 Februarie 1935

00175

Dragă Costachie,

La nunta ta de argint,la care a fost Zetta şi Iancu Manu,Zetta nu ţ-a putut vorbi,dar,ai spus tu lui Iancu,că,dacă nu mă mai vezi,cauza este că, Garda de Fier,s'a dat de partea Lupeaschi,dovadă raporturile între Corneliu şi Cernăianca.

Asta n'ocrezi nici tu,pentru că şti prea bine că,unde este Generalul Cantacuzino,este lucru curat.

Mai şti iarăşi prea bine că nu sunt un prost care se lasă informat greşit,or să mă păcălească,pentru că scotocesc totul,atunci când este vorba de onoarea mea.

Iţi aduci aminte că la conservatori,îţi dădeam dreptate,că ştiam că Grigore Filipescu este o perfectă canalie,că am crezut să-l pot converti şi când am văzut că nu pot,te am urmat şi am plecat.

Aşa dar,cea ce ai spus lui Iancu Manu,este un pretext,o scuză a ta că nu mă mai vezi,pentru că îţi pare rău că nu mă mai vezi !

Adevărul este că Irena,Sfânta Irena,este liberală Ducistă,că îi este frică pentru ea,pentru tine şi pentru drăgălaşa voastră familie.Hotărât,zic că are dreptate;înti familia iei şi pe urmă eu,şi,sunt cel din urmă care să insiste şi să producă desbinare între voi.

Poate marele maiestru ce se chiamă "Timpul",vr'o dată şi n'ainte să mor,'m va da dreptate,dar,până atunci,lumea nu înţelege absolut nimica : ieşti fratele mieu,ai fost apărătorul mieu şi martorul mieu dupe proces,ar fi bine să înceteze această stare,în fond falşe.Cum ? ai apărat un pezevenghiu ? !.Să ne vedem,deci,din când în când(aşa cum a fost,spre pildă,când ne am întâlnit în tren)fără însă să faci politică cu noi,nici măcar să fi simpatizant,dar,hotărât şi cel puţin,neutru pentru Garda de Fier şi în relaţii cu bătrânul tău frate.Merg până la sacrificiu că nu am să te mai iau ca martor.Ce mai vrei ? ! .

Irena este prea deşteaptă ca să nu înţeleagă şi să nu convie,că suntem cu toţi ridicoli.Bine,bine,să n'o văd pe ea,pentru că aşa vrea,dar,pe tine, fostul mieu apărător ?? !!.

Acuma să-ţi explic : Chestia cu Lupeasca este calul de bătaie al şobolanilori, ca să ne compromită.

Corneliu este de o corectitudine,de o cinste şi de o consequenţă,care îi face onoare,plus că este un cap,un mistic şi un"ce",care,cu o plăcere, să-i zicem sadică,se sacrifică pe altarul Patriei Naţionaliste.De 12 ani, om tânăr,nu se duce nicăieri,la nici-o petrecere,se târâie în mizerie şi boală pe toate cimenturile tutulor închisorilori,şi,nu are altă ţintă de cât binele ţărei şi mândria personală.Este singurul nostru om politic care nu s'a tocmit nici în ţară nici în străinătate şi care nu s'a plecat nimănuia, nici Regelui !.

Eu,dragă Costachie,sunt ce sunt,'m cunoşti şi măselele din gură,pe care nu le mai am.

Fă te rog apropierea între Corneliu şi mine şi vei înţelege,lăsând la o partea chestia de etate sau de nume,de ce suntem împreună şi de ce sunt şi rămân cu Corneliu în Garda de Fier.

Chestia Lupeaschi,calul de bătaie,al liberalilori-jidani,inventată ca să ne compromită,isvoreşte dintr'o întâmplare pe care o speculează inamici Neamului.

Innainte de a sta în strada Ferdinand pe la Obor,Corneliu a stat,vecin, în "Isvor",(într'o stradă mică) poartă în poartă cu un Domn Cernăianu.Azi un salut,mâine încă unul,au făcut cunoşciinţă de bună ziua.Când a plecat Corneliu de la mine în noaptea furtunoasă cu crimele şi vandalismele disolvărei,(eu stau lângă Isvor) tracat ca o fiară sălbatecă de poliţia liberală, proscris şi condamnat la moarte,ne mai având unde merge,paşi 'l au dus în vechiul său cartier şi a nemerit şi la Dl.Cernăianu,căruia i-a cerut hospitalitate.Doamna,chiemată,a început să urle : "Cine te-a trimis aci ?!" "Vrei să mă nenoroceşti ?!""Cine te-a trimis !?"şti că sunt rudă cu Dna. Lupescu!?(Duduia) !!!???.Corneliu rămas cu gura căscată,spune :"Nu ştiam [illegible] rog să mă iertaţi.Mă duc.""Nu ! să nu te duci că te vede poliţia, să stai aci şi eu trimit de îndată la Sinaia cu o maşină să ne dea instrucţiuni".Dupe câte-va ore instrucţiunile au fost,să plece,şi,Corneliu împreună cu un legionar cu care era,nu a mai aşteptat să fie daţi afar,ci,au şters-o repede,de teamă ca Cernăianca să nu asmuţă poliţia la eşirea lor.

La Crăciuneasca(acea de la proces) a stat mai multe zile aşa că se face confuzie între Cernăianca şi Crăciuneasca,confuzie pe care o speculează şobolani liberali inamici noştri de moarte.

Iată la ce se rezumă subvenţia pe care o primim de la Jidancă,şi,să ştii,dragă Costachie,că nu primim subvenţie de la nimeni nici din ţară nici din străinătate şi că suntem absolut nepătaţi,săraci,dar,curaţi.

Acuma,dragă Costachie,acuma că ieşti informat şi <u>bine informat</u> nu numai că nu trebuie să crezi baliverne le liberale,dar,să desminţi categoric şi să le spui că Corneliu Codreanu şi Generalul Cantacuzino sunt incapabili să facă o porcărie.

Profită de ocazia că sunt în pat bolnav de o lună de "Otită " şi că x sufăr de mi-a eşit ochii,ca să vii să mă vezi pentru cinci minute.Vom relua, ast-fel,relaţiunile diplomatice întrerupte şi în urmă vei veni din când în când.

Să nu aibe grije Irena,la voi nu viu de cât chiemat şi dacă n'o rog, ea trebuie să ştie că sunt bine crescut şi că îi stau la dispoziţie.

Cu dragoste şi invariabil al tău.

General Cantacuzino

G Cantacuzino

General Cantacuzino
3 Str. Imprimeriei 3
telefon 3.05.54.–
Sunt Complect Surd din Cauza Otitei, deci să nu-mi telefonezi.–

Bucuresti 20 Februarie 1935.

00176

Dragă Costache.–

La nunta ta de argint, la care a fost Zetta și Iancu Manu, Zetta nu ți-a putut vorbi, dar, ai spus tu lui Iancu, că, dacă nu mă mai vezi, cauza este că, Garda de Fier, s'a dat de partea Lupeascăi, dovadă raporturile între Corneliu și Cernăianca.–
Asta n'o crezi nici tu, pentru că știi prea bine că, unde este Generalul Cantacuzino, este lucru curat.–
Mai știi iarăși prea bine că nu sunt un prost care se lasă informat greșit, or să mă păcălească, pentru că scotocesc totul, atunci când este vorba de onoarea mea.–
Iți aduci aminte că la conservatori, îți dădeam dreptate, că știam că Grigore Filipescu este o perfectă canalie, că am crezut să-l pot converti și când am văzut că nu pot, te am urmat și am plecat.–
Așa dar, ceace ai spus lui Iancu Manu, este un pretext, o scuză a ta că nu mă mai vezi, pentru că îți pare rău că nu mă mai vezi!
Adevărul este că Irena, Sfânta Irena, este liberală Ducistă, că îi este frică pentru ea, pentru tine și pentru drăgălașa voastră familie. Hotărât: zic că are dreptate; întâi familia ei și pe urmă eu, și, sunt cel din urmă care să insiste și să producă desbinare între voi.–
Poate marele maiestru ce se chiamă "Timpul", n'o dată și n'ainte să mor, îmi va da dreptate, dar, până atunci, lumea nu înțelege absolut nimica: ești fratele mieu, ai fost apărătorul mieu și martorul mieu dupe proces, ar fi bine să înceteze această stare, în fond falsă. Cum? ai apărat un pezevenghiu?!. Să ne vedem, deci, din când în când (așa cum a fost, spre pildă, când ne am întâlnit în tren) fără însă să faci politică cu noi, nici măcar să fi simpatizant, dar, hotărât și cel puțin, neutru pentru Garda de fier și în relații cu bătrânul tău frate.– Merg până la sacrificiu că nu am să te mai iau ca martor. Ce mai vrei?!..
Irena este prea deșteaptă ca să nu înțeleagă și să nu convie, că suntem cu toți ridicoli. Bine, bine, să n'o văd pe ea, pentru că așa vrea, dar, pe tine, fostul mieu apărător??!!
Acuma să-ți explic: Chestia cu Lupeasca este calul de bătaie al Sobolanilor, ca să ne compromită.–
Corneliu este de o corectitudine, de o cinste și de o

Consequentă, care îi face onoare, plus că este un <u>cap</u>. un mistic şi un "Ce.", care, cu o plăcere, să-i zicem sadică, se sacrifică pe altarul Patriei Naţionaliste. De 12 ani, om tânăr, nu se duce nicăieri, la nici o petrecere, se tărăie în mizerie şi boală pe toate cimenturile tuturor închisorilor, şi nu are altă ţintă decât binele ţării şi mândria personală. Este singurul nostru om politic care nu s'a tocmit nici în ţară nici în străinătate şi care nu s'a plecat nimănuia, nici Regelui!.-

Eu, dragă Costachie, sunt ce sunt, îmi cunoşti şi măselele din gură, pe care nu le mai am.-

Fă te rog apropiera între Corneliu şi mine şi vei înţelege, lăsând la o partea chestia de etate sau de nume, de ce suntem împreună şi de ce sunt şi rămân cu Corneliu în Garda de fier.-

Chestia Lupieschi, calul de bătaie, al liberalilor-jidani, inventată ca să ne compromită, izvoreşte dentr'o întâmplare pe care o speculează inamicii Neamului.-

Innainte de a sta în strada Ferdinand pe la Obor, Corneliu a stat, vecin, în "Isvor" (într'o stradă mică) poartă în poartă cu un domn Cernăianu. Ei şi un salut, mâine încă unul, au făcut cunoştinţă de bună ziua. Când a plecat Corneliu de la mine în noaptea furtunoasă cu crimele şi vandalismele disolvărei, (eu stau lângă Isvor) vânat ca o fiară sălbatecă de poliţia liberală, proscris şi condamnat la moarte, ne mai având unde merge, paşii l-au dus în vechiul său cartier, şi a nemerit şi la D-lui Cernăianu, căruia i-a cerut hospitalitate. Doamna, chiemată, a început să urle: "Cine te-a trimis aci?!" "Vrei să mă nenoroceşti?!" "Cine te a trimis!?" "Ştii că sunt rudă cu D-na Lupescu!? (Duduia) !!!???. Corneliu rămas cu gura căscată, spune: "Nu ştiam Doamnă. Vă rog să mă iertaţi. Mă duc." "Nu! să nu te duci că te vede poliţia, să stai aci şi eu trimit de îndată la Sinaia cu o maşină să ne dea instrucţiuni" Dupe câte-va ore instrucţiunile au fost, să plece, şi, Corneliu împreună cu un legionar cu care era, nu a mai aşteptat să fie dat afar, ci, au şters-o repede, de teamă ca Cernăianca să nu asmuţă poliţia la eşirea lor.-

La Crăciuneasca (acea de la proces) a stat mai multe zile aşa că se face confuzie între <u>Cernăianca</u> şi <u>Crăciuneasca</u>, confuzie pe care o speculează şobolanii liberali inamicii noştri de moarte.-

Iată la ce se rezumă subvenția pe care o primim de la Jidancă, și, să știi, dragă Costache, că nu primim subvenție de la nimeni nici din țară nici din străinătate, și că "suntem absolut nepătați", săraci, dar, curați.-

Acuma, dragă Costache, acuma că ești informat și bine informat, nu numai că nu trebue să crezi baliverenele liberale, dar, să desminți categoric și să le spui că Corneliu Codreanu și Generalul Cantacuzino sunt incapabili să facă o porcărie.-

Profită de ocazia că sunt în pat bolnav de o lună de "Otită" și că sufăr de mi-a eșit ochii, ca să vii să mă vezi pentru cinci minute. Vom relua, ast-fel, relațiunile diplomatice întrerupte și în urmă vei veni din când în când.-

Să nu aibe grijă Irena, la voi nu vin decât chiemat și dacă n'o rog, ea trebue să știe că sunt bine crescut și că îi stau la dispoziție.-

Cu dragoste și invariabil al tău.-

General Cantacuzino

00478

Ion Sturdza
1 STR. CARAGEA VODĂ
BUCUREȘTI III
RUMANIA

February 18 1946

478bis

The Whitehead Stamping Co.
1667 Lafayette Blvd.

I would be grateful to obtain litterature about your standard punching tools, as adverdised for in"STEEL", Nov. 1945 issue.

It is probable that with the return of normal trade conditions the rumanian market will be open for machine parts previously delivered by the german industry.

Yours sincerely,

Ion Sturdza

479

1 STR. CARAGEA VODĂ
BUCUREŞTI III

The Whitehead Stamping Co.
1667 Lafayette Blvd.

18 Febr.946

479 515

The Whitehead Stamping Co.
1667 Blvd.Lafayette.

Aş fi recunoscător să obţin catalogul D-Voastră cu privire la uneltele perforatoare, standard precum sunt anunţate în "Steel" din Noembrie 1945.

Este probabil că odată cu revenirea la condiţiuni normale de comerţ, piaţa românească va fi deschisă pentru piese de maşini furnizate înainte de industria germană.

Al D-Voastră

Ion Sturdza

00479

480.

Domnule M

480bis.

KOSUTH NÉPL 28 August/94

MANCHESTER GUARDIAN NU ESTE DE ACORD CU ATITUDINEA D-lui BEVIN FATA DE UNGARIA

Manchester Guardian se ocupă, într'un interesant articol, de Ungaria. Subliniază o parte a cuvântării D-lui Bevin - "în Statele balcanice un regim dictatorial este schimbat prin altul" - şi nu socoteşte bine că Dl. Bevin generalizând, încadrează aici şi Ungaria.

In Ungaria, scrie ziarul, în actualul guvern sunt reprezentate toate partidele. Guvernul este format din trei comunişti, trei social-democraţi, trei mici agrarieni, doi ţărănişti, un reprezentant al partidului democratic cetăţenesc şi doi generali. La conducerea ţării au un cuvânt hotărîtor şi cele şasezeci şi trei de sindicate. Este evident deci că nicio fracţiune nu este înăbuşită. Sibgur partidul democratic cetăţenesc se simte,datorită importanţei sale, oarecum nebăgat în seamă. Intr'adevăr, ar fi corect dacă alegerile ar putea fi cu totul libere şi ar asigura pentru fiecare partid locul corespunzător.

La sfârşit, ocupându-se de personalităţile în afară de partide, ziarul scrie: " Nu ne vine să credem că majoritatea Ungurilor ar vrea să sprijinească crucile cu săgeţi, pe şvabi sau acele elemente periculoase, care au adus odată ţara la dezastru".

(NTI)

Kossuth Népe 28 August 1945

00481

Manchester Guardian nu este de acord cu atitudinea D-lui Bevin față de Ungaria

Manchester Guardian se ocupă, într'un interesant articol de Ungaria. Subliniază o parte a cuvântarii D-lui Bevin – „în statele Balcanice un regim dictatorial este schimbat prin altul" – și nu socotește bine că D-l Bevin generalizând încadrează aici și Ungaria.

In Ungaria – scrie ziarul – în actualul guvern sunt reprezentate toate partidele. Guvernul este format din ~~doi~~ trei comuniști, trei socialdemocrați, 3 trei mici agrarieni, și doi țărăniști un reprezentant al partidului democratic cetățenesc și doi generali. In conducerea țării au un cuvânt hotărâtor și cele șasezeci și trei de sindicate. Este evident deci că nici o fracțiune nu este înlăturată. Singur partidul democratic cetățenesc nu este datorită importanței sale, oarecum nebăgat în seamă.

Intr'adevăr ar fi corect dacă alegerile ar putea fi cu totul libere și ar asigura pentru fiecare partid locul corespunzător.

In sfârșit ocupându-se de personalitățile în afară de partide ziarul scrie: „Nu ne vine să credem că majoritatea Ungurilor, ar vrea să

Kossuth Népe 28 August 1945

00482

Manchester Guardian nu este de acord cu punctul de vedere al D-lui Bevin în problema Ungariei.

Manchester Guardian se ocupă într'un interesant articol de Ungaria. Subliniind acea parte a cuvântării D-lui Bevin în care afirmă că „în statele balcanice un regim dictatorial a fost schimbat prin altul" privește rău faptul că generalizând D-l Bevin a încadrat aici și Ungaria.

In Ungaria - scrie ziarul - guvernul actual este format în proporție egală din reprezentanții tuturor partidelor.

sprijinească crucile ce safați, pe svabi sau acele elemente periculoasă care au adus odată țara la dezastru. (UTI)

═

Demeter János : A nemzetiségi kérdés a Dunavölgyében és a Szovjetunióban (Problema naționalităților în valea Dunării și în Uniunea Sovietică)

00183

In editura Comunității Naționale Maghiare (Magyar Népi Szövetség) din Cluj a apărut în prima jumătate a acestui an o broșură de 55 pagini ~~scrisă de Dr. Dem~~ Ioan ~~Demeter~~ despre problema naționalităților în valea Dunării și Uniunea Sovietică. Autorul ei Ioan Demeter este un publicist ungur din Transilvania care fost redactor al ziarului Keleti Ujság, cunoscut înainte de 1940 ca unul din agenții deghizați ai revizionismului maghiar iar după arbitrajul dela Viena ca un mare dușman a ~~tot~~ ce era românesc în Transilvania de nord. Astăzi trăind ~~tot~~ la Cluj este unul din intelectualii fruntași ai Comunității maghiare din ~~Ar~~ Transilvania și candidatul acestei pentru o catedră la Facultatea de drept al Universității maghiare —.

~~Începând printr-o~~ ~~E kapata prin lumina prisma teoriilor~~
~~Broșura începe~~
~~Broșura începe prin a arăta starea situației numerice~~
a ~~naționalităților din~~

Privind problema naționalităților prin prisma-teoriilor socialiste autorul își fixează punctele principiale între cele doi poli — Situația cea mai proastă acea a ~~masei~~ naționalităților —

Schimbări în statutul teritorial al Cehoslovaciei

~~Românul Nou~~,

Erdélyi Szikra – 13 Mai 1945 (Scânteia Ardeleană)

Pasagiile mai importante

~~Adunarea~~ ~~În~~ ~~Di~~ discursurile ținute la adunarea comitetului regionalei Cluj a ~~pa~~ Partidului Comunist, după darea de seamă ~~com~~ publicate în ziarul:

Vaida Vasile secretarul regionalei Cluj:

Nicolae Goldberger: „O parte a burgheziei noastre s'a fost contaminată ~~stăpânită~~ de fascism". Acei care s'au îmbogățit în timpul războiului nu sunt încă alături de noi. Noi am învins la 6 Martie reacțiunea dar ~~nu am distrus-o~~ nu o putem distruge dacă nu înțelegem acest lucru și ~~nici~~ felul cum este compus guvernul la care trebuie să colaboreze toate paturile

13 Febr.1946

00486

Dragă D-le Dozi

Situaţia specială creată de dispariţia Germaniei depe piaţă va permite, atunci când comerţul nostru extern va reîncepe, să importăm din Olanda anumite produse pe care schimbul nu le permitea până acum.

Fiind expert în tehnica emaiajului fierului m'am gândit să intru în legătură cu "Ferro-Enameling Co." pentru a obţine reprezentanţa sau orice altă formă de colaborare pentru a extinde în România piaţa de desfacere a firmei.

Solicit din partea bună voinţei D-Voastră promisiunea să indic numele D-Voastră pentru o eventuală referinţă pe care casa din Rotterdam ar putea eventual să mi-o ceară.

Al D-Voastră

In Sturdza

Ing.chimist.

13 Febr.1946

00187

Dragă D-le Dozi

Situaţia specială creată de dispariţia Germaniei depe piaţă va permite, atunci când comerţul nostru extern va reîncepe, să importăm din Olanda anumite produse pe care schimbul nu le permitea până acum.

Fiind expert în tehnica emaiajului fierului m'am gândit să intru în legătură cu "Ferro-Enameling Co." pentru a obţine reprezentanţa sau orice altă formă de colaborare pentru a extinde în România piaţa de desfacere a firmei.

Solicit din partea bunăvoinţei D-Voastră promisiunea să indic numele D-Voastră pentru o eventuală referinţă pe care casa din Rotterdam ar putea eventual să mi-o ceară.

Al D-Voastră

In Sturdza

Ing.chimist.

00485

D-lui

Carol Dozi

Consul General al Olandei

488

545

D-lui

Carol Dozi

Consul General al Olandei

1 STR. CARAGEA VODĂ
BUCUREȘTI III

13 Fevrier 1946

Cher Monsieur Dozi

La situation spéciale crée par la disparition de l 'Allemagne du marché permettra, le jour ou notre commerce extérieur sera ouvert, d'importer de Hollande certains produits que le change a prohibé jusqu'ici.

Ètant expert dans la technique de l'èmaillage du fer, j'ai pensé entrer en liaison avec la "Ferro-Enameling Co", afin d'obtenir la représentance ou toute autre forme de collaboration pour ètendre en Roumanie le debouché de cette maison.

Je sollicite de votre amabilité la permission d'indiquer votre nom pour une èventuelle rèférence que la maison de Rotterdam dèsirera probablement avoir.

Trés sincérement a vous

Ion Sturdza

Ion Sturdza
ingenieur chimiste

00490

Mr. Charles Dozi
Consul General des Pays Bas

1 STR. CARAGEA VODĂ
BUCUREȘTI III

Apr.5. 946

00491

Scumpă dragă Mary

Te-ai mutat la ţară ? Cum te simţi acolo ? Sper că cei pe care îi iubeşti te înconjoară cu căldura lor,în acea minunată grădină care se numeşte Anglia. Ne gândim atât de des la d-ta şi la greutăţile pe care trebue să le ai cu şoldul. In zilele noastre unii cred că e o ruşine să ajuţi sufletele, ei preferă să ajute maşini şi prin aceasta pierd orice umanitate. Ai primit a doua mea scrisoare ? Fiecare săptămână e scurtă şi trece,pe când fiecare clipă e grea şi parcă nu se isprăveşte.

Fiecare lucru este greu în zilele noastre cu toate că pentru unele lucruri cred că o ducem mult mai bine decât alţii. Când eram mică şi plângeam pentru ceva,mi se spunea: "gândeştete cât de nenorociţi sunt alţii !" ceiace îmi mărea durerea. Nu înţelegb cum nenorocirea,fie şi a unui duşman,poate deveni o consolare.

Sandra este la Bran. A fost foarte bolnavă şi e tare slăbită. Aş vrea s'o văd; e atât de dulce.

Acum 2 săptămâni am căzut şi am avut o coastă probabil plesnită. Până când am ştiut ce am,eram destul de necăjită şi povesteam la toată lumea,ca un copil,ce rău am căzut. Când mi s'a spus că am o coastă fracturată, m'am simţit mai bine. Ciudate lucruri se petrec în mintea noastră,despre care noi nu ştim nimic

Ce face Mihai ? Ce are de gând să facă căci îmi

închipui că mutările sunt o dificultate pretutindeni şi cer timp.

Bietul Stroe iubeşte muzica şi ar dori să cânte. Scrie muzică dar nu ştiu dacă e bună sau nu. Părinţii săi îl neglijează. Nu ştiu cum îşi dă examenele, ingineria e grozav de grea. El pare să trăiască într'un vis şi din când în când lucrează câteva nopţi la desenele sale. Nu cred că l-ai recunoaşte, are o faţă prelungă acum. Doar după o cercetare foarte atentă pot să-mi dau seama că are tâmplele tot atât de depărtate. Mâinile, dacă ar fi puţin mai îngrijite ar fi frumoase. Numai e deloc atât de urât cum era ca copil. Sandra este aproape aşa cum ai lăsat-o, cu excepţia buclelor. Este f. nenorocită că pare atât de tânără şi are sentimentul că este o insultă personală.

Colette a lucrat f. greu pentru părinţii mei în toţi anii aceştia. Iţi trimite toată dragostea. Devine treptat surdă. Tatiana trăeşte majoritatea timpului cu părinţii mei. A pierdut tot pământul şi mama cu întreaga familie încearcă să-l recâştige.

Cu multă dragoste pentru voi amândoi, dela noi toţi. Am dori atât de mult ca Anthony să poată veni !

Toată dragostea noastră pentru el

Pici.

Apr.5. 946

Scumpă dragă Mary

Te-ai mutat la ţară ? Cum te simţi acolo ? Sper că cei pe care îi iubeşti te înconjoară cu căldura lor,în acea minunată grădină care se numeşte Anglia. Ne gândim atât de des la d-ta şi la greutăţile pe care trebue să le ai cu şoldul. In zilele noastre unii cred că e o ruşine să ajuţi sufletele, ei preferă să ajute maşini şi prin aceasta pierd orice umanitate. Ai primit a doua mea scrisoare ? Fiecare săptămână e scurtă şi trece,pe când fiecare clipă e grea şi parcă nu se isprăveşte.

Fiecare lucru este greu în zilele noastre cu toate că pentru unele lucruri cred că'o ducem mult mai bine decât alţii. Când eram mică şi plângeam pentru ceva,mi se spunea: "gândeştete cât de nenorociţi sunt alţii !" ceiace îmi mărea durerea. Nu înţeleg cum nenorocirea,fie şi a unui duşman,poate deveni o consolare.

Sandra este la Bran. A fost foarte bolnavă şi e tare slăbită. Aş vrea s'o văd; e atât de dulce.

Acum 2 săptămâni am căzut şi am avut o coastă probabil plesnită. Până când am ştiut ce am,eram destul de necăjită şi povesteam la toată lumea,ca un copil,ce rău am căzut. Când mi s'a spus că am o coast fracturată, m'am simţit mai bine. Ciudate lucruri se petrec în mintea noastră,despre care noi nu ştim nimi

Ce face Mihai ? Ce are de gând să facă căci îmi

închipui că mutările sunt o dificultate pretutindeni şi cer timp.

00-21

Bietul Stroe iubeşte muzica şi ar dori să cânte. Scrie muzică dar nu ştiu dacă e bună sau nu. Părinţii săi îl neglijează. Nu ştiu cum îşi dă examenele, ingineria e grozav de grea. El pare să trăiască într'un vis şi din când în când lucrează câteva nopţi la desenele sale. Nu cred că l-ai recunoaşte, are o faţă prelungă acum. Doar după o cercetare foarte atentă pot să-mi dau seama că are tâmplele tot atât de depărtate. Mâinile, dacă ar fi puţin mai îngrijite ar fi frumoase. Numai e deloc atât de urât cum era ca copil. Sandra este aproape aşa cum ai lăsat-o, cu excepţia buclelor. Este f.nenorocită că pare atât de tânără şi are sentimentul că este o insultă personală.

Colette a lucrat f.greu pentru părinţii mei în toţi anii aceştia. Iţi trimite toată dragostea. Devine treptat surdă. Tatiana trăeşte majoritatea timpului cu părinţii mei. A pierdut tot pământul şi mama cu întreaga familie încearcă să-l recâştige.

Cu multă dragoste pentru voi amândoi, dela noi toţi. Am dori atât de mult ca Anthony să poată veni !

Toată dragostea noastră pentru el

Pici.

00195

Dragă Mary,

Soţul lui Fof, Mihai Pop, pleacă la Londra şi sper că va putea să te vadă. Fof aşteaptă din zi în zi al treilea copil care va fi sper tot atât de dulce ca ceilalţi doi băeţi.

Mă întreb dacă cealaltă scrisoare a mea n'a fost trimisă la Nr.24 în loc de Nr.2.

Sper că-ţi place la ţară. Scrieme dacă poţi. Aveţi vreo apă prin apropiere.

Cu mult drag

Pici

00196

Dragă Mary,

Soţul lui Fof, Mihai Pop, pleacă la Londra şi sper că va putea să te vadă. Fof aşteaptă din zi în zi al treilea copil care va fi 'sper tot atât de dulce ca ceilalţi doi băeţi.

Mă întreb dacă cealaltă scrisoare a mea n'a fost trimisă la Nr.24 în loc de Nr.2.

Sper că-ţi place la ţară. Scriene dacă poţi. Aveţi vreo apă prin apropiere.

Cu mult drag

Pici

00597

Max **Funk** se găseşte internat într'un lagăr dela Focşani, sau se mai afla în Ianuarie 1946, prins de Ruşi.

Când a venit în România ultima dată, era reprezentant comercial.

A locuit multă vreme în Anglia, unde au fost cunoscute fiicele sale.

El cere să se intervină în favoarea sa căci are o boală de rinichi şi n'ar putea suporta prea multă vreme internarea.

El cere să se ia informaţii sau să fie înştiinţaţi Britich ... Steel Comp. 47 Victoria Street.

Oswald Balfour

Lord Tropman

Nils Testup

Martin Tenkins.

00408

Max Funk se găseşte internat într'un lagăr dela Focşani, sau se mai afla în Ianuarie 1946, prins de Ruşi.

Când a venit în România ultima dată, era reprezentant comercial.

A locuit multă vreme în Anglia, unde au fost cunoscute fiicele sale.

El cere să se intervină în favoarea sa căci are o boală de rinichi şi n'ar putea suporta prea multă vreme internarea.

El cere să se ia informaţii sau să fie înştiinţaţi Britich ... Steel Comp. 47 Victoria Street.

Oswald Balfour

Lord Tropman

Nils Testup

Martin Tenkins.

Lady Palairet

2 Eldon Road

London W 8

sau

Nells

Frome

Somerset.

00799

00500

Lady Palairet

2 Eldon Road

London W 8

sau

Nells

Frome

Somerset.

Dear Mary,

Fof's husband, Mihai Pop, is going to London and I hope he will be able to see you. Fof is waiting from day to day for her third baby which, I hope, will be as sweet as the other two boys.

I wonder if my other letter was not sent to 24 Eldon Road instead of No 2.

I do hope you are enjoying the country. Write

if you care to tell us about it. Is it near the water anywhere?

Much, much love to all

Piri

april 5th. 1946

Dear, very dear, Mary

Have you moved (?) to the country? How do you feel there? I do hope you have nice people you love round you to keep you warm, in that lovely garden called England. We so often think of you and of the difficulty you must have with your hip. Nowadays some people think it a shame to help souls; they prefer to help machines and they often lose all humanity doing it. Did you get my second letter? Every week is short and they fly by, while every moment is heavy and never seems to end.

Everything is difficult nowadays, though I suppose that for some things we are much better off than others. When I was small and suffered for anything and cried, one used to tell me: "think how miserable others are!" which increased my pain. I cannot see how even a foe's misery can be a consolation.

Sandra is in Biau. She has been very ill and very badly weakened. I am longing to see her; she is so sweet.

A fortnight ago I fell and had a rib probably

With much, much love to you both and from us all; and much "dos" for all. How we wish Anthony would come! give him our love

yours ever
Pici

splinted a little inside. Untill I knew what it was, I was rather miserable and told everybody, like a child, what a bad fall I had ~~made~~ had. When I was told my rib was broken, I was better. Very funny things happen in our minds that we do not know of.

How is Michael? What does he do or what does he intend doing, for, I suppose, moving is a difficulty everywhere and takes time.

Poor Stioe loves music and would like to play. He writes ~~things~~ music, but I do not know if it is good or not. His parents have neglected him. I really do not know how he passes his exams ~~out~~, the engeneering school is frightfully difficult. He seems to go about dreaming, and now and then spends a few nights over his drawings. I do not think you would know him, he has a long face now. Only on very careful examination can I see his temples are still wide apart. His hands, if they were a little better kept, would be his best feature. He is not at all as plain as a little boy. Sandra is nearly as you left her exept for her plaits. She is very sad to look young, and seems to find it a personal offence.

Colitte has been working frightfully hard for my parents all these years. She sends you her love. She is getting

quite deaf. Tatiana is living mostly with my parents. She has lost all her land, and my mother and all the family try to get it back.

et ne pourrait supporter
trop longtemps son emprisonnement.

00503

Il demande qu'on prenne
des informations ou qu'on
prévienne :

British Ja Steel Comp.
47 Victoria Street

Oswald Balfour
Lord Tropman
Nils Testrup
Martin Tenkins

Max Funk se trouve interné au camps de Focşani, on s'y trouvait encore en Janvier 46, pris par les Russes.

Quand il est venu en Roumanie en dernier lieu, il etait représentant commercial.

Il a habité longtemps l'Angleterre, où ont été élevées ses filles.

Il demande qu'on intervienne en sa faveur car il a une maladie de reins

00504

Lady Palairet

2 Eldon Road

London W 8

or

Mells

Frome Somerset

00505

N O T A
----

de documentele găsite la percheziția domiciliară ce s'a efectuat în ziua de 30 August 1947, la domiciliul lui C.R. Sturza din Str. Caragea Vodă Nr. 1.

1). O scrisoare a Generalului Cantacuzino din 20 Februarie 1935, adresată lui Costache (C.R. Sturza) în care este vorba de Corneliu Codreanu și Garda de Fier.

2). O notiță informativă trimisă de legionarul Dr. Ion Trifan, generalului Cantacuzino, în care este vorba și de colonelul Sturza.

3). Un document intitulat "Sire" din 26 Iunie 1940 și semnat de C.I.C. Brătianu, în care este vorba de Consiliul de Coroană la care s'a discutat dacă pentru a se evita un războiu cu Rusia nu trebue să se cedeze Basarabia și o parte din Bucovina.

4). Un document intitulat "Sire", nesemnat în care se atrage atențiunea Regelui de asasinatele comise asupra legionarilor de către autorități.

5). Un document intitulat "Excelența" nesemnat, din 28 Decembrie 1940, în care este vorba de revizionismul maghiar.

6). Un manifest intitulat "Frați din România Liberă" din 2 Noembrie 1941 emis la Cluj, semnat cu inițialele A.d.N., în care sete vorba de ororile la care erau supuși românii rămași sub ocupația ungară din Transilvania.

7). O schiță în proză în care se batjocorește miniștrii comuniști.

./.

8). O adresă a Preşed. Cons. de Miniştri S.S.I. semnată de Eugen Cristescu către Minist. Af. Străine cu anexa (memoriul întocmit de Tibor Eckardt, leaderul opoziţionist maghiar aflat în Statele Unite, din Martie 1944.

9). Un referat schema şi notiţe (pe trei coli) în legătură cu organizarea Secretariatului General al Presei din Ministerul Propagandei.

10). Şase file volante scrise de mână şi intitulate "Presa în România Legionară".

11). Două hărţi ale României cu însemnări în legătură cu evoluarea sborurilor aviaţiei americane de bombardament din timpul războiului.

12). O mapă de hârtie cuprinzând 5 file ce reprezintă notiţe referitoare la atitudinea D-lui Bevin faţă de Ungaria.

13). O mapă cuprinzând discursul lui Hitler şi 11 broşuri engleze şi franceze de propagandă.

14). O mapă intitulată "politice" cu decupări din ziare vechi, scrisori, adrese, şi copii depe unele articole politice din ziare vechi.

15). Un notes cu antetul "Ministerul Propagandei Naţionale"-Cabinetul Secretarului General - cu 5 file, cuprinzând notiţe referitoare la broşuri legionare cu caracter de propagandă, precum şi notări ziaristice.

16). Un notes cu patru pagini scrise şi care se referă la poziţia Ungariei faţă de Ardeal.

17(. Un caet cuprinzând Numele şi telefoanele respective ale cunoştinţelor familiei C. R. Sturza.

18). O scrisoare semnată de Ion Sturdza, în care este vorba de materiale, adresată The. Whitehead Stampi

./.

Co. 1667 Blvd. Lafayette.

19). O notă intitulată "Transilvania parte integrantă din Ungaria".

20). O scrisoare a lui Ion Sturdza adresată Genovievna Maxwell, Philadelphia - U.S.A.

21). O scrisoare trimisă de Maria Irina Sturdza, generalului german von Rottkirche din Tiraspol căruia îi recomanda într'un serviciu german pe Liuba Gluchowa, emigrantă rusă.

22). O scrisoare, o adresă a Consulatului General al Argentinei din Lisabona precum şi un paşaport argentinian pe numele Armando Rosinger din Bucureşti Str. Italiană 5.

23). O scrisoare a lui Ion Sturdza adresată lui Carol Dozi, consul general al Olandei la Bucureşti în care este vorba de obţinerea unei reprezentanţe.

24). Trei scrisori în acelaş plic expediate de "Pici" în Londra pe numele: Lady Palairet sau Nells Frome.

25). Trei notiţe cu numere de telefon şi nume de persoane.

26). Două cutii cu schiţe şi planşe din războiul 1916.-

H. I.
2 exemplare
C. 3.

3 Septembrie 1947.

00308

N O T A

De monezile de aur ce au fost găsite împachetate în geamantanul lui Mihai Pop, aflat la domiciliul lui C. R. Sturdza, care este ginerele acestuia, monezi cari au fost depuse la Banca Națională și Creditul Industrial de către Maria Irina Sturdza, în asistența organelor noastre:

- 3 galbeni austriaci - mari;
- 1 galben Carol I a 50 lei - mare;
- 14 napoleoni.
- 4 elvețieni;
- 1 galben românesc Carol I - mic.
- 2 galbeni a 10 ruble;
- 1 galben a 5 ruble;
- 1 galben a 25 lei Carol I cu torțiță;
- 5 galbeni diverși.

Total 32 monezi de aur.

H. I.
2 exemplare
C. 3.

00509

Proces verbal.

Astăzi treizeci luna August una mie nouă sute patruzeci și șapte, în baza ordinului primit noi subsemnații am procedat la percheziția domiciliară a lui C. R. Sturdza, moșier, domiciliat în București str. Vodă Caragea 1.

La percheziția domiciliară au fost găsite în 2 geamantane aparținând lui Mihai Pop, funcționar la "Fieni" fabrica de ciment, domiciliat în com. Fieni-Dâmbovița, ginerele lui C. R. Sturdza, 32 (treizeci și două monezi de aur diferite) cari au fost depuse de Dna Maria Irina Sturza la Creditul Industrial 21 (douăzeci și una) iar la Banca Națională 11 (unsprezece) monezi. -

Deasemenea s'a mai găsit și ridicat dela domiciliul lui C. R. Sturdza următoarele:

- Două mape cu hărți din războiul 1916.
- Una carte de telefon 1947 (telefoane ale relațiilor sale). -
- Un pașaport argentinean pe numele Rotinger, cu o corespondență argentineană.
- Un manifest „Toți din România liberă"
- Un bloc aparținând Ministerului Propag. Naționale cu diverse notițe.
- O scrisoare adresată de I. C. Brătianu - Regelui
- Un notes cu diverse notițe.
- O corespondență din partea P.C.M. către M.Af.St. semnată de Eugen Cristescu cu o notă asupra memoriului înaintat Primului ministru Kallay de către partidul Independent al Micilor Agrarieni.
- O mapă cu diverse scrisori și însemnări referitoare la Ardeal.
- O mapă cuprinzând notări de ordin politic (vechi). —
- O mapă cuprinzând broșuri, scheme de propagandă germană.
- O schiță a miniștrilor actuali în poză, în care batjocorește

pe acestia. –

Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal.

Toate cele specificate mai sus au fost găsite și ridicate de la domiciliul meu.

Maria prima Sturdza –

30 August 1947 –

Tiraspol
11 Aug.1942

511

Prea stimate d-le Gen.

Imi permit astăzi, să mă adresez bunăvoinței D-Voastră, pentru una din prietenele mele.

D-ra Liuba Gluchowa este o emigrantă rusă, din 1922, care s'a refugiat în Basarabia şi de atunci este în strânsă legătură cu mine. Deoarece prietena mea întâmpină mari greutăţi ca să-şi mai ducă existenţa în România, şi deoarece mai are o soră la Geisin la Nord de Penomainsk, la care soră ar dori să fie mai aproape, vă rog să binevoiţi Dl General a obţine prin intervenţia D-Voastră, un serviciu uman pentru D-ra Gluchowa.

Aceasta este de familie bună, profund religioasă foarte cultă, vorbeşte şi scrie perfect rusa, engleza şi franceza, din păcate ceva mai puţin bine germana şi româna; totuşi pe deplin suficient pentru a putea ocupa un post german.

Mai adaug că pot garanta întru totul de morala acestei doamne.

Cu multe mulţumiri anticipate etc.

Maria Irina Sturdza

Excelenţei Sale
D-lui Gen.von Rottkirche
Tiraspol.

Tiraspol
11 Aug.1942

00312

Prea stimate d-le Gen.

Imi permit astăzi,să mă adresez bunăvoinţei D-Voastră,pentru una din prietenele mele.

D-ra Liuba Gluchowa este o emigrantă rusă,din 1922,care s'a refugiat în Basarabia şi de atunci este în strânsă legătură cu mine. Deoarece prietena mea întâmpină mari greutăţi ca să-şi mai ducă existenţa în România,şi deoarece mai are o soră la Geisin la Nord de Penomainsk,la care soră ar dori să fie mai aproape,vă rog să binevoiţi Dl General a obţine prin intervenţia D-Voastră,un serviciu uman pentru D-ra Gluchowa.

Aceasta este de familie bună,profund religioasă foarte cultă,vorbeşte şi scrie perfect rusa,engleza şi franceza,din păcate ceva mai puţin bine germana şi româna; totuşi pe deplin suficient pentru a putea ocupa un post german.

Mai adaug să pot garanta întru totul de morala acestei doamne.

Cu multe mulţumiri anticipate etc.

Maria Irina Sturdza

Excelenţei Sale
D-lui Gen.von Rottkirche
Tiraspol.

SOCIETATEA NAŢIONALĂ
DE
„CRUCE ROŞIE"
A
ROMANIEI
Sub Inaltul Patronaj şi Ocrotire
al M. S. Regina Mamă Elena

CENTRALA II. Z. O.

No. ....

~~Tiraspol~~ 194....
11 Aug. 942.

00513

(513)

Sehr geehrter Herr General

Ich erlaube mir heute, mich an Ihre Güte anzuwenden zu Gunsten, einer meiner Freundinnen anzuwenden.

Frl. Liuba Gluchowa ist eine russische Emigrantin, in 922, hat sich nach Bessarabien geflüchtet und ist seitdem in engsten Kontakt mit mir geblieben.

Da, meine Freundin derzeit, grosse Schwierigkeiten hat, um, in Rumänien, weiterhin ihr Leben zu fristen, und, anderseits, noch eine Schwester, in Geisin, nord von Pervomaisk hat, der sie natürlicher weise näher sein möchte, bitte ich Sie herzlichst, sehr geehrter Herr General, durch Ihre hohe Vermittlung, für Frl. Gluchowa einen deutschen Dienst zu erreichen.

Sie ist guter Herkunft, streng religiös, sehr gebildet, spricht und schreibt perfekt russisch, english und französisch, leider, etwas weniger gut, deutsch und rumänisch; immerhin, reichlich genügend

um eine deutsche Dienstelle versehen zu können.
Ich füge hinzu dass ich für die moralische Gesinnung der Dame vollkommen garantiere.
Mit herzlichen Dank, im Voraus, und der Versicherung meiner besten Gefühle.

Maria Irina Sturdza.

SOCIETATEA NAȚIONALA DE CRUCE ROȘIE
A ROMÂNIEI

SOCIÉTÉ NATIONALE DE CROIX ROUGE
DE ROUMANIE

CENTRALA II. Z.O.

Ajutați
Crucea Roșie

00515

Seiner Excellenz
Herrn General von Rottkirch

No ....

Tiraspol.

00514

1944
Iulie
20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
Ana
Bertha
Cecil
Daniel
Emil
Friederich
Gustav
Henrich
Ida
Konrad
Ludwig
Martha
Nord
Pol
Oberst
Peter
Quintus
Rosa
Sophie
Theodor
Urban
Kurfurst
Leopold
Mari
Niklaus
Otto
Paula
Qvelle
Richard
Siegfried
Toni
Ulrich
Anton
Bruno
Cezar
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
SPAȚIUL AERIAN AL ROMÂNIEI
Zona/Raum
I ADRIATICA
II SERBIA
III ROMÂNIA
IV BUCUREȘTI
Gradele de pregătire A.C.A.
Wache.......... = Atenție
Haupt Wache... = Atenție Mărită
Myo............ = Pregătire de Luptă
Myo Fin........ = Incetarea Tragerilor
Wache Ablösung. = Se ridică Atenția
Keine Gefahr mehr für die Zonne
Nu mai există pericol pentru Zonă
Cernăuti
Botoșani
Bălți
Satu Mare
Oradea
Iași
Chișinău
Piatra N.
Cluj
Tg. Mureș
Tighina
Arad
C.-Albă
Bârlad
Timișoara
Lugoj
Deva
Sibiu
Focșani
Brașov
Galați
Ismail
Caransebeș
Brăila
R.-Vâlcea
Reșița
Buzău
Tulcea
Tg.-Jiu
BEOGRAD
Târgoviște
Ploești
T.-Severin
Pitești
BUCUREȘTI
Craiova
Constanța
Caracal
Călărași
Calafat
Corabia
Turnu-M.
Giurgiu
A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T U

00516

[redacted]

D. Margarete Rosinger
c/o D. Londas

Bucureşti.

Str. Italiana 5. II.

2 August 1944

00317

Dragii mei,

Mă bucur să vă înştiinţez că conform anexei, aţi obţinut cetăţenia argentineană. Deoarece, precum se ştie, cetăţenii străini se bucură de o oarecare protecţie, puteţi la nevoie folosi acest act. Noi suntem slava Domnului sănătoşi şi bine, sperăm să ne revedem în curând.

Dintre rudele noastre Dori, Lenhe, Ella şi Clara au plecat, Irina a rămas şi îmi dau silinţă să ne viziteze. Edit este la Fritz de două luni dar totuşi sunt în contact cu ea şi sper că în curând va veni la noi cu fiica ei.

Telegrama voastră din 31 Iulie pe care o aştept încă n'a sosit, ultima pe care am primit-o este din 28 Iulie. Multe sărutări fratele vostru E.

2 August 1944

00518

Dragii mei,

Mă bucur să vă înştiinţez că conform anexei, aţi obţinut cetăţenia argentineană. Deoarece, precum se ştie, cetăţenii străini se bucură de o oarecare protecţie, puteţi la nevoie folosi acest act. Noi suntem slava Domnului sănătoşi şi bine, sperăm să ne revedem în curând.

Dintre rudele noastre Dori, Lenhe, Ella şi Clara au plecat, Irina a rămas şi îmi dau silinţă să ne viziteze. Edit este la Fritz de două luni dar totuşi sunt în contact cu ea şi sper că în curând va veni la noi cu fiica ei.

Telegrama voastră din 31 Iulie pe care o aştept încă n'a sosit, ultima pe care am primit-o este din 28 Iulie. Multe sărutări fratele vostru E.

Consulatul General
al
Republicii Argentiniene 00519

Lisabona 13 Iulie 1944

Stimate Domn,

Am onoarea să vă anunţ că în urma intervenţiilor speciale ale Ministerului de Interne al Republicii Argentiniene vi s'a acordat cetăţenia argentineană.

Conform dispoziţiunilor speciale ale Ministerului de Interne această cetăţenie se extinde şi asupra eventualilor membri majori ai familiei, în măsura în care vor putea să-şi dovedească rudenia prin acte de naştere.

Consul General
Y.Rella Bettina

D-lui Armando Rosinger
Bucureşti România.

Consulatul General
al
Republicii Argentiniene

Lisabona 13 Iulie 1944

00520

Stimate Domn,

Am onoarea să vă anunţ că în urma intervenţiilor speciale ale Ministerului de Interne al Republicii Argentiniene vi s'a acordat cetăţenia argentineană.

Conform dispoziţiunilor speciale ale Ministerului de Interne această cetăţenie se extinde şi asupra eventualilor membri majori ai familiei, în măsura în care vor putea să-şi dovedească rudenia prin acte de naştere.

Consul General
Y. Rella Bettina

D-lui Armando Rosinger
Bucureşti România.

2.August 1944.

Meine Lieben,

ich freue mich Euch mitzuteilen,dass Ihr laut Beilagen die argentinische Staatsbürgerschaft erhalten habet.Da Ausländer bekanntlich einen gewissen Schutz geniessen,könnt Ihr im Bedarfsfalle diese Dokumente hiezu benützen.-Wir sind GsD gesund und wohlauf,hoffen auf ein baldiges Wiedersehen.Von unseren Verwandten sind Dori,Lenke,Ella und Clara ausgereist,Irma ist geblieben und bemühe mich,dass sie uns besucht.Edit ist bei Fritz seit 2 Monaten,doch bin ich mit ihr in Kontakt und hoffe,das sie mit ihrer Tochter bald zu uns kommt.Das Telegramm,welches ich vom 31.Juli von Euch erwarte,ist noch nicht angekommen,letztes erhielt ich vom 28.Juli.- Viele Küsse Euer Bruder E.

000521

CONSULADO GENERAL
DE LA
REPUBLICA ARGENTINA
191/944

Lisboa, 13. Juli 1944.

00522

Geehrter Herr,

Ich beehre mich Ihnen mitteilen zu duerfen, dass ueber besondere Intervention vom Innenministerium der Republik Argentina Ihnen die argentinische Staatsbuergerschaft erteilt wurde.

Gemaess besonderer Verfuegung des Innenministeriums erstreckt sich diese Staatsbuergerschaft auch auf Ihre etwaigen grossjaehrigen Familienmitglieder, sofern sich diese mit Geburtsdokumenten ausweisen.

Der Generalkonsul

Herrn Armando Rosinger

Bucarest, Rumania.

00523

D. Margareta Rosinger

c/o D.Londas

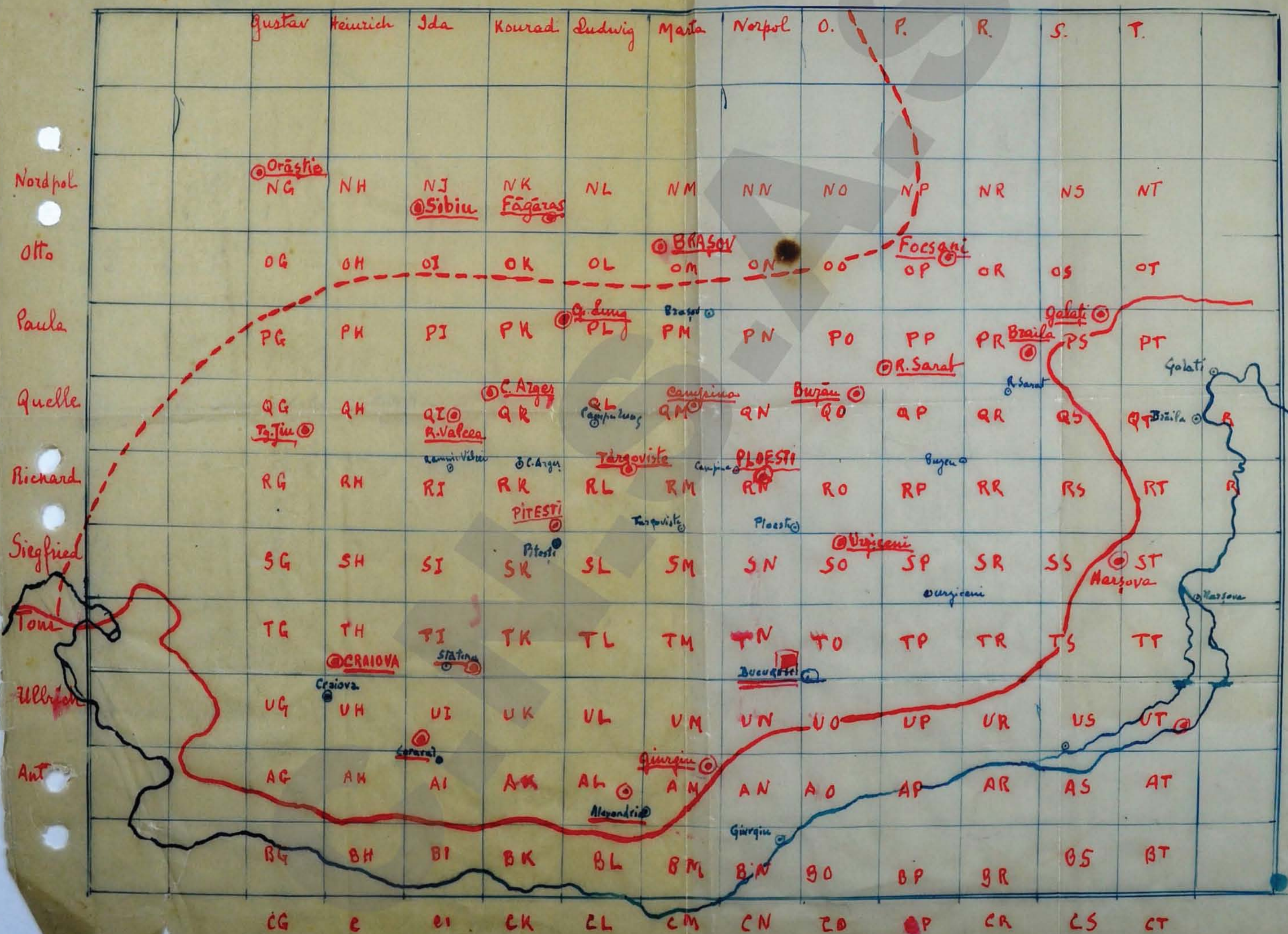
Bucuresti.

Strada Italiana 5.II.

307

00524

27

Gustav
Heinrich
Ida
Konrad
Ludwig
Marta
Nordpol
O.
P.
R.
S.
T.
Nordpol
Otto
Paula
Quelle
Richard
Siegfried
Toni
Ulbrich
Ant
Orăştie
NG NH NJ NK NL NM NN NO NP NR NS NT
Sibiu
Făgăraş
BRAŞOV
Focşani
OG OH OI OK OL OM ON OO OP OR OS OT
C. Lung
Galaţi
Brăila
PG PH PI PK PL PM PN PO PP PR PS PT
R. Sărat
C. Argeş
Câmpina
Buzău
QG QH QI QK QL QM QN QO QP QR QS QT
Tg. Jiu
R. Vâlcea
Târgovişte
PLOEŞTI
RG RH RI RK RL RM RN RO RP RR RS RT
PITEŞTI
Urziceni
SG SH SI SK SL SM SN SO SP SR SS ST
Hârşova
TG TH TI TK TL TM TN TO TP TR TS TT
CRAIOVA
Slatina
Bucureşti
UG UH UI UK UL UM UN UO UP UR US UT
Caracal
Giurgiu
AG AH AI AK AL AM AN AO AP AR AS AT
Alexandria
BG BH BI BK BL BM BN BO BP BR BS BT
CG CI CK CL CM CN CO CP CR CS CT
Craiova
Giurgiu
Galaţi
Brăila
Hârşova
Urziceni
Ploeşti
Târgovişte
Piteşti
Câmpina
Buzău
R. Sărat
Braşov
Câmpulung
C. Argeş
Râmnicu Vâlcea

00525

LA CONFERENCE DE DUMBARTON OAKS

La Conférence convoquée en vue de l'élaboration du projet relatif à l'"Organisation de la Sécurité Internationale" sur la base de la déclaration publiée le 30 Octobre 1944, par les délégués des Gouvernements de l'Union Soviétique, de la Grande Bretagne, des Etats Unis d'Amérique et de la Chine, déclaration prévoyant des consultations entre ces Puissances et les autres Nations Unies, s'est réunie le 21 Août 1944 à Dumbarton Oaks.

Cette Conférence, dont les travaux furent inaugurés par un discours du Secrétaire d'Etat américain M.Cordell Hull, était présidée par :

M.Edward Stettinius, sous-secrétaire d'Etat Américain,

La Délégation britannique, par Sir Alexander Cadogan, Sous-Secrétaire d'Etat Permanent des Affaires Etrangères,

La Délégation Soviétique, par M.A.Gromiko, Ambassadeur de l'Union Soviétique à Washington.

Les délibérations de la Conférence de Dumbarton Oaks se déroulèrent d'abord entre les Délégués des E.U.A., de la Grande Bretagne et de l'U.R.S.S. et par la suite entre ceux des E.U.A., de la Grande Bretagne, de l'U.R.S.S. et de la Chine.

Le projet établissant la façon dont devra être créée et mise en activité l'Organisation de la Sécurité Internationale de l'après guerre et élaboré au cours de ces délibérations, fut publiée le 9 Septembre 1944.

Ce projet servira de base aux travaux d'une autre conférence, avec des pouvoirs plus étendus, qui sera tenue entre ces mêmes Puissances dans le courant de cet automne.

AGENCE ANATOLIE.

00526

Ci-après le texte de la motion votée par les 4 grandes puissances à la suite de la conférence de Dumbarton Oaks:
Il sera constitué une organisation internationale sous le titre "Nations-Unies" dont les status contiendront toutes les stipulations nécessaires pour permettre la realisation des bûts envisafés ci-après.

Chapitre premier - Buts

Les buts de cette organisation devront être

1.- Le maintien de la paix et de la securité internationale, et à cet effet de prendre toutes mesures collectives effectives et preventives, renouveler les traités de paix et supprimer tout acte d'agression ou attentat contre la paix, arriver par des moyens pacifiques à régler tous les différends internationaux qui pourraient être cause de conflits.

2.- Dévélopper les rélations amicales entre nations et prendre toutes autres mesures susceptibles de renforcer la paix universelle.

3.- Complèter la coopération nationale par la solution des problèmes économiques sociaux et humanitaires et,

4.- de s'efforcer d'être un centre d'harmonie pour les nations pour qu'elles parviennent à leurs buts communs.

Chapitre deux - principes

En vue de parvenir aux buts faisant l'objet du chapitre un, l'organisation et ses membres devront agir conformément aux principes suivantes

1.- l'organisation est basée sur le principe d'une égalité souveraine de tous les Etats épris de paix.

2.- tous les membres de l'organisation, dans le but d'assurer à tous les droits et bénéfices résultant de la participation à l'organisation devront remplir les obligations qu'ils ont assumé conformément aux status.

3.- tous les membres de l'organisation devront régler leurs différendes, par des moyens pacifiques, de manière à ne pas mettre en danger la paix et la sécurité internationale.

4.- tous les membres de l'organisation devront bannir dans leurs relations internationales, le recours à la force en toutes façons con-

./.

00527

traires aux buts de l'organisation.

5.- tous les membres de l'organisation devront lui prêtér assistance dans toute action entreprise par elle conformément aux statuts.

6.- tous les membres de l'organisation devront s'abstenir de prêtér assistance aux états contre lesquels une action preventive ou en force sera entreprise par l'organisation, celle-ci s'assurera que les états qui n'en font pas partie agissent conformément à ses principes pour autant que cela sera nécéssaire au maintient de la paix et de la sécurité internationale.

Chapitre trois - membres

Tout état aimant la paix peut devenir membre de l'organisation.

Chapitre quatre -principaux organes

L'organisation aura comme principaux organes

a/ - une assemblée générale,

b/ - un conseil de sécurité,

c/ - une cour internationale de justice et

d/ - un sécrétariat.

L'organisation aura autant de sous-agences que cela sera jugé nécessaire.

Chapitre cinq - composition de l'assemblée générale.

Tous les membres de l'organisation seront membres de l'assemblée générale et auront un nombre de représentants qui sera spécifié dans les statuts.

Fonctions et pouvoirs de l'assemblée générale

1.- L'assemblée générale aura le droit d'examiner les principes généraux de coopération ayant pour but le maintien de la paix et de la sécurité qui lui seraient presentés par l'un quelconque des membres de l'organisation ou par le conseil de sécurité et de faire toutes récommandations au sujet de ces principes ou questions. Toutes questions concernant le conseil de sécurité, lui seront soumises par l'assemblée générale avant ou après la discussion.

./.

 00528

L'assemblée générale ne pourra de sa propre initiative faire des recommandations sur des sujets relatifs au maintien de la paix et de la sécurité, qui ont déjà été soumis au conseil de sécurité.

2/.-L'assemblée générale aura les pouvoirs voulus pour admettre de nouveaux membres dans l'organisation, sur recommandation du conseil de sécurité.

3/.- L'assemblée générale pourra, sur recommandation du conseil de sécurité, suspendre les droits et privilèges des membres de l'organisation, à chacun de ceux contre lesquels des mesures préventives ou de contrainte ont été prises par le conseil de sécurité.

L'exercice des droits et privilèges ainsi suspendus peut être restauré par décision du conseil de sécurité.

L'assemblée générale aura les pouvoirs voulus pour expulser de l'organisation, sur recommandation du conseil de sécurité, tout membre qui persisterai à violer les principes stipulés dans les statuts.

4/.- L'assemblée générale élira les membres non permanents du conseil de sécurité ainsi que les membres du conseil économique et social prévus au chapitre 9. Il a le pouvoir pour élire, sur recommandation du conseil de sécurité, le secrétaire général de l'organisation, Les juges de la cour internationale de justice peuvent également être nommés par l'assemblée générale si les statuts de cette cour l'indiquent.

5/.- L'assemblée générale répartira ses dépenses entre les membres de l'organisation et aura les pouvoirs voulus pour approuver ses budgets.

6/.- L'assemblée générale pourra prendre l'initiative d'étudier et de faire sur recommandation pour des buts touchant la coopération internationale dans les domaines politique, économique et social et d'examiner toutes les situations susceptibles de compromettre le bien-être général.

7/.- L'assemblée générale approuvera pour faire toutes recommandations pour ce qui est de l'accord des nations de la politique économique et sociale internationale et surtout agencement spécial venant en relation avec l'organisation.

8/.- L'assemblée générale recevra et examinera chaque année les rapports qui lui seront présentés par le conseil de la sécurité internationale et par les autres corps de l'organisation.

./.

V O T E . -

00529

VOTE. -

1.- Chaque membre de l'organisation bénéficiera d'une voix à l'assemblée générale.

2.- Les decisions importantes de l'assemblée, y compris les recommandations ayant trait au maintien de la paix et de la sécurité internationale, l'élection des membres du conseil de sécurité, l'élection des membres du conseil économique et social, l'admission de nouveaux membres, la suppression de l'exercice des droits et privilèges des membres, les expulsions et les questions budgetaires devront être prises à la majorité des deux tiers des membres présents et votants.

Pour les autres questions, y compris la fixation de questions additionnelles à être décidées par la majorité des deux tiers les décisions de l'assemblée générale seront prises sur base de la majorité simple des votes.

PROCEDURE. -

1.- L'assemblée générale sera reunie en sessions régulières annuelles et en sessions spéciales quand les circonstances le nécéssiteront.

2.- L'assemblée générale adoptera sa propre régle de procédure et élira son président pour chaque session.

3.- L'assemblée générale pourra constituer tout organisation ou agence qu'elle jugera nécéssaire pour l'execution de son mandat.

CHAPITRE SIX - CONSEIL DE SECURITE .-

a).- COMPOSITION.-

Le conseil de sécurité est constitué par un représentant de chacun des groupes de II membres représentant dans l'organisation: les états-unis d'Amérique, le Royaume Uni de Grande Bretagne et de l'Irlande du Nord, l'Union des Républiques Soviétiques socialistes, la République de Chine et, en temps voulu, la France, qui bénéficieront de sièges permanents.

L'assemblée générale élira les 6 états à qui seront attribués des sièges non permanents. Ces 6 états à qui seront attribués des sièges non permanents seront élus pour deux ans et le tiers de ces 6 représentants sera renouvelé chaque année. Les membres non permanents ne sont pas immédiatement rééligables après leur sortie.

non permanents ne sont pas immédiatement rééligibles après leur sortie.

Lors de l'éléction de ces membres non permanents, l'assemblée générale choisira trois membres qui seront élus pour une année et trois autres membres qui seront élus pour deux années.

b).- FONCTIONS PRINCIPALES ET POUVOIRS.-

1.- En vue d'assurer une action prompte et efficace de l'organisation, les membres de cette dernière devront conferer, par les statuts, au conseil de sécurité, la responsabilité primordiale pour le maintientde la paix et de la sécurité internationale et devront accepter que le conseil de sécurité, sous sa responsabilité, agisse en leur nom.

2.- Le conseil de sécurité devra agir conformément aux buts et principes de l'organisation.

3.- Les pouvoirs spécifiques conférés au conseil de sécurité pour lui permettre d'accomplir sa tache sont détaillés au chapitre 7 suivant.

4.- Tout membre de l'organisation participera à la discussion sur n'importe quelle question portée devant le conseil de sécurité, chaque fois que ce conseil estimera que les interêts de ce membre de l'organisation sont spécialement affectés par la discussion.

CHAPITRE SEPT - COUR INTERNATIONALE DE JUSTICE.-

1.- Il sera institué une cour internationale de justice qui constituera le principal organe judiciaire de l'organisation.

2.- La cour de justice devra être constituée et devra fonctionner conformément à des statuts qui devront être annexés et constituer partie des statuts d'organisation.

3.- Les statuts de la cour internationale de justice devront être ceux de la cour permanente internationale de justice, auxquels on aura apporté toutes modifications désirables ou de nouveaux statuts, pour l'élaboration desquels ceux de la cour permanente internationale de justice serviront de base.

4.-

CHAPITRE HUIT - PRISE DE DISPOSITIONS POUR LE MAINTIEN DE LA PAIX ET DE LA SECURITE INTERNATIONALE Y COMPRIS LA PREVENTION ET LA SUPPRESSION DE L'AGRESSION.-

a) .- REGLEMENT PACIFIQUE DES LITIGES.

1.- Le conseil de sécurité aura les pouvoirs voulus pour anqueter sur chaque cas ou chaque situation susceptible de créer des frictions internationales ou de donner lieu à un litige, en vue de déterminer jusqu'à quel point la prolongation d'une telle situation est susceptible de mettre en danger le maintien de la paix et de la sécurité internationale.

2.- Aucun état, qu'il soit membre de l'organisation ou non, ne peut soumettre de telles situations ou litiges à l'examen de l'assemblée générale ou du conseil de sécurité.

3.- Les deux partis adverses dans chaque litige dont la continuation est de nature à mettre en danger le maintien de la paix et de la sécurité internationale, se mettront dans l'obligation, une fois pour toutes, de rechercher une solution au litige par voie de négociation, de médiation, de conciliation, d'arbitrage ou de réglement judiciaire, ou tout autre moyen pacifique de leur choix, le conseil de sécurité devra inviter les deux parties à regler leurs différends par de tels moyens.

4.- Si, néanmoins, l'une des parties d'un des litiges prévus au paragraphe 3 ci-dessus, négligé d'éssayer de le regler par les moyens indiqués dans ce même paragraphe, elle sera dans l'obligation de soumettre le cas au conseil de sécurité. Le conseil de sécurité devra décider, dans chaque cas, si oui ou non, la prolongation de chaque litige particulier est de nature à mettre en danger le maintien de la paix et de la sécurité internationale et, conséquement, le conseil de sécurité, après avoir examiné le litige, pourra prendre si nécéssaire, toutes dispositions, comme il est indiqué au paragraphe 5 ci-après.

5.- Le conseil de sécurité sera qualifié pour faire toutes recommandations appropriées, quant à la procédure ou aux méthodes de réglement des litiges, à tous les stages de ces derniers, comme il est indiqué au paragraphe 3 ci-dessus.

6.- Les litiges devant être jugés, seront référés normalement à la cour internationale de justice. Le conseil de sécurité sera qualifié pour se referer à cette cour, pour obtenir ses avis dans les questions légales qui seraient en relation avec d'autres litiges.

7.- Les dispositions des paragraphes 1 à 6 de la section (a) ne devront pas être appliquées aux situations ou litiges survenus pour des motifs ne ressortant pas uniquement des lois internationales et qui concerneraient plutôt les lois interieures de l'état interessé.

./.

00532

b).- DEFINITION DES MENACES A LA PAIX OU DES ACTES D'AGRESSION OU DE TOUTE ACTION S'Y RAPPORTANT

1.- Si le conseil de sécurité ne reussissait pas à regler quelque dispute, bien qu'il eut recours à la procédure indiquée par le paragraphe 3 de la section (a), ou aux recommandations faites dans le paragraphe 5 de la section (a) et jugeait que cela constitue une menace au maintien de la paix et de la sécurité internationale, le conseil prendra toutes les mesures nécéssaires pour maintenir la paix et la sécurité internationale, d'accord avec les buts et les principes de l'institution.

2.- En général le conseil de sécurité doit indiquer l'existence de quelque menace à la paix, de quelque violation de la paix ou de quelque acte d'agression et devra faire des recommandations ou décider sur les mesures à prendre pour maintenir ou retablir la paix et la sécurité.

3.- Le conseil de sécurité aura le pouvoir de spécifier quelles mesures diplomatiques, économiques ou autres, ne comportant pas l'emploi de la force armée, pourraient forcer le respect de ses décisions et aura le pouvoir d'exiger des membres de l'institution qu'ils appliquent de telles mesures. Ces mesures pourraient comprendre l'interruption partielle ou complète des communications par rail, mer, air, radio, des communications postales et télégraphiques et la rupture des relations diplomatiques et économiques.

4.- Si le conseil de sécurité estimait insuffisantes de telles mesures, il aura le pouvoir de recourir à l'action des forces armées aéronautiques, navales ou terrestres, selon que ce sera nécéssaire pour maintenir ou retablir la paix et la sécurité internationale. Une telle action pourrait comprendre les demonstrations, le blocus, et d'autres opérations aéronautiques, navales ou terrestres des membres de l'institution.

5.- Pour que tous les membres de l'institution contribuent au maintien de la paix et de la sécurité internationale, ils s'engagent à mettre à la disposition du conseil de sécurité, a sa demande et selon un accord spécial ou des accords spéciaux xxxxxx conclus entre eux, des forces armées, des facilités et l'assistance nécéssaire dans le but de maintenir la paix et la sécurité internationale. Un tel accord ou de tels accords devront fixer le nombre et le genre des forces et la nature des facilités et de l'assistance à donner.

.//.

Il faudra négocier l'accord spécial ou les accords spéciaux le plus tot possible et chaque fois les soumettre aussi à la ratification des états signataires qui auront à les ratifier selon leurs procédés constitutionnels.

6.- Pour qu'il soit possible à l'institution de prendre des mesures militaires urgentes, il faudra que les membres de l'institution possédent, immediatement disponibles, des contingents de forces aéronautiques nationales pour quelque action mutuelle internationale de rigueur. La force de ces contingents et le degré auquel ces contingents et les plans pour leur action mutuelle devront être prets seront fixés par le conseil de sécurité avec l'assistance du comité d'état-major et cela dans les limites indiquées par l'accord spécial ou les accords spéciaux mentionnés dans le paragraphe 5 ci-dessus.

7.- L'action éxigée pour imposer les décisions du conseil de sécurité afin de maintenir la paix et la sécurité internationale devra être faite par tous les membres de l'institution, en coopération, ou bien par quelques uns d'entre eux, selon que le conseil de sécurité l'indiquera. Cette action devra être faite par les membres de l'institution eux-même et avec le concours des organisations et institutions appropriées et spécialisées dont ils seraient aussi les membres.

8.- Les plans pour l'emploi des forces armées devront être faits par le conseil de sécurité avec l'assistance du comité d'état-major mentionné dans le paragraphe ci-dessus.

9.- Il faudra constituer un comité d'état-major qui sera chargé de conseiller et d'assister le conseil de sécurité en toutes questions qui auront rapport aux nécéssitées militaires que le conseil de sécurité áprouvera pour maintenir la paix et la sécurité internationale, en toutes questions qui auront rapport à l'emploi et au commandement des forces placées à la disposition du conseil de sécurité, en toutes questions qui auront rapport à la réduction des armements et, si possible, au désarmement. Le comité d'état-major assumera, à l'égard du conseil de sécurité, la responsabilité de diriger stratégiquement toute force armée qui sera mise à la disposition du conseil de sécurité. Le comité sera composé des chefs d'état-major des membres permanents du conseil de sécurité, ou bien, les représentants de ces chefs d'état-major. Tout membre de l'institution, qui ne serait pas représenté de façon permanente au comité,

.//.

pourrait être invité par le comité à s'associer au comité, lorsque ce sera nécéssaire pour que le comité puisse s'acquitter efficacement de ses responsabilités. Le comandant des forces armées sera choisi par le conseil et le comité conjointement.

10.- Les membres de l'institution se preteront assistance mutuellement pour que les mesures que le conseil de sécurité décidera de prendre soient executées.

11.- Tout état, membre ou non de l'institution, qui estimerait que des problemes économiques spéciaux lui soient posés par quelques mesureque le conseil de sécurité aurait prises, aurait le droit de consulter le conseil de sécurité, afin de résoudre ces problêmes.

c/.- ARRANGEMENTS REGIONAUX.-

1.- Rien dans la Charte ne devra exclure l'existence d'arrangements régionaux ou d'organisations favorables au maintien de la paix et de la sécurité internationale, pourvu que ces arrangements ou ces organisations, leur oeuvre s'harmoniseent avec les buts et les principes de l'institution internationale. Le conseil de sécurité devra encourager l'aplanissement des querelles locales, l'encourager par l'entremise de tels arrangements régionaux ou de telles organisations régionales, soit que l'initiative de l'aplanissement ait été prise par les états interessés, soit qu'on se soit référé au conseil de sécurité.

2.- Le conseil de sécurité devra, quand il l'estimera aproprié, se servir de tels arrangements ou de telles organisations pour enforcer toute action qu'il ait autorisée, mais aucune action ne sera faite de force en vertu des arrangements régionaux ou des organisatiojs régionales sans l'autorisation préalable du conseil de sécurité.

3.- Il faudra toujours renseigner à fond le conseil de sécurité sur tout ce qu'on entreprendrait ou qu'on projetterait d'entreprendre en vertu d'arrangements régionaux ou d'organisations régionales, pour le maintien de la paix et de la sécurité internationale.

. // .

CHAPITRE NEUF.- ARRANGEMENTS POUR LA COOPERATION INTERNATIONALE ECONOMIQUE ET SOCIALE.-

a/.- BUTS ET RELATIONS.-

1.- En vertu de créer les conditions de stabilité et de bien-être nécéssaires aux relations pacifiques et amicales entre les peuples, l'institution devra faciliter la solution des problèmes internationaux, économiques, sociaux et des autres problèmes humanitaires et devra favoriser le respect des droits de l'homme et de toutes les libertés légales. La responsabilité d'accomplir cette oeuvre est confiée à l'assemblée générale. Un conseil économique et social sera formé sous l'autorité de l'assemblée générale.

2.- Les diverses organisations et institutions, les spécialement économiques ou sociales ou les autres, autrement spécialisées agissant dans leurs champs respectifs, selon leurs statuts, devront se mettre e n rapport avec l'institution internationale à des conditions qui seront fixées par un accord, entre les autorités suprêmes et le conseil économique et social, l'accord qui ne sera sanctionné que par la ratification de l'assemblée générale.

b/.- COMPOSITION ET VOTE.-

1.- Le conseil économique et social comprendra les représentants de 18 membres de l'institution internationale. Les états qui auront à se faire représenter seront élus par l'assemblée générale pour une période de trois ans. Chaque Etat élu aura un représentant qui ne disposera que d'une voix. Les décisions du consil économique et social seront prises à simple majorité des voix des presents.

c/.- FONCTIONS ET POUVOIRS DU CONSEIL ECONOMIQUE ET SOCIAL.-

1.- Le conseil économique et social a le pouvoir:

a/ d'executer dans la limite de ses fonctions les recommandations de l'assemblée générale.

b/ de faire des recommandations, de sa propre initiative, en matière internationale économique, sociale et sur d'autrea chapitres humanitaires.

c/ . // .

c.- de recevoir et examiner des rapports d'autres organisations ou institutions économiques et sociales qui soient en rapport avec l'institution internationale, d'en coordonner l'oeuvre par consultations mutuelles et par recommandations à faire.

d.- d'examiner les budgets administratifs de telles organisations ou institutions spécialisées et cela en vue de leur faire des recommandations, en vue aussi de mettre le secrétaire général en mesure de renseigner le conseil de sécurité, en vue, de même, d'aider le conseil de sécurité à s'acquitter de sa tache et enfin, en vue de rempl[illegible] toute autre charge adéquate que l'assemblée générale lui confierait.

d/ ORGANISATION ET PROCEDURE.-

1.- Le conseil économique et social aura une commission économique, une commission sociale et d'autres commissions, selon les nécéssités. Ce seront des commissions formées d'experts. De plus, le conseil économique et social choisira ses fonctionnaires qui feront partie du secrétariat de l'institution internationale.

2.- Le conseil économique et social acceptera que des représentants d'organisations et d'institutions spécialisées assistent sans droit de vote à ses séances et aux séances de ses commissions.

3.- Le conseil économique et social determinera la procédure et la méthode selon lesquelles il choisira son président.

e/ CHAPITRE DIX.- LE SECRETARIAT.-

1.- Un secrétariat sera formé. Il y aura un secrétaire Général et autant de fonctionnaires que nécéssaire. Le secrétaire général sera le fonctionnire administratif en chef de l'institution internationale. Il sera élu par l'assemblée générale, sur recommandation du conseil de sécurité et pour la période et aux conditions spécifiées par la charte.

. // .

2.- Le secrétaire général remplira sa charge dans toutes les séances de l'assemblée générale, du conseil de sécurité, du conseil économique et social et devra élaborer un rapport annuel sur l'oeuvre de l'institution internationale. Il remettre ce rapport à l'assemblée générale.

3.- le secrétaire général aura le droit d'attirer l'attention du conseil de sécurité sur tout ce qui, à son avis, pourrait menacer la paix et la sécurité internationales.

f/ CHAPITRE ONZE.- AMENDEMENTS.-

Des amendements pourront être mis en vigueur pour tous les membres de l'institution internationale, lorsqu'on les adoptera par vote aux deux tiers des membres de l'assemblée générale et que les amendements auront été ratifiés, selon les respectives constitutions, par les membres de l'institution internationale ayant des représentants permanents au conseil de sécurité.

Les amendements seraient aussi mis en vigueur loersque les autres membres de l'institution internationale les auraient votés à la majorité.

g/.- CHAPITRE DOUZE.- ARRANGEMENTS PROVISOIRES.-

1.- En attendant l'entrée en vigueur d'un accord spécial ou des accords spéciaux mentionnés au chapitre 8, section b, paragraphe 5 et selon les dispositions du paragraphe 5 de la déclaration des quatre nations, signée à Moscou, le 30 octobre 1943, les Etats signataires de la déclaration doivent se consulter les uns les autres et, selon que l'occasion s'en présentera, avec les autres membres de l'institution internationale, en vue d'agir en commun, au nom de l'institution internationale si la nécéssité se présentait de preserver la paix et la sécurité internationale.

2.- Aucune disposition de la Charte ne peut rendre caduque quelque action faite aou autorisée à l'égard des pays ennemis par les gouvernements qui avaient assumé la responsabilité de pareille action.

NOTE: en plus de la procédure pour voter au conseil de sécurité, plusieurs autres points sont encore à l'étude.-

---

00538

CHARTA NAȚIUNILOR UNITE

Noi, popoarele Națiunilor Unite,

hotărîte de a salva generațiile ce vor veni de blestemul războiului care de două ori în decursul vieții noastre a adus omenirii dureri nespuse, și

pentru a reafirma credința în drepturile fundamentale ale omului, în demnitatea și valoarea persoanei umane, în drepturile egale ale bărbaților și femeilor și în egalitatea tuturor națiunilor mari sau mici, și

spre a creia condițiuni, care să ajute la menținerea justiției și respectului față de obligațiunile ce decurg din tratate și alte izvoare ale dreptului internațional, și

spre a promova progresul social și un nivel mai bun de viață în mijlocul unei libertăți mai mari, și pentru atingerea acestor scopuri

să practicăm toleranța și să trăim împreună în pace unul cu altul ca buni vecini, și

să unim forțele noastre pentru menținerea păcii și securității internaționale, și

prin acceptarea principiilor și instituirea unor metode care să asigure că nu se va mai întrebuința forța armată, în afară de apărarea intereselor comune, și

prin folosirea unui mecanism internațional pentru promovarea progresului economic și social al tuturor popoarelor, suntem hotărîte să unim sforțările noastre pentru îndeplinirea acestor țeluri.

In acest scop Guvernele noastre respective prin reprezentanți veniți în orașul San Francisco înzestrați cu depline puteri care au fost găsite în bună ordine, au căzut de acord asupra prezentei Charte a Națiunilor Unite și creiază prin aceasta o organizație internațională ce va fi numită "Națiunile Unite".-

./...

CAPITOLUL I

Țeluri și principii

Articolul 1.

Țelurile Națiunilor Unite sunt

1.- Menținerea păcii și securității internaționale și, în acest scop, luarea de masuri efective colective pentru prevenirea și îndepărtarea amenințărilor împotriva păcii și pentru suprimarea actelor de agresiune sau a altor violări ale păcii, și a realiza prin mijloace pașnice și în conformitate cu dreptul internațional aplanarea sau soluționarea litigiilor internaționale sau a unor situațiuni care ar putea duce la încălcarea păcii,

2.- Desvoltarea relațiunilor amicale între națiuni, bazate pe respectul cuvenit principiului egalității drepturilor și autodeterminării popoarelor, și luarea de alte măsuri potrivite pentru consolidarea păcii universale;

3.- Perfectarea cooperării internaționale și soluționarea problemelor internaționale cu caracter economic, social, cultural sau umanitar, și promovarea și încurajarea respectului pentru drepturile omului și pentru libertățile fundamentale ale tuturor oamenilor fără deosebire de rasă, sex, limbă sau religie; și

4.- A fi un centru pentru armonizarea acțiunilor națiunilor întru aducerea la îndeplinire a acestor scopuri comune.

Articolul 2.-

Organizația și membrii săi, în urmărirea țelurilor menționate în Art.1, trebue să acționeze în conformitate cu următoarele principii.

1.- Organizația este bazată pe principiul egalității suverane a tuturor membrilor săi.

2.- Toți membrii, pentru a asigura fiecăruia dintre ei drepturile și beneficiile ce decurg din calitatea de membru, vor îndeplini cu bună credință obligațiunile ce le-au asumat în acord cu prezenta Chartă.

./...

00540

3.- Toţi membrii trebue să soluţioneze litigiile lor internaţionale prin mijloace paşnice astfel încât pacea şi securitatea internaţională să nu fie primejduite.

4.- Toţi membrii trebue să se abţină în relaţiunile lor internaţionale dela ameninţarea sau folosirea forţei împotriva integrităţii teritoriale sau independenţei politice a vreunui Stat sau în alt fel incompatibil cu ţelurile "Naţiunilor Unite".

5.- Toţi membrii trebue să dea "Naţiunilor Unite" tot ajutorul în orice acţiune întreprinsă de organizaţie în acord cu prezenta Chartă, şi să se abţină de a da ajutor oricărui Stat împotriva căruia "Naţiunile Unite" întreprind o acţiune preventivă sau de constrângere.

6.- Organizaţia trebue să asigure că Statele ne membre ale "Naţiunilor Unite" să acţioneze în acord cu aceste principii în măsura în care va fi necesar pentru menţinerea păcii şi securităţii internaţionale.

7.- Nimic din ceeace conţine prezenta Chartă nu va autoriza "Naţiunile Unite" de a interveni în chestiuni care intră esenţial în cadrul jurisdicţiunii interne a vreunui Stat sau a cere membrilor săi să supună asemenea chestiuni soluţionării indicate de prezenta Chartă; însă acest principiu nu prejudiciază aplicării măsurilor de constrângere indicate în Capitolul VII.

CAPITOLUL II

M e m b r i i .

Articolul 3.-

Membrii iniţiali ai "Naţiunilor Unite" vor fi Statele care, după ce au participat la San Francisco la Conferinţa Naţiunilor Unite cu privire la organizaţia internaţională, sau au semnat în prealabil declaraţiunea Naţiunilor Unite din 1 Ianuarie 1942, semnează prezenta Chartă şi o ratifică în acord cu Art.110.-

./...

Articolul 4.-

1.- Calitatea de membru al "Naţiunilor Unite" este deschisă tuturor Statelor iubitoare de pace care acceptă obligaţiunile cuprinse în prezenta Chartă şi care după părerea organizaţiei, sunt capabile şi dornice să îndeplinească aceste obligaţiuni.

2.- Admiterea unui Stat ca membru în organizaţia "Naţiunilor Unite" se face prin hotărîrea Adunării Generale la recomandarea Consiliului de Securitate.

Articolul 5.-

Un membru al "Naţiunilor Unite" împotriva căruia se întreprinde de către Consiliul de Securitate o acţiune preventivă sau de constrângere, poate fi suspendat din exerciţiul drepturilor şi privilegiilor ce decurg din calitatea de membru, de către Adunarea Generală în baza recomandării Consiliului de Securitate. Exerciţiul acestor drepturi şi privilegii poate fi restabilit de către Consiliul de Securitate.

Articolul 6.-

Un membru al "Naţiunilor Unite" care a violat în mod persistent principiile cuprinse în prezenta Chartă, poate fi eliminat din organizaţie de către Adunarea Generală în baza recomandării Consiliului de Securitate.

CAPITOLUL III

O R G A N E .

Articolul 7.-

1.- Se stabilesc următoarele organe principale ale "Naţiunilor Unite": o Adunare Generală; un Consiliu de Securitate, un Consiliu Economic şi Social, un Consiliu de Tutelaj, o Curte de Justiţie Internaţională şi un Secretariat.

2.- Orice alte organe auxiliare ce vor fi găsite necesare, pot fi înfiinţate în acord cu prezenta Chartă.

./...

./...

Articolul 8.-

"Naţiunile Unite" nu vor stabili nici o restricţie cu privire la eligibilitatea bărbaţilor şi femeilor de a participa în orice capacitate şi în condiţiuni de egalitate în organele principale şi auxiliare ale organizaţiei.

C A P I T O L U L IV

Adunarea Generală

Compunerea

Articolul 9.-

1.- Adunarea Generală este formată din toţi membrii "Naţiunilor Unite".

2.- Fiecare membru nu va avea mai mult de 5 reprezentanţi în Adunarea Generală.

Funcţiuni şi puteri

Articolul 10.-

Adunarea Generală va putea discuta orice chestiuni sau orice probleme făcând parte din cadrul prezentei Charte sau referitoare la puterile şi funcţiunile oricăror organe prevăzute de prezenta Chartă şi, cu excepţia celor prevăzute în Art.12, poate face recomandări membrilor "Naţiunilor Unite" sau Consiliului de Securitate, sau amândorora, cu privire la astfel de chestiuni sau probleme.

Articolul 11.-

1.- Adunarea Generală poate examina principiile generale de cooperare în menţinerea păcii şi securităţii internaţionale, inclusiv principiile guvernând desarmarea şi reglementarea înarmărilor şi poate face recomandări cu privire la aceste principii memorilor săi sau Consiliului de Securitate, sau şi unora şi altora.

2.- Adunarea Generală poate discuta orice chestiuni referitoare la menţinerea păcii şi securităţii internaţionale care sunt aduse în faţa sa de oricare membru al "Naţiunilor Unite", sau de Consiliul de Securitate, sau de un Stat care nu este membru al "Naţiunilor Unite" în acord cu Art.35, paragraful 2, şi,

./...

exceptându-se cele prevăzute în Art.12, poate face recomandări cu privire la astfel de chestiuni Statului sau Statelor interesate sau Consiliului de Securitate sau şi unora şi altora. Orice chestiune care necesită o acţiune va fi deferită Consiliului de Securitate de către Adunarea Generală, înainte sau după discuţiune.

3.- Adunarea Generală poate atrage atenţiunea Consiliului de Securitate asupra situaţiunilor care ar putea primejdui pacea şi securitatea internaţională.

4.- Puterile Adunării Generale expuse în acest articol nu limitează cuprinsul general al Art.10.

Articolul 12.-

1.- Cât timp Consiliul de Securitate îşi exercită funcţiunile atribuite de prezenta Chartă, cu privire la orice litigiu sau situaţiune, Adunarea Generală nu va face nici o recomandare cu privire la acel litigiu sau situaţiune afară de cazul când Consiliul de Securitate cere acest lucru.

2.- Secretarul General, cu consimţământul Consiliului de Securitate, va notifica Adunării Generale la fiecare sesiune toate chestiunile relative la menţinerea păcii şi securităţii internaţionale care sunt în curs de examinare de către Consiliul de Securitate şi va notifica deasemenea Adunării Generale sau membrilor "Naţiunilor Unite", dacă Adunarea Generală nu este în sesiune, imediat ce Consiliul de Securitate termină examinarea acestor chestiuni.

Articolul 13.-

1.- Adunarea Generală va iniţia studii şi va face recomandări în scopul:

a) Promovării cooperării internaţionale în domeniul politic şi încurajării desvoltării progresive a Dreptului Internaţional şi a codificării lui;

b) Promovării cooperării internaţionale în domeniul economic, social, cultural, educativ şi al sănătăţii, şi de a ajuta realizarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru toţi fără deosebire de rassă, sex, limbă sau religie.

2.- Celelalte responsabilităţi, funcţiuni şi puteri ale Adunării Generale cu privire la chestiunile menţionate în paragraful (b) de mai sus sunt expuse în capitolele IX şi X.

Articolul 14.-

Supunându-se prevederilor Art.12, Adunarea Generală poate recomanda măsuri pentru soluționarea pașnică a oricărei situațiuni, indiferent de originea sa, care ar putea să vatăme buna stare generală sau relațiunile prietenești dintre națiuni, inclusiv situațiunile rezultând din violarea prevederilor prezentei Charte referitoare la țelurile și principiile "Națiunilor Unite".

Articolul 15.-

1.- Adunarea Generală va primi și examina rapoartele anuale și speciale ale Consiliului de Securitate. Aceste rapoarte cuprind o dare de seamă a măsurilor asupra cărora Consiliul de Securitate a căzut de acord sau le-a adoptat pentru menținerea păcii și securității internaționale.

2.- Adunarea Generală va primi și examina rapoarte provenind dela alte organe ale "Națiunilor Unite".

Articolul 16.-

Adunarea Generală va îndeplini acele funcțiuni cu privire la sistemul de tutelaj internațional, care îi sunt atribuite în baza capitolelor XII și XIII, inclusiv aprobarea acordurilor de tutelaj asupra regiunilor neindicate ca strategice.

Articolul 17.-

1.- Adunarea Generală va examina și aproba budgetul organizației.

2.- Cheltuelile organizației vor fi suportate de către membrii așa cum vor fi repartizate de Adunarea Generală.

3.- Adunarea Generală va examina și aproba orice aranjamente financiare și budgetare cu Agențiile specializate menționate în Art.57 și va cerceta budgetele administrative ale acestor Agenții specializate cu scopul de a face recomandări Agențiilor în chestiune.

V O T A R E A

Articolul 18.-

1.- Fiecare membru al Adunării Generale va avea un vot.

2.- Deciziunile Adunării Generale asupra chestiunilor importante vor fi luate cu majoritatea de 2/3 a membrilor prezenți și votanți. Aceste chestiuni vor cuprinde: recomandări

./...

cu privire la menținerea păcii și securității internaționale, alegerea membrilor nepermanenți ai Consiliului de Securitate, alegerea membrilor Consiliului economic și social, alegerea membrilor Consiliului de Tutelaj în conformitate cu paragraful 1 (c) al art.86, admiterea de noui membrii în "Națiunile Unite suspendarea drepturilor și privilegiilor de membru, eliminarea membrilor, chestiuni privitoare la funcționarea sistemului de tutelaj și chestiuni budgetare.

3.- In ceeace privește celelalte chestiuni, inclusiv determinarea categoriilor adiționale de chestiuni urmând a fi decise printr'o majoritate de 2/3, hotărîrile Adunării Generale vor fi luate cu majoritatea simplă a membrilor prezenți și votanți.

975

Articolul 19.-

Un membru al "Națiunilor Unite" care este în urmă cu plata contribuțiilor sale financiare către organizație, va pierde dreptul de vot în Adunarea Generală dacă totalul arieratelor egalează sau întrece totalul contribuțiilor datorate pentru ultimii doi ani. Adunarea Generală poate totuși permite ca un astfel de membru să voteze dacă ea are credința că neachitarea la timp este datorită unor condițiuni care scapă controlului membrului.

Articolul 20.-

Adunarea Generală se va întruni în sesiuni anuale regulate și în sesiuni speciale dacă va fi nevoie.

Sesiunile speciale vor fi convocate de Secretarul General la cererea Consiliului de Securitate sau a majorității membrilor "Națiunilor Unite".

Articolul 21.-

Adunarea Generală va adopta propriile-i norme de procedură și va alege pe Președintele ei pentru fiecare sesiune.

Articolul 22 .-

Adunarea Generală va putea stabili atâtea organe auxiliare câte va socoti necesare pentru îndeplinirea funcțiunilor sale.

./...

CAPITOLUL V

Consiliul de Securitate

COMPUNERE

Articolul 23.-

1.- Consiliul de Securitate se va compune din 11 membrii ai Naţiunilor Unite, Republica Chineză, Franţa, Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, Regatul Unit al Marei Britanii şi Irlandei de Nord şi Statele Unite ale Americei, vor fi membri permanenţi ai Consiliului de Securitate. Adunarea Generală va alege 6 alţi membri ai Naţiunilor Unite ca membri permanenţi ai Consiliului de Securitate, avându-se în special în vedere, în primul rând, contribuţia membrilor Naţiunilor Unite la menţinerea păcii şi securităţii internaţionale şi celorlalte ţeluri ale organizaţiei, precum şi o echitabilă distribuţie geografică.

2.- Membrii nepermanenţi ai Consiliului de Securitate vor fi aleşi pentru o perioadă de doi ani. La prima alegere a membrilor nepermanenţi, totuşi trei vor fi aleşi pe termen de 1 an. Un membru care se retrage nu este eligibil pentru o realegere imediată.

3.- Fiecare membru al Consiliului de Securitate va avea un reprezentant.

Funcţiuni şi puteri.

Articolul 24.-

1.- In scopul de a asigura o acţiune promptă şi efectivă a "Naţiunilor Unite", membrii organizaţiei conferă Consiliului de Securitate responsabilitatea principală pentru menţinerea păcii şi securităţii internaţionale şi cad de acord ca, în împlinirea îndatoririlor sale, în baza acestor răspunderi, Consiliul de Securitate să acţioneze în numele lor.

2.- In îndeplinirea acestor îndatoriri, Consiliul de Securitate va acţiona în acord cu ţelurile şi principiile "Naţiunilor Unite". Puterile speciale conferite Consiliului de Securitate pentru a aduce la îndeplinire aceste datorii, sunt expuse în Capitolele VII, VIII, şi XII.

./...

3.- Consiliul de Securitate va supune rapoarte anuale şi la nevoe, rapoarte speciale, Adunării Generale pentru a fi examinate.

003547

Articolul 25.-

Membrii "Naţiunilor Unite" sunt de acord să accepte şi să aducă la îndeplinire hotărîrile Consiliului de Securitate în acord cu prezenta Chartă.

Articolul 26.-

Pentru a promova stabilirea şi menţinerea păcii şi securităţii internaţionale, cu cea mai mică dislocare a resurselor mondiale umane şi economice pentru înarmări, Consiliul de Securitate va avea răspunderea "de a formula", cu ajutorul Comitetului de Stat Major Militar menţionat în articolul 47, diferite planuri ce vor fi supuse membrilor "Naţiunilor Unite", pentru stabilirea unui sistem de reglementare a înarmărilor.

Votarea

Articolul 27.-

1.- Fiecare membru al Consiliului de Securitate are un vot.

2.- Deciziunile Consiliului de Securitate privitoare la chestiuni de procedură se iau cu votul afirmativ a 7 membri.

3.- Deciziunile Consiliului de Securitate asupra oricăror alte chestiuni, vor fi luate cu votul afirmativ a 7 membri, cuprinzând neapărat voturile afirmative ale membrilor permanenţi; avându-se totuşi în vedere că Statul care este parte într'un litigiu se va abţine dela vot în baza Capitolului VI şi a paragrafului 3 al art.52.

Procedura

Articolul 28.-

1.- Consiliul de Securitate va fi astfel organizat încât să poată funcţiona neîncetat în acest scop; fiecare membru al Consiliului de Securitate va fi reprezentat în mod permanent la sediul general al organizaţiei.

2.- Consiliul de Securitate va ţine sesiuni periodice la care fiecare membru al său, va putea, dacă va dori, să fie

./...

reprezentat de un membru al guvernului sau alţi reprezentanţi special desemnaţi.

3.- Consiliul de Securitate poate ţine reuniuni şi în alte localităţi decât la sediul organizaţiei dacă va socoti că în acest fel vor fi înlesnite hotărîrile sale.

Articolul 29.-

Consiliul de Securitate poate înfiinţa organe auxiliare după cum socoteşte necesar pentru îndeplinirea funcţiunilor sale

Articolul 30.-

Consiliul de Securitate poate adopta propriile sale metode de procedură, inclusiv metoda alegerii Preşedintelui său.

Articolul 31.-

Orice membru al "Naţiunilor Unite" poate participa, fără drept de vot, la discutarea oricărei chestiuni de către Consiliul de Securitate, ori de câte ori acesta din urmă socoteşte că interesele acelui membru sunt afectate în mod special.

Articolul 32.-

Orice membru al "Naţiunilor Unite" care nu este membru al Consiliului de Securitate sau orice Stat, care nu este membru al "Naţiunilor Unite", dacă este parte într'un litigiu aflat în examinarea Consiliului de Securitate, va fi invitat să participe, fără drept de vot, la discuţia referitoare la litigiu.

Consiliul de Securitate va stabili acele condiţiuni pe care le va socoti juste pentru participarea unui Stat care nu este membru al "Naţiunilor Unite".

CAPITOLUL VI

Rezolvarea paşnică a litigiilor.

Articolul 33.-

1.- Părţile într'un litigiu a cărui continuare nu este de natură să primejduiască menţinerea păcii şi securităţii internaţionale, vor căuta, înainte de toate, să găsească o soluţie prin negocieri, investigaţii, mediaţiune, conciliaţiune, arbitraj, soluţie judecătorească, recurgere la agenţiile sau aranjamentele regionale, sau prin alte mijloace paşnice la propria lor alegere.

./...

2.- Consiliul de Securitate va cere părţilor, când va socoti necesar, ca acestea să soluţioneze litigiul lor prin asemenea mijloace.

Articolul 34.-

Consiliul de Securitate poate cerceta orice litigiu, sau orice situaţiune care ar putea provoca fricţiuni internaţionale sau da naştere unui litigiu, spre a determina dacă continuarea lui este de natură a primejdui menţinerea păcii şi securităţii internaţionale.

Articolul 35.-

1.- Orice membru al "Naţiunilor Unite" poate aduce orice litigiu sau orice situaţiune de felul acelora menţionate în Art.34, în atenţia Consiliului de Securitate sau Adunării Generale.

2.- Un stat care nu este membru al "Naţiunilor Unite" poate aduce în atenţia Consiliului de Securitate sau Adunării Generale orice litigiu în care este parte, dacă acceptă dinainte, în legătură cu acest litigiu, obligaţiunile pentru rezolvarea paşnică prevăzută în prezenta Chartă.

3.- Procedura Adunării Generale cu privire la chestiunile ce îi sunt aduse la cunoştinţă în baza acestui articol, va fi supusă prevederilor Art.11 şi 12.

Articolul 36.-

1.- Consiliul de Securitate poate, în orice fază a unui litigiu de natura acelora menţionate în art.33 sau a unei situaţiuni de aceiaşi natură, să recomande procedurile potrivite sau metodele de aplanare.

2.- Consiliul de Securitate va lua în consideraţie orice procedură pentru soluţionarea litigiului care a fost adoptată de către părţi.

3.- La facerea recomandărilor prevăzute de acest articol, Consiliul de Securitate va lua deasemeni în consideraţie că litigiile de natură juridică vor trebui, ca regulă generală, deferite de către părţi Curţii de Justiţie Internaţională în conformitate cu prevederile Statutului Curţii.

./...

Articolul 37.-

1.- În cazul când părţile într'un litigiu de natura acelora menţionate în Art.33 nu-l pot rezolva prin mijloacele indicate în acel articol, ele îl vor deferi Consiliului de Securitate.

2.- Dacă Consiliul de Securitate socoteşte că continuarea litigiului poate primejdui în fapt menţinerea păcii şi securităţii internaţionale, va decide dacă este cazul să treacă la acţiune conform Art.36 sau să recomande acele măsuri de soluţionare pe care le va considera potrivite.

Articolul 38.-

Fără a aduce vreun prejudiciu prevederilor articolelor 33-37, Consiliul de Securitate poate, dacă toate părţile interesate într'un litigiu cer aceasta, să facă recomandări părţilor cu scopul de a soluţiona pe cale paşnică acel litigiu.

CAPITOLUL VII

Acţiunea cu privire la ameninţările pentru pace, încălcările păcii şi actele de agresiune.-

Articolul 39.-

Consiliul de Securitate va constata existenţa unei ameninţări pentru pace, încălcări a păcii, sau act de agresiune şi va face recomandări sau hotărî ce măsuri trebuesc luate în conformitate cu articolele 11 şi 12, pentru a menţine sau restabili pacea şi securitatea internaţională.

Articolul 40.-

Pentru a preveni o agravare a situaţiunii, Consiliul de Securitate poate, mai înainte de a face recomandările sau a hotărî asupra măsurilor prevăzute de art.41, să ceară părţilor interesate să dea ascultare acelor măsuri provizorii pe care le socoteşte necesare sau de dorit. Asemenea măsuri provizorii nu vor putea ştirbi drepturile, pretenţiunile sau poziţia părţilor interesate. Consiliul de Securitate va lua notă la timp de refuzul de a se supune acestor măsuri provizorii.

./...

00551

Articolul 41.-

Consiliul de Securitate poate hotărî ce măsuri anume, cu excepția întrebuințării forței armate, trebuesc utilizate pentru a pune în aplicare deciziunile sale, și să ceară membrilor "Națiunilor Unite" să aplice asemenea măsuri. Aceste măsuri pot cuprinde întreruperea completă sau parțială a relațiilor economice și a comunicațiilor feroviare, maritime, aeriene, poștale, telegrafice, radiofonice sau de alt fel, precum și ruperea relațiunilor diplomatice.

Articolul 42.-

In cazul când Consiliul de Securitate ar socoti măsurile prevăzute la art.41 ca fiind inadecvate, sau că s'au dovedit a fi inadecvate, el va fi împuternicit să întreprindă cu forțele sale aeriene, navale sau terestre orice acțiune ce ar fi necesară pentru menținerea sau restabilirea păcii și securității internaționale. Asemenea acțiuni pot cuprinde demonstrații, blocadă și alte operațiuni întreprinse de forțele aeriene, navale sau terestre ale membrilor "Națiunilor Unite".

Articolul 43.-

1.- Toți membrii "Națiunilor Unite", pentru a contribui la menținerea păcii și securității internaționale, se obligă să pună la dispoziția Consiliului de Securitate, la cererea acestuia și în conformitate cu un acord sau acorduri speciale, forțele armate, asistența și înlesnirile, inclusiv dreptul de trecere, necesare în scopul menținerii păcii și securității internaționale.

2.- Asemenea acord sau acorduri vor indica numărul și tipul forțelor, gradul lor de pregătire și repartiția lor generală precum și felul înlesnirilor și asistenței ce vor fi oferite.

3.- Acordul sau acordurile vor fi negociate cât de curând posibil la inițiativa Consiliului de Securitate. Ele vor fi încheiate între Consiliul de Securitate și membrii sau între Consiliul de Securitate și grupuri de membri, și vor fi supuse ratificării puterilor semnatare în conformitate cu prevederile lor constituționale.

./...

Articolul 44.-

De îndată ce Consiliul de Securitate a hotărît să întrebuințeze forța sa, mai înainte de a cere membrilor nereprezentați în Consiliu să procure forțele armate în îndeplinirea obligațiunilor asumate în baza art.43, va invita acei membri, dacă membrii doresc astfel, să participe la luarea hotărîrilor Consiliului de Securitate privitoare la folosirea contingentelor de trupe făcând parte din armata acelor membri.

Articolul 45.-

Pentru a face posibilă luarea de măsuri militare urgente de către "Națiunile Unite", membrii vor ține imediat la dispoziție contingentele din aviația națională necesare acțiunii combinate de constrângere internațională. Tăria și gradul de disponibilitate al acestor contingente și planurile pentru acțiunea lor combinată vor fi determinate, în limitele fixate de acordul sau acordurile speciale menționate în art.43, de către Consiliul de Securitate cu asistența Comitetului de Stat Major Militar.

Articolul 46.-

Planurile pentru întrebuințarea forțelor armate vor fi întocmite de Consiliul de Securitate cu ajutorul Comitetului de Stat Major Militar.

Articolul 47.-

1.- Va fi creiat un Comitet de Stat Major Militar spre a sfătui și asista Consiliul de Securitate în toate chestiunile privitoare la nevoile militare ale Consiliului de Securitate pentru menținerea păcii și securității internaționale, la folosirea și comanda forțelor puse la dispoziția lui, la reglementarea înarmărilor și eventualei desarmări.

2.- Comitetul de Stat Major Militar va fi compus din șefii Statelor Majore ale membrilor permanenți ai Consiliului de Securitate sau reprezentanții lor. Orice membru al "Națiunilor Unite" reprezentat nepermanent în Comitet va fi invitat de Comitet să se asocieze atunci când îndeplinirea cu succes a răspunderilor Comitetului ar cere ca acel membru să participe la lucrări.

3.- Comitetul Militar de Stat Major va fi răspunzător față de Consiliul de Securitate pentru conducerea strategică a oricăror forțe armate puse la dispoziția Consiliului de Securitate. Chestiunile referitoare la comanda acestor forțe vor fi elaborate mai târziu.

4.- Comitetul de Stat Major Militar poate înființa subcomitete regionale cu autorizarea Consiliului de Securitate și după consultări cu agențiile regionale de resort.

Articolul 48.-

1.- Acțiunea necesară pentru aducerea la îndeplinire a deciziunilor Consiliului de Securitate pentru menținerea păcii și securității internaționale va fi executată de toți membrii "Națiunilor Unite" sau de unii dintre ei, după cum va stabili Consiliul de Securitate.

2.- Asemenea deciziuni vor fi aduse la îndeplinire direct de membrii "Națiunilor Unite", ca și prin acțiunea unor agenții internaționale potrivite ai căror membrii ei sunt.

Articolul 49.-

Membrii "Națiunilor Unite" vor contribui la procurarea asistenței mutuale în executarea măsurilor hotărîte de Consiliul de Securitate.

Articolul 50.-

Dacă măsurile preventive sau de constrângere împotriva unui Stat sunt luate de către Consiliul de Securitate, oricare alt Stat, membru al "Națiunilor Unite" sau nu, care se găsește confruntat cu probleme economice speciale provocate de executarea acelor măsuri va avea dreptul să consulte Consiliul de Securitate cu privire la soluționarea acelor probleme.

Articolul 51.-

Nimic din prezenta Chartă nu va știrbi dreptul inerent al legitimei apărări individuale sau colective dacă un atac înarmat se produce împotriva unui membru al "Națiunilor Unite" mai înainte ca Consiliul de Securitate să fi luat măsurile necesare pentru menținerea păcii și securității internaționale. Măsurile luate de membri în exercițiul acestui fapt de legitimă apărare vor fi imediat raportate Consiliului de Securitate și nu vor afecta în vreun fel oarecare autoritatea și respon-

./..

sabilitatea Consiliului de Securitate stabilită de prezenta Chartă pentru a întreprinde în orice moment acţiunea pe care o socoteşte necesară pentru menţinerea sau restabilirea păcii şi securităţii internaţionale.

00554

CAPITOLUL VIII

Aranjamente regionale.

Articolul 52.-

1.- Nimic din prezenta Chartă nu împiedică existenţa unor aranjamente sau agenţii regionale care să se ocupe cu acele chestiuni ce se referă la menţinerea păcii şi securităţii internaţionale şi sunt potrivite pentru acţiune regională, cu condiţia ca asemenea aranjamente sau agenţii şi activităţile lor să fie în conformitate cu ţelurile şi principiile "Naţiunilor Unite".

2.- Membrii "Naţiunilor Unite" care participă la astfel de aranjamente sau creiază astfel de agenţii, vor face toate eforturile pentru soluţionarea paşnică a litigiilor locale prin intermediul acelor aranjamente regionale sau acelor agenţii regionale, mai înainte de a le supune Consiliului de Securitate.

3.- Consiliul de Securitate va încuraja desvoltarea rezolvării paşnice a litigiilor locale prin asemenea aranjamente regionale sau prin asemenea agenţii regionale, fie din iniţiativa Statelor interesate, fie printr'un referat din partea Consiliului de Securitate.

4.- Acest articol nu ştirbeşte în nici un fel aplicarea articolelor 33 şi 34.

Articolul 53.-

1.- Consiliul de Securitate va folosi, dacă va fi potrivit, asemenea aranjamente sau agenţii pentru acţiunile de constrângere întreprinse din autoritatea sa însă nici o acţiune de constrângere nu va fi întreprinsă în baza unui aranjament regional sau de către agenţii regionale fără autorizarea Consiliului de Securitate, cu excepţia măsurilor prevăzute de art.107 împotriva unui Stat inamic, aşa cum el este definit în paragraful 2 al acestui articol, sau a măsurilor prevăzute în aranjamentele regionale îndreptate împotriva reînoirii politicii agresive din partea unui astfel de Stat, până în momentul când organizaţia va putea fi însărcinată, la cererea Guvernelor interesate,

./...

cu responsabilitatea de a preveni agresiunile viitoare ale unui astfel de Stat.

2.- Termenul de "Stat inamic" aşa cum este întrebuinţat în paragraful 1 al acestui articol, se aplică oricărui Stat care în decursul celui de al 2-lea război mondial a fost inamicul oricărui semnatar al prezentei Charte".

00555

Articolul 54.-

Consiliul de Securitate va fi tot timpul deplin informat de activităţile întreprinse sau plănuite în baza aranjamentelor regionale sau de către agenţii regionale pentru menţinerea păcii şi securităţii internaţionale.

CAPITOLUL IX

Cooperarea internaţională economică şi socială.

Articolul 55.-

In vederea creeri unor condiţiuni de stabilitate şi bună stare ce sunt necesare pentru relaţiuni paşnice şi prieteneşti între naţiuni bazate pe respectul principiului egalităţii de drepturi şi auto-determinării popoarelor, "Naţiunile Unite" vor promova:

a) Ridicarea nivelului de viaţă, întrebuinţarea deplină a mâinii de lucru şi condiţiunile de progres şi desvoltare economică şi socială;

b) Soluţionarea problemelor internaţionale economice, sociale, de sănătate şi altele asemănătoare; cooperarea internaţională culturală şi educativă, şi

c) respectul universal faţă de drepturile omului şi aplicarea acesteia şi a libertăţilor fundamentale pentru toţi fără deosebire de rasă, limbă sau religie.

Articolul 56.-

Toţi membri se obligă să întreprindă acţiuni comune şi separate în colaborare cu organizaţia pentru atingerea ţelurilor expuse în art.55.

Articolul 57.-

1.- Diferitele agenţii specializate, înfiinţate prin acorduri între Guverne şi având ample răspunderi internaţionale,

./...

aşa cum se defineşte în Statutele lor de bază, în domeniul economic, social, cultural, educativ, de sănătate şi altele asemănătoare, vor fi puse în legătură cu "Naţiunile Unite" în conformitate cu prevederile art.63.

2.- Asemenea agenţii astfel puse în legătură cu "Naţiunile Unite" vor fi desemnate de aci înainte ca "Agenţii specializate".

Articolul 58.-

Organizaţia va face recomandări pentru coordonarea programelor şi activităţilor agenţiilor specializate.

Articolul 59.-

Organizaţia va iniţia, atunci când va fi potrivit, negocieri între Statele interesate pentru crearea oricărei noui agenţii specializate cerută de aducerea la îndeplinire a scopurilor arătate în art.55.

Articolul 60.-

Răspunderea pentru executarea funcţiunilor organizaţiei arătate în acest capitol va fi încredinţată Adunării Generale şi, sub autoritatea Adunării Generale, Consiliului Economic şi Social care va avea în acest scop puterile enumerate în Capitolul X.

CAPITOLUL X

Consiliul Economic şi Social.

C o m p u n e r e

Articolul 61.-

1.- Consiliul Economic şi Social se va compune din 18 membri ai "Naţiunilor Unite" aleşi de Adunarea Generală.

2.- Conform prevederilor paragrafului 3, şase membri ai Consiliului Economic şi Social vor fi aleşi în fiecare an pentru o perioadă de trei ani. Un membru care se retrage este eligibil pentru o realegere imediată.

3.- La prima alegere, 18 membri ai Consiliului Economic şi Social vor fi aleşi în aşa fel încât durata funcţiunii pentru şase dintre ei va fi de un an şi pentru alţi şase de 2 ani, în conformitate cu aranjamentele făcute de Adunarea

./...

Generală.

4.- Fiecare membru al Consiliului Economic şi Social va avea un reprezentant.

00537

Funcţiuni şi puteri

Articolul 62.-

1.- Consiliul Economic şi Social va putea face sau iniţia studii şi rapoarte cu privire la chestiuni internaţionale economice, sociale, culturale, educative, de sănătate şi altele asemănătoare şi poate face recomandări cu privire la asemenea chestiuni Adunării Generale, membrilor "Naţiunilor Unite" şi agenţiilor specializate interesate.

2.- El poate face recomandări cu scopul de a promova respectul şi aplicarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru toţi.

3.- El poate prepara proecte de Convenţiuni spre a fi supuse Adunării Generale, în legătură cu chestiunile ce intră în competenţa sa.

4.- El poate convoca, în conformitate cu regulele stabilite de "Naţiunile Unite", conferinţe internaţionale cu privire la chestiuni ce intră în competenţa sa.

Articolul 63.-

1.- Consiliul Economic şi Social poate încheia acorduri cu oricare din agenţiile menţionate în art.57, definind condiţiunile în care agenţiile interesate vor fi puse în legătură cu "Naţiunile Unite". Astfel de acorduri sunt supuse aprobării Adunării Generale.

2.- El poate coordona activităţile agenţiilor specializate prin consultări şi recomandări făcute acestor agenţii şi prin recomandări făcute Adunării Generale şi membrilor "Naţiunilor Unite".

Articolul 64.-

1.- Consiliul Economic şi Social poate lua măsuri potrivite spre a obţine rapoarte dela agenţiile specializate. El poate face aranjamente cu membrii "Naţiunilor Unite" şi cu agenţiile specializate pentru a obţine rapoarte cu privire la măsurile luate pentru aducerea la îndeplinire a propriilor sale recomandări şi a recomandăriler făcute de Adunarea Generală privind chestiuni care intră în competenţa sa.

./...

2.- El poate comunica Adunării Generale observațiunile sale asupra acestor rapoarte.

Articolul 65.-

Consiliul Economic și Social poate furniza informațiuni Consiliului de Securitate și va ajuta Consiliului de Securitate la cererea acestuia.

00358

Articolul 66.-

1.- Consiliul Economic și Social va îndeplini acele funcțiuni care intră în competența sa în legătură cu executarea recomandărilor făcute de Adunarea Generală.

2.- El poate cu aprobarea Adunării Generale, îndeplini servicii la cererea membrilor "Națiunilor Unite" și la cererea agențiilor specializate.

3.- El va îndeplini orice alte funcțiuni specificate altundeva în prezenta Chartă sau care îi pot fi atribuite de Adunarea Generală.

Votarea

Articolul 67.-

1.- Fiecare membru al Consiliului Economic și Social va avea un vot.

2.- Hotărârile Consiliului Economic și Social vor fi luate cu majoritatea simplă a membrilor prezenți și votanți.

Procedura

Articolul 68.-

Consiliul Economic și Social va creia comisiuni în domeniul economic și social pentru promovarea drepturilor omului și oricare alte asemenea comisiuni care ar putea fi cerute de buna îndeplinire a funcțiunilor sale.

Articolul 69.-

Consiliul Economic și Social va invita pe oricare membru al "Națiunilor Unite" să participe, fără drept de vot, la deliberările sale asupra unor chestiuni ce ar interesa în mod deosebit pe acel membru.

./...

Articolul 70.-

Consiliul Economic şi Social poate face aranjamente ca reprezentanţii agenţiilor specializate să participe, fără drept de vot, la deliberările sale şi la deliberările Comisiunilor înfiinţate de el şi ca reprezentanţii săi să participe la deliberările agenţiilor specializate.

Articolul 71.-

Consiliul Economic şi Social poate face aranjamente potrivite pentru a se consulta cu organizaţiile ne-guvernamentale care se ocupă cu chestiuni intrând în competenţa sa.

Astfel de aranjamente pot fi încheiate cu organizaţiuni internaţionale şi, când este indicat, cu organizaţiuni naţionale după consultări cu membri interesaţi ai "Naţiunilor Unite".

Articolul 72.-

1.- Consiliul Economic şi Social va adopta propriile sale reguli de procedură, inclusiv alegerea preşedintelui său.

2.- Consiliul Economic şi Social se va întruni aşa cum stabilesc regulile sale care vor include posibilitatea convocării unor reuniuni la cererea majorităţii membrilor săi.

CAPITOLUL XI.-

Declaraţiune privitoare la teritoriile care nu se guvernează singure.-

Articolul 73.-

Membrii "Naţiunilor Unite" care au sau asumă responsabilităţi pentru administrarea teritoriilor ale căror popoare nu au atins încă un grad deplin de auto-guvernare, recunosc principiul că interesele locuitorilor acestor teritorii sunt de o importanţă covârşitoare şi acceptă ca o datorie sfântă obligaţiunea de a promova pe toate căile, în cadrul sistemului de pace şi securitate internaţională stabilit prin prezenta Chartă, bună starea locuitorilor acestor teritorii şi vor urmări în acest scop:

./...

(a) Să asigure, cu tot respectul cuvenit culturii popoarelor interesate, progresul lor politic economic, social și educativ justul lor tratament și protecția împotriva abuzurilor;

(b) Să desvolte auto-guvernarea, să ia în considerație aspirațiunile politice ale popoarelor și să le ajute la desvoltarea progresistă a instituțiilor lor politice libere, în acord cu împrejurările particulare ale fiecărui teritoriu și popoarelor sale și în acord cu gradul lor diferit de progres.

(c) Să sprijine pacea și securitatea internațională.

(d) să promoveze măsurile constructive de desvoltare să încurajeze cercetările și să coopereze unul cu altul, și când este indicat, să coopereze și cu organismele specializate internaționale cu scopul de a realiza în practică țelurile sociale, economice și științifice arătate în acest articol; și

(e) să transmită regulat Secretarului General spre informare, cu limitările impuse de considerațiunile de securitate și cele constituționale, informațiuni statistice și altele asemănătoare de natură tehnică cu privire la condițiunile economice, sociale și educative din teritoriile pentru care ele sunt respectiv răspunzătoare, altele decât acelea care cad în prevederile Capitolelor XII și XIII.

Articolul 74.-

Membrii "Națiunilor Unite" sunt de acord că politica lor cu privire la teritoriile la care se aplică acest capitol, nu mai puțin ca în regiunile metropolitane, să fie bazată pe principiul general al bunei vecinătăți, luându-se în considerare interesele și bună starea restului lumii, în chestiuni sociale, economice și comerciale.

CAPITOLUL XII

Sistemul de tutelaj internațional.-

Articolul 75.-

"Națiunile Unite" vor avea sub conducerea lor un sistem de tutelaj internațional pentru administrarea și supravegherea acelor teritorii care vor fi supuse acestui regim în baza acordurilor individuale subsecvente. Aceste teritorii vor fi de acum înainte "teritorii sub tutelă".

./...

Articolul 76.-

Obiectivele de bază ale sistemului de tutelaj, în conformitate cu țelurile "Națiunilor Unite" expuse în art.1 al prezentei Charte, vor fi:

(a) a întări pacea și nécesitatea internațională;

(b) a promova progresul politic, economic, social și educativ al locuitorilor din "teritoriile sub tutelă", și desvoltarea lor progresivă către auto-guvernare sau independență după cum pare mai potrivit conform împrejurărilor particulare ale fiecărui teritoriu, popoarelor lui și dorințelor liber exprimate ale poporului în chestiune, și conform condițiunilor specificate în fiecare acord de tutelă.

(c) A încuraja respectul pentru drepturile omului și libertățile fundamentale pentru toți fără deosebire de rassă, sex, limbă sau religie și a încuraja recunoașterea independenței popoarelor lumii; și

(d) a asigura un tratament egal în chestiunile de ordin social, economic și comercial pentru toți membrii "Națiunilor Unite" și cetățenii acestora, precum și un tratament egal pentru aceștia din urmă în administrarea justiției, fără a prejudicia realizării obiectivelor de mai sus și supus prevederilor Art.80.

Articolul 77.-

1.- Sistemul de tutelaj va fi aplicat acelor teritorii din următoarele categorii, care vor fi încadrate în acest regim prin acorduri de tutelă;

(a) Teritorii aflate în prezent sub mandat;

(b) Teritorii care vor fi desprinse din corpul Statelor inamice ca rezultat al celui de al doilea război mondial; și

(c) Teritorii încadrate voluntar în acest sistem de către Statele răspunzătoare de administrarea lor.

2.- Va forma obiectul unui acord ulterior care anume din teritorii din categoriile precedente vor fi încadrate în sistemul de tutelă și în ce condițiuni.

Articolul 78.-

Sistemul de tutelă nu se va aplica teritoriilor care au devenit ale "Națiunilor Unite". Cu acestea, relațiunile vor fi bazate pe respectul principiului egalității suverane.

Articolul 79.-

Condițiunile tutelei pentru fiecare teritoriu ce va fi încadrat în sistemul de tutelaj, inclusiv schimbările sau amendamentele, vor fi stabilite pe baza unui acord al statelor direct interesate, inclusiv puterea mandatară în cazul teritoriilor deținute sub mandat de către un membru al "Națiunilor Unite" și va fi aprobat așa cum prevăd articolele 84 și 85.

Articolul 80.-

1.- Cu excepția cazurilor care vor fi rezolvate pe baza acordurilor individuale de tutelă, făcute în baza articolelor 77, 79 și 81 încadrând fiecare teritoriu în sistemul de tutelaj și până când astfel de acorduri vor fi fost încheiate, nimic din conținutul acestui articol nu poate fi interpretat că modifică în vreun fel oarecare drepturile de ori ce fel al vreunui Stat sau ale vreunor popoare, sau condițiunile tratatelor internaționale existente la care membrii ar putea fi respectiv partași.

2.- Paragraful 1 al acestui articol nu poate fi interpretat ca oferind motive pentru întârzierea sau amânarea negocierii și încheierii acordurilor pentru a încadra teritoriile sub mandat sau alte teritorii în sistemul de tutelă prevăzut de art.77.

Articolul 81.-

Acordul de tutelă va cuprinde în fiecare caz condițiunile în care va fi administrat teritoriul sub tutelă și va desemna autoritatea care va exercita administrarea teritoriului de sub tutelă. Acea autoritate de aici înainte numită Autoritate Administrantă poate fi unul sau mai multe State sau organizația însăși.

Articolul 82.-

Un acord de tutelă poate avea ca obiect o regiune sau regiuni strategice cuprinzând o parte sau totalitatea teritoriului sub tutelă fără a prejudicia vreunui acord sau acorduri speciale încheiate în baza art.43.

./...

00563

Articolul 83.-

1.- Toate funcţiunile "Naţiunilor Unite cu privire la regiunile strategice, inclusiv aprobarea condiţiilor acordurilor de tutelă şi modificării sau amendării lor, vor fi exercitate de Consiliul de Securitate.

2.- Obiectivele de bază expuse în Art.76 se vor aplica popoarelor fiecărei regiuni strategice.

3.- Consiliul de Securitate se va folosi, supunându-se prevederilor acordurilor de tutelă şi fără a vătăma consideraţiunile de securitate, de asistenţa Consiliului de Tutelaj în exercitarea acelor funcţiuni ale "Naţiunilor Unite" prevăzute de sistemul de tutelă privind chestiunile politice, economice, sociale şi educative din regiunile strategice.

Articolul 84.-

Va fi datoria Autorităţii Administrante de a asigura că teritoriul sub tutelă să joace rolul său în menţinerea păcii şi securităţii internaţionale. In acest scop Autoritatea Administrantă va folosa forţele voluntare, înlesnirile şi asistenţa aflate în teritoriul sub tutelă pentru îndeplinirea obligaţiunilor contractate faţă de Consiliul de Securitate de către Autoritatea Administrantă, precum şi pentru executarea obligaţiunilor de apărare locală şi menţinerea legalităţii şi ordinei în interiorul teritoriului sub tutelă.

Articolul 85.-

1.- Funcţiunile "Naţiunilor Unite" cu privire la acordurile de tutelă pentru toate regiunile desemnate ca strategice, inclusiv aprobarea condiţiunilor acordurilor de tutelă şi modificarea sau amendarea lor, vor fi exercitate de Adunarea Generală.

2.- Consiliul de Tutelaj, acţionând sub autoritatea Adunării Generale, va ajuta Adunării Generale la îndeplinirea acestor funcţiuni.

./...

00564

CAPITOLUL XIII

Consiliul de Tutelaj

C o m p u n e r e a

Articolul 86.-

1.- Consiliul de Tutelaj se compune din următorii membri ai "Națiunilor Unite".

(a) Acei membri care administrează teritorii sub tutelă;

(b) Acei membri menționați nominal în Art.23 care nu administrează teritorii sub tutelă; și

(c) Atâți alți membri aleși pe termen de 3 ani de către Adunarea Generală cât pot fi necesari să asigure ca totalul membrilor Consiliului de Tutelaj să fie împărțit în mod egal între acei membri ai "Națiunilor Unite" care administrează teritorii sub tutelă și aceia care nu administrează astfel de teritorii.

2.- Fiecare membru al Consiliului de Tutelaj va desemna o persoană special calificată spre a-l prezenta în Consiliu.

Funcțiuni și Puteri.

Articolul 87.-

1.- Adunarea Generală și, sub autoritatea sa, Consiliul de Tutelaj, îndeplinind funcțiunile lor pot :

(a) Să examineze rapoartele supuse de Autoritatea Administrantă.

(b) Să accepte petițiuni și să le examineze consultându-se cu Autoritatea Administrantă.

(c) Să prevadă vizite periodice în teritoriile sub tutelă respective la date stabilite de acord cu Autoritatea Administrantă și

(d) Să întreprindă acestea și alte acțiuni în conformitate cu condițiunile acordurilor de tutelă.

Articolul 88.-

1.- Consiliul de Tutelaj va formula un chestionar asupra progresului politic, economic, social și educativ al locuitorilor fiecărui teritoriu sub tutelă, și Autoritatea Administrantă a fiecărui teritoriu sub tutelă, în cadrul competenței Adunării Generale, va face un raport anual Adunării Generale pe baza unui asemenea chestionar.

2.- Adunarea generală poate, când socotește necesar, să exercite ea însăși oricare din aceste funcțiuni și puteri.

Votarea

Articolul 89.-

1.- Fiecare membru al Consiliului de Tutelaj va avea un vot.

2.- Deciziunile Consiliului de Tutelaj vor fi luate cu majoritatea simplă a membrilor prezenți și votanți.

Procedura

Articolul 90.-

1.- Consiliul de Tutelaj va adopta propriile sale norme de procedură, inclusiv metoda de alegere a Președintelui său.

2.- Consiliul de Tutelaj se va întruni așa cum stabilesc regulile sale care vor prevedea ca unele reuniuni să poată să fie convocate la cererea majorității membrilor săi.

Articolul 91.-

Consiliul de Tutelaj va folosi, când va găsi potrivit, ajutorul Consiliului Economic și Social și al agențiilor specializate cu privire la chestiuni în care sunt respectiv interesate.

CAPITOLUL XIV

Curtea de Justiție Internațională.

Articolul 92.-

Curtea de Justiție Internațională va fi principalul organ judecătoresc al "Națiunilor Unite". Ea va funcționa în acord cu Statutul anexat, care este bazat pe Statutul Curții permanente de Justiție Internațională și care formează o parte integrantă din prezenta Chartă.

Articolul 93.-

1.- Toți membri organizației sunt "ipso facto" participanți la Statutul Curții de Justiție Internațională.

2.- Un Stat care nu este membru al "Națiunilor Unite" poate adera la Statutul Curții de Justiție Internațională

./...

în condiţiunile ce vor fi stabilite la fiecare caz, de Adunarea Generală la recomandarea Consiliului de Securitate.

Articolul 94.-

1.- Fiecare membru al "Naţiunilor Unite" se obligă să se supună deciziunilor Curţii de Justiţie Internaţională în orice cauză în care el este parte.

2.- Dacă vreo parte a unei cauze refuză să execute obligaţiunile ce îi revin în baza unei sentinţe pronunţate de Curte, cealaltă parte va putea apela la Consiliul de Securitate, care poate, dacă consideră necesar, să facă recomandări sau să decidă asupra măsurilor ce trebuesc luate pentru executarea acelei sentinţe.

Articolul 95.-

Nimic în prezenta Chartă nu împiedică pe membri "Naţiunilor Unite" de a încredinţa soluţionarea diferendelor lor altor tribunale în virtutea unor acorduri deja în vigoare sau ce se vor încheia în viitor.

Articolul 96.-

1.- Adunarea Generală sau Consiliul de Securitate poate cere Curţii de Justiţie Internaţională să-şi dea avizul în orice chestiune de ordin juridic.

2.- Alte organe ale "Naţiunilor Unite" şi agenţii specializate, ce pot fi în orice moment autorizate pentru această Adunare Generală, pot deasemenea cere avizul Curţii asupra chestiunilor de ordin juridic pe care le întâmpină în cursul activităţii lor.

CAPITOLUL XV.-

S E C R E T A R I A T U L

Articolul 97.-

Secretariatul va cuprinde un Secretar General şi personalul de care organizaţia va avea nevoie. Secretarul General va fi numit de Adunarea Generală la recomandarea Consiliului de Securitate. El va fi principalul funcţionar administrativ al organizaţiei.

./...

Articolul 98.-

Secretarul General va acţiona în această calitate 00567 în toate reuniunile Adunării Generale, ale Consiliului de Securitate, ale Consiliului Economic şi Social şi ale Consiliului de Tutelaj şi va îndeplini oricare alte funcţiuni ce i-ar fi încredinţate de aceste organe. Secretarul General va prezenta un raport anual Adunării Generale cu privire la activitatea organizaţiei.

Articolul 99.-

Secretarul General va atrage atenţia Consiliului de Securitate asupra oricărei chestiuni care, după părerea sa, ar putea să ameninţe pacea şi securitatea internaţională.

Articolul 100.-

1.- In îndeplinirea îndatoririlor sale Secretarul General şi personalul nu va cere sau primi instrucţiuni dela vreun Guvern oarecare sau dela oricare altă autoritate din afara organizaţiei. Ei se vor abţine dela orice acţiune care ar putea influenţa asupra poziţiei de funcţionari internaţionali, răspunzători numai faţă de organizaţie.

2.- Fiecare membru al "Naţiunilor Unite" se obligă să respecte caracterul exclusiv internaţional al responsabilităţilor Secretarului General şi personalului şi să nu caute să-i influenţeze în îndeplinirea îndatoririlor lor.

Articolul 101.-

1.- Personalul va fi numit de către Secretarul General în baza regulamentului stabilit de Adunarea Generală.

2.- Un personal potrivit va fi repartizat în mod permanent Consiliului Economic şi Social, Consiliului de Tutelaj şi dacă se va cere, şi altor organe ale "Naţiunilor Unite". Acest personal face parte din Secretariat.

3.- Consideraţiunea cea mai importantă în utilizarea personalului şi în stabilirea condiţiunilor de serviciu va fi necesitatea de a asigura cele mai ridicate standarduri de eficienţă, competenţă şi integritate. Se va acorda atenţia cuvenită importanţei de a recruta personalul pe o cât mai largă bază geografică.

./...

00568

CAPITOLUL XVI

Diverse dispoziţiuni

Articolul 102.-

1.- Fiecare tratat şi fiecare acord internaţional încheiat de un membru al "Naţiunilor Unite" după intrarea în vigoare a prezentei Charte, va fi în cel mai scurt timp posibil înregistrat la Secretariat şi publicat de către acesta.

2.- Nici un Stat participant la vreun tratat sau acord internaţional care nu a fost înregistrat în conformitate cu dispoziţiunile paragrafului 1 ale acestui articol, nu poate invoca acel tratat sau acord în faţa vreunui organ al "Naţiunilor Unite".

Articolul 103.-

In cazul unui conflict între obligaţiunile membrilor "Naţiunilor Unite" luate în baza prezentei Charte şi oricare alte obligaţiuni internaţionale pe care şi le-au asumat, obligaţiunile luate în baza prezentei Charte vor avea prioritate.

Articolul 104.-

Organizaţia se va bucura pe teritoriul fiecăreia din membrii săi de capacitatea legală care este necesară pentru exercitarea funcţiunilor şi realizarea ţelurilor sale.

Articolul 105.-

1.- Organizaţia se va bucura în teritoriul fiecăruia din membrii săi de privilegiile şi imunităţile care sunt necesare pentru realizarea ţelurilor sale.

2.- Reprezentanţii membrilor "Naţiunilor Unite" şi funcţionarii organizaţiei se vor bucura deasemenea de privilegiile şi imunităţile necesare pentru exercitarea independenţii a funcţiunilor lor în legătură cu organizaţia.

3.- Adunarea Generală poate face recomandări cu scopul de a fixa detaliile aplicării paragrafelor 1 şi 2 ale acestui articol sau poate propune convenţiuni membrilor "Naţiunilor Unite" în acest scop.

./...

00569

CAPITOLUL XVII

Măsuri de securitate în perioada de tranziţie.-

Articolul 106.-

Până la intrarea în vigoare a acelor acorduri speciale la care se referă art.43 şi care după părerea Consiliului de Securitate îi dau acestuia posibilitatea să înceapă a exercita răspunderile sale arătate de art.42, Puterile participante la Declaraţia celor patru Naţiuni, semnată la Moscova la 30 Oct.1943, şi Franţa se vor consulta unul cu altul, în conformitate cu dispoziţiunile paragrafului 5 al acelei Declaraţii, iar când se iveşte prilejul şi cu alţi membri ai "Naţiunilor Unite", cu scopul de a întreprinde orice acţiune comună in numele organizaţiei care poate fi necesară pentru menţinerea păcii şi securităţii internaţionale.

Articolul 107.-

Prezenta Chartă nu impiedică şi nu înlătură, în nici un fel acea acţiune, în legătură cu un Stat care în timpul celui de al doilea război mondial a fost duşmanul vreunei puteri semnatare a prezentei Charte, intreprinsă sau autorizată ca rezultat al acelui război de către Guvernele care au răspunderea pentru o asemenea acţiune.

CAPITOLUL XVIII

Amendamente.

Articolul 108.-

Amendamentele la prezenta Chartă vor intra în vigoare pentru toţi membri organizaţiei atunci când au fost adoptate prin votul de 2/3 din membrii Adunării Generale şi ratificate în conformitate cu procedurile constituţionale respective de către 2/3 ai membrilor "Naţiunilor Unite", inclusiv toţi membrii permanenţi ai Consiliului de Securitate.

Articolul 109.-

1.- O conferinţă generală a membrilor "Naţiunilor Unite" cu scopul de a revizui prezenta Chartă poate fi ţinută la o dată şi localitate fixate prin votul a 2/3 din membrii Adunării Generale şi prin votul a 7 membrii ai Consiliului de Securitate. Fiecare membru va avea un vot în Conferinţă.

./...

2.- Orice modificare a prezentei Charte recomandată de votul a 2/3 din Conferința va intra în vigoare în momentul ratificării în conformitate cu procedurile constituționale respective de 2/3 din membrii "Națiunilor Unite", inclusiv toți membrii permanenți ai Consiliului de Securitate.

3.- Dacă o astfel de Conferință nu a fost ținută mai înainte de a zecea sesiune anuală a Adunării Generale, din momentul intrării în vigoare a prezentei Charte, propunerea de a convoca o asemenea conferință va fi înscrisă în ordinea de zi a acelei sesiuni a Adunării Generale și conferința va fi ținută dacă se va decide astfel de majoritatea simplă a membrilor Adunării Generale și de 7 membri ai Consiliului de Securitate.

CAPITOLUL XIX

Ratificarea și semnarea.-

Articolul 110.-

1.- Prezenta Chartă va fi ratificată de Statele semnatare în conformitate cu procedurile constituționale respective.

2.- Ratificările vor fi depuse la Guvernul Statelor Unite ale Americei, care va notifica tuturor Statelor semnatare despre fiecare rtificare ca și Secretarului General al organizației, atunci când va fi numit.

3.- Prezenta Chartă va intra în vigoare când vor fi depuse ratificările Republicei Chineze, Franței, Uniunei Republicilor Sovietice Socialiste, Regatului Unit al Marei Britanii și Irlandei de Nord, și Statelor Unite ale Americei, și a majorității celorlalte State semnatare.

4.- Statele semnatare ale prezentei Charte care o vor ratifica după intrarea ei în vigoare, vor deveni membri inițiali ai "Națiunilor Unite" pe data depunerii ratificărilor respective.

Articolul 111.-

Prezenta Chartă, ale carei texte chinez, englez, francez, rus și spaniol sunt toate autentice, va rămâne depozitată în arhivele Guvernului Statelor Unite ale Americei.

.....

Copii legal certificate vor fi transmise de acel Guvern tuturor Guvernelor celorlalte State semnatare.

Cu încredere reprezentanții "Națiunilor Unite" au semnat prezenta Chartă.

Semnată în orașul San Francisco la 26 Iunie 1945.-

=======

DECE A DEMISIONAT PRIMUL GUVERN NATIONALIST
IN ROMANIA

EXPOZEUL FACUT IN FATA CONSILIULUI DE MINIŞTRI
de D-1.OCTAVIAN GOGA.

00572

In şedinţa de eri a Consiliului de Miniştri, Dl.Octavian Goga a făcut următoarea expunere :

"Politica este o fluctuaţie permanentă, în care elementul de surpriză intervine adesea şi creiază în mod brusc situaţii noui. Datoria omului politic este ca în această fluctuaţiune, surpriza care poate lua o întorsătură neplăcută pentru ţară să nu pornească dela el.

La lumina acestei axiome vă rog să examinaţi comunicarea pe care mă simt dator să v'o fac.

Am fost astăzi în audienţă de lucru la M.Sa Regele. M.Sa, după ce a examinat intreaga situaţie politică, mi-a făcut cunoscut că în momentele actuale crede util ca un guvern nou să se formeze. Un guvern naţional, la care să participe toţi foştii primi miniştri ai ţării, urmând să fie suspendată Consituţia, să se octroieze o Consituţie nouă, să se dizolve partidele politice şi să se înlăture alegerile.

Am răspuns M.Sale făcând obiecţiunile mele, pe cari vi le voiu înfăţişa şi D-Voastră. Am fost invitat la rândul meu, ca în acest guvern prezidat de I.P.S.Sa Patriarchul să iau şi eu parte, ca fost prim ministru, dimpreună cu câtiva membri ai guvernului actual cari ar fi intrat în calitate de technicieni. Am răspuns, că nu pot să primesc, fiindcă sunt convins că se face o profunsă greşală politică. Nu văd consecinţele unei asemenea hotărâri, nu văd ceiace ar putea să urmeze, şi fără să pun în joc o sensibilitate de ordin individual,pe planul politic sunt convins că se săvârşeşte o mare eroare. Amplific acum în faţa D-Voastră obiecţiunile mele, ca o justificare a atitudinei pe care am luat-o.

Voiu face o recapitulare.

Care a fost raţiunea guvernării noastre ? Care i-a fost obiectivul? Ştiţi ce au lăsat în urmă alegerile, cari au trecut. Pentru întâia oară am avut de înregistrat căderea guvernului în alegeri, cu toate consecinţele unei asemenea spărturi făcute în principiul autorităţii de Stat. Dl.Iuliu Maniu, pe de o parte, dusese o întinsă campanie împotriva Coroanei, iar pe de altă parte, mişcarea neprecisă a Gărzii de Fier agitase spiritele. Singura formulă politică a fost Guvernul partidului Naţional-Creştin, căruia i s'au adăugat acei fruntaşi naţional-ţărănişti în sufletul cărora au găsit ecou lozincile naţionale.

S'a constituit Guvernul. Problema se punea : Ce trebue să facă acest Guvern ? Să pregătească alegerile, să înlesnească astfel constituirea unui parlament şi să repare breşa pe care o suferise ideia de autoritate, normalizând situaţia. Am spus dela început M.Sale cum îmi închipui acest program, ca o satisfacţie dată mişcării naţionaliste şi ca o uşurare adusă în existenţa maselor populare. O rectificare a conştiinţei obşteşti în sens sufletesc şi biruinţa ideii naţionale trebuiau să ne dea câştig de cauză în alegeri.

AM REALIZAT LOZINCELE NATIONALE.

Ne-am ţinut de cuvânt. Pe linia trasata din primul moment, am realizat lozincele naţionaliste, pe cari M.Sa Regele le-a aprobat de multe ori în mod public.

Care a fost efectul ? In ţară, s'a creiat o atmosferă de efervescenţă proprie începuturilor de viaţă nouă, dar şi de robustă sănătate în sens naţional. In politica externă am dobândit o necontestată acumulare de prestigiu. Sunt cinci săptămâni de când am venit la guvern. Am mers în etape spre ţinta finală. Am menţinut ordinea, am avut frâ-

guvernului s'a întărit tot mai mult, dispărând elementul iritant, cetele rău ... cari produceau desordinea.

Mai era un moment greu : recursul la Curtea de Casaţie împotriva constituţionalităţii legei electorale. Şi acest moment greu a trecut, Curtea de Casaţie a respins recursul.

00573

DEMOCRATIA NU MAI VREA ALEGERI.

Aici ne găseam. In acest timp s'au găsit însă oameni, cari au schiţat gesturi de nevroză, de îngrijorare personală pentru ziua de mâine. Partidul liberal a fost acela, care a canalizat aceste frici. Am avut contact cu mai mulţi fruntaşi liberali. I-am găsit într'o postură foarte ciudată. Sub pretextul că vom înregistra un eşec electoral, mi-au cerut să nu mai fac alegeri, să guvernez cu formule dictatoriale. Curioase îndemnuri, din partea unui partid democrat ... Dl.Dinu Brătianu a cerut audienţă la Palat, am fost atunci întrebat asupra acestei audienţe şi am arătat că n'am nimic împotrivă.Dl.Dinu Brătianu a fost primit alaltăeri. A dat apoi şi Dl.Iuliu Maniu un memoriu. Rezultatul este situaţia actuală.

S'o analizăm în scurte cuvinte. Am declarat că nu particip la această încercare. Cum apare schimbarea care se pregăteşte, cu înlăturarea Constituţiei ? Apare, cel puţin, ca o tendinţă de înoire ? De satisfacţie pentru mulţime ? E un desgust faţă de supralicitaţia partidelor ? Se doreşte desfiinţarea lor, pentru intronarea unei guvernări în spirit de ordine şi autoritate ? Lucrurile nu par să fie astfel .... Vin din nou la cârmă toţi foştii primi miniştri, oamenii cari au fost răspunzători de situaţia de astăzi, ce înoiri aduc ei, în numele trecutului lor ? E o răsbunare a morţilor... Vor fi adunaţi toţi laolaltă, şi pe cadavrele lor, în temeiul certificatului lor de neputinţă, se va lansa o nouă îndrumare a Statului... Aceasta nu e o reformă, nu e o resurecţie, e un parastas.

O FORMULA, CARE NU VA REUŞI !

Iată atitudinea partidelor vechi în faţa viitorului, căzând ar voi să atragă după ele şi pe celelalte formaţiuni politice tinere, cari pot să fie haotice, dar reprezintă o mişcare sufletească a ţării şi ar putea să fie canalizate în slujba Tronului, pentru guvernare normală.

Nu cred că se va putea aduce ordine în ţară. Ce o să reprezinte ca unitate de credinţă aceste clişee disparate, cari vin cu ceiace a mai rămas dintr'un cântec ce s'a cântat... Oameni răsuflaţi, entităţi eterogene, fără nici o legătură între ele. Un partid reprezintă cel puţin un angrenaj de oameni în toată ţara. Prefectul dela Chişinău sau dela Cluj reprezintă, nu numai simbolul autorităţii publice, dar şi o legătură cu de-aproapele, un fluid care circulă dela om la om.

Aş înţelege să se facă o dictatură cu mâna pe sabie, care să dea la o parte toate partidele politice, punând în mişcare în sensul ideii de ordine forţa executivă până la o redresare a autorităţii Statului. Dar nu se face aşa. E ceva hibrid, care nu poate să dureze.

ISRAEL A INVINS.

Ceace spun nu isvorăşte dintr'o sensibilitate personală, nu e o amărăciune individuală. Am stat cinci săptămâni pe baricadă, am dat tot ce am avut mai bun în sufletul meu, am găsit o rezonanţă în sufletul ţării, n'am săvârşit nici o greşală de un milimetru... Cu toate acestea, n'am de făcut incriminări. Respectul meu pentru Coroană e intact.

Dar trebue să am accente de spovedanie. E o greşală, la care nu pot să particip. Mă retrag dela guvern, consecinţele vor fi grave. Mulţimea va cerceta şi ea, Dece s'a întâmplat aceasta ? Totul se va prezenta într'o înlănţuire logică, anevoie de înlăturat. Cine au fost nemulţumiţi de noi şi de guvernarea noastră ? Elementele înduşmănite cu ideia naţională. Cine a câştigat acum ? Un guvern al naţionalismului românesc n'a fost lăsat nici până la alegeri, tocmai fiindcă în alegeri avea garanţii de isbândă. Iată dece am căzut. Iulian apostatul când s'a prăbuşit cu săgeata în spate a strigat : "GALILEU, AI INVINS"

Astfel suntem noi şi căzând vom spune la rândul nostru :"ISRAEL, AI INVINS"....

n'a primejduit existenţa Statului.

CUI REVINE RASPUNDEREA ?

Aşa dar, repet. Cu douăzeci de zile mai înainte de a creia parlamentul, care avea să ne dea o majoritate masivă pentru o operă de guvernare în stil naţionalist, trebue să plecăm. Nu regret pentru mine. Viaţa mea de o lună şi mai bine era un adevărat chin, căci am fost servitorul tuturor. Imi pare rău pentru viaţa noastră de Stat, căci văd greşala care se face. In starea mea sufletească vă spun : acţiunea mea politică nu va lua un caracter protestatar. Nici nu voiu avea o acţiune politică.

Răspunderea cade asupra vechilor partide, cari au căutat să întunece orizontul şi să provoace o hotărâre păgubitoare pentru ţară. Eu îmi spăl mâinile. Am făcut faţă tuturor îndatoririlor mele, eram în plină desfăşurare a muncii mele, ordonate, gata să arunc în cumpănă tot rostul existenţei mele pentru triumful unei idei. Eu nu sunt Kerenski, care a fugit după ce a desorganizat o ţară. Eu plec turburat în munca mea. Plec cu fruntea sus, stau în faţa istoriei şi a ţării, cerând să fiu judecat după faptele mele. Nu voiu fi socotit drept un om care a lipsit dela datorie.

Vă mulţumesc pentru ajutorul dat. Plec să-mi prezint demisia M.Sale.

Declaraţiunile lui Mihail Ostrovsky din 3 februarie către funcţionarii Legaţiunei sovietice din capitală.

XXXXXXXX Plec fericit din România,de oarece nu voi vedea cu ochii mei suferinţele care aşteaptă pe poporul Român,devenit drag pentru mine in cursul celo 3 ani cât am stat in România. Am inţăles că după ultimele evenimente zise interne,dar care după părerea mea vor avea repercusiuni internaţionale,că şăderea mea in România nu va fi de nici un folos pentru URSS nici pentru România.Acum câteva zile ,am fost primit in audienţă de plecare de Majestatea sa Regele care a durat 4o de minute.Suveranul a fost foarte amabil cu mine fiind un om şarmant şi de o inaltă cultură.Dar cu toate insuşirile sâle remarcabile,nu vrea să vadă că teoria sa de separaţiune a politicei interne şi externe nu poate ţine piept conjonctiunei internationale.Dacă se vor adeveri ştirile că România a insărcinat Italia cu amenajarea unei baze aeriene la nord de Constanţa,ca toate comenzile de avioane vor fi date Italiei ,crecaXX oare Majestatea Sa Regele că marele puteri democratice vor rămâne pasive,crede oare că se vor mulţumi ele cu declaratiele verbale că El vrea să consolideze amiciţia cu Franţa,Anglia ,Mica Inţălegere şi Inţălegerea Balkanică ? Nu noi suntem agresoriii, şi nici de la noi nu va porni iniţiativa.Dar situaţia internaţională va putea deveni mult mai tare decât dorinţele noastre paşnice.Noi nu ne vom mişca fără o necesitate extremă,chiar cu asigurările care le avem că nici Polonia ,nici altcineva nu va sări in ajutorul României in caz dacă vor ocupa Basarabia, de oarece lumea intreagă ştie că juridiceşte Basarabia ne aparţine ,poate fi ocupată de noi devenind astfeli teatrul războielor internationale in această parte a Europei.

România in general deşi nu aparţine marelor puteri totuşi in urma situatiei sale geografice este o Ţară de o importanţă strategicaă de prim ordin.Estă dece puterile democratice şi URSS in deosabit,nu pot admite intărirea influenţei germane şi Itailei in România.Estă dece toate faptele zilnice ce se petrec acunm in România fac sa se aproprie războiul cu paşi gigantici .Stim că armata română de astăzi este o armată de mare valoare,dar stim de asemenea că armata aceasta şi mai ales ofiţărimea tânără .este infectată de spiritul legionar pe care multe comandamente in loc se 'l combată el incutageazā in cadrele armatei active.Poate că p spiritul conducătorilor României se va trezi in ultima oră.Dar şi atunci va fi rău de oarece nu este o eroare că guvernul national crestin există dar este o eroare că el a existat.

Orice guvern nouă va veni la putere, va fi datorită situaţiunei internationale un guvern (duşman) al evreimei care va ruina tara cu toate bogătiele ei. Sub acest guvern România este sorocită să adhere la blocul statelor infomătate,părăsind grupul celor sătule.

Trezirea va veni insă căci sper că providenţa va feri Regatul Român de o conflagratiune generală

Sunt totuşi fericit că plec şi nu voi mai vedea cum spuneam la inceput suferinţele chiar de moment al acestui popor bun şi harnic, care cade actualmente victima pasiunelor interesate.

Urez din inimă României trezirea şi deşteptarea cea mai grabă.

A treia Putere în Stat

Magistratura şi chestia evreiască

Publicăm azi insuşi textul sentinţei pronunţată de Trib. Ilfov, secţia I C. C., in ziua de 23 Ianuarie 1919. S[illegible]mām numai numele reclamantului.

Sub acelaş titlu, vom publica mâine reflexiunile ce cazul ne inspiră şi comentariile la care el poate da loc.

C[illegible]inţi au fost părinţii noştri [illegible] au chibzuit Constituţia sub care, [illegible]ticeşte, încă trăim!

Ce minunată garanţie oferă cetăţeanului, pentru păstrarea drepturilor şi libertăţilor sale, principiul separaţiunei Puterilor în Stat!

Zilnic ne ocupăm de faptele Puterei Executive. Când Puterea Legiuitoare funcţionează, asupra ei se poartă mai deosebit atenţiunea noastră. Acum e rândul Puterei Judecătoreşti. Evenimentele îi dau ei rolul de căpetenie în Stat.

O primă manifestaţie stă în sentinţa ce publicăm mai jos.

S'o urmărim cu toată luarea aminte ce merită.

In treacăt, o simplă amintire: Magist[illegible] care a dat această sentinţă [illegible] chiar acelaş pe care Germanii il arestaseră pentru independenţa sa de caracter, de care acuma el ne dă [illegible] nouă şi strălucită dovadă.

C. C.-F.

TRIB. ILFOV, SECŢIA I Civ. Cor.

Audienţa dela 22 Ianuarie 1919

Jurnal No. Ordonanţa de încetăţenire No.

Tribunalul compus cu:

D-nii Const. Sturdza, preşedinte şi Strojan, procuror.

Astăzi fiind termenul fixat pentru dezolvarea cererei de încetăţenire făcută de prin petiţia înreg. la No. la apelul făcut s'a prezentat în Camera de Consiliu petiţionarul.

S'a citit cererea şi actele şi anume:

. . . . . .

Pe baza cărora petiţionarul a cerut s[illegible] se recunoască dreptul de cetăţ[illegible] român conform decretului-lege din 29 Decembrie 1918.

D-l procuror a pus concluziuni pentru [illegible]dmiterea cererei, întrucât din acte[illegible] [illegible]rezentate, petiţionarul întruneşt[illegible] condiţiunile cerute de decretul-lege din 29 Decembrie 1918.

Tribunalul punând din oficiu în discuţie dacă decretul din 29 Decembrie 1918, nu este anticonstituţional şi nu poate fi aplicat faţă de art. 7 şi 8 din Constituţie?

D-l procuror a răspuns că deşi magistraţii sunt obligaţi a vedea dacă legile ce aplică sunt constituţionale, totuşi în împrejurările actuale de prefacere naţională, nepu-

şi legilor în vigoare pe care magistraţii au jurat să le observe cu sfinţenie, (Vezi în Sire 1833. II. p. 599—600; 1836 I. p. 246; 1837 I. p. 789 şi 1851 I. p. 790 şi în Daloz 1851 I. p. 279, hotăririle Casaţiei şi Curţilor Franceze în acest sens.

Considerând că în speţă, decretul-lege No. 3902 din 29 Decembrie 1918, luând dreptul de împământenire de la Puterea legislativă, singura care îl are conform Constituţiei, şi dându-l Puterei judecătoreşti, calcă principiile edictate de art. 7, 3 şi art. 8 din Constituţie, principii ce nu pot fi modificate decât printr'o Constituantă, şi ca atare el nu poate fi aplicat de o instanţă judecătorească care ar nesocoti astfel Constituţia călcându-şi jurământul.

Considerând că nu se poate susţine că acest decret, urmând a fi ratificat de viitoarea Constituantă, poate fi aplicat de pe acum, căci nu se poate şti dacă, va fi sau nu ratificat sau modificat, şi Tribunalul ar fi nevoit să dea azi o hotărire condiţională, condiţionată de ratificarea ulterioară a decretului de către Corpurile Legiuitoare, — lucru ce este cu totul inadmisibil.

Considerând deci că, înlăturându-se dispoziţiunile anti-Constituţionale ale Decretului-lege No. 3902 din 29 Decembrie 1918, cererea de împământenire făcută de d-l prin petiţia înregistrată la No. trebuia să fie adresată Corpurilor legiuitoare conform actualei Constituţiuni şi legislaţiei noastre de astăzi, că este greşit îndreptată Tribunalului care nu are nici o calitate de a acorda împământenirea, şi urmează a fi respinsă ca rău îndreptată şi inadmisibilă.

Pentru toate aceste motive.

In neunire cu Concluziunile d-lui procuror

In numele legei,

Ordonăm:

Respinge ca rău îndreptată şi inadmisibilă cererea făcută de şi înregistrată la No.

Sentinţa cu recurs.

Dată şi citită în Camera de consiliu, azi 22 Ianuarie 1919.

Preşedinte, (ss) **Const. Sturdza.**

Grefier, **Indescifrabil**

Evaluarea pagubelor

CONSTITUIREA COMISIUNILOR

Pentru constatarea şi stabilirea abaterilor dela regulele războiului ale convenţiei dela Haga, precum şi pentru constatarea atrocităţilor comise de inamic în teritoriul fost ocupat se vor institui pe judeţe şi oraşe comisiuni de anchetă.

...făndu-se convoca Constituanta pe baza votului universal, crede că decretul de incetățenire este operant în speță și cere ca să se dea ordonanță pe baza actelor prezentate.

Noi președintele Const. Sturdza, asupra cererei înregistrată la No. pin care d-l cere a fi naturalizat cetățean român pe baza decretului-lege No. 3902 din 29 Decembrie 1918 și a actelor prezentate.

Av... în vedre cererea făcută, actele prezentate și susținerile părților, precum și concluziunile d-lui procuror.

Co...derând că după art. 7 și art. 8 din ...stituție, naturalizarea nu se poate acorda decât printr'o lege și în mod individual și împământenirea se dă de Puterea legislativă.

Considerând că, dacă este controversă în doctrina și jurisprudența asupra dreptului ce-l au instanțele judecătorești de a pipăi constituționalitatea legilor votate de Corpurile Legiuitoare, promulgate și publicate în conformitate cu dispozițiunile art. 32, 46 și 126 din Constituție, — deși la noi Inalta Curte de Casație a decis în mod afirmativ, — nu poate fi însă nici o discuțiune în ceeace privește decretele, ordonanțele, regulamentele sau circulările ministeriale, și atât doctrina cât și jurisprudența sunt unanime a hotărît ca instanțele judecătorești pot și chiar sunt datoare a ...ia constituționalitatea, legalitate... sau regularitatea lor înainte de a le aplica.

Considerând că decretele-legi, care su... emanațiunea unei puteri dicta...., ce Constituția nu recunoaște guvernămintelor și cari nu au apărut în istoria dreptului decât ca rare și excepționale consecințe a revoluțiunilor sau loviturilor de Stat, (cele apărute în Franța la revoluția din 1846; la lovitura de Stat a lui Napoleon al III-lea la 1851—1852 și la războiul din 1870),—nu pot avea tărie de lege înainte de a fi votate și ratificate de Corpurile Legiuitoare când ele modifică o lege, sau de-o constituantă când ele modifică însăși Constituția, ca în speță. Fără această ratificare și înainte de a fi obținute, ele nu au altă valoare decât aceea a unor simple decrete, sau ordonanțe date de puterea executivă și ...care nu sunt legați decât agen... acestei puteri.

Având în vedere că asemenea decrete și ordonanțe nu pot modifica și nici abroga dispozițiile vreunei legi și încă mai puțin acele ale Constituției — aceasta este unul din ...ctele cele mai bine fixate ale dreptului constituțional modern — și puterea judecătorească nu numai că nu este ținută a le aplica, înainte de a fi apreciat regularitatea lor, dar este datoare a le înlătura atunci când ele sunt contrarii Constituțiunei

...Numărul acestor comisiuni va varia după întinderea județului sau a orașului. Fiecare comisiune se va compune dintr'un consilier al curței de apel ca președinte, din prefectul de județ, un delegat al ministerului de interne, un delegat al ministerului de industrie și un delegat militar, ofițer superior.

Comisiunea va fi ajutată în lucrările ei de un magistrat din tribunalul respectiv precum și de inginerul județului.

Comisiunea va putea fi asistată și de un delegat al aliaților noștri.

Comisiunea va avea la dispoziție și un fotograf pentru luarea de fotografii la fața locului.

Toți cei cari vor fi suferit grave vexacțiuni, încălcări de drepturi garantate prin convențiunile internaționale, abuzuri de tratament ca: violențe, arestări, deportări, amenzi, jafuri, etc. sunt obligați să le arate comisiunei de anchetă cu ocazia venirei ei în comună.

Comisiunile de mai sus vor putea fi înființate eventual și în Moldova, cum și în teritoriile alipite sau cari se vor mai alipi României, spre a constata faptele de acelaș gen, săvârșite nu numai de armatele inamice, ci și de cele ruse sau de trupe neorganizate.

Mizeria în Capitală

Un biet invalid de război, anume Riven Bercovici s'a prezentat într'un hal de slăbiciune demn de milă la ziarul nostru apelând la bunătatea cititorilor. Impovărat cu familie grea, nefericitul se află în cea mai îngrozitoare lipsă. E drept că primește un ajutor de 30 lei lunar dela Crucea Roșie dar cum această sumă nu-l poate împiedica d'a muri de mizerie împreună cu ai lui, îl recomandăm călduros milei publice. Riven Bercovici locuește calea Văcărești 253.

In chestia patrulelor

Un fost „mobilizat" ne scrie o scrisoare prin care se plânge că întorcându-se dela război, a fost înhățat în prima noapte de patrule, ținut la închisoare și maltratat imediat ce a îndrăznit a protesta.

— Credeam, zice dânsul că voi găsi în Capitala țărei, după plecarea nemților, libertate, veselie, în schimb e stare de asediu și seara nu te poți mișca ceva mai târziu pe strade fără permis special, că te-a și turnat la dubă. Ași vrea mult să știu cât va mai dura starea asta apăsătoare, se întreabă bietul fost mobilizat.

Asta ne întrebăm și noi, dar zadarnic.

puţin ar putea modifica sau suspenda Constituţia însăşi. Acesta este unul din punctele cele mai bine stabilite ale dreptului constituţional modern şi nici nu mai suferă măcar vre-o discuţiune.

•

Din nici un text al Constituţiei nu reiese că dispoziţiunile ce cuprinde sunt edictate numai pentru timpul de pace şi pentru stările normale şi că în timpul de război sau într'o stare anormală ele ar putea fi suspendate şi înlocuite prin dispoziţiuni noi, edictate pe cale de decrete-legi de către Puterea executivă, fără concursul şi controlul reprezentaţiunei naţionale; că prin urmare ori şi ce dispoziţie nouă care ar atinge legile existente şi Constituţia, *ori cât ar fi de imperioasă necesitatea ocrotirei* statului şi primejdia întârzierei, trebuesc hotărâte şi votate de reprezentaţiunea naţională în timp de război ca şi în timp de pace.

Constituţia la art. 32 arată lămurit din cine e constituită reprezentaţiunea naţională şi cine exercită puterea legislativă, —că singură această putere are dreptul să facă legi valabile faţă de toţi; iar în art. 93 nu acordă puterii executive de cât dreptul de a face regulamente pentru aplicarea legilor şi Constituanta s'a grăbit să adaoge: «*fără să poată vreodată modifica sau suspenda legile*», lucru care învederează intenţia Constituantei de a nu permite puterei executive să facă acte de legiferare. Astfel, in cât ar fi de admis în dreptul public, dreptul de necesitate în baza căruia puterea executivă poate lua fără concursul Parlamentului unele măsuri grabnice pentru ocrotirea şi salvarea intereselor Statului, —este inadmisibil ca asemenea măsuri să poată modifica ori suspenda chiar legile existente, şi încă mai puţin Constituţia, căci printre altele ea are de scop tocmai pentru a fi un scut ocrotitor al intereselor obşteşti împotriva tiraniei şi arbitrariului câtorva, şi violarea ei ar duce la distrugerea întregului edificiu social şi la prăbuşirea însăşi a organizării statului.

•

Din toate acestea rezultă dar că Constituţia nu din nebăgare de seamă a tăcut, ci dinadins n'a vrut să acorde puterei executive chiar în timpuri anormale şi în stare de hotărî astfel singură, printr'un simplu raport al preşedintelui Consiliului — făcut odată cu prezentarea spre semnare a decretelor legi, — că aceste decrete se impun ca o nevoie imperioasă şi deci trebuesc aplicate fără şovăire de instanţele judecătoreşti. S'ar ajunge astfel la suprimarea desăvârşită a reprezentaţiunei naţionale. E admisibilă aceasta într'un stat constituţional?.

E perfect adevărat că instanţele judecătoreşti nu pot să examineze dacă nevoia puterei executive de a face un decret lege anticonstituţional e atât de imperioasă în cât prin nefacerea lui s'ar vătăma interesele mari ale ţării; acest lucru nu poate fi apreciat decât de Parlament care singur poate da sau refuza aprobarea lui. Nu e mai puţin adevărat însă că instanţele judecătoreşti au dreptul să constate dacă o lege sau un decret pe care trebue a le aplica, emană sau nu dela puterea competinte să le facă, — ele trebue să examineze dacă decretele emanând dela puterea executivă sunt conforme cu Constituţia (art. 93) şi dacă nu modifică sau suspendă legile ori chiar Constituţia. Fără a se preocupa de consideraţiuni politice, de raţiune de stat aparentă, sau de interese de partid, să aprecieze valabilitatea lor înainte de a le aplica şi *să refuze aplicarea* când sunt contrarii legilor şi Constituţiei.

Instanţele judecătoreşti deci, nu au dreptul, când li se prezintă un asemenea decret, să-l declare constituţional numai pe motivul că e impus de o necesitate superioară a intereselor ţării; — au dreptul în schimb, sunt datoare chiar, să-i declare neconstituţionalitatea şi să refuze aplicarea lui, — pentru a nu călca legile pe cari magistraţii au jurat să le aplice cu sfinţenie.

——oooxxooo——

Misiune specială franceză la Viena

——

Paris, 10. —d. Allizé, ministru al Franţei în Olanda, a fost trimis la Viena, într'o misiune specială.

——oooxoo——

Decretele legi — neconstituţionale

Justiţia poate refuza să le aplice

Se ştie că d. preşedinte de Tribunal Sturza, a respins în două rânduri cererile de încetăţenire a evreilor motivând că justiţia e datoare să refuze aplicarea decretelor legi neconstituţionale. Iată considerentele hotărârei dată de d-sa în această chestiune:

După art. 7 şi 8 din Constituţie naturalizarea nu se poate acorda de cât printr'o lege şi în mod individual şi împământenirea se dă de Puterea legislativă. Dacă este controversa în doctrină şi în jurisprudenţă asupra dreptului ce l-au instanţele judecătoreşti de a pipăi constituţionalitatea legilor, când ele sunt votate de Corpurile legiuitoare promulgate şi publicate conf. art. 32, 46 şi 126 din Constituţie,— deşi la noi Inalta Curte de Casaţie printr'o decizie anterioară a decis în mod afirmativ,—nu poate fi însă nici o discuţiune în ceea ce priveşte decretele, ordonanţele, regulamentele şi circulările ministeriale; şi atât doctrina cât şi jurisprudenţa sunt unanime a hotărî că instanţele judecătoreşti pot şi chiar sunt datoare a aprecia constituţionalitatea, legalitatea şi regularitatea lor, înainte de a le aplica.

*

Decretele-legi, cari sunt emanaţinnea unei puteri dictatoriale ce constituţia nu recunoaşte guvernămintelor şi care nu au apărut în istoria dreptului de cât ca rare şi excepţionale încolţiri ale revoluţiunilor sau ale loviturilor de stat, (In Franţa la revoluţia din 1848, la lovitura de stat a lui Napoleon III în 1851—1852 şi la războiul din 1870)—nu pot avea tăria de lege înainte de a fi votate şi ratificate de Corpurile legiuitoare, când ele modifică o lege şi de o Constituantă când ele modifică,—ca în speţă,—însăşi Constituţia. Fără această ratificare şi înainte de a fi obţinută ele nu au altă valoare de cât aceea a unor simple decrete sau regulamente date de puterea executivă şi pe care puterea judecătorească nu le poate aplica de cât atunci când ele nu modifică sau nu suspendă o lege existentă.

Aceste decrete nu pot în nici un caz şi nici odată modifica, abroga sau suspenda legile în vigoare, după cum prevede art. 93 al. 9 din Constituţie şi prin urmare cu atât mai război, dreptul să înlocuiască singură toate celelalte puteri ale statului, să modifice şi să suspende în mod arbitrar legile şi Constituţia. De altfel un asemenea drept nici nu putea să-l acorde Constituanta puterei executive fiindcă tot aceasta fiind chemată a aprecia excepţionalitatea împrejurărilor i-ar fi atribuit o putere nemărginită şi necontrolată care ar constitui o adevărată primejdie socială şi pentru că, prin aceasta ar fi făcut operă negativă, dând Constituţiei o putere precară, care ar însemna tăgăduirea însăşi a existenţei Constituţiei.

Nu se poate concepe într'un Stat constituţional neexistenţa reprezentaţiunei naţionale fără dispoziţia însăşi a statului sau fără pierderea suveranităţii naţionale; şi Constituţia, care nu putea deci să prevadă lipsa puterei legislative, nu putea nici să hotărască de cine să fie înlocuită, nici să arate ce este de făcut pentru ca, în lipsa ei, să nu se sacrifice interesele supreme ale ţărei. Atâta timp cât statul există trebue neapărat să existe şi reprezentaţiunea naţională pentru a se putea face faţă trebuinţelor cari interesează conservarea şi chiar existenţa statului, — şi nici o stare anormală, fie ea chiar starea de război, nu poate ierta lipsa puterei legiuitoare şi neconvocarea reprezentanţei naţionale. Aceasta e atât de adevărat că, azi, statele noi cari abia se organizează s'au şi grăbit să'şi aleagă o reprezentaţiune naţională, şi deşi încă în stare de război şi în înprejurări mult mai anormale decât în România, şi-au şi convocat Adunările lor naţionale.

*

Dacă Constituţia ar fi prevăzut posibilitatea lipsei puterei legislative şi ar fi atribuit executivei dreptul de a o înlocui în anume situaţiuni anormale, ar fi trebuit să-i confere tot ei şi dreptul de a aprecia dacă împrejurările sunt sau nu de natură a cere să se substitue legislativei şi să decidă că: sau situaţia anormală nu-i permite să convoace Parlamentul, sau că lipsa Parlamentului dovedind în deajuns o stare anormală îi permite să ia măsuri excepţionale, să guverneze şi să legifereze singură şi fără nici un control. Puterea executivă ar putea

fost răsplătită, pomenindu-se, din generaţie în generaţie, despre asemenea eroisme în lupte şi înfăptuiri vizibile, în toate dircețiunile? Nimic, dar absolut nimic, n'a rămas în amintirea, cât de slabă, a urmaşilor şi beneficiarilor — saşi —; nici chiar în colecţia miturilor săseşti, de Müller — Mythische Sagen — nu găsim o vorbă despre minunăţiile Cavalerilor Teutoni.

Mai mult, încă, nici cărturarii Saşilor nu-i găsiseră pe Cavalerii Teutoni prin documente şi cărţile de istorie. Dintr'odată, însă, la finele secolului al XVII-lea, doi preoţi saşi, Seivert şi Draudt, au dat la lumină cele trei diplome privilegiale, provocând o adevărată revelaţie printre Saşii din Ţara Bârsei, cari, cu toţii au fost cuprinşi de o mândrie, neînchipuit de mare, afirmând, că, acum, înţeleg şi ei, rostul lor în Transilvania. Invăţaţii Saşilor, în frunte cu „Universitas Saxonum" — obştea Saşilor din Sibiu, începură să se organizeze, pentru strângerea documentelor, referitoare la trecutul Saşilor, în Ardeal. Fu însărcinat profesorul dela universitatea din Goettingen, A. L. Schloser, să scrie o istorie documentată a „Germanilor din Transilvania" (Siebenbürgen), pentru care a şi utilizat publicaţiunile diplomelor amintite.

Admiraţia pentru realizările atribuite Cavalerilor Teutoni, creşte până la paroxism, regretând că aceştia au fost scoşi de ingratul rege din Burzenland, căci, de ar fi rămas, mai mult timp aici, ar fi prefăcut toate elementele străine în sânge şi neam german, după cum au izbutit în Borusia-Prusia, unde au asimilat şi transformat pe Slavi, făcând din ei cei mai aprigi Germani — vestiţii Prusaci.

Graţie exagerărilor ,s'a croit o istoriografie curentă — o credinţă, şi convingere — care hrăneşte şi întăreşte, nu numai sufletele Saşilor, ci şi pe ale noastre, fără să ne dăm seama, că Saşii au un interes naţional, de a prezinta evenimentele istorice în ipostasul arătat; pe când, noi, Românii, suntem datori să fim mai prudenţi, să reluăm studiile, rectificând erorile, la care au ajuns învăţaţii Saşilor, dintr'un exagerat egoism naţional.

Pe ce se întemeiază istoriografia curentă — ce dovezi autentice poate să invoace — când susţine, morţiş .că: Cetatea de pe vârful Tâmpei (Brasoviaburg); Cetatea Feldioarei (Marienburg); Cetatea de lângă Codlea (Schwarzburg); Cetatea dela Hălbiu (Heldenburg); Cetatea Râşnovului (Rosenauerburg); Cetatea Branului (Törzburg); şi Kreuzburg dela Teliu, sunt de

parativ, obiectele găsite şi să le clasifice; studii ce au ajuns la concluziuni cu totul deosebite de acelea ale înaintaşilor lor.

Printre noulii cercetători, numărăm pe: inginerul Gustav Treiber, Giemesch, W. Horwath, Schuster, Dr. Erhard Antoni, ş. a., dar, mai cu seamă celui dintâi îi revine meritul, de-a răsturna ,cu totul, alegaţiunile vechilor specialişti. Să nu credem, însă, că munca nouilor cercetători este uşoară, având-se în vedere, că săsimea, şi dimpreună cu ea, şi pătura noastră intelectuală, care a învăţat în şcoală o întreagă fantasmagorie, vor renunţa la afirmaţiunile istoriografiei curente, oricât de neîntemeiate sunt A părăsi încântarea sufletească, ce măguleşte vanitatea naţională a Saşilor, cari au văzut în icoana Cavalerilor Teutoni — acel Ritterordin din poveşti — nişte bărbaţi miraculoşi, este o problemă grea, care nu se soluţionează aşa de repede.

Deocamdată, să analizăm concluziunile, la care au ajuns tehnicienii, cari au făcut şi vor mai face cercetări referitoare la *Brasoviaburg* — Cetatea de pe vârful Tâmpei; la Cetatea Branului — Törzburg — Törcsvar şi la Cetatea de lângă Teliu (ung. Nyén-Näsnisla d. Iorga) Kreuzburg.

Multă vreme, caşi astăzi, cărturarii au cercetat, înzadar, să cunoască începutul Cetăţii de pe Tâmpa; ei n'au reuşit; însă, în schimb au cunoscut sfârşitul, care se constată din pergamentul, ce cuprinde ordinul de dărâmare, dat de comandantul suprem al armatelor ungureşti, românul Hunyadi, apărătorul graniţelor regatului unguresc. Din momentul ce Brasoviaburg nu mai aducea folosul de apărare oraşului Braşov, nefiind destul de încăpător şi neavând nici apă, a fost părăsit, şi ca să nu servească de adăpost duşmanilor, Hunyadi a dat poruncă de dărâmare.

Dar, cu atâta informaţie nu s'a mulţumit inginerul Treiber, ci el a căutat, totuşi, să scoată, din dărâmăturile cetăţii, oarecare dovezi despre întemeierea ei şi despre rolul, ce l-a jucat, în cursul veacurilor. Mai întâiu, a făcut săpături, mai la suprafaţă — de probă, care, de bună seamă nu l-au mulţumit. Intâmpinase dificultăţi, din cauză că era o amestecătură de zid, pământ şi dif rite fărâmături, pricinuite de explozia bombei din 1896 — aruncată de Cătărău, afirmăm

strucţiei s'a dat de o fântână, plină cu fărâmături. In secol. XIV i s'a mărit naosul şi a fost zugrăvită. Pe un olan, e inscripţia 1401. S'au găsit şi urmele a 6 chilii; ceea ce probează că a fost o mânăstire nu o biserică mireană. Avea, ca patron, pe Sf. Leonard, protectorul bolnavilor şi al cailor. Biserica a fost dărâmată, la 1455 — după ce fusese dărâmată cetatea. Dărâmătorii cruţaseră biserica — c[illegible] Sf. Leonard — deocamdată; [illegible], nemai având ea nici un rost, rămânând izolată organele superioare bisericeşti au dispus să se dărâme şi bisericuţa, din care s'au luat obiectele sfinte [illegible]au fost transportate în biserica Sf. Fecioare Maria — numită şi biserica Neagra, în urma grozavului incendiu, din 1689. Evident, că şi din materialul burgului s'a scos o parte şi a fost dus jos, ca să fie folosit la construirea cetăţii propriu zise — Die Stadt.

Pe noi ne interesează concluziile generale, la care a ajuns inginerul Treiber şi pe care le-a publicat într'o revistă: „Siebenbürgische Vierteljahrschrift" 1934, Ianuar, März.

El afirmă următoarele: Zidirea dela Brasoviaburg este foarte preţioasă şi ea ne arată că peste tot — după cum a susţinut şi Iul. Teutsch — ea trebue pusă cu mult înaintea imigrării Germanilor în Ardeal; că [illegible]ul a fost o cetate regească; şi că, atât rămăşiţele găsite, cât şi aşezarea cetăţii, dovedesc, că ea a servit, în toate timpurile, ca un punct de observaţie şi [illegible]rare; iar, începuturile zidări[illegible]t de pe vremea invaziunii popoarelor.

Vom continua cu Cetatea Branului.

—oxo●oxo—

Trimişi în judecată pentru fals

Ploeşti, 2 Sept.

In urma reclamaţiei d-lui Nicolae Apolzan, comerciant din Talişoara, Odorhei, parchetul de Prahova a deschis acţiune publică împotriva d-lor Teodor G. Teodorescu şi Nicolae I. Borcea ambii din Ploeşti, pentru faptele prevăzute şi penate de art. 406 şi 407 din codul p[illegible].

Numiţii sunt învinuiţi de delictul de fals prin abuz de semnătură în alb, puse pe două cambii de câte 200.000 lei.

O primă înfăţişare a [illegible] Luni 30 August.

DIN TRECUTUL ARDEALULUI

Cavalerii teutoni

şi infăptuirile ce li s'au atribuit

I

de prof. I. CLINCIU

Nu cunoaştem alt caz în istoria universală, ca un grup de oameni cum a fost ordinul teutonic, să săvârşească, într'un interval de timp, relativ scurt — numai de 14 ani — atâtea fapte mărețe, precum li s'au atribuit Cavalerilor Teutoni.

Ne mai putând să lupte, la Ierusalim, pentru triumful creştinătăţii, pentrucă îi copleşise puterea păgânilor de Turci, aceşti ostaşi ai Crucii — cavaleri şi călugări — primiră propunerea regelui ungar, Andrei al II-lea, de a veni în Ţara Bârsei — un ţinut bogat, dar, p'atunci — la 1211 după Cristos — pustiu şi nelocuit — deserta et inhabitata — şi se obliga să lupte — în schimbul donaţiunii acestei ţări — cu năvălitorii barbari Cumani cari pătrunseseră, cu incursiunile lor, până în centrul Ungariei.

Cavalerilor Teutoni li s'au acordat anumite privilegii, aşternute în nişte diplome, date de numitul rege, la 1211, 1212 şi 1222. Potrivit dispoziţiunilor, trecute în aceste documente, cruciferii, nu numai că s'au bătut cu Cumanii, că i-au învins şi pe mulţi i-au convertit, la creştinism, dimpreună cu şefii lor, dar, în avântul lor, au trecut peste hotarele, prevăzute în actul de donaţie, fără ştirea şi învoiala regelui, ceeace l-a îndemnat să ridice armele împotriva lor şi să-i alunge din pământul făgăduinţii.

Imprejurul acestei scurte treceri prin Ţara Bârsei, căci Cavalerii Teutoni n'au rămas, aici, decât 14 ani — dela 1211-1225 — s'a creat, de scriitorii şi istoricii saşi, o adevărată legendă şi o istoriografie curentă, care le preamăreşte faptele săvârşite de ei, în cei 14 ani; fapte, lăsate, ca moştenire Saşilor, urmaşii Cavalerilor Teutoni, în Ţara Bârsei.

Pe lângă succesele militare-ditirambice, atribuite acestor ostaşi, cari nu putuseră să reziste Turcilor, la Ierusalim, apologiştii lor susţin că tot ce este mai de seamă, în Ţara Bârsei — Burzenlandul săsesc —: cetăţi-castele (burguri) — biserici — Kirchenburguri — organizare, civilizaţie, a rămas, ca moştenire sfântă dela protagoniştii saşilor, Cavalerii Teutoni. In acel interval scurt — de 14 ani — săvârşiseră adevărate minunăţii — fiind, un fel de supraoameni.

proveninţă teutonică? Ce semne caracteristice au — şi toate sunt la fel — ca să le atribuim Cavalerilor Teutoni? Dar, şi înaintările Cavalerilor Teutoni în ţinuturile româneşti: Muscel, Prahova, Buzău şi până la Cetatea Neamţului din Moldova — această expansiune, în acel timp scurt, — pe temeiul căror documente autentice se pot lămuri? Nu cumva, termenii din diplomele arătate: oarecare ţară Borza, de dincolo de păduri către Cumani (quaedam terra Borza nomine, ultra silvas versus Cumanos); şi CrucpurgKreuzburg, pe care Cruciaţii l-au construit din nou (Crucpurg — Cruceburg — castrum, quod cruciferi de novo construxerant) sunt probe suficiente, de a ne convinge despre isprăvile Cavalerilor Teutoni în aceste părţi?

Noi credem, că toată încurcătura a produs-o bula papei, Grigorie al IX-lea, din 1231, în care se vorbeşte despre cele cinci cetăţi tari (quinque fortia castra) şi despre cetatea cea mai întărită (castrum munitissimum). Textul documentului este destul de vag, după cum se vede; cărturarii Saşilor, însă, au căutat să identifice — care cum s'a priceput — aceste castra-burguri, precum şi pe acel burg, foarte întărit. Dar, din momentul ce bula nu indică nici un nume propriu, e foarte greu, mai bine zis, imposibil, să precizezi, care şi unde sunt burgurile; în special, mai fiecare burg, din cele existente, a fost, în mintea specialiştilor, considerat de cel mai întărit — munitissimum.

Astfel de presupuneri — care mai de care mai riscată — pot, oare, să reziste unei critici serioase, şi pot să treacă, în faţa ştiinţii, ca adevăruri istorice?

Se explică, deci, revirimentul ce s'a produs, în urma studiilor făcute de noui cercetători, cari, părăsind calea viziunilor şi presupunerilor imaginare, s'au pus pe un teren solid, făcându-şi cercetările cuvenite, la faţa locului. Se şi cerea, ca, după rătăciri de 150 de ani, în cari s'au atribuit Cavalerilor Teutoni minunăţii inexplicabile — să apară pe teren învăţaţi mai pozitivişti — ingineri, arhitecţi şi istorici de şcoală nouă — care au început să

noi — ca să distrugă statuia lui Arpad. Afară de nişte hârburi de oale, cuie de fier, cărbuni de lemne de brad şi olane — din evul mediu şi chiar din epoca bronzului — nu s'a mai îngropat nimic altceva. S'a ajuns la convingerea, că Tâmpa, fiind la o înălţime de 375 m. de-asupara văii şi la 960 m. de nivelul mării, a servit, întotdeauna, ca un minunat punct de observaţie — pentru o mare distanţă — şi ca un bun loc de refugiu poate, chiar pe timpul Dacilor şi Romanilor; dar, mai cu seamă, pe vremea invaziunii barbarilor. Unii istorici, susţinând, că dintre năvălitori, cei, cari au trăit mai aproape 600 de ani — au fost *Gepizii*, de seminţie gotică — lor li se pot atribui cetăţile, de dimensiuni mai mari, cum e Brasoviaburg, care are o suprafaţă de 23.000 m. p. Alţii au fost de părere, că ar fi o cetate, ridicată de Secui, — apărători de graniţă — cu toate că cetăţile, ridicate de ei, nu erau de proporţii, aşa de impunătoare. Au mai fost şi scriitori, cari au atribuit-o regelui maghiar, care luase măsuri, de a nu se mai repeta dezastrul, provocat de năvălirea Tătarilor la 1241; adică, de a întări graniţele, prin construirea de cetăţi.

Din acest labirint de păreri, cu ce convingeri putea să iasă cititorii? Istorici, de talia lui Iul. Teutsch, după ce s'a constatat, în urma săpăturilor întreprinse, că dedesubtul fundaţiei burgului, s'a dat peste o cultură preistorică, au fost obligaţi — moralmente — să părăsească teza teutonică, din istoriografia curentă, şi să recunoască adevărul, că Cetatea de pe Tâmpa datează, cu mult înaintea apariţiei Cavalerilor Teutoni, în Ţara Bârsei;şi, cu atât mai lămurit, că Brasoviaburg nu este acel castrum munitissimum. O astfel de afirmare cade dela sine.

Săpăturile au fost reluate, în 1933, când inginerul Treiber publică într'o revistă rezultatele obţinute, ce sunt, cu mult mai interesante. S'a descoperit o bisericuţă, de mânăstire benedictină din secolul al XI-lea cu un Sakristai, adaus mai târziu (unde se păstrează odraslele sfinte). Pereţii sunt construiţi din bucăţi de piatră de var, neteziţi şi văruiţi pe ambele părţi. *La mijlocul con-*

Securitate colectivă sau asistență mutuală?

I

Primim următorul articol, al cărui interes nu va scăpa nimănui:

„Lucrăm la organizarea și menținerea păcii pe baza Societății Națiunilor, a tratatelor și a *securității colective*".

(Majestatea Sa Regele la Paris)

„Nu știu dacă România va încheia sau nu *un pact de asistență mutuală* cu Rusia Sovietică...."

(D. N. Titulescu în ultimul său discurs).

Securitate colectivă sau asistență mutuală? In terminologia diplomatică a ultimilor trei ani aceste două noțiuni au luat o accepțiune absolut diferită, opusă chiar unei alteia. Ele sunt totuși adesea confundate, chiar și in desbaterile parlamentare, de unii prin ignoranță, de alții prin necesitate tactică și dorința de a menține ignoranța celorlalți.

România jucând astăzi, prin situațiunea sa geografică, rolul principal în lupta, decisivă pentru pacea generală, ce se desfășoară împrejurul acestor două concepțiuni rivale, este necesar credem a lămuri încă odată opinia noastră publică asupra deosebirilor lor esențiale și asupra rapoartelor lor cu pactul fundamental al securității lumii, cu Covenantul Societății Națiunilor.

După definițiunea și dorința exprimată în declarațiunea comună a d-lor Laval și Litvinov din 15/V/935, cu ocaziunea semnăturii Pactului de asistență franco-sovietic, pact pe care d-l Laval, cel puțin, el considera ca provizoriu, SECURITATEA COLECTIVA se organizează *„pe baza angajamentelor de neagresiune, de consultațiune și de neasistență dată agresorului".* *)

Trebuie observat că toate tratatele actuale de neagresiune — cele ale Rusiei Sovietice cu Franța, cu toți vecinii săi afară de România, cel al Poloniei cu Germania, — cuprind: 1) rezerva obligațiunilor și drepturilor isvorînd din Covenant și din tratatele anterioare inchiate; 2) clauza revocării automatice, in cazul unei agresiuni indreptate de una din părți contra unei terțe puteri. Pactele de securitate colectivă, regionale sau generale, ar lăsa deci intacte angajamentul de asistență mutuală bilaterale existente și cel general al Covenantului, in măsura exactă a semnificării sale. Ele, de asemenea, nu exclud întru nimica posibilitatea unui act de asistență, neprevăzut de tratatele existente, in cazul isbucnirii unui conflict. *Ele însă nu organizează nici o coalițiune preventivă, nu desemnează nici un agresor prezumtiv.*

ACEASTA ORGANIZARE, ACEASTA DESEMNARE CONSTITUIE TOCMAI DUBLUL SCOP AL PACTELOR DE ASISTENȚA MUTUALA.

Este drept că cele două pacte de asistență astăzi in construcție iau ca punct de plecare, și ca legitimare, Covenantul Societății Națiunilor. Cât de îndepărtate sunt ele însă de spiritul acestui instrument, cât de primejdios decisive, virulente și specializate sunt față de el, se poate ușor vedea, între altele, din cele trei următoare împrejurări.

1) Proiectul inițial al Pactului de asistență mutuală, zis oriental, cuprindea Franța, Polonia, Țările Baltice și Rusia Sovietică Considerând pozițiunea geografică a Germaniei față de aceste țări, trebuie constatat, in toată logica și buna credință, ca ceiace se incerca a se organiza nu era altceva decât *incercuirea Germaniei.* Imprejurarea că Germania era ironic invitată să adere și ea la această operațiune nu schimba întru nimica preciziunea faptului că ea era desemnată ca agresoare presumtivă și că coalițiunea era îndreptată împotriva ei, — spre deosebirea asistenții organizate prin pactul dela Locarno, unde evidența geografică și politică repartizează în mod egal toate posibilitățile de asistență și toate suspiciunile eventuale.

Sistemul de asistență franco-sovietic fiind numai o variantă a proiectului original, la care inițiatorii săi au trebuit să se resemneze în urma refuzului Poloniei și Țărilor Baltice de a participa, el nu poate avea pentru Germania decât aceiași semnificare: cea a unei grave provocări și imense primejdii. Efectele sale asupra securității generale nu ar putea fi deci decât absolut contrare celor urmărite de Covenantul Societății Națiunilor aplicat in spiritul său original, nu ar putea fi decât adânc dăunătoare destinderii generale și asigurării păcii, *scopul final al Covenantului.*

2) A doua împrejurare arată poate și mai bine cât de deosebite pot fi în efectele lor concepțiunea parțială a pactelor de asistență mutuală și cea esențialmente pacificatrice a Covenantului.

Vom lăsa cuvântul revistei franceze „Gringoire" care caută a aprecia la justa sa valoare, in un studiu de specialitate, pactul de asistență franco-sovietic. „Cooperarea aeriană sovietică nu ar avea pentru Franța, spune acest studiu, nici o eficacitate dacă Cehoslovacia nu ar fi pregătit de mai înainte totul pentru a servi de bază aviației rusești: terenuri de aterisaj, hangare subterane, rezervă de benzină, proviziune de torpile. Nu știu dacă pregătirile Cehoslovaciei in această privință sunt deja terminate sau nu..."

Nimic in Covenantul Societății Națiunilor nu ar legitima astfel de pregătiri răsboinice. ELE AR CONSTITUI DIN POTRIVA, DUPA CUM ORI ȘICE MINTE LIMPEDE O POATE CONSTATA, TOCMAI UNA DIN ACESTE IMPREJURARI PREVAZUTE DE ARTICOLUL II AL COVENANTULUI CA PRIMEJDUIND PACEA GENERALA ȘI ASUPRA CARORA „ORIȘICE MEMBRU AL SOCIETAȚII ARE DREPTUL DE A CHEMA, CU TITLU AMICAL, ATENȚIUNEA ADUNARII SAU A CONSILIULUI".

3) Nici un instrumnt diplomatic nu pare a fi în mai multă concordanță cu spiritul Societății Națiunilor decât Pactele de Neagresiune. Toate au rezervat până acuma și consfințit drepturile

(Continuare în pag. II-a)

*) Definiția e atât de clară, intențiunea d-lui Laval atât de evidentă că nu putem înțelege cum d. Titulescu — care spre deosebirea auditorului sau era in perfectă cunoștință a textelor — a putut incerca a da în parlament, d-lui Brătianu o desmințire în această privință.

Securitate colectivă sau asistență mutuală?

Continuare din pag. I)

și obligațiunile isvorite din Covenant. Dacă sistemul lor ar fi complectat, el ar asigura prin forța lucrurilor, în împrejurările de fapt ale Europei orientale și centrale, toate avantajele unui pact de asistență mutuală fără nici unul din desavantajele sale.

In adevăr. Dacă între Țările Baltice și Germania, dacă între România și Soviete s'ar încheia pacte de neagresiune asemănătoare celor existente între Soviete, Polonia și Țările Baltice și între Polonia și Germania, *dacă s'ar crea astfel între Germania și Rusia Sovietică o zonă inviolabilă*, nici un conflict armat nu ar putea fi imaginat între Germania și Rusia Sovietică fără a angaja automatic toate puterile geografic interpuse și toate aliatele lor alăturea de puterea atacată și împotriva celei care ar fi violat în un punct oareșicare lanțul de pacte de neagresiune.

In atmosfera generală de destindere ce ar fi astfel creiată, grouparea acestor pacte în un singur instrument general de securitate ar fi fost cu atât mai ușoară cu cât Germania și-a dat de mai înainte la Stressa consimțământul său privitor la o asemenea operațiune.

Totuși nu se știe că Cehosolvacia s'a crezut silită să respingă *de șase ori în ultimii trei ani* propunerile insistente ale Germaniei pentru încheierea unui pact de neagresiune; s'a crezut silite să respingă aceste oferte, atât de concordante cu spiritul Societății Națiunilor din care face parte și cu cel al Micii Ințelegeri a cărei scop principal este menținerea ordinei în Europa Centrală, NUMAI PENTRU A-ȘI REZERVA POSIBILITATEA DE A PARTICIPA LA PACTUL DE ASISTENȚA MUTUALA A CAREI IDEIE FUSESE ASVARLITA IN EUROPA BURGHEZA CA UN FACTOR DEFINITIV DE DISCORDIE DE CATRE RUSIA SOVIETICA?

Cât de nefast lucrează acest factor se poate măsura din faptul că el este astăzi SINGURUL OBSTACOL ADEVARAT IN CALEA UNEI APROPIERI FRANCO-GERMANE, că el singur ne desparte deci de perioada de destindere și colaborare economică și politică între națiuni, indispensabilă dacă voim a opri civilizațiunea europeană pe marginea prăpăstiei.

Securitate colectivă sau asistență mutuală?

Chestiune ce privește pe România înainte de toate, fiindcă fără consimțământul și participarea noastră sisitemul Asistenții Mutuale nu se poate înjgheba și fiindcă el este bazat înainte de toate, în concepțiunea inițiatorilor săi, pe colaborarea activă a Sovietelor, PE DESCHIDEREA, DECI, A GRANIȚELOR NOASTRE ARMATELOR REVOLUȚIEI ȘI A DESFIINȚARII....... ori cât de frumos întoarse ar fi discursurile destinate a ne ascun de acest fapt.

Securitate colectivă sau asistență mutuală?

Pace și pace socială sau războí și comunism?

Nu știm care este răspunsul ce este finalmente rezervat de Diplomația noastră acestei întrebări. Deplini încrezători în ințelepciunea și durerea de Țară a CELUI care este în fața lui Dumnezeu și a oamenilor apărătorul nostru natural, deplini încrezători în instinctul de conservare și în puterea de rezistență al neamului nostru, vom supraveghea cu neînduplecată vigilență manevrele acestei Diplomații AJUNSA IN FINE LA RASPANTIA UNDE DE TREI ANI INCOACE S'A STRADUIT A NE ADUCE.

NAN.

REGATUL ROMÂNIEI 00581

MINISTERUL MUNCII, SĂNĂTAŢII ŞI OCROTIRILOR SOCIALE

DIRECŢIA Personalului

Adresa poştală: Bucureşti III, calea Griviţei, 64—66
Adresa telegrafică: Bucureşti, Ministerul Sănătăţii
Telefon: 313/97, 313/98, 325/10

D-lui Const.R.Sturza

Str.Caragea Vodă Nr.1 LOCO III.

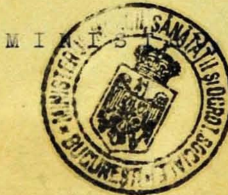
Dosarul şi Nr. dv. | Data dv. | Dosarul şi Nr. nostru (a se repeta în răspuns) | Data

Priveşte: 130922 10 JAN 1938

Avem onoare avă face cunoscut că, prin deciziunea ministerială Nr.130855 din 10 Ianuarie 1938, aţi fost numit membru în comisiunea instituită pe lângă acest departament, pentru verificarea actelor cari au servit de bază la acordarea autorizaţiunilor de liberă practică a medicinei şi farmaciei în România, pentru medicii şi farmaciştii cari au prezentat diplome din străinătate, echivalate în ţară.

In acelaş timp vă rugăm să luaţi parte la prima şedinţă pentru constituirea comisiunei, în ziua de 11 Ianuarie cor. la ora 12, în cabinetul nostru .

MINISTRU

G. Banu

Director,

M. O., Imprimeria Centrală

03581

Iubite şi stimate Coane Alecu

Nu sunt inscris în partidul D-tale şi nu mă voi înscri, de oare ce sunt o fire prea independentă pentru a răbda o înregimentare.

Nu mă pot opri totuşi de a-ţi scri aceste rânduri ~~pentru~~ pentru a-ţi spune mulţumirea sufletească ce o simt, ca român, de a vedea în sfârşit încoronată o viaţă întreagă de uitare de sine ~~[illegible]~~ şi de luptă pentru propăşirea ideei naţionale şi pentru a-ţi aduce, ca fost elev ~~al~~ D-tale, ~~[illegible]~~ prinosul meu de dragoste şi de recunoştinţă pentru acela care mi-a oţelit, la facultatea din Iaşi, sentimentele naţionaliste şi care, singurul în parlamentul ~~la~~ de la 1918, a ridicat glasul în apărarea unui preşedinte de tribunal aruncat în temniţele nemţeşti ~~pentru că~~ fiind că ~~refuzase~~ nu voise ~~să~~ să lucreze ~~[illegible]~~ alături de instanţele ilegale ~~[illegible]~~ de ocupanţi ~~contra~~ împotriva dreptului internaţional.

Dacă în lupta ce eşti chemat a duce vei simţi vre-o dată nevoia să recurgi şi la munca ~~[illegible]~~ şi la dragostea de ţară a celor ce, deşi nu-ţi sunt partizani, precum nu au fost partizanii nimănui ~~[illegible]~~, ~~au totuşi dorinţa de a fi de folos binelui obştesc~~ se cred totuşi siliţi ~~datori~~ a ~~pune [illegible] pentru a sprijini [illegible], timpul şi [illegible] pe acei cari~~ sprijini bărbaţii ~~[illegible]~~ cari, ca D-ta, pot aduce foloase adevărate binelui obştesc, ~~mă~~ vei putea ~~[illegible]~~ tot d'a una să te bizui pe ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ modestul dar dezinteresatul meu ajutor.

~~Cu inima plină de [illegible]~~ ~~[illegible]~~ Însoţit recunoscător pentru îndrumările profesorului (de la 1903) şi pentru intervenţia deputatului de la 1918, (după cădere Alecu) te rog să primeşti asigurarea sentimentelor mele cele mai bune şi mai devotate

[illegible] 1938!

[illegible]

Buc. 14 Iunie 1937

Dragă Corneliu,
Iată ce am expediat Didinei care se conduce cu mine ca o duşmană.
Cu multă dragoste
(ss) General Cantacuzino

00582

Dragă Didino,

Dacă cu ocazia nunţii lui Alecu te apuci să faci intrigi între Căpitanul nostru şi mine, mă văd silit să-ţi scriu această scrisoare.

Ca să-ţi satisfaci ambiţia nemăsurată şi ridicolă, de ani de zile, prin intrigi şi corupţii ai transformat Ortodoxia Naţională a Cucoanei Asica Filipescu într'o tarabă internaţională unde vrei să apari europeană şi mondială ca Titulescu. Ai umplut şcoalele noastre ortodoxe cu jidani cari pălmuesc creştinele noastre, şi ca să-ţi faci treburile cu străinii propovădueşti împăcarea cu inamicii neamului.

Primeşti pe Doamna Antal, agentă bolşevică, şi în străinătate îţi aranjezi cu asemeni elemente succese oratorice şi îţi faci reclamă mai rău ca Martha Bibescu pe socoteala demnităţei noastre naţionale.

Mergi până acolo încât, în Biserică, când se împărtăşeau glorioşii noştri eroi să ai curajul să-mi spui de plecarea noastră în Spania "C'est idiot ce que vous faites". Mereu înfine ai criticat Garda de Fier.

Pentru falşul D-tale Ortodoxism şi Naţionalism am refuzat şi <u>refuz</u> să viu la D-ta, sau să am raporturi cu D-ta. O singură dată am venit la D-ta, atunci când Alecu era în pericol de moarte în Spania.

Când am venit cu glorioşii noştri morţi ai crezut că guvernul va pleca, că vom avea un rol, şi subito, ca o fripturistă te-a găsit dragostea pentru legionari şi lansai fraze sforăitoare ca: "până acum întreba lumea care Alecu Cantacuzino? fiul prinţesei Alexandrina Cantacuzino?- De acu'ntreabă care Doamnă Cantacuzino? Mama legionarului?"

Deodată şi oscilantă cum eşti, văzând că încă nu suntem stăpâni, şi ca să

cop

complaci celor mari în general şi Lupeaschii în special, ne întorci iar spatele (mie îmi pare foarte bine) şi la telefon, ca să te audă Siguranţa, şi în mai multe rânduri, şi mai zilele trecute pe patul meu de operat îmi spui: Mai lăsaţi nebuniile! mai lăsaţi acea femee (Lupeasca), procesele, astâmpăraţi-vă, etc. etc..

Afară de aceasta cu privire la nuntă îmi spui că-ţi pare rău că nu cunun eu şi că nu-ţi convine Corneliu; la care textual am răspuns: "Trebue Seful Legionarilor să-şi cunune Legionarul."

Ce aflu? că răspândeşti pretutindeni că nu vrei, vorbind de Corneliu: <u>que cet individu vienne chez moi! et que d'ailleurs Zizi est du même avis que moi</u>.

Intriga este cusută cu odgonul şi nu prinde pentru că sunt legat cu Corneliu până la moarte şi că face parte din arsenalul intrigilor politicianiste burgheze contra regimului Legionar.

Eram dator să te previu şi să mă apăr, dar, nu pot să fiu mojic nici mitocan şi termin, deci, sărutându-ţi respectuos mâinile.

General Cantacuzino

583

LIGA CONTRA POLITICIANISMULUI, INCAPACITATII SI NECINSTEI IN VIATA PUBLICA

00584

Români,

De câţiva ani incoace se petrec in ţara noastră fapte cari, dacă au putut fi până acum tăcute, de azi inainte se cer neapărat impiedicate, şi, la nevoie, impiedicate prin orice mijloace. Altfel, ţara noastră va fi menită pieirei, şi noi, cei din generaţia de astăzi, vom merita blestemul Istoriei.

Pătrunşi de gravitatea situaţiei şi de răspunderea pe care cu toţii o avem faţă de viitorime, am hotărît să ne strângem - ori cât de puţini la inceput -, pentru a da semnalul şi a chema pe toţi cei ce se mai pot incă smulge din laşitatea sau nepăsarea curentă, la o luptă pe viaţă şi pe moarte pentru desmorţirea conştiinţei naţionale româneşti şi pentru salvarea Patriei.

Nu trebuie să fim mulţi; trebuie să fim insă hotărîţi. Aşa au făcut alţii; de ce nu am fi noi, Românii, mai puţin curagioşi şi mai sgârciţi la jertfă decât ei?

Este de prisos, credem, să vă mai inşirăm aci relele de cari suferă azi ţara şi societatea noastră. Le ştiţi cu toţii şi le auziţi in fiecare zi, căci ele sunt trecute din gură in gură, de la un capăt la altul al ţării.

Am fost şi continuăm să fim guvernaţi prin oameni şi grupări politice nepregătite şi necinstite, aduse la cârma ţării fie prin mijloace oculte, veştejite de morala cea mai elementară, fie prin sprijinul orb al aşa ziselor masse electorale, incapabile să deosebească răul de bine şi neputincioase să hotărască cine anume sunt aceia cari pot şi trebue să ne conducă. Rezultatul: oameni necunoscuţi, nepricepuţi, lipsiţi de caracter şi de conştiinţă interesului naţional, sunt promovaţi la rangul de "bărbaţi de Stat" şi puşi să dirijeze treburile politice.

584.

afacerile cele mai necurate ies mereu la iveală, fara ca profitorii să fie pedepsiţi (vezi Cazul Skoda), desfrâul se intinde fără ruşine asupra intregei pături conducătoare, iar interesele superioare ale Statului şi ale cetăţenilor, incepând cu problemele de existenţă şi sfârşind cu cele ale apărării naţionale, sunt nu numai ignorate, dar nesocotite şi uneori trădate. 00585

Streinii ne-au cutropit şi sub protecţia aşa zisului "Cetăţenism" şi a tratatelor, au ajuns să conducă din umbră tot mecanismul politic, economic, financiar şi social al Statului(partide, comerţ şi industrie,bănci, presă,etc.),să ne ia pâinea de la gură nouă şi copiilor noştri in propria noastră ţară, şi să ne prepare zi de zi ruina neamului românesc.

Este adevărat că in ultimul timp o mişcare pentru protecţia românismului şi a muncii româneşti a inceput.Avocaţii din toată ţara se agită şi nu ne indoim că vor izbândi.

Dar aceasta nu este destul.Mai sunt şi alte profesii cari au datoria de a interveni.Dece tac medicii,inginerii,farmaciştii,profesorii de toate gradele,comercianţii şi industriaşii? Dece tac in deosebi ziariştii, căci presa este prima redută a streinismului care ar trebui cucerită.Presa este instrumentul care comandă intreaga viaţă socială a unui popor; ea se cade să fie, deci, in primul rând naţională pentru a putea fi corectă şi perfect obiectivă.Or, presa noastră este in majoritatea ei, in mâna streinilor, cari falsifică adevărul, denaturează evenimentele, prezintă faptele sub aspecte cari desorientează opinia publică şi o face să fie eronat informată, promovează la cârma ţării oameni şi partide cari constituesc un mediu bun pentru interesele ei oculte şi un mediu nefast pentru interesel superioare ale ţării.

Presa trebue să redevie naţională,adică românească. Aşa după cum nu e de conceput ca la comandamentele militare sau in posturile diplomatice, ori la şefia serviciilor de subzistenţă şi de informaţii ale armatei şi ale diplomaţiei, să fie străinii, tot aşa nu e ingăduit ca la direcţia opiniei publice,care este presa,- să fie toleraţi

585

oameni cari n'au nimic comun sufleteşte cu neamul nostru.

Noi nu urâm pe nimeni; noi ne apărăm; noi nu vrem moartea nimănui, dar voim salvgardarea ~~tmk~~ existenţei noastre; noi n'am poftit pe nimeni in casa noastra ca să-i tratăm ca musafiri; de aceea noi vrem să folosim in voie mijloacele de trai pe cari ni le oferă bogăţiile ţţării noastre, şi numai dacă mai rămâne loc şi pentru alţii, să-i lăsăm, toleraţi, la masa noastră. Ca atare nu existenţa noastră ci a celor cari nu sunt de un neam cu noi, trebuie riguros revizuită şi reglementată. 00586

Totuşi această problemă, oricât de importantă ar fi ea, nu trebuie să ne facă să pierdem din vedere obiectivul principal, care este <u>politicianismul</u>. Acesta e cauza tuturor relelor, deci ca să ne scăpăm de rele, oricare ar fi ele, trebuie să zdrobim intâiu <u>politicianismul</u>.

Români,

Vă inttebăm dar: până când vom mai tolerak ca politicianismul corupt şi coruptibil, incapabil şi necinstit să conducă această ţară?

In ce ne priveşte, marturisim că ni se pare a fi sosit şi pentru proverbiala răbdare a Românului, ceasul cel depe urmă. Noi nu mai putem nici răbda nic tolera ca primul venit să ne conducă sub cuvânt că ar fi sprijinit de o armată de pretorieni şi de agenţi electorali, organizaţi in aşa zise partide pentru a exploata naivitatea mulţimii şi bugetul Statului.

Ne-am hotărît deci să ieşim din rezerva noastră şi să ne strigăm revolta. Am infiinţat "<u>Liga contra politicianismului, incapacităţii şi necinstei in viaţa publică</u>". Cine gândeşte ca noi, să vie alături de noi; nu mai e timp de pierdut. N'avem de gând să devenim un un partid politic; cuvântul insuşi ne este odios; n'avem de gând să luptăm pentru dărâmarea instituţiilor fundamentale ale Statului. Dar credem că, in ordinea şi cu ordinea actuală mai inainte cunoscută cută, se pot realiza multe fapte bune pentru ţară, dacă va fi zdrobit <u>politicianismul</u> care a intronat necinstea şi incapacitatea la conducerea Statului, care a nesocotit şi nesocoteşte mereu atât interesele private ale cetăţenilor cât şi pe, cele generale a

ale Statului, care se opune ca oamenii de merit şi de inimă să poată lua in mâinile lor viguroase şi oneste cârma ţării.

Cerem Regelui să pună capăt acestei nefericite stări de lucruri. Să aducă la cârma Statului pe bărbaţii cei mai impopulari, mai lipsiţi de voturi şi de partizani, dar in acelaşi timp cei mai capabili, mai experimentaţi, mai cinstiţi şi mai sgârciţi cu banul public. Oricât de săracă ar fi in oameni, nu e admisibil să nu se găsească in tara noastră zece bărbaţi cari să indeplinească condiţiile de mai sus.

Români,

Dacă printre voi se mai găsesc incă oameni de inimă cari ţin la ţara lor, oameni de curaj şi de sacrificiu, să vie pentru a ingroşa rândurile "Ligei contra politicianismului, incapacităţii şi necinstei in viaţa publică."şi pentru a aviza, impreună cu cei ce au luat iniţiativa intemeierei ei, la mijloacele cele mai eficace şi mai grabnice, in interesul scumpei noastre patrii.

Din ziarul "Zora"Nr.4595/22 Oct.1934

587

VOINTA NATIUNII

====================

Discursul D-lui Petre Popzlatef,Directorul General al "Renovării" rostit în ziua de 21 Octombrie teatrul "Royal".

Adunarea a fost deschisă la orele 10^{30} de către Seful Secției de propagandă internă pe lângă Direcția "Renovării" Domnul Iosif Robef.-

00588

Deschiderea adunării.

(Este întâmpinat cu aplauze)

- Noul regim care s'a instituit în părţile noastre îşi trage marile sale puteri morale din marele rezervor moral al reînvierii noastre naţionale. In această epocă s'au desprins marile figuri ale poporului bulgar,care poartă sus steagul pentru redeşteptarea naţională. După atâta amar de vreme a menit momentul,când este necesară o trezire a viilor puteri naţionale pentru a fi înhămate la marea acţiune de desăvârşire a activităţii de redeştemptare a Bulgariei noi.- In acest scop,Direcţia "Renovării",dimpreună cu Directorul ei General Dl.Popzlatef,începe acţiunea sa de răsturnare mai întâi de toate a josniciilor omeneşti şi crede cu tărie că inteligenţa creatoare şi conducătoare a poporului bulgar nu se va lipsi niciodată de plăcerea de aşi îndeplini datoria şi să se orânduiască sub steagul tricolor.

Pentru îndeplinirea programului ei,Direcţiunea organizează impozanta adunare de astăzi,aşteptată cu viu interes de întreg poporul bulgar.-

Vă invit întru atenţia discursului D-lui Popzlatef,pe care îl rog să-şi ocupe locul.-

Discursul D-lui Popzlatef.

(Intâmpinat cu aplauze şi strigăte de "bravo"! Corul a cântat imnul naţional "Sumi Mariţa". Publicul se scoală în picioare, iar după cântarea imnului aplaudă prelung)

SCUMPI BULGARI !

Stiu că vă interesează foarte mult chestiunile sociale.După mine,două sunt chestiunile zilei şi de o deosebită importanţă

 588

mine, două sunt chestiunile zilei şi de o deosebită importanţă socială. Cea dintâi chestiune este următoarea : dece s'a impus o schimbare a stăpânirii, dece a venit 19 Mai ?
A doua chestiune: care este ideologia stăpânirii noi, în ce formă şi conţinut gândeşte ea să aşeze noua conducere a Statului ?

Prima chestiune îşi are importanţa ei prin faptul că şi astăzi, cu regret, se constată că se găsesc oarecari intelectuali bulgari, cari cred că 19 Mai este numai o simplă răsturnare fără logică şi fără sens. 00589

A doua chestiune are importanţa ei prin faptul că bulgarul trebuie, fără îndoială, să ştie în ce condiţiuni va fi organizată conducerea lui.

Deci obiectul discursului meu de astăzi sunt aceste două chestiuni.

Pentru ce a venit 19 Mai ?

Dece s'a impus schimbarea stăpânirii ? Fie-mi permis ca înainte de a da răspunsul dorit, să fac o declaraţie, o mărturisire de bulgar faţă de bulgari.

19 Mai, scumpi compatrioţi, nu este un eveniment întâmplător. 19 Mai nu este produsul sau rezultatul acţiunei unor iubitori de stăpânire din instinct. 19 Mai este conştiinţa, activitatea, viaţa naţiunii bulgare pentru o viaţă nouă. (Aplauze) 19 Mai a fost începutul unei revoluţii, însă a unei revoluţii condiţionate de viaţă însăşi şi cerută de mult timp. Lasă să se ştie că răsturnările n'au fost obiectul unor plăceri sau cariere.- Cu atât mai puţin a putut să fie obiectul unei plăceri sau a unei cariere acţiunea din 19 Mai pentru pionerii cuminţi, care şi-au însuşit-o şi au îndeplinit-o. Nici n'a fost animat de interese personale şi nici unul din pionerii lui 19 Mai n'a fost animat de ideia de a acapara, ca prin ea să-şi asigure locuri înalte şi distinse în conducerea ţării. Nu ! Pionerii lui 19 Mai purtău în conştiinţă o singură grije: ei erau expresiunea voinţii poporului, a unei voinţi care nu putea fi reţinută mai departe fără pericol.

Trebue să mai amintesc că 19 Mai în acest înţeles nu este nici 9 August 1886, nici 9 Iunie 1923. Deoarece atât 9 August

cât şi 9 Iunie au fost acţiuni pentru schimbare de oameni, în timp ce 19 Mai a fost o acţiune pentru instaurarea unei noi societăţi, care să înceapă răsturnarea unui sitem de conducere a Statului, ajuns incomod pentru ivirea zorii noului cetăţean bulgar, care trebuia şi trebue să transforme întreaga noastră viaţă socială.

Iată declaraţia aceasta am vrut să fac, înainte de a vă da răspunsul dorit, pentru a conchide că acţiunea din 19 Mai n'a fost îndreptată în contra unuia sau altuia, ci acţiunea din 19 Mai a fost un act creator, adânc conceput, cu perspective reale, cu cunoştinţa să se crează o nouă viaţă socială, care să pună pe bulgar în condiţiuni cu totul deosebite de acelea, pe care trecutul nostru politic le-a cunoscut înainte de 19 Mai.

Lui 19 Mai i se datoreşte

schimbarea radicală a condiţiilor publice. Eu vreau să fiu pe deplin înţeles, în chestiunea aceasta, deoarece v'am spus şi vă repet regretul că se găsesc bulgari, cari cred că 19 Mai nu este un act creator, ci o răsturnare întâmplătoare. Si de aceea eu doresc să privesc amănunţit această chestiune, pentru a fi peste tot şi pe deplin înţeles. Credinţa mea este că un popor poate să se bucure de o desvoltare socială normală numai atunci când există o deplină armonie între desvoltarea lui economică şi culturală pe de o parte şi desvoltarea lui politică pe de altă parte. Eu nu sunt dintre aceia cari cred că desvoltarea politică şi culturală a unui popor, nu sunt altceva decât funcţiunile acelor principii, acelor legi cari stau la baza desvoltării economice. Nu sunt nici dintre aceia cari cred, că desvoltarea economică a unui popor este rezultatul desvoltării lui politice. Eu merg pe drumul mijlociu dintre aceste două concepţii, drumul pe care mi-l arată experienţa vieţii însăşi şi cred că desvoltarea politică şi economică a unui popor se găsesc în deplină conlucrare (colaborare) că cetăţeanul organizat în ţara lui poate să influenţeze deopotrivă şi asupra uneia şi asupra celeilalte. De aci şi concepţia mea : un popor poate să se bucure de o desvoltare socială normală, numai atunci când există o deplină armonie între desvoltarea lui economică şi culturală pe deoparte şi desvoltarea lui politică pe de alta. Marea

./.

revoluţie franceză a veacului trecut a deschis porţile aşa zisului liberalism economic: laisser faire, laisser passer -daţi curs liber afacerilor ; libertate deplină în relaţiunile economice ; viaţa economică este regulată de principii şi legi cari nu depind de influenţa voinţii omeneşti ; viaţa economică merge pe propriul ei drum fatal, drum dictat de principiile şi legile producţiei, a schimbului, a cererii şi a ofertei ; libertate deplină în ce priveşte iniţiativele economice ; toate iniţiativele economice în mâinile persoanelor particulare ; acele mari iniţiative economice, pe care astăzi le vedem în mâinile Statului, erau tot în stăpânirea persoanelor particulare ; poşta, telegraful, administraţia, poliţia, calea ferată, minele chiar şi scolile din unele ţări- toate acestea erau exclusiv în mâinile persoanelor particulare.-

Statul avea o singură însemnătate :

Numirea pazei care să înlăture dificultăţile din drumul realizării iniţiativelor particulare. Iată că, în deplină armonie cu această libertate economică, se nasc partidele cu formaţiuni libere pentru relaţiunile politice. Libertate deplină în viaţa economică ; libertate deplină şi în viaţa politică. Tu cetăţean, esti liber să-ţi regulezi relaţiunile tale economice, aşa cum găseşti că este mai bine ; cu aceiaşi libertate tu poţi să regulezi şi relaţiunile tale politice. Si dacă tu în activitatea ta, în manifestarea ta economică, poţi să trasezi iniţiative economice fără nici un fel de restricţiune, tu poţi avea libertate deplină de a forma diferite grupări politice, pentru a te servi de ele în relaţiunile tale politice.

Acesta fu începutul, acesta fu principiul care stă la baza partidelor, ca instrument, ca institut al relaţiunilor politice, ca institut al conducerii Statului.

Eu n'am să neg că liberalismul economic, fără îndoială, a adus multe în lume. Mulţumită libertăţii depline a iniţiativei particulare, lumea s'a ales cu bogăţii nemaipomenite până atunci. Cultură şi progres, technică şi industrie, au înaintat foarte mult, dar odată cu aceasta a venit şi un groasnic rău : s'a creat capitalul necomandat, capitalul nedirijat, care în

scurgerea vremii a început să proletarizeze massele, să le nedreptăţească şi să le expună la o viaţă incomodă, la o existenţă imposibilă.

Către jumătatea veacului trecut s'a ivit marxismul

Voi avea ocazia, ce va mai departe în discursul meu, să analizez amănunţit principiile acestei doctrine economice şi politice. Acum, voi spune numai că ori cât am nega principiile lui Marx, din punct de vedere istoric ele pot fi negate, întrucât au interzis Statului de a se amesteca în relaţiunile economice ale oamenilor şi să acapareze anumite iniţiative dela persoanele particulare (?!) Sub oprimarea principiilor marxiste, Statul în ineteresul tutulor, pentru binele tutulor, s'a atins mai întâi de marile iniţiative economice şi a luat sub conducerea sa drumuri şi căi ferate, poşte, telegrafe, minele din multe locuri, administraţia şi poliţia şi mai întâi de toate şcolile. Cu aceasta libertatea economică care era în armonie cu libertatea politică care şedea la baza acelor libere formaţiuni politice -pe care noi le numim partide, la noi era de acum serios vătămată, deoarece Statul n'a mai permis această libertate economică, care până atunci a existat în legătură cu libertatea politică. Statul a luat în posesia sa aceste mari iniţiative- se înţelege, nu pentrucă i s'a năzărit astfel, ci pentrucă viaţa însăşi îi impunea să procedeze astfel. Statul, spun eu, cu acest procedeu, a vătămat baza grupărilor politice libere, baza partidelor.

In chiar acest moment a venit liberarea noastră politică.

Si tocmai pentru aceasta şi încă din zorii vieţii libere a politicei noastre, noi ne-am aflat într'o contrazicere nemaipomenită. Deoarece din moment ce în domeniul economic şi cultural noi am consimţit la principiul intervenţiei, în domeniul vieţii politice noi am proclamat libertatea deplină a cetăţeanului nostru. Noi am spus cetăţeanului bulgar încă din 1879 : tu nu poţi să te dedai la aceste arbitrare acte în relaţiunile tale economice ; în domeniul economic, tu vei fi supus intereselor sociale comune şi noi îţi vom spune ce trebue să faci şi în ce direcţie săţi orientezi activitatea ta economică.

In acest chip am introdus restricţiuni şi în manifes-

./.

rile culturale ale cetăţeanului nostru. In contradicţie cu aceasta pe de o parte, pe de alta în conformitate cu constituţia din Târnovo ne-am adresat cetăţeanului bulgar şi i-am spus: deoarece vrem să trecem o naţiune cu adevărat democratică,noi îţi acordăm deplină libertate în viaţa politică. Fă ce vrei, organizează politiceşte Statul tău, aşa cum vei găsi cu cale. Si iată cum încă din prima zi a vieţii noastre politice,noi ne-am găsit în prezenţa unei nemaipomenite contradicţii sociale interne şi am trăit cu dificultăţi politice începând dela 1879 încoace.

Partidele noastre politice

Incă din prima zi a vieţii noastre politice libere, mai lipsea ceva partidelor politice şi anume : posibilitatea de a fi un veritabil instrument pentru guvernarea Statului. Aceasta fu ideia de bază pe care noi am introdus-o în Constituţie noastră. Această Constituţie este adevărat liberă, în înţelesul adevărat al cuvântului. Datoria Statului este una : să apere libertatea cetăţeanului,însă libertatea în înţelesul mistic al cuvântului. Si partidele noastre au fost târâte de această idee. Teoriticieni incapabili, cari nu cunoşteau bine viaţa politică au creat aceste partide, iar la această creare a ajutat şi viaţa însăşi. S'a creat un Stat nou, neîntocmit şi fără nici o legislatie. Guvernul trebuia mai întâi de toate să se ocupe de organizarea politică a Statului şi pentru aceasta partidele noastre politice au început să urmeze această singură cale ! organizarea vieţii politice a Statului bulgar. Interesele particulare ale cetăţeanului bulgar, interesele lui economice şi culturale au fost neglijate încă din primul moment,deoarece, încă odată repet, partidele au fost forţate să pornească pe un drum cu totul deosebit aceluia, pe care ar fi trebuit ele să pornească, în cazul când s'ar fi conformat intereselor,concepţiei şi temperamentului bulgăresc din acel moment. Si cu tot dezacordul acesta mare, care a existat în viaţa noastră socială şi cu toate că partidele noastre încă dela începutul existenţei lor n'au putut avea o adevărată bază pentru a sluji interesele Statului bulgar, pertidele bulgăreşti au putut să existe timp timp de 56 de ani până în timpul răsboiului di

./.

urmă şi să treacă cale-vale instrument de conducere, acest fapt se datoreşte marelui sentiment patriotic, pe care epoca Renaşterii îl insuflase în piepturile oamenilor noştri de societate.-

Dacă aceasta N'ar fi existat, eu cred că partidele ar fi lichidat dela sine, fără vre-un risc, încă de acum 20 de ani.-

După răsboi

Situaţiunea s'a schimbat şi mai mult.

VOINTA NAȚIUNII

După răsboi situațiunea s'a schimbat și mai mult. Răsboiul ne învățase pe toți că un popor poate învinge ori ce greutăți, numai atunci când poate fi capabil să-și satisfacă nevoile sale prin propriile sale puteri. De aci -și încă dela 1918 încoace- acea tendință a fiecărui Stat de ași asigura toate produncțiile posibile. De aci acea tendință ca fie care Stat să producă tot ce-i poate fi necesar la un moment dat. Si acesta fu elanul pentru intensificarea producției. Din această cauză și ca urmare a lipsei mari de care s'a resimțit lumea de după răsboi, am atins către 1926 o supraproducție nemaipomenită. Si anume pentru aceasta, la un moment dat și în contra voinții noastre, producția trebuia să se oprească. A eșit mulțimea de șomeri, iar capacitatea de consumare a masselor a scăzut. Acest fapt agravă și mai mult criza, iar noi ne-am găsit în fața unei groasnice situațiuni, în fața unei crize economice, pe care istoria omenirii n'o cunoscuse până atunci. Au răsărit mai ales clasele mijlocii. Au sărăcit și-au înțeles -ceace înaintașii noștri n'au înțeles în trecut- că viața economică, desvoltarea economică nu urmează un drum fatal, așa după cum se vorbește, ci urmează un drum, care în anumite momente poate fi înlăturat de vointa omenească. Si clasele mijlocii au început să strige : "Dați-ne pâine, dați-ne libertate, situația noastră este insuportabilă ! Să iasă dar un om puternic, care să ne poată conduce pe drumul cel mai bun al reușitei.-

Si numai în acest fel au apărut marile figuri ale conducătorilor actuali -figura lui Mussolini, a lui Hitler, a defunctului Dollfus și a altora, cari s'au așezat în fruntea marilor națiuni pentru a trasa calea unui viitor mai bun, calea celei mai bune evoluții sociale.

Odată cu aceasta s'a produs o schimbare în psychologia masselor. Liberalismul și Maxismul creaseră cetățeni pasivi, deoarece și unul și altul aveau la bază ideea că viața economică își urmează drumul ei propriu, drum care nu depinde de voin-

./.

ţa omenească. Si unul şi altul au spus cetăţeanului : "Ocupă-te numai de libertatea ta mistică, de drepturile tale sentimentale şi lasă viaţa economică să se mişte pe drumul ei propriu, întrucât tu nu eşti în stare s'o faci să devieze din drumul ei".-

Si iată în ce condiţiuni, atât liberalismul cât şi marxismul au creat cetăţeni pasivi -cetăţeni cari trăiau sub hipnoza, că într'adevăr nu pot să organizeze desvoltarea lor socială şi în special desvoltarea lor economică. Insă noile condiţiuni sociale au arătat că situaţiunea este cu totul alta de cum s'a crezut în trecut, că cetăţeanul posedă destule puteri pentru a putea să se impună vieţii în anumite momente.-

S'a creat cetăţeanul cel nou

Cetăţeanul activ, cetăţeanul de după răsboi, care a spus: " Dar eu sunt om, viaţa există pentru mine, eu o voi regula în cea mai mare parte, eu o voi dirija în direcţia, în care găsesc că-i mai bine".- Se înţelege că ceace se petrecea în Occident, nu putea să nu aibe repercursiuni şi la noi. Tot ceeace noi observăm în alte ţări, era destul să avem o trezire ceva mai mare pentru a observa acelaş lucru şi în viaţa noastră publică. Inm urma răsboiului ultim, Statul bulgar a sporit mult în intervenţia lui în relaţiunile economice. Mai întâi el a creat legea pentru uşurarea nevoilor în ce priveşte criza de locuinţe. Dacă această lege, Domnilor, ar fi creată acum 20 de ani, eu sunt sigur că toţi am fi acuzat conducerea bulgară de atunci desăvârşirea unui act cinic. In 1921, dar noi am întâmpinat legea nu numai cu oarecare pregătire dar am primit-o cu nerăbdare, deoarece viaţa ne învăţase şi ştiam că fără această intervenţie a Statului nu se putea merge mai departe.-

După aceasta, intervenţia Statului bulgar se intensifică mereu. S'a creat legea pentru uşurarea datoriilor, s'a creat legea pentru ajutorarea proprietarilor rurali. Statul bulgar a mers şi mai departe : a început să indice ce suprafaţă anume, cu ce cultură să fie însămânţată şi în special -şi cu timpul, începând dela 1926 încoace- statul bulgar a monopolizat comerţul extern şi o bună parte din cel intern. In acest fel Statul nostru, care, înainte de răsboiul european, acorda o anumită

./.

596

libertate economică cetăţeanului particular, acum pur şi simplu îşi însuşi, voi spune eu, conducerea economiei obşteşti şi a spus cetăţeanului bulgar : "De acum înainte, tu nu mai poţi fi liber; de acum înainte tu vei face ceiace eu îţi voi ordona.

Si iată că, odată cu instalarea acestei situaţiuni

00597

<u>Baza partidelor</u>

considerate până atunci ca grupări politice în armonie cu desvoltarea economică fură complet negate de viaţa însăşi. Ceace servea drept bază partidelor numai exista, Statul o distrusese. Si ceiace este interesant, este că a fost distrusă nu de acei cari erau în contra partidelor politice, ci au distrus-o chiar partidele, ele singure au nimit raţiunea de a mai fi în viaţă, ele s'au negat pe ele însele, deoarece ele sunt acelea cari au creat acea mare putere a Statului bulgar,(putere) de a interveni toto mai mult şi mai ciudat în desvoltarea noastră economică. Partidele fiind esenţialmente negate, au înţeles că pot exista numai cu condiţiunea de aşi satisface pe aderenţi, de unde a luat naştere acel spirit de coterie, de unde a venit şi a cea anomalie în relaţiunile noastre economice, coterii şi anomalii,pe care trecutul nostru politic le cunoscuse înainte de 19 Mai.-Si iată cum, din aceste motive, partidele,în dorinţa lor de aşi asigura un viitor, stiind bine, repet încă odată că singura lor condiţie de existenţă este să-şi satisfacă pe partizani, ridicară în posturile Statului,posturile cele mai înalte şi cele cu mai responsabilitate, persoane fără nici un scrupul, fără nici un moral şi fără nici o pregătire spunându-le -Noi, nu numai că vă plasăm în aceste posturi pentru a ne răsplăti,căci de spinarea noastră ne rezemăm, ci între altele vă încredinţăm să conduceţi şi destinele poporului bulgar.

Cunoaşteţi rezultatul la care ne-a condus această situaţie : am asistat la un adevărat tămbălău al vieţii noastre politice ; bunul Statului şi bunul public au adus pradă în mâinile partidelor şi a diferitelor lagăre politice ; nimeni nu se gândea la Stat, naţiune şi popor; toţi se gândeau la intesele lor personale; sau în cazul cel mai bun -la interesele copartizanilor lor, la grupările lor politice. Naţiunea păşea spre moarte.

Eu nu mă voi opri la nenumăratele fapte cari au caracterizat desvoltarea noastră politică de atunci, prin faptul că nu găsesc destule puteri pentru a caracteriza toate, la câte aţi fi voi însăşi martori şi sunt scârbit de toate acele fapte care au adus îndignarea generală (aplauze) .

Cu toate acestea, eu nu pot să trec sub tăcere faptul că în relaţiunile noastre economice, noi am ajuns la o adevărată crimă, Nu la o crimă, în înţelesul formal al cuvântului, ci o crimă în ce priveşte relaţiunile pentru înălţarea poporului bulgar. Am ajuns până acolo că s'au găsit deputaţi, cari au înscenat revocarea unora din funcţionari, pentru reîntegrarea cărora primeau 10-12 mii leva. Am ajuns până acolo că nu rare erau cazurile când cetăţeanul bulgar, cinstit şi respectat, răspunzând tutulor cerinţelor pentru ocuparea unei anumite slujbe la Stat, să nu recurgă la răscumpărări pentru a obţine numirea sa. Răscumpărările erau lucruri obicinuite în conducerea ţării. Răscumpărarea pentru obţinere de slujbă, răscumpărare mai apoi pentru a fi menţinut.

Noi observăm toate acestea, noi înţelegeam că nu se mai putea merge pe aceste drumuri, noi am priceput că partidele nu au destulă putere pentru a se menţine în situaţia creată, dar tot credeam că se va găsi un bulgar puternic, care să strige : Ajunge ! Dar, cu regret o spunem că partidele paralizaseră orice voinţă; partidele întunecaseră constiinţele ; tămbălăul care se instalase la noi, continua să otrăvească şi mai departe sufletul bulgarilor ,să ruineze Statul şi să ducă naţiunea spre prăpăd. -Si iată că în acest ultim moment, când situaţia a ajuns insuportabilă, armata bulgărească, instruită în tot deauna în spiritul unei slujiri cinstite, faţă de poporul ei, s'a ridicat în ziua de 18 spre 19 Mai cu intenţia de a realiza ceeace cocea în popor, a pălmuit trecutul politic ruşinos şi a pus începuturile unei noi vieţi sociale pentru înălţarea şi prosperitatea poporului bulgar. (Aplauze) Iată pentru ce a venit 19 Mai, Domnilor.-

Imediat după acţiune răutatea şi intriga adăpostite în diferitele cuiburi politice au început să şuşotească mai cu seamă jos, în mijlocul intinselor masse populare. Eu nu mă voi opri la toate acele şuşotiri, cărora timpul le-a adus o

./.

desminţire, însă mă voi opri la acea intrigă pe care au o consider de o deosebită importanţă .

S'a discutat mult -şi se discută şi astăzi pe străzi, ca în armata bulgară n'ar exista unire (unitate) că ar exista unele neînţelegeri, că ofiţerimea bulgară s'ar fi despărţit în lagăre şi altele.-

Sunt militar de 22 de ani la rând şi nici odată nu m'am gândit că pot vorbi într'o adunare ca cea de astăzi. Cu atât mai puţin într'o chestiune ce cea de astăzi. Vă rog să credeţi că în momentul de faţă voi fi tot aşa precum am fost în raporturile cu camarazii mei în cazarmă,-(dârz)(?!) şi cu desăvârşire loaial.

Nu este adevărat că există lipsă de unire între ofiţerimea bulgară. Aceasta este fără îndoială o intrigă, intriga acelora cari au înţeles că acţiunea din 19 Mai a fost acţiunea armatei bulgare, că armata bulgară va face toto posibilul chiar şi cu preţul vieţii sale, să desăvârsească acţiunea începută. (aplauze prelungi).-

Dacă poate fi vorba de cauza care a determinat acest raport dintre acţiunea din 19 Mai şi ofiţerimea bulgară eu vă voi spune că 19 Mai a adus anumite servicii . Inainte de 19 Mai putea să se vorbească de unele neînţelegeri printre ofiţerimea noastră. Nu vorbesc de ofiţerimea bulgară în genere, ci vorbesc de acei ofiţeri cari deţineau posturi mai înalte. Printre ei se creaseră anumite neînţelegeri. In ziua de 19 Mai însă noi am lichidat cu acele neînţelegeri şi am adus ofiţerinea bulgară la acelaş gând şi la aşa o unitate, cum armata bulgară nu a cunoscut dela 1918 încoace. (Aplauze)

Trebue să se ştie că ofiţerii bulgari nu sunt partizanii bulgari, că ofiţerimea bulgară trăeşte în cazarmă, stimulată numai de constiinţa că-şi slujeşte poporul, că-şi îndeplineşte datoria. Sub acest raport ofiţerul bulgar se deosibeşte foarte mult de obicinuitul cetăţean bulgar, care până acum umplea diferitele partide din Bulgaria . Partizanul politic este animat de un anumit interes material şi de aceia între partizani poate să existe neînţelegeri. Dar este numai aceasta Acolo poate să fie ridicarea unora în contra celorlalţi, iar pentru realizarea intereselor materiale, omul, fără îndoială de

599

multe ori, nu alege mijloacele de luptă. In armata bulgară însă nu există asemenea înprejurări. Acolo avem ofiţeri a căror interese materiale sunt pe deplin indicate de lege, iar ofiţerii sunt animaţi de o singură idee -ideea de a-şi servi patria.

In consecinţă, acolo nu există posibilităţi de disenţiune, de ruptură, aşa cum persoanele interesate doreau să se întâmple, iar după introducerea unor anumite disenţiuni în armată, să incerce dărâmarea glorioasei opere din 19 Mai.

In momentul când închei examinarea primei chestiuni, socotesc de datoria mea să declar :

Intoarcerea înapoi nu există !

00600

şi nu poate să existe ! Nu pentru că ar exista unele persoane cari să menţină, din interes, situaţia de astăzi, cipentru faptul că ori ce pas înapoi n'ar însemna decât violarea unor desvoltări istorice, normale ale poporului bulgar (Aplauze). Eu cred că după scurgerea câtorva luni, nu alţii, ci chiar acei cari astăzi mă ascultă cu scepticism, vor fi cei dintâi cari vor ridica bâta împotriva acelei mâini care s'ar ridica în potriva acţiunii din 19 Mai (Aplauze) Deoarece repet încă odată acţiunea din 19 Mai nu este acapararea de locuri înalte în Stat ci 19 Mai este un act creator în drumul desvoltării istorice bulgăreşti (aplauze) De el nu se poate atinge nimeni ; orice atingere va fi socotită o crimă, care va fi întâmpinată cu o pedeapsă ne mai auzită din partea acelei puteri, care a săvârşit actul din 19 Mai (Aplauze)

Care este ideologia stăpânirii noi ?

(Va urma)

C.P.

Din ziarul "Zora" Nr. 4595/22 Oct. 1934

00601

600

VOINTA NATIUNII

Discursul D-lui Petre Popzlatef, Directorul General al "Renovării" rostit în ziua de 21 Octombrie teatrul "Royal".

Adunarea a fost deschisă la orele 10^{30} de către Seful Secției de propagandă internă pe lângă Direcția "Renovării" Domnul Iosif Robef.-

Deschiderea adunării.

(Este întâmpinat cu aplauze)

- Noul regim care s'a instituit în părțile noastre își trage marile sale puteri morale din marele rezervor moral al reînvierii noastre naționale. In această epocă s'au desprins marile figuri ale poporului bulgar, care poartă sus steagul pentru redeșteptarea națională. După atâta amar de vreme a menit momentul, când este necesară o trezire a viilor puteri naționale pentru a fi înhămate la marea acțiune de desăvârșire a activității de redeștemptare a Bulgariei noi.- In acest scop, Direcția "Renovării", dimpreună cu Directorul ei General Dl. Popzlatef, începe acțiunea sa de răsturnare mai întâi de toate a josniciilor omenesti și crede cu tărie că inteligența creatoare și conducătoare a poporului bulgar nu se va lipsi niciodată de plăcerea de ași îndeplini datoria și să se orânduiască sub steagul tricolor.

Pentru îndeplinirea programului ei, Direcțiunea organizează impozanta adunare de astăzi, așteptată cu viu interes de întreg poporul bulgar.-

Vă invit întru atenția discursului D-lui Popzlatef, pe care îl rog să-și ocupe locul.-

Discursul D-lui Popzlatef.

(Intâmpinat cu aplauze și strigate de "bravo"! Corul a cântat imnul național "Sumi Marița". Publicul se scoală în picioare, iar după cântarea imnului aplaudă prelung)

SCUMPI BULGARI !

Stiu că vă interesează foarte mult chestii...

Extrait de JE SUIS PARTOUT. Samedi 26 Octobre 1935

Contre la guerre du Covenant et de l'Internationale

Où l'on retrouve la bande Litvinov

x x x

.... Au surplus, les Soviets sont les grands et les seuls bénéficiaires de la crise présente. Tout ce qui oppose l'une a l'autre les nations civilisées, les rancoeurs semées en Occident, les catastrophes organisées à Genève, par les théologiens en folie, cette effervescence juridique contre le droit, ce pacifisme insurgé contre la paix: voila du bon engrais pour la Révolution.

La maçonnerie et le Bolchevisme sont passés maîtres dans l'art de dresser les peuples l'un contre l'autre et de se servir de l'un pour asservir l'autre.

Losque Mr-Beneş, haut dignitaire de la maçonnerie européenne, voulut pousser la France à l'alliance russe, il orchestra avec l'art et les procédés qu'on lui connait, une habile campagne de presse qui représentait l'alliance russe comme passionnement désirée par la Petite Entente, et, en particulier, par la Roumanie. Certes, l'alliance avait des inconvénients, mais nous la devons à nos fidèles amis de Bucarest. Si nous nous dérobions, qui sait s'ils n'iraient pas chercher ailleurs des garanties de sécurité, etc, etc.

Or, aujourd'hui, MM. Titulesco et Benes preparent une alliance militaire russo-roumaine qui pratiquement livrera le territoire roumain aux troupes rouges. Dans son immense majorité, la Roumanie y est farouchement hostile:" Gartantie réciproque des frontières, bon accord, bons rapports, tant qu'on voudra... Alliance militaire, non. "

Tous les chefs de partis consultés, se sont prononcés contre l'acte projeté mais, aujourd'hui, à l'abri de la censure, Mr. Titulesco fait mener à Bucarest la campagne de mensonges symetrique à celle qui a été menée a Paris: " Sans doute l'allinance a des inconvénients. Mais la France l'exige. C'est la France qui l'impose. Nous devons ce sacrifice a l'amitié française", etc, etc. C'est ainsi qu à force de contre-vérités Mr. Titulesco espère duper son pays et son gouvernement. Le procédé est typique parce qu'il est proprement maçonnique: c'est ainsi qu'ont toujours procédé les Loges pour influencer les corps organisés les uns par les autres, pour" faire marcher "tel groupement, en lui persuadant que tel autre marchait déjà, tout en faisant simultannement pression sur le premier par l'exemple supposé du second.

Mais il faut que les roumains sachent qu'on leur ment. La France ne souhaite pas l'allince militaire russo-roumaine, car elle sait qu'elle entrainera l'affaiblissemnt interne de la Roumaine sans lui apporter aucune garantie solide Le pacte franco-russe n'est pas même ratifié par le Parlement et il n'a été accepté par le Ministère actuel qu'additionné d'une clause qui permet de ne pas l'appliquer, s'il risque de mettre en cause la frontière du Rhin. Les Benès et les Titulesco peuvent bien machiner des combinaisons traîtresses por entraîner la France dans des aventures perilleuses, mais, aujourd'hui, il serait impossible de mobiliser un bataillon fraçais pour la défense de Mr. Staline. La politique des mégalomanes de la Maçonnerie se brise et se brisera toujours contre le bon sens du peuple fraçais et sa volonté irreductible de ne faire la guerre que s'il est attaqué dans ses biens et dans sa vie. Les fraçais ont assez montré pense, qu'ils ne craignent pas la battaile et qu'ils s'y comportent héroi[illegible] pour faire taire aujourd'hui les trublions de la faucille et les boute-[illegible] triangle.

Si, par l'allince franco-russe, les Soviets se flattent de dis[illegible] gré des forces militaires fraçaises, ils se trompent. Le jour venu [illegible]ançai[illegible] bandonnés. En s'inféodant à Moscou, la Roumanie apparaitrait aux [illegible]el. l'instrument d'une politique agressive de chambardement unive[illegible]

Au surplus, l'agitation perpétuelle de Mr. Titulesco porte à son pays un xx
rt [illegible] ne fait que grandir. Le peuple français a le sentiment de plus en px
us vif qu'il est le jouet de quelque personnalité intrigante appuyée par les
rces occultes et manoeuvrant une petite cohorte de journalistes chargés de
faire l'opinion dans les principales capitales. A force d'indiscrétaon et d'in
trigues, les Titulesco finiront par faire passer les " petits pays " pour des
fants mal élevés, encombrants, dangereux, toujours disposés a jouer avec les x
lumettes et que la prudence commande d'enfermer dans une nursery bien close.
uant à l'autorité de Mr. Titulesco, je ~~xxxxxxxx~~e ne résiste pas au plaisir de
iter ce mot magnifique d'un sénateur pyrénéen : " - Titulesco ? Il payerait
our être acheté. "

Les Etats doivent faire la politique de leur histoire, de leur interêt et
e leur honneur, et non pas celle de politiciens égarés et dénationalisés.

PIERRE GAXOTTE

602

00603

Lânăriei ... — Casa de ...
1737. Cris Ecat. — imob. şos. Iancului ... 200000
griculturâ — imob. şos. Iancului
1863. Câtuneanu D-tru — Coop. Munca — imob. ... lei 50000
Fluerului 25, lei
1912. Coandă Gh. — idem — imob. com. Şerban Vodă, lei 50000
1823. Munteanu Niculae — Banca Floreasca — imob.
com. Şerban Vodă, lei
1844. Marinescu Petre — Soc. Coop. Munca — imob. 30000
Aleea Iosifache 2, lei

				26,29
		31,67	23,30	32.15
	19,30	26,63	19,60	27,05
44.803	26.70	36 85	28.10	38,78

Devizele în străinătate

DOLARUL a cotat eri la Londra 4.81.18, la Zurich 4.42¾ şi la Paris 37.03.

LIRA STERLINA a cotat la Zurich 21.30 şi la Paris 178.31.

FRANCUL FRANCEZ a cotat eri la Londra 178.31, şi la Zurich 11.94 jum.

FRANCUL BELGIAN a cotat la Londra 28.56 jum., la Zurich 74.52 jum. şi la Paris 624.87.

FRANCUL ELVEŢIAN a cotat la Londra 21.29 jum. iar la Paris 837.

FLORINUL OLANDEZ a cotat la Paris 2000, la Zurich 238.90 iar la Londra 8.91.93.

COROANA CEHOSLOVACA a cotat la Londra 139.43 iar la Zurich 15.24.

Situaţia la Bursa din LONDRA

LONDRA 12 (Rador). — Agenţia Reuter transmite:

Ochii şi urechile întregii lumi fiind îndreptate spre Nuernberg, nu este de mirare că activitatea generală a Bursei londoneze a fost foarte scăzută Luni dimineaţă.

Se aşteaptă totuşi cu cea mai deplină linişte evenimentele viitoare pe planul politicei internaţionale.

Bursa valorilor s'a mulţumit cu lichidarea unor anumite valori continentale. Majoritatea secţiilor sunt totuşi ferme, scăderile fiind puţine şi lipsite de importanţă.

Şi Bursa mărfurilor a adoptat o atitudine similară. In special cumpărările de aur au fost extrem de reduse.

In cercurile bine informate se interpretează această absenţă a cumpărătorilor de aur şi marile oferte de aur înregistrate ca o manifestare a temerii posesorilor de aur din Europa, că în eventualitatea isbucnirii unui conflict, aurul aflat în posesia particularilor ar putea fi confiscat sau în orice caz n'ar mai fi negocaibil.

Bursele străine, sunt în general calme, transacţiile limitându-se la reduse dar stăduitoare cereri de dolari.

PIAŢA CEREALELOR

In ziua de 12 Septembrie au cotat:

GRAUL de 78 cu 1 la sută 40.000 linie doc la Brăila, la Galaţi de 79 cu 2 la sută 37.600 linie, la Constanţa de 78 kgr. 36.375 imediat linie siloz.

PORUMBUL dinte de cal 38.000 staţie duplicat la Brăila, la Galaţi 35 mii duplicat, la Constanţa 36.000, predare Septembrie.

ORZUL de 58-59 cu 5 la sută 29 mii 500 loco magazie la Brăila; la Galaţi de 59-60 cu 6 la sută 29.500 linie, la Constanţa de 69-62 kgr. 31.125-31.250 imediat linie siloz.

OVAZUL de 44 cu 5 la sută 41 mii staţie duplicat la Brăila, la Galaţi de 40 cu 10 la sută 47.000 linie, la Constanţa 41.000 predare staţie.

SECARA de Dunăre 25.000 la Brăila, la Galaţi de 70-71 cu 5 plus 8 la sută 27.000 linie, la Constanţa 27.000 franco moară.

Petroliferele române la Paris

12 Septembrie

Astra Română. 122
Steaua Română. 50
Concordia. 68.50
Petrol-Block. nec.
Redeventa. nec.

... Nicolae
Cezărescu 31, lei 6...
teanu, str. Momulea...
R. Veingart, c. ...
1000, 2240; St. M...
lui 28, lei 550; I.
copiu 7, lei 530;
Gl. Lupu 3, lei
Gustav Leobl, c.
5649; Sabetay A.
mnei 12, lei 450;
str. Gl. Cristian T...
Zaharescu, str. ...
2000; Nathan L...
290 lei 5000; L.
Episc. Radu 61,
nescu, jud. Ialomi...
Maricescu, Loco,
ne, loco, lei 200...
şos. M. Bravu 15
Giurgea, c. Griviţ...
D. Ravschi, str.
20.000; P. Pogo...
tian 85, lei 16.0...
com. Angheluş ju...
8320; V. Gh.
nand 98, lei 700
co, lei 12.325; I.
mân, lei 500; S.
lăraşi 132, lei 1...
Doamnei 21, lei
cu, str. Romană
rie Şendrea, str.
20.000; Costică
D-lui 17, lei 5...
gescu, str. Carol

Cuptoarel...
p...

Graţie măsuri... viticulturei, toate... fructe au fost p... folosite actualme... lor deşi recolta

Cota ape...

IN PORTU...

PORTUR...

Baziaş
Drencova
Orşova
T. Severin
Cetatea
Calafat
Bechet
Corabia
T. Măgurele
Zimnicea
Giurgiu
Olteniţa
Călăraşi
Cernavoda
Hârşova
Brăila
Galaţi
Tulcea
Ismail
Chilia

8800

„TIMPUL" ECONOMIC

PIAŢA FINANCIARĂ

12 SEPTEMBRIE

BURSA

Prima şedinţă a săptămânii e slabă şi nehotărîtă. Transacţii reduse. Toate valorile sunt în scădere uşoară. La ente, scăderea variază între o pătrime şi trei optimi.

La acţiuni, cea mai mare pierdere au suferit hârtiile Mica în noua scădere de 35 lei faţă de cursul precedent. B. N. R. cotează 5425 faţă de 5450, S. T. B. 1190, Creditul Industrial 785.

Petroliferele staţionare.

INCHEERI OFICIALE

Renta stabilizării 61.
Renta desvoltării 63.
Renta consolidării 43.
Renta exproprierii 63 1/4, 1/8.
Renta 1933 65 1/8, 65, 64 3/4, 7/8.
Impr. Unirii 1919 69 1/2.
Urbane Bucureşti 10% 63.30.
B. N. R. 5450, 425, 400, 425.
Banca Românească 585, 82.
Banca Comerţului Craiova 200.
Credit Industrial 785.
Reşiţa ex cupon 465.
Mica 1395, 390, 380, 375, 370.
Letea optate 910, 900.
S. T. B. 1190.
Astra Română 920, 15, 10, 15.
Creditul Minier 270, 68, 66.

Târgul liber

CURSURI INFORMATIVE
comunicate de:
BANCA CORNEA
Societate Anonimă Română
Calea Victoriei Nr. 28

Renta 5% 1903	62—64
Renta Conv. 4% 1905	52—54
Renta A. B. 1905	52—54
Renta 4 1/2% 1913	58—60
Impr. Naţional 5% 1916	71 3/4—72 1/4
Impr. Unrii 5% 1919	69 1/2—70
Impr. Refac. 5% 1920	70 3/4—71
Renta Expr. 5% 1922	63 1/8—63 1/2

Renta Perpetuă 5% 1922	61—61 1/2
R-ta Stab. 7% ex. c.	61—61 1/2
Renta Desvoltării	63—63 1/2
R-ta Inzestr. 4 1/4% 1934	86 1/2—86 3/4
Renta 5% 1933	65 1/2—66
R-ta Inzestr. 4 1/4% 1934	85 1/2—86
Renta inzestr. 4 1/2% 1934 mici	80 1/2—81
Renta Cons. 3% 1933	43—43 1/2
Bonuri de Impozite	49—50
Judeţene 5%	72—73
Urbane Buc. 10%	65—65 1/2
Rurale 10%	79—80
Rurale 5% preschimbate	79—80
Rurale 5%	38—39
Urb. Iaşi 5%	30 1/4—30 1/2
Urbane Iaşi 10%	56 1/2—57
Urb. Buc. em. nouă	63 3/4—64
BANCARE	
B. N. R.	5425—5450
Banca de Credit Român	435—440
Banca Românească	580—590
Banca Com. Română	250—255
Banca Comerţ Craiova	200—210
Creditul Industrial	785—790
Banca de Scont	310—315
ASIGURARI	
Dacia România	4350—4360
Naţionala	265—270
Generala	1170—80
PETROLIFERE	
Astra Română	915—920
Creditul Minier	265—270
Redevenţa	208—215
I. R. D. P.	75—80
Steaua Română	370—380
Concordia	530—540
DIVERSE	
Reşiţa ex. cupon	465—470
S. T. B.	1190—1200
Letea optate	900—910
Mica	1370—1375
Carpatina	560—565
Letea c. v.	910
Letea optate	915
Clădirea Românească	305
S. P. D.	780—785

DEVIZELE

BURSA OFICIALA

Aceste cursuri sunt valabile Marţi 13 Septembrie, până la orele 12,30.

	PARITATEA LEGALA	CUMPARARE fără primă	CUMPARARE cu primă 38 %	VANZARE fără primă	VANZARE cu primă 38 %
1 Lira egipt	826,389	501,50	692,07	509,—	702.42
1 Florin olandez	67,20	54,80	75,62	55,60	76,73
1 Drahmă	2,47	0,99-1,05	—	1-1,07	—
1 Dinar	2,944	2,898	--	3,05	—
1 Reichsmark	30,825	38		39	—
1 Belga	16,737	17,70	24,43	17,05	24,77

FALIMENTE

— Dos. 1651 din 1938 Tribunalul (Ilfov) secţia I comercială a declarat în stare de faliment pe comerciantul Tiberiu Diamanştein din Bucureşti str. Aristide Briand 20, str. Regală 20 şi str. Lipscani 46 şi i-a fixat termen pentru depunerea creanţelor la 17 Septembrie, iar pentru verificarea lor la 27 Septembrie 1938.

— In ziua de 13 Septembrie ora 8, se vinde prin licitaţie publică de către Sindicatul Falim. activul fal. Soc. în şi Col. Bornştein şi Carol Barat „Pivniţele Străuleşti" compus din mărfuri, mobilier şi edecuri de depozit de vinuri.

— La 16 Septembrie ora 13, se închiriază la imobilul situat în com. Ciofliceni (Ilfov) aparţinând fal. Al. M. Dumitrache.

— Idem se închiriază imobilul situat în Olteniţa str. Carol 44 aparitnând fal. S. A. B-ca Olteniţa.

— La 19 Septembrie ora 13, se vinde activul fal. C-tin Stoenescu compus din mobilier de casă.

— La 23 Septembrie ora 13, se vinde portafoliul de creanţe al fal. M. Peczenick.

Comandamente

— Dos. 21523 din 1938. Deb. Voicu Păpuroiu — cred. Dumitru Iordache, imob. Bucureşti str. Mitropolitul Dosoftei 30, datorie lei 21.893, plus proc., plus lei 3.500 chelt. de jud. plus chelt. de urmărire şi executare şi onorar de avocat.

— 21163 din 1938. Al. Gavrilescu — Maior I. Istătescu, imob. str Dr. Asache 16, datorie lei 50.000 plus proc., plus lei 800 chelt. de jud.

Urmărire de venituri

— Dos. 17583 din 1927. Deb. Eugen Ochi Albi — Cred. Banche Teodorescu, imob. Bucureşti, str. Colţei 56 colţ cu str. I. Gh. Laiţa datorie lei 30.000, plus proc., şi cheltueli şi urmărire.

Poliţe protestate

Gh. Costrici, str. S. Vulcan 53, lei 2000; T. Mazâlu, Bd. D. Golescu 21, lei 400.000; H. Vitrabiu, str. Morilor 61, lei 700; I. S. Pappu, Loco, lei 5000; A. Florescu, str. D-ţa Florica 10, lei 20.000; Ioan Popa, Loco, lei 3500; V. Ouatu, Com. Militari Cart. Cocioc, lei 55000;

ACTE DE

Lnui 12 Septembrie

VANZARI DE IMOBILE

31906. Hechter Fanny — Pr. Vasile Leu — imob. str. Gramont 9 bis, lei 300000
31815. Hanu Dora — George Dumitrescu — imobil str. cpt. Octav Cocorăscu 20, lei 230000
31850. Hagiopol Ecat. — Maria Petrov — imob. str. Apele Minerale 101, lei 200000
32003. Hendel Norbert — Helena Hauser — teren str. N-lae Filipescu 7, lei 75000
3200. Idem Aurelia Georgescu idem lei 30000
31994. Valter Aurelia — Aurora Popescu — apart. cal. Călăraşi 39 A, lei 400000
31867. Constantinescu G. — Minist. Domenii — teren com. Tătăreni (R.-Sărat), lei 900000
31952. Jekel Suzana — Pepi Braunstein — imob. str. Sf-ţii Erarhi 30, lei 60000
31962. Iţic Iancu — Leon Bernstein — imob. str. Isvor 90 bis, lei 630673
32041. Institutul Sf. Maria — Alexandrina Al. Dumitriu teren Timişul de Sus, lei 170230
32042. Iura Gr. şi Maria — Elena şi V. Ivan — teren comuna Marele Voevod Mihai, lei 25000
31871. Matei Elena — Pavel Ilie — teren com. Afumaţi, lei 45000
31888. Mihăilescu D-tru — Gherghina Cosac — teren com. I. C. Brăitianu lei 20000
32006. Marinescu Alex. — Maria Vasile şi Gherghina Grigore — teren str. Căţelui 48, lei 26000
31968. Blauer Sali — Corneliu Niculescu Sima — teren str. Popa Ruso 11, lei 56760
31987. Badea Marina — Florica Ilief — imob. Intrarea Simion Barnuţ 16, lei 150000
32002. Barbu Marin — Tănase Boantă — teren strada Căţelului 53, lei 8000
32002. Banca Blank — Elena Troleanu — teren parcul Jianu, lei 675900
32034. Bogdan Stoica Radu — S. Matei — teren com. Catruneşti, lei 14000
32038. Brandza Em. — ing. D. Cristea — teren calea Văcăreşti 210, lei 380000
32048. Bănică Ioniţă — Niculae Sandu — teren com. Siliştea, lei 90000
31930. Fedoriţa Roman — Sofica Negulescu — teren Bucureşti Noi, lei 40000
31890. Constantinescu M. — Văduca D-tru — teren Lupeasca, lei 23000
31859. Câmpeanu Florea — Stere Stan — teren Frăsinet, lei 16000
31866. Klein H. S. — R. O. Niţu — teren imob. str. Vitan 81, lei 40000
31883. Casa de Economie cr. şi Ajutor — P. T. T. — Ivanov D-tru — imob. str. O. Staicovici, lei 25000
31913. Cristescu Ştefana — Alex. Iliescu — teren com. Militari, lei 8000
31972. Constantinescu S. şi Elena — C. Iovana — imob. T. Măgurele str. 10 Mai 19, lei 200000
31972. Constantinescu Sabin — Const. Iovana — imob. Turnu Măgurele, lei 200000
31874. Grecescu Gr. — N-lae Lazăr — teren Lupeasca, lei 20000
31915. Gheorghe Cosiţa — Ion Stamatescu — teren Dudeşti Cioplea, lei 4000
31911. Velişcu Stelian — I. Anghelof — teren comuna Dudeşti lei 25000

32048. A...
32017. Gane...
32052. Gabrail... Şerban...
31829. State T. ... fund. Po...
31753. Stancu Tu...
31898. Sprânceană... lentina, lei
31816. Solomon Ma... iul Unirei 1...
31847. Slăvescu Ioan ... tembrie 166, lei
31878. Şerban Stan — ... tan 222, lei
31904. Pivniceanu Maria — ... Turbaţi, lei
31905. Popescu Maria — Stan ... Principele Mihai, lei
31889. Petcu Dumitru — Radu Dum... Arad f. r., lei
31927. Popescu Nastasia — Gh. Simion, ... neşti Mănieasa, lei
31947. Popescu N-lae — Preot I. P. Datcules... Dorobanţu, lei
31958. Idem M. F. Drăghici idem eli
31957. Idem D. G. Neacşu idem lei
319559. Chirculescu Mihail — D. Hurmuzescu — Dămăroaia str. Mănăstirea Caşin, lei

INSCRIPTII IPOTECARE

31857. Georgescu Florica — Coop Munca imob. par... Pr. Carol, lei
31973. Goldemberg Tauba — B. Stambler — imob str. Trinităţii 29, lei
31901. Hasanoghi Gh. — Banca Agronomilor imobil str. 13 Sept. 270, lei
31887. Vasile Filip — Banca Agronomilor — imob. str. Braşoveni 61, lei 4000
31980. Roman Dumitru — Casa Rurală imob. com. Vizureşti (D-viţa), lei 20000
32005. Rădulescu Elena — Ioan Popescu — imobil str. Lânăriei 138, lei 120000
31737. Cris Ecat. — Casa de credit a Camerilor de Agricultură — imob. şos. Iancului str. C. 49, lei 180000
31863. Cătuneanu D-tru — Coop. Munca — imob. str. Fluerului 25, lei 200000
31912. Coandă Gh. — idem — imob. com. Şerban Vodă, lei 50000
31823. Munteanu Niculae — Banca Floreasca — imob. com. Şerban Vodă, lei 50000
31844. Marinescu Petre — Soc. Coop. Munca — imob. Aleea Iosifache 2, lei

1 Pengoe	29,24	25–26,00	–	27,–	–
1 Coroană Daneză	44,803	21,83	30,15	22,20	30,64
1 Marcă Finlandeză	4,21	2,17	2,99	2,20	3,04
1 Liră turcă	78,99	82–	—	83–	—
1 Escudo	7,396	4,44	6,13	4,51	6,22
1 Liră sterlină	813,593	489,50	675,51	497,–	685,86
1 Pesetas	32,258	—	—	14–	19,32
1 Liră italiană	5,198	5,196	7,172	5,1966	7,172
1 Dolar	98,741	101,66	140,28	103,15	142,35
1 Coroană norvegiană	44,803	24,6[illegible]	33,95	25,–	34,50
1 Franc francez	—	2,65	3,68	2,80	3,86
1 Coroană cehă	4,357–4,128	3,46	4,77	3,53	4,87
1 Leva	1,208	1,24	—	1,30	—
1 Coroană suedeză	44,803	25,20	34,78	25,60	35,33
1 Liră palestiniană	813,598	489,50	675,51	497,	685,86
1 Zlot	18,755	18,65	25,73	19,05	26,29
1 Schiling austriac	23,52	—	—	—	—
1 Franc elvețian	21,11–23,89	22,95	31,67	23,30	32,15
1 Lat	23,89	19,30	26,63	19,60	27,05
1 Kor eston	44,803	26,70	36,85	28,10	38,78

Devizele în străinătate

DOLARUL a cotat eri la Londra 4.81.18, la Zurich 4.42³/₄ și la Paris 37.03.

LIRA STERLINA a cotat la Zurich 21.30 și la Paris 178.31.

FRANCUL FRANCEZ a cotat eri la Londra 178.31, și la Zurich 11.94 jum.

FRANCUL BELGIAN a cotat la Londra 28.56 jum., la Zurich 74.52 jum. și la Paris 624.87.

FRANCUL ELVEȚIAN a cotat la Londra 21.29 jum. iar la Paris 837.

FLORINUL OLANDEZ a cotat la Paris 2000, la Zurich 238.90 iar la Londra 8.91.93.

COROANA CEHOSLOVACA a cotat la Londra 139.43 iar la Zurich 15.24.

Situația la Bursa din LONDRA

LONDRA 12 (Rador). — Agenția Reuter transmite:

Ochii și urechile întregii lumi fiind îndreptate spre Nuernberg, nu este de mirare că activitatea generală a Bursei londoneze a fost foarte scăzută Luni dimineață.

Se așteaptă totuși cu cea mai deplină liniște evenimentele viitoare pe planul politicei internaționale.

Bursa valorilor s'a mulțumit cu lichidarea unor anumite valori continentale. Majoritatea secțiilor sunt totuși ferme, scăderile fiind puține și lipsite de importanță.

Și Bursa mărfurilor a adoptat o atitudine similară. In special cumpărările de aur au fost extrem de reduse.

In cercurile bine informate se interpretează această absență a cumpărătorilor de aur și marile oferte de aur înregistrate ca o manifestare a temerii posesorilor de aur din Europa, că în eventualitatea isbucnirii unui conflict, aurul aflat în posesia particularilor ar putea fi confiscat sau în orice caz n'ar mai fi negocaibil.

Bursele străine, sunt în general calme, transacțiile limitându-se la reduse dar stăduitoare cereri de dolari.

PIAȚA CEREALELOR

In ziua de 12 Septembrie au cotat:

GRAUL de 78 cu 1 la sută 40.000 linie doc la Brăila, la Galați de 79 cu 2 la sută 37.600 linie, la Constanța de 78 kgr. 36.375 imediat linie siloz.

PORUMBUL dinte de cal 38.000 stație duplicat la Brăila, la Galați 35 mii duplicat, la Constanța 36.000, predare Septembrie.

ORZUL de 58-59 cu 5 la sută 29 mii 500 loco magazie la Brăila; la Galați de 59-60 cu 6 la sută 29.500 linie, la Constanța de 69-62 kgr. 31.125-31.250 imediat linie siloz.

OVAZUL de 44 cu 5 la sută 41 mii stație duplicat la Brăila, la Galați de 40 cu 10 la sută 47.000 linie, la Constanța 41.000 predare stație.

SECARA de Dunăre 25.000 la Brăila, la Galați de 70-71 cu 5 plus 8 la sută 27.000 linie, la Constanța 27.000 franco moară.

Petroliferele române la Paris

12 Septembrie

Astra Română. 122
Steaua Română. 50
Concordia. 68.50
Petrol-Block, nec.
Redeventa. nec.

I. N. Dumitrescu, Bd. Maria 49, lei 55.000; G. Assadurian, C. Moșilor 342, lei 4000; Baron Pascu str. Decebal 3, lei 5000; N. Ionescu, str. Tugomir Voevod 63 lei 2000; N. Lupovici, c. Moșilor 290, lei 3000; A. Berceanu, Bd. Mărășești 68, lei 1000; H. Ghelbert, șos. Colentina 17 lei 55.000; Ion Militaru, str. Cluj 46. lei 1800; D. Ionescu str. Băncii 42. lei 3000; Nicolae Chiriță, str. E. Cezărescu 31, lei 6000; N. C. Munteanu, str. Momuleanu 21, lei 6000; R. Veingart, c. Rahovei 140, lei 1000, 2240; St. Militaru, șos. Iancului 28, lei 550; I. Bercovici, str. Procopiu 7, lei 530; Ion Popescu, str. Gl. Lupu 3, lei 20.000, 17.000; Gustav Leobl, c. Rahovei 156, lei 5649; Sabetay A. Sabetay, str. Doamnei 12, lei 450; Ștefan Andronescu, str. Gl. Cristian Tel 4, lei 2885; T. Zaharescu, str. Romană 115, lei 2000; Nathan Lupovici, c. Moșilor 290 lei 5000; L. B. Silberstein str. Episc. Radu 61, lei 5000; G. Stănescu, jud. Ialomița, lei 20.432; R. Maricescu, Loco, lei 3000; Th. Zane, loco, lei 2000; C. Tauschovici, șos. M. Bravu 152, lei 2000; Petre Giurgea, c. Griviței 182, lei 4631; D. Ravschi, str. Foișorului 53, lei 20.000; P. Pogonaru, str. V. Sebastian 85, lei 16.000; I. Kovasznay, com. Anghelus jud. Trei Scaune, lei 8320; V. Gh. Simion, Bd. Ferdinand 98, lei 700; D. Gheorghiu, loco, lei 12.325; I. Urdea Pasajul Român, lei 500; S. Mendelovici, c. Călărași 132, lei 1448; N. Rotaru str. Doamnei 21, lei 1000; T. Zaharescu, str. Romană 164, lei 2000; Marie Șendrea, str. Academiei 35, lei 20.000; Costică Hagiu, str. Maica D-lui 17, lei 5000; Medalie Georgescu, str. Carol 28, lei 2228.

Cuptoarele de uscat prune

Grație măsurilor luate de direcția viticulturei, toate cuptoarele de uscat fructe au fost puse în funcțiune. Sunt folosite actualmene la uscatul prunelor deși recolta nu e prea abundentă.

Cota apelor Dunării

IN PORTURILE ROMANESTI

PORTURILE	Sept. 1938 11	Sept. 1938 12
Baziaș	330	330
Drencova	277	280
Orșova	348	2[illegible]2
T. Severin	417	424
Cetatea	387	392
Calafat	380	385
Bechet	348	350
Corabia	322	325
T. Măgurele	294	297
Zimnicea	343	345
Giurgiu	[illegible]48	350
Oltenița	[illegible]	330
Călărași	[illegible]	289
Cernavoda	[illegible]	294
Hârșova	[illegible]	325
Brăila	[illegible]	[illegible]96
Galați	[illegible]	[illegible]0
Tulcea	[illegible]	[illegible]
Ismail	[illegible]	[illegible]
Chilia	[illegible]	[illegible]

... Ștefan Tudor... — teren com. Chiajna, lei 12000
32011. Radu Ion — Maria Crivăț — teren Pantelimon, lei 18000
31892. Constantinescu Matache — Elena Văduva — teren com. Lupeasca, lei 1000
31872. Casa de Credit P. T. T. dă cu titlu de locuire Traian Vasilescu imob. str. cpt. Savopol 3, lei 82286
31865. Obrișcă D-tru — P. Obrișcă — teren comuna Afumați, lei 15000
32045. Ostafi Rafila — N-lae Marin — teren Lupeasca, lei 13000
31822. Dumitru Trandafira — D-tra Dumitru — teren com. Lupeasca, lei 10000
31852. Drăgan Ștefan — Ion Preda — teren com. Dobreni, lei 13500
31879. Dinu Constantina — D-tru Soare, Niculae Soare — teren com. Arțari, lei 83000
31839. Dragomir Gh. — Valentin Dumitrescu — teren Buftea, lei 46000
31940. Dumitrescu Marin — Eufr. Munteanu și Const. Trifu — teren com. Militari, lei 14000
31965. Dumitrescu Iosefina — Elena Dumitrescu — imob. str. Eschinoxului 64, lei 40000
31936. Domnișanu Niculae — Sima Stan — teren Chiajna, lei 25000
31984. Dumitrescu Const. — Ion Popescu — teren Buc. Noi, lei 36000
32050. Dumitrescu Vasilica — Florica Constantinescu teren str. Ogorului 22, lei 10000
32049. Dumitrescu Vasile — D-tru Geodan — teren str. Câmpului 22, lei 40000
31834. Iancu Marcel — T. Petrescu garsonieră strada Armenească 14 bis, lei 180000
31836. Ionescu Maria — Elisabeta Tepeanu — teren șos. Kitila 129, lei 70000
31954. Ionescu H. — Adelina Victoria Mătăsaru — teren str. Lambru Ionescu f. r., lei 40000
31928. Sandu Năstase — Vasilica Sandu — teren com. Bolintinul din Vale, lei 16800
31929. Soc. Moara Românească — Ivan Radu — teren com. Principeel Nicolae, lei 35000
31942. Ștefănescu Const. — Pandele Tănase — teren com. Grivița, lei 16000
32008. Szitan Stefania — Constantin Vollendea, teren Carmen Silva, lei 12000
31995. Schwartz Iohan — Soc. I. V. P. A. — imobil Splaiul Unirei 226—228, lei 975000
31990. Teodorescu Smaranda — Gh. Ionescu — imob. str. Viespari 9, lei 350000
32016. Toader Gh. — Marin Petre — teren Haglești lei 32000
31818. Lazăr Nae — Marin Lazăr și Vasile Lazăr — teren com. Călăreți, lei 11200
31894. Zinca Ion — Tănase Stănescu — teren comuna Mogoșoaia, lei 10000
31946. Zaharia Gh. — Maria Ivan — imob. str. Zoe Grand 47, lei 18000
31843. Nae Dumitru — Niță Sofronie — teren com. Fântâna Doamnei, lei 25000
31921. Negropontes N. G. — Marin și Stancu Marin — teren Afumați, lei 12000
31920. Idem Ecat. Papadopol, idem, lei 14000
31817. Patriciu V. ing. — P. V. Dorobăț, — teren comuna Murgeni, lei 10000
31821. Popescu Dobrița — Nic. Căpitănescu — teren Buc.-Noi, lei 31000
31856. Podărică D-tru — Ștefan Mihai — teren com. Tomădău, lei 20000
31983. Constantinescu Alex. — Aurelia lt. I. Ghițescu teren str. Fluerului 25, lei 30000
31858. Buzoianu Stere — Iancu Borangic — teren com. Tăriceni, lei 16000
31898. Băleanu Ecat. — Olga Cubitza cameră strada Brezoianu 29, lei 40000
31837. Bârjovanu M. ing. — gener. Ep. Berindei — teren com. Ștefănești, lei 120000
31870. Gogoiu Maria — Elisab. Minculescu — imobil str. dr. Felix 10, lei 70000
32004. Bugoi G. G. — Filofteia Bugoi — imob. Buzău, eil 20000
32040. Bănică C-tin — Teohari Popa — teren Arțari (Ialomița), lei 14000

... imob. str. Brădetului 18, lei 100000
31986. Tutuianu Stroe — Casa Corpului Didactic — teren Movila (Brăila), lei 8000
32013. Tănăsescu Athanase — Banca Ilfov apart. cal. Victoriei 23—25, lei 170000
32014. Lungu N-lae — Banca Ilfov — imobil str. Inișor 17, lei 1000000
31975. Zlotea Maria — Banca pop. Victoria — imobil str. Bucegi 84, lei 50000
32054. Constantinescu Teodora — Teodor Niculescu-Berechet — imobil str. Toamnei 51, lei 150000
31917. Arizanciu Alexandrina — Banca Agronomilor — imob. str. Mașina de Pâine 3, lei 6000
31985. Alexandrescu Mandravella Vasile — Ion Niculescu Ciobănoiu — imob. str. Oltenița 200, lei 80000

CES IUNI

31974. Georgescu G. — Creditul Industrial suma ce are de primit dela M. Aerului pentru garantarea datoriei de lei 250000
32036. Decica Margareta — O. Papaioanidi, creanța lei 1000
32037. Zaharia Victor — Luiza Zaharia creanța de lei 70000 ce are de primit dela N. Terianu.

CONSIGNAȚIE

31875. Kamerling Leon — M. Juster, mărfuri ev. lei 200000
31845. Mociorniță D. — Gh. Barbă, mărfuri ev. lei 600000

ASOCIAȚII

31881. Mirea N. și Basia Sottingher, lei 60000
32046. Mendelsohn I. și I. Pălărieru, capital lei 30000

CONVENȚIE

31996. Niculescu I. V. ing. se obligă a executa Regia Aut. C. F. R. lucrări de construcția pasajului superior în stația Predeal, lei 1.382.640

GARANȚII

31862. Soc. Bancară Română V al. lei, 1.270.000
31861. Idem Val. lei 2.840.000

INCHIRIERI

31891. Crotoru Niculița — Const. Dițu — imob. calea Rahovei 176—170 cu lei 80000
32010. Soc. Fabrica de Bere Bragadiru — Andrei Prina imobil cal. Rahovei 151, cu lei 140000

ARENDARE

31820. Lazăr Nae — Tudor Marinescu — teren. com. Călăreți cu lei 1200[illegible]

CONSTRUCȚII

31977. Zainer Victor se obligă a construi Aurelia lt. Ion Ghițescu apart. str. Fluerului lei 2200[illegible]
31969. Baras S. arh. și Blauer R. ing. — Corneliu Niculescu Sima — apart. str. Popa Rusu 11, lei 489.2[illegible]
31999. Soc. Construcția Urbană — Helena Hauser apartament str. Nic. Filipescu 7, lei 525[illegible]
32008. Idem Amalia Georgescu, idem lei 240[illegible]

DONAȚIE

31896. Niculescu Maria — Ana Popescu mobilier ev. eil 15[illegible]

VANZARI DE MAȘINI

31997. Soc. Automobilia — Iancu Schneeberg auto, lei 219[illegible]
32021. Soc. Auto Block — Iulian Teodorescu, auto, lei 123[illegible]
32044. Soc. Leonida — Serena Weisz, auto, lei 17[illegible]
31918. Helvey A. — N. Popp auto, lei 13[illegible]
31835. Vermeulen Elena — Camera de Agricultură a Jud. Ismail, auto, lei 2[illegible]
31786. Mihăescu Const. — Hugo Albu, auto, lei 2[illegible]
31897. Zamfirescu Grigore — H. Zalman, motocicletă, lei
31886. Popescu C-tin — Soc. Unirea, auto, lei
31841. Agostin Ștefan — Stere Buzoianu, garnitură treerat, lei
31762. Soc. Auto Block — ing. N-lae Cajan, auto, lei
31745. Soc. Conterom — Titus Constantinovici, motocicletă, lei
31795. Soc. Raf — Tudor Niculescu, auto, lei
31806. Soc. Saral — Ion Georgescu, auto lei
31811. Soc. Leonida — ing. Oprian Iarca, auto, lei
31789. Idem N-lae Dunăreanu idem lei
31790. Idem C. Petrescu, auto lei
31791. Idem St. Weisz, auto, lei
31792. Idem Gh. Săndulescu auto lei
31793. Idem I. C. Buleandră auto lei

ACTE DOTALE

31592. Grunberg Amalia dotă cu d. Morys M. Candel numerar, trusou, mob. și imob. cal. Rahovei 63, ev. total lei
31902. Oprea Ion idem fiicei Maria cu d. Teodor Axent teren com. Balotești ev. lei

00604

No. 491 — 14 — IX — 1938 (12 pagini)

Aseară, la Nürnberg

D. HIT

Textul complect al ve

NUERNBERG, 12 (Rador). — Fuehrerul Cancelar a ţinut astă-seară în sala festivă a Congresului naţional-socialist mult aşteptatul său discurs, menit să aducă lămuriri la diferitele întrebări care se pun azi în toate capitalele mondiale.

In momentul intrării sale în sală, membrii guvernului se aflau la locurile rezervate lor, având alături pe fruntaşii partidului, pe conducătorii armatei şi pe membrii corpului diplomatic.

Intrarea Fuehrerului a fost salutată prin sunetele marşului Badenwiller, aria favorită a Cancelarului. In timpul acesta, asistenţa în picioare, ovaţiona frenetic pe şeful mişcării naţional-socialiste. Un adevărat uragan de strigăte de „Heil!", deslănţuit şi întretăiat de sunetele surde ale tobelor s'a ridicat până la cupola sălii. In urma Fu
păşeau toboşarii din Garda Neagră a detaşamentelor de pr

După marşul Badenwiller, a fost intonat marşul din .

D. Hitler s'a urcat pe estradă, contemplând defilarea
naţional-socialiste cu stindardele desfăcute şi în sune
In faţa estradei sale, un ofiţer al miliţiilor a ridicat dra
simbolul naţional-socialismului.

Orchestra simfonică a intonat apoi primele mă
la „Maeştrii cântăreţi".

La ora 19,10, d. Hess, locotenentul Fuehrerulu
Hitler va lua cuvântul.

Aplauzele izbucnesc şi mai tumultoase, făcând
mormântale. D. Hitler îşi începe cuvântarea ast

Bărbaţi şi femei, ai naţional - socialismului!

In 1923 s'a ţinut la Nuernberg primul congres naţional-socialist la care asistau formaţiile de luptă ale partidului. Incepând din ziua aceea, nu se mai putea să nu se vadă că în viaţa politică a naţiunei germane şi-a făcut apariţia un element nou. Alte partide s
similare îşi recrutau ade
primul rând dintre bur
din acel moment însă,
ţional-socialist îşi recr
ţii din marile masse
dintre fiii de lucrăto

Numele pe care-l
tid german munc
partidele naţional
supăra şi aparit
soldaţi. Dar ac
muncitoresc,
le zile nume
veam un
mai mulţi
muncitor
tidele a
imp
siv

Dar —
marea ist
repetând
ca şi suf
Dela
au tr
lui
R

No. 2

THE BRITISH EMPIRE

By H. V. HODSON

OXFORD PAMPHLETS ON WORLD AFFAIRS

Deutsche Gesandtschaft Bukarest
Legația Germană București

1. Schimbul de scrisori între Președintele de consiliu francez și Führer. (26 și 27 August 1939)

2. Propunerile germane pentru o reglementare pacifică (29 August)

3. Discursul Führerului în fața Reichstagului. (1. Septembrie)

4. Răspunsul guvernului german la ultimatul englez. (3. Septembrie)

00607

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE

DISCOURS RADIODIFFUSÉ

PRONONCÉ PAR

M. ÉDOUARD DALADIER

PRÉSIDENT DU CONSEIL

« Nous faisons la guerre parce que nous ne voulons pas que la France soit asservie. »

21 SEPTEMBRE 1939

Discours
du Führer—Chancelier Adolf Hitler
prononcé
sur la place du „Langer Markt" à Dantzig
le mardi 19 septembre 1939.

Adolf Hitler:

Mon Gauleiter!

Mes chers concitoyens et concitoyennes de Dantzig:

Il n'y a pas que vous que cet instant remplisse de la plus profonde émotion, il y a avec vous tout le peuple allemand. Moi-même, j'ai conscience de la grandeur de cette heure.

Je foule pour la première fois un sol dont les colons allemands ont pris possession cinq cents ans avant que les premiers Blancs s'établissent dans l'Etat actuel de New-York. Depuis cinq cents ans déjà ce sol était allemand, il est resté allemand et — tous peuvent en être convaincus — restera allemand.

Le sort qui a frappé cette ville et ce beau pays a été le sort de toute l'Allemagne. La guerre mondiale, qui a bien été la lutte la plus insensée de tous les temps, a sacrifié aussi ce pays et cette ville, cette guerre mondiale où tout le monde a perdu et personne n'a gagné, cette guerre mondiale qui, une fois terminée, a bien laissé à tous la conviction qu'un pareil sort ne devait plus se répéter, et qui, hélas!, semble avoir été oubliée aujourd'hui précisément par ceux qui avaient déjà été alors les premiers excitateurs en même temps que les premiers profiteurs de ce massacre de peuples. Lorsque cette lutte sanglante, dans laquelle l'Allemagne était entrée sans aucun but de guerre, fut parvenue à sa fin, l'humanité aurait dû être gratifiée d'une paix qui aurait conduit à une nouvelle résurrection du droit et par là même à la suppression de toute misère. Par la suite, à Versailles, cette paix ne fut pas soumise au peuple allemand sous la forme de libre négociations, mais imposée comme un dictat brutal.

Les pères de cette paix y voyaient la fin du peuple allemand. Peut-être que beaucoup de gens crurent voir dans cette paix la fin de la misère. Mais elle ne fut, que le commencement de nouveaux troubles.

Il y a un point sur lequel les hommes qui avaient alors provoqué et terminé la guerre se sont trompés. Avec cette paix-là ils n'ont pas résolu un seul problème, mais en ont créé au contraire une foule de nouveaux, et ce n'était qu'une question de temps que de savoir quand la nation allemande piétinée se relèverait afin d'apporter elle-même une solution aux nouveaux problèmes soulevés.

Car on a complètement méconnu alors le problème le plus essentiel, à savoir le fait que des peuples existent que cela convienne ou non à tel ou tel Britannique fauteur de guerre. Il y a maintenant 82 millions d'Allemands réunis ici dans cet espace vital, et ces 82 millions veulent vivre, et ils vivront, même si cela ne convenait toujours pas à ces bellicistes.

Par la paix de Versailles la pire injustice qui soit a été infligée à l'Allemagne. Si aujourd'hui un homme d'Etat d'un autre peuple croit pouvoir déclarer qu'on n'a plus confiance en la parole des hommes d'Etat allemands et du peuple allemand, c'est au contraire nous autres Allemands, qui seuls avons le droit de dire que nous avons perdu toute confiance dans les assurances de ceux qui ont alors honteusement violé les promesses les plus solennelles.

Mais maintenant je ne veux point parler de l'injustice de Versailles. Ce qu'il y a de pire dans la vie des peuples, ce n'est peut-être pas même l'injustice, mais l'absurdité, la déraison, la bêtise, avec lesquelles on a alors octroyé au monde une paix qui faisait tout simplement fi de toutes les réalités historiques économiques, ethniques et politiques. On a arrêté alors des règlements qui nous font finalement douter que les hommes qui s'en sont rendus coupables aient réellement eu toute leur raison. Dénués de toute connaissance sur l'évolution historique de ces espaces vitaux, mais dénués aussi de toute intelligence économique, ces hommes ont alors promené leur rage sur l'Europe, déchiré des Etats, découpé des régions, et livré des peuples à l'arbitraire, détruit des civilisations.

Ce pays-ci fut alors aussi victime de cette folie et l'Etat polonais en tant que tel était un produit de ce non-sens. Ce que l'Allemagne a dû sacrifier à cet Etat polonais, le monde ne le sait peut-être pas suffisamment. Mais il y a une chose que je voudrais dire ici: tous ces territoires qui ont été alors incorporés à la Pologne, doivent leur développement exclusivement à l'énergie allemande, au travail allemand, à l'effort créateur des Allemands. Lorsqu'on arracha au Reich plus qu'une province pour la donner en partage à ce nouvel Etat polonais, on fit valoir alors comme motif des nécessités ethniques. Or, les plébiscites ont plus tard montré partout que personne n'avait brûlé du désir d'entrer dans

cet Etat polonais. Cet Etat polonais qui devait sa naissance au sang d'innombrables régiments allemands, s'est ensuite étendu aux dépens de territoires de colonisation allemande très ancienne et avant tout aux dépens de toute raison et de toute possibilité économique.

Il y a une chose qui a été clairement démontrée au cours des vingt dernières années: le Polonais, qui n'avait pas fondé cette culture, n'était pas non plus capable même de la maintenir. Il a été prouvé de nouveau que seul celui qui a des dons de création culturelle peut aussi maintenir à la longue une véritable réalisation culturelle. Cinquante années de plus de domination polonaise auraient suffi pour rendre à la barbarie ces territoires que l'Allemand avait péniblement arrachés à cette même barbarie grâce à son application. Partout apparaissaient déjà les traces de ce recul et de cette décadence.

La Pologne elle-même renfermait des nationalités multiples; on avait réalisé en la créant ce que l'on reprochait à l'ancien Etat autrichien. Avec cela, la Pologne ne constitua jamais une démocratie. Une classe supérieure restreinte, hectique y opprimait non seulement des nationalités étrangères mais même son prétendu « propre peuple ». C'était un Etat de contrainte, gouverné par la matraque, la police et enfin l'élément militaire. Le sort des Allemands dans cet Etat était affreux. Dans de telles circonstances, il faut distinguer le cas où un peuphe culturellement inférieur a le malheur d'être gouverné par un peuple de valeur culturelle supérieure et celui où un peuple d'un niveau culturel élevé est soumis au sort tragique d'être opprimé par un peuple inférieur. Car tous les complexes d'infériorité vont agir dans ce peuple inférieur et réagir contre le peuple le meilleur, porte-flambeau de la culture. Ce dernier peuple sera maltraité de façon cruelle, barbare, et les Allemands ont été des victimes de ce sort depuis près de 20 ans.

Je n'ai pas besoin de peindre par le détail le sort fait aux Allemands. Il était douloureux et tragique. Et cependant, j'ai essayé, ici comme partout, de trouver un règlement qui aurait peut-être pu conduire à un compromis équitable.

Je me suis efforcé de tracer pour le Reich à l'Ouest et au Sud des frontières définitives et d'arracher ainsi l'un après l'autre les territoires à l'incertitude qui pesait sur eux, afin d'y assurer la paix de l'avenir. J'ai fait mon possible pour arriver au même résultat ici à l'Est.

Il y avait alors en Pologne un homme de vues indiscutablement réalistes et aussi d'énergie réalisatrice. J'avais réussi à conclure avec feu le Maréchal Pilsudski un accord qui devait ouvrir la voie à une entente paisible des deux nations, un accord qui s'efforçait, en ignorant complètement le Traité de Versailles, d'assurer tout au moins la base d'une vie en commun raisonnable et supportable.

Aussi longtemps que vécut le Maréchal, il sembla que cet essai pourrait peut-être contribuer à une détente de la situation. Mais une lutte re-

doublée contre les Allemands commença aussitôt après sa mort. Cette lutte, qui se manifestait sous mille formes différentes, assombrit et aigrit toujours davantage les relations entre les deux peuples. A la longue, il n'était que très difficilement possible de voir sans réagir de quelle manière la minorité allemande était persecutée d'une façon aussi barbare dans un pays voisin qui, en soi, constituait pour l'Allemagne la plus lourde des injustices. Le monde, qui verse aussitôt des larmes lorsqu'un juif polonais immigré il y a quelques dizaines d'années est expulsé du territoire du Reich — ce monde est demeuré totalement muet et inactif devant la souffrance de ces millions qui, par suite du Traité de Versailles, ont dû quitter leur ancienne patrie — et cela parce qu'il s'agissait d'Allemands! Il était particulièrement accablant ou plutôt révoltant pour nous tous de devoir souffrir tout cela de la part d'un Etat qui nous était bien inférieur. Car, en fin de compte, l'Allemagne etait une Grande Puissance, même si quelques insensés croyaient pouvoir éteindre le droit à la vie d'une grande nation par un traité absurde ou un dictat. Est-ce qu'une grande puissance comme l'Allemagne pouvait assister au spectacle d'un peuple et d'un Etat bien inférieur à elle maltraitant les Allemands. Deux faits surtout étaient absolument intolérables:

d'abord, le fait qu'une ville dont personne ne pouvait discuter le caractère allemand non seulement fût empêchée de chercher à rejoindre le Reich, mais qu'on tentât systématiquement de la poloniser peu à peu par mille détours;

secondement, qu'une province du Reich allemand fût séparée et ne possédât aucun accès direct à ce Reich, les relations avec cette province étant soumises à toutes les chicanes ou au bon vouloir de l'Etat Polonais

Aucune puissance au monde n'aurait supporté cette situation aussi longtemps que l'Allemagne! Je ne sais pas ce qua l'Angleterre aurait dit d'une telle solution de paix si elle lui avait été imposée ni comment on aurait pris la chose en France et surtout en Amérique.

J'ai donc essayé de dègoger les voies d'une solution acceptable aussi de ce problème. J'ai soumis ces tentatives aux dirigeants polonais de l'époque sous la forme de propositions verbales. Mes chers compatriotes, vous connaissez ces propositions: elles étaient plus que modérées. J'ai essayé de trouver un compromis entre notre désir de rétablir une liaison entre la Prusse Orientale et le Reich et le désir des Polonais de garder leur accès à la mer. Je tentai avant tout de trouver une synthèse entre, d'une part, le caractère allemand de la ville de Dantzig et sa volonté de rentrer dans le Reich allemand, et, d'autre part, les revendications économiques de la Pologne.

Je crois pouvoir dire que j'étais alors excessivement modeste. Il y a eu des moments où je me suis demandé moi-même, en méditant minutieusement cette question, si je pouvais vraiment assumer à l'égard

de mon peuple la responsabilité de soumettre de telles propositions au Gouvernement polonais. Je le fis seulement parce que j'aurais voulu épargner au peuple allemand et aussi au peuple polonais le malheur d'un conflit armé.

Cette offre, je l'ai renouvelée au printemps dernier sous la forme la plus concrète:

Dantzig devait revenir au Reich. Une route exterritoriale devait être construite vers la Prusse Orientale — à nos frais bien entendu.

Par contre, la Pologne aurait bénéficié des droits les plus larges dans le port de Dantzig et d'un accès exterritorial.

En échange de cela j'étais même disposé à garantir l'état des frontières à peine supportable en soi et enfin à faire participer la Pologne à la sécurité de la Slovaquie.

Je ne sais pas dans quel état d'esprit se trouvait le Gouvernement polonais lorsqu'il a repoussé ces propositions. Mais ce que je sais, par contre, c'est que d'innombrables millions d'Allemands ont enfin soupiré de soulagement, car ils pensaient que j'étais allé trop loin dans cette voie.

La Pologne répondit par l'ordre de la première mobilisation. Alors commença une période de terrorisme effréné. La demande que j'avais exprimé à l'ancien ministre des Affaires étrangères de Pologne de venir me voir à Berlin pour discuter encore une fois cette question, fut rejetée. Au lieu de venir à Berlin, il alla à Londres.

Vinrent ensuite ces semaines et ces mois de menaces perpétuelles qui allaient s'exaspérant, menaces qui, pour un petit Etat, seraient à peine supportables et qui pour une Grande Puissance étaient à la longue impossibles à supporter. Nous avons pu lire dans les revues polonaises qu'il ne s'agissait pas du tout de problème de Dantzig, mais du problème de la Prusse Orientale et que la Pologne incorporerait sous peu la Prusse Orientale. Le ton de telles déclarations devint de plus en plus exigeant. D'autres journaux polonais déclarèrent que le problème ne serait pas résolu avec la Prusse Orientale et que la Poméranie devrait, de toute façon, revenir à la Pologne. Finalement on se demanda si la frontière de l'Oder pourrait suffire et si, au fond, la frontière naturelle de la Pologne n'était pas plutôt l'Elbe que l'Oder. On se torturait seulement l'esprit pour savoir si ce serait devant Berlin ou derrière que l'on anéantirait notre armée. Un Maréchal polonais qui vient d'abandonner lamentablement son armée, déclarait alors qu'il taillerait en pièces l'Allemagne et les armées allemandes.

Parallelement, se poursuivait le martyre des Allemands habitant la Pologne. Par dizaines de milliers ils étaient emmenés, maltraités et tués de la façon la plus cruelle. Des brutes sadiques déchaînaient sur eux leurs instincts pervers et le pieux monde démocratique assistai à tout cela sans sourciller. Je me suis souvent demandé qui pouvait avoir ainsi aveuglé la Pologne. Croyait-on vraiment que la nation allemande souffrirait à la longue tout cela d'un Etat si ridicule?

Evidemment on l'a cru, parce que certains ont dit aux Polonais que cela était possible: c'étaient ceux qui non seulement depuis les dernières décades, mais depuis les dernièrs siècles, ont toujours été les principaux fauteurs de guerre et le sont encore aujourd'hui.

Ce sont ces gens qui ont déclaré qu'il ne fallait pas voir en l'Allemagne une puissance digne de ce nom; ce sont eux qui ont fait croire aux Polonais qu'ils seraient facilement en état de lui résister; ils sont allés encore plus loin et ont donné aux Polonais l'assurance que si leur propre résistance ne suffisait pas, ils pouvaient être sûrs de la résistance des autres c'est-à-dire de l'appui de ceux-ci. C'est de ce côté qu'est venue cette fameuse garantie qui laissait à un petit Etat mégalomane le choix de commencer une guerre ou de ne pas la faire.

Il es vrai que pour ces gens la Pologne n'était non plus qu'un instrument pour atteindre leurs buts. On déclare en effet aujourd'hui tranquillement qu'il ne s'agit nullement de l'existence de la Pologne, mais de la destruction du régime allemand. J'ai toujours mis en garde contre ces gens. Vous vous souviendrez, mes chers Allemands, de mes discours de Saarbrücken et de Wilhelmshaven. Dans ces deux discours j'ai attiré l'attention sur les dangers que comportait le fait que dans un pays des hommes peuvent surgir et prêcher — sans qu'on les en empêche — la guerre comme une nécessité, des hommes comme les Churchill, les Eden, les Duff Cooper, etc. etc. J'ai fait remarquer comme cela était dangereux surtout dans un pays dont on ne sait jamais si ces hommes n'arriveront pas sous peu au pouvoir.

On m'a déclaré alors que ce ne serait jamais le cas. Pour autant que je sache ils sont, actuellement, le gouvernement! Ce que j'avais prévu alors s'est donc exactement réalisé.

A cette époque, j'ai mis la nation allemande en garde contre ces gens-là, mais en même temps je n'ai laissé aucun doute sur le fait qu'en aucune circonstance l'Allemagne ne capitulerait plus devant les menaces, ni même les violences de ces gens. A l'époque, on a attaqué ma réponse de la façon la plus véhémente. En effet, dans ces démocraties, une certaine pratique s'est peu à peu établie: une démocratie peut exciter à la guerre. On peut y attaquer, y calomnier, y injurier et y salir des régimes et des chefs d'Etat étrangers; car, dans ces démocraties règnent la liberté de la parole et la liberté de la presse. Dans les Etats autoritaires, au contraire, il n'est pas permis de se défendre, car là règne la discipline. Ce n'est donc que dans les Etats sans dicipline qu'il serait permis d'exciter à la guerre, tandis que, dans les Etats disciplinés, il ne serait pas permis de riposter congrûment.

Dans la pratique, cela aboutirait à cette conclusion que, dans les Etats indisciplinés,, les peuples sont excités à la guerre, tandis que, sans discipline qu'il serait permis d'exciter à la guerre, tandis que, dans ce qui se passe réellement autour d'eux. Je me suis donc décidé, dès cette époque, à porter peu à peu à la connaissance du peuple allemand les intrigues de cette clique criminelle, et, de cette façon, le peuple

allemand a été lentement mis dans cette position de défense que je considérais comme nécessaire pour lui éviter d'être pris, un jour, à l'improviste.

Au début de septembre, la situation était devenue intenable. Vous connaissez l'évolution qui s'est poursuivie au cours de ces journées d'août. Je crois qu'en ce mois d'août 1939, en l'absence de la garantie britannique et san les excitations de ces apôtres de la guerre, il eût encore été possible d'aboutir à une entente. A un certain moment, l'Angleterre elle-même a essayé d'amorcer une explication directe entre la Pologne et nous. J'étais tout prêt à accepter. Naturellement, ce sont les Polonais qui ont fait défaut. Je suis venu à Berlin, j'ai attendu, avec mon Gouvernement, pendant deux jours. Entre temps, j'avais élaboré une nouvelle proposition: elle vous est connue. Je l'ai fait communiquer dans la soirée du premier jour, à l'Ambassadeur britannique. Cette proposition lui a été lue, phrase par phrase, dans son texte exact et, même, des éclaircissements complémentaires lui ont été donnés par mon ministre des Affaires étrangères. La journée suivante commença et n'apporta de nouveau, sauf la mobilisation générale en Pologne, que des actes de terrorisme réitérés, enfin des attaques contre le territoire du Reich!

Or, dans la vie des peuples, la patience ne doit point toujours être confondue avec la faiblesse. J'avais supporté pendant des années avec une patience sans bornes ces provocations continuelles. Ce que j'ai souffert souvent, moi-même, pendant cette longue période, seules quelques rares personnes peuvent l'apprécier; il ne se passait guère de mois, guere de semaine, où une députation quelconque de ces territoires ne vint me trouver pour me dépeindre la situation intolérable de l'élément germanique en Pologne et pour me conjurer, par des supplications incessantes, d'intervenir enfin.

J'ai constamment prié ces députations de s'efforcèr de patienter. Cela a continué pendant des années. Mais, dans les derniers temps, j'ai déjà donné l'avertissement que cette situation devait, une bonne fois, prendre fin. Et après des mois et des mois d'attente et des propositions toujours nouvelles, je me suis enfin décidé — ainsi que je l'ai déjà déclaré au Reichstag — de parler aux Polonais dans la langue qu'ils croyaient devoir ou pouvoir parler avec nous, dans la seule langue qu'ils comprennent.

Même à ce moment-là, la paix pouvait encore une fois être sauvée. L'Italie amie, en la personne du Duce, est intervenue et a présenté une proposition de médiation. La France était d'accord et j'ai également donné mon assentiment. Mais l'Angleterre a décliné cette proposition aussi et a cru, au lieu de s'y rallier, pouvoir adresser au Reich un ultimatum limité à deux heures avec une exigence inadmissible.

Les Anglais ne se trompaient que sur un point: ils avaient eu jadis en Allemagne, en novembre 1918, un gouvernement à leur discrétion puisqu'ils l'entretenaient; or, ils confondaient le régime actuel avec ce

régime qui vivait à leurs crochets et la nation allemande d'aujourd'hui avec le peuple allemand d'alors trompé et aveuglé. On n'adresse plus d'ultimatum à l'Allemagne de nos jours. Qu'on en prenne bonne note à Londres!

Nous avons dû au cours des six dernières années subir bien des choses de la part d'Etats tels que la Pologne, mais je n'ai cependant pas envoyé d'ultimatum. Si la Pologne s'est décidée pour la guerre, elle l'a fait parce que d'autres l'y ont poussée, ces autres qui croient peut-être être à même, à l'occasion de cette guerre, de réaliser leur plus grande opération de politique mondiale et de finance. Or, non seulement cette opération ne sera pas leur plus grand « business », mais elle sera leur plus grande désillusion.

La Pologne s'est décidée pour la lutte, cette lutte elle l'a! Elle s'est prononcée d'un cœur léger en faveur de cette lutte, parce que certains hommes d'Etat d'Occident lui avaient donné l'assurance qu'ils étaient parfaitement documentés sur l'insuffisance de l'armée allemande, sur l'absence de valeur de son équipement, sur le mauvais moral de nos troupes, sur la mentalité défaitiste de l'intérieur, sur la profonde divergence de vues existan entre le peuple allemand et ses dirigeants. On a fait croire à la Pologne que ce serait un jeu pour elle non seulement de résister mais encore de refouler nos armées. Et c'est aussi là-dessus que, conseillée par des officiers d'état-major occidentaux, la Pologne a établi son plan de campagne.

Depuis, 18 jours se sont écoulés et l'on n'aura probablement dans l'histoire jamais pu invoquer à meilleur droit le vers: « Le Seigneur leur a infligé une défaite n'épargnant ni chevaux, ni chars, ni gens! »

Pendant que je vous parle, nos troupes occupent l'immense ligne s'étendant de Brest à Lemberg et vers le nord, et, en ce moment même, d'interminables colonnes de l'armée polonaise anéantie dans la région de Kutno sont en marche depuis hier après-midi prisonnières de l'armée allemande.

On comptait 20 000 hommes hier matin, 50 000 hier soir, 70 000 ce matin et j'ignore l'importance de leur nombre en ce moment. Mais ce que je sais, c'est que tout ce qui subsiste de cette armée polonaise à l'Ouest de la ligne dont je vous ai parlé, capitulera d'ici peu de jours et déposera les armes ou sera taillé en pièces.

En ce moment nos coeurs reconnaissants se tournent vers nos soldats. L'armée allemande a donné à ces hommes d'Etat de génie qui connaissent si bien la situation en Allemagne, l'enseignement direct nécessaire.

Le maréchal Rydz-Smigly s'est trompé de direction et au lieu d'arriver à Berlin, il s'est trouvé finalement à Cernowitz avec tout son Gouvernement et tous ces mauvais guides qui ont poussé le peuple polonais à cet acte de folie.

Les soldats allemands ont fait hautement leur devoir sur terre, sur mer et dans l'air. De nouveau, notre infanterie allemande a montré

son incomparable maîtrise. Sa bravoure, son courage et ses capacités, on a souvent essayé de les égaler, mais on n'y est encore jamais parvenu. Les nouvelles armes de nos troupes motorisées ont fourni les plus hautes preuves de leur excellence. Les soldats de notre marine remplissent leur devoir d'une façon admirable, et au-dessus d'eux veillent les forces aériennes allemandes qui protègent l'espace allemand. Ceux qui rêvaient d'écraser l'Allemagne et de transformer en cendres et décombres les villes allemandes, ne soufflent plus mot parce qu'ils savent fort bien que pour chaque bombe jetée sur une ville allemande, il en pleuvrait cinq ou dix chez eux. Et qu'ils n'aillent pas prétendre maintenant que c'est par humanité qu'ils veulent accepter une telle façon de faire la guerre. Non, ce n'est pas par humanité, mais par souci des représailles.

Rendons ici pleine justice au soldat polonais. En de nombreux endroits, le Polonais a bravement combattu. La troupe et les chefs militaires subalternes ont fait des efforts désespérés, les officiers supérieurs étaient trop peu intelligents, le commandement suprême était mauvais, au-dessous de toute critique. L'organisation était polonaise!

En ce moment, 300 000 soldats polonais sont prisonniers de l'Allemagne; presque 2000 officiers, de nombreux généraux partagent le même sort.

Mais il me faut aussi mentionner qu'à côté de cette bravoure, que nous reconnaissons, de nombreux corps de troupes polonais, on relève les actes les plus affreux qui aient peut-être été commis au cours des derniers siècles. Ce sont là des choses que, comme soldat ayant combattu pendant la guerre mondiale seulement sur le front de l'ouest, je n'ai jamais eu l'occasion de connaître. Des milliers d'Allemands habitant la Pologne ont été massacrés, des femmes, des jeunes filles et des enfants bestialement égorgés, d'innombrables soldats et officiers allemands, tombés blessés aux mains de ces adversaires ont été massacrés, on leur a crevé les yeux, on les a mutilés bestialement. Et le pire, c'est que le Gouvernement polonais avouait ouvertement par ses propres postes émetteurs que l'on avait assassiné des aviateurs obligés d'atterrir en parachute. Il y a eu vraiment des moments où l'on devait se dire: faut-il encore se modérer en présence de tels faits? Je n'ai pas eu connaissance qu'aucun de nos hommes d'Etat démocratiques ait trouvé qu'il valût la peine de protester contre de tels actes de barbarie. J'ai donné l'ordre à mes forces aériennes de mener humainement cette guerre, c'est-à-dire seulement contre des troupes combattantes. Le Gouvernement polonais et le commandement suprême de l'armée polonaise, en revanche, ont donné l'ordre à la population civile de faire une guerre de francs-tireurs. Il a été très difficile de se maîtriser. Mais je désire préciser ici que l'on ne doit pas s'imaginer dans les Etats démocratiques qu'il doit toujours en être ainsi. Si l'on veut une autre attitude, on l'aura. Là aussi, ma patience pourra avoir une fin.

Malgré cette manière sournoise de faire la guerre, manière à laquelle on ne saurait rien comparer dans ces dernières dizaines d'années, nos armées ont dominé cet adversaire avec la rapidité de l'éclair. Mais voici qu'un journal anglais écrivait il y a quelques jours, que j'avais relevé de ses fonctions un colonel-général parce que j'avais escompté une guerre rapide comme l'éclair et que j'étais amèrement déçu de la lenteur de nos opérations. Cet article semble provenir aussi de ce stratège qui a donné aux Polonais les conseils stratégiques pour la disposition de leurs armées.

Ainsi nous avons battu les Polonais en dix-huit jours à peine et nous avons amené de cette façon une situation qui permettra peut-être de parler dans le calme et de faire entendre la voix de la raison aux représentants de ce peuple.

Entre temps, la Russie s'est vue obligée d'entrer également en Pologne pour protéger les intérêts des parties de la population formées de Blancs-Russes et d'Ukrainiens. Nous voyons qu'en Angleterre et en France cet accord entre l'Allemagne et la Russie est considéré comme un crime épouvantable; un Anglais a même écrit que c'était une perfidie, et les Anglais doivent s'y connaître. Je crois que la perfidie consiste pour l'Angleterre en ceci que la tentative de l'Angleterre démocratique de marcher d'accord avec la Russie bolchévique a échoué tandis qu'au contraire la tentative de l'Allemagne nationale-socialiste de s'entendre avec la Russie bolchévique a maintenant réussi. Je voudrais ici donner tout de suite un éclaircissement: La Russie reste ce qu'elle est; l'Allemagne restera ce qu'elle est. Mais il y a un point sur lequel les deux régimes savent à quoi s'en tenir: ni le régime russe, ni le régime allemand ne veulent sacrifier un seul homme pour les intérêts des démocraties occidentales.

La leçon de quatre années de guerre suffit pour les deux Etats, pour les deux peuples. Ils savent très exactement depuis lors qu'alternativement, tantôt l'un, tantôt l'autre pourrait avoir l'honneur de sauter sur la brèche pour défendre les idéaux des démocraties occidentales. Aussi les deux Etats et les deux peuples déclinent-ils une telle mission. Désormais, nous sommes décidés à sauvegarder nous-mêmes nos intérêts et nous avons trouvé que le meilleur moyen pour nous de les sauvegarder, c'est que nous — qui sommes les deux peuples et Etats les plus grands de tous — nous nous entendions entre nous.

Et c'est d'autant plus facile que l'allégation britannique de visées illimitées de la politique allemande n'est qu'un mensonge. Je me réjouis de pouvoir maintenant apporter aux hommes d'Etat britanniques la réfutation pratique de ce mensonge. Ces hommes d'Etat britanniques qui prétendaient continuellement que l'Allemagne avait l'intention, je crois, de dominer l'Europe jusqu'à l'Oural, seront maintenant heureux d'apprendre enfin que les intentions politiques allemandes sont limitées. Je crois d'ailleurs que cela leur enlèvera de nouveau un motif de guerre, ils déclarent en effet qu'ils devaient précisément

combattre contre le régime actuel parce que ce régime poursuivait des buts de guerre illimités. Eh bien! Messieurs du grand empire mondial britannique, les buts de l'Allemagne sont infiniment limités! Nous nous sommes expliqués là-dessus avec la Russie, et ce sont bien là en fin de compte les voisins les premiers intéressés. Aussi l'Angleterre ne peut-elle vraiment que se réjouir de ce qu'un rapprochement se soit réalisé entre l'Allemagne et la Russie soviétique, car ce rapprochement implique en même temps l'évanouissement de ce cauchemar qui ôtait le sommeil aux hommes d'Etat anglais à cause des « tendances de conquête du monde » du régime allemand actuel. Ils se calmeront donc s'ils apprennent maintenant qu'il n'est pas vrai que l'Allemagne veuille ou ait voulu conquérir l'Ukraine. Nous avons des intérêts très limités. D'ailleurs, nous sommes décidés à soutenir ces intérêts contre tout danger et contre n'importe qui. Et les derniers 18 jours ont prouvé suffisamment qu'à ce sujet nous ne permettons pas qu'on se moque de nous.

Quelle sera maintenant la configuration politique définitive de ce grand territoire? Cela dépend en premier lieu des deux pays qui y ont les intérêts vitaux les plus importants. L'Allemagne émet ici des revendications limitées mais irrévocables, et elle réalisera ces revendications d'une manière ou de l'autre. L'Allemagne et la Russie créeront ici, à la place d'un foyer d'incendie, une situation qui ne pourra être qualifiée plus tard que de détente. Lorsque l'Ouest déclare que cela ne devait se produire à aucun prix et, surtout, lorsque l'Angleterre proclame à ce sujet que l'on serait décidé, si cela est nécessaire, à prendre parti contre nous dans une guerre de 3 ou peut-être de 5 à 8 ans, qu'on me permette de leur répondre ceci.

Primo: Au prix de renonciations pénibles, l'Allemagne a accepté des frontières définitives à l'ouest et au sud de son territoire. Par de tels renoncements, l'Allemagne a essayé d'obtenir partout une telle pacification définitive; nous avons cru pouvoir y arriver, et je crois aussi que nous y serions effectivement parvenus si certains fauteurs de guerre n'avaient pas eu un intérêt absolu à troubler la paix européenne.

Je n'ai aucun but de guerre ni contre l'Angleterre ni contre la France. La nation allemande n'en a pas davantage. Depuis que je suis monté au pouvoir, je me suis efforcé de rétablir petit à petit des rapports de confiance étroits précisément avec nos anciens adversaires de la Grande Guerre. Je me suis employé à faire disparaître toutes les tensions qui ont existé autrefois entre l'Italie et l'Allemagne, et j'ai le satisfactions de pouvoir constater que ce résultat a été parfaitement atteint, et que nous avons établi entre les deux pays des relations toujours plus étroites et plus cordiales, basées aussi sur les rapports de sympathie personnelle entre le Duce et moi.

Mais je suis allé plus loin. Je me suis efforcé de faire la même chose avec la France. Aussitôt après le règlement de la question de la

Sarre, j'ai solennellement renoncé pour tous les temps à toute révision de frontière à l'Ouest, et non seulement en théorie mais aussi en pratique. J'ai mis tout l'appareil de la propagande allemande au service de ma manière de voir à ce sujet; j'en ai expurgé tout ce qui aurait pu éveiller des doutes ou des craintes à Paris.

Vous savez quelles offres j'ai faites à l'Angleterre. Je me proposais uniquement le noble objectif de nouer une amitié sincère ave le peuple britannique. Lorsqu'on repousse tout cela maintenant et lorsque l'Angleterre se croit aujourd'hui dans l'obligation de faire la guerre à l'Allemagne, je répondrai encore ceci:

La Pologne ne sera jamais plus reconstituée sous la forme que lui avait donnée le Traité de Versailles.

Finalement la garantie n'en est pas donnée seulement par l'Allemagne mais aussi par la Russie.

Si l'Angleterre veut, malgré tout, entreprendre la lutte pour laquelle elle nous montre déjà un changement apparent du but de la guerre, c'est-à-dire en fait une divulgation de ses fins véritables, je prendrai également position à ce sujet.

On dit en Angleterre que la guerre contre la Pologne n'aurait naturellement qu'une portée de second plan, le point singulier étant la guerre contre le régime actuel de l'Allemagne, et j'ai l'honneur d'être ici spécialement désigné comme le représentant de ce régime. Si l'on voit là le but proprement dit de la guerre, je ferai à ces Messieurs de Londres la réponse suivante:

C'est pour moi le plus grand honneur que d'être estimé de la sorte. J'ai appris systématiquement au peuple allemand que tout régime qui sera loué par nos ennemis est pernicieux pour l'Allemagne, et nous n'en voudrons pas. Si donc un régime allemand trouvait l'approbation de M. M. Churchill, Duff Cooper, Eden et consorts, c'est que ce régime serait payé et entretenu par eux, c'est-à-dire intolérable pour l'Allemagne. Mais cela, naturellement, ne saurait s'appliquer à nous. La meilleure recommandation pour nous est d'être désapprouvé par ces Messieurs. Je puis leur assurer de plus que s'ils me gratifiaient de leurs éloges, ce serait pour moi un motif d'affliction et de l'affliction la plus profonde. Car je suis fier de leurs attaques.

Toutefois, s'ils croient par là détourner le peuple allemand de ma personne, c'est ou bien qu'ils considèrent ce peuple comme aussi dénué de caractère qu'eux-mêmes ou qu'ils le tiennent pour aussi sot qu'eux.

Ils se trompent sous ce double rapport. Ce n'est pas en vain que le national-socialisme a, au cours des vingt dernières années, éduqué les hommes d'Allemagne. Tous mes hommes n'ont passé leur vie qu'à subir des assauts de leurs adversaires. Cela n'a fait qu'accroître l'affection de nos partisans pour eux et cela a créé cette indissoluble communion qui nous anime.

Et de même que le Parti national-socialiste a accepté la lutte pendant des années jusqu'à une fin victorieuse, de même aujourd'hui

le Reich national-socialiste et le peuple allemand acceptent le combat qu'on leur impose.

Ces Messieurs peuvent en être convaincus: leur propagande ridicule ne désagrégera plus le peuple allemand. Ces bousilleurs de la publicité devraient venir tout d'abord chez nous faire un bon temps d'apprentissage.

S'il y a des peuples qui se décomposent, le peuple allemand qui lutte pour son droit, qui ne veut pas de guerre, mais qui a été attaqué, n'en sera pas. Les peuples qui subiront un pareil sort seront ceux qui comprendront peu à peu ce que leurs suborneurs ont voulu d'eux, les peuples qui se seront progressivement rendu compte qu'il n'y avait pas motif de guerre, le seul motif ne résidant que dans les perspectives de profits et la satisfaction des intérêts politiques d'une toute petite clique.

Et si la propagande anglaise déclare que cette guerre durera trois ans, je ne puis que présenter mes condoléances au poilu français. Il ne sait certainement pas pour quoi il combat: car il ne sait surtout qu'une chose, qu'il a l'honneur de devoir se battre pendant au moins trois ans. Il dépend d'ailleurs aussi un peu de nous que cette guerre dure réellement aussi longtemps. Mais même si elle devait s'étendre sur trois ans, le mot de capitulation ne retentira pas la troisième année pas plus que la quatrième, pas plus que la cinquième et pas davantage encore au cours de la sixième, voire de la septième.

Que ces Messieurs en prennent acte: la génération, qui dirige aujourd'hui l'Allemagne n'est pas celle de Bethmann-Hollweg. Ils ont aujourd'hui devant eux une Allemagne frédéricienne.

Ce combat ne provoquera pas de déchirements dans le peuple allemand, il l'unira de plus en plus. S'il y a des dislocations, elles se produiront dans les Etats aussi dépourvus d'homogénéité que le sont nos démocraties ploutocratiques mondiales, dans ces prétendus empires universels qui ne reposent que sur la domination et l'oppression des peuples.

Nous luttons pour notre existence nationale. Et aucun fantoche borné de propagande ne nous fera accroire qu'il s'agisse uniquement de notre régime. Ce qui reviendrait à dire qu'il y aurait des gens venant vous exposer ceci: « Dans tel pays il y a un gouvernement qui ne nous convient pas et contre lequel nous voulons faire trois ans de guerre «fraîche et joyeuse». Naturellement, nous ne participerons pas nous-mêmes à cette guerre, mais nous irons partout de par le monde à la recherche de gens pour la faire. Nous livrerons alors canons et munitions, les autres fournissant les grenadiers, les soldats, le matériel humain.» Quelle absence de scrupules! Que dirait-on si l'on déclarait jamais de notre côté: « Le régime existant à l'heure actuelle, disons, en France ou en Angleterre, ne nous convient pas, aussi partons en guerre contre lui! » Quel horrible cynisme! Voilà, en vérité, un but à

fouailler des millions d'hommes dans les bras de la mort! Mais il ne saurait y avoir de doute sur un point: Nous relevons le gant et nous combattrons comme combattra l'adversaire. Et l'Angleterre a déjà commencé la lutte contre les femmes et les enfants avec le mensonge et avec l'hypocrisie. Elle possède une arme qu'elle croit inattaquable, c'est-à-dire sa marine. Mais elle se dit: puisque nous ne pouvons pas être attaqués nous-mêmes avec cette arme, nous avons le droit avec elle de faire la guerre non seulement aux femmes et aux enfants de nos ennemis mais, si cela est nécessaire, également à ceux des neutres. Qu'on ne s'y trompe pas: ici aussi le moment pourrait très vite venir où nous emploierions une arme qui nous rendrait, nous, inattaquables. Espérons qu'on ne se mette pas alors, tout à coup, à se souvenir de l'humanité et de l'« impossibilité » morale de faire la guerre contre les femmes et les enfants. Nous autres Allemands, nous ne le désirons pas et ce n'est pas notre manière.

C'est ainsi que dans cette campagne j'ai donné l'ordre de ménager les villes autant que faire se peut. Il va sans dire que lorsqu'une colonne traverse une grand' place et que les aviateurs attaquent, il peut malheureusement arriver que des civils soient atteints. Mais nous nous en sommes tenus systèmatiquement à ce principe, et dans les localités où il ne s'est pas trouvé d'éléments insensés, fous ou criminels pour résister, pas un seul carreau n'a été brisé. Dans une ville comme Cracovie pas une seule bombe n'est tombée dans la ville, à l'exception de la gare et de l'aérodrome, objectifs militaires. Mais il est clair que si, inversement, on commence à Varsovie à organiser la guerre des civils dans les rues et dans les maisons, cette guerre s'étendra à toute la ville. Nous nous en sommes déjà tenus à cette règle. Nous désirons nous y tenir aussi à l'avenir.

De même il ne dépend que de l'Angleterre de pratiquer le blocus sous des formes correspondant au droit des gens ou sous des formes contraires à ce droit. Nous nous réglerons entièrement d'après cette attitude.

Mais il est un point sur lequel il ne peut subsister de doute: le but de l'Angleterre n'est pas de lutter contre un régime, mais bien contre le peuple allemand, et même contre les femmes et les enfants allemands. La réaction s'opérera chez nous à l'avenant, mais on aboutira toujours à cette constatition indiscutable; l'Allemagne ne capitule pas.

Nous savons très bien ce que serait le sort de cette Allemagne: Monsieur King Hall nous en a fait part d'ordre de ses grands patrons: un deuxiéme Versailles, mais encore bien pire.

Entre temps, nous avons reçu de plus amples illustrations nous montrant tout ce qu'on veut nous imposer, comment l'Allemagne doit être déchiquetée, comment les pays de l'Allemagne du Sud doivent lui être arrachés, ce que la Pologne doit encore recevoir, tous les nouveaux Etats que l'on pense créer, à quels princes on en donnera les couronnes, etc. Le peuple allemand prend acte de ces projets et il se battra en conséquence.

Mais je voudrais à cet endroit exprimer aussi mon remerciement au peuple allemand. Il a donné réellement au cours des dernières semaines non seulement un signe étonnant de sa solidarité intérieure, mais aussi d'innombrables preuves de son courage. Ici aussi le national-socialisme a provoqué une transformation. Plus d'un dira peut-être: le peuple allemand n'est pas aussi enthousiaste qu'en 1914. Oh! il l'est beaucoup plus, seulement cet enthousiasme est aujourd'hui un enthousiasme qui brûle intérieurement et qui rend l'homme énergique. Ce n'est pas un patriotisme ronflant et superficiel, mais une décision fanatique. C'est l'enthousiasme d'hommes qui savent ce qu'est la guerre, qui ont vécu une guerre, qui ne s'y jettent pas à l'étourdie, mais qui, si on la leur impose, la feront comme l'ancien front allemand l'a faite autrefois.

De même que j'ai vu, au cours de mes visites au front, les nombreux régiments et divisions, les jeunes et les vieux animés d'un même esprit, de même je vois devant moi tout le peuple allemand. Nous n'avons pas besoin aujourd'hui de patriotisme exubérant. Nous savons tous combien la guerre est terrible. Mais nous sommes aussi décidés à mener cette guerre jusqu'à une fin victorieuse, quoi qu'il arrive. Pas un d'entre nous n'a plus de valeur que les hommes et les femmes qui ont vécu avant nous. Tous les sacrifices qui ont été faits alors n'étaient pas moins lourds que ceux que nous devons faire aujourd'hui. Tout sacrifice qui nous est imposé n'est pas plus lourd que les mêmes sacrifices qu'on a dû supporter autrefois. Nous sommes décidés à soutenir et à mener jusqu'au bout cette lutte d'une manière ou de l'autre. Nous n'avons, ce faisant, qu'un seul souhait: que le Dieu tout-puissant qui a maintenant béni nos armes éclaire peut-être suffisamment l'esprit des autres peuples pour qu'il leur soit donné de voir combien cette guerre, cette lutte de peuples, est en soi inutile, et qu'il les amène peut-être à méditer sur les bénédictions d'une paix à laquelle ils renoncent seulement parce qu'une poignée de diaboliques excitateurs et d'intéressés à la guerre veulent jeter les peuples les uns contre les autres. C'est pour la première fois aujourd'hui que je suis dans cette ville de Dantzig. Elle a eu pendant de longs siècles les mêmes destinées que le peuple allemand. Elle a avec ses fils lutté pour lui pendant la Grande Guerre et éprouvé après la guerre les souffrances les plus amères. Maintenant, au bout de vingt ans, elle rentre dans la grande communanté allemande. Depuis, le Reich a bien changé. D'un Etat de classes et de castes qu'il était alors, il est maintenant devenu l'Etat populaire allemand.

Un Etat qui était autrefois fortement déterminé et gouverné par les intérêts de groupes particuliers est devenu maintenant un Reich qui appartient uniquement au peuple allemand. Les idées qui dominent ce Reich ont été prêchées dans cette ville depuis de longues, longues années. Oui, elles ont aidé à créer cet esprit qui a

permis à cette ville de conserver si fidèlement son caractère allemand et de la remplir de cette foi qui lui a fait attendre l'heure de la délivrance et de la libération.

Or, cette heure a sonné! Imaginez-vous ma joie intime d'avoir été choisi par le destin pour réaliser ce que tous les meilleurs Allemands ont ardemment désiré! Imaginez-vous aussi l'émotion intérieure qui m'étreint de pouvoir enfin vous parler ainsi qu'à tout le peuple dans cette vénérable salle, dans cette ville, dans ce pays...

Je m'étais bien promis jadis de ne pas entrer à Dantzig avant que cette ville fût réintégrée au Reich. Je voulais venir ici en libérateur. Et aujourd'hui ce bonheur m'a été accordé.

Je vois et je reçois en lui la récompense extrêmement généreuse de tant d'heures, de jours, de semaines et de mois remplis de soucis. Mais voyez aussi en moi, chers Dantzikois et Dantzikoises, le messager du Reich et de tout le peuple allemand au nom de qui je vous reçois dans notre communauté impérissable, dont vous ne serez plus jamais exclus.

Quoi que le sort puisse réserver à chaque Allemand dans les mois ou même les années à venir, le fardeau nous sera léger, dans la conscience de la communauté indissoluble qui englobe et réunit tout notre grand peuple. Nous vous recevons dans cette communauté avec la ferme décision de ne plus vous en laisser arracher et cette résolution est à la fois un commandement pour tout le Mouvement national-socialiste et pour tout le peuple allemand.

Dantzig était allemand, Dantzig est resté allemand, et Dantzig demeurera allemand dès à présent aussi longtemps qu'il y aura un peuple allemand et un Reich allemand.

Des générations viendront et des générations passeront. Toutes, elles évoqueront les vingt ans de séparation de cette ville comme une époque de deuil dans notre histoire. Mais elles ne se rappelleront pas seulement la honte de 1918; elles se souviendront aussi avec fierté de l'époque du relèvement et de la restauration du Reich, de ce Reich qui embrasse maintenant toutes les fractions de l'ethnie allemande, qui les a cimentées en un seul bloc et pour lequel nous sommes décidés à combattre jusqu'au dernier souffle.

Vive cette Allemagne de la communanté nationale de tous les éléments de l'ethnie allemande. Vive notre grand Reich germanique!

No. 6

THE FOURTEEN POINTS AND THE TREATY OF VERSAILLES

By G. M. GATHORNE-HARDY

OXFORD PAMPHLETS ON WORLD AFFAIRS

No. 7

COLONIES AND RAW MATERIALS

By H. D. HENDERSON

OXFORD PAMPHLETS ON WORLD AFFAIRS

No. 8

'LIVING-SPACE' AND POPULATION PROBLEMS

By R. R. KUCZYNSKI

OXFORD PAMPHLETS ON WORLD AFFAIRS

No. 3

'MEIN KAMPF'

By R. C. K. ENSOR

OXFORD PAMPHLETS
ON WORLD AFFAIRS

No. 4

ECONOMIC SELF-SUFFICIENCY

By A. G. B. FISHER

OXFORD PAMPHLETS ON WORLD AFFAIRS

No. 5

'RACE' IN EUROPE

By JULIAN HUXLEY

OXFORD PAMPHLETS ON WORLD AFFAIRS

Auswärtiges Amt

Documents concernant la dernière phase de la crise germano-polonaise

Berlin 1939

Reichsdruckerei

Auswärtiges Amt

Documents concernant la dernière phase de la crise germano-polonaise

Deutschland

Berlin 1939

Reichsdruckerei

00617

Table des matières

I

La dernière phase de la crise germano-polonaise

On trouvera dans ce qui suit la reproduction des documents échangés dans les jours qui ont précédé immédiatement l'action défensive de l'Allemagne contre la Pologne et l'intervention des puissances occidentales ou qui, de façon ou d'autre, ont trait à ces événements. De ces documents se dégage, en résumé, le tableau suivant:

1° Au début du mois d'août, le Gouvernement allemand eut connaissance d'un échange de lettres entre le représentant de la Pologne à Dantzig et le Sénat de la Ville Libre, échange aux termes duquel le Gouvernement polonais avait exigé le retrait d'une mesure du Sénat relativement à l'activité des inspecteurs des douanes polonais — mesure qui, en réalité, n'avait pas été prise — et cela, avec un délai à caractère d'ultimatum et sous menace de mesures de rétorsion (documents 1 à 3). Le Gouvernement allemand se vit ainsi amené à informer le Gouvernement polonais, à la date du 9 août, qu'un renouvellement d'exigences ultimatives de ce genre entraînerait une aggravation des rapports germano-polonais, des conséquences de laquelle le Gouvernement polonais serait seul responsable. L'attention de ce Gouvernement était en même temps attirée sur le fait que le maintien des mesures économiques prises par la Pologne contre Dantzig contraindrait la Ville Libre à rechercher d'autres possibilités d'existence pour son commerce extérieur (document 4). Le Gouvernement polonais répondit à cette communication du Gouvernement allemand par un aide-mémoire en date du 10 août remis à l'Ambassade d'Allemagne à Varsovie et dont le point essentiel était que la Pologne considérerait toute intervention du Gouvernement allemand dans les affaires de Dantzig, intervention de nature à porter atteinte aux droits et intérêts polonais dans cette ville, comme un acte d'agression (document 5).

2° Le 22 août le Premier ministre anglais, Neville Chamberlain, sous l'impression de la nouvelle de la conclusion imminente d'un pacte de non-agression entre l'Allemagne et l'Union des Soviets, adressait une lettre personnelle au Führer. Cette lettre exprimait, d'une part, la ferme résolution du Gouvernement britannique de remplir ses obligations d'allié à l'égard de la Pologne et, d'autre part, l'idée qu'il convenait tout d'abord de rétablir une atmosphère de confiance et, ensuite, de résoudre les problèmes germano-polonais par des négociations aboutissant à un accord internationalement garanti (document 6). Dans sa réponse du 23 août le Führer exposait les vraies causes de la crise germano-polonaise. Il attirait tout particulièrement l'attention sur sa généreuse proposition de mars de cette année et établissait que les nouvelles controuvées, alors reproduites d'Angleterre, d'une mobilisation allemande contre la Pologne, les assertions aussi inexactes d'intentions agressives de l'Allemagne à l'égard de la Hongrie et de la Roumanie et, finalement, la garantie accordée à la Pologne par la Grande-Bretagne et par la France, avaient encouragé le Gouvernement polonais non seulement à décliner l'offre allemande, mais encore à déchaîner une vague de terrorisme contre la population allemande de Pologne et à étrangler Dantzig au point de vue économique. En même temps, le Führer déclarait que l'Allemagne ne se laisserait détourner par aucune tentative d'intimidation, de quelque nature qu'elle fût, du soin de faire le nécessaire pour la sauvegarde de ses droits vitaux (document 7).

3° Bien que la lettre du 22 août ci-dessus mentionnée du Premier britannique et les discours prononcés le jour suivant par les hommes d'Etat anglais fissent preuve de la plus parfaite incompréhension à l'égard du point de vue allemand, le Führer résolut cependant de faire une nouvelle tentative en vue de s'entendre avec l'Angleterre. Il reçut le 25 août l'ambassadeur britannique, lui exposa une fois encore en toute franchise sa manière d'envisager la situation et lui indiqua les grandes lignes d'une ample entente à longue échéance entre l'Allemagne et l'Angleterre, entente qu'il proposerait au Gouvernement anglais après règlement du problème du Corridor et de Dantzig (document 8).

4° Tandis que le Gouvernement britannique délibérait sur la communication verbale précédente du Führer, un échange de lettres avait lieu entre ce dernier et M. Daladier, Président du conseil français. Dans sa réponse le Führer justifiait, une fois de plus, en détail le point de vue allemand dans la question germano-polonaise et exprimait de nouveau sa ferme résolution de reconnaître comme définitive la frontière franco-allemande actuelle (documents 9 et 10).

5° Dans sa réponse à la démarche du Führer du 25 août, réponse remise le 28 au soir, le Gouvernement britannique se déclarait prêt à accepter l'idée d'une réorganisation des rapports anglo-allemands. Il faisait, en outre, savoir qu'il avait reçu du Gouvernement polonais l'assu-

rance précise qu'il entrerait en négociations directes avec le Gouvernement allemand sur les questions germano-polonaises. Il ajoutait, une fois de plus, qu'à son avis, un accord germano-polonais devait être assuré par des garanties internationales (document 11). En dépit des graves scrupules que provoquait l'attitude de la Pologne jusqu'à ce moment, et malgré les doutes légitimes que l'on pouvait avoir sur la sincérité des dispositions d'entente directe du Gouvernement polonais, le Führer accepta la proposition britannique dans la réponse remise à l'ambassadeur d'Angleterre le 29 août dans l'après-midi, déclarant que le Gouvernement allemand comptait sur l'arrivée le 30 août d'une personnalité polonaise munie de pleins pouvoirs. En même temps le Führer annonçait que le Gouvernement allemand allait immédiatement procéder à l'établissement de propositions d'une solution acceptable pour lui et qu'il tiendrait également ces propositions à la disposition du Gouvernement britannique, si possible jusqu'à l'arrivée du négociateur polonais (document 12).

6° Le 30 août aucun négociateur polonais muni de pleins pouvoirs n'arriva à Berlin et l'on n'eut pas davantage à accueillir de communication du Gouvernement britannique sur les démarches entreprises par lui. Par contre, le Gouvernement allemand reçut ce même jour la nouvelle que la mobilisation générale avait été ordonnée en Pologne (document 13). Ce n'est que vers minuit que l'ambassadeur d'Angleterre remit un nouveau mémorandum qui, toutefois, n'accusait aucun progrès réel dans le règlement des questions germano-polonaises et se bornait à indiquer que la réponse du Führer du jour précédent devait être transmise au Gouvernement polonais et que le Gouvernement britannique considérait comme « impraticable » d'établir dès le 30 août le contact germano-polonais (document 14).

7° Bien que du fait de la carence du négociateur polonais la condition préalable permettant de donner connaisance au Gouvernement britannique des conceptions du Gouvernement allemand sur les bases possibles de négociations fît défaut, l'ambassadeur anglais n'en fut pas moins, à l'occasion de la remise du mémorandum britannique, mentionné en dernier lieu, informé des propositions élaborées entretemps par le Gouvernement allemand, propositions qui lui furent, de plus, expliquées dans leur détail. Le Gouvernement allemand s'attendait à ce qu'on désignât, du moins ultérieurement, un plénipotentiaire polonais. Au lieu de cela, l'ambassadeur de Pologne à Berlin déclara verbalement, le 31 août dans l'après-midi, au Ministre des Affaires étrangères d'Allemagne que le Gouvernement polonais avait dans la nuit été informé par le Gouvernement britannique de la possibilité de conversations directes entre le Gouvernement du Reich et son Gouvernement, qui considérait de façon favorable la suggestion britannique. Interrogé expressément par le Ministre des affaires étrangères d'Allemagne sur le point de savoir s'il était autorisé à négocier avec lui les propositions allemandes, l'ambassadeur déclara qu'il n'en avait pas le pouvoir et qu'il avait simplement mandat de faire la présente communication verbale. A une nouvelle question du ministre demandant si l'ambassadeur pouvait, du moins, entrer avec lui dans une discussion de fond, l'ambassadeur répondit expressément par la négative.

8° De sorte que le Gouvernement allemand se trouvait amené à constater qu'il avait vainement attendu pendant deux jours un plénipotentiaire polonais et que le 31 au soir il publia les propositions allemandes avec un succinct exposé des faits qui les avaient précédées (document 15). La radio-diffusion polonaise qualifia ces propositions d'inacceptables (document 16).

9° Toutes les possibilités de règlement pacifique de la crise germano-polonaise se trouvant épuisées, le Führer se voyait contraint de repousser par la force la violence à laquelle la Pologne avait depuis longtemps recours à l'égard de Dantzig, des Allemands de Pologne et, finalement, à l'égard de l'Allemagne elle-même ainsi qu'en témoignaient de nombreuses violations de frontière (document 17).

10° Le 1er septembre dans la soirée les ambassadeurs de la Grande-Bretagne et de la France remirent au Ministre des affaires étrangères d'Allemagne deux notes identiques dans lesquelles ils exigeaient le retrait par l'Allemagne de ses troupes du territoire polonais et déclaraient qu'en cas de refus leurs Gouvernements rempliraient sans délai leurs obligations contractuelles envers la Pologne (documents 18 et 19).

Le Ministre des affaires étrangères d'Allemagne répondit aux deux ambassadeurs que l'Allemagne repoussait le point de vue exprimé dans les notes que l'on se trouvait en présence d'une agression de la Pologne par l'Allemagne.

11° Pour conjurer le danger de guerre que ces notes rendaient imminent, le Duce intervint avec une proposition d'armistice et de conférence subséquente pour la solution du conflit germano-polonais (document 20). Les Gouvernements allemand et français répondirent de façon positive alors que le Gouvernement anglais déclina la proposition (documents 21 et 22). Ce refus résultait déjà des discours prononcés au Parlement anglais dans l'après-midi du 2 septembre par le Premier ministre britannique ainsi que par son secrétaire

d'Etat aux affaires étrangères et il fut communiqué, le 2 septembre au soir, au Ministre des affaires étrangères d'Allemagne par l'ambassadeur d'Italie. De l'avis également du Gouvernement italien l'initiative du Duce échouait ainsi du fait de l'Angleterre.

12° Le 3 septembre à 9 hrs. du matin l'ambassadeur d'Angleterre se présenta au Ministère des affaires étrangères d'Allemagne pour y remettre une note aux termes de laquelle le Gouvernement britannique réitérait sa demande de retrait des troupes allemandes en donnant un délai de 2 heures et, en cas de refus, déclarait se considérer comme étant en état de guerre avec l'Allemagne à l'expiration de ce délai (document 23). Le secrétaire d'Etat britannique aux affaires étrangères adressait, le 3 septembre 1939 à 11 h. 15 du matin, au chargé d'affaires allemand à Londres une note où il l'avisait qu'un état de guerre existait entre les deux pays à dater du 3 septembre 11 heures du matin (document 24).

Le même jour à 11 h. 30 du matin le Ministre des affaires étrangères d'Allemagne remettait à l'ambassadeur de Grande-Bretagne à Berlin un mémorandum du Gouvernement allemand formulant le refus des exigences à caractère d'ultimatum du Gouvernement britannique et prouvant que la responsabilité de la guerre retombait exclusivement sur le Gouvernement anglais (document 25).

Le 3 septembre à midi l'ambassadeur de France à Berlin se rendit auprès du Ministre des affaires étrangères d'Allemagne pour lui demander si le Gouvernement allemand était en mesure de répondre de façon satisfaisante à la question que le Gouvernement français lui avait posée dans sa note du 1er septembre. Le Ministre des affaires étrangères d'Allemagne répondit à l'ambassadeur qu'après la remise des notes anglaise et française du 1er septembre le chef du Gouvernement italien avait présenté une nouvelle proposition de médiation en faisant remarquer que le Gouvernement français approuvait cette proposition. Le Gouvernement allemand avait répondu la veille au Duce qu'il était également prêt à accepter cette propositon. Cependant tard dans la journée le Duce faisait savoir que sa proposition avait échoué devant l'intransigeance du Gouvernement britannique. Ce dernier avait, peu d'heures auparavant, présenté à l'Allemagne une note à caractère d'ultimatum avec un délai de 2 heures, note dont les exigences avaient été repoussées du côté allemand par un mémorandum que le Ministre des affaires étrangères d'Allemagne remettait pour information à l'ambassadeur de France. Si l'attitude de la France envers l'Allemagne s'inspirait des mêmes considérations que celle du Gouvernement britannique, le Gouvernement du Reich ne pourrait que le déplorer. L'Allemagne avait toujours cherché à s'entendre avec la France. Cependant si, malgré tout, le Gouvernement français en raison de ses obligations à l'égard de la Pologne devait prendre une attitude hostile à l'Allemagne, le peuple allemand verrait là une guerre d'agression de la France contre l'Allemagne, guerre que rien ne justifierait. L'ambassadeur de France répondit qu'il concluait des développements du Ministre des affaires étrangères d'Allemagne que le Gouvernement allemand n'était pas à même de donner une réponse satisfaisante à la note française du 1er septembre. Dans ces conditions il se trouvait dans la pénible obligation d'informer le Gouvernement allemand que le Gouvernement français se voyait forcé, à partir du 3 septembre à 5 heures de l'après-midi, de remplir les engagements contractés envers la Pologne. En même temps l'ambassadeur de France remettait une note écrite conçue en ce sens (cf. document 26). Sur quoi le Ministre des affaires étrangères d'Allemagne déclara que le Gouvernement français assumerait toute la responsabilité des maux causés aux peuples en cas d'agression de l'Allemagne par la France.

II

Documents

1. Première note du représentant diplomatique de la République polonaise auprès de la Ville Libre de Dantzig au Président du Sénat de la Ville Libre, en date du 4 août 1939

(Traduction)

Dantzig, le 4 août 1939

A M. Arthur Greiser, Président du Sénat de la Ville Libre de Dantzig

Dantzig

J'ai appris que les autorités douanières locales de Dantzig aux passages de frontière entre la Ville Libre de Dantzig et la Prusse Orientale ont fait aux inspecteurs polonais des douanes la déclaration inconcevable que les organes exécutifs ont l'intention de s'opposer, à partir du 6 août à 7 heures du matin, à l'exercice des fonctions de contrôle par une partie des inspecteurs polonais, fonctions qui résultent des droits du Gouvernement polonais à la frontière douanière. Je suis convaincu que cette façon de procéder des organes locaux provient soit d'un malentendu, soit d'une interprétation erronée de l'instruction du Sénat de la Ville Libre de Dantzig.

Je suis persuadé, M. le Président du Sénat, que vous ne doutez pas qu'une telle atteinte aux droits fondamentaux de la Pologne ne sera tolérée sous aucun prétexte par le Gouvernement polonais.

J'attends votre réponse m'assurant que vous avez donné des ordres pour que soit rapportée, au plus tard jusqu'au 5 août à 18 heures, cette initiative de vos subordonnés.

Etant donné que la déclaration mentionnée a été faite à toute une série de passages de frontière, je me vois obligé, M. le Président du Sénat, de vous avertir formellement que tous les inspecteurs polonais des douanes ont reçu l'ordre de faire, le 6 août et les jours suivants, leur service en uniforme et avec leurs armes, à tous les points de la frontière où ils jugeront le contrôle nécessaire. Toute tentative de mettre obstacle à l'exercice de leur service, toute attaque ou intervention de la part des autorités de police seront considérées par le Gouvernement polonais comme actes de violence commis contre des agents de l'Etat polonais dans l'exercice de leurs fonctions. Au cas où de pareils excès de pouvoir auraient lieu, le Gouvernement polonais appliquerait immédiatement des mesures de rétorsion à la Ville Libre de Dantzig, la responsabilité de ces mesures retombant exclusivement sur le Sénat de la Ville Libre.

J'espère obtenir jusqu'à la date indiquée une explication satisfaisante.

Signé: **Chodacki**

Représentant diplomatique de la République polonaise.

2. Deuxième note du représentant diplomatique de la République polonaise au Président du Sénat de la Ville Libre de Dantzig, en date du 4 août 1939

(Traduction)

Dantzig, le 4 août 1939

M. le Président du Sénat,

Le Gouvernement polonais exprime son étonnement que le Sénat éprouve des difficultés techniques à répondre à une affaire si simple. En vue d'éviter des conséquences fâcheuses, je me borne, pour le moment, à prendre acte qu'aucune violence ne sera exercée contre nos inspecteurs des douanes et qu'ils pourront se livrer normalement à leurs fonctions. Je confirme cependant les mises en garde contenues dans ma note du 4 août (23 h. 40).

Veuillez agréer etc.

Signé: **Chodacki**

A Son Excellence, M. Arthur Greiser, Président du Sénat de la Ville Libre de Dantzig.

3. Note en réponse du Président du Sénat de la Ville Libre de Dantzig au représentant diplomatique de la République polonaise, en date du 7 août 1939

(Traduction)

Dantzig, le 7 août 1939

A Son Excellence M. Chodacki, ministre plénipotentiaire, représentant diplomatique de la République polonaise.

Dantzig.

M. le Ministre,

En réponse à vos deux lettres datées du 4 de ce mois, et dont la deuxième m'a été remise le 5 août, je dois exprimer mon étonnement de voir que vous avez pris prétexte d'un bruit parfaitement incontrôlé pour envoyer au Gouvernement de Dantzig un ultimatum brièvement limité du Gouvernement polonais, suscitant ainsi sans raison, en ce temps de politique mouvementé, des dangers dont les répercussions pourraient avoir des effets incalculables. L'ordre donné soudain par le Gouvernement polonais que tous les inspecteurs polonais des douanes auront à faire leur service en uniforme et armés, contrevient aux accords contractuels et ne peut être considéré que comme une provocation délibérée, en vue d'amener des incidents et des actes de violence les plus regrettables.

Après les constatations que j'ai faites entretemps, et dont je vous ai donné immédiatement connaissance par téléphone le samedi 5 de ce mois dans la matinée, un ordre d'après lequel les organes exécutifs de Dantzig auraient à s'opposer, à partir du 6 août à 7 heures du matin, à l'exercice des fonctions de contrôle par une certaine partie des inspecteurs polonais des douanes, n'a été donné par aucune autorité, notamment pas par un des services de l'Office local des douanes de la Ville Libre. Je vous renvoie, en outre, à ma lettre du 3 juin de cette année dans laquelle j'ai exactement déterminé les rapports des fonctionnaires des douanes de Dantzig et des inspecteurs polonais des douanes à la frontière.

Le Gouvernement de Dantzig proteste de toute son énergie contre les mesures de rétorsion annoncées par le Gouvernement polonais et qu'il considère comme une menace absolument inadmissible dont les suites retomberont exclusivement sur le Gouvernement polonais.

Veuillez agréer, ...

Signé: **Greiser**

4. Communication du secrétaire d'Etat au Ministère des affaires étrangères d'Allemagne au chargé d'affaires de Pologne à Berlin, en date du 9 août 1939

(Traduction)

Le Gouvernement allemand a pris connaissance avec le plus vif étonnement de la note du Gouvernement polonais au Sénat de la Ville Libre de Dantzig, note par laquelle ce Gouvernement exigeait que soit rapporté un ordre prétendument donné par le Sénat et qui n'était que faux bruit, ordre en vue d'empêcher les inspecteurs des douanes polonais d'assurer leur service et qui, en réalité, n'a pas été donné par le Sénat de la Ville Libre. En cas de refus, la Ville Libre de Dantzig était menacée de mesures de rétorsion.

Le Gouvernement allemand se voit contraint d'attirer l'attention du Gouvernement polonais sur le fait qu'une répétition de telles exigences ultimatives adressées à la Ville Libre de Dantzig et la menace de mesures de rétorsion amèneraient, dans les rapports entre l'Allemagne et la Pologne, une aggravation dont les conséquences engageraient exclusivement la responsabilité du Gouvernement polonais et pour lesquelles le Gouvernement allemand décline dès à présent toute responsabilité.

Le Gouvernement allemand fait, en outre, remarquer au Gouvernement polonais que les mesures prises par le Gouvernement polonais pour empêcher l'importation de certaines marchandises de la Ville Libre de Dantzig en Pologne, sont de nature à causer de graves dommages économiques à la population de Dantzig.

Si le Gouvernement polonais persistait à maintenir de telles mesures, le Gouvernement allemand est d'avis que, dans ces circonstances, il ne resterait à la Ville Libre de Dantzig d'autre alternative que de chercher d'autres possibilités d'exportation et d'importation.

5. Communication du sous-secrétaire d'Etat au Ministère des affaires étrangères de Pologne au chargé d'affaires d'Allemagne à Varsovie, en date du 10 août 1939

(Traduction)

Le Gouvernement de la République polonaise a pris connaissance avec la plus vive surprise de la déclaration faite le 9 août 1939 par le secrétaire d'Etat au Ministère des affaires étrangères d'Allemagne au chargé d'affaires intérimaire de Pologne à Berlin relativement aux rapports existants entre la Pologne et la Ville Libre de Dantzig. Le Gouvernement polonais n'aperçoit en effet aucune base juridique susceptible de justifier une intervention de l'Allemagne dans lesdits rapports.

Si des échanges de vue ont pu avoir lieu au sujet du problème de Dantzig entre le Gouvernement polonais et le Gouvernement allemand, ceux-ci avaient pour seul fondement la bonne volonté du Gouvernement polonais et ne découlaient nullement d'une obligation quelconque.

En réponse à ladite déclaration du Gouvernement allemand le Gouvernement polonais est obligé de prévenir le Gouvernement allemand qu'il réagira à l'avenir, comme jusqu'à présent, contre toute tentative des autorités de la Ville Libre qui tendrait à compromettre les droits et intérêts que la Pologne y possède en vertu de ses accords, et cela à l'aide des moyens et des mesures qu'il aura seul à apprécier et qu'il considérera les immixtions éventuelles du Gouvernement allemand au détriment de ces droits et intérêts comme acte d'agression.

6. Lettre du Premier ministre britannique au Führer, en date du 22 août 1939

(Traduction)

Londres, le 22 août 1939

Excellence,

Votre Excellence aura déjà eu connaissance de certaines mesures prises par le Gouvernement de Sa Majesté et publiées ce soir dans la presse et à la radio.

Selon le Gouvernement de Sa Majesté, ces mesures ont été rendues nécessaires par les mouvements de troupes signalés en Allemagne et par le fait que, semble-t-il, la publication d'un accord germano-soviétique a été considérée par certains milieux de Berlin comme un événement d'où l'on pourrait conclure qu'une intervention de la Grande-Bretagne en faveur de la Pologne ne constituerait plus une éventualité avec laquelle il faille compter. On ne pourrait commettre plus grave erreur. Quelle que soit la nature de l'accord germano-soviétique, il ne saurait modifier les obligations de la Grande-Bretagne envers la Pologne, ainsi que le Gouvernement de Sa Majesté l'a exposé publiquement à plusieurs reprises et en toute netteté, obligations qu'il est résolu à remplir.

On a soutenu que si le Gouvernement de Sa Majesté avait en 1914 mieux précisé sa manière de voir, la grande catastrophe aurait été évitée. Que cette affirmation soit fondée ou non, le Gouvernement de Sa Majesté est décidé à faire le nécessaire pour que pareil tragique malentendu ne surgisse pas dans le cas présent.

Si cela est nécessaire, le Gouvernement de Sa Majesté est résolu et prêt à mettre immédiatement en ligne toutes les forces à sa disposition, et l'on ne saurait prévoir la fin d'hostilités une fois déclenchées. Ce serait une dangereuse illusion de croire qu'une guerre une fois commencée se terminerait plus tôt qu'on ne le croit, même si un succès devait être obtenu sur l'un des divers fronts où les hostilités se trouveraient engagées.

Ayant ainsi pleinement mis en évidence notre manière de voir, je voudrais, une fois de plus, exprimer à Votre Excellence ma conviction qu'une guerre entre nos deux peuples constituerait la plus grande catastrophe qu'on puisse imaginer. Je suis convaincu que ni notre peuple ni le

vôtre ne veulent la guerre, et je ne vois pas bien que les questions pendantes entre l'Allemagne et la Pologne renferment quoi que ce soit qui ne puisse et ne doive être solutionné sans violence, si l'on était seulement à même de rétablir une atmosphère de confiance qui permettrait de négocier dans une meilleure ambiance que celle d'aujourd'hui.

Nous avons toujours été prêts, et nous le serons toujours, à contribuer à la création de conditions permettant des négociations de ce genre, négociations au cours desquelles il serait en même temps possible de discuter ces importants problèmes touchant l'avenir des relations internationales, y compris les affaires qui nous intéressent ainsi que Votre Excellence.

Dans l'état de tension actuel les difficultés qui s'opposent aux négociations pacifiques ne font que croître, et plus l'on maintiendra cette atmosphère, plus il sera difficile à la raison de prévaloir.

L'on pourrait, toutefois, sinon supprimer, du moins atténuer ces difficultés, si l'on était à même , de part et d'autre — et de façon plus générale de tous côtés — pendant une période de début d'observer une trêve au cours de laquelle cesseraient et les polémiques de presse et les provocations de tous genres.

Si l'on pouvait conclure pareille trêve, l'on aurait motif d'espérer qu'à l'expiration de cet intervalle — au cours duquel l'on pourrait entreprendre des démarches en vue d'examiner les griefs présentés de part et d'autre relativement au traitement des minorités et y remédier, — on aurait créé un milieu propice à des négociations directes entre l'Allemagne et la Pologne sur les questions qui les séparent (avec la coopération d'un médiateur neutre, au cas où les deux parties l'estimeraient opportun).

Je me vois toutefois obligé de dire qu'il n'y aurait que peu d'espoir à voir aboutir ces négociations à un plein succès s'il n'était établi dès le début que l'accord en vue devrait obtenir à sa conclusion la garantie d'autres puissances. Le Gouvernement de Sa Majesté serait prêt, si le désir devait en être exprimé, à contribuer de tout son pouvoir à une réalisation efficace de garanties de ce genre.

J'avoue ici que je ne connais pas d'autre moyen d'éviter une catastrophe précipitant l'Europe dans une guerre.

Eu égard aux suites incalculables qui pourraient résulter pour l'humanité d'une initiative de ceux qui la dirigent, je compte fermement que Votre Excellence pèsera avec toute la réflexion voulue les points que je viens d'exposer.

Signé: **Neville Chamberlain**

7. Lettre en réponse du Führer au Premier ministre britannique, en date du 23 août 1939

(Traduction)

Excellence, Le 23 août 1939

L'ambassadeur de Sa Majesté britannique vient de me remettre une lettre dans laquelle, au nom du Gouvernement britannique, Votre Excellence indique toute une série de points, d'après Elle de la plus grande importance.

Permettez-moi d'y répondre en ces termes :

1° L'Allemagne n'a jamais cherché à provoquer des conflits dans ses rapports avec l'Angleterre et ne s'est jamais immiscée dans les intérêts anglais. Elle s'est, au contraire, — malheureusement en vain — efforcée pendant de longues années de gagner l'amitié anglaise. Elle s'est pour ce motif spontanément imposé, aux dépens de ses intérêts dans une grande partie de l'Europe, des restrictions qui, autrement, eussent été très difficilement supportables du point de vue national.

2° Mais, comme tout Etat, le Reich a certains intérêts auxquels il ne saurait renoncer. Ils ne dépassent pas le cadre dessiné par l'histoire allemande ainsi que par les nécessités qu'imposent les conditions d'existence au point de vue économique. Quelques-unes de ces questions ont eu, et ont encore, pour chaque gouvernement allemand une importance capitale, tant du point de vue national que du point de vue psychologique.

Au nombre de ces questions figurent celle concernant la ville allemande de Dantzig ainsi que le problème du Corridor en liaison avec cette question. De nombreux hommes d'Etat et de non moins nombreux historiens et écrivains, également en Angleterre, en avaient parfaitement conscience, du moins il y a peu d'années encore. Je voudrais de plus ajouter que tous ces

indiquée ci-dessus, et en particulier territoires se trouvant dans la sphère d'intérêts allemands les pays qui, depuis 18 mois, ont fait retour au Reich, doivent leur initiation culturelle non pas à des Anglais, mais exclusivement à des Allemands, et cela, en partie, depuis des temps remontant à plus d'un millénaire.

3° L'Allemagne était prête à solutionner la question de Dantzig et celle du Corridor par des négociations en faisant une proposition vraiment sans précédent mais par sa nature irrénouvelable. Les bruits de mobilisation allemande contre la Pologne répandus d'Angleterre, l'affirmation de desseins d'agression à l'égard de la Roumanie, de la Hongrie etc., ainsi que ce que l'on a appelé les déclarations de garantie, déclarations qui furent données plus tard, ont fait disparaître les dispositions qu'auraient pu avoir les Polonais de négocier sur une base de ce genre également acceptable pour l'Allemagne.

4° La garantie générale accordée par l'Angleterre à la Pologne de lui venir en aide en toutes circonstances, quelles que fussent les causes d'un conflit, ne pouvait être considérée par ce pays que comme un encouragement à déchaîner désormais — sous le couvert d'un pareil blanc-seing — une vague épouvantable de terrorisme contre une population d'un million et demi d'Allemands vivant en Pologne. Les atrocités qui, depuis, ont eu libre cours dans ce pays, sont épouvantables pour ceux qui en sont victimes et intolérables pour la grande puissance qu'est le Reich auquel on demande de rester spectateur. A l'égard de la Ville Libre de Dantzig la Pologne s'est livrée à de nombreuses iniquités, présentant des exigences sous forme d'ultimatums et commençant même à procéder à un étranglement économique.

5° Le Gouvernement du Reich a récemment informé le Gouvernement polonais qu'il n'était pas disposé à accepter sans mot dire la tournure que prenaient les choses, qu'il ne tolérerait pas que de nouvelles notes ayant le caractère d'ultimatums fussent adressées à Dantzig, qu'il n'admettrait pas davantage que l'on continuât à persécuter l'ethnie allemande, qu'il ne souffrirait pas plus que l'on réduisît à merci la Ville Libre de Dantzig par des mesures économiques, c'est-à-dire que l'on cherchât à anéantir par une sorte de blocus douanier dont la population de Dantzig serait victime, les bases de son existence, et qu'il ne permettrait pas enfin que de nouveaux actes de provocation autres que ceux-là continuâssent à être dirigés contre le Reich. Les questions du Corridor et de Dantzig doivent trouver leur solution, indépendamment de tous ces faits, et elles la trouveront.

6° Vous m'informez, Excellence, au nom du Gouvernement britannique qu'en présence de toute semblable intervention de l'Allemagne, vous vous trouverez forcé de venir en aide à la Pologne. Je prends acte de cette déclaration et je vous assure qu'elle ne saurait apporter aucune modification quelconque à la résolution du Gouvernement du Reich de défendre les intérêts de l'Allemagne dans le sens indiqué au point n° 5. Je partage votre avis qu'il faudrait en pareille hypothèse s'attendre à une guerre qui sera longue. L'Allemagne est préparée à cette guerre et y est résolue si l'Angleterre l'attaque. J'ai plus d'une fois déclaré au peuple allemand et à la face de l'univers que l'on ne saurait aucunement douter de la volonté de la Nouvelle Allemagne de souffrir toutes misères et toutes privations, quelle qu'en soit la durée, plutôt que de sacrifier ses intérêts nationaux et surtout son honneur.

7° Le Gouvernement allemand a appris que le Gouvernement britannique a l'intention de procéder à des mesures de mobilisation dont il est nettement établi, d'après vos propres déclarations dans la lettre que vous m'avez adressée, M. le Premier ministre, qu'elles ne peuvent être dirigées que contre l'Allemagne. Cela est aussi, semble-t-il, le cas de la France. Comme l'Allemagne n'a jamais eu l'intention de prendre, soit contre l'Angleterre, soit contre la France, d'autres mesures militaires que des mesures de nature défensive et comme — ainsi que je l'ai déjà souligné — elle ne s'est jamais proposé et n'a aussi nullement en vue d'attaquer l'Angleterre ou la France, il ne peut s'agir dans cette notification, telle que vous me la confirmez, M. le Premier ministre, dans votre lettre, que d'un acte de menace envisagé contre le Reich. Aussi fais-je savoir à Votre Excellence qu'en cas de confirmation de cet avertissement par des mesures militaires, j'ordonnerai la mobilisation immédiate des forces militaires allemandes.

8° Le règlement pacifique des problèmes européens dépend non pas de l'Allemagne, mais en premier lieu de ceux qui, depuis le crime du « dictat » de Versailles, se sont opposés obstinément et de façon absolue à toute révision amiable. Ce n'est qu'après changement de la mentalité des puissances responsables de cet état de choses que les rapports entre l'Angleterre et l'Allemagne pourront également se modifier dans un sens positif. J'ai lutté pendant toute mon existence pour l'amitié anglo-allemande, mais — du moins jusqu'à présent — l'attitude de la diplomatie britannique m'a convaincu de l'inutilité de pareille tentative. Si cette situation devait se modifier à l'avenir, personne n'en pourrait être plus heureux que moi.

Signé: **Adolf Hitler**

8. Déclaration du Führer à l'ambassadeur de Grande-Bretagne à la date du 25 août 1939 à 13 h. 30

(Traduction)

Le Führer déclara au début que l'ambassadeur britannique, à la fin du dernier entretien, avait exprimé l'espoir qu'une entente serait encore possible entre l'Allemagne et l'Angleterre. De son côté, il avait encore réfléchi et voulait prendre à l'égard de l'Angleterre une initiative aussi décisive que celle qui, avec la Russie, avait récemment amené un accord.

La séance qui avait eu lieu la veille à la Chambre des Communes et les discours de Chamberlain et de Lord Halifax l'avaient engagé à s'entretenir encore une fois avec l'ambassadeur britannique. Prétendre que l'Allemagne veuille conquérir le monde est ridicule. L'Empire britannique embrasse 40 millions de km², la Russie a 19 millions de km², les Etats-Unis en ont 9 millions et demi, alors que l'Allemagne n'a même pas une superficie de 600.000 km². On voit donc nettement qui veut conquérir le monde.

Le Führer fait savoir à l'ambassadeur britannique ce qui suit:

1° Les actes de provocation de la Pologne sont devenus intolérables, quel que soit le responsable. Si le Gouvernement polonais conteste sa responsabilité, cela prouve seulement qu'il n'a plus aucune influence sur ses subordonnés militaires. Au cours de la nuit dernière, 21 nouveaux incidents de frontière se sont produits, alors que du côté allemand on a observé la plus grande discipline. Tous les incidents ont été provoqués du côté polonais. En outre, on a tiré sur des avions de transport. Si le Gouvernement polonais déclare ne pas en être responsable, ceci prouve qu'il ne lui est plus possible de contenir ses nationaux.

2° L'Allemagne est, en tout état de cause, résolue à mettre fin à un état de choses à sa frontière orientale qui rappelle la Macédoine, et ceci non seulement dans l'intérêt de la tranquillité et de l'ordre, mais aussi dans l'intérêt de la paix européenne.

3° Le problème de Dantzig et du Corridor doit être résolu. Le Premier ministre britannique a prononcé un discours qui n'est aucunement fait pour amener une modification du point de vue allemand. Ce discours pourrait tout au plus amener une guerre sanglante et à perte de vue entre l'Allemagne et l'Angleterre. Une telle guerre serait plus sanglante que celle de 1914 à 1918. Contrairement à ce qui s'est passé dans la dernière guerre, l'Allemagne ne mènerait pas la guerre sur deux fronts. L'accord avec la Russie ne comporte pas de restrictions et constitue un tournant dans la politique extérieure du Reich pour une durée des plus longues. La Russie et l'Allemagne ne prendront plus sous aucun prétexte les armes l'une contre l'autre. En outre, les arrangements conclus avec la Russie mettent l'Allemagne à l'abri également au point de vue économique, même pour une période de guerre prolongée.

Le Führer a toujours attaché une grande importance à une entente entre l'Allemagne et l'Angleterre. Une guerre entre l'Angleterre et l'Allemagne pourrait tout au plus apporter des avantages à l'Allemagne, mais aucunement à l'Angleterre.

Le Führer déclare que le problème germano-polonais doit être résolu et qu'il le sera. Toutefois, il est disposé et décidé, après la solution de ce problème, de s'adresser encore une fois à l'Angleterre pour lui faire une offre de vaste envergure. Il est l'homme des grandes résolutions et, dans ce cas également, il sera capable d'une grande solution. Il reconnaît la valeur de l'existence de l'Empire britannique et il est prêt à prendre personnellement des engagements pour son maintien et à y employer la force du Reich allemand, si

1° ses exigences coloniales, qui sont limitées et peuvent être discutées pacifiquement, sont remplies et il serait prêt à accepter les délais les plus étendus;

2° si ses engagements envers l'Italie n'en sont pas affectés; en d'autres termes, il ne demande pas à l'Angleterre l'abandon de ses engagements envers la France et ne pourrait, de son côté, s'écarter de ses engagements envers l'Italie.

3° Il désire également souligner la résolution inébranlable de l'Allemagne de ne plus jamais entrer en conflit avec la Russie.

Le Führer est prêt à conclure alors des accords avec l'Angleterre, accords qui, comme il a déjà été souligné, non seulement garantiraient, en tout état de cause, de la part de l'Allemagne, l'existence de l'Empire britannique, mais aussi, si besoin en était, assureraient à l'Empire britannique l'aide allemande partout où une telle aide deviendrait nécessaire. Le Führer serait prêt également à accepter une limitation raisonnable des armements, qui devraient correspondre à la nouvelle situation politique et être économiquement supportables. Enfin, le Führer réitère son assurance qu'il se désintéresse des problèmes de l'ouest et qu'une rectification des frontières à l'ouest n'entre absolument pas en considération; les bastions de l'ouest édifiés au prix de tant de milliards forment la frontière définitive du Reich à l'ouest.

Si le Gouvernement britannique voulait prendre ces idées en considération, il pourrait en résulter un grand bienfait pour l'Allemagne comme pour l'Empire britannique. S'il repousse ces idées, il y aura la guerre. En aucun cas la Grande-Bretagne ne sortira fortifiée de cette lutte; la dernière guerre l'a déjà prouvé.

Le Führer répète qu'il est l'homme des grandes résolutions, qui le lient personnellement, et que c'est là sa dernière proposition. Aussitôt que sera résolue la question germano-polonaise, il adressera une offre au Gouvernement britannique.

9. Lettre du Président du conseil français au Führer, en date du 26 août 1939

Paris, le 26 août 1939

Monsieur le Chancelier,

L'Ambassade de France à Berlin m'a fait part de votre message personnel.

A l'heure où vous évoquez la plus lourde responsabilité que puissent éventuellement assumer deux Chefs de Gouvernement, celle de laisser répandre le sang de deux grands peuples qui n'aspirent qu'à la paix et au travail, je vous dois à vous-même, je dois à nos deux peuples de dire que le sort de la paix est encore dans vos seules mains.

Vous ne pouvez pas douter de mes sentiments envers l'Allemagne ni des sentiments pacifiques de la France envers votre Nation. Aucun Français n'a jamais fait plus que je n'ai fait moi-même pour affermir entre nos deux peuples non seulement la paix mais une sincère collaboration dans leur intérêt propre comme dans celui de l'Europe et du monde.

Sous peine de prêter au peuple français une moins haute notion de l'honneur national que celle que je reconnais moi-même au peuple allemand, vous ne pouvez pas douter non plus de la fidélité de la France à des engagements loyaux envers d'autres Nations, comme la Pologne, qui, j'en ai la certitude, veulent aussi vivre en paix avec l'Allemagne.

Ces deux certitudes se concilient pleinement.

Il n'est rien aujourd'hui qui puisse encore empêcher de résoudre pacifiquement la crise internationale dans l'honneur et la dignité de tous les peuples, si la volonté de paix existe également de toutes parts.

Avec la bonne volonté de la France, j'atteste celle de tous ses alliés. Je me porte personnellement garant des dispositions qu'a toujours présentées la Pologne pour un recours mutuel à des méthodes de libre conciliation, telles qu'elles peuvent se concevoir entre les Gouvernements de deux Nations souveraines. J'ai hautement conscience de pouvoir vous affirmer qu'il n'est pas un seul des griefs invoqués par l'Allemagne contre la Pologne, à propos des affaires de Dantzig, qui ne puisse être soumis à de telles méthodes en vue d'un règlement amiable et équitable.

Je peux aussi attester sur mon honneur qu'il n'est rien dans la claire et loyale solidarité de la France avec la Pologne et ses alliés qui puisse modifier en quelque manière que ce soit les dispositions pacifiques de ma patrie. Cette solidarité ne nous a jamais empêchés et ne nous empêche pas davantage aujourd'hui d'entretenir la Pologne dans ces dispositions pacifiques.

En une heure aussi grave, je crois sincèrement qu'aucun homme de cœur ne pourrait comprendre qu'une guerre de destruction puisse être engagée sans qu'une dernière tentative d'arrangement pacifique ait eu lieu entre l'Allemagne et la Pologne. Votre volonté de paix peut s'y exercer en toute certitude sans déroger en rien aux soucis de l'honneur allemand. Pour moi, chef du Gouvernement français, soucieux de la bonne harmonie entre le peuple français et le peuple allemand, et d'autre part, uni à la Pologne par des liens d'amitié et par la parole donnés, je suis prêt à faire tous les efforts qu'un honnête homme peut accomplir afin d'assurer le succès de cette tentative.

Vous avez été, comme moi-même, un combattant de la dernière guerre. Vous savez, comme moi tout ce que la conscience des peuples garde à jamais d'horreur et de réprobation des désastres de la guerre, quelle qu'en soit l'issue. L'idée même que je puis me faire de votre rôle éminent comme chef du peuple allemand pour le conduire dans les voies de la paix au plein accomplissement de sa mission, dans l'œuvre commune de la civilisation, m'invite à vous demander une réponse à cette proposition. Si le sang français et le sang allemand coulent de nouveau, comme il y a 25 ans, dans une guerre encore plus longue et plus meurtrière, chacun des deux peuples luttera avec la confiance dans sa victoire, mais la victoire la plus certaine sera celle de la destruction et de la barbarie.

Signé: **Daladier**

10. Lettre en réponse du Führer au Président du conseil français, en date du 27 août 1939

(Traduction)

Berlin, le 27 août 1939

Monsieur le Président du conseil,

Je comprends les graves considérations que vous exprimez. Je n'ai jamais oublié, moi non plus, la haute obligation qui incombe à ceux qui président au destin des peuples. Ancien combattant, je connais aussi les horreurs de la guerre. Et c'est parce que je les connais que je me suis loyalement efforcé, pour ma part, de supprimer toutes les matières de conflit entre nos deux peuples. J'ai assuré très ouvertement au peuple français que le retour du territoire de la Sarre en serait la condition. Dès que ce retour a été effectué, j'ai immédiatement et solennellement confirmé que je renonçais à toute autre exigence, de quelque nature qu'elle soit, pouvant toucher la France. Le peuple allemand a approuvé mon attitude. Comme vous avez pu vous en convaincre lors de votre dernier séjour ici, il n'éprouvait et n'éprouve aucun ressentiment, et encore bien moins de haine, contre un ancien et brave adversaire, conscient qu'il est de son propre comportement pendant la guerre. Tout au contraire, l'apaisement à notre frontière occidentale a créé une sympathie croissante, du moins de la part du peuple allemand. Sympathie qui, en de nombreuses occasions, s'est manifestée d'une façon réellement démonstrative. La construction des grandes fortifications à l'ouest, qui a dévoré et dévore encore de nombreux milliards, représente également pour l'Allemagne le témoignage qu'elle accepte et fixe définitivement la frontière du Reich. Le peuple allemand renonce ainsi à deux provinces qui jadis ont appartenu à l'ancien Empire allemand, qui, plus tard, furent reconquises au prix de beaucoup de sang versé et qui, finalement, furent défendues par de plus grands sacrifices encore. Cette renonciation, Votre Excellence me le concédera, n'est pas une attitude de tactique, un simple geste, elle est le fruit d'une décision qui a trouvé dans toutes nos mesures sa logique confirmation. Vous ne pourrez pas m'indiquer un seul cas, M. le Président du conseil, où il ait été porté atteinte, ne fût-ce que par une seule ligne ou par un seul discours, à cette fixation définitive de la frontière allemande à l'ouest. Je croyais avoir, par cette renonciation et par cette attitude, fait disparaître tout sujet de conflit concevable entre nos deux peuples qui pût conduire à une répétition de la tragédie de 1914—1918. Mais cette limitation volontaire des exigences vitales de l'Allemagne à l'ouest ne peut pas être considérée comme une acceptation du dictat de Versailles valable aussi pour tous les autres domaines. Or, j'ai réellement essayé d'année en année d'obtenir par la voie des négociations la révision tout au moins des conditions de ce dictat les plus impossibles et les plus insupportables. Cela fut impossible. Qu'il devait y avoir une révision, beaucoup d'hommes perspicaces de toutes les nations s'en rendaient clairement compte. Quoi que l'on puisse objecter à ma méthode, quoi que l'on croie devoir lui reprocher, il n'est pourtant pas permis d'ignorer ou de contester qu'il m'a été possible de trouver, dans de nombreux cas, sans nouvelle effusion de sang, des solutions satisfaisantes pour l'Allemagne et, qui plus est, de dégager, grâce au procédé employé, les hommes d'Etat d'autres peuples de l'obligation souvent intenable de prendre devant leurs propres peuples la responsabilité de cette révision. Car, quoi qu'il en soit, Votre Excellence devra m'accorder une chose : il fallait que la révision se fasse. Le dictat de Versailles était intolérable. Pas un Français digne de ce nom, vous non plus, M. Daladier, n'aurait agi autrement que moi dans une situation analogue. J'ai donc tenté aussi, dans ce sens, d'effacer de ce monde la mesure la plus déraisonnable du dictat de Versailles. J'ai fait au Gouvernement polonais une offre dont le peuple allemand lui-même s'est effrayé. Personne d'autre que moi ne pouvait oser affronter l'opinion publique avec une offre pareille. Aussi ne pouvait-elle être faite qu'une seule fois. Je suis maintenant profondément convaincu que si en particulier l'Angleterre avait alors, au lieu de déchaîner dans la presse une violente campagne contre l'Allemagne et de lancer le bruit d'une mobilisation allemande, conseillé à la Pologne d'être raisonnable, l'Europe pourrait jouir aujourd'hui et pendant 25 ans de la paix la plus profonde. Mais en agissant comme on l'a fait, on a tout d'abord agité l'opinion publique polonaise en répandant la contre-vérité d'une agression allemande, on a rendu plus difficiles à prendre au Gouvernement polonais les décisions claires et nettes qui s'imposaient et, surtout, par la promesse de garantie qui suivit, on a fait perdre de vue les limites des réalités possibles. Le Gouvernement polonais rejeta les propositions. L'opinion publique polonaise, dans la conviction certaine que l'Angleterre et la France combattraient désormais pour la Pologne, commença à élever des revendications que l'on pourrait caractériser peut-être de folies ridicules si elles n'étaient infiniment dangereuses. Alors débuta un terrorisme sans bornes, oppression physique et économique des Allemands des territoires enlevés eu Reich, Allemands dont le chiffre atteignait

encore plus d'un million et demi. Je ne veux point parler ici des abominations survenues. Mais Dantzig aussi eut de plus en plus conscience, par suite des empiétements continuels commis par les autorités polonaises, qu'elle était apparemment livrée sans défence à l'arbitraire d'un pouvoir étranger au caractère national de la ville et à sa population.

Puis-je maintenant me permettre de vous demander, M. Daladier, comment vous agiriez en tant que Français si, par quelque issue malheureuse d'une lutte courageuse, une de vos provinces se trouvait séparée par un corridor occupé par une puissance étrangère, si une grande ville — disons Marseille — était empêchée de s'affirmer française et si les Français vivant dans ce territoire étaient poursuivis, frappés, maltraités, assassinés bestialement? Vous êtes Français, M. Daladier, et je sais pour cette raison comment vous agiriez. Si vous étiez dans le malheur où nous sommes, comprendriez-vous, M. Daladier, que, sans aucun motif, l'Allemagne voulût s'employer pour que le corridor à travers la France demeure, que les territoires ravis ne dussent jamais revenir à votre pays, que le retour de Marseille à la France fût interdit? Je ne puis, en tout cas, me représenter, M. Daladier, que l'Allemagne combattrait contre vous pour cette raison. J'ai renoncé, nous avons tous renoncé, en effet, à l'Alsace-Lorraine afin d'éviter que, de nouveau, le sang soit répandu. Nous serions encore bien moins diposés à le verser pour perpétuer une injustice qui serait intolérable pour vous et qui, pour nous, ne présenterait aucun intérêt. Tout ce que vous écrivez dans votre lettre, M. Daladier, je le ressens exactement comme vous. Anciens combattants, peut-être pouvons nous le mieux nous entendre dans maint domaine, mais je vous prie de bien comprendre ceci: il est impossible pour une nation qui a le sentiment de l'honneur, de renoncer à presque 2 millions d'hommes et de les voir maltraités à ses propres frontières. J'ai donc posé clairement cette exigence: Dantzig et le Corridor doivent retourner à l'Allemagne. Il faut mettre un terme à une situation à notre frontière orientale, situation qui rappelle celle de la Macédoine. Je ne vois aucun moyen de pouvoir décider à une solution pacifique la Pologne qui se sent inattaquable sous la protection de ses garanties. Je désespérerais cependant de l'avenir honorable de mon peuple si, dans de telles circonstances, nous n'étions pas décidés à résoudre la question d'une manière ou de l'autre. Si le sort obligeait ainsi de nouveau nos deux peuples à combattre l'un contre l'autre, il existerait pourtant une différence dans les motifs. Moi, M. Daladier, je lutte avec mon peuple afin de réparer une injustice, les autres pour la perpétuer. Ceci est d'autant plus tragique que nombre des hommes les plus éminents de votre propre nation ont également reconnu ce qu'il y avait d'insensé dans la solution donnée jadis à cette question, et l'impossibilité qu'il y avait à la maintenir à la longue. Je vois parfaitement les graves conséquences qu'entraîne un tel conflit, mais je crois que c'est la Pologne qui en supporterait les plus graves, car, quelle que soit l'issue d'une guerre au sujet de cette question, l'Etat polonais, tel qu'il est maintenant, serait perdu de toute façon.

Il est très douloureux, non seulement pour vous, M. Daladier, mais aussi pour moi, de songer que nos deux peuples doivent, de ce fait, entrer dans une nouvelle guerre d'extermination. Mais, comme je l'ai déjà dit, je ne vois aucune possibilité, de notre côté, de pouvoir influencer la Pologne dans un sens raisonnable afin de remédier à une situation intolérable pour le peuple allemand et le Reich.

Signé: **Adolf Hitler**

11. Mémorandum du Gouvernement britannique remis au Führer par l'ambassadeur de Grande-Bretagne, le 28 août 1939, le soir à 22 h. 30

(Traduction)

Le Gouvernement de Sa Majesté a reçu le message que lui a fait parvenir Monsieur le Chancelier du Reich par l'intermédiaire de l'ambassadeur de Grande-Bretagne à Berlin et l'a examiné avec tout le soin qu'il mérite.

1° Le Gouvernement de Sa Majesté a pris connaissance du désir exprimé par M. le Chancelier que l'amitié puisse constituer la base des relations entre l'Allemagne et l'Empire britannique: c'est un désir qu'il partage absolument. Il croit également, de même que Monsieur le Chancelier, que l'établissement d'une entente complète et durable entre ces deux nations, si elle était possible, serait pour les deux peuples un bienfait infini.

2° Le message de M. le Chancelier traite deux groupes de questions — celles qui sont actuellement l'objet de différends entre l'Allemagne et la Pologne et celles qui touchent les relations définitives entre l'Allemagne et la Grande-Bretagne. Relativement à ces dernières questions, le Gouvernement de Sa Majesté constate que M. le Chancelier a fait allusion à certaines propositions qu'il serait prêt, sous une condition, à soumettre au Gouvernement britannique en

vue de la conclusion d'une entente générale. Ces propositions sont naturellement rédigées de façon très générale et demanderaient à être précisées, mais le Gouvernement de Sa Majesté est tout à fait disposé à les accepter, avec quelques compléments, comme objet d'entretiens, et il serait prêt, après règlement par voie pacifique des litiges entre l'Allemagne et la Pologne, à entamer aussitôt que possible des conversations à cette fin, avec le désir sincère d'aboutir à une entente.

3° La condition posée par M. le Chancelier est celle d'une solution préalable des différends existants entre l'Allemagne et la Pologne. Le Gouvernement de Sa Majesté est absolument du même avis. Tout dépend, cependant, du genre de la solution et de la méthode employée à l'obtenir. Sur ces points, dont l'importance n'échappera pas à M. le Chancelier, le message se tait, de sorte que le Gouvernement de Sa Majesté se trouve contraint de faire remarquer qu'un accord sur ces deux points est absolument nécessaire pour la réalisation d'un nouveau progrès. Le Gouvernement allemand doit se rendre bien compte que le Gouvernement de Sa Majesté a envers la Pologne des obligations qui le lient et qu'il a l'intention de remplir. Il ne saurait, pour un avantage quelconque offert à la Grande-Bretagne, adhérer à une solution compromettant l'indépendance d'un Etat auquel il a accordé sa garantie.

4° D'après le Gouvernement de Sa Majesté l'on pourrait et l'on devrait obtenir une solution raisonnable des différends entre l'Allemagne et la Pologne par voie de libre accord entre les deux nations sur une base comportant la sauvegarde des intérêts essentiels de la Pologne, et le Gouvernement de Sa Majesté se rappelle que M. le Chancelier a reconnu dans son discours du 28 avril l'importance de ces intérêts pour la Pologne.

Cependant, ainsi que le Premier ministre britannique l'a exprimé dans sa lettre du 22 août à M. le Chancelier, il est, selon le Gouvernement de Sa Majesté, indispensable pour le succès des conversations précédant l'accord, qu'il soit d'avance bien établi que l'accord à conclure sera garanti par d'autres puissances. Le Gouvernement de Sa Majesté serait prêt, si le désir devait en être exprimé, à contribuer à la réalisation efficace de semblable garantie.

D'où il résulte, d'après le Gouvernement de Sa Majesté, qu'il faudrait, pour commencer, que des négociations directes s'engagent entre les Gouvernements allemand et polonais sur une base comprenant les principes ci-dessus mentionnés, à savoir, la sauvegarde des intérêts vitaux de la Pologne et celle de l'accord par une garantie internationale. Le Gouvernement de Sa Majesté a déjà reçu une assurance définitive du Gouvernement polonais aux termes de laquelle ce dernier serait prêt à entrer en pourparlers sur cette base, et le Gouvernement de Sa Majesté espère que le Gouvernement allemand, de son côté, serait également prêt à adhérer à cette procédure.

Si, comme l'espère le Gouvernement de Sa Majesté, les pourparlers de ce genre aboutissaient à un accord, la voie se trouverait libre pour des pourparlers concernant cette entente plus large et plus compréhensive entre la Grande-Bretagne et l'Allemagne, entente que les deux nations s'efforcent de réaliser.

5° Le Gouvernement de Sa Majesté s'accorde à reconnaître avec M. le Chancelier que l'un des plus grands dangers de la situation actuelle entre l'Allemagne et la Pologne réside dans les rapports qui parviennent sur le traitement des minorités. La tension présente, avec les incidents de frontière, les récits de brutalités et la propagande provocante dont elle est accompagnée, constitue un risque permanent pour la paix. Il est manifestement d'extrême urgence que l'on mette immédiatement et énergiquement un terme à tous les incidents de ce genre et que l'on empêche la propagation de bruits sans consistance, pour avoir un répit au cours duquel on pourrait, dans une atmosphère sans provocation, entreprendre, de part et d'autre, un examen approfondi des possibilités de dégager une solution. Le Gouvernement de Sa Majesté est convaincu que les deux Gouvernements ont nettement conscience de cette considération.

6° Le Gouvernement de Sa Majesté a exposé de façon exhaustive quelle était son attitude à l'égard des différends propres à l'Allemagne et à la Pologne. Il compte bien que M. le Chancelier n'estimera pas que, parce que le Gouvernement de Sa Majesté ne prend pas à la légère ses obligations envers la Pologne, il ne s'efforce pas d'employer toute son influence à aboutir à une solution aussi satisfaisante pour l'Allemagne que pour la Pologne.

Il apparaît absolument nécessaire au Gouvernement de Sa Majesté d'arriver à cette solution, cela non seulement pour des motifs en liaison étroite avec elle, mais encore eu égard aux considérations plus générales dont M. le Chancelier a parlé de façon si convaincante.

7° Point n'est besoin de mettre ici en relief les avantages d'une solution pacifique par rapport à une décision de résoudre par les armes les problèmes en question. La lettre que le Premier ministre a adressée le 22 août à M. le Chancelier a clairement exposé les conséquences d'une décision de cette nature, et le Gouvernement de Sa Majesté ne doute pas que M. le Chancelier n'ait aussi nettement envisagé ces conséquences que le Gouvernement de Sa Majesté lui-même.

En prenant connaissance avec intérêt de l'allusion faite par M. le Chancelier dans son message à une limitation des armements, le Gouvernement de Sa Majesté croit que, si l'on peut aboutir à une solution pacifique, l'on sera certainement en droit de compter sur l'appui de l'univers pour des mesures pratiques permettant de passer sûrement et sans heurts de la préparation de la guerre aux manifestations normales d'une activité pacifique.

8° La solution équitable des questions pendantes entre l'Allemagne et la Pologne peut ouvrir la voie à la paix du monde. L'échec d'une solution de ce genre ruinerait l'espoir d'une amélioration des rapports entre l'Allemagne et la Grande-Bretagne, mettrait les deux nations en conflit et pourrait fort bien précipiter dans les affres de la guerre l'humanité entière. Résultat qui serait une catastrophe sans précédent dans l'histoire.

12. Réponse du Führer au Gouvernement britannique remise à l'ambassadeur de Grande-Bretagne le 29 août 1939, l'après-midi à 18 h. 45

(Traduction)

L'ambassadeur de Sa Majesté britannique à Berlin a transmis au Gouvernement de Sa Majesté britannique les suggestions que j'ai cru devoir soumettre, pour

1° exprimer, une fois de plus, la volonté du Gouvernement allemand de s'entendre sincèrement avec l'Angleterre, de collaborer et d'entretenir des relations d'amitié avec elle;

2° de ne laisser aucun doute sur le fait qu'une entente de ce genre ne saurait être achetée au prix d'une renonciation à des intérêts vitaux allemands et encore moins en faisant des sacrifices d'exigences procédant aussi bien du droit général de l'humanité que de la dignité nationale et de l'honneur de notre peuple.

Le Gouvernement allemand a constaté avec satisfaction d'après la teneur de la réponse du Gouvernement britannique et le commentaire verbal de l'ambassadeur de Sa Majesté que le Gouvernement britannique était disposé, lui aussi, à améliorer les rapports anglo-allemands, à les développer et à les compléter dans le sens des suggestions allemandes.

Le Gouvernement britannique est également convaincu que la suppression de la tension germano-polonaise, tension devenue intolérable, est la condition préalable de la réalisation de cet espoir.

Depuis l'automne de l'année passée, et en tout dernier lieu en mars 1939, des propositions verbales et écrites ont été soumises au Gouvernement polonais, propositions qui, eu égard à l'amitié alors existante entre l'Allemagne et la Pologne, étaient de nature à permettre une solution des questions litigieuses acceptable pour les deux parties. Le Gouvernement de Sa Majesté britannique sait que le Gouvernement polonais a cru devoir, en mars de cette année, décliner définitivement ces propositions. Ce refus a été en même temps pour ce Gouvernement un prétexte ou une occasion de prendre des mesures militaires qui, depuis, n'ont cessé d'être développées. Dès le milieu du mois passé l'Etat polonais a, de fait, mobilisé. En liaison avec ces mesures, de nombreux empiétements ont eu lieu dans la Ville Libre de Dantzig de la part des autorités polonaises; des exigences revêtant la forme d'ultimatums plus ou moins menaçants ont été formulées à l'égard de cette ville. Il a été procédé à une fermeture des frontières qui, après avoir eu tout d'abord un caractère douanier, s'est ensuite élargie en revêtant un caractère militaire et en s'étendant au trafic, en vue d'amener la décomposition au point de vue politique et la destruction au point de vue économique de cette collectivité allemande.

A cela s'ajoutent les brutalités révoltantes, barbares, et tous genres de persécutions dont est victime l'importante ethnie allemande de Pologne, sévices qui sont allés jusqu'à l'assassinat de nombreux Allemands vivant dans ce pays ainsi qu'à l'exil à l'intérieur dans les circonstances les plus cruelles. Il y a là un état de choses intolérable pour une grande puissance. Il a contraint l'Allemagne après de longs mois d'attente à faire les démarches nécessaires pour la sauvegarde de ses intérêts légitimes. Et le Gouvernement allemand ne peut que donner au Gouvernement britannique l'assurance la plus formelle qu'il est maintenant impossible de continuer à supporter pareil état de choses ou même tout simplement de le considérer les bras croisés.

La demande du Gouvernement allemand répond, elle, à la pensée de révision du Traité de Versailles reconnue, dès le début, nécessaire dans cette région, pensée comportant le retour de Dantzig et du Corridor à l'Allemagne et la garantie de l'existence de l'ethnie allemande dans le surplus du territoire restant à la Pologne.

Le Gouvernement allemand constate avec satisfaction que le Gouvernement de Sa Majesté britannique est, lui aussi, en principe convaincu que la situation à laquelle nous sommes arrivés doit aboutir à une solution. Il croit devoir, en outre, admettre que le Gouvernement de Sa Majesté britannique ne doute pas qu'il ne s'agisse plus ici d'un état de choses pour la suppression duquel on disposerait de jours, voire de semaines, alors qu'on n'a peut-être plus que quelques heures à disposition. Car, en présence de la désorganisation qui se manifeste en Pologne, il y a lieu de compter à tout instant avec la possibilité de survenue d'actes qu'il serait impossible à l'Allemagne de tolérer.

Si le Gouvernement de Sa Majesté britannique croit encore que ces graves différends soient susceptibles d'être résolus à l'aide de négociations directes, le Gouvernement allemand, lui, ne peut malheureusement plus, de prime abord, partager cette manière de voir. N'a-t-il pas, en effet, tenté de s'engager dans la voie de négociations pacifiques? Mais il n'a pas trouvé l'appui du Gouvernement polonais, repoussé qu'il a été par des mesures militaires brusquement prises dans le sens de l'évolution à laquelle il a déjà été fait allusion.

Le Gouvernement de Sa Majesté britannique insiste sur deux points: à savoir

1° que l'on écarte le plus rapidement possible par des négociations directes le danger imminent d'une déflagration et

2° que l'on accorde les garanties nécessaires à l'existence de l'Etat polonais qui subsistera, garanties internationales de caractère tant économique que politique.

Le Gouvernement allemand se voit amené, à cet égard, à faire la déclaration suivante:

En dépit du scepticisme qu'il éprouve au sujet des perspectives de conversation directe, il n'en accepte pas moins la proposition anglaise et il est disposé à entrer en conversation. Il le fait exclusivement sous l'impression — ainsi qu'il l'a déjà souligné — de la communication écrite du Gouvernement de Sa Majesté britannique d'où il résulte que ce dernier désire également un accord amical prenant pour base les points indiqués à l'ambassadeur Henderson. Le Gouvernement allemand veut, par là, donner au Gouvernement de Sa Majesté britannique ainsi qu'au peuple anglais une preuve de la sincérité de l'intention allemande d'aboutir à une amitié durable avec la Grande-Bretagne.

Il est, toutefois, du devoir du Gouvernement allemand d'attirer l'attention du Gouvernement britannique sur le fait qu'en cas de transformation des conditions territoriales de la Pologne, il ne serait plus en mesure de s'engager ou de prendre part à des garanties sans l'adjonction de l'Union des Soviets.

Par ses propositions le Gouvernement allemand n'a d'ailleurs jamais eu l'intention de porter atteinte à des intérêts d'importance vitale pour la Pologne ou de mettre en question l'existence d'un Etat polonais indépendant. Dans ces conditions, le Gouvernement allemand accepte l'offre du Gouvernement de Sa Majesté britannique de s'entremettre pour l'envoi à Berlin d'une personnalité polonaise munie de pleins pouvoirs. Il compte que cette personnalité arrivera le mercredi, 30 août 1939.

Le Gouvernement allemand préparera immédiatement les propositions d'une solution acceptable pour lui et les tiendra également à la disposition du Gouvernement britannique, si possible, avant l'arrivée du négociateur polonais.

13. Communication téléphonique du chargé d'affaires d'Allemagne à Varsovie au Ministère des affaires étrangères d'Allemagne le 30 août 1939 à 17 h. 30.

(Traduction)

Il y a une heure que la mobilisation générale a été ordonnée en Pologne par voie d'affiches. Le premier jour de la mobilisation a été fixé au 31 août. Doivent se présenter tous les hommes en possession d'un fascicule blanc de mobilisation.

14. Mémorandum du Gouvernement britannique remis au Ministre des affaires étrangères d'Allemagne par l'ambassadeur de Grande-Bretagne le 30 août 1939 à minuit.

(Traduction)

1. Le Gouvernement de Sa Majesté apprécie le fait que le Gouvernement allemand indique très amicalement dans la déclaration que contient sa réponse, son désir d'une entente germano-anglaise, et apprécie également l'indication que cette considération a influencé sa politique.

2. Le Gouvernement de Sa Majesté déclare à nouveau qu'il partage tout à fait le désir d'une amélioration des rapports exprimé par le Gouvernement allemand; il faut cependant tenir compte à ce sujet de ce qu'il ne peut pas, pour l'amour de ces relations, sacrifier les intérêts de ses amis. Il comprend pleinement que le Gouvernement allemand ne saurait sacrifier des intérêts vitaux de l'Allemagne, mais le Gouvernement polonais se trouve dans la même situation, et le Gouvernement de Sa Majesté croit que les intérêts vitaux des deux pays ne sont pas incompatibles.

3. Le Gouvernement de Sa Majesté prend acte de ce que le Gouvernement allemand accepte la proposition britannique et est prêt à procéder à un échange de vues direct avec le Gouvernement polonais.

4. Le Gouvernement de Sa Majesté croit pouvoir conclure que le Gouvernement allemand accepte en principe la condition que tout règlement devrait dépendre d'une garantie internationale. La question de savoir qui doit participer à une telle garantie serait à discuter ultérieurement, et le Gouvernement de Sa Majesté espère que, pour éviter une perte de temps, le Gouvernement allemand entreprendra aussitôt des démarches pour obtenir l'assentiment de l'Union des Républiques Socialistes Soviétiques dont le Gouvernement de Sa Majesté a toujours prévu la participation à la garantie.

5. Le Gouvernement de Sa Majesté prend acte également de ce que le Gouvernement allemand reconnaît le point de vue du Gouvernement britannique quant aux intérêts vitaux et à l'indépendance de la Pologne.

6. En ce qui concerne les revendications spéciales que le Gouvernement allemand annonce dans un alinéa précédent de sa réponse, le Gouvernement de Sa Majesté doit faire des réserves expresses. Il croit comprendre que le Gouvernement allemand élabore actuellement des propositions pour une solution. Sans aucun doute, ces propositions seront examinées avec le plus grand soin pendant l'échange de vues. On pourra décider ensuite dans quelle mesure ces dernières seront conciliables avec les conditions essentielles que le Gouvernement de Sa Majesté a fait connaître, et que le Gouvernement allemand s'est déclaré disposé à accepter.

7. Le Gouvernement de Sa Majesté va immédiatement faire connaître au Gouvernement polonais la réponse du Gouvernement allemand. La méthode de la prise de contact et les arrangements pour un échange de vues doivent être naturellement convenus en toute hâte entre les Gouvernements allemand et polonais. Le Gouvernement de Sa Majesté est cependant d'avis qu'il serait impraticable d'établir dès aujourd'hui cette prise de contact.

8. Le Gouvernement de Sa Majesté reconnaît bien qu'il est nécessaire de se hâter pour entamer les pourparlers et partage les craintes de Monsieur le Chancelier du fait de la proximité de deux armées mobilisées qui se trouvent face à face. Il recommande instamment que les deux parties s'engagent à ce qu'aucun mouvement militaire agressif n'ait lieu au cours des pourparlers. Le Gouvernement de Sa Majesté compte fermement qu'il pourrait obtenir un tel engagement de la part du Gouvernement polonais si le Gouvernement allemand voulait donner une assurance similaire.

9. Le Gouvernement de Sa Majesté propose en outre qu'un *modus vivendi* soit établi provisoirement pour Dantzig afin d'éviter des incidents qui risqueraient d'aggraver encore les relations germano-polonaises.

Berlin, le 30 août 1939.

15. Communication allemande officielle du 31 août 1939 à 21 h, contenant une proposition de règlement du probleme de Dantzig et du Corridor ainsi que de la question germano-polonaise des minorités

(Traduction)

Dans sa note du 28 août 1939, le Gouvernement royal britannique a déclaré au Gouvernement allemand, qu'il était prêt à offrir sa médiation pour des négociations directes entre l'Allemagne et la Pologne sur les problemes litigieux. Il n'a laissé à ce sujet aucun doute sur le fait qu'il est, lui aussi, vu les incidents continuels et la tension européenne générale, conscient de l'urgence de cette démarche.

Dans sa note en réponse du 29 août 1939, le Gouvernement allemand s'est déclaré prêt, (malgré son scepticisme quant à la volonté du Gouvernement polonais d'aboutir vraiment à une entente), à accepter, dans l'intérêt de la paix, la médiation, respectivement les suggestions anglaises. Il a, tout en tenant compte de l'ensemble des circonstances actuelles, estimé nécessaire de rappeler dans sa note ci-dessus indiquée que si l'on veut vraiment éviter le danger d'une catastrophe, il faut agir vite et sans retard. C'est dans cet esprit qu'il s'est déclaré prêt à recevoir jusqu'au 30 août 1939 au soir un représentant du Gouvernement polonais, à la condition que celui-ci soit réellement muni de pleins pouvoirs non seulement pour discuter, mais aussi pour mener et conclure des négociations.

Le Gouvernement allemand a, en outre, laissé entrevoir qu'il croyait pouvoir, jusqu'à l'arrivée à Berlin de ce négociateur polonais, faire connaître également au Gouvernement britannique les bases de l'offre d'entente.

Au lieu d'une déclaration annonçant l'arrivée d'une personnalité polonaise autorisée le Gouvernement allemand reçut comme réponse à ses bonnes dispositions à s'entendre, tout d'abord, la nouvelle de la mobilisation polonaise et, seulement le 30 août 1939 vers minuit, une assurance de bonne disposition du Gouvernement britannique à promouvoir l'ouverture des négociations, assurance rédigée de façon plutôt générale.

Bien que, du fait de la carence du négociateur polonais attendu par le Gouvernement allemand, la condition préliminaire pour que l'on fût tenu de faire connaître encore au Gouvernement britannique le point de vue du Gouvernement allemand relativement à des bases éventuelles de pourparlers, fit défaut — étant donné que c'était le Gouvernement britannique lui-même qui avait insisté en faveur de négociations directes entre l'Allemagne et la Pologne — le Ministre des affaires étrangères d'Allemagne, M. von Ribbentrop, informa l'ambassadeur de Grande-Bretagne à l'occasion de la remise de la dernière note anglaise, de la teneur exacte des propositions allemandes prévues comme base de négociations pour le cas de l'arrivée du plénipotentiaire polonais.

Le Gouvernement allemand croyait dans ces circonstances être en droit de s'attendre à ce que l'on procédât tout au moins alors à la nomination immédiate d'une personnalité polonaise. Car, on ne saurait vraiment demander au Gouvernement de l'Allemagne non seulement de souligner continuellement son bon vouloir à entamer des négociations de ce genre, mais encore de les attendre en quelque sorte en séance et d'être amusé en même temps du côté polonais par des faux-fuyants insignifiants et des déclarations sans portée.

Il résulte de nouveau d'une démarche faite entretemps par l'ambassadeur de Pologne que, lui aussi, n'a pas les pouvoirs nécessaires pour entrer dans une discussion, quelle qu'elle soit, et encore moins pour négocier.

De sorte que le Führer et le Gouvernement allemand ont depuis deux jours vainement attendu l'arrivée d'un négociateur polonais dûment qualifié.

Dans ces conditions, le Gouvernement allemand considère, cette fois encore, ses propositions comme pratiquement repoussées, alors qu'il est d'avis que celles-ci dans la forme de leur communication également au Gouvernement anglais, étaient plus que loyales et honnêtes et auraient été exécutables.

Le Gouvernement allemand estime qu'il est indiqué de porter à la connaissance de l'opinion publique ces bases de négociations communiquées à l'ambassadeur britannique par M. von Ribbentrop, Ministre des affaires étrangères d'Allemagne.

Proposition de règlement du problème de Dantzig et du Corridor ainsi que de la question germano-polonaise des minorités

La situation qui s'est créée entre l'Allemagne et la Pologne est actuellement telle que tout nouvel incident peut amener une conflagration entre les deux forces militaires qui ont occupé leurs positions. Toute solution pacifique doit être de telle nature que les événements qui sont à l'origine d'une telle situation ne puissent se renouveler à la prochaine occasion, et que non seulement l'Est de l'Europe, mais aussi d'autres contrées ne puissent se trouver ainsi de nouveau exposées à la même tension.

Les causes de ce développement résident

1° dans l'impossible tracé de frontière tel qu'il a été établi par le «dictat» de Versailles;

2° dans l'impossible traitement de la minorité dans les territoires enlevés à l'Allemagne.

Le Gouvernement allemand part donc, dans ses propositions, de l'idée de trouver une solution définitive qui mette fin à l'impossible situation résultant du tracé de frontière, assure aux deux parties leurs voies de communication d'importance vitale, élimine autant que possible le problème des minorités et, dans la mesure où cela n'est pas possible, rende supportable le sort des minorités par une sûre garantie de leurs droits.

Le Gouvernement allemand est convaincu qu'il est, à cet égard, indispensable de dévoiler les dommages économiques et physiques qui se sont produits depuis 1918 et de les réparer intégralement. Il considère naturellement cette obligation comme liant également les deux parties.

De ces considérations découlent les propositions pratiques suivantes:

1° La Ville Libre de Dantzig, vu son caractère purement allemand et la volonté unanime de sa population, fait immédiatement retour à l'Allemagne.

2° Le territoire appelé Corridor, qui se poursuit de la Baltique jusqu'à la ligne de Marienwerder–Graudenz–Kulm–Bromberg (y compris ces villes) et, vers l'ouest, dans la direction de Schönlanke, décidera lui-même de son appartenance à l'Allemagne ou à la Pologne.

3° A cet effet, ce territoire procédera à un plébiscite. Auront droit de vote tous les Allemands qui étaient domiciliés dans ce territoire au 1er janvier 1918, ou qui y sont nés jusqu'à cette date, ainsi que tous les Polonais, Cassubes etc. qui étaient domiciliés à cette date dans ce territoire ou y étaient nés jusqu'à cette date. Les Allemands chassés de ce territoire y retourneront pour exercer leur droit de vote. Afin de garantir l'objectivité du plébiscite, et d'assurer les amples travaux préparatoires nécessaires, le territoire mentionné sera soumis, comme ce fut le cas pour le territoire de la Sarre, à une Commission internationale à former immédiatement, qui se composera des quatre grandes Puissances: Italie, Union soviétique, France, Angleterre. Cette Commission exercera tous les droits de souveraineté dans ce territoire. A cet effet, ce territoire sera évacué, dans un délai à convenir et qui serait des plus brefs, par tout le personnel militaire polonais, par la police polonaise et les autorités polonaises.

4° Reste excepté de ce territoire le port polonais de Gdingen, qui est, en principe, territoire de souveraineté polonaise, pour autant qu'il se borne territorialement à l'habitat de l'ethnie polonaise y établie.

Les frontières précises de ce port polonais seraient à fixer entre l'Allemagne et la Pologne, et, si besoin en est, à déterminer par un tribunal arbitral international.

5° Afin d'assurer le temps nécessaire aux amples travaux qui devront être exécutés pour garantir un plébiscite équitable, il est entendu que ce plébiscite n'aura pas lieu avant 12 mois.

6° Afin de garantir, sans restriction, durant cette période, à l'Allemagne ses communications avec la Prusse Orientale et, à la Pologne, son accès à la mer, seront déterminées des routes et des lignes de chemin de fer rendant possible le libre transit. Seules seront perçues les taxes qui sont nécessaires pour l'entretien des voies de communication et pour l'exécution des transports.

7° La question de ressortissance du territoire sera décidée à la simple majorité des voix émises.

8° Afin de garantir, après l'exécution du plébiscite — quelle qu'en soit l'issue — la sécurité du libre trafic entre l'Allemagne et sa province de Dantzig-Prusse Orientale, et à la Pologne sa communication avec la mer, il sera donné à l'Allemagne, si le territoire plébiscitaire échoit à la Pologne, une zone de trafic exterritoriale, à peu près en direction de Bütow-Dantzig, respectivement Dirschau, afin d'y construire une autostrade ainsi qu'une ligne de chemin de fer à 4 voies. L'autostrade et la voie ferrée seront construites de telle sorte qu'elles ne

toucheront pas les routes de communication polonaises, c'est-à-dire qu'elles passeront au-dessus ou au-dessous de ces dernières. Cette zone aura une largeur d'un kilomètre et sera placée sous la souveraineté de l'Allemagne.

Si le plébiscite est favorable à l'Allemagne, la Pologne obtiendra, pour son trafic libre et illimité avec son port de Gdingen, les mêmes droits à une communication, également exterritoriale, par route respectivement par voie ferrée, telle qu'elle serait accordée à l'Allemagne.

9° Si le Corridor retourne à l'Allemagne, celle-ci se déclare prête à procéder à un échange de population avec la Pologne dans la mesure où le Corridor s'y prête.

10° Les droits spéciaux que la Pologne désirerait posséder dans le port de Dantzig seraient négociés sur la base de la parité en échange de droits égaux en faveur de l'Allemagne dans le port de Gdingen.

11° Afin de faire cesser, dans cette région, de part et d'autre, tout sentiment de menace, Dantzig et Gdingen revêtiraient le caractère de villes exclusivement commerciales, c'est à-dire dépourvues de toute installation et fortification militaires.

12° La presqu'île de Hela, qui, suivant le résultat du plébiscite, reviendrait, soit à la Pologne, soit à l'Allemagne, devrait, en tout cas, être également démilitarisée.

13° Comme le Gouvernement allemand a les plus graves griefs à formuler contre le traitement des minorités par la Pologne, et que le Gouvernement polonais, de son côté, croit également devoir formuler des griefs contre l'Allemagne, les deux parties se déclarent d'accord pour soumettre ces plaintes à une commission d'enquête internationale chargée d'examiner toutes les plaintes ayant trait à des dommages économiques et physiques ainsi qu'à d'autres actes de terrorisme.

L'Allemagne et la Pologne s'engagent à réparer tous les dommages économiques et autres infligés depuis 1918 aux minorités des deux pays, respectivement à annuler toutes les expropriations ou à dédommager complètement les personnes lésées par ces expropriations ou par d'autres atteintes portées à leur vie économique.

14° Pour ôter aux Allemands restant en Pologne ainsi qu'aux Polonais restant en Allemagne le sentiment d'être privés de la protection du Droit international et leur donner avant tout la garantie qu'ils ne pourront pas être astreints à des actions ou à des services incompatibles avec leur sentiment national, l'Allemagne et la Pologne conviennent de garantir les droits de leurs minorités respectives par des conventions obligatoires des plus compréhensives assurant à ces minorités le maintien, le libre développement et l'activité de leur vie ethnique, et de leur permettre en particulier de constituer l'organisation qu'ils considèrent comme nécessaire à cet effet. Les deux parties s'engagent à ne pas appeler au service militaire les membres de la minorité.

15° Dans le cas d'un accord sur la base de ces propositions, l'Allemagne et la Pologne se déclarent prêtes à ordonner et exécuter immédiatement la démobilisation de leurs forces armées.

16° Les mesures ultérieures nécessaires pour accélérer la conclusion des arrangements susdits seront convenues en commun par l'Allemagne et la Pologne.

16. Information radio-diffusée par le poste de Varsovie le 31 août 1939, le soir à 23 heures

(Traduction)

Le communiqué officiel allemand qui a été publié aujourd'hui a nettement dévoilé les buts et intentions de la politique allemande. Il prouve les intentions manifestes d'agression de l'Allemagne à l'égard de la Pologne. Les conditions sous lesquelles le IIIe Reich est prêt à négocier avec la Pologne sont: le retour immédiat de Dantzig au Reich, l'organisation d'un plébiscite en Pomérellie, Bromberg et Graudenz comprises, tous les Allemands émigrés de cette région depuis 1918 pour quelque motif que ce soit devant participer au vote. Les troupes et la police polonaises devraient évacuer la Pomérellie, les polices anglaise, française, italienne et soviétique assumant l'autorité. Le plébiscite aurait lieu au bout de 12 mois: il s'étendrait également à la presqu'île de Hela. Gdingen, étant ville polonaise, n'y serait pas comprise. Quelle que soit l'issue du plébiscite, l'on construirait une route exterritoriale d'un kilomètre de large . . .

L'agence allemande fait connaître que le délai d'acceptation de ces conditions a expiré hier. L'Allemagne a vainement attendu un représentant de la Pologne dont la réponse a consisté dans les dispositions militaires du Gouvernement polonais.

Il n'y a plus de mots qui puissent déguiser désormais les projets d'agression des Huns modernes. L'Allemagne veut dominer l'Europe et avec un cynisme sans précédent passe outre aux droits des peuples. Cette proposition impudente montre nettement combien les mesures militaires du Gouvernement polonais étaient nécessaires.

17. Discours prononcé par le Führer le 1er septembre 1939 devant le Reichstag assemblé

(Traduction)

Députés, hommes du Reichstag allemand,

Depuis des mois, nous souffrons tous du tourment résultant d'un problème qui nous a été imposé jadis par le «dictat» de Versailles et qui était devenu intolérable par les excès dans lesquels il avait dégénéré.

Dantzig était et est encore une ville allemande!

Le Corridor était et est encore allemand!

Tous ces territoires doivent leur mise en valeur culturelle exclusivement au peuple allemand, sans lequel la plus profonde barbarie régnerait dans ces régions de l'Est.

Dantzig a été séparé de nous! Le Corridor a été annexé par la Pologne! Les minorités allemandes qui vivent là-bas sont maltraitées de la façon la plus cruelle! Plus d'un million d'hommes de sang allemand ont dû, déjà dans les années 1919/1920, quitter leur pays natal!

Comme toujours je me suis efforcé, à cet égard aussi, d'amener, par la voie de propositions pacifiques de révision, une modification de cet intolérable état de choses. C'est un mensonge qu'on profère en certains endroits du monde, lorsqu'on affirme que nous ne cherchons à réaliser toutes nos révisions que par la force. Pendant quinze ans, avant l'accession du national-socialisme au pouvoir, on avait eu l'occasion de réaliser les révisions par la voie de l'entente la plus pacifique. On ne l'a pas fait! Dans chaque cas particulier, j'ai formulé par la suite, de ma propre initiative, non pas une fois, mais en des occasions réitérées, des propositions tendant à reviser ces situations intolérables. Toutes ces propositions, comme vous le savez, ont été rejetées. Inutile de les énumérer par le détail: les propositions tendant à la limitation des armements, voire même — si nécessité en était — à la suppression des armements, les propositions tendant à apporter des restrictions à la conduite de la guerre, enfin les propositions visant à éliminer les méthodes de la conduite moderne de la guerre, qui sont, à mes yeux, difficilement compatibles avec le droit des gens. Vous connaissez les propositions que j'ai faites relativement à la nécessité de rétablir la souveraineté allemande sur les territoires allemands du Reich, les efforts infinis que j'ai tentés pour arriver à une entente pacifique concernant le problème de l'Autriche et, plus tard, concernant le problème des Sudètes, de la Bohême et de la Moravie. Tout cela a été vain!

Mais il y a une chose impossible: c'est d'exiger qu'une situation intolérable soit aplanie par la voie d'une révision pacifique et de refuser ensuite, en tout état de cause, toute révision pacifique.

Il est également impossible d'affirmer que celui qui, dans une telle situation, se décide ensuite à entreprendre, de sa propre initiative, ces révisions, viole une loi. Le «dictat» de Versailles, pour nous Allemands, n'est pas une loi! — Il n'est pas admissible d'extorquer à quelqu'un une signature en lui mettant le pistolet sur la gorge et en menaçant d'affamer des millions d'hommes et, ensuite, de proclamer que le document revêtu de cette signature extorquée constitue une loi solennelle!

J'ai donc, également dans le cas de Dantzig et du Corridor, cherché à résoudre les problèmes au moyen de propositions pacifiques, par la voie de la discussion. Or, ces problèmes devaient être résolus: cela était absolument clair! Que la date de cette solution soit peut-être sans intérêt pour les Etats occidentaux, cela se conçoit. Mais pour nous cette date n'est pas indifférente. Surtout, elle n'était et ne pouvait être indifférente pour les victimes qui souffraient.

Au cours de pourparlers avec des hommes d'Etat polonais, j'ai discuté les idées que vous m'avez entendu développer dans mon dernier discours du Reichstag. Personne ne peut prétendre que ce soit là un procédé inconvenant ou une pression inconvenante. J'ai fait ensuite formuler les propositions allemandes et, il me faut encore le répéter, il n'y a rien de plus loyal, de plus modeste que les propositions que j'ai présentées. Je désire maintenant dire ceci à la face du monde: moi seul étais en mesure de faire de telles propositions. Je sais parfaitement, en effet,

que je me suis mis alors en opposition avec ce que pensaient des millions d'Allemands. Ces propositions ont été repoussées! Et non seulement cela. On y a répondu par des mobilisations, par un renforcement du terrorisme, par une pression accrue sur l'élément allemand dans ces contrées, par une lutte économique, politique, et, dans ces dernières semaines enfin, également militaire et portant sur la technique des communications, de manière à couper lentement, mais entièrement de ses bases la Ville Libre de Dantzig. C'est la Pologne qui a déchaîné la lutte contre la Ville Libre de Dantzig. C'est elle qui n'était pas disposée à résoudre la question du Corridor d'une façon en quelque sorte équitable et tenant compte des justes intérêts des deux parties. La Pologne enfin n'a jamais songé à remplir ses obligations envers les minorités.

Il me faut constater ici que l'Allemagne, elle, a rempli ces engagements! Les minorités qui vivent dans le Reich allemand ne sont pas persécutées. Qu'un Français se lève et dise que, par exemple, dans le territoire de la Sarre, les Français qui y vivent sont opprimés, tourmentés et dépouillés de leurs droits. Personne ne pourra prétendre pareille chose!

Quatre mois durant j'ai assisté avec calme à ce développement, mais non sans faire entendre de façon réitérée mes avertissements. Ces avertissements, je les ai encore accentués ces derniers temps. J'ai fait savoir à l'ambassadeur de Pologne, il y a maintenant déjà plus de trois semaines, que si la Pologne continuait à envoyer des notes d'ultimatum à Dantzig, si elle continuait à prendre des mesures d'oppression contre l'élément allemand, ou si elle essayait, au moyen de mesures de politique douanière, d'anéantir économiquement Dantzig, alors l'Allemagne ne pourrait rester plus longtemps inactive.

Je n'ai laissé aucun doute qu'à cet égard l'Allemagne d'aujourd'hui ne doit pas être confondue avec l'Allemagne telle qu'elle était avant nous.

On a essayé d'excuser les mesures prises contre l'élément allemand en déclarant qu'il s'était rendu coupable de provocations. Je ne sais en quoi ont bien pu consister les «provocations» des enfants ou des femmes que l'on a maltraités et emprisonnés, ou les «provocations» de ceux que l'on a torturés de la façon de la plus bestiale, la plus sadique, et que, finalement, on a tués.

Mais ce que je sais, c'est qu'une grande puissance qui a de l'honneur ne peut à la longue contempler avec calme une telle situation. J'ai tenté cependant un dernier effort. Bien que je fusse intimement convaincu que le Gouvernement polonais, peut-être parce qu'il se trouve sous la dépendance d'une sauvage soldatesque maintenant déchaînée, ne songe pas sérieusement à une véritable entente, j'ai accepté une proposition de médiation du Gouvernement britannique. Il avait proposé de ne pas mener lui-même les pourparlers, mais assurait qu'il établirait une relation directe entre la Pologne et l'Allemagne, afin que les pourparlers pussent encore reprendre.

Je dois constater ici que j'ai accepté cette proposition. J'ai élaboré pour ces pourparlers les bases que vous connaissez. Puis, pendant deux journées entières, je suis resté là, avec mon gouvernement, à attendre que le Gouvernement polonais veuille bien enfin, oui ou non, nous envoyer un délégué muni de pleins pouvoirs.

Jusqu'à hier soir, il ne nous avait pas envoyé ce délégué, mais il a fait connaître par son ambassadeur qu'il examinait pour le moment la question de savoir si et dans quelle mesure il était en état d'envisager les propositions anglaises; il communiquerait alors sa décision à l'Angleterre.

Messieurs les Députés, si l'on pouvait exiger chose pareille du Reich allemand et du Chef de l'Etat et si le Reich allemand et son Chef d'Etat supportaient un tel procédé, alors la nation allemande aurait mérité de disparaître de la scène politique.

Mon amour de la paix, mon infinie patience, ne doivent pas être pris pour de la faiblesse, voire de la lâcheté. J'ai donc fait savoir hier soir au Gouvernement britannique que dans ces circonstances, je ne puis trouver, du côté du Gouvernement Polonais, aucune inclination à engager réellement une conversation sérieuse avec nous.

Ainsi, ces propositions de médiation ont échoué; en effet, en réponse à cette proposition de médiation étaient survenues entre temps: premièrement la mobilisation générale de la Pologne, et, deuxièmement de nouvelles et graves atrocités. Ces faits se sont reproduits cette nuit. Alors que récemment 21 incidents de frontière avaient été enregistrés au cours d'une seule nuit, il y en a eu 14 la nuit dernière, dont trois très graves.

Je me suis donc décidé à parler avec la Pologne le même langage qu'elle emploie depuis des mois avec nous.

Si des hommes d'Etat de l'Ouest déclarent que cela touche à leurs intérêts, je ne puis que regretter une telle déclaration; mais elle ne saurait me faire hésiter une seconde dans l'accomplissement de mon devoir. J'ai donné l'assurance solennelle et je répète ici que nous

ne demandons rien et ne demanderons jamais rien à ces Etats occidentaux. J'ai donné l'assurance que la frontière entre la France et l'Allemagne est définitive. Je n'ai cessé d'offrir à l'Angleterre une amitié et, s'il le fallait, la plus étroite coopération. Mais l'amour ne peut pas être offert par une seule des parties; il doit trouver sa réciproque de l'autre côté. L'Allemagne n'a aucun intérêt à l'Ouest. Notre ligne fortifiée de l'ouest constitue aussi pour tous les temps la frontière du Reich. Nous n'avons pas non plus de visées pour l'avenir, et cette attitude du Reich ne changera plus.

Une partie des autres Etats européens comprennent notre conduite. Mes remerciements vont ici avant tout à l'Italie qui nous a soutenus pendant toute cette période. Mais vous comprendrez aussi que nous ne voulons faire appel à aucune aide étrangère pour mener à bien ce combat. Nous accomplirons cette tâche nous-mêmes.

Les Etats neutres nous ont donné l'assurance de leur neutralité, tout comme nous leur avions déjà garanti leur neutralité propre. Nous considérons cette assurance comme sacrée, et aussi longtemps qu'aucun autre ne violera leur neutralité, nous la respecterons aussi scrupuleusement. Car, que pourrions-nous leur demander ou exiger d'eux?

Je suis heureux de pouvoir vous communiquer d'ici un événement remarquable. Vous savez que la Russie et l'Allemagne sont gouvernées par deux doctrines différentes. Il y avait seulement une question qui devait être tirée au clair: l'Allemagne n'a pas l'intention d'exporter sa doctrine et dès l'instant que la Russie n'a pas l'intention d'exporter la sienne en Allemagne, je ne vois plus aucune raison pour nous de nous opposer encore l'une à l'autre en quoi que ce soit. Nous savons toutes deux à quoi nous en tenir à ce sujet: toute lutte entre nos deux peuples ne serait utile qu'à d'autres. C'est pourquoi nous avons résolu de conclure un pacte, qui exclut pour toujours entre nous tout recours à la force, qui nous oblige à nous consulter sur certaines questions européennes, qui rend possible une collaboration économique, et assure avant tout que les forces de ces deux grands Etats ne s'usent pas dans une opposition réciproque. Toute tentative de la part des puissances de l'Ouest pour changer quoi que ce soit, à cet égard, est vouée à l'échec! Je tiens à en donner l'assurance ici: cette décision politique marque un changement énorme pour l'avenir, et elle est définitive!

Je crois que tout le peuple allemand approuvera cette attitude politique! La Russie et l'Allemagne ont lutté l'une contre l'autre pendant la Grande Guerre et, en fin de compte, elles en ont été toutes deux les victimes. Cela ne doit pas se reproduire et cela ne se reproduira pas! Le pacte de non-agression et de consultation qui est entré en vigueur le jour même de sa signature a reçu hier la ratification suprême à Moscou et aussi à Berlin. Ce pacte a été applaudi à Moscou tout comme vous l'applaudissez ici.

Le discours prononcé par le Commissaire russe aux affaires étrangères, Molotov, je puis y souscrire mot par mot.

Voici nos buts!

Je suis décidé: à résoudre, premièrement, la question de Dantzig, deuxièmement, la question du Corridor et, troisièmement, à faire en sorte qu'il intervienne dans les rapports de l'Allemagne et de la Pologne un changement qui garantisse une vie commune pacifique!

A ce sujet, je suis résolu à combattre, ou bien jusqu'à ce que le gouvernement polonais actuel soit enclin à réaliser ce changement, ou bien jusqu'à ce qu'un autre gouvernement polonais y soit disposé!

Je veux éloigner des frontières allemandes l'élément d'insécurité, l'atmosphère d'une situation analogue à une éternelle guerre civile.

Je veux faire en sorte que règne à notre frontière de l'Est la même paix qu'à nos autres frontières.

Je veux, à ce sujet, procéder aux actions nécessaires, de telle sorte qu'elles ne contredisent pas les propositions que je vous ai fait connaître, Messieurs les députés, ici-même, au Reichstag, propositions portées à la connaissance du reste du monde:

c'est-à-dire, je ne veux pas mener la lutte contre des femmes et des enfants! J'ai donné à mon aviation l'ordre de borner ses attaques aux objectifs militaires. Mais si l'adversaire croit pouvoir tirer de cette promesse un blanc-seing pour lutter librement de son côté avec des méthodes inverses, il recevra alors une réponse qui le pétrifiera.

Cette nuit, pour la première fois, la Pologne a fait tirer sur notre territoire national par des soldats de son armée régulière. Depuis 5 h 45, on répond maintenant à leur feu! Et dès à présent on rendra bombe pour bombe!

Celui qui aura recours aux gaz de combat sera combattu par les gaz. Celui qui se soustrait de lui-même aux règles d'une guerre menée avec humanité ne doit pas s'attendre à ce que nous ne fassions pas appel au même moyen.

Je mènerai cette lutte, contre qui que ce soit, jusqu'à ce que la sécurité du Reich et ses droits soient garantis!

J'ai travaillé pendant plus de six ans à reconstituer l'armée allemande. Au cours de cette période, nous avons dépensé plus de 90 milliards pour la reconstitution de notre force armée. Elle est aujourd'hui la mieux équipée du monde et dépasse de beaucoup toute comparaison avec celle de 1914!

Ma confiance en elle est inébranlable!

Si j'ai maintenant lancé un appel à cette force armée, si j'exige des sacrifices du peuple allemand, et, s'il est nécessaire, tous les sacrifices indispensables, j'en ai le droit, car je suis prêt aujourd'hui, aussi bien que je l'étais autrefois, à faire moi-même tous les sacrifices personnels.

Je n'exige d'aucun homme allemand autre chose que ce que j'ai été prêt à faire moi-même pendant quatre ans!

Il ne doit y avoir pour les Allemands aucune privation que je n'accepte moi-même immédiatement!

Toute ma vie appartient dès maintenant plus que jamais à mon peuple! Je ne veux plus être autre chose que le premier soldat du Reich allemand!

J'ai ainsi repris la tenue qui m'était la plus chère et la plus sacrée. Je ne la quitterai qu'après la victoire ou bien — je ne verrai pas cette fin!

S'il devait m'arriver quelque chose au cours de cette lutte, mon premier successeur serait alors mon camarade Goering.

S'il devait arriver quelque chose au camarade Goering, son successeur serait le camarade Hess.

Vous leur devriez, comme Führer, la même fidélité, la même obéissance aveugle qu'à moi.

Pour le cas où quelque chose arriverait également à notre camarade Hess, je convoquerai par une loi le Sénat qui aurait alors à élire le plus digne, c'est-à-dire, le plus brave de ses membres.

National-socialiste, et soldat allemand, j'entre dans cette lutte avec un cœur énergique. Ma vie entière n'a été qu'un seul et unique combat pour mon peuple, pour son redressement, pour l'Allemagne et toute cette lutte s'est poursuivie sous une seule dévise qui est: la foi dans ce peuple.

Il y a un mot que je n'ai jamais connu, c'est celui de capitulation.

Mais si quelqu'un pense que nous allons peut-être vers des temps difficiles, je le prierai de songer que jadis un roi de Prusse, avec un Etat ridiculement petit, a fait face à une des plus grandes coalitions, et que, dans trois luttes, il a tout de même fini par vaincre, parce qu'il avait ce cœur énergique et rempli de foi dont nous avons actuellement besoin nous aussi.

Mais je déclare affirmer au monde ceci: il n'y aura jamais plus dans l'histoire allemande de Novembre 1918.

De même que je suis prêt à donner à tout moment ma vie pour mon peuple et pour l'Allemagne, je demande à tous les autres qu'ils fassent de même.

Mais celui qui croit pouvoir s'opposer directement ou indirectement à cette exigence nationale tombera.

Les traîtres n'ont rien à voir avec nous.

En cela nous proclamons seulement notre vieux principe qu'il est parfaitement sans importance que nous vivions, mais qu'il est nécessaire que notre peuple, que l'Allemagne, vivent.

J'attends de vous, en votre qualité de représentants du Reich, que vous remplissiez maintenant votre devoir à tous les postes que vous occupez.

Vous devez être les porte-drapeaux de la résistance, coûte que coûte. Que personne ne vienne m'annoncer que dans sa région, dans son arrondissement, dans son groupe ou dans sa cellule l'état d'esprit pourrait être mauvais. C'est vous qui êtes responsables de cet état d'esprit. Moi, je suis responsable de l'état d'esprit du peuple allemand, vous, vous êtes responsables de l'état l'esprit dans vos régions, dans vos arrondissements. Nul n'a le droit de rejeter cette responsabilité. Le sacrifice qui est exigé de nous n'est pas plus grand que le sacrifice que de nombreuses générations ont consenti. Tous ces hommes qui, avant nous, ont dû, pour l'Allemagne, entrer dans la voie la plus amère et la plus dure, n'ont rien fait d'autre que ce que nous devons faire; leur sacrifice n'était ni plus simple, ni moins douloureux, ni donc moins pénible que ne le sera le sacrifice exigé de nous.

J'attends également de la femme allemande qu'avec une discipline de fer elle se range de façon exemplaire dans cette grande communauté de combat.

La jeunesse allemande, de son côté, accomplira également d'un cœur rayonnant tout ce que la nation, tout ce que l'Etat national-socialiste attendent et exigent d'elle.

Si nous formons cette communauté, étroitement unis, décidés à tout, résolus à ne jamais capituler, alors notre volonté maîtrisera toute détresse.

Je termine par cette déclaration que j'ai faite jadis lorsque j'ai commencé la lutte pour la conquête du pouvoir dans le Reich. J'ai dit alors:

Si notre volonté est assez forte pour qu'aucune détresse ne puisse la contraindre, alors notre volonté et notre acier allemand briseront et vaincront aussi la détresse.

Allemagne — Sieg Heil!

18. Note remise au Ministre des affaires étrangères d'Allemagne par l'ambassadeur de Grande-Bretagne, le 1er septembre 1939 le soir à 21 h. 30

(Traduction)

Berlin, le 1er septembre 1939

Excellence,

D'ordre du Ministre des affaires étrangères de Sa Majesté j'ai l'honneur de vous faire la communication suivante:

De bonne heure ce matin le Chancelier du Reich a fait paraître une proclamation à l'Armée allemande qui indiquait clairement qu'il était sur le point d'attaquer la Pologne.

Il résulte des informations parvenues à la connaissance du Gouvernement de Sa Majesté dans le Royaume-Uni, que des troupes allemandes ont franchi la frontière polonaise et que des attaques contre des villes polonaises sont en cours.

Dans ces circonstances, les Gouvernements du Royaume-Uni et de la France estiment que par son action le Gouvernement allemand a créé les conditions préalables (à savoir un acte de force de caractère agressif contre la Pologne, menaçant l'indépendance du pays) qui appellent l'accomplissement par les Gouvernements du Royaume-Uni et de la France de leurs obligations à l'égard de la Pologne de venir à son aide.

En conséquence je dois informer Votre Excellence, que le Gouvernement de Sa Majesté dans le Royaume-Uni s'acquittera sans hésiter de ses engagements envers la Pologne, si le Gouvernement allemand n'est pas disposé à donner au Gouvernement du Royaume-Uni des assurances satisfaisantes que le Gouvernement allemand a suspendu toute action agressive à l'égard de la Pologne et est prêt à retirer promptement ses troupes du territoire polonais.

Je saisis cette occasion ....

Signé: **Nevile Henderson**

19. Note remise au Ministre des affaires étrangères d'Allemagne par l'ambassadeur de France, le 1er septembre 1939, le soir à 22 heures

Berlin, le 1er Septembre 1939

Excellence,

Sur les instructions du Ministre français des Affaires Etrangères, j'ai l'honneur de faire la communication suivante.

De bonne heure ce matin, le Chancelier allemand a fait paraître une proclamation à l'armée allemande qui indiquait clairement qu'il était sur le point d'attaquer la Pologne.

Les informations parvenues au Gouvernement français et au Gouvernement de Sa Majesté dans le Royaume-Uni indiquent que les troupes allemandes ont traversé la frontière polonaise et que des attaques contre des villes polonaises sont en cours.

Dans ces conditions, il apparaît aux Gouvernements français et du Royaume-Uni que par son action le Gouvernement allemand a créé les conditions (c'est-à-dire acte de force de caractère agressif contre la Pologne, menaçant l'indépendance de ce pays), qui appellent l'accomplissement par les Gouvernements de la France et du Royaume-Uni de leur engagement à l'égard de la Pologne de venir à son aide.

En conséquence, je dois informer Votre Excellence qu'à moins que le Gouvernement allemand soit disposé à donner au Gouvernement français des assurances satisfaisantes que le Gouvernement allemand a suspendu toute action agressive contre la Pologne et est prêt à retirer promptement ses forces du territoire polonais, le Gouvernement français remplira sans hésitation ses obligations à l'égard de la Pologne.

Je saisis cette occasion . . .

Signé: **Coulondre**

20. Notice remise au Ministère des affaires étrangères d'Allemagne par l'ambassadeur d'Italie, le 2 septembre 1939 dans la matinée

(Traduction)

A titre d'information l'Italie fait savoir, naturellement en laissant toute décision au Führer, qu'il serait encore possible à son Gouvernement de faire accepter le principe d'une conférence par la France, l'Angleterre et la Pologne sur les bases suivantes:

1° Armistice laissant les armées sur leurs positions actuelles;

2° Convocation de la conférence d'ici deux à trois jours;

3° Solution du différend germano-polonais laquelle, dans l'état actuel des choses, serait certainement favorable à l'Allemagne.

C'est aujourd'hui surtout la France qui s'attache à l'idée qui provient du Duce.

21. Information de l'Agence Havas du 2 septembre 1939

Le Gouvernement français, ainsi que plusieurs autres Gouvernements, ont été saisis d'une initiative italienne tendant à un règlement des difficultés européennes. Après en avoir délibéré, le Gouvernement a donné une réponse positive.

22. Extrait de la déclaration du secrétaire d'Etat britannique aux affaires étrangères à la Chambre des Lords dans l'apres-midi du 2 septembre 1939*

(Traduction)

« ..... Le message d'avertissement transmis hier soir à l'Allemagne est jusqu'ici demeuré sans réponse.

Il est possible qu'on doive attribuer ce retard aux propositions faites par le Gouvernement italien, propositions d'après lesquelles il y aurait cessation des hostilités et convocation immédiate d'une conférence entre la Grande-Bretagne, la France, la Pologne, l'Allemagne et l'Italie.

Mais le Gouvernement britannique ne saurait participer à une conférence à un moment où la Pologne est envahie, où ses villes sont bombardées et où la question de Dantzig a été par violence l'objet d'une solution unilatérale ..... ».

23. Note remise au Ministère des affaires étrangères d'Allemagne par l'ambassadeur de Grande-Bretagne, le 3 septembre 1939 à 9 h. du matin

(Traduction)

Le 3 septembre 1939

Excellence,

Dans la communication que j'avais l'honneur de vous faire le 1er septembre, je vous informais, selon les instructions du secrétaire d'Etat aux affaires étrangères de Sa Majesté, que

* D'après le texte donné par l'„Observer" du 3 septembre 1939. Le Premier britannique faisait au même moment une déclaration identique à la Chambre des Communes.

le Gouvernement de Sa Majesté dans le Royaume-Uni remplirait sans hésiter ses obligations envers la Pologne, si le Gouvernement allemand n'était pas prêt à donner au Gouvernement de Sa Majesté dans le Royaume-Uni des assurances satisfaisantes établissant que le Gouvernement allemand a cessé tout acte d'agression envers la Pologne et se trouve prêt à retirer sans délai ses troupes du territoire polonais.

Bien qu'il se soit écoulé plus de 24 heures depuis cette communication, elle est demeurée sans réponse alors que les attaques allemandes contre la Pologne se poursuivaient et se développaient. J'ai, en conséquence, l'honneur de vous informer qu'à défaut d'une assurance satisfaisante dans le sens sus-indiqué de la part du Gouvernement allemand jusqu'à 11 heures — heure d'été britannique — du matin de ce 3 septembre, assurance qui devra parvenir jusqu'à ladite heure au Gouvernement de Sa Majesté à Londres, les deux pays seront en état de guerre à partir de ce moment.

Je saisis cette occasion .....

Signé: **Nevile Henderson**

24. Note du secrétaire d'Etat britannique aux affaires étrangères au chargé d'affaires d'Allemagne à Londres, en date du 3 septembre 1939 (11h. 15 du matin)

(Traduction)

Le 3 septembre 1939

Monsieur le chargé d'affaires,

Le 1er septembre l'ambassadeur de Sa Majesté à Berlin a, selon mes instructions, informé le Gouvernement allemand que le Gouvernement de Sa Majesté dans le Royaume-Uni remplirait sans hésiter ses obligations envers la Pologne, si le Gouvernement allemand n'était pas prêt à donner au Gouvernement de Sa Majesté dans le Royaume-Uni des assurances satisfaisantes établissant que le Gouvernement allemand a cessé tout acte d'agression envers la Pologne et se trouve prêt à retirer sans délai ses troupes du territoire polonais.

Aujourd'hui à 9 h. du matin l'ambassadeur de Sa Majesté à Berlin a, sur mes instructions, avisé le Gouvernement allemand qu'à défaut d'une assurance satisfaisante, dans le sens sus-indiqué, de la part de ce dernier jusqu'à 11 heures — heure d'été britannique — du matin de ce 3 septembre, assurance qui devra parvenir jusqu'à ladite heure au Gouvernement de Sa Majesté à Londres, les deux pays seront en état de guerre à partir de ce moment.

Aucune assurance de ce genre n'étant parvenue, j'ai l'honneur de vous informer qu'un état de guerre existe entre les deux pays depuis 11 h. du matin de ce 3 septembre.

J'ai l'honneur ....

Signé: **Halifax**

25. Mémorandum du Gouvernement allemand remis à l'ambassadeur de Grande-Bretagne par le Ministre des affaires étrangères d'Allemagne le 3 septembre, le matin à 11h. 30

(Traduction)

Le Gouvernement allemand a reçu l'ultimatum du Gouvernement britannique du 3 septembre 1939. Il a l'honneur d'y faire la réponse que voici:

1° Le Gouvernement allemand et le peuple allemand refusent d'accueillir des exigences ultimatives de la part du Gouvernement britannique, de les accepter et surtout de les remplir.

2° Depuis de longs mois l'état de guerre existe en fait à notre frontière de l'Est. Après que le traité de Versailles a eu morcelé l'Allemagne, tout règlement pacifique quelconque a été refusé aux gouvernements successifs du Reich. Le Gouvernement national-socialiste a, lui aussi, après 1933, constamment cherché à éliminer, par la voie de négociations pacifiques, les pires iniquités et violations de droit résultant du traité de Versailles. C'est principalement le Gouvernement britannique qui, par son attitude intransigeante, a empêché toute revision pratique. Sans l'intervention du Gouvernement britannique — c'est là un fait dont le Gouvernement allemand et le peuple allemand sont pleinement convaincus — il serait certainement intervenu entre l'Allemagne et la Pologne une solution raisonnable et donnant satisfaction aux deux parties. En effet, l'Allemagne n'avait ni nourri l'intention ni formulé la prétention d'anéantir la Pologne. Le Reich exigeait seulement la revision de ces articles du Traité de Versailles que, dès la rédaction de ce « dictat », les hommes d'Etat clairvoyants de tous les pays avaient proclamés être absolument intolérables à la longue tant pour une grande nation que pour l'ensemble des intérêts politiques et économiques de l'Est européen et, par conséquent, impossibles à maintenir.

Remarque: Une copie de ce memorandum a été remise à l'ambassadeur de France par le Ministre des affaires étrangères d'Allemagne le 3 septembre 1939 à midi 20.

Même des hommes d'Etat britanniques déclarèrent que la solution imposée alors à l'Allemagne dans l'Est contenait le germe de nouvelles guerres. Ecarter ce danger a été le vœu de tous les gouvernements allemands et c'était là tout particulièrement l'intention du nouveau Gouvernement populaire national-socialiste. C'est à la politique suivie par le Cabinet britannique qu'il faut attribuer la responsabilité d'avoir empêché cette révision pacifique.

3° Le Gouvernement britannique — par une initiative sans précédent dans l'histoire — a donné à l'Etat Polonais procuration générale d'accomplir tous les actes que cet Etat aurait l'intention de perpétrer contre l'Allemagne. Le Gouvernement britannique a assuré son appui militaire inconditionnel au Gouvernement polonais pour le cas où l'Allemagne aurait à se défendre contre une provocation ou une attaque quelconque. A la suite de ce blanc-seing, le terrorisme que les Polonais faisaient peser sur les Allemands vivant dans les territoires autrefois arrachés à l'Allemagne, a pris aussitôt des formes intolérables.

La Ville Libre de Dantzig a été soumise à un traitement inique, contraire à toutes les prescriptions légales; elle a été d'abord menacée d'anéantissement tant au point de vue économique qu'au point de vue douanier, elle a été enfin militairement cernée et, du point de vue des communications, soumise à un véritable étranglement. Toutes ces violations parfaitement connues du Gouvernement britannique du Statut légal de Dantzig, ont été approuvées par lui et couvertes par le blanc-seing qu'il avait délivré à la Pologne. Le Gouvernement allemand, bien qu'ému par les souffrances de la population allemande que les Polonais torturaient et maltraitaient d'une façon inhumaine, a, pendant 5 mois, patiemment assisté à ce spectacle, sans se livrer, même une seule fois, à une action agressive du même genre contre la Pologne.

Il a seulement averti la Pologne qu'à la longue de tels actes deviendraient intolérables et qu'il était décidé, dans le cas où aucune autre aide ne serait apportée à cette population, à la secourir par ses propres moyens. Tous ces faits étaient parfaitement connus du Gouvernement britannique. Il lui aurait été facile de mettre en œuvre sa grande influence à Varsovie, pour sommer les détenteurs du pouvoir en Pologne de faire prévaloir la justice et l'humanité et de respecter les obligations contractées.

Le Gouvernement britannique ne l'a pas fait. Au contraire, en ne cessant de souligner qu'il était de son devoir de venir en aide à la Pologne quoi qu'il arrive, il a littéralement encouragé le Gouvernement polonais à persévérer dans son attitude criminelle, dangereuse pour la paix de l'Europe. C'est dans cet esprit que le Gouvernement britannique a repoussé la proposition de Mussolini qui pouvait encore sauver cette paix, il l'a repoussée bien que le Gouvernement allemand se soit déclaré prêt à l'accepter. Aussi le Gouvernement britannique est-il responsable de tous les malheurs et de toutes les souffrances qui dès maintenant frappent et frapperont tant de peuples.

4° Après que toutes les tentatives en vue de trouver et d'enregistrer une solution pacifique eurent été rendues vaines par l'intransigeance du Gouvernement polonais couvert par l'Angleterre, après qu'une situation ayant depuis des mois le caractère d'une guerre civile s'est développée peu à peu à la frontière orientale du Reich en attaques ouvertes contre son territoire, sans que le Gouvernement britannique ait élevé aucune objection, le Gouvernement allemand s'est résolu à mettre un terme à cette menace continue et intolérable pour une grande puissance — menace compromettant, tout d'abord, la paix extérieure et, finalement, jusqu'à la paix intérieure du peuple allemand — en ayant recours aux seuls moyens qui, après le sabotage pratique de toutes les autres possibilités de révision de la part des gouvernements des démocraties, subsistent encore pour la défense de la paix, de la sécurité et de l'honneur du Reich. Il a répondu par des mesures

équivalentes aux dernières attaques des Polonais menaçant le territoire du Reich. Le Gouvernement allemand n'est pas disposé à tolérer à l'Est de son territoire, en raison de quelconques intentions ou obligations britanniques, une situation analogue à celle que nous trouvons en Palestine sous le protectorat britannique. Mais surtout le peuple allemand n'est nullement enclin à se laisser malmener par la Pologne.

5° Aussi le Gouvernement allemand repousse-t-il toute tentative de contraindre l'Allemagne par la voie d'un ultimatum à rappeler ses forces engagées pour la protection du Reich et à accepter de nouveau, avec l'état de troubles antérieurs, l'iniquité traditionnelle. La menace d'entrer, en cas de refus, en guerre contre l'Allemagne correspond aux intentions proclamées depuis des années par de nombreux politiciens britanniques. Le Gouvernement et le peuple allemands ont fait savoir un nombre incalculable de fois au peuple anglais combien était intense leur désir de s'entendre avec lui, voire d'entretenir avec lui l'amitié la plus étroite. Et si le Gouvernement britannique, qui n'a cessé jusqu'ici de décliner ces offres, répond maintenant par une menace de guerre ouverte, la responsabilité en incombe non pas au peuple allemand et à son gouvernement, mais exclusivement au Cabinet britannique, soit à ces hommes qui, depuis des années, vont préconisant l'anéantissement et l'extirpation du peuple allemand. Le peuple et le gouvernement allemands n'ont nullement envie, comme la Grande-Bretagne, de dominer l'univers, mais ils sont bien résolus à défendre leur liberté, leur indépendance et, surtout, leur existence. Nous avons pris connaissance de l'intention que nous a communiquée Mr. King Hall, d'ordre du Gouvernement britannique, de réduire à merci le peuple allemand encore plus que ne l'avait fait le Traité de Versailles, et riposterons, en conséquence, avec des armes analogues et dans les mêmes formes à tout acte d'agression britannique.

Berlin, le 3 septembre 1939.

26. Note remise au Ministre des affaires étrangères d'Allemagne par l'ambassadeur de France, le 3 septembre 1939 à midi 20

Berlin, le 3 Septembre 1939

Excellence,

N'ayant pas reçu à la date du trois Septembre à midi une réponse satisfaisante du Gouvernement du Reich à la lettre que je Vous ai remise le premier Septembre à vingt-deux heures, j'ai l'honneur de Vous faire, d'ordre de mon Gouvernement, la communication suivante:

Le Gouvernement de la République Française considère comme de son devoir de rappeler une dernière fois la lourde responsabilité assumée par le Gouvernement du Reich en engageant sans déclaration de guerre les hostilités contre la Pologne et en ne donnant pas suite à la suggestion faite par les Gouvernements de la République Française et de Sa Majesté Britannique de suspendre toute action agressive contre la Pologne et de se déclarer prêt à retirer promptement ses forces du territoire polonais.

En conséquence, le Gouvernement de la République a l'honneur de notifier au Gouvernement du Reich qu'il se trouve dans l'obligation de remplir à partir d'aujourd'hui trois Septembre à dix-sept heures les engagements que la France a contractés, envers la Pologne et qui sont connus du Gouvernement allemand.

Veuillez agréer, ...

Signé: **Coulondre**

6794 39 2 C

Prezentul dos. conține 632. file. 19.03.1955. Lt. [signature]

Prez. dos. cont. 632 file + I + 8 bis = 641 file [1 bis, 240, 360, 431, 478, 479, 488, 488 bis]. Verificat de Ionescu Maria 12.05.'03. [signature]

Auswärtiges Amt

00615

Documents concernant la dernière phase de la crise germano-polonaise

Berlin 1939

Reichsdruckerei